SANDRA BROWN

BEŽODŽIŲ

Alma littera

SANDRA BROWN

BE ŽODŽIŲ

Iš anglų kalbos vertė
LIUDVIKAS GADEIKIS

Alma littera
VILNIUS / 2011

UDK 821.111(73)-31
Br291

Versta iš:
Sandra Brown
UNSPEAKABLE
Warner Books, Inc.,
New York, 1999

Ši knyga yra grožinės literatūros kūrinys. Vardai, personažai, vietos ir nutikimai yra arba autorės vaizduotės kūriniai, arba naudojami kaip meninė priemonė. Bet koks panašumas į tikrus įvykius, vietoves ar asmenis yra visiškai atsitiktinis.

ISBN 978-9955-38-997-2

By arrangement with MARIA CARVAINIS AGENCY, INC. and PRAVA I PREVODI. Translated from the English: UNSPEAKABLE, Copyright
© 1998 by Sandra Brown Management Ltd.
First published in the United States by
Warner Books, New York.
© Viršelyje panaudota nuotrauka, „Shutterstock“
© Vertimas į lietuvių kalbą,
Liudvikas Gadeikis, 2011
© Leidykla „Alma littera“, 2011

Pirmas skyrius

– Mironai, ar tu manęs klausaisi? – Karlas Herboldas rūsčiai pažiūrėjo į draugelį kalinį, nekantriai pamuistė galvą ir sumurmėjo: – Kvailys, kvailys.

Tarsi neišgirdęs įžeidimo, Mironas Hutas toliau bukai vypsojo.

Karlas prikišo fizionomiją arčiau.

– Baik vaipytis, Mironai. Čia rimti dalykai, ką kalbu. Ar kas tave į šūdą įmurdė, užsirepečkojęs ant nugaros? Ar girdėjai bent vieną sumautą žodį, ką tau sakiau?

Mironas krimstelėjo karamelinio *PayDay* batonėlio.

– Žinoma, Karlai, kad girdėjau. Liepei atidžiai klausytis ir atsiminti.

– Tada gerai.

Karlas truputį atsipalaidavo, nors ir nebuvo tikras, kad Mironas įsidės į makaulę bent dalelę to, kas jam sakyta. Mirono nepavadintum protuoliu. Iš tikrųjų net ir patempus jo intelekto koeficientas sutilptų į vienaženklį skaičių.

Jis fiziškai stiprus ir trokšta įtikti, bet jo proto menkumas kelia šiokią tokią grėsmę Karlo kruopščiai kuriamiems planams. Turėti tokio riboto proto bendrą kaip Mironas – nepasakytum, kad ne trūkumas.

Kita vertus, Karlui reikėjo Mirono Huto. Jam reikėjo žmogaus, kuris negalvotų, o darytų kas pasakyta, kada pasakyta,

neklausinėdamas, nesiaiškindamas, nedvejodamas. Štai dėl ko Mironas – puikus pasirinkimas. Net jeigu Mironas būtų sušiktas Einšteinas, turintis pilkosios masės perteklių, sąžinės jam trūktų.

Sąžinė – „vidinis dialogas". Bet ar tai ne suktas posakis? Karlas jį rado viename straipsnyje žurnale. Įsidėjo į galvą ir išsitraukė, kai pastarąjį kartą stojo prieš malonės komisiją. Penkias minutes gražbyliavo, kaip palaiko vidinį dialogą su savimi – apie tai, kaip praeity niekingai elgėsi, kaip suniokojo savo gyvenimą, ne tik savo, bet ir kitų. Šie dialogai jam atvėrė akis, leido pamatyti klaidas, pajusti atsakomybę ir nukreipė į šviesą – į savižiną. Jis atgailavo ir prašė atleisti.

Komisijos nariams šie skambūs žodžiai nepadarė įspūdžio. Jie palaikė juos šunšūdžių vėriniu – tokie ir buvo – ir atsisakė suteikti malonę.

Bet įsivaizduokime, kad sąžinė – iš tiesų vidinis dialogas. Jis veda prie abstrakčių idėjų ir sampratų, kurias suvokti Mironas per kvailas. Iš tikro Karlas nesiimtų svarstyti, turi Mironas sąžinę ar ne. Jo elgesį veikia impulsai. Štai kodėl Karlas jį ir pasirinko. Mironas nepuls į paniką, jei reikalai pakryps į bloga.

Kalbant apie blogį – Mironas tikras bjaurasties įsikūnijimas. Jo oda neturi pigmentų. Jų nepagailėta tik lūpoms – didelėms ir nenatūraliai raudonoms. Ir priešingai – akių rainelės buvo kone bespalvės. Dėl blyškių retų antakių ir blakstienų ir taip tuščias žvilgsnis atrodė dar tuštesnis. Ploni, bet šiurkštūs plaukai krito nuo pakaušio kaip apspurusios virvės. Buvo beveik balti.

Jis gana nepatrauklus – su nulaižytu *PayDay* burnoje, nugos minkštimas tįsta per mėsingų lūpų kampučius. Kai Mironas liežuviu brūkštelėjo seiles, Karlas nusisuko.

Daugeliui kiltų klausimas, kodėl juodu su Mironu draugai, – juk skirtumas tarp jų didžiulis. Karlas aukštas, tamsus, stuomeningas. Su svarmenimis mankštindavosi, kai turėda-

vo ūpo, tačiau prisispaudimus ir pritūpimus kameroje, kad liemuo nesubliūkštų, darydavo nuolat – tai buvo jo malda. Žudiko šypsenėle jis priminė jauną Voreną Bitį – bent taip jam buvo sakoma. Pats jis linkęs manyti, kad atrodo geriau negu aktorius, – Karlui anas visada atrodė šiaip sau tipelis. Užtat Bitis turi puikią žmoną. Ponia Biti – mieliausia būtybė.

Taip, protu Karlas neabejotinai pranašesnis už Mironą Hutą. To, ko trūko Mironui, Karlas turėjo su kaupu. Jis buvo didis planuotojas. Nuostabiausios idėjos, rodos, jį aplankydavo savaime. Taip pat turėjo tikrą talentą nusičiupti išplerusią idėją ir taip ją suvaržyti, sudurstyti visus galus, kad išeidavo nepakartojama schema.

Jei tarnautų kariuomenėje, jis būtų generolas. Bet netgi aukščiausio rango karininkams reikia eilinių savo planams įgyvendinti. Tokių kaip Mironas.

Jis galėjo pasirinkti bendru bet kurį vyrą iš zonos. Mironas daugelį gąsdino, netgi užkietėjusius nusikaltėlius. Tie laikėsi nuo jo atokiai. O Karlo lyderio savybės traukė kaip magnetas. Sėdėjimo stažas jam teikė didžiulį pranašumą prieš kitus kalinius. Stažas ir įgimta charizma. Jis galėjo bet kurį iš tos draugės padaryti laimingą pasirinkdamas porininku, ir visi jie būtų protingesni ir kietesni negu Mironas – juk Mironas, nors linkęs į smurtą, buvo švelnaus būdo. Tačiau bet kuris bent kiek gudresnis žmogus galėjo pridaryti Karlui rūpesčių.

Jam visai nereikėjo, kad kas nors priešgyniaudamas ir piršdamas savo nuomonę stotų skersai kelio. Nesutarimai išblaško, išsiblaškymas veda į bėdą, o čia jau gali būti ir pagautas. Visa, ko jam reikėjo pabėgimo planui, tai papildomos poros akių ir ausų, ir ko nors, kas iššautų, ir nepabūgtų, kai to prireiks. Mironas Hutas tam visiškai tiko. Mironui nereikėjo jokio gudrumo. Karlas šito turėjo už abu.

Be to, jis ruošėsi prisigraibyti visokių nesąmonių iš Sesilijaus. Sesilijus per daug galvojo. Jis analizuodavo per-

analizuodavo kiekvieną sumautą dalyką. Kadangi pernelyg svarstydavo, prarasdavo galimybę. Čia kaip tame juokingame atviruke, kurį Karlas vieną kart matė: žmogėnas prikišęs fotoaparatą prie akies bando nufotografuoti Eifelio bokštą, nors pro šalį plaukia nuoga prancūzė, – toks tas Sesilijus.

Bet Karlas kol kas nenori galvoti apie vyresnįjį brolį. Vėliau, kai bus vienas, pagalvos ir apie Sesiliją.

Atsirėmė į grandinėmis sutvirtintą tvorą, apvedė akimis mankštos kiemą. Budrumas buvo tapęs antrąja jo prigimtimi. Dvidešimt įkalinimo metų išmokė jį būti visada pasirengus, vos tik pajus kokį negerą ženklą iš priešų pusės, nesvarbu, viešai parodytą ar ne. Jis darė didžiulę įtaką ir turėjo daug draugų, bet vis tiek ne visų buvo mėgstamas.

Anam kiemo gale būrys juodžių kilnojo svarmenis, mankštindami savo stangrius raumenis, ir dirsčiojo į jį su neslepiama neapykanta – ne dėl ko konkretaus, tik dėl to, kad Karlas ne vienas jų. Bendruomenė įtikėjusi istorijomis apie konkuruojančias gaujas, gatvių karus, vendetas. Juokinga. Kol čia nepasėdi, nė velnio nenusimanai apie jokias gaujas. Čia visuomenė labiausiai pasaulyje suskirstyta, supriešinta, suskaldyta.

Jo ir juodaodžių kalinių nuomonė skyrėsi, dėl to jie neišvengiamai apsimėtydavo įžeidimais, kurie galiausiai baigdavosi muštynėmis, o po šių laukdavo drausminės nuobaudos.

Bet nei šiandien, nei artimiausioje ateityje jis nenori su niekuo turėti jokių reikalų. Iki pat tos dienos, kai ateis jo ir Mirono eilė dirbti kelio darbų brigadoje. Karlas Herboldas ketino būti tobulas kalinys. Ši nauja kalėjimų reformos programa skirta tam, kad kaliniai vėl pasijustų esą kuriančios visuomenės dalis. Jam nusišikt ant tų socialinių motyvų. Visa, kas jam rūpėjo, – kaip tai paveiks jį. Kai ateis jo eilė palikti šias sienas ir dirbti anapus, jis bus pirmas autobuse.

Todėl stengėsi likti nepastebimas, nedaryti nieko, kas atkreiptų prižiūrėtojo dėmesį. Jokio taisyklių laužymo, jokių

muštynių, jokio blogo elgesio. Net išgirdęs tiesiai jam burbtelėtą įžeidimą ignoruodavo. Kas nepatikdavo, stengdavosi nematyti. Prieš keletą naktų jis turėjo stovėti ir žiūrėti, kaip Mironas čiulpia vienam vyrukui. Tas kitas kalinys, baltasis šiukšlė žmonos žudikas, nuteistas iki gyvos galvos, jau porą metų čia sėdintis, papirko Mironą dovanėle, tai šis taip atsidėkojo.

Dažnai agresyvesni kaliniai stengdavosi pasinaudoti Mirono protine negalia. Karlas paprastai įsikišdavo. Bet dabar, artėjant pabėgimui, neverta rizikuoti. Be to, Mironas nelabai ėmė į galvą. Už tokią paslaugą jam užtekdavo gauti gyvą musę, kurią paskui išdarinėdavo savo ilgais mažylių pirštų nagais.

– Atsimink, Mironai, ką tau sakiau, – Karlas vėl jam aiškino, suvokdamas, kad poilsio laikas baigiasi ir šiandien mažai beturės galimybių dviese pasikalbėti. – Kai ateis mūsų eilė dirbti kelio komandoje, neturi atrodyti pernelyg dėl to susijaudinęs.

– Gerai, – atsiliepė Mironas, bet jį gerokai blaškė ant nykščio kraujuojantis šašas.

– Būtų net gerai, jei atrodytume mažumą pikti, kad esame tempiami į tokius darbus. Ar gali įsivaizduoti? Kad atrodai piktas.

– Žinoma, Karlai. – Jis graužė šašą su tokiu pat pasimėgavimu kaip ką tik batonėlį *PayDay*.

– Nes jeigu jie manys, kad mudu labai norime, tai...

Jis visai nieko nepastebėjo. Smūgis jį nubloškė nuo suolo. Vieną akimirką žiūrėjo į nustebusią saldainiuotą Mirono šypseną, o jau kitą gulėjo ant šono purve, ausyse spengė, akyse tavaravo, kvapą gniaužė, norėjosi vemti ir myžti.

Jis užmiršo savo nuostatą nesivelti ir nelįsti į nemalonumus. Savisaugos instinktas paėmė viršų. Versdamasis ant nugaros, pritraukė koją ir smogė užpuolikui į šakumą. Juodas sunkumų kilnotojas, kuris aiškiai kliovėsi savo raume-

nimis, o ne kovos meno subtilybėmis, nesitikėjo atsako. Jis krito ant kelių staugdamas ir gniauždamas savo pasvarus. Žinoma, kiti juodžiai atskubėjo atsilyginti, puolė ant Karlo, apipylė jį smūgių kruša.

Mojuodami lazdomis atrisnojo prižiūrėtojai. Vieni kaliniai bandė nutraukti kovą, kiti skatino mušeikas – kaip kas. Muštynės greitai buvo numalšintos. Kai tvarka buvo atkurta ir nuostoliai suskaičiuoti, pasirodė, kad jie menki. Tik du sužeisti kaliniai pasiųsti į ligoninę.

Vienas iš jų buvo Karlas Herboldas.

Antras skyrius

– Atrodo, viskas buvo labai gražu.

Žmonos pastaba privertė Ezį Hardžą niekinamai sušnirpšti:

– Dar niekada gyvenime nebuvo tekę graužti tokios kietos mėsos, o kondicionierius dirbo vos puse pajėgumo. Maniau, ištirpsiu tame savo juodame kostiume.

– Na, pietūs tau vis tiek nebūtų patikę, nesvarbu kokie. Iš anksto buvai nusiteikęs niurzgėti.

Ezis vedęs Korą porą metų ilgiau, negu tarnavo Bleverio apygardos šerifu, – penkiasdešimt dvejus metus. Pirmąkart ją pamatė palapinių pamaldose, į kurias su grupe draugų nuėjo dėl juoko. Tarsi atvirai ignoruodama pragaro baisumus, kuriais buvo grasoma iš sakyklos, plaukus Kora buvo persirišusi įžūliai raudonu kaspinu ir taip pat pasidažiusi lūpas. Kai reikėjo giedoti, jos akys nuslydo nuo giesmyno ir klajojo tol, kol sustojo prie Ezio, šis spoksojo į ją su neslepiamu susidomėjimu ir iššūkiu. Jos akyse irgi žibėjo ne religinė aistra, o velnio gundymas. Ji mirktelėjo.

Per visus tuos metus jos šelmystės nė kiek neišsikvėpė, ir jam tai patiko.

– Apygardos žmonės turėjo daug vargo ir išlaidų, kad tau surengtų šiuos pietus. Galėtum parodyti nors truputį dėkingumo. – Nusivilkusi chalatą, ji atsigulė į lovą šalia vyro. – Jei kas nors surengtų pietus mano garbei, manau, surasčiau jėgų už juos padėkoti.

– Visai neprašiau tų atsisveikinimo pietų. Jaučiausi kaip paskutinis kvailys.

– Tu ne dėl pietų siunti. Siunti, kad turėjai išeiti į pensiją.

Kora nemėgo dailinti žodžių. Ne kitaip buvo ir šįvakar. Ezis paniuręs užtraukė ant abiejų apklotą.

– Negalvok, kad baisiai laukiau, kada išeisi į pensiją. – Kora kažkodėl ėmė maigyti pagalvę į gumulą. – Manai, man labai reikia, kad visą dieną trintumeisi namie, nepatenkintas maišytumeisi po kojomis, kai turiu ir savo rūpesčių. Ne, pone.

– Gal tau labiau patiktų, kad būčiau kurį vakarą nušautas vieno iš tų triukšmadarių, padauginusių alaus *Lone Star*, ir nebeskaudėtų galvos, kad maišausi po akimis.

Kora kurį laiką dar tvardėsi.

– Visą vakarą bandei išvesti mane iš kantrybės ir galiausiai tau pavyko. Tokios kalbos mane siutina, Ezra Hardžai.

Ji trūktelėjo naktinės lempos grandinėlę, ir miegamasis paskendo tamsoje. Tada pasivertė ant šono ir atsuko nugarą. Paprastai juodu užmigdavo sukišę nosis.

Žmona puikiai jį pažįsta. Jis tyčia taip pasakė, žinojo išvesiąs ją iš kantrybės. Ironiškiausia, jog kiekvieną mielą savo šerifo tarnybos dieną jis melsdavosi, kad nebūtų užmuštas darbe ir Korai netektų apiplauti jo kruvino kūno.

Tačiau praktiškai žiūrint, verčiau buvo mirti tarnyboje. Būtų buvę švariau, gražiau, paprasčiau – visiems jį supantiems. Bendruomenės lyderiams būtų atkritęs rūpestis – o gal jis nori grįžti tarnybon. Būtų sutaupę tuos pinigus, kuriuos skyrė šio vakaro pobūviui bendruomenės centre, ar bent jau naudingiau juos išleidę. Jei būtų žuvęs, nereikėtų žvelgiant į ateitį jaustis tokiam pat nereikalingam kaip šuniui penkta koja.

Septyniasdešimt dvejų, eina septyniasdešimt treti. Visų sąnarių artritas. Bent jau taip jaučiasi. Ir mintis veikiausiai nebėra tokia aštri kaip kadaise. Ne, jis nejautė, kad ko nors

nebespėtų, bet gal kiti jautė ir už nugaros juokėsi iš jo vis aiškiau matomos senatvės.

Labiausiai žeidė, kad visi teisūs. Jis senas, sukriošęs ir nebeturi teisės vadovauti teisingumą įgyvendinančiai įstaigai. Na, pats tai supranta. Net jei pensija jam nepatinka, jos nelaukė, su ja susitaikys; apygardos žmonėms bus geriau, kai jais rūpinsis jaunesnis šerifas.

Tačiau jis velnioniškai nenorėjo išeiti nebaigęs darbo. O tas darbas nebus baigtas, kol jis nesužinos, kas atsitiko Petsei Makorkl.

Dvidešimt dvejus metus ši mergaitė miegojo tarp jo ir Koros. Menamai, aišku, – bet vis tiek. Pajutęs dėl to kaltę, o dar tas kivirčas šį vakarą, jis pasirito į savo pusę ir uždėjo ranką Korai ant šlaunies. Meiliai plekštelėjo.

– Kora?

– Užmiršk, – suniurzgė toji. – Aš per daug pikta.

Kai po kelių valandų Ezis įžengė į šerifo įstaigą, budėtojas pakėlė mieguistą galvą ir pašoko nuo kėdės.

– Ei, Ezi, kokį velnią čia veikiate?

– Atleisk, Frenkai, kad pertraukiau tavo snūdą. Nekreipk į mane dėmesio. Dar turiu keletą bylų, kurias reikia sutvarkyti.

Pavaduotojas pasižiūrėjo į didelį laikrodį ant sienos.

– Taip paryčiais?

– Vis tiek negalėjau užmigti. Kadangi oficialiai nebedirbu, bus geriau, kad kartu pasiimsiu ir savo daiktus. Šerifas Fosteris rytoj norės įsikraustyti.

– Tikriausiai. Ką apie jį manote?

– Jis geras žmogus. Bus geras ir šerifas, – nuoširdžiai atsakė Ezis.

– Galbūt. Bet jis – ne Ezis Hardžas.

– Ačiū.

– Atsiprašau, negalėjau vakar ateiti į iškilmingą vakarėlį. Kaip jis praėjo?

– Nieko nepraradai. Nuobodžiau laiko nesu leidęs. – Ezis įžengė į savo kabinetą ir įjungė lempą, veikiausiai paskutinį kartą. – Per visą gyvenimą nesu girdėjęs tiek kalbų. Kaip yra, kad vos tik kas gauna mikrofoną, iš karto tampa auksaburniu?

– Žmonės turėjo ką pasakyti apie gyvą legendą.

Ezis krenkštelėjo.

– Nebesu tavo šefas, Frenkai, bet prilupsiu, jei toliau taip pliaukši. Gal turi puodelį kavos? Su malonumu išgerčiau.

– Tuojau.

Negalėdamas užmigti po tokio nervus tampančio vakaro, o dar Kora atstūmė meilinimąsi, jis atsikėlė, apsirengė ir išsėlino iš namų. Kora turėjo ne blogesnę radarų sistemą negu šikšnosparnis vampyras ir pagaudavo kiekvieną jo garsą ir judesį. Jam visai nesinorėjo klausytis, kaip kvaila eiti paryčiais dirbti darbo, kuriam pabaigti apygarda davė visą savaitę.

Bet išleidusi į pensiją valdžia nebenorės, kad jis šmirinėtų aplinkui – nesvarbu, kad daugybę kartų tikino: jis visada bus laukiamas Bleverio apygardos šerifo įstaigoje. Mažiausia, ko jis troško, įkyrėti arba virsti patetišku seniu, kuris kabinasi į savo garbės dienas ir niekaip nesusitaiko, kad jau niekam nereikalingas ir nėra laukiamas.

Jis nenorėjo jokių nuolatinių savigailos priepuolių, bet ar ne tai dabar vyksta?

Padėkojo pavaduotojui, kai šis pastatė ant stalo garuojantį puoduką kavos.

– Būk geras, Frenkai, uždaryk duris. Nenoriu tavęs trukdyti.

– Visai netrukdote. Naktis buvo rami.

Vis dėlto Frenkas sandariai uždarė duris. Ezis ne pareigūno ramybe rūpinosi. Iš tiesų nenorėjo, kad kas nors trukdytų, kai jis čia tvarkysis. Oficialios bylos, aišku, buvo neslaptos, prieinamos miesto policijai, Teksaso viešojo saugumo skyriui, Teksaso policijai ir kitoms teisėsaugos institucijoms, su kuriomis jo įstaiga bendradarbiavo ir koordinavo tyrimus.

Kabineto bylų spintose buvo ir asmeninių Ezio užrašų – klausimų lapai, kaip išmušti iš vėžių įtariamąjį, datos, laikas, vardai asmenų, įtrauktų į bylą, informacija, gauta iš patikimų informatorių ar liudytojų, kurie pageidavo likti nežinomi. Daugiausia paties pastabos greitraščiu, kurio buvo išmokęs ir kurį tik pats perskaitydavo, dažniausiai brūkštelėtos antro numerio pieštuku ant kokio nors popiergalio, tuo metu pakliuvusio po ranka. Ezis laikė juos tokiais pat asmeniškais kaip dienoraščius. Šie asmeniniai segtuvai daug geriau atspindėjo jo karjerą negu tos klaikiai vingrios kalbos, kurių vakar turėjo klausytis bendruomenės centre.

Gurkštelėjo kavos, pasirideno su visa kėde prie metalinės dokumentų spintos ir ištraukė apatinį stalčių. Bylos daugiau mažiau suskirstytos pagal metus. Išėmė keletą ankstyviausių, šiek tiek pasklaidė, nusprendė, kad jos nevertos saugoti, ir sviedė į bjaurią apdaužytą rudo metalo šiukšliadėžę, kuri čia stovi nuo pat pirmos jo darbo dienos.

Valymas vyko nuosekliai ir našiai, jis negailestingai šlavė praeities liekanas iki pat 1976-ųjų. Kol atėjo iki tų metų bylų, kava pilve apkarto, ir jis atsirūgo.

Viena byla skyrėsi nuo kitų – buvo storesnė ir atrodė daugiausia vartyta. Joje keletas rudo popieriaus aplankų, kuriuos krūvoje laikė plati guminė juosta. Visų aplankų kampai murzini, apspurę, raukšlėti, tai rodė, kokią daugybę kartų buvo vartomi, čiupinėjami, kai Ezis juos ištraukdavo, peržiūrėdavo turinį, vėl grūsdavo į aplanką, į stalčių tarp kitų ne tokių svarbių aplankų – vien tam, kad vėliau ištraukęs vėl pradėtų viską iš naujo.

Nusmaukė gumos juostą nuo bylos ir užsimovė ant storo riešo. Jis nešiojo varinę apyrankę, nes Kora tikino, kad varis padeda nuo artrito, nors pats niekada to nebūtų pripažinęs.

Kraudamas aplankus ant stalo, siurbtelėjo šviežios kavos, kurios pavaduotojas paslaugiai vėl buvo įpylęs, tada atvertė viršutinį. Pirmas lapas buvo iš „Breverio elnių metraščio“.

Ezis prisiminė dieną, kai išplėšė lapą iš kasmetinio vidurinės mokyklos leidinio, kad užsirašytų nuorodą. Absolventų grupė, trečia eilė iš viršaus, antra nuotrauka iš kairės. Patricija Džois Makorkl.

Ji žiūrėjo tiesiai į kamerą su išraiška, tarsi žinotų paslaptį, kurią ir fotografui magėtų išgirsti. Po jos vardu išvardyta veikla: choras, ispanų klubas, ateities namų šeimininkės. Jos patarimas jaunesniems bendramoksliams: „Linksmintis, linksmintis, linksmintis – ir linksmintis iš širdies.“

Moksleivių nuotraukos su kepuraitėmis ir mantijomis išties puikios, bet Petsės – anaiptol nepatraukli, ji nebuvo iš tų, su kuria norėtum prasidėti. Akys mažos, nosis plati ir plokščia, lūpos plonos, o smakro, atrodė, visai neturi.

Vis dėlto grožio stoka netrukdė Petsei būti populiariai. Ezis netruko išsiaiškinti, kad Petsė Makorkl tais metais sulaukė daugiau dėmesio negu kuri kita aukštesniųjų klasių mergaitė, be to, buvo išrinkta šimtadienio karaliene, klasės gražuole.

Tai todėl, droviai mikčiodamas paaiškino vienas jos buvęs bendraklasis, dabar Kroketo gatvėje turintis degalinę *Texaco*, – kad „Petsė visiems tiko, šerife Hardžai. Suprantate, ką turiu omeny?“

Ezis suprato. Ir tada, kai pats mokėsi, buvo mergaičių, kurios visiems tiko, ir visi berniukai žinojo, kurios tai mergaitės.

Tačiau bloga Petsės reputacija nė kiek nepalengvino kelio į jos namus tą karštą rugpjūčio rytą, kai Ezis turėjo pranešti žinią, kurios nė vienas tėvas nenorėtų išgirsti.

Makorklis vadovavo viešųjų paslaugų įmonei miesto centre. Ezis tiek jį pažinojo, kad sveikintųsi, bet artimiau juodu nebendravo. Makorklis pasitiko jį dar nepriėjus prieangio. Atidarė tinklines duris ir iš karto paklausė:

– Kas jai atsitiko, šerife?

Ezis pasiprašė į vidų. Kol jie ėjo per didelius jaukius kambarius į virtuvę, kur burbuliavo kavinukas, Makorklis papa-

sakojo šerifui, kad pastaruoju metu jo mergaitė buvo įsiaudrinusi kaip kiškis kovą.

– Nieko negalime jai padaryti. Apdaužė mašiną, važinėdama per greitai ir nutrūktgalviškai. Negrįžta iki vidurnakčio, geria, kol prisigeria, tada rytą vemia. Rūko cigaretes ir net bijau išgirsti, ką dar. Ji laužo visas mūsų taisykles ir to visai neslepia. Nepasakoja nei man, nei motinai, su kuo būna, bet nuolat girdžiu, kad trainiojasi su tais broliais Herboldais. Kai papriekaištavau, kad susideda su nusikaltėliais, atrėžė, kad žiūrėčiau savo sumautų reikalų. Jos žodžiai. Sakė, kad susitikinės su kuo jai patinka, net su vedusiais vyrais, jei tik užsimanys. Šerife Hardžai, nenustebčiau, jei taip ir elgiasi.

Jis padavė šerifui puodelį garuojančios kavos.

– Buvo tik laiko klausimas, kada ji peržengs įstatymo ribą. Kai Petsė negrįžo vakar naktį, beveik laukiau jūsų. Ką ji iškrėtė? – pakartojo.

– Ar ponia Makorkl yra?

– Viršuje. Dar miega.

Ezis linktelėjo, pažiūrėjo žemyn į savo juodų uniforminių batų nosis, aukštyn į baltas rauktas virtuvės užuolaidas, paskui į rudą katiną, tysantį palei koją stalo, ant kurio pasidėjo kavą.

– Pone Makorkli, jūsų mergaitė šįryt rasta negyva.

Jis nekentė tokių savo darbo valandų. Ačiū Dievui, tokia pareiga nebuvo itin dažna, kitaip jam būtų tekę ieškotis kitokio darbo. Būdavo pasiutusiai sunku sėdėti su žmogumi va taip akis į akį, kai jam ką tik pranešei, kad jo šeimynykštis negrįžo namo. Bet dvigubai sunkiau būdavo prieš tai pasakant taukšti visokius niekus apie velionį.

Atrodė, vyro skruostai sudubo, tarsi kas būtų išlupęs raumenis iki pat kaulo. Tą dieną Makorklio bruožai pasikeitė suvisam. Miestelėnai savaip komentavo tą pokytį, o Ezis galėjo tiksliai pasakyti, kada Makorklis išėjo iš veido.

– Avarija? – išdaužė.

Ezis norėjo, kad taip būtų. Jis liūdnai papurtė galvą.

– Ne, pone. Deja... ji buvo rasta tik išaušus, krūmuose žemyn palei upę.

– Šerife Hardžai...

Jis pasisuko: virtuvės tarpduryje stovėjo ponia Makorkl, apsisiautusi saulutėmis išmargintą atogrąžų chalatą. Plaukuose dar suktukai, užsimiegojusi.

– Šerife Hardžai. Atsiprašau, Ezi...

Ezis dirstelėjo į kabineto duris ir sumirksėjo išvydęs pavaduotoją. Užsimiršo kur esąs. Mintys buvo nukeliavusios dvidešimt dvejus metus atgal. Jis buvo Makorklių virtuvėje ir girdėjo ne Frenką, o ponią Makorkl, klausiamai tariančią jo vardą, o už to klaustuko – didelę baimę. Ezis patrynė peršinčias akis.

– Ak taip, Frenkai. Ko norėjai?

– Nemalonu pertraukti, bet skambina Kora, nori žinoti, ar jūs čia. – Jis mirktelėjo. – Ar esate?

– Taip. Ačiū, Frenkai.

Vos tik jis pasakė labas, Kora užgriuvo:

– Nepakenčiu, kai man miegant išsliūkini ir nepasakai, kur eini.

– Palikau raščiuką.

– Parašei, kad eini į darbą. O kadangi vakar išėjai į pensiją, negirdėjau, kur per tą laiką spėjai įsidarbinti.

Jis šyptelėjo įsivaizdavęs, kaip ji šią akimirką atrodo. Tiesiog matė ją, visus jos šimtą penkiasdešimt tris centimetrus – tiesi, įsitempusi, įsisprendusi į klubus, akys liepsnoja. Tai banalu, bet tiesa: įpykusi Kora gražesnė.

– Galvojau pakviesti pusryčių į blyninę, bet jeigu tavo nuotaika tokia rūškana, gal verčiau pasikviesti kitą merginą.

– Tarsi kokia kita mergina su tavim eitų. – Pauzė, kurios reikalavo išdidumas. – Būsiu pasiruošusi po dešimties minučių. Žiūrėk, neversk manęs laukti.

Trečias skyrius

Karlas sušnibždėjo Mironui:

– Dabar jau rytoj, atsimeni?

– Žinoma, Karlai. Atsimenu.

– Tai nedaryk nieko, kas sutrukdytų tau patekti į kelio brigados vežimą.

– Nedarysiu, Karlai.

Kvailesnis ir už bato aulą, galvojo Karlas, žvelgdamas į smegenų dykumą anapus tyrų Mirono akių.

Gal ir ne visai sąžininga klausti, kaip Mironas elgsis, jeigu pats vos nesugriovė jų plano. Nors tebandė apsisaugoti, kad nepripliektų. Bet jeigu vėl kas atsitiktų, atgal netrenktų.

Kai tas juočkis užpuolė, jis ne juokais įniršo. Prireikė keturių vyrų, kad jį nugabentų į ligoninę ir pririštų prie lovos. Net ir tada sugebėjo įkąsti sanitarui į dilbį ir išplėšti gabalą mėsos. Gydytojai nedavė raminamųjų, nes dar nebuvo ištyrę, ar stipriai sužalota galva.

Nekreipdamas dėmesio į plėšiantį skausmą, jis staugte staugė visą dieną ir begalinę naktį. Klykė kaip beprotis, keikė Dievą, velnią ir juočkius, kurie galbūt atėmė iš jo vienintelę galimybę pabėgti.

Tik po laiko suprato, kad verčiau reikėjo tysoti purve ir leisti tam sunkumų kilnotojui jį malti, kol prievaizdai atbėgs

ir atitrauks. Juk daugiau žalos per tas kelias sekundes nebūtų patyręs.

Jam buvo diagnozuotas lengvas smegenų sukrėtimas. Kelis kartus vėmė. Šiek tiek raibuliavo akyse, bet po keleto dienų prašviesėjo. Galvą skaudėjo, ir jokie vaistai negelbėjo; galiausiai ir tai liovėsi. Inkstai irgi buvo sumušti ir skaudėjo, bet gydytojas paguodė, kad vėliau neatsilieps.

Teko šiek tiek pakentėti, bet žaizdos buvo išganymas. Įrodymas kalėjimo valdžiai, kad jis nukentėjusioji pusė ir tiktai bandydamas apsiginti spyrė kitam kaliniui į lyties organus.

Karlas pajuto didžiulį pasitenkinimą, kai išėjo iš ligoninės sveikas, vaikščiojo savom kojom, o juodžio kiaušiai tebebuvo ištinę. Groteskiškas jų dydis ligoninėje visus baisiai linksmino. Jam į pimpalą buvo įkištas vamzdelis, pro kurį šlapindavosi, ir tai vėlgi sukeldavo visokiausių pašaipų. Kiekvieną kartą pasijudinęs, jis žliumbė kaip vaikas.

Taigi plačiau pažiūrėjus ne taip ir blogai. Daktaras pareiškė, kad jis vėl tinkamas dirbti žemės darbų brigadoje, vadinasi, ir prie kelio remonto. Išsisukęs vieną kartą, jis nebesiruošė duoti nė menkiausios priežastėlės būti atleistas nuo to ypatingo darbo.

Kai tik išėjo iš ligoninės, laikėsi atokiai nuo kalinių, išskyrus Mironą. Su niekuo nesileido į kalbas. Į nieką nežiūrėjo kreivai, ypač į juodukus. Buvo velnioniškai sunku susilaikyti vieno kurio neužmušus už visas tas bėdas, kurių per metų metus jie pridarė, bet pagal didįjį planą to nebuvo verti. Keletą trumpų akimirkų jaustų pasitenkinimą matydamas, kaip plūsta jų kraujas, bet jo šikna čia ir prisviltų. Niekada nebepamatytų dienos šviesos. O jis turėjo didį troškimą išvysti, koks skaistus būna saulėlydis Meksikoje, ir paragauti visų tų egzotiškų malonumų, kurių ta šalis gali pasiūlyti.

Bet pirmiausia jam reikia iš čia ištrūkti.

Šiandien sąraše atsirado jo ir Mirono vardai. Rytoj bus ta diena. Jos laukė. Planavo. Po keleto valandų jis bus laisvas

žmogus. Jei viskas eisis kaip sumanyta. Daug kas gali pasisukti kitaip. Todėl iš nervų taip dūrė pilvą, kad vos pajėgė nuryti pupelių su dešrelėmis troškinį ir raugintus kopūstus, sukrautus ant padėklo.

Nepaisydamas dieglių jis valgė, kad neatkreiptų prižiūrėtojų dėmesio ir nesukeltų įtarimo.

– Mironai, prieš eidamas miegoti turėtum perbėgti mintimis planą.

Pilnas šaukštas kopūstų dingo Mirono burnoje.

– Kokį planą, Karlai?

– Jėzau, – sumurmėjo Karlas. Beviltiška. Kiek kartų juodu viską kartojo! Jeigu tas pusprotis viską jam sušiks, plikomis rankomis jį užmuš. Iš nevilties giliai atsidusęs, beištarė: – Nekreipk dėmesio. Tiesiog priskresk rytoj prie manęs kaip musė prie šūdo, gerai?

– Gerai, Karlai.

– Kai liepsiu tau ką daryti, noriu, kad padarytum, gerai?

– Gerai.

– Jokių atsikalbinėjimų, jokių ginčų, imi ir darai, gerai?

– Gerai.

Eik įkišk savo birką į mėsmalę, Mironai, gerai? Gerai, Karlai.

Kai jau norėjosi rėkti iš nusivylimo, Karlas priminė sau, kad tai tik aklas paklusnumas, kurio jam reikia, kurio norėjo. Jis – svarbiausias ginklas, lyderis, didysis bosas. Jis šaunus, puikiai atrodantis, tikras gudruolis, eržilas vedlys. Tokioje kaip ši operacijoje gali būti tik vienas bosas. Aišku, reikia ir mulų.

Taigi išties net geriau, kad Mironas bukas ir vergiškai paklusnus. Nes kai Karlas jam ką nors palieps – pavyzdžiui, perpjauti bjaurybei sargybiniui gerklę, Mironas ją ir perrėš.

Be gėdos ir graužaties Mironas pasakodavo Karlui atsitikimus iš savo vaikystės. Jaunas Mironas Hutas buvo susisukęs šūdžius. Gimtajame miestelyje jis įsteigė vieno asmens naikintojų brigadą ir vadavo bendruomenę bei apylinkes nuo

naminių gyvūnėlių ir šiaip smulkmės, kol galiausiai valdžia susizgribo – sugavo jį ir išsiuntė psichiatrams patikrinti. Šeimos nariai tol rašė peticijas valstijos valdžiai, kol pasiekė savo, – Mironas buvo paleistas iš ligoninės. Jo gelbėtojai gyveno nebeilgai – bet pakankamai, kad pasigailėtų.

Mironas turėjo savą versiją, kodėl juos nužudė, sausą ir trumpą.

– Močiutės galva smigo, ir jos perukas nulėkė. Jis įkrito į puodą padažo.

Mironas savaip meiliai pasakodavo tą epizodą, nes močiutė peruką užmaudavo jam ant galvos, kai sukdavo suktukais. Visa šeima kiekvieną kartą isteriškai juokdavosi, matydama aukštą ir nerangų Mironą su pilku močiutės peruku, prismaigstytą rožinių poroloninių suktukų.

Kai tėtušis pasigerdavo ir imdavo siautėti, Mirono galva pasitarnaudavo ir kaip kumščiavimo kriaušė. Po vienų ypač baisių išgertuvių Mirono smegenys suminkštėjo: tėvelis be paliovos trankė dvejų metukų sūnelio galvą į radiatorių. Buvo vasara, radiatorius šaltas, bet dėl to pasekmės nė kiek ne menkesnės.

Nuo tada Mironas buvo lengvas grobis ieškantiems ką užsipulti – žodžiu ar veiksmu. Jis tapo patyčių objektu mokykloje, kur kiekvienas tekis jį engdavo. Tačiau tik jo šeima – tėtis, mama, sesuo ir močiutė – kankindavo ir žemindavo jį savo malonumui.

Jie nesijuokė tik tą vakarą, kai jis atėjo prie vakarienės stalo su kirviu ir šautuvu.

Šeimos vakarienę jis pavertė tikru pragaru. Buvo keista, kad po šitokių skerdynių jis nebuvo palaikytas nepakaltinamu ir pasiųstas į psichiatrijos ligoninę ištirti ir gydyti. Veikiausiai po tokio žadą atimančio šaudymo prokuroras padarė išvadą, kad Mironas yra blaivaus proto, nes jeigu būtų pasiųstas į ligoninę, užuot uždarytas į griežtojo režimo kalėjimą, valstija liktų pavojuje. Juk koks nors minkštaširdis

psichiatras galiausiai imtų ir paskelbtų jį „išgijus“, ir jis būtų paleistas ant nieko nenutuokiančios publikos galvų. Ir išties jis visai nejautė sąžinės graužaties žudydamas. Vabalai, gyvuliai, žmonės – koks skirtumas. Karlas stebėdavo, kaip Mironas valandų valandas kankindavo įvairius padarėlius, kol galiausiai užmušdavo.

Na taip, Karlui reikėjo Mirono. Galima sakyti, jis naudojosi savo pranašumu prieš Mironą taip pat negailestingai, kaip ir tie tekiai pradinėje mokykloje. Tačiau Karlas į tai nekreipė dėmesio – kaip ir į kitus sąžinės priekaištus.

Pajutęs netikėtą švelnumo antplūdį žmogui, kuris aiškiai jį dievino, Karlas pasilenkė per stalą ir nusišypsojo bendrui.

– Ar sakiau tau, Mironai, kokius du dalykus ketinu padaryti, kai iš čia ištrūksiu?

– Susirasi kokią saldžią meksikietę pupytę.

Karlas nusijuokė.

– Atsimeni tik tą vieną, Mironai?

– Aha, tą atsimenu, – pilna pupelynės burna šyptelėjo Mironas.

– O kitas koks? – paklausė Karlas. – Ką dar žadu padaryti?

Mironas sukimšo maistą į gerklę ir sunkiai su garsu nurijo.

– Užmuši tuos močkrušius, kurie įkišo tave į kalėjimą.

Ketvirtas skyrius

– Gal reikia pagalbos? – Džekas Sojeris žengė nuo savo pikapo paminos.

Jo žingsniai gurgždėjo per kelio nuovažos žvyrą, keldami debesėlius dulkių, kurios sėdo ant jo nudrengtų gyvatės odos batų, Meksikos balniaus pasiūtų daugiau kaip prieš dešimtmetį. Seniokas dažnai truktelėdavo tekilos, todėl kairysis Džeko kulnas buvo mažumą aukštesnis. Tačiau jis niekada dėl tos smulkmenos nesikreipė į batsiuvį. Kojos palengva pačios prisitaikė prie nevienodumo.

Berniukas, kurio jis paklausė, atrodė susidomėjęs jo batais, mažius su neslepiamu smalsumu stebėjo besiartinantį Džeką, liežuvį saugiai užsikišęs už žando. Džekas neturėjo patirties su vaikais, šis jam atrodė kokių penkerių. Vaikas kumštelėjo motinai į šlaunį norėdamas atkreipti dėmesį, bet ši nustūmė jo ranką; buvo palinkusi po automobilio dangčiu – bandė suprasti, kodėl variklis aikštijasi.

Berniukas žengė prie jo. Jie susitiko pusiaukelėje tarp Džeko pikapo ir priverstinai sustojusio automobilio. Vaikelis atlošė galvą, kad galėtų pasižiūrėti į Džeką, ir prisimerkė nuo ryškios vidurdienio saulės.

– Ar žinai, kad aš turiu knygą apie dinozaurus?

– Nejuokauji?

– Ir vaizdajuostę.

– Oho!

– Labiausiai man patinka velociraptoriai.

– Tik pamanyk! Man taip pat, – atsiliepė Džekas.

– Iš tikrųjų?

– Aha.

– Jėga. O kaip pterodaktiliai?

– Tie pterodaktiliai kiek baisoki.

Berniukas pritariamai šyptelėjo, parodydamas tarp priekinių dantų žiojinčią švarplę. Joje jau ryškėjo nelygus gumbelis – naujas dantis veržėsi pro dantenas užpildyti plyšio.

Tas guvus vaikas su šortais, sportbačiais ir trumprankoviu panėšėjo į televizijos filmukų personažą, tik Džekas neatsiminė jo vardo. Berniukas buvo rausvaskruostis ir gerokai strazdanotas. Prie kaktos nuo prakaito prilipusios kelios tamsių plaukų sruogos.

– Kuo tu vardu?

– Džekas. O tu?

– Deividas.

– Malonu susitikti, Deividai. – Jis kryptelėjo smakrą į mašiną. – Atrodo, turite bėdų?

Berniukas trūktelėjo pečiais beveik iki ausų ir išskėtė rankas į šonus, delnais į viršų.

– Aš nežinau. Su mama važiavome į miestą, bet kai sulipome į mašiną, ji elgėsi šitaip: – Jis išleido duslų garsą ir ėmė kraipytis tarsi paralyžiaus ištiktas. – Galiausiai visai sustojo, ir mama negali jos paleisti.

Džekas linktelėjo ir žengė prie mašinos ir moters, kuri toli gražu nebuvo tokia draugiška kaip sūnus. O gal paprasčiausiai nenorėjo, kad prašalaitis kištųsi. Arba išsigando ir nusprendė, kad jeigu ignoruos nepažįstamąjį, tas ir pasitrauks.

– Ponia, ar galiu padėti?

Berniukas priėjo prie motinos ir delnu keletą kartų spustelėjo jai klubą. Šįkart ji atsitiesė ir atsisuko piktu veidu. Ma-

tyt, tą akimirką akies krašteliu išvydo Džeką, paskui nužvelgė visą, o tada pašoko kaip nuplikyta.

– Mano mama kurčia, – pranešė berniukas. – Ji negirdėjo tavęs ateinant. Manau, ją išgąsdinai.

Ir Džekas taip pagalvojo. Jos akys lakstė į šalis kaip du teniso kamuoliukai – nuo jo prie pikapo ir vėl prie jo, bandydamos įvertinti, pavojingas jis ar ne.

Berniukas paaiškino:

– Kai kas prie jos sėlina, ji pasiunta.

– Negi prie jos sėlinau? – Džekas ištiesė ranką atsiprašydamas.

Reaguodama į tą judesį, ji prisiglaudė prie mašinos grotelių ir prisitraukė vaiką.

– Ma-ma! – Deividas tais dviem skiemenimis papriešgyniavo stengdamasis išsilaisvinti. Tuo pat metu rodė ir kalbėjo: – Nebijok. Jis geras. Jo vardas Džekas. Jis...

Ji pakėlė ranką rodydama jam liautis.

– Pasakyk, kad atsiprašau. Aš neno...

– Ji skaito iš lūpų, – pertraukė berniukas. – Pabandysiu parodyti, ką sakai, bet ji gerai skaito iš lūpų.

Žiūrėdamas į ją, Džekas ėmė skiemenuoti:

– Ar jūs suprantate mane?

Jos akys susiaurėjo – iš pykčio, pamanė Džekas, nors nesuprato, ką bloga pasakė. Tada ji krestelėjo galvą, ir viena vasariškai surištų plaukų sruoga šoktelėjo. Plaukai tokie pat tamsūs kaip berniuko, tik saulė į juos įaudė vario gijų.

– Nenorėjau jūsų išgąsdinti, ponia. Važiuoju aplankyti pono Korbeto, bet kadangi jau esu čia, džiaugsiuosi, jei pavyks paleisti jūsų mašinos variklį.

Berniukas niuktelėjo jai atkreipdamas dėmesį.

– Ar gali pamėginti, mama?

Ji papurtė galvą: ne.

– Nemanau, kad ji tau leis, – nusivylęs ištarė berniukas.

– Nepadarysiu nieko blogo, ponia, – vėl kreipėsi į ją Džekas.

Moteris ir toliau atsargiai žiūrėjo į Džeką, kartu rodydama berniukui paaiškinti.

– Ji tau dėkoja, bet verčiau paskambinsime į dirbtuves.

– Aišku, galite skambinti į dirbtuves, jūsų valia. Bet gal to visai nereikia. – Džekas mostelėjo į mašiną. – Gal čia kokia smulkmena?

Jos pirštai ėmė judėti pasiutusiu greičiu. Lūpos irgi tarė žodžius, tačiau neišspaudė jokio garso. Esmę to, ką ji norėjo pasakyti, galėjai suprasti iš išraiškingos mimikos, bet Džekas laukė, kol Deividas išvers.

– Mama sako, kad jeigu būtų kokie niekai, pati būtų susitvarkiusi. Ji sako, kad yra kurčia, bet ne... mama, aš nebesupratau, ką reiškia tas ženklas? – Ir pabarbeno dviem pirštais tiesiai sau į kaktą.

Ji parodė visą žodį paraidžiui. Deividas ištarė visas raides, kurias mama jam rodė.

– Džekai, kaip šį žodį ištarti?

– Bukaprotė.

– Aha, – paaiškino Deividas, – ją varo į pasiutimą, kai žmonės mano, kad jei jau kurčia, tai ir kvaila.

– Nenorėjau įžeisti. – Džekas pasitrynė smakrą ir pats šiek tiek suirzęs. – Tai ar norite, kad dirstelėčiau į jūsų sugedusią mašiną? Nes čia karščiau kaip p-r-a-g-a-r-e, ir ruošiuosi kuo greičiau ieškoti šešėlio, jeigu tokį kur galima rasti.

Putlūs Deivido pirščiukai paraidžiui išvertė į ženklų kalbą p-r-a-g-a-r-e.

– Džekai, koks čia žodis, ar pragaras?

Nieko į tai neatsakęs, Džekas paklausė:

– Na kaip, ponia?

Deividas perdavė jos atsakymą: *Ačiū, bet ponas Korbetas tuo pasirūpins.*

– Ar jis kur netoli?

– Keletas jaučių išvertė tvorą, va ten. – Deividas parodė, kurioje pusėje. – Mano senelis ją taiso.

– Tavo senelis?

– Aha.

– O kur tavo tėtis?

– Jis miręs.

– Miręs?

– Kai dar nebuvau gimęs.

Džekas dirstelėjo į moterį. Ši nuvėrė sūnų, lyg norėtų žvilgsniu primušti, tada vėl ėmė rodyti.

– Ji sako, kad aš per daug kalbu.

– Pasiūlymas tebegalioja. Ar labai jums reikia į miestą?

Gal moterį palaužė jo atkaklumas, nors neatrodė, kad būtų iš tokių, kurios lengvai pasiduoda. Gal nusprendė, kad jis nekelia pavojaus. O gal jai patiko pasiūlymas susirasti šešėlį. Taigi jau buvo besutinkanti, bet akys įsmigo į jo liemenį.

Sekdamas motinos žvilgsnį, Deividas paaiškino:

– Gal tavo peilis ją gąsdina.

– Ak. Tiktai tiek? – Džekas atsegė odinę makštį. Moteris įsitempė. Jis ištraukė peilį iš makšties ir padėjo ant delno. Pasilenkęs prie Deivido, leido iš arčiau apžiūrėti peilį. – Didis indėnas jį nukalė, Deividai. Komančių karys. Labai seniai.

– Oho! – pagarbiai išspaudė berniukas pritilusiu balsu. Jis ištiesė ranką norėdamas paliesti ginklą, bet paskutinę akimirką baikščiai atitraukė.

– Nesibaimink, paliesk.

– Kodėl jis toks nelygus?

– Tokius juos indėnai seniau darydavo.

Deividas perbraukė pirštu per melsvus banguotus ašmenis.

– Jėga, – ištarė tokiu pat pagarbiu tonu.

Džekas palengva atsistojo. Stebėdamas moterį, įkišo peilį atgal į makštį. Tada tarsi pasiduodamas pakėlė rankas.

Ji neatsiliepė į tą jo pokštą, vis dėlto metusi atlaidesnį žvilgsnį pasitraukė į šoną parodydama, kad būtų gerai, jei jis apžiūrėtų variklį.

Jis nusiėmė šiaudinę kaubojaus skrybėlę ir saulės akinius, įmetė akinius į skrybėlę, o šią padėjo ant sparno. Pakišęs galvą po pakeltu dangčiu, palinko prie variklio. Prakaito lašeliai riedėjo nuo kaktos, krito ant įkaitusio karterio ir garuodami tyliai šnypštė.

Po velnių tokią naują patirtį. Jam niekada neteko susidurti su kurčia moterimi.

Nė su turinčia tokį milžinišką dagį šiknoj.

Atsigręžęs paprašė pasukti starterį ir palaikyti, ji tai ir padarė. Džeko žinios apie mašinas nebuvo kažin kokios, bet čia viskas buvo aišku. Neprateka degalai. Jis ėmėsi darbo.

Deividas užėmė postą jam po alkūne. Aiškiai norėdamas padaryti įspūdį, jis pasigyrė:

– Mes turime didelį ūkį.

– Šit kaip.

– Mes trys. Mama, senelis ir aš. Norėčiau turėti brolį ar seserį, bet mama sako, kad aš vienas pats esu didelė bėda, ir dar sako, kad negalima turėti vaiko be tėčio. Ar tu mėgsti persikų pyragą, Džekai? Mama kepa skanų persikų pyragą, o senelis daro vanilinius ledus. Aš atsisėdu ant kubilo, kai jis suka rankeną, ledai skanu su persikų pyragu arba vieni. Ar tu moki plaukti? Senelis sako, kai turės laiko, išmokys mane plaukti, nors mama bijo vandens gyvačių. Mes turim upę, ir aš pagavau žuvų, ir tada mes su seneliu jas išskrodėm, o mama iškepė, ir suvalgėme jas per vakarienę. Aš jau galiu išsilaikyti ant vandens, tai pirmas žingsnis mokantis plaukti – išsilaikyti ant vandens. Gal tau leis apžiūrėti mano kambarį. Aš turiu Dalaso kaubojaus plakatą ant spintos durų. Ar tu turi mažą berniuką?

– Ne, aš niekada neturėjau mažo berniuko, nė mažos mergaitės. – Išėmęs degalų filtrą, jis nusišypsojo vaikui.

Moteris sukiojosi netoliese. Kažką parodė. Nusivylęs Deividas atraportavo:

– Ji sako, kad aš tikriausiai noriu užkalbėti tau ausis, tiek daug... pabaigos nesupratau.

– Plepėdamas? – spėjo Džekas.

– Gal, – sutiko Deividas. – Senelis kartais mane vadina plepalų maišu.

– Man tavo kalbos netrukdo. Man patinka draugija.

– Pas mus niekada nebūna draugijos.

– Kodėl? – Džekas klausė Deivido, bet žiūrėjo į moterį.

– Gal dėl to, kad mama kurčia, ar dar dėl ko.

– Hmm, – Džekas pridėjo filtrą prie burnos ir stipriai papūtė. Tada įstatė į vietą ir mostelėjo jai vėl paleisti variklį. Ji įlipo vidun ir pasuko raktelį. Keletą kartų paspaudus degalų pedalą, mašina suburzgė.

Džekas nuleido dangtį ir nusivalė rankas.

– Galite važiuoti. – Vėl užsidėjo akinius ir skrybėlę. – Nebeturėtų sustoti. Filtrą buvo užkimšęs smėlio grūdelis.

– Tu tikrai gudrus.

– Ne toks jau gudrus, Deividai. Kartą taip buvo nutikę ir mano vežimui. Suplojau penkiasdešimt dolerių, kad mechanikas išpūstų dulkelę. – Atsisukęs į berniuko motiną paklausė: – Ar dabar galėčiau pamatyti poną Korbetą?

– Mama, ar galiu parodyti, kur senelis darbuojasi?

Ji neigiamai papurtė galvą ir mostelėjo Deividui lipti į mašiną.

– Parodyk, kuria kryptimi, ir pats jį rasiu, – paprašė Džekas.

– Štai ten, pro tuos medžius, – parodė Džekas. – Bet aš tave nuvesiu, čia netoli.

Atkreipdama Deivido dėmesį, mama treptelėjo koja. Šviesos greičiu judindama pirštus, ji bandė įvesti tvarką.

– Na, mama, leisk. Kodėl aš negaliu pasilikti su seneliu ir Džeku? Aš visai nenoriu į tą kvailą krautuvę.

Iškėlusi tiesią kaip strėlė ranką, ji grėsmingai parodė smiliumi į keleivio sėdynę.

– Geriau klausyk jos. – Džekas draugiškai plekštelėjo Deividui per petį.

– Ar dar būsi čia, kai grįšime?

– Dar pasimatysime.

– Aš tikiuosi. Iki, Džekai.

– Iki.

Deividas vilkosi pro mašinos užpakalį. Eidamas pro motiną, pasuko galvą, kad ši negalėtų skaityti iš lūpų, ir sumurmėjo:

– Tu pikta senė, mama.

Džekas vos sulaikė šypsnį, bet rimtu veidu pridėjo pirštus prie skrybėlės krašto.

– Ponia.

Ji atsisėdo prie vairo ir uždarė dureles. Užsisegusi saugos diržą ir įsitikinusi, kad ir Deividas užsisegė, atsisuko į Džeką. Pro atvirą mašinos langą kažką parodė, jis suprato kaip *ačiū*.

Žiūrėjo, kaip jie tolsta. Pasiekę pagrindinį kelią, jie pasuko miesto pusėn. Kalto metalo raidės virš pagrindinės įvažos skelbė: KORBETO GALVIJŲ FERMA. Nelabai įmantru ir išmoninga, bet gana informatyvu, pamanė Džekas.

Jis apvedė žvilgsniu namą. Puikus baltas dviejų aukštų pastatas su tamsiai žaliomis langinėmis, išryškinančiomis langus. Abipus pagrindinių durų lyg kokie sargybiniai ant stovų stypsojo paparčiai. Trys pakopos į didelę terasą, ant kiekvienos krašto – po žydinčių gėlių puodą. Terasos stogą prilaikė kolonos. Maloni pažiūrėti vieta, bet niekuo neišsiskirianti iš tūkstančių kitų ūkių, išsimėčiusių pietų vidurio valstijose.

Džekas perėjo kiemą ir žengė pro vartelius, praėjo pro didelį tvartą ir aptvarą, kuriame keletas arklių ėdė šieną iš lovio, uodegomis baidydami muses. Anapus aptvaro atidarė vartelius į ganyklą ir žengė per žolę, akylai žiūrėdamas, kad neįliptų į karvės blyną.

Jis vardijo sau tūkstančius priežasčių, kodėl reikia pasukti atgal prie pikapo ir važiuoti šalin.

Visą kelią nuo Korpus Kristi jis klausėsi naujienų apie pabėgimą iš kalėjimo. Nors tai įvyko Arkanzase, didelė naujiena visam regionui. Dauguma žmonių veikiausiai klausėsi puse ausies ir greitai išmetė iš galvos, bet jį pabėgimas įelektrino. Dar beveik nespėjęs įsisąmoninti žinios, jis jau skubėjo į Bleverį. Atvyko vidurnaktį ir apsistojo vietos motelyje.

Jis ne iš išrankiųjų, tad kambarys jam pasirodė patogus. Vis dėlto visą naktį gulėjo nesumerkdamas akių, žiūrėjo Džono Veino filmų retrospektyvą per kabelinę televiziją ir ginčijosi su savim, kokia manija privertė jį mesti gerą darbą ir atsitrenkti čia.

Žinoma, taip darė visą gyvenimą – pasikeldavo ir išeidavo vos sielai pašaukus. Buvo vienišius, nuotykių ieškotojas, bastūnas, niekur ir prie niekieno neprisirišęs. Viso savo gyvenimo uždarbį sutalpindavo į mašiną. Klajodavo kur akys vesdavo ir sustodavo kada užsimanęs – jei vieta patikdavo. Kai nusibosdavo – išvykdavo. Jis turėjo vairuotojo pažymėjimą ir socialinio draudimo numerį, tačiau jokios banko sąskaitos, jokios kredito kortelės. Mokėdavo grynaisiais, kurių prasimanydavo dirbdamas tai, kas tuo metu jam būdavo įdomu.

Auštant, baigiantis filmui *Rio Bravo*, atsikėlė, nusimaudė, nusiskuto ir įlipo į savo vežimą. Siurbčiodamas geros kavos puodelį pyragaičių krautuvėje kitapus plento, rado kompromisą: tai blogas ir gana rizikingas sumanymas, bet vis tiek jį įgyvendins.

Tai jo pareiga.

Per visus tuos metus jis daug kartų važiavo šiuo keliu, tiesiog pravažiuodavo, atidžiai žvalgydamasis aplinkui, bet niekada nesustodavo. Kai tik atsidurdavo šiuose kraštuose, pasukdavo pro Korbeto ūkį ir spėliodavo, kokie žmonės gyvena anapus kalto metalo vartų. Bet jo susidomėjimas niekada nebuvo toks stiprus, kad sustotų paklausti.

Jeigu tai anaiptol ne ta vieta Žemėje, kurioje jam derėtų apsistoti, kodėl pajuto tokią būtinybę čia atvykti?

Aišku – dėl to, kad iš kalėjimo pabėgo Karlas Herboldas. Bet tai tik akstinas. Kai kas dar glūdėjo smegenyse ir versdavo jį kas keletą metų čia grįžti. Iš paskutiniųjų stengėsi tai užmiršti, išmesti iš galvos, tačiau tas kažkas visada paimdavo viršų. Tiksliau, visada nešiojosi jį širdyje, kad ir kur būtų.

Kelionės prišliedavo jį prie įvairių religijų. Bandė meskalino su vienos genties šamanu Arizonoje – gentis tikėjo, kad dievai kalba per narkotikų įkvėptas vizijas. Vieną vasarą nešiojo rabinui golfo lazdas ir šis pasakojo apie Dievo sutartį ir pažadėtąjį Mesiją. Klausydamasis lauke roko koncerto, su būreliu krikščionių studentų diskutavo apie Evangeliją.

Visi jie nuoširdžiai tikėjo, kad kažkas didesnis valdo jų likimą. Kažkas didesnis bent jau padeda jiems pasirinkti teisingą kelią.

Džekas nežinojo, kuri religija tikroji, o gal nė viena. Jis neįsivaizdavo Dievo, tokio galingo, bet sukūrusio visatą taip nekantraujant vien dėl užgaidos valdyti žmonių likimus. Neįsivaizdavo, kaip pateisinti stichines nelaimes. Jis nesuprato, kodėl geriems žmonėms nutinka blogi dalykai arba kodėl žmonija turi kentėti epidemijas, badą ir karą. Jis nebuvo tikras ir dėl visos atpirkimo koncepcijos.

Bet jis žinojo, kad nuodėmė yra tikras dalykas. Ir įkandin sekanti kaltė.

Vadink tai apvaizda, likimu ar Dievu, ar paprasčiausiai sąžine. Kažkas – valia, stipresnė nei jo paties, – liepė jam viską mesti ir atvykti čia, vos tik išgirdo, kad Karlas Herboldas laisvas.

Kas nutiks toliau, galėjai tik spėlioti. Pats Džekas nežinojo. Net važiuodamas pro metalinę arką jis nežinojo, ką žada pasakyti ar padaryti. Neturėjo jokio konkretaus plano. Suprantama, jis nesitikėjo sutikti moters ir vaiko prie įvažos į

Delrojaus Korbeto valdas. Žvelgdamas į ateitį, jis buvo pasiruošęs priimti visus smūgius ir veikti pagal aplinkybes.

Bet kuriuo atveju mirtis galėjo pasitikti po keleto sekundžių.

Pamatęs priklaupusį ant kelio šeimininką, vargstantį su neklusniu spygliuotos vielos ritiniu, Džekas tik akimirką sudvejojo, tada sudėjo rankas ir pašaukė:

– Pone Korbetai!

Penktas skyrius

Netikėtai išgirdęs savo vardą, Delrojus Korbetas atsisuko ir pamatė artėjant Džeką. Nenoriai atsistojo. Beveik metro aštuoniasdešimties vyras, įpusėjęs septintą dešimtį, tokiam amžiui būdingas pilvukas, bet kojos tvirtos ir griežta išraiška. Akivaizdu, buvo nepatenkintas išvydęs prašalaitį savo ganykloje. Džekas stengėsi neišskysti matydamas tą piktą žvilgsnį.

– Pone Korbetai, – pakartojo tiesdamas ranką, – Džekas Sojeris.

Korbetas neskubėdamas nusimovė dešinę pirštinę ir kaip priklauso paspaudė Džekui ranką. Iš po buldozerininko kepurės snapelio į Džeką smigo nedraugiškos akys.

– Girdėjau, veršiai išgriovė gabalą tvoros. – Džekas pasuko galvą į tą pusę.

– Kur išgirdote?

– Jūsų anūkas papasakojo. – Jis parodė Korbeto dilbį, ant jo dar kraujavo ilgas bjaurus brėžis. – Užkabino spygliuota viela?

– Niekis, – Korbetas neparodė susidomėjimo įdrėskimu. – Kur sutikote mano vaikaitį?

– Čia – netoli namų.

– Bandėte su jais šnekėtis? – piktai paklausė. – Po velnių. Jau sakiau jūsų žmonėms, kad nieko nežinau. Palikite mus ramybėje.

– Atsiprašau... Pone Korbetai, atrodo, jūs mane su kažkuo maišote.

Šventas melas. Delrojus Korbetas turėjo būti tarp pirmųjų, kuriems buvo pranešta, kad Karlas Herboldas pabėgo iš kalėjimo. Aišku, teisingumo tarnai jau susisiekė su juo. Ir jis dėl to piktas. Arba baiminasi dėl padarinių. Suprantama reakcija.

– Kad ir ką galvotumėte, jūs klystate, – patikino Džekas. – Kalbėjausi su jūsiškiais, nes jūsų marčios mašina buvo sugedusi.

Korbetas susirūpinęs žvilgtelėjo namų pusėn.

– Nieko ypatingo, – tarstelėjo Džekas. – Paprasčiausiai užsikimšo degalų filtras. Ji jau važiuoja toliau.

Korbeto akys vėl įsmigo.

– Niekas jūsų nesiuntė?

– Ne.

– Atsiprašau.

– Nieko tokio.

Vis dar atsargus, Korbetas išsitraukė nosinę iš užpakalinės džinsų kišenės, lėtai nusiėmė kepurę ir nusišluostė nuo veido prakaitą. Plaukai tamsutėliai, vietomis vos žilstelėję.

– Ar Ana jums ką nors davė?

Ana. Jos vardas Ana. Skubiai virškindamas šią informaciją, Džekas nenugirdo, ką dar sakė Korbetas.

– Atleiskit...

– Atėjote užmokesčio? Už laiką ir vargą taisant mašiną, – pridūrė pamatęs, kad anas nepagavo minties.

– Nieku gyvu, – atžariai metė Džekas. – Buvo malonu jai padėti. Atvykau čia pasikalbėti su jumis.

Korbetas vėl tapo atsargus.

– Ką nors pardavinėjate?

– Galima ir taip sakyti.

– Tada be reikalo gaištate laiką. Man dabar nieko nereikia.

– O kaip aš?

– Ką?

– Man reikia darbo. Jums reikia rankų. Aš jūsų paslaugoms.

Korbetas žiūrėjo tarsi laukdamas įtaigesnio paaiškinimo. Galiausiai išspaudė:

– Ar tai rimta?

– Kaip mirtis ir mokesčiai. Galėčiau pradėti tuoj pat – sutaisyti šią tvorą.

Fermeris žengtelėjo į dešinę, atsidūrė tarp Džeko ir ritinio spygliuotos vielos, tarsi norėdamas užstoti jį nuo Džeko žvilgsnio, o gal apsaugoti, kad nepaimtų, – Džekas neperprato. Viena aišku, Korbetas nepriėmė jo pasiūlymo už gryną pinigą. Atsakė šaltai, bet mandagiai:

– Sutaisysiu pats, pone Sojeri. Bet ačiū už pasiūlymą. – Jis vėl grąžino viską į vietas: nosinę į kišenę, kepurę ant galvos, o žvilgsnis nukrypo prie nebaigto darbo.

– Jūs manęs negirdėjote?

– Man nereikia papildomų rankų.

– Plika akim matyti, kad reikia! – Ši pastaba šeimininką privertė vėl atsigręžti, kaip Džekas ir tikėjosi. – Nenoriu įžeisti, pone Korbetai, bet čia yra ką veikti. Visą šią tvorą reikia pakeisti, ne tik šį tarpsnį. Reikia iškasti duobes, įstatyti stulpus...

– Žinau, ko čia reikia, – pertraukė Korbetas.

– Tai žinote, kad čia ne vieno žmogaus rankų darbas, ypač kai dar reikia apeiti kasdienius žygius. Jūsų tvarto durys jau kliba. Tos į arklių aptvarą greitai išvirs, ir du arklius reikia pakaustyti. Tai tik pradžia. Tokiam dideliam ūkiui net ir dviejų žmonių būtų mažoka.

– Mudu su sūnum susitvarkydavome.

– Bet jo nebėra, tiesa? – Korbetas niūriai į jį pasižiūrėjo, ir Džekas tyliai pridūrė: – Berniukas man pasakė, kad tėtis mirė.

– Tiesa, – sukandęs dantis, bet ramiai ištarė Korbetas. – Dabar, jeigu leisite, norėčiau grįžti prie darbo. Aš nesamdau. Nei jūsų, nei ko kito.

Džekas delsė – žiūrėjo į žemę, bato kulnu rausė duobutę. Nežinojo, kaip kreipsis į Korbetą. Mintis pasisiūlyti darbininku šovė į galvą tik tada, kai išgirdo netikėtai save ją sakant. Ir ji atrodė tokia logiška. Gerai, kad nužiūrėjo ir pasąmonėje užfiksavo, ką reikia pataisyti. Jeigu ūkyje viskas blizgėtų, būtų sunkiau šią mintį įpiršti.

– Kad ir kaip būtų, norėčiau padėti jums sutaisyti šią tvorą, – vėl pasiūlė. – Jokių įsipareigojimų.

Korbetas susierzinęs pasižiūrėjo į jį ir atrodė tuoj pasiųs velniop.

– Aš geras darbininkas, – pridūrė Džekas.

Galiausiai Korbetas nusileido ir gūžtelėjo pečiais.

– Ką gi. Ar turite pirštines?

Džekas išsitraukė porą odinių darbinių pirštinių iš šoninės kišenės ir priėjo prie tvoros.

– Palaikyti stulpą ar vynioti vielą?

Išdidumas neleido Korbetui imtis lengvesnio darbo.

– Aš tempsiu vielą.

Dirbo tylomis. Džekas laikė stulpą, tuo tarpu Korbetas tempė spygliuotą vielą, vyniojo aplink stulpą ir kalė vinį. Tada ėjo prie kito stulpo, po to prie trečio.

– Kiek turite akrų?

– Šešis penkiasdešimt. Geras gabalas.

Džekas švilptelėjo.

– Ir seniai ūkį valdote?

– Visą gyvenimą. Paveldėjau iš tėvo.

– O kiek ragų?

– Keletas šimtų.

– Kur jie dabar?

– Kitoje ganykloje. Anapus upės.

– Herefordai?

– Ir šiek tiek angusų. Pirmarūšė jautiena. Tikra velniava... – sustenėjo iš įtampos tempdamas vielą.

– Gal man paimti?

– Aš pats.

Džekas matė, kaip pagyvenusio vyriškio veidas paraudo iš įtampos, bet neįkyrėjo. „Velniava?“ – pats savęs paklausė.

– Šiais laikais per daug vegetarų. – Korbetas įkalė paskutinę vinį.

– Jaučių augintojų nelaimė. – Džekas paleido kedrinį stulpą, nusiėmė skrybėlę ir pasivėdavo veidą.

Korbetas nuėjo termoso, kurį buvo pastatęs tuopos drevėje. Grįžęs pirmiausia pasiūlė Džekui. „Jūs pirmas“, – mostelėjo Džekas. Korbetas gėrė tiesiai iš kaklelio, tada padavė termosą Džekui.

– Iš kur patyrimas? – paklausė Korbetas, vėl nosine šluostydamasis veidą.

– Iš daug kur. – Džekas užsuko dangtelį ir padėjo termosą atgal į medį.

– Dirbote fermose?

– Daug kur po truputį.

– Tada turite daugybę rekomendacijų.

– Neturiu. Nė vienos.

Korbetas buvo visai arti šypsenos – pirmą kartą, pagalvojo Džekas.

– Turiu pasakyti, kad jūs gana įžūlus, pone Sojeri.

– Vadinkite mane Džeku. Kodėl taip sakote?

– Prašote manęs darbo, bet neturite rekomendacijų.

– Spėju, kad turėtumėte manim pasitikėti.

– Spėkite dar kartą. – Korbetas vėl tapo atžarus ir pasilenkė susirinkti įrankių. Tvarkingai sudėjęs juos į metalinę dėžę, atsistojo visu ūgiu, išsitraukė termosą, tada atsisuko į Džeką.

– Dėkoju už pagalbą Anai, jei kas ten buvo mašinai. Ir ačiū už pagalbą sutvarkant tvorą. Bet aš jūsų nesamdysiu.

Kai jis pasuko per ganyklą, Džekas nužingsniavo iš paskos.

– Galiu paklausti kodėl?

– Ne. Man nereikia jūsų klausimų. Nesiruošiu į juos atsakinėti. Aš visiškai jūsų nepažįstu, jūs galite mane apvogti.

– Tai būtų kvaila. Jei norėčiau tai padaryti, nebūčiau pirma prisistatęs.

– Man pirmiausia reikia galvoti apie Deivido ir Anos saugumą.

– Pasamdžius mane, nepadidės pavojus nei jums, nei jiems.

– Iš kur man žinoti.

Džekas uždėjo ranką vyrui ant peties, taip jį sustabdydamas. Korbetas pažiūrėjo į ranką, ir Džekas iškart ją atitraukė.

– Gerai, jūs manęs nepažįstate. Aš pašalietis, nukritęs iš nežinia kur. Vakar mečiau darbą Korpuse. Jei norite pasitikslinti, galite paskambinti mano buvusiam šeimininkui.

– Kaip tai metėte?

– Va taip.

– Tiesiog ėmėte ir metėte?

– Kaip tik taip ir padariau.

– Neatrodote labai patikimas, tiesa, pone Sojeri?

Jis vėl ėmė eiti. Džekas nė kiek nesuglumęs nusekė iš paskos.

– Kol būsiu čia, dirbsiu visą dieną iš širdies, kasdien. Turiu patirties dirbti visokius darbus, per savo gyvenimą dirbau viską, kas buvo legalu. Buvau skubios ruošos virėjas ir žvejybos vadovas. Dirbau naftos laukuose ir surinkimo gamyklose. Prajodinėdavau arklius ir melždavau ožkas, plaudavau indus, valydavau tualetus, o kartą, kai buvau išties alkanas, už penkis dolerius sąvadavau prostitutėms.

Korbetas vėl sustojo ir atsisuko.

– Tai tiesa, pone Korbetai. Dariau daugybę dalykų, dėl kurių ne itin didžiuojuosi. Parodykite man vyrą, kuris būtų išvengęs nemalonumų. Bet prisiekiu Dievu, yra vienas dalykas, kurio niekad nedariau – nevogiau. Nevogsiu ir iš jūsų. Ir niekada neįskaudinsiu jūsų, nei jūsų marčios, nei jūsų berniuko. Iš tikro jums turėtų būti ramiau, kad dar vienas žmogus yra netoliese ir mato, kas kur.

Tai buvo tūzas, kurį Džekas laukė progos išmesti, ir jis paveikė. Jutai, kad Korbeto kietumas silpsta. Ir buvo šiokia tokia staigmena, ir didelis nusivylimas, kai Korbetas papurtė galvą ir pasakė:

– Atleiskite, pone Sojeri, atsakymas – ne.

– Ką turėčiau pasakyti, kad pakeisčiau jūsų nuomonę?

– Nieko. Tiesa ta, kad neišgaliu jūsų samdyti.

– Gali būti, – šyptelėjo Džekas. – Aš gana brangus. Bet, tikiuosi, rastume išeitį.

– Kokią?

– Man reikia kur gyventi.

Korbetas išspaudė garsą, panašų į juoką.

– Manote, aš kvailys?

– Nesitikiu, kad priimtumėte mane į namus. Bet kaip ta sena priekaba, prišlieta prie šiaurinės tvarto sienos? Galėčiau joje miegoti.

Korbetas dirstelėjo į tą pusę.

– Ji daug metų nenaudojama. Su žmona joje gyvenome, kai statėmės namą. Nuvertėme seną, bet naują norėjome pastatyti toje pat vietoje. Tai buvo beveik prieš keturiasdešimt metų. Turėjau parduoti ją sąvartynui, bet niekaip neprisiverčiau. Ji veikiausiai jau byra.

– Ar ten yra vanduo ir elektra?

– Lizdai. Viryklė su dujų balionu.

– Aš priekabą išsivalysiu. Man tiks.

Korbetas vėl įdėmiai jį pervedė žvilgsniu. Džekas nė nemirktelėjo. To išmoko lošdamas akį Reno lošimo namuose.

– Tai ką pasakysite, pone Korbetai?

Šeštas skyrius

Sesilijus Herboldas baigė nusigraužti smiliaus nagą iki gyvuonies, ir tada į automobilių remonto dirbtuvių ir atsarginių dalių krautuvės, kur jisai dirbo, kontorą užėjo Arkanzaso valstijos policininkai. Dviese. Tikri bjaurybės, nutarė iš išvaizdos.

Buvo tik laiko klausimas, kada jie pasirodys. Jie leido jam rytą pasinervinti, neramiai laukti to, kas neišvengiama. Dabar jau buvo gerokai po pusiaudienio, tvanki popietė, ir nors jis laukė to vizito, raukuose pajuto karštį, kai vienas apvertė šiukšliadėžę, atsisėdo ant jos ir įsispoksojo, akis prikišęs ne toliau kaip per sprindį nuo nosies galiuko.

– Nagi, Sesilijau, – pagaliau tarė jis, – paprašėme pono Reinoldso paskolinti mums šį puikų kabinetą, kad pasikalbėtume nuošaliai, nematant jūsų bendradarbiams ir kitiems. Buvo labai malonus. Nenorėčiau nuvilti jo svetingumo ir užtempti mūsų susitikimą. Didžiuojamės, kad neišnaudojame įstatymą gerbiančių piliečių. Tad tegul pokalbis bus trumpas ir malonus.

Šie vyrukai buvo niekas kitas, tik prasčiokai su blizgančiais ženkleliais, krakmolytomis uniformomis ir greitomis mašinomis. Šiųdviejų Sesilijus nepažinojo, bet visą gyvenimą su tokiais susidurdavo ir juos niekino. Jų smakrai taip glotniai nuskusti, kad net oda supleišėjusi. Ant uniformų

jokios raukšlelės. Netgi tokią karštą dieną nepamatysi prakaito dėmelės po pažastimis.

Bet jie visą dieną vienodai kvaili. Atimk uniformas ir ženklelius, greitas mašinas ir gerus ginklus – juodu su Karlu tą pačią akimirką padarytų iš jų kotletą.

Greitai. Bet vėliau. Dar ne laikas. Kol kas turi vaidinti kvailą ir išsigandusį. Geriau išsigandusį. Bus įtikimiau, nei kad būtų kvailas. Jis ir buvo truputį išsigandęs.

– Jeigu atėjote pasikalbėti su manim apie tą triuką, kurį brolis vakar iškrėtė, jums tiesiai pasakysiu – nieko apie tai nežinau.

Vyrukas ant šiukšlių dėžės dirstelėjo į porininką, ramstantį sieną, rankos sunertos, koja ant kojos. Pastumdęs degtuką iš vieno lūpų kampučio į kitą, tas pratarė:

– Jis turbūt galvoja, kad vietoj smegenų mums įdrėbė šūdo.

– Prisiekiu Dievu, – gailiai dievažijosi Sesilijus, – sakau jums tiesą. – Blogiausia, kas gali įvykti, jie pramanys kokį kaltinimą ir įkiš jį į cypę vien tam, kad turėtų po akimis. Privalo juos įtikinti, kad nuoširdžiausiai bendradarbiauja. – Išgirdau apie tą pabėgimą iš kalėjimo per vakaro žinias. Grįžęs iš darbo atsisėdau prieš televizorių su dietiniu pepsiu rankoje, o čia mano brolelio veidas per visą sumautą ekraną. Vos neprileidau į kelnes. – Padarė pauzę, kad įvertintų jų reakciją, – jokios. Tada atkakliai varė savo: – Žinau tiek pat, kiek visi. Išgirdau per televiziją.

Degtukinis truktelėjo pistoleto dėklą. Tasai ant šiukšliadėžės sučiaupė lūpas ir toliau spoksojo į Sesilijų – šis nesmagiai rangėsi ant kėdės, kol galiausiai neišlaikė įtemptos tylos.

– Kas?

– Manai, mes kvailiai, Sesilijau?

– Ne, pone.

– Pažįsti Mironą Hutą?

– Ne, pone.

– Niekada nesi matęs?

– Ne, pone. Jis su broliu susitiko Takeryje. Aš niekada nebuvau Takeryje.

– Ne, tu buvai Kaminse.

Kaminso kompleksas – apygriežčio režimo kalėjimas, Sesilijus jautė, kad truputis teisėto pasipiktinimo čia tiktų.

– Taip, teko.

– Sėdėjai už ginkluotą apiplėšimą?

– Taip. Bet niekada nieko neužmušiau.

– O taip, taip. Beveik buvau pamiršęs. Užmušti palikai savo mažajam broleliui Karlui. Štai kodėl tavo bausmė buvo daug švelnesnė.

Tai buvo jautri vieta. Sesilijus negalėjo neigti pareigūno žodžių, nes taip būtų prisipažinęs dėl žmogžudystės, juk ir techniškai, ir faktiškai ją įvykdė Karlas. Tačiau jis nenorėjo pasirodyti esąs skystablauzdis. O to skystumo būta, nes kai Karlas atsipalaidavo, atrodė net linksmas, praliejęs kraują, Sesilijų supykino vien mintis, kad reikia dar vienam žmogui atimti gyvybę.

Apstulbintas šios savo įžvalgos, jis išpyškino:

– Aš sėdau į kalėjimą ir atmokėjau skolą visuomenei. Atradau Jėzų ir gavau atleidimą.

Degtukinis vos neuždusо, kol išsiėmė apkramtytą šapą iš burnos, tik tada ėmė juoktis.

– Aš paleistas lygtinai, – paskelbė Sesilijus. – Manote, ruošiuosi iškrėsti kokią beviltišką kvailystę kaip brolis? Ačiū, ne. Kaminsas nebuvo iškyla, jūs žinote, ir aš nenoriu atgal.

– O-ho, – sėdinčiajam jo aistra nepadarė įspūdžio. – Girdėjai apie tuos Takerio sargybinius?

– Girdėjau, kad jie... ak, jie mirė.

Pareigūnas pasilenkė dar arčiau, nosimi jau beveik lietė Sesilijų.

– Jie nemirė, subine. Jie buvo nužudyti. Tavo brolis vieną iš pasalų nužudė strypu. Smeigė į akį, kai tas buvo arti. Kitam Hutas perrėžė gerklę, vos nenupjovė galvos.

Jis vėl atsilošė ir timptelėjo ausies spenelį, tarsi apmąstytų pabėgimą iš kalėjimo, kuris sukėlė visas tvarkos palaikymo tarnybas Arkanzase ir gretimose valstijose. Prasidėjo Karlo Herboldo ir Mirono Huto, kurie buvo laikomi ginkluotais ir pavojingais, medžioklė. Piliečiai buvo įspėti laikytis ypatingo atsargumo, jei pamatys šią porą.

– Tenka pagirti senį Karlą. Jis gerai suplanavo, – įvertino pareigūnas. – Tas Mironas – tikras bukagalvis. Nuovokos anei kruopelės. Tačiau tavo brolis gudrus šunsnukis. Sugebėjo net tų sekimo prietaisų atsikratyti. Jie rasti, bet tik ne prie Karlo ir Mirono prikabinti. Ne, pone. Visa, kas rasta, tai tik jų kalinių drabužiai, numeriai ir tie gudrūs sekimo įtaisai, bet niekam nebetinkami. Tie vyrukai seniausiai buvo dingę.

Kaliniai pergudravo pareigūnus ir atsikratė sekimo įtaisų. Sraigtasparnių patruliai, išsiųstos paieškos brigados, blokuoti keliai – ir vis tiek per naktį nepavyko aptikti jų pėdsakų.

Po velnių, Sesilijus didžiavosi jaunėliu broliu!

Jis vos suvaldė pasididžiavimo šypseną, kai pareigūnas vardijo Karlo nusikaltimus, kuriuos Sesilijus laikė laimėjimais, vertais lyginti nebent su pasiektais jo herojų: Džesio Džeimso, Džono Diligerio ir Klaido Barou.

Kad paslėptų pasididžiavimą, jis nutaisė jausmingą išraišką.

– Aš tik viliuosi, kad jo neužmušite. Mūsų tiek ir bėra, mudu du.

– Na, tai ne visiškai tiesa, ar ne, Sesilijau? Jūs turėjote mamą. Ji ištekėjo už puikaus žmogaus, kuris stengėsi dėl jūsų. Matai, susirinkau duomenis. Tad nemeluok man, Sesilijau.

– Mūsų patėvis buvo užsispyręs asilas. Nuo pirmos dienos mūsų nekentė, ir mudu jo nekentėme. Jis nė necyptelėjo, kai buvom išsiųsti į tą neklusnių berniukų mokyklą, o Karlui tuomet buvo vos penkiolika.

– Gal todėl, kad išties tokie buvote. Neklusnūs, turiu omeny.

– Kai mama mirė, jis ant mūsų dar labiau užsisėdo. Manęs tai labai nenervino, – apdairiai pridūrė, – bet Karlas, jis dar buvo vaikas, – tai jį žlugdė. Nepatirdamas niekieno meilės, jis augo piktas ir nuožmus. Jis pažeistas iki pat šaknų. Manote, nežinau, kad jis blogesnis negu pati nuodėmė? Jis atsisako matyti gėrį. Jis atsisakys priimti Jėzų ir nė už ką nesutiks būti išgelbėtas. – Įspūdžio dėlei nubraukė ašarą. – Bet jis – mano šeima, mano kraujas, visa, kas liko iš mūsų giminės. Nenoriu, kad jis mirtų.

– Klausyk, – policininkas įsitaisė patogiau ant šiukšliadėžės krašto, – štai ką mes manome. Jei Karlas ir jo draugas Mironas vieną naktį pasirodys pas tave, veikiausiai iš broliškos meilės padėsi tiems vyrukams.

– Ne, pone, – atsakė Sesilijus, ryžtingai purtydamas galvą. – Iškart jums paskambinsiu.

– Tikrai?

– Tikrai.

Policininkas atsisuko į porininką.

– Kaip manai, jis meluoja?

Degtukinis nusižiovavo.

– Pučia miglą į akis. Herboldai apsigimę melagiai. Visi tai žino.

– Prisiekiu šventuoju Jėzaus vardu...

– Užčiaupk šūdiną burną ir neminėk Jėzaus, Sesilijau! – Valstijos pareigūnas taip staigiai pašoko ant kojų, kad net šiukšliadėžė apvirto. – Tu nevertas tarti Viešpaties vardo padorioje bendrijoje. Tavo žodžiai skamba nuoširdžiai, bet esi pripažintas nusikaltėlis. Judu su broliu vieno lizdo paukščiai, tik kalėjimas jus atskyrė. Štai kaip viskas buvo. – Atsirėmęs į kelius, jis vėl pasilenkė ir prikišo savo veidą prie Sesilijaus. – Būsime prilipę prie tavęs kaip vantos lapas prie užpakalio. Ar girdi mane?

Sesilijus pasipiktinęs atsistojo.

– Galvokite, ką norite, pareigūne. Sakau, kad norėčiau Karlą įduoti. Prisiekiu: norėčiau, nes visai netrokštu, kad jis būtų nušautas.

– Tikiu, Sesilijau.

– Taip, Sesilijau, – atsiliepė ir Degtukinis, – tikiu.

Porelė išslinko lauk, trumpai šnektelėjo su dirbtuvių savininku ponu Reinoldsu, tada sulipo į savo blizgančią, naujausios įrangos prikimštą mašiną ir nulėkė. Sesilijus nusliūkino atgal į narvą, kuriame iki jiems pasirodant darbavosi prie pikapo. Reinoldsas netruko jį aplankyti.

– Ar pasakei jiems tiesą? – suurzgė. – Žinok, jei pamatysiu, kad vėl turi nemalonumų, švilpsi lauk. Aišku?

– Tikrai taip, pone Reinoldsai. Man reikia šio darbo. Nebenoriu turėti jokių reikalų su savo netikusiu broliu. Aš savo pamoką išmokau.

Reinoldsas grėsmingai pasižiūrėjo, tada žengė į kontorą ir uždarė duris.

Tas susinervinęs asilo subinė nevertas, kad apie jį galvotum, Sesilijus sutramdė staiga kilusį norą parodyti bosui didįjį pirštą. Be to, aplink buvo ir daugiau darbininkų, kai kurie pataikavo Reinoldsui. Sesilijus nė vienu nepasitikėjo. Bailiai ir subinlaižiai, štai kas jie.

Jis vėl palindo po pakeltu pikapo dangčiu ir pasinėrė į darbą. Tam nereikėjo daug smegenų, tad galėjo galvoti apie kitus dalykus.

Žinojo, kad agentai jį aplankys. Jie tikisi, kad Karlas pirmiausia bėgs pas giminaičius. Karlas, aišku, tai irgi suprato, per paskutinį jųdviejų pasimatymą įspėjo Sesilijų: „Jie stebės tavo būstą ir dirbtuves. Veikiausiai jų nematysi, bet tie šunvaikiai bus kur netoliese, tad saugokis." Telefono veikiausiai irgi bus klausomasi, pridūrė. Nereikalingi perspėjimai. Sesilijus pats žino, kaip saugotis.

Kita vertus, agentai iš dalies teisūs. Su broliu pasimatys. Kai jie susitiks, nebebus paslaptis. Valdžia iškart sužinos, kad broliai susivienijo. Bus didi diena!

Sesilijus vos pajėgė slėpti jaudulį. Kaip ištverti tą laukimą ir neišsiduoti? Lygtinė laisvė ne ką geriau negu kalėjimas. Jį nuolat lankė lygtinai paleistųjų inspektorius, lindo į kiekvieną jo gyvenimo užkaborį. Jis turėjo dirbti kiekvieną dieną vien tam, kad tas šunsnukis Reinoldsas galėtų jį užgaulioti. Koks čia gyvenimas? Jis per daug protingas, per daug talentingas, kad eikvotų save asilo vertam gyvenimui.

Be to, juodu su Karlu skirti vienas kitam. Netrukus vėl bus kartu, darys ką geriausiai sugeba, ką kartu darė nuo tada, kai dar buvo vaikai, – užkurs pragarą.

Visą popietę Sesilijus praleido peržiūrėdamas jų planą, vis jį narstė, norėdamas įsitikinti, ar ko nepraleido. Truputį maudė, kad Karlas buvo vyriausiasis planuotojas ir vadas. Jis vadovavo net iš kalėjimo, ir taip visada buvo, nors, po teisybei, lyderio vaidmuo turėtų priklausyti Sesilijui, juk jis vyresnis. Bet Karlas anksti ir be jokių ceremonijų perėmė tas pareigas ir niekada negrąžino.

Viena, ką jie turi aiškiai sutarti visiems laikams: Sesilijus turi vienodą balsą. Jis iš pat karto tai tiesiai broliui pasakys. Aišku, Karlui bus sunkoka pereiti prie demokratiškesnio požiūrio. Bet jie nebe vaikai. Sesilijui nebereikia auklės. Jis irgi sėdėjo kalėjime. Patirtis jį užgrūdino. Nors pareigūnams jis vaidino verkšlenantį silpnavalį, išties buvo stipresnis, nei brolis jį prisiminė.

Šįkart jokių klaidų. Viskas paruošta. Jis sumanė saugų darbelį ir dar saugesnį atsitraukimo planą. Po velnių, jis net turi slaptą ginklą, apie kurį dargi Karlas nenutuokia.

Palinkęs prie savo knebinio sukikeno vien pagalvojęs, kaip nustebs Karlas, kai jam pateiks staigmeną.

Septintas skyrius

– Džekas sakė, kad jo peilį nukalė indėnų karys. Komančių karys, seneli. – Deividas liovėsi čiauškėjęs apie Džeką Sojerį tik tam, kad susigrūstų į burną šakutę bulvių košės. – Jis tiek daug visko žino.

Džekas Sojeris dabar vienintelė Deivido kalbų tema. Kai jie grįžo iš miesto ir iš toli pamatė Džeko pikapą vis dar šalikelėje, Deividas vos galėjo sulaukti, kol mašina sustos.

Delrojus pasitiko juos prie vartų, atitveriančių tvarkingą kiemą nuo ganyklos.

– Seneli, ar matei Džeką?

Iš susijaudinimo vos atgaudamas dvasią, Deividas pabėrė tiek daug klausimų ir taip greitai, kad Ana daugelio jų nespėjo suprasti. Delrojus liepė berniukui nusiraminti.

Nieko neįprasta. Delrojus mylėjo anūką, bet burbuliuojanti Deivido energija dažnai jį erzindavo. Kas Anai iškart krito į akis, tai pasikeitęs pats Delrojus. Juk buvo tvirtų nuostatų žmogus. Visada turėdavo savo nuomonę. Jei ką nuspręsdavo, niekada nesvyruodavo. Jei ką darė, darė ryžtingai, neatsiprašinėdamas.

Todėl buvo keista girdėti, kaip nedrąsiai, abejodamas jis ėmė pasakoti, kad pasamdė Džeką fermos darbininku.

Stengdamasi paslėpti nuostabą, ji parodė: *Taip greitai? Ką apie jį žinote?*

– Jis tinka. Manau, bus smarkus darbininkas. – Ir nežiūrėdamas į ją pridūrė: – Gyvens senajame vagonėlyje.

Tai dar labiau stebino, bet dar prieš jai ženklais pareiškiant savo nuomonę jis užbėgo už akių.

– Jis pats susitvarkys, dėl to nesirūpink. Ir apskritai, įsivaizduok, kad jo išvis nėra. Jau pasiunčiau jį dirbti į tvartą. Tiesiog norėjau, kad žinotum, jis čia kurį laiką darbuosis. O dabar ir man laikas grįžti prie darbo. Pasimatysime per vakarienę.

Daugiau nieko nepaaiškinęs, jis apsisuko ir nuėjo.

Visus tuos metus, kai Dinas mirė, ji buvo atsakinga už namus, o Delrojus rūpinosi ferma. Nors ji dažnai užsimindavo, uošvis užsispyrėliškai atsisakydavo net pasvarstyti, kad reikėtų ką nors pasisamdyti nuolatiniam darbui.

Jis darėsi per senas taip sunkiai dirbti, ir tai buvo dalis bėdos. Samdyti jam neleido išdidumas. Jis net pats sau neprisipažino, kad jau nebesusitvarko su darbais, kuriuos visą amžių nuveikdavo.

Gali būti, jautėsi išduosiąs ir mirusį sūnų, jei pasamdys svetimą žmogų. Niekas neturėjo teisės užimti Dino vietos Delrojaus širdyje. Nenorėjo, kad ir dirbant kas nors užimtų Dino vietą šalia jo.

Papietavusi Ana spėliojo, kas taip staiga pakeitė Delrojaus nuostatas. Negi išties jo širdyje įvyko lūžis? Gal pagaliau susitaikė, kad reikalingas pagalbos? Ar Sojeris tiesiog gerai moka parsiduoti? Gali būti. Bet buvo ir kita galimybė – ir ji labiausiai baugino.

Vakaro žinios.

Kad nusiramintų, ji plekštelėjo į stalą, norėdama atkreipti uošvio dėmesį. *Ar bijote, kad jis čia atsibastys?*

– Ne.

Ji perskaitė trumpą atsaką iš jo lūpų. Patvirtindamas jis griežtai papurtė galvą. Vis dėlto Ana ne visiškai juo patikėjo. *Tai kodėl pasamdėte tą žmogų? Kad būtų kas nors netoliese, jeigu kas...*

– Čia nėra jokio ryšio. Tas Sojeris apsireiškė ieškodamas darbo. Svarsčiau, gal mums reikia žmogaus. Ir viskas. – Susijaudinęs jis kurį laiką valgė. Ana į jį tebežiūrėjo. Neapsikentęs jis nuleido šakutę ir kreipėsi į ją nebesukdamas akių. – Ana, jis čia neateis. Pernelyg rizikuotų. Be to, nespės taip toli nusigauti, jį greitai sučiups.

– Seneli, ką sučiups? – paklausė Deividas.

– Nieką. Ir nekalbėk pilna burna. – Vėl atsisukęs į Aną pasakė: – Šiandien skambino valstijos policija. Klausė, ar nenorėčiau, kad kas nors čia budėtų ir stebėtų namus. Dėl viso pikto. Pasakiau ne.

Ji nudelbė akis į lėkštę. Delrojus tekštelėjo į stalą. Tai pajutusi, ji vėl pakėlė akis.

– Aš išties manau, kad nėra jokio pavojaus. Bet jei nori, jiems paskambinsiu ir priimsiu pasiūlymą.

Paprašęs, kad kas nors saugotų jo šeimą, jis prisipažintų bijąs pabėgusio Karlo Herboldo. Tokias drastiškas atsargumo priemones Delrojus laikytų savo silpnumu. Va jei ji paprašytų, galėtų nusileisti, bet ir tai nebūtų patenkintas.

Ji papurtė galvą: ne. Atrodo, jam palengvėjo.

Sprendimas priimtas, ir šis klausimas baigtas. Vis dėlto Ana abejojo, kad Delrojus būtų samdęs Džeką Sojerį, jei tie kaliniai nebūtų pabėgę.

– Įdomu, ką Džekas valgo vakarienės. – Deividas pasilenkė į priekį, kad pro langą matytų vagonėlį.

Jų dienos tokios nuspėjamos, kad bet koks nukrypimas nuo įprasto ritmo – didelis įvykis, ypač beribio smalsumo penkiamečiui. Sūnus išmoko ženklų kalbą kartu su anglų, tad bendraudamas putliais pirštukais, jis be paliovos klausinėdavo kaip bet kuris vaikas. Vakarais Anos pirštai būdavo sustingę nuo begalinio atsakinėjimo.

– Gal Džekas nieko neturi. Ką jis valgo? Seneli, ar jis moka virti?

– Ne mūsų reikalas, ką jis valgo. Jis čia tik dirba, viskas.

– Ar jis galės kartais pažaisti su manim?

– Laikykis nuo jo atokiai, Deividai, rimtai sakau.

– Bet jis toks geras, – atsiliepė nusiminęs Deividas. – Ir myli dinozaurus.

– Jis pasamdytas dirbti, ne tavęs linksminti.

Ana parodė: *Ar jis sakė, iš kur atvyko?*

– Jis iš tų bastūnų padermės.

Ji metė į uošvį klausiamą žvilgsnį rodydama, kad ne visiškai suprato. *Kaip valkata? Duoneliautojas?*

– Ne, jis dirba. Tik vis klajoja. Niekada neužsibūna vienoje vietoje. Jis gali rytoj išeiti.

Sukrėstas tokios galimybės, Deividas paklausė:

– Seneli, ar manai, kad jis rytoj išeis? Mama, ar tikrai?

Ji parodė nemananti, kad jis taip greit iškeliautų. Delrojus liepė baigti vakarieniauti, tai Deividas ir padarė be žodžių. Ana slaptom vylėsi, kad Deividas dar pakamantinės Delrojų. Ji pati norėjo daugiau sužinoti apie Džeką Sojerį, bet tam kartui smalsumą užgniaužė.

Kaip visada po vakarienės Deividas nunešė indus nuo stalo į kriauklę, tuo tarpu ji su Delrojumi ilsėdavosi prie paskutinio puodelio kavos ir aptardavo dienos įvykius.

Delrojus niekada nebuvo kalbus, todėl marčios tylėjimas jam netrukdydavo. Bet šįvakar jis buvo itin tylus. Po kurio laiko ji paklausė: *Ar skaitėte laikraštyje apie Ezio Hardžo atsisveikinimo vakarienę?*

– Seniai buvo laikas, jei nori mano nuomonės, – atsakė. – Jam jau beveik aštuoniasdešimt.

Ana šyptelėjo į kavos puodelį. Atsistatydinęs šerifas buvo ne ką vyresnis už Delrojų. *Ir jums reikėjo eiti. Buvo minia žmonių. Daugumą turėtumėte pažinoti.*

– Manęs ten nė surišęs nenutemptum. Bilietai buvo po dvidešimt dolerių vienam.

Ne bilieto kaina jį atbaidė. Nebūtų ėjęs į bendruomenės renginį, net jei bilietai būtų buvę už dyka. Ir jam niekada

neatėjo į galvą, kad marti būtų norėjusi. Ezis Hardžas visą jos gyvenimą buvo šerifas. Ji manė, kad jis nusipelnė gerų išleistuvių. Bet jei būtų užsiminusi, kad eikime, Delrojus vis tiek būtų pasakęs ne.

Kai pirmą kartą parsivedė ją namo supažindinti su tėvu, Dinas iš anksto įspėjo, kad Delrojus ne itin draugiškas. Ir įsitikino, kad čia dar per švelnus apibūdinimas. Dino motina Merė buvo antroji Delrojaus žmona. Kol atrado laimę su naująja šeima, Delrojus išgyveno siaubingus laikus. Tie sunkūs metai uždėjo jam antspaudą.

Visas ir taip ribotas jo visuomeninis gyvenimas mirė kartu su Mere ir Dinu. Pamažu nedidelis draugų būrelis liovėsi kviesti jį į savo pasisėdėjimus. Jis to tarsi nepastebėjo.

Iš pradžių Ana galvojo, kad Delrojus varžosi jos nebylystės, kad jam nepatogu vartoti gestų kalbą viešose vietose. Arba kad jam gaila jos, jaunos našlės, ir nenori jos palikti vienos vakaroti, ypač kai gimė Deividas.

Ilgainiui jai teko apsiprasti, kad uošvio vienatvė neturi nieko bendro su ja. Jis apskritai nemėgo žmonių. Jį žeidė jų smalsumas ir plepalai. Jis atstumdavo bet kokį draugystės ar gerumo gestą, nes manė, kad už jų slypi kokie nors niekingi motyvai. Verčiau jis gyvens užsidaręs. Jos nebylystė jam buvo patogi priežastis atsiriboti nuo pasaulio.

– Ar viską padarei, kas numatyta?

Klausimas pažadino ją iš apmąstymų. Staiga kažką prisiminusi, ji iškėlė pirštą – prie užduoto klausimo grįš. Ji atsinešė vizitinę iš rankinės ir padavė Delrojui.

– Emoris Lomaksas, – jo lūpos sakė vardą, paskui išsprūdo keiksmas, kurį, ji tikėjosi, jis ištarė pašnibždom, kad neišgirstų Deividas.

Aš nuėjau į banką, – parodė jam. – *Ponas Lomaksas pagerbė mane pereidamas laukiamąjį vien tam, kad pasakytų labas.*

– Slidus tipas.

Nors žodis visai nederėjo prie konteksto, ji suprato, ką Delrojus turėjo omeny. „Slidus“ buvo pats geriausias žodis

paskolų vadybininkui apibūdinti. Kai tik jis ją paliesdavo, – o tai atsitikdavo kaskart, kai jį sutikdavo, – jai iškart norėdavosi nusiprausti. *Jis pasikvietė ženklų mokovą, kad jam išverstų.*

– Ką tokio jis pats norėjo pranešti?

Jis priminė, kad palūkanų mokėjimo terminas seniai praėjo...

– Vakar išsiunčiau.

Jam tai ir pasakiau. Sakė, kad judviem reikia susitikti ir pasiaiškinti, kada ir kaip pradėsite grąžinti paskolą. Pasisiūlė pats pas jus atvykti.

– Neabejoju, kad nori.

Kad jums nereikėtų vykti į miestą, sakė.

– Greičiau dėl to, kad apžiūrėtų, ką čia turime. – Delrojus išsitraukė dantų krapštuką iš stiklinaitės vidury stalo ir stodamasis sugrūdo į tarpudantį. – Noriu pasižiūrėti televizorių. Gal šįvakar bus ir kokių gerų naujienų.

Jis pyko ant paskolų vadybininko, kad šis šnekėjo su Ana. Gal šiek tiek bijojo žinių iš Arkanzaso. Einantis iš virtuvės Delrojus priminė senstantį meškiną, kuris prarado iltis ir bijo, kad nepajėgs apsiginti.

– Ar senelis ant manęs pyksta? – paklausė Deividas.

Ana siektelėjo ir prisitraukė berniuką arčiau, stipriai apkabino. *Kodėl jis turėtų ant tavęs pykti?*

– Nes aš per daug šneku.

Jis nepyksta. Tik nervinasi, kad suaugusieji gali būti tikri šiukšlės.

– Ir tas iš banko?

Ji linktelėjo.

– Man jis nepatinka. – Deividas nutaisė rūgščią miną. – Jis kvepia kaip burnos skaliklis.

Juokdamasi ji parodė: *Seneliui jis irgi nepatinka.*

– O tau?

Ji krūptelėjo: *Ne!*

Kalbėdamasis su ja, Emoris Lomaksas nesusilaikydavo nebrūžavęs delnu aukštyn žemyn jos rankove arba paspaudęs

ranką pernelyg ilgai ją laikydavo. Ji niekada jo tam neskatino. Buvo mandagi, daugiau nieko. Bet Lomakso ego neskyrė flirto nuo vulgarumo. Bet kai kitą kartą palies, ji pasakys, kas jis – šiknius, ir lieps prilaikyti savo rankas.

Ar galėtų paprašyti, kad vertėja jam tai perteiktų? – pagalvojo.

Laikas maudytis, – parodė Deividui ir pasiuntė laiptais į viršų.

Kol jis pliuškenosi vonioje kartu su visa flotile plastikinių laivelių, ji ėmėsi įprastos veido valymo rutinos. Būtina, bet neįdomi procedūra, ją atlikdavo mechaniškai.

Tačiau šįvakar, prisikišusi prie veidrodžio virš kriauklės, ji truputį ilgėliau žiūrėjo į savo veidą. Nuo vasaros saulės išryškėjo nekenčiamos strazdanos. Einant į lauką reikia nepamiršti pasitepti kremu. Gilios mėlynos akys – iš tėvo. Maža nosis – mamos. Laimė, ji paveldėjo gražiausius jų bruožus. Jie mirė su kelių mėnesių tarpu, vos spėjus ištekėti už Dino – mama nuo kepenų vėžio, tėtį ištiko širdies smūgis.

O kad jie būtų gyvenę ilgiau ir pamatę jos sveiką, girdintį sūnų. Ir kad Dinas būtų pamatęs.

Pyktelėjusi, kad pasidavė liūdnoms mintims, ištraukė Deividą iš vonios. Jis ilgai šluostėsi, vilkosi pižamą, valėsi dantis, tempdamas laiką, kol ji švelniai subarė, kad jau metas į lovą. Kai pagaliau jo galva įspaudė pagalvę, ji prisėdo ant lovos krašto kartu pasimelsti.

Jis užmerkė akis ir sudėjo rankutes po smakru. „Dieve, laimink tėtį, kuris yra danguje. Dieve, laimink senelį. Dieve, laimink mamą. Ir Dieve, laimink Džeką."

Ana nebuvo tikra, kad teisingai perskaitė iš jo lūpų. Deividas retai keisdavo savo maldą. Nuo tada, kai šį vakaro ritualą pradėjo, jis vos keletą kartų prašė ką nors papildomai laiminti. Kartą – meškėną. Šį maitėdą jie laikė savu, kiekvieną vakarą pabarstydavo jam prieangyje *Lucky Charms*, tada iš vidaus žiūrėdavo, kaip jis puotauja. Vieną rytą Delrojus rado

jį ant kelio negyvą, tuoj už vartų. Buvo suvažinėtas. Deividas keletą vakarų už jį meldėsi.

Kitą kartą jis prašė Dievo pagalbos, kai „Makdonalde" paliko pliušinį meškiuką. Kai žaisliuko pasigedo ir grįžo atgal, jo nebebuvo. Meškiukas vakaro maldoje buvo minimas apie savaitę.

Tik tas dvi išimtis ji teprisiminė.

Bet ar reikėjo stebėtis, kad Deividas įtraukė Džeką Sojerį į savo maldeles? Juk jo atsiradimas buvo bene pats nuostabiausias dalykas per visą Deivido gyvenimą.

Deivido amžiaus berniukui Sojeris turėjo atrodyti kaip nuotykių knygos herojus. Jis nebuvo toks senas kaip Delrojus, gal dvidešimčia ar net daugiau metų jaunesnis. Jis nebuvo glebus ir pablyškęs, kaip nuo pat gimimo Deividą prižiūrintis vaikų gydytojas. Neturėjo ir švelnaus manieringumo pastoriaus, kuris kartkartėmis juos aplankydavo, nors jo pamokslo juodu klausėsi vienintelį kartą, tada, kai buvo laidojamas Dinas. Džekas Sojeris nepanėšėjo nė į vieną tų vyrų, kurie šmėžavo mažame jos sūnaus pasaulėlyje.

Su savo batais, indėnišku peiliu, žiniomis apie dinozaurus, o dar tas aplamdytas pikapas: blyškiai oranžinis ševroletas, kuris, rodės, puikavosi savo randais kaip koks karo veteranas, – argi nuostabu, kad Džekas padarė tokį stulbinamą įspūdį.

Pasakęs amen, Deividas atsimerkė.

– Mama, kaip manai, ar aš jam patikau?

Buvo beprasmiška apsimesti kvailai, nesuprantančiai, kad jis kalba apie Džeką Sojerį. *Esu tikra, kad taip. Kam tu galėtum nepatikti?* Ji pasilenkė ir pakuteno jam pilvuką.

Paprąstai jam patikdavo kutenimas, prašydavo dar, net kai Ana sakydavo, kad jau gana. Bet šį vakarą į kutenimą jis neatsakė įprastu kikenimu. Pasisuko ant šono ir susidėjo delnus po skruostu.

– Kai užaugsiu, ar būsiu toks aukštas kaip Džekas?

Gal net aukštesnis.

– Norėčiau jam parodyti savo dinozaurų knygą. – Tada plačiai nusižiovavo ir užsimerkė.

Ana vis sėdėjo ant lovos krašto, glostė jam plaukus, ir žiūrint į sūnų taip suspaudė širdį: o kad Dinas būtų spėjęs jį pažinti. Dinas būtų buvęs puikus tėvas. Deividui nebuvo lemta tos meilės patirti.

Delrojus buvo vienintelis suaugęs vyras jo gyvenime. Delrojus geras žmogus. Nors atrodo rūstus, jis geraširdis. Bet jis ne Deivido tėtis. Jam sunku rodyti švelnumą. Jis nemoka paikioti vien tam, kad paikiotų. Jis retai juokiasi. Begalinis Deivido judrumas jį erzina. Negana to, jis leidžia tam irzuliui prasiveržti.

Jis niekada nekalbėdavo nei apie savo pirmąją santuoką, nei apie tuometines bėdas. Nei apie tą vasarą, kai viskas pasiekė kulminaciją. Elgėsi taip, tarsi jo gyvenimas prasidėjo 1976-aisiais, o visi ankstesni metai priklauso kitam žmogui. Trokšdamas užmiršti aną gyvenimą, jis giliai užkasė visus blogus prisiminimus. Neabejotina, buvo dienų, kai išties juos užmiršdavo.

Deja, vakar Karlas Herboldas pabėgo iš kalėjimo ir vėl juos ištraukė į paviršių.

Aštuntas skyrius

– Nelabai kibs, Ezi. Pernelyg karšta. – Berlas Mandis sučežino rudą popierinį krepšelį ir įmetė į jį kukurūzų traškučių *Fritos* ir arachisinių saldainių.

– Gal tu ir teisus. Bet man reikia ką nors veikti.

– Dar nesusitaikei su pensininko dalia?

– Nemanau, kad kada susitaikysiu.

– Suprantu. Visą gyvenimą turiu šitą masalo krautuvėlę, ir mane iš jos išneš tik kojomis į priekį.

– Ir dar truputį šitų svirplių, – paprašė Ezis. – Ir įmesk porą sodos vandens skardinių. – Padėjo nešiojamąją šaltdėžę ant rasoto prekystalio stiklo.

– O gal verčiau porą alaus?

– Na ne. Man šįvakar reikia grįžti namo.

– Ką, Kora vis dar nusistačiusi prieš gėrimą? – sukikeno Mandis.

– Baptistė iki kaulų smegenų. – Ezis sumokėjo grynaisiais. – Čia turėtų užtekti ir degalams.

Jis prisipylė degalų į nedidelę ešerinę valtį, tada grįžo atgal. Pasiėmė skanėstų krepšelį, dėžutę skėrių, kurių nusipirko žuvims jaukinti, ir šaltdėžę su dviem skardinėmis gaiviojo gėrimo.

– Ačiū, Berlai.

– Sėkmingos žūklės, Ezi. – Berlas pareguliavo plerpiantį ventiliatorių ir, kai Ezis išėjo pro duris, vėl nusigriebė nučiupinėtą Luiso Lamoro romaną minkštais viršeliais.

Ezis sudėjo pirkinius valties gale, kur jau gulėjo žvejybos reikmenys. Nebuvo brangūs ar labai įmantrūs – kaip ir Ezis nebuvo aistringas žvejys. Kadangi rūpesčių turėdavo kasdien, kiekvieną valandą, apygardos, ir ypač tokios skurdžios, šerifas negalėjo planuoti atostogų malonumų. Ezio biuras visada stokojo žmonių – ir visada viršijo biudžetą. Suprantama, visus penkiasdešimt metų buvo persidirbęs, budėjo dvidešimt keturias valandas per parą, septynias dienas per savaitę, tris šimtus šešiasdešimt penkias dienas per metus.

Net jeigu įtempta dienotvarkė leisdavo kada atsipalaiduoti, jis abejojo, ar sugebėtų atsiduoti žvejybai, golfui, medžioklei ar kuriam kitam iš tų malonumų, dėl kurių kiti žmonės gyvena. Paprasčiausiai tuo nesidomėjo. Niekas jo taip nedomino kaip darbas. Darbą jis mylėjo. Visas gyvenimas apie jį sukosi. Net miegodamas apie jį galvodavo. Net ir dabar, blizgiaudamas upėje, ilgėjosi darbo.

Pavasaris buvo neįprastai sausas, tad vanduo nuslūgęs, tėkmė vangi. Atrodė, upė visai neskubėjo išlieti savo vandenų į įlanką už kelių šimtų mylių į pietus. Saulės šviesa pavertė ramų vandens paviršių ribuliuojančiu veidrodžiu, ir tai buvo tikras išbandymas jo saulės akiniams *Ray-Ban*.

Kur upė susiaurėdavo, medžių šakos sukurdavo vėsų skliautą. Tie šešėlio tarpsniai buvo mieli ir malonūs. Jokio vėjelio. Nevirpėjo nė vienas lapelis. Pakrančių medžiai vyto nuo nepakeliamo karščio, kuris, rodos, prislėgė visą kraštą. Tik vėžlių ir gyvačių galvos kyšojo iš drumzlino vandens netoli kranto. Buvo per daug apatiški, kad slėptųsi. Net cikados čirpė pusbalsiu.

Ezio marškiniai buvo šlapi nuo prakaito, kai pasuko savo laivą prie kranto. Išlipęs įtraukė valtį į aukštas sausas nendres. Net nereikėjo ieškoti vietos. Čia viskas pažįstama, kaip

paties veidas. Ką ten, jis praleido nepalyginti daugiau valandų šukuodamas šią vietovę, negu žiūrėdamas į save.

Jis pametė skaičių, kiek kartų čia buvo per pastaruosius dvidešimt dvejus metus. Vienas. Kaip piligrimas į šventovę ištikimai čia grįždavo. Jis pernelyg neanalizavo šios savo manijos, bijodamas suvokti, kad tai nesveikas rūpestis – kone apsėdimas.

Bet ir vėl grįždavo melsdamas, kad ta prakeikta vieta atskleistų paslaptį.

Daugybę kartų čia puldavo ant kelių. Ne tam, kad pasimelstų: šliaužiodavo ant žemės, čiupinėdavo kiekvieną grumstelį, centimetras po centimetro, melsdamas nors menkiausios užuominos, kas tąkart nutiko Patricijai Makorkl.

Šis užkampus Žemės taškas šerifui Ezrai Hardžui tapo pasaulio centru.

Šit kodėl Kora taip nekentė Makorkl bylos. Keikė, kokia sunkia našta jį užgulė, ir pirmiausia – kiek jo laiko atėmė. Jis viską išbandė, kad atiduotų į teisingumo rankas tuos, kurie, jo manymu, buvo kalti dėl mergaitės mirties. Kai paaiškėjo, kad nepavyks, puolė į depresiją, kuri vos nesibaigė jųdviejų skyrybomis.

Kora pagrasino paliksianti jį ir su vaikais išeisianti, jeigu neatsipeikės. Jis atsipeikėjo. O gal tik bandė. Didumą laiko atimdavo kasdieniai darbai. Bet vos atsirasdavo laisvesnio laiko, užuot pailsėjęs ir pasidžiaugęs šeima, jis vėl įnikdavo narplioti neišspręstą bylą.

Ta byla neleido jam būti geru tėvu. Vaikus augino Kora, jis mažai kišosi ir domėjosi. Menkai prisiminė jų vaikystę, o vėliau – tik rūpesčius. Blogiausia buvo, kai sūnus pabandė narkotikų. Ačiū Dievui, laiku pastebėjo ir tai netapo gyvenimą keičiančia problema. Dabar sūnus vedęs, turi dvi dukras, yra vidurinės mokyklos direktorius, savo bendruomenės ramstis.

Dukra, dvejais metais jaunesnė už brolį, vos baigusi vidurinę išvyko iš Bleverio. Kad rastų savęs vertą vyrą, įstojo į

koledžą. Ir rado. Ištekėjo už biržos maklerio iš Dalaso. Bevaikė ir tuo besidžiaugianti, pustuzinio draugijų ir klubų prezidentė, ji leido dienas organizuodama oficialius pusryčius ir pinigų rinkimo vajus. Ezis nekentė jos gyvenimo būdo ir to pasipūtusio smirdžiaus, už kurio dukra ištekėjo. Bet ji atrodė laiminga, ir Ezis manė, kad su tuo reikia skaitytis.

Ezis neprisiėmė nuopelnų, kad vaikų gyvenimas gerai susiklostė. Tai Koros nuopelnas. Likę su juo, jie būtų tapę žmonijos rykšte.

Petsės Makorkl mirtis ir jį apsėdusi manija buvo jo šeimos bėda visus dvidešimt dvejus metus, net ir dabar. Kora svaigo vien nuo minties, kad jo atsistatydinimas juos išlaisvins. Tačiau Ezis žino: pasijus laisvas tik tada, kai ši byla bus baigta. Didumai žmonių tai buvo tolima praeitis. Niekas jos neatsiminė, niekam ji nerūpėjo. Tiktai jam. Net jeigu būtų įtikinęs save, kad viskas užmiršta, naujiena apie Karlo Herboldo pabėgimą būtų sumalusi tą saviapgaulę.

Jis niekada nemeluodavo žmonai ir dabar nesiruošė. Daugeliu atvejų melas gal būtų palengvinęs gyvenimą, net įnešęs darnos, bet Ezis jautė, kad apgavystei ne vieta santuokoje. Be to, Kora kiaurai permatydavo net patį nekalčiausią jo melą.

Veikiausiai suprato, kad jis anaiptol ne žvejoti eina šią dusinančią popietę.

Palikęs meškeres ir gyvus svirplius, iš valties jis pasiėmė šaltdėžę, krepšelį ir išlipo į medžių sąvartyną. Vienas Dievas žino, kaip ilgai jie čia riogso, kokios gamtos jėgos juos išvartė. Kamienai buvo apėję kerpėmis ir vijokliais. Vabzdžiai juos išvarpė, bet kai atsisėdo ant vieno, jis dar išlaikė Ezio svorį. Atsikimšo skardinę gėrimo ir nugėrė didelį gurkšnį. Taip pat abejingai ėmė kramtyti kukurūzų traškutį.

Nes kaskart, kai spoksodavo į tą vietą, kur Petsė Makorkl įkvėpė paskutinį oro gurkšnį, jį ištikdavo toks pat šokas, kaip pirmą rytą pamačius ją negyvą.

– Ar ją kas nors lietė?

Tai buvo viskas, ką jis sumojo pasakyti jaunam, išblyškusiam ir sukrėstam pavaduotojui. Tas buvo pirmas pareigūnas, kuriam žvejys parodė siaubingą radinį.

– Ne, pone Ezi.

– Net tas vyrukas, kuris ją rado?

– Jūs juokaujate? Iš baimės jis vos į kelnes nepridėjo. Net neišlipo į krantą. Jo valtis plaukė pasroviui pro šalį. Pamatė ją čia gulint ir varė atgal prie Mandžio prieplaukos paskambinti mums. Žinau, kaip išsaugoti nusikaltimo vietą nepaliestą. Aptvėriau visą plotą.

Pavaduotojas galėjo sakyti kalbas pramoginėje policininkų televizijos laidoje – Ezis buvo tikras, kad pats nė už ką nesugebėtų kalbėti tokiais terminais. Nedaugelis jų tirtų nusikaltimo vietų būdavo aptveriamos, kad kas neįmaknotų.

Dažniausiai jiems tekdavo tiesiog patruliuoti ir palaikyti tvarką. Juos kviesdavo sustabdyti muštynių aludėse, raminti pernelyg įsiliepsnojusių šeimyninių ginčų arba sutramdyti kokio girtuoklio, kuris tapdavo nevaldomas ir pavojingas.

Mažai būdavo žiauraus smurto protrūkių, po kurių likdavo lavonų, bet ir tada motyvai būdavo aiškūs. Ginkluotas apiplėšimas. Užpuolimas su mirtinu ginklu. Sumušta žmona. Nusikaltėlis dažniausiai turėdavo priežastį, teisėtą ar ne – bent jau aiškią.

Beprasmiai nusikaltimai iš liguisto niekšiškumo buvo daromi kitur. Didžiuosiuose miestuose. Priemiesčių lūšnynuose. Apie tokius čia, Bleverio apygardoje, Teksase, neišgirsdavai. Tad nei pavaduotojas, nei Ezis, patyręs tvarkos saugotojas, nebuvo tokių sukrečiančių dalykų matę.

Ji gulėjo kniūbsčia ištryptoje žolėje. Net galva nepasukta į šoną – tiesiog nosim į žemę. Viena ranka sulenkta po ja. Kita gulėjo palei šoną, delnu į viršų, pirštai šiek tiek užlenkti. Kojos išskėstos. Nuogutėlė – tik sandalai. Nieko

daugiau. Buvo vasara, tad buvo įdegusi, išskyrus juostą per nugarą ir sėdmenis.

Eziui pasirodė nepadoru, kad jie spokso į tą nuogą kūną. Jie vykdė savo pareigą, ir vis tiek buvo tokie pat kalti kaip žudikas, – Ezis iškart suvokė, kad ji nužudyta, – žemindami šios jaunos moters orumą ir garbę.

– Blogai, kad visą naktį smarkiai lijo, – tarė pavaduotojas, kaip ir Ezis atkreipęs dėmesį į vandens klanelį ant mergaitės strėnų. – Greičiausiai nuplovė daugelį įkalčių.

– Teks tenkintis tais, kurie liko.

– Taip, pone. – Pavaduotojas nusišluostė nosine šlapią viršutinę lūpą. – Manote, kad buvo nužudyta?

– Neatrodo, kad būtų mirusi sava mirtim, ar ne, pavaduotojau?

Medyje virš galvos piktai suspiegė melsvasis kėkštas, grąžindamas Ezį į dabartį. Jis įkišo į krepšelį tuščią traškučių pakelį ir jų sūrumą nustūmė dantis gelianČiu arachiso saldumu. Kramsnodamas rausvą cukruotą saldainį, jis atsistojo ir nuėjo į tą vietą, kur Petsė Makorkl buvo paguldyta.

– Dieve pasigailėk. Ką čia turime, Ezi?

Ezis krūptelėjęs apsižvalgė, beveik tikėdamasis, kad iš miško išdygs senasis Harvėjus Straudas. Koroneris jau penkiolika metų kaip miręs, pensininku spėjo pabūti dvejus metus, bet jo balsą Ezis šįryt tebegirdi taip pat aiškiai, kaip tąkart, kai Straudas atsiklaupė prie Petsės Makorkl lavono ir užsidėjo akinius, kad geriau matytų.

– Ar atsinešėte aparatą? – paklausė Ezis.

– Iš paskos ateina vyrukas iš „Banerio“.

Ezis vylėsi, kad žinia nepasklis, bent jau kol jis nepasikalbės su artimiausiais Petsės draugais. Norėjo, kad Makorkliai turėtų šiek tiek laiko apsiprasti su nelaime ir pasirengtų spėlionių ir apkalbų bangai, kurią sukels dukters mirtis. Bet Straudas pasikvietė laikraščio fotografą, tad jau per pietus mieste įvykis bus svarbiausia pokalbių tema.

– Ar galit ką pasakyti, Harvėjau?

– Neskubinkit manęs. Tik tik pradėjau. – Neliesdamas kūno, susikaupęs apžiūrinėjo jį iš visų pusių. Galiausiai prakalbo: – Ant kaklo mėlynė. – Tušinuku parodė rausvai violetinę dėmę.

– Smaugimas?

– Galbūt.

– Ar išprievartauta?

– Veikiausiai. Pėdsakai ant šlaunų panašūs į spermą.

– Jėzau.

– Aha.

Pasirodė fotografas, trykštantis energija pasidaryti nuotraukų, – kol susidūrė su žiauria tikrove. Pamatęs merginos lavoną, jis nunešė į krūmus per pusryčius valgytą glaistytą bandelę, paskui sėdėjo suspaudęs galvą keliais ir vis kartojo, kad ne pirmą kartą mato nuogą moterį, bet pirmą kartą – negyvą. Turėjo praeiti kiek laiko, kol jis atsigavo, kad padarytų Straudui nuotraukų.

Ne taip toli nuo aukos stovėjo mašina, registruota Petsės vardu. Šalimais Ezis rado ir drabužių krūvelę. Pincetu ėmė po drapaną, atidžiai apžiūrinėjo ir dėjo į plastikinį maišelį su etikete. Palaidinukė ir sijonas, liemenėlė ir kelnaitės. Lietaus permerkti, bet, kiek matė Ezis, jokių įplėšimų, netrūko sagų, taigi drabužiai nebuvo per jėgą nuplėšti. Aišku, jie dar bus tiriami.

Abejos, ir vairuotojo, ir keleivio, durelės buvo atidarytos. Iš to nusprendė, kad kažkas merginą čia atlydėjo. Tušti gėrimų buteliai – vienas automobilyje ant grindų, kitas netoli purvyne – leido numanyti, kokia buvo vakarėlio nuotaika.

– Kaip jos nagai, Harvėjau?

– Raudonai lakuoti. Nė vienas nenulaužtas, jokių įbrėžimų, jokio kraujo. Atrodo, ir panagėse jokio audinio. Žinoma, patikrinsiu laboratorijoje. – Koroneris atkreipė dėmesį, kad nėra jokių kraujosruvų nei ant riešų, nei ant kulkšnių, nieko,

kas rodytų, kad mergina buvo surišta ar jai užkimšta burna, ar kad vyko kokia nors kova.

Buvo akivaizdu, kad Petsė Makorkl jautėsi rami čia ateidama su palydovu ir visai nesitikėjo tokios baigties.

Išgirdęs atgijus radiją, Ezis tuoj pat nuėjo prie savo patrulinės mašinos ir atsiliepė į rankinį mikrofoną:

– Klausau, Džimai.

– Vakar vakare Makorklių mergaitė buvo „Vežimo rate“, – atraportavo pavaduotojas Džimas Klarkas.

Kora su savo blaivininkais daug metų bandė surengti balsavimą dėl sauso įstatymo apygardoje, ir tai buvo vienintelis balsavimas, kuris tik padrąsindavo girtuoklius. Jų siūlymas kaskart beviltiškai žlugdavo. Vis dėlto jiems pavyko uždrausti pardavinėti svaigiuosius gėrimus pačiame miestelyje. Tada alkoholio krautuvės ir smuklės išsirikiavo už miestelio abipus valstijos greitkelio. Viena iš tokių buvo „Vežimo ratas“.

– Kas tau sakė?

– To klubo savininkas, jo vardas Dži Parkeris. Jis vakar prižiūrėjo barą. Petsė Makorkl ten buvusi keletą valandų ir išėjusi apie vidurnaktį.

– Viena?

– Su broliais Herboldais.

Devintas skyrius

Suskambėjo Emorio Lomakso telefonas. Pyktelėjęs, kad pertraukė, jis paspaudė vidinio ryšio mygtuką.

– Kas skambina, ponia Presli?

– „Rytų parko plėtra“.

Tai akimirksniu pakeitė jo nuomonę.

– Sujunkite.

Buvo apsikasęs popieriais, bet tie palauks. Ne šis darbas jo ateitis. Ir šis bankas atrodo juokingai menkas palyginti su verslu, kurį suka RPP kartu su Hjustonu. Jų apyvarta šimtus kartų viršija šio vištšūdžio operacijas, jie galėtų įsimesti jį į kišenę ir nė nepajustų.

– Sveiki, Glenai, – ištarė melikaujamai. – Kaip reikalai?

– Kalbėkite su ponu Konotu.

Emoris susiraukė, jam nepatiko sekretorės stačiokiškumas ir tai, kad jam buvo skambinama iš žemesnės grandies, ne pats Konotas teikėsi paskambinti.

Beveik tris minutes jis buvo paliktas klausytis Kenio G muzikos, kol galų pagalėj atsiliepė Konotas. Be jokių įžangų ir malonių kreipinių jis paklausė:

– Lomaksai, ar gavote mūsų santrauką?

– Vakar. Ji atrodo fantastiš...

– Kokia Korbeto reakcija?

– Aš... Na, su juo dar nekalbėjau. Kaip sakiau, gavau ją tik vakar. Neturėjau laiko išstudijuoti. – Tyla kitame laido gale perėjo dygiu šaltuku per nugarą. – Bet jau kalbėjau su jo marčia. Ji pritarė susitikimui. Šį vakarą ruošiuosi peržiūrėti visą spausdintą medžiagą. Įsiminti, ką reikia. Turėkite omeny, tai keturiasdešimt šeši puslapiai.

Jeigu jie mano, kad jis ruošiasi aukoti visą savo vakarą triūsdamas prie to mėšlo apie projektavimo stadijas, išlaidų analizę ir statybų diagramas, oi kaip klysta. Jis sutvarkys reikalą ir be visų tų nuobodžių smulkmenų.

– Jūs žinote, Glenai, nuo ko pradedu, – kreipėsi ryžtingu balsu. – Nenoriu palikti Korbetui jokios rinkimosi laisvės. Prieš sėsdamas kalbėti su juo, noriu išstudijuoti medžiagą skersai išilgai. Išstudijuoti taip, kad į visus savo argumentus jis gautų tokį atkirtį, kad net žagtelėtų.

– Jeigu nesate pasiruošęs šiam darbui, norėtume dabar tai žinoti.

– Bet aš pasiruošęs! – Emorio širdis nusirito į kulnus.

– Jūs mums buvote patogus pasirinkimas, nes dirbate su Korbetu. Žinote, kokia jo finansinė padėtis. Kitaip sakant, kreipdamiesi į jus, tikėjomės sutaupyti laiko. Bet jeigu nesiimate šio reikalo, pasiieškosime kito.

– Glenai, prašau. Man tai taip pat svarbu.

– Abejoju. Kada galėčiau išgirsti naujienas?

– Greitai. – Nekonkretu. – Labai greitai. – Vis dar neskamba. – Iškart, kai pasikalbėsiu su Korbetu.

– Lauksiu.

Emoris taip ir liko laikantis telefono ragelį kaip nukabusį penį.

Nepatenkintas tokiu palyginimu, numetė ragelį į vietą ir apsisuko su visa kėde paspoksoti pro langą į pagrindinę Bleverio gatvę.

Bankas užėmė ir antrą aukštą, bet jam patiko, kad kabinetas gatvės lygyje. Langai tamsinti, tad iš lauko nematomas

galėjai žiūrėti į šaligatvį. Žvelgdamas į praeivius, jis linksmindavosi rodydamas nepadorius gestus jam nepatikusiems žmonėms ir iki soties spoksodamas į patrauklesnes moteris. Nė viena nepraeidavo nepalikusi savo atspindžio tamsiame stikle. Jam patiko vaizduotis, kad kai žavi darbininkė ar pardavėja pasuka galvą, žiūri pro langą į jį.

Vakar jis matė Aną Korbet artėjant nuo namo priešpriešiais. Eidama su vaiku šaligatviu, sustodavo pasižiūrėti į vitrinas. Ji kažką parodė rankomis vaikui, tas nusišypsojo.

Emoris matė, kaip perėję gatvę juodu suka prie banko durų, tad jam nebuvo sunku užklupti ją laukiamajame. Atrodė dailiai. Grakšti stamantri figūra. Stangrus užpakalis. Nors papai ne kažin kokie, nuo oro kondicionieriaus speneliai prasikalė.

Ir kai pagalvoji, visa tai švaistoma tokiam seniui. Visi žino – senis ją dulkina. Jau šešeri metai jie gyvena kartu. Aišku, dulkina.

Korbetui, žinoma, gerai. Bet kodėl ji susideda su tuo senu niurgzliu? Matyt, dėl to, kad kurčia, nusprendė Emoris. Veikiausiai dėl to. Ji mano, kad uošvis yra geriausia, ko gali tikėtis. Emoris atves ją į protą.

Nuo tos minties jis vėl nusišypsojo.

Tačiau tik trumpam. Kurčia boba – antraeilis grobis. Pirmiausia „Rytų parko plėtrai“ turi įteikti ką žadėjęs. O to nepadarysi būdamas geras. Tai jau išbandyta. Jo pastangos tapti Korbeto finansų patarėju ir patikėtiniu baigėsi nesėkme.

Konotas ir kiti ėmė nekantrauti. Laikas baigiasi. Bet kol moka nustatytas paskolos įmokas, Korbetas gali aikštytis metų metus. Emoris baiminosi, kad „Rytų parkas“ paves kam nors kitam arba mes projektą ir atsiims pasiūlymą. Tada jam galas. Visam gyvenimui užstrigtų šio banko paskolų skyriuje ir dirbtų už grašius.

Šis bankas vis dar šeimos valdomas, čia jis neturi jokių galimybių padaryti karjerą. Abu prezidento sūnūs be humoro

jausmo, visai kaip jų tėvas. Abu suspaudę šiknas, amžinai susirūpinę dėl laiko, pinigų ir klientų aptarnavimo. Nė katras jo pernelyg nemėgsta. Bet kada gali jį išgrūsti.

Viskas! Jis turi užbaigti „Rytų parko" reikalą. Turi įtikinti Korbetą parduoti ūkį. Tačiau visos pastangos kol kas bergždžios. Senis ne tik nesileidžia į kalbas – net nesiklauso.

Reikia naujo puolimo plano. Taip. Ko nors drąsaus.

Drąsus. Koks didis žodis. Kai žmonės apie tai kalbės, – Emoris buvo tikras, kad kalbės, – sakys: „Jiems niekada nebūtų pavykę, jei Lomaksas nebūtų žengęs drąsaus žingsnio." „Kieti kiaušiai. Štai ką turėjo Lomaksas, kitaip nebūtų taip drąsiai pasielgęs."

Išsiblaškęs žvelgdamas pro tamsintą stiklą, jis linkėjo sau įkvėpimo.

Bet visa, ką matė, buvo apdaužytas pikapas, lėtai šliaužiantis pagrindine gatve.

Dešimtas skyrius

– Jis atrodė gerai, – pasakė Delrojus į ragelį. – Bet šiais laikais negali būti pernelyg saugus.

– Ypač jūsų situacijoje, pone Korbetai. Turiu omeny...

– Žinau, ką turite omeny, – šiurkščiai pertraukė Delrojus.

Žmogus kitame laido gale, matyt, suprato leptelėjęs kvailystę, nes tuoj pat pridūrė:

– Žinokite, padariau tai tik dėl jūsų. Detektyvo paslaugos – ne mūsų biuro specializacija.

– Suprantu.

– Kai ką norėčiau pasiūlyti – leiskite atsiųsti jums ginkluotą sargybą. Kol šis, na, reikalas bus baigtas.

– Ne, ačiū. – Delrojus buvo nepalenkiamas. – Dėkoju už tai, ką dėl manęs padarėte. Ir dar kai čia ne jūsų darbas. Bet tai viskas, ko man reikėjo. Viso labo.

Jis padėjo ragelį, veidas raudonas iš pykčio. Buvo paprašęs vietos saugos biuro savininko, sūnaus vieno iš ankstesnių jo domino partnerių, dabar jau mirusio, pasiaiškinti, kas tas Džekas Sojeris.

Štai ir viskas. Bet vyrukas nesusilaikė, kaip visada, nesusiejęs jo su Karlu Herboldu.

Keletą kartų giliai atsikvėpė norėdamas nusiraminti. Neverta leisti, kad dėl to vyruko pastabų padidėtų kraujospūdis. Susivaldė ir pasidžiaugė gera naujiena. Ataskaita apie Sojerį švari.

Saugos biuras įvedė į sistemą jo pavardę, socialinio draudimo numerį, vairuotojo pažymėjimo ir automobilio numerį. Neaptiko jokių bankrotų, jokių blogų paskolų ar neapmokėtų čekių. Neturi išlaikyti vaikų. Nebuvo suimtas. Net jokių nuobaudų už eismo pažeidimą.

Suvirškinęs šią informaciją, Delrojus nuėjo prie svetainės lango ir pažiūrėjo į kitą kiemo kraštą. Sojeris buvo žadėjęs Deividui pakabinti sūpynes ant vienos tų milžiniškų pekaninių karijų. Vakar jis buvo nuvažiavęs į miestelį nupirkti ko reikia. Tada vakare – po darbo, savo laiko sąskaita – pjovė, šlifavo, lakavo lentelę sėdynei. Sandėliuke surado grandinę ir paklausė Delrojaus, ar gali ją panaudoti.

Dabar jis derino grandinės ilgį, kad sūpynės būtų tinkamame berniukui aukštyje nuo žemės. Kadangi sūpynės jau buvo beveik baigtos, Deividas straksėjo aplinkui ir čiauškėjo dar gyviau.

Suprantama, Delrojui palengvėjo, kad nepasisamdė kokio nusikaltėlio ar veltėdžio. Nieko blogo apie Sojerį nesužinota, vadinasi, sprendimas buvo geras.

Bet kodėl tada jis jaučiasi truputį nusivylęs? Negi slapta tikėjosi išgirsti, kad naujasis Deivido herojus slepia ilgą kaip rankovė nusikaltimų sąrašą, kad jo ieško FTB, mokesčių policija ir keletas kitų valstybės institucijų? Ar jam reikėjo svarios priežasties, kad palieptų Sojeriui nešdintis?

Viena vertus, tai jam labai nepatiktų. Tik trys dienos, o jis jau pajustų netektį. Žinoma, dar per anksti daryti skambias išvadas, vis dėlto jis negali skųstis dėl Sojerio darbo. Kaip ir žadėjęs, tas dirbą visą dieną ir net ilgiau. Nepalyginamai lengviau, kai yra papildoma pora rankų, kuriomis gali pasiremti. Jis daugiau nebesiginčytų, kad jam nereikia pagalbos. Sojerio buvimas įtikino: dar ir kaip reikia.

Bet jam nepatiko, kad Sojeris visą laiką čia, ir dar taip arti. Jis nenorėjo, kad čia būtų kitų žmonių. Ypač vyrų. O labiausiai – vyras, apie kurį jis ničnieko nežino.

Jis, Ana ir Deividas čia ilgą laiką gyveno vieni. Buvo savo įpročių vergai. Viena diena menkai skyrėsi nuo kitos. Kai rytais keldavosi iš lovos, kuo aiškiausiai žinodavo, ko iš dienos tikėtis. Visi trys susikūrė patogią, jaukią rutiną. Jų gyvenimas turėjo rėmus, ir tai jam patiko. Nuo to priklausė jo minčių ramybė.

Džekas Sojeris sugriaus nusistovėjusią jų gyvenimo tvarką. Bet kuris ketvirtas sugriautų. Jo buvimas netoliese neabejotinai turės padarinių. Kokie bus tie padariniai? – štai kas jaudino Delroją.

Aišku, Deividas susirado netikusį garbinimo objektą. Bet jis vaikas ir jam lengva padaryti įspūdį. Jo susidomėjimas šokinėja kaip gyvsidabris – nepaliaujamai ir greitai. Šiandien – dinozaurai. Rytoj bus raketos ar ugnikalniai, o gal džiunglės. Delrojus nebuvo pernelyg susirūpinęs dėl Deivido susižavėjimo Sojeriu.

Bet kaip Ana?

Per petį pasižiūrėjo į ją. Parietusi kojas ji sėdėjo lengvame minkštame krėsle, prie alkūnės – stiklinė arbatos su ledu, skreite romanas. Tačiau ji neskaitė. Spoksojo pro kitą langą į medį, sūpuokles, berniuką – ir vyrą. Pajutusi Delrojaus žvilgsnį, dirstelėjo į jį ir skubiai įbedė akis į knygą.

Jos elgesys – tarsi būtų kalta – dūrė kaip adata ir patvirtino juodžiausius jo nuogąstavimus.

Kad nusiramintų, nutarė pakramtyti tabako ir pasuko prie laukujų durų. Nespėjo peržengti slenksčio ir išeiti į terasą, o Deividas jau šaukė ateiti ir pasupti jį naujose sūpynėse.

– Džekas sako, kad negaliu labai aukštai suptis, kol prie jų nepriprasiu. Džekai, kaip manai, ar rytoj jau būsiu pripratęs?

Eidamas per kiemą, Delrojus užsikišo už žando gumulėlį tabako. Tada atsistojęs už sūpynių stumtelėjo Deividą.

– Seneli, galiu suptis ir aukščiau, – priekaištavo Deividas. – Aš ne vaikas.

– Pasisaugokit, Delrojau. – Džekas atsirėmė į medžio kamieną. – Jis išsunks jus, nespėsite nė mirktelėti.

Deividas ėmė burgzti kaip lėktuvas. Kiekvieną kartą, kai priartėdavo, Delrojus lengvai pastumdavo sūpuoklių sėdynę. Jis pažvelgė į Sojerį.

– Kaip vakar sekėsi? Turiu omeny, mieste.

– Ėjau nosies tiesumu ir stengiausi nepasiklysti.

Delrojus linktelėjo. Dar keletą kartų stumtelėjo sūpuokles.

– Žinote, jums niekas neliepia čia vakarais tupėti kaip prikaltam. Po darbo galite kada panorėjęs išeiti, tik grįžęs užrakinkite vartus.

– Ačiū, bet neturiu kur eiti.

– Prekybos rūmai Bleveryje pastatė naują kino teatrą su daug salių, labai tuo didžiuojasi.

– Negaliu sau leisti kino. Per daug prašoma už bilietą, dėžė kukurūzų spragėsių daug pigiau, tai apiplėšimas vidury dienos.

– Girdėjau, kai kurie naktiniai klubai gana gyvi.

– Gerokai gyvesni negu aš, – nusijuokė Sojeris.

– Na, yra ir daugiau vietų susitikti su žmonėmis. Mudu su marčia lindime namie, bet toks vienišas vyras, įstrigęs čia, gali susirasti kitą vienišą sielą... na, draugijai.

– Galėčiau, – atsiliepė Sojeris, kasydamasis sprandą. – Bet turiu per mažai energijos jos ieškoti. Baigiantis darbo dienai jaučiuosi visiškai nusivaręs.

– Čia buvo Biblijos studijų grupė vienišiems. Nežinau, ar jie dar susitinka, bet galėtumėte pasiklausinėti.

– Tiek dar nesu nusialinęs.

Delrojus nusijuokė, bet širdis nepralinksmėjo, ir Sojeris, matyt, pastebėjo, kad jam knieti kažką išpešti. Jis paklausė:

– Delrojau, kas šį vakarą jums neduoda ramybės?

Sojeris iškart jį pradėjo vadinti vardu, ir jis nerado reikalo tam prieštarauti.

– Kodėl klausiate?

– Atrodo, taip jau yra, – gūžtelėjo pečiais Sojeris.

Nuovokus, pagalvojo Delrojus. Na, bet juodu tris dienas dirbo petys į petį. Kai su žmogum lieji prakaitą, imi jį pažinti. Kaip su Dinu. Juodu su sūnum siejo ypatingas ryšys. Jį sutvirtino prakaitas, kurį abu šičia išliejo. Nors sportavo ir turėjo kitokios veiklos, grįžęs iš mokyklos ir visas vasaras, kol baigė mokyklą ir dvimetę kolegiją, Dinas dirbo kartu – iki pat armijos.

– Atsirado žmonių, kurie nori pirkti ūkį, – staiga išspaudė.

Jis pajuto, kaip Sojeris įsitempė, nors nė nekrustelėjo.

– Nežinojau, kad žadate parduoti.

– Aš tai ne, velniai rautų. Tas vyrukas mane grizina. Atstovauja tam tikriems žmonėms. Sakiau, kad niekam neparduosiu, bet jis nepriima tokio atsakymo.

– Aukščiau, seneli!

– Leiskit dabar truputį man. – Džekas mostelėjo Delrojui paėjėti į šalį ir atsistojo už sūpynių. – Dabar laikykis, Deividai.

– Laikysiuos, Džekai. Išmesk mane aukštai.

– Kokie žmonės, Delrojau? – Sojeris stipriai pastūmė sūpuokles.

Delrojus išspjovė tabako seilių dryksnį.

– Statybų plėtra. Bendrovė iš Hjustono. Tas vyriokas – Lomaksas – vakar vakare įmetė prašmatnią knygutę į mano pašto dėžutę. Pavarčiau po vakarienės.

– Ir?

– Iš esmės jie nori išdalyti mano ūkio žemę akro dydžio gabalais ir pastatyti savaitgalio namus turtuoliams. Įrengti golfo laukus, klubą, baseiną, restoranų tinklą.

– Mačiau, tai vyksta visur, – atsiliepė Džekas. – Jeigu randama tuščia vieta, kitą savaitę ten pastatomas greito maisto restoranas ar pusfabrikačių parduotuvė. Kai kurie žmonės galvoja, kad jeigu yra erdvės, kas nors ją turi užtūpti.

– Tas Lomaksas netrukus ateis pakalbėti.

– Koks jo požiūris?

– Nežinau. Ir man nerūpi. Mano požiūris nuo to nepasikeis. Tai galutinis sprendimas. Tas susitikimas – tik mano ir jo laiko gaišinimas, tačiau jis mygo susitikti, jaučiuosi kaip ir skolingas vizitą.

– Jūs nė velnio jam neskolingas.

Delrojus aštriai pasižiūrėjo į Sojerį. Veidas buvo šešėlyje, tad nematė jo išraiškos. Tačiau balso tembras perdavė nuotaiką. Sojeris nesitrauks iš mūšio. Gal jo naujasis samdinys nėra toks plevėsa, kaip iš pradžių atrodė.

– Bent jau turėsiu galimybę, – paaiškino Delrojus, – išdrožti Lomaksui į akis, kad eik tu žinai kur.

– Eik kur, seneli?

Džekas it sąmokslininkas šyptelėjo Delrojui.

Šis norėjo atsakyti šypsena, bet jautė, kad tai gali sugriauti jų santykius. Jis – šio vyro darbdavys, o ne naujas draugas. Visiškai niekas. Iš tikro jau gailėjosi, kad pasidalijo su Sojeriu fermos pardavimo rūpesčiais. Tarsi suteikė Sojeriui rangą, kurio šis nenusipelnė.

Išspjovęs tabaką jis tarė:

– Einu vidun. Pasimatysime rytą, Sojeri. Eime, Deividai.

– Aš tik pradėjau suptis, seneli, – suinkštė berniukas. – Na dar truputėlį. Prašau.

– Aš jį prižiūrėsiu ir palydėsiu atgal, – pasisiūlė Džekas.

Berniukas be galo džiaugėsi sūpynėmis, tad Delrojus išties neturėjo priežasties versti jį eiti namo.

– Gerai, šiaip ar taip, Ana netruks ateiti jo pasiimti.

– Labanakt, seneli, – vėl laimingas sučiulbėjo Deividas.

– Labanakt, Deividai.

Prie durų Delrojus stabtelėjo dar kartą pasižiūrėti į sūpynes. Deividas čiauškėjo. Sojeris kantriai klausėsi. Atrodė, kad auklės vaidmens nesibodi.

Džeko Sojerio patikrinimo lapas grįžo švarus. Džekas nerodo pykčio. Protingas ir apsiskaitęs. Delrojus kol kas nerado temos, kuria Sojeris negalėtų kalbėti. Išskyrus vieną – apie

save. Jis nė trupučio nekalbėjo apie save. Daugiausia klausėsi. Buvo geras klausovas, žinojo, kada ką pridurti, o kada patylėti.

Jis geras ginčininkas, turi enciklopedinių žinių apie galvijus. Ko nežino, klausia. Dirba iš peties. Niekada nepasiduoda. Net pats prasimano darbo. Saugo inventorių. Baigęs darbą įrankius padeda į vietą. Jis velnioniškai geras pagalbininkas.

Tai kodėl toks protingas, tinkamas bernas šlaistosi iš vietos į vietą su senu pikapu, dirba juodus darbus, be šeimos, be draugų, be jokių saitų?

Negana to, kai Karlas pabėgo iš kalėjimo, nukrito tarsi iš dangaus.

Bet jeigu būtų koks ryšys tarp Džeko Sojerio ir Karlo, patikrinimo lape jis būtų atsispindėjęs.

Delrojus nepasitikėjo sutapimais. Tiksliau, jais netikėjo. Iš prigimties buvo įtarus ir be galo atsargus. Jam patiko jaunesni žmonės, bet atlapaširdis jiems nebuvo.

Delrojus mėgo, kad reikalai pamaži subręstų.

Džekas Sojeris – ne.

Vienuoliktas skyrius

– Tai *D* – nupieši ją ore smiliumi.

Sekdamas Deivido nuoroda, Džekas pakartojo judesį, bet berniukas papurtė galvą.

– Ne, ne taip. Atkišai nykštį, ir išėjo *L*. Matai? Be to...

– Gerai, jau supratau. – Džekas vėl pamėgino.

– Na taip, Džekai. Dabar gerai. Gerai mokaisi ženklų kalbos.

– Turiu gerą mokytoją. O kaip *Ž*?

Lūpų kamputyje iškišęs liežuvį, Deividas dviem putliais piršteliais parodė raidės ženklą. Džekas jį pakartojo.

– Šitaip?

– Aha. Taip. Kokia kita?

– *E*.

– *E* nesunki. Suspaudi pirštus, tarsi trupinį imtum. Galiu ją ir parašyt. Mama išmokė, kai buvau trejų.

– Šaunu.

– Ir mama taip sako.

– Puiku. D-ž-e. – Džekas dešine ranka parodė raides ir jas ištarė. Toliau eina *K*.

– Šita sunki. Va taip.

– Taip?

– Ne visiškai... Pala! Mama tau parodys. Ei, mama, rodau Džekui, kaip ištarti jo vardą ženklų kalba.

Priešais sūpuokles tupėjęs Džekas atsistojo, apsisuko ir suglumęs nusišypsojo.

– Labas.

Ana Korbet taip šaltai jį nužvelgė, net parūpo, ką tokio šįkart padarė, kad ji tokia pikta. Galvojo, jau bus atleidusi, kad anąkart, kai pirmą kartą susitiko, netyčia ją išgąsdino. Vis dėlto sutaisė jos mašiną ir sutaupė pinigų. Ir ji parodė *Ačiū*.

O gal jis ne taip suprato. Galėjo ir ką nors kita rodyti. Pavyzdžiui, *Eik šikt*.

Nuo tada, kai įsikraustė į vagonėlį, pagaudavo tik atsitiktinius jos žvilgsnius: kartą, kai ji laistė gėles ant laiptų prie durų, kitą kartą – kai ėjo su Deividu prie kelio pasiimti pašto, ir šiandien perpiet – kaustydamas arklį žvilgtelėjo į namą ir pamatė ją stovint tarpduryje. Bet ji iškart dingo, ir nebuvo tikras, ar išvis jį pastebėjo kiūtant aptvare.

Ji aiškiai nesiruošė keisti savo nuostatos, kad jis čia nėra geidžiamas. Atrodė, kad jo vengia. Žinoma, galbūt jis pernelyg sureikšmina tą vengimą.

Ana kažką parodė Deividui, ir šis iškart ėmė protestuoti.

– Mama, čia visai nėra uodų. Man neįkando. Nė vienas.

Ji dar kažką pasakė. Kažką tokio, kad Deividas suprato būsiant protingiau paklusti. Jis nučiuožė nuo sūpynių ir tarė Džekui:

– Turiu eiti maudytis.

– Taip, vyrai turi daryti ką reikia. Anksčiau išsimaudysi, anksčiau nueisi gulti – anksčiau atsikelsi.

– Rytoj įsupsi aukščiau?

– Bus matyti. – Susidaužė su Deividu delnais.

Motina apsuko sūnų už pečių ir meiliai plekštelėjusi per užpakalį stumtelėjo terasos link. Tada, Džeko nuostabai, mostelėjo ir jam ta pačia kryptimi.

– Man? Eiti vidun? – Jis parodė sau į krūtinę.

Ji atžariai linktelėjo ir nepasižiūrėjusi, ar jis eina įkandin, nusekė paskui sūnų. Džekas susidomėjęs žengė iš paskos.

– Taip, ponia, – ištarė garsiai.

Name ji parodė Deividui lipti aukštyn.

– Ką su Džeku čia darysite? Ar galiu pasilikti su jumis?

Ji pakėlė smilių ir lūpomis išskiemenavo *vienas*. Po poros sekundžių pakėlė antrą pirštą: *du*.

– Kai ji pradeda skaičiuoti, lauk bėdos, – paaiškino Deividas. – Tada verčiau skuosk.

Berniukas apsisuko ir nuslinko aukštyn. Iš viršaus atitarė:

– Labanakt, Džekai.

– Lab.

Ana mostelėjo į didįjį koridorių. Durys į kambarius buvo atdaros, bet ji nedavė laiko į juos žvilgtelėti. Juodu nuėjo gilyn į namą, ten ji parodė mažą kambarėlį nuožulniomis lubomis, užkištą už laiptinės.

Vienoje sienoje buvo langas su žaliuzėmis. Prie kitų dviejų sienų rikiavosi knygų lentynos. Prie trečios stovėjo stalas, ant jo dvi klaviatūros, viena – specialiam Anos telefonui. Valstija pasirūpino specialiu telefono ryšiu: prastai girdintis žmogus spausdina informaciją operatoriui, o šis balsu perskaito pranešimą girdinčiam pašnekovui kitame gale. Kurčiajam žinia siunčiama atvirkštine tvarka. Antroji – kompiuterio klaviatūra. Ekrane – užsklanda. Planetos ir meteorai šmėkščiojo per žvaigždėtą dangų.

Ji parodė jam platų oda trauktą krėslą. Jis atsisėdo ir laukiamai pasižiūrėjo: kas dabar? Ana ištiesė ranką kaip kelių policininkė.

– Stok? Stovėk? Palauk?

Ji linktelėjo.

– Palauk. – Jis pakartojo žodį, o ji – gestą, tada apsisuko ir paliko jį vieną. – Vadink mane klajūnu, – sumurmėjo klausydamasis jos žingsnių laiptuose. Aišku, ji eina pažiūrėti, kaip Deividui sekasi maudytis. Delrojus, matyt, jau lovoje.

Atsikėlė nuo krėslo ir lėtai nuslinko per kambarį suprasdamas, kad smalsauja. Bet jeigu nebūtų norėjusi, kad čia dairytųsi, nebūtų pasikvietusi.

Baldai nenauji, bet gerai nupoliruoti. Vešlios gebenės lapai blizga. Viskas tiksliai savo vietoje. Kambarys paprastas, neužgriozdintas. Ana Korbet gera namų šeimininkė.

Knygų rinkinys lentynose rodė eklektišką skonį. Daug biografijų ir negrožinių knygų, pačių įvairiausių, be to, oda įrištų klasikinės literatūros tomų ir naujausių populiarių romanų minkštais viršeliais.

Apatinėje lentynoje rado išsamų ženklų kalbos žodyną. Susidomėjęs jį išsitraukė ir ėmė skaityti įvadinius puslapius. Nustebo, kad yra skirtumas tarp amerikiečių ir anglų ženklų kalbos. Jis visą laiką manė, kad ženklų kalba yra ženklų kalba. Pasirodo, ne.

Kaip rašoma žodyno įžangoje, anglų ženklų kalba remiasi tuo, kad vienas ženklas reiškia vieną žodį. Kiti ženklai, vadinami žodžių žymekliais, žymi daugiskaitą, laiką, priešdėlius, priesagas ir kitus anglų kalbos elementus.

Amerikiečių ženklų kalba neatitinka anglų – nei rašytinės, nei sakytinės. Ji pati sau. Vienas ženklas gali būti verčiamas į keletą sinonimiškų anglų žodžių. Kai kurie ženklai, vartojami anglų ženklų kalboje, paimti iš amerikiečių. Bet pačios kalbos iš esmės skyrėsi, ir kurčiųjų mokytojai nuolat karštai diskutavo apie vienos ar kitos pranašumus.

Džekas jau perskaitė tiek, kad susipainiotų. Tačiau nusišypsojo, kai atsivertęs rankų abėcėlės schemą pamatė, kad Deividas jį teisingai mokė, kaip parodyti jo vardo raides.

Pora lapų buvo su dažniausiai vartojamų frazių schemomis. Keletą pabandė ir vėl nusišypsojo pamatęs, kad Ana jam parodė *ačiū*, o ne kokią nešvankybę.

Kai Ana grįžo, jis mokėsi kelių paprasčiausių ženklų. Ji priėjo, paėmė iš rankų knygą, pabrėžtinai užvertė ir padėjo atgal į lentyną.

Veikiau suglumęs nei įsižeidęs dėl jos šiurkštumo, jis žiūrėjo, kaip ji atsisėdo prie stalo ir darbavosi pele, kol ekra-

nas ištuštėjo. Tada parašė žinutę, aišku, jam. Jis prisitraukė medinį grotuota atkalte kėdę arčiau prie kompiuterio stalo, taikydamas taip, kad matytų ekraną, o ji galėtų skaityti iš jo lūpų. Apžergė apsuktą kėdę.

Ekrane buvo parašyta: „Kodėl prašėte Deivido parodyti ženklais jūsų vardą?“

– Norėjau išmokti, – gūžtelėjo pečiais.

Jos pirštai judėjo greičiau, nei jis galėjo sekti. Ji užrašė: „Kodėl?“

Atsakymas rodėsi savaime aiškus. Jis dar kartą gūžtelėjo pečiais: „Kas čia tokio?“

„Jums nereikia mokytis ženklų kalbos. Jei turite ką man pasakyti, sakykite per Deividą ar Delrojų.“

– Supratau. – Akys peršoko nuo kompiuterio ekrano prie jos. – Taip man leidžiate suprasti, kad mudu išties neturime ką vienas kitam pasakyti.

Pritardama ji vos vos linktelėjo galvą.

– Bet kodėl? Kada nusprendėte, kad aš prastas pašnekovas? – Jam pasirodė, kad ji nesuprato paskutinio žodžio, todėl patikslino: – Kada nusprendėte, kad aš nebūsiu tinkamas pokalbininkas?

Grakštūs pirštai stulbinamu greičiu spausdino tekstą. „Nekalbėkite su manim kaip su kvaile. Aš kurčia, bet ne...“

Džekas palinko ir sustabdė jos rankas. Tada parodė ženklą, kurį matė, kai Deividas klausė jos, ką tas reiškia. *Bukaprotė.*

– Aš atsimenu.

Jos įspūdingose mėlynose akių rainelėse atsispindėjo tikra audra. Jis išmanė psichologiją, kad suvoktų: Ana Korbet norėjo įskaudinti, kad nebūtų įskaudinta. Suprantamas gynybos mechanizmas. Jei prisiminsime žmonių prigimtį, mokykloje Ana turėjo gana dažnai patirti bendraklasių pašaipas. Net gerai išauklėti suaugusieji nepagalvoję galėjo pasielgti netaktiškai. Ji išsiugdė savisaugos modelį. Su nemokšiškumu ir žiaurumu kovojo smogdama pirma.

– Niekas nemano, kad jūs kvaila, – ištarė. – Kas jūs išties esate, tai... – Siektelėjęs per kėdės atlošą, jis dviem pirštais užrašė žodį *snobė*.

Ji nustūmė jo ranką šalin ir susirado kompiuterio jungiklį.

– Na jau ne, – ištarė jis ir vėl sustabdė jos rankas. – Tai pernelyg paprasta. Jūs turite išklausyti mane... Turiu omeny, turite išgirsti, ką... Po velnių, juk suprantate, ką turiu omeny.

Jis nutilo atsikvėpti ir surikiuoti minčių. Ji žvelgė su atviru priešiškumu, bet jis nemanė, kad kurtumas suteikia jai teisę būti storžievei. Ar Ana turi teisę jį persekioti vien dėl to, kad negirdi?

– Kurtumas jums – kaip votis ant sėdimosios...

Ji susiraukė nesupratusi. Posakis jai nieko nesakė. Reikia kalbėti kitaip:

– Erzina kaip randas ant peties... – Palaukė, kol ji atžariai linktelėjo parodydama, kad suprato. – Nuo tos akimirkos, kai susitikome, buvau su jumis taktiškas. O jūs elgiatės su manim kaip su šūdžium. Kodėl? Todėl, kad aš girdžiu, o jūs ne?

Ana niršiai papurtė galvą: ne.

– Tai kodėl?

Ji parašė: „Todėl, kad jūsų bijau."

Džeką nustebino žodžiai ekrane. Niekas nebūtų jo labiau nustebinę ar įskaudinę.

– Bijote manęs?

Jos akys šokinėjo nuo jo lūpų prie akių, tada vėl įsmigo į kompiuterio ekraną. „Bijau, kad Deividui bus skaudu, kai išvyksite. Ir Delrojui."

– Bet aš esu čia, – kreivai šyptelėjo Džekas. – Ir negalvoju išvykti.

„Bet išvyksite", – parašė ir pabraukė paskutinį žodį.

Jos įdėmus žvilgsnis baugino, bet atsakė sąžiningai:

– Taip, išvyksiu.

Ji parašė trumpą sakinį: „Kai išvyksite, jie liūdės."

– Kodėl turėtų? – paklausė.

Jos pirštai keletą sekundžių kabojo virš klaviatūros, tada parašė: „Jūs užpildote..." – ji ieškojo žodžio. Galiausiai atsivertė šalia klaviatūros gulintį nučiupinėtą žodyną ir užrašė: „tuštumą". Tada pasižiūrėjo į jį, akyse klaustukas.

– Tinka, – pritarė jis. – Turiu omeny, tinkamas žodis. Bet abejoju, ar tai norėjote pasakyti.

Ji linktelėjo, lūpomis ištarė *Kaip tik tai*, paskui vėl ėmė spausdinti. „Delrojus buvo nelaimingas žmogus, kol sutiko Merę, mano vyro motiną. Merė buvo jo antroji žmona. Jo pirmoji žmona turėjo du sūnus, kai ją vedė. Jo posūniai buvo blogi berniukai. Pridarė jam daugybę rūpesčių. Išties didelių rūpesčių. Kai žmona mirė, Delrojus..." Vėl sustojo ieškodama žodžių. Žiūrėdama į Džeką, įsakmiai mostelėjo ranka.

– Juos išvarė? Nebeturėjo su jais nieko bendro? Jų išsižadėjo?

Ji linktelėjo ir ėmė rašyti: „Tai buvo labai seniai. Delrojus apsimeta, kad jų išvis nebuvo. Su Mere jis pradėjo naują gyvenimą. Ją labai mylėjo. Bet ji mirė. Paskui Dinas. Kai Dinas mirė, Delrojus užsisklendžia."

– Užsisklendė, – išsiblaškęs pataisė Džekas. Tada paklausė: – Kaip jis mirė?

Džekas skaitė ekrane žodžius. Dinas Korbetas buvo kareivis. Jis išėjo į armiją, kad praprustų, net neįtardamas, kad jam tarnaujant Jungtinės Valstijos stos į karą. Per „Audrą dykumoje" jis buvo išsiųstas iš Fort Hudo, Teksaso, į Iraką. Po kapituliacijos jo dalinys liko padėti išvalyti Kuveitą. Jis grįžo nesužeistas – ir vis dėlto nukentėjęs.

„Nuo degančių naftos gręžinių į plaučius įsimetė infekcija, – parašė ji. – Paskui kita, kol jis labai nusilpo ir mirė."

Ji liovėsi rašiusi, Džekas žiūrėjo į ją.

– Užjaučiu.

Ji dirstelėjo į jį, tada į savo pirštus, vis dar gulinčius ant klaviatūros. Didelis senoviškas laikrodis koridoriuje išmušė

valandą. Džekas sureagavo. Ji – ne. Ana taip lengvai tvarkėsi su savo trūkumu, kad nesunku buvo užmiršti, jog jos pasaulis – tylus.

Atkreipdamas dėmesį, jis paklausė:

– Deividas dar nebuvo gimęs?

Ji liūdnai nusišypsojo, tada išspausdino: „Trys mėnesiai po Dino mirties."

Džekas krumpliais patrynė lūpas. Svarstė, kad yra blogesnių dalykų, negu gyventi vienišam visą gyvenimą kaip jis. Vienas iš tokių – netekti vaiko tėvo, kai vaikas dar net negimęs. Norėjo paklausti, ar ji būtų troškusi turėti Deividą, jei būtų žinojusi, kad taip anksti liks našlė. Bet nepaklausė. Žinojo atsakymą. Ji bet kuriuo atveju būtų norėjusi Deivido.

Ji vėl ėmė spausdinti. „Delrojus antrą kartą susilopė gyvenimą. Nenoriu, kad vėl būtų įskaudintas."

– Ana, jūs suteikiate man daugiau svarbos, nei nusipelnau. Aš nė vieno neįskaudinsiu.

Jam dar nebaigus, ji ėmė purtyti galvą. „Tai nebus jūsų kaltė. Deividas nori tėvo. Delrojui trūksta sūnaus." Ji pažiūrėjo į jį ir patraukė pečiais – juk išvada tokia aiški. Džekas susilaikė nepasakęs, kad Dinui mirus ji neteko vyro. Jam parūpo, ar yra vyras, kuris užpildo jos gyvenimo tuštumą.

Tik paklausė:

– Ar Deividas panašus į Diną?

Ji ištiesė ranką, delnu žemyn, ir pamosavo ja atgal pirmyn. Tada atsikėlė, išėmė oda trauktą nuotraukų albumą ir atnešė jam.

Pirmoji nuotrauka albume buvo Ana ir Dinas vestuvių dieną. Ji apsirengusi tradiciškai, suknelė ir nuometas, spinduliuojanti džiaugsmu. Dinas kresnas, fiziškai stiprus jaunas vyras sąžiningu kaip Delrojaus veidu, tik, matyt, turintis humoro jausmą. Tai švietė iš jo gyvų akių. Plačiai šypsojosi. Gal dėl to, kad buvo iki ausų įsimylėjęs nuotaką.

– Kartu jūs išties gerai atrodėte, – pasakė Džekas, versdamas albumo lapus. – Laimingi.

Ji energingai linktelėjo.

Keletas nuotraukų buvo padaryta paplūdimyje.

– Medaus mėnuo? – paklausė.

Ji vėl linktelėjo. Nuotraukose jie kartu siurbčioja gėrimus iš taurių su popieriniais skėtukais. Dinas įsirėžęs kaip kultūristas. Ana su bikiniu, koketuojanti.

Džekas žiūrėjo į jos nuotrauką pakreipęs galvą, tarsi bandytų objektyviai įvertinti. Kai vėl pakėlė akis, vyptelėjo ir pakrutino antakius. Ji paraudo ir neatlaikė žvilgsnio. Jis nusijuokė.

Tada jis atvertė kitą lapą ir buvo pritrenktas, kaip šis paskutinis nuotraukų rinkinukas skyrėsi nuo ankstesnių. Ne kokie pozuoti vestuviniai portretai ar įprasti medaus mėnesio kadrai. Čia buvo standartinio dydžio – dvidešimt ir dvidešimt penkių centimetrų nespalvotos nuotraukos.

Dino Korbeto nuotrauka. Sėdėjo beveik profiliu prie atviro lango ir žiūrėjo laukan. Nuotaika, pagauta nuotraukoje, skyrėsi nuo tos vestuvių dieną. Nei šypsenos, nei gyvumo. Atrodė vyresnis, susimąstęs ir labai liūdnas.

Ana parašė: „Ruošėmės važiuoti į ligoninę." Tada pridūrė: „Paskutinį kartą."

Nuotrauka iškalbingai perteikė, kad Dinas Korbetas žinojo, jog miršta, palieka savo gražiąją žmoną ir negimusį vaiką.

Vargšas vaikinas, pagalvojo Džekas. Jis spėjo pajusti, ko netenka mirdamas jaunas. Džekas neturėjo nuomonės, ar tai prakeiksmas, ar palaiminimas – ar geriau turėti mylimą žmogų ir jo netekti, ar išvis verčiau neturėti. Šekspyras išdėstė savo nuomonę, bet Džekas nebuvo tikras, ar jai pritaria. Būtų Bardas matęs šią Dino Korbeto nuotrauką, gal būtų parašęs kitokį dvieilį.

Ana žiūrėjo, kaip jis reaguoja į nuotrauką.

– Liūdna, – ištarė jis. – Bet tai puiki nuotrauka. Gali aiškiai pasakyti, ką jis jaučia.

Jis pervertė lapą. Kita nuotrauka padarė dar didesnį įspūdį negu Dino. Tarsi gavęs smūgį į paširdžius, jis staiga įtraukė oro.

Kadras buvo perlaikytas, todėl šviesa ir šešėliai pernelyg kontrastingi. Bet kaip tik tas kontrastas ir darė nuotrauką tokią pagaulią. Tai ir kas joje nufotografuota.

Fonas – vientisas baltas dangus. Pirmas planas rašalo juodumo. Ten, kur jie persilieja, iki pat horizonto tįso spygliuota viela, labai panaši į tą, kurią pirmą dieną padėjo Delrojui taisyti. Grublėti kedriniai stulpai nelygūs, kai kurie pakrypę. Viena spygliuotos vielos gija susivijusi it pikta žadanti garbana. Tačiau tie negrabumai nemenkino vaizdo, priešingai, perteikė tvoros esmę, pasakojo jos istoriją. Jie pasakojo, kaip ilgai ji stovėjo ir kaip sunkiai dirbo.

Bet tvora buvo tiktai dekoracija. Svarbiausia nuotraukoje buvo moteris, atsirėmusi į vieną stulpą, rankos užkištos už nugaros linkio. Veidas nusuktas nuo fotografo, todėl kaklas ir gerklė ryškiai apšviesti, o tarp liaunų sausgyslių ir raktikaulio įduboje – tamsūs šešėliai.

Vėjas jai nuo veido atbloškė plaukus. Ir tas pats stiprus vėjas, – o jis turėjo būti labai stiprus, jei padarė tokį puikų darbą, – priplojęs suknelę prie kūno, kuo tiksliausiai išryškino figūrą, tarsi būtų moterį išrengęs.

Dangaus marškos fone jos krūtys buvo stačios, mažos ir gundančios. Jos bambos įduba masino savo nekaltumu, o ten, kur susiėjo šlaunys, buvo tamsiai šešėliuota ir anaiptol ne nekalta. Drabužis, rodos, ištirpo ir susiliejo su ja.

Tai buvo neįtikimai gundanti nuotrauka. Džeko reakcija buvo keiksmas užčiauptom lūpom ir išdžiūvusi burna.

Ana pagriebė albumą ir atsistojo, kad padėtų į vietą.

– Ei, pala. Kas ten buvo? Ar jūs? – Supratęs, kad kalba nugarai, palaukė, kol ji grįžo. Pakartojo klausimą, bet ji nekreipė dėmesio ir ėmė darbuotis prie kompiuterio, kad jį išjungtų.

Jis pasiryžo ir palietė jos ranką.

– Ar tai buvote jūs?

Ji parodė į savo rankinį laikrodį, tada sudėjo delnus ir priglaudė prie jų galvą.

– Laikas miegoti, – ištarė jis nusivylęs. – Patogus būdas atsitraukti. Kad neklausinėčiau apie moterį nuotraukoje. Apie kurią, jei Dievas duos, aš šiąnakt sapnuosiu išties nepadorius sapnus.

Aišku, ji visa tai praleido, to jis ir tikėjosi. Kartu išėjo iš kabineto, ir ji palydėjo jį iki laukujų durų, tada pasitraukė į šalį, kad išleistų ir užrakintų duris.

Džekas žengė per slenkstį, bet prieš jai uždarant duris paklausė:

– Beveik užmiršau, kam buvo skirtas šis susitikimas. Jūs nenorite, kad Deividas mokytų mane ženklų kalbos?

Ji linktelėjo.

– Nes tai jūsų slapta kalba. Kai žmonės nesupranta, ką kalbate, jaučiatės kontroliuojanti padėtį. Jaučiatės pranašesnė. Ir jums patinka iš aukšto žiūrėti į žmones, nes esate kurčia. Tai atskiria jus nuo mūsų, paprastų girdinčių mirtingųjų.

Ji piktai papurtė galvą ir ėmė rodyti paneigimą, kuris, jis suprato, buvo pilnas epitetų.

– Taip, taip ir galvojau, – dusliai pratarė jis. – Gerai, neprašysiu Deivido pamokyti mane ženklų kalbos, nes nenoriu, kad jis dėl manęs turėtų bėdų.

Ji pritardama linktelėjo galvą, vildamasi, kad jos argumentai įtikino.

Bet kai ji jau norėjo uždaryti duris, Džekas lengvai stuktelėjo slenkstį bato kulnu. Puikia ženklų kalba pasakė: *Labanakt, Ana.*

Dvyliktas skyrius

Ezis prabudo ketvirtą trisdešimt, jam įprastu laiku. Atsistatydinimas nepersuko jo kūno laikrodžio, nepakeitė miego įpročių. Tik anksčiau visą dieną surydavo darbas, o dabar būdravimo valandos atrodė tuščios ir be galo ilgos. Dauguma žmonių dešimtmečius plušėdavo, kad pasiektų šį gyvenimo etapą. Ezis niekaip nesuvokė kodėl. Jį glumino, kad kas nors gali norėti būti nereikalingas.

Todėl Kora ir pasiūlė nusipirkti namelį ant ratų ir pasileisti per šalį. Valstijų žemėlapyje buvo keletas vietų, kurias vertėjo pamatyti. Didysis kanjonas. Tetonai. Niagaros krioklys. Naujoji Anglija rudenį. Tačiau nesibaigiantis vairavimas – o tokia kelionė kaip tik tai ir žadėjo – jam nekėlė didelio susižavėjimo.

Ji užsiminė ir apie kruizą. Jis neįsivaizdavo nieko klaikiau, kaip būti įmestam į laivą kartu su pulku nepažįstamų žmonių ir kuo paslaugiausia įgula, kuriai pavesta žiūrėti, kad tau būtų linksma darant tai, ko visai nenorėtum daryti. Jis atvirai ignoravo spalvingas brošiūras, kurias Kora atkakliai kišo po nosim.

Ilgainiui ji vis tiek nugalės. Kaltės jausmas privers jį pasiduoti. Atostogos jam nebuvo svarbios, tad jų nepasigesdavo. Kora – pasigesdavo. Anksčiau ar vėliau jis turės palaikyti draugiją per jos svajonių atostogas.

Bet kol kas stengėsi jas nustumti kuo toliau. Jautė – nors ir kvailai skamba – dabar negalįs išvažiuoti iš miestelio. Nors formaliai buvo išėjęs į pensiją, jo vietoj jau sėdėjo kitas žmogus ir reikalai Bleverio apygardos šerifo įstaigoje ir be jo slinko įprastu ritmu, jis iki skausmo jautė, kad savo darbo dar nebaigė.

Jis apgaudinėjo save. Ieškojo visokių ženklų ir užuominų, kurios leistų save suniekinti ir taip prisitaikyti prie dabartinės padėties. „Aš esu beviltiškai nukriošęs senis, štai kas aš esu", – piktai niurnėjo sliūkindamas į virtuvę.

Nustatytam laikui užprogramuotas kavinukas patiekė jam karštos šviežios kavos. Išsinešė puodelį laukan, pasidėjo ant sekvojos stalelio – vaikų Kalėdų dovana prieš keletą metų. Netgi tokį ankstų rytą, gerokai prieš saulei patekant, lauko termometro stulpelis rodė beveik dvidešimt septynis laipsnius. Mėnulis kabėjo žemai vakaruose. Jokio debesėlio. Šiandien ir vėl bus šutra.

Ir ana vasara buvo išskirtinai karšta.

Ypač tas rugpjūčio rytas, kai buvo rastas Petsės kūnas. Karštis veikiausiai irgi prisidėjo, kad tas laikraščio fotografas apsivemtų. Atsiliepdamas į pavaduotojo Džimo Klarko kvietimą, paliko fotografą ir koronerį Harvėjų Straudą nusikaltimo vietoje ir nuskubėjo į barą, kur Petsę paskutinį kartą matė gyvą.

Klarkas ir antrasis pavaduotojas jau buvo surinkę žmones, kurie čia buvo praėjusį vakarą. Kol Ezis atvyko, jie jau buvo apklausti, bet ėmėsi savo apklausos, žymėjosi pastabas ant kokteilių servetėlių su įspaustu vežimo ratu.

„Tai tiesa, šerife. Sesilijus ir Karlas čia praleido su Petse kone visą vakarą. Jie išties smagiai leido laiką."

„Petsė, ji vieną dainą šoko su Karlu, kitą su Sesilijumi. Ir kai sakau šoko, turiu galvoj, suprantate, ji tiesiog prilipdavo prie jų. Iš tikrųjų abu buvo gerai įkaitinusi. Net ir aš buvau įkaitęs, vien žiūrėdamas."– „Kai sakote „provokuojamai", tu-

rite galvoj, kad juos gundė?“ – „Tikrai taip, šerife Hardžai. Ir dar kaip gundė. Man atrodo, mėgavosi tuo, kad kiti mato ją taip elgiantis.“

„Suprantate, nenoriu blogai kalbėti apie žuvusiąją, bet Petsė... na, pone, ji rodė esanti prieinama, manau suprantate, ką turiu omeny.“

„Juodu su Sesilijumi visiems ten buvusiems surengė puikų spektakliuką šokių aikštelėje. Jis laikė rankas jai ant subinės – atleiskite už nepadorų žodį, o liežuvį ant gerklės.“

„Jau maniau, kad su Karlu eis tiesiai ant ano biliardo stalo. Dievo ir visų akivaizdoje.“

„Pavyduliavo? Ne, šerife, neatrodė, kad broliai pavyduliavo vienas kitam. Jie dalijosi ja, ir atrodė, jiems tai patinka. Aišku, jie padugnės.“

Vienintelis liudytojas, kuris nebendradarbiavo, buvo klubo savininkas Dži Parkeris. Jis buvo piktas, kad į jo klubą įsiveržė farai ir tardo jo klientus kaip nusikaltėlius. Atsakymas į visus jam užduodamus klausimus buvo vienas: „Vakar buvau užsiėmęs. Neatsimenu.“

Palikęs pavaduotojus surašyti protokolą, jis išsiuntė visoms tarnyboms raportą apie Herboldus, jame pabrėžė, kad jie reikalingi tiktai apklausai. Pats tiesiai iš užeigos nuvažiavo į mobiliųjų namų aikštelę, kur broliai kartu gyveno nutriušusioje priekaboje. Jų mašinos nebuvo, į beldimą neatsiliepė. Jis atsispyrė pagundai apieškoti priekabą be orderio. Viskas turėjo būti padaryta laikantis įstatymo raidės. Jeigu broliai įtariami žmogžudyste, jis nenorėjo, kad byla sužlugtų dėl kokios techninės smulkmenos.

Kai ėmė klausinėti kaimynų, jie su panieka žvelgė į priekabą ir aiškino šerifui: visi viliasi ir visiems palengvės, jei Karlas ir Sesilijus bus sulaikyti, nuteisti ir ilgam uždaryti. Jie tikrų tikriausi niekšai, išvyksta ir parsiranda bet kuriuo metu, net naktį, lekia per aikštę ir gąsdina žaidžiančius vaikus, bjauriomis replikomis ir švilpimu terorizuoja jaunas moteris. Jų

vagonėlis – šiukšlina landynė šiaip tvarkingoje bendruomenėje. Kaimynai vieningai sutarė, kad mielai jų atsikratytų.

Tada jis nuvažiavo prie naftos gręžimo bokšto, kur Herboldai buvo įsidarbinę.

– Šįryt nepasirodė darbe, – paaiškino Eziui brigadininkas. – Žinojau, kad jie sėdėję, bet kiekvienas turi teisę į antrą šansą. Dabar man trūksta dviejų porų rankų. Tai tiek už gerą širdį. O vis dėlto, ką jie padarė?

Ezis nepanoro atsakyti. O jei ir būtų norėjęs, nebūtų žinojęs, nuo ko pradėti. Atsakymas būtų buvęs ilgas ir painus. Nuo tada, kai dar buvo vaikai ir gyveno su patėviu, Herboldai nuolatos prisivirdavo košės.

Delrojus Korbetas vedė jų našlę motiną, kai berniukai dar lankė pradinę mokyklą. Buvo maloni moteris, drovi ir tyli, ir padūkę sūnūs ją akivaizdžiai baugino. Nepajėgė priversti jų paklusti. Jai antrą kartą ištekėjus, jie dar labiau pasipiktino ir maištavo prieš griežtą patėvio tvarką. Kai motina mirė ir Delrojus liko vienintelis globėjas, jų priešiškumas patėvio atžvilgiu dar labiau sustiprėjo. Kai jis antrą kartą vedė, jie tapo nepataisomi neklaužados ir pavertė jo ir Merės gyvenimą pragaru.

Pirmas berniukų nusižengimas buvo, kaip įtarta, iš parduotuvės išneštas šešių alaus skardinių pakas.

– Jie nebuvo sučiupti su prekėmis, Delrojau, to negalime įrodyti.

Ezis prisimena, kaip Delrojus Korbetas apmirė, kai jis atvedė du apkaušusius berniukus prie durų.

– Ir aš taip manau, šerife Hardžai. Ačiū, kad parlydėjote namo. Duodu žodį – tai paskutinis kartas.

Tačiau Delrojus nepajėgė tesėti pažado. Su kiekvienais metais berniukai darėsi vis labiau nevaldomi, ypač kai gimė Dinas Korbetas. Jis buvo tėčio numylėtinis. Sesilijus ir Karlas nusprendė, kad bus atvirkščiai.

Jų šunybės tapo rimtesnės. Kartą – Sesilijus tuomet mokėsi priešpaskutinėje vidurinės mokyklos klasėje, Karlas

klase žemiau – viena mergaitė apkaltino, kad jie apsinuogino prieš ją mokyklos autobuse ir reikalavo, kad ji glamonėtų. Berniukai dievažijosi, kad ji meluoja, kad nieko nebuvo, tai jos pačios slaptos fantazijos. Kadangi tebuvo tik jos žodis prieš jų žodį, vaikinai liko nenubausti. Mergaitės tėvai buvo pasipiktinę ir viešai apkaltino Delrojų dėl posūnių elgesio.

Toliau smulkios vagystės, vandalizmas, vairavimas išgėrus, bet berniukai buvo gudrūs. Nė vienas kaltinimas neįrodytas. Vis dėlto vieną naktį jie buvo sučiupti nusikaltimo vietoje – vogė dalis iš automobilių ardymo aikštelės. Juos nuteisė pusantrų metų paauglių pataisos kolonijoje. Po metų buvo paleisti ir grįžo patėvio globon.

Delrojus nustatė taisykles: pirmas nusižengimas – ir jie nėšinasi. Trečią naktį jie pasigėrė, pavogė mašiną iš senų automobilių aikštelės ir išvažiavo į Dalasą, ten kaktomuša rėžėsi į mikroautobusiuką ir sunkiai sužeidė vairuotoją. Jie buvo nuteisti kaip suaugę ir išsiųsti į Hantsvilį. Delrojus jų išsižadėjo.

Paleisti lygtinai, jie negrįžo į Bleverį. Iki 1976-ųjų pavasario.

Tų metų pradžioje gręžimo įmonė aptiko naftos, ir greitai vienas po kito buvo išgręžti trys nauji šuliniai. Nuolat buvo gręžiama, tad reikėjo ir darbininkų. Plūstelėjo darbo ieškantys naftininkai. Tarp jų buvo ir Herboldai.

Vieną vakarą motelyje, kuris aptarnaudavo pravažiuojančius, įsiplieskė muštynės. Kai Ezis ten nuvyko, nustebo pamatęs brolius Herboldus pačioje muštynių tirštynėje.

Jie visada gerai atrodė, ir kalėjimas jų išvaizdos nepagadino. Dėl kraujuojančio antakio Karlas atrodė dar šaunesnis, dar žavesnis.

– Nagi, tegul būsiu prakeiktas. Šerifas Hardžas. – Karlas nusišypsojo Eziui, kai tas bandė atitraukti jį nuo vyruko, kurį plumpino. – Seniai nesimatėme.

– Vis dar kreti šunystes, Karlai? Hantsvilis nieko tavęs neišmokė?

– Aišku, išmokė, šerife. – Sesilijus alkūne pastūmė brolį į šoną, kad kreiptųsi į Ezį. Jie buvo sugedę iki pašaknų, tik Sesilijus ne toks agresyvus. Ezis abejojo, ar Sesilijus nors kiek doresnis už jaunesnį brolį, tik apdairesnis. – Čia įvyko šioks toks nesusipratimas.

– Nesusipratimas? Tavo brolis kaip velnias daužė tą berną.

Stipriai plekšnodamas per žandus, pavaduotojas bandė atgaivinti sąmonės netekusį vyrą.

– Mano brolis tiktai gynėsi, – ginčijosi Sesilijus. – Mes nė kiek ne daugiau kalti, kaip bet kuris kitas iš šių vyrų. Jei suimate mus, turite suimti visus. Nemanau, kad jūsų areštinė tokia didelė.

Žinoma, jis buvo teisus. Jei visą naktį kvostų tuos vyrus, išgirstų krūvą skirtingų versijų, kaip prasidėjo muštynės. Bandymas nustatyti tiesą būtų tik laiko ir jėgų švaistymas. Taigi jis įvedė komendanto valandą, visiems paliepė išvalyti vietą ir grįžti į savo kambarius miegoti.

Sesilijus troško nuvesti Karlą į jų kambarį, bet tas nesidavė.

– Ei, šerife, gal kartais sutinkate mūsų patėvį?

– Kartais sutinku.

– Kai kitą kartą pamatysite, pasakykite, kad eitų savęs krušti. – Vaizdumo dėlei dūrė didžiuoju pirštu. – Pasakykite tam nuopisai, kad aš taip sakiau.

– Užsičiaupk, Karlai. – Atsiprašančiai šypsodamasis Sesilijus tempė brolį per mašinų aikštelę.

Kitą dieną Ezis paskambino Delrojui. Neperdavė Karlo linkėjimų, bet paklausė, ar Delrojus žino, kad posūniai grįžo į apylinkes.

– Girdėjau, bet jų nemačiau. Jie žino, kas jie man. Nenoriu su jais turėti jokių reikalų.

Ezis juos matė dar kartą, ir jie vėl drumstė vandenį. Kėlė netvarką „Vrangleryje“, viename iš dar išlikusių įvažiuojamųjų kino teatrų rytų Teksase. Visose prieigose alkoholis buvo

draudžiamas, tačiau tą vasarą vakarais ten jo buvo išgeriama sočiai, kad įsižiebtų muštynės.

Bilietai kainavo po dolerį automobiliui. Kai tokia kaina, paaugliams iš Bleverio ir aplinkinių miestelių įvažiuojamasis kinas buvo pigi pramoga. Nebuvo skirtumo, koks filmas rodomas; jaunimas šimtais ten plūdo, vaikščiojo nuo mašinos prie mašinos, glėbesčiavosi, gėrė.

Tą išskirtinį vakarą – dėl kokių priežasčių, taip ir liko nenustatyta, – suvažiavusi minia susipriešino. Šiaurinis sparnas išėjo į karą su pietiniu. Žvyruotas laukas buvo pasidalytas per pusę, kaip Meisono-Diksono linija padalijo Ameriką. Kol viskas baigėsi, buvo pralieta šiek tiek kraujo, nusiaubta keletas mašinų, įsiplieskė gaisras kino projektorių kambaryje, ir šerifo įstaiga turėjo pasiųsti į vietą visas penkias patrulines mašinas.

Ezis pamatė Karlą, užsispaudusį kraujuojančią nosį ir bandantį į priekinę universalo sėdynę įsodinti beviltiškai girtą moterį.

– Negali susilaikyti neprisišaukęs bėdos, Karlai?

Akimirksniu pasiruošęs gintis, tas sušnirpštė:

– Ei, ne aš pradėjau.

– Dievas mato, tai tiesa. Jis tik gynė savo merginos garbę. Už tai jo negalite sulaikyti.

Ezis atsigręžė į Sesiliją, kuris vėl gynė brolį.

– Jis laužo pasižadėjimą, – priminė Ezis. – Galiu už tai jį suimti.

– Duokite jam ramybę, šerife Hardžai. Ką jis turėjo daryti? Kažkoks smirdžius pavadino jo merginą sumauta kekše.

Ezis atpažino priekinėje sėdynėje sudribusią merginą. Ji išties buvo gerai žinoma kekšė, keletą kartų buvo uždaręs ją į areštinę, kad įžūliai siūlėsi prekybos centro *Piggly Wiggly* automobilių aikštelėje.

– Dinkite iš čia, abu. Bet tai jau antras kartas. Nuo dabar judu stebėsiu.

Karlas įžūliai perklausė:

– O koks buvo pirmas?

Vėliau Ezis kaltino save, kad neuždėjo jiems antrankių ir nepasodino dar tą vakarą. Turėjo pranešti jų, lygtinių, inspektoriui. Reikėjo pasinaudoti menkiausiu prasižengimu įgrūsti juos atgal į kalėjimą. Jei būtų įgrūdęs, gal Petsė Makorkl tebebūtų gyva.

Tie du susidūrimai su Herboldais daugelį metų nedavė Eziui ramybės, ypač kankino tris dienas radus Petsės kūną. Harvėjus Straudas vilkėjo grietinėlės spalvos lininį kostiumą, kai įpūškavo į Ezio kabinetą ir numetė rudą voką ant stalo.

– Štai.

– Beveik laiku, – suniurnėjo Ezis, nukėlė kojas nuo stalo kampo ir atidarė voką.

– Kai toks atvejis kaip šis nepasiskubinsi, Ezi. – Nusiėmęs skrybėlę Koroneris vėdavosi. – Gal turite atsargą šaltos kokakolos?

Pavaduotojas atnešė apygardos pareigūnui gėrimo. Kai Ezis pakėlė galvą nuo skaitomų popierių, Straudas jau buvo išgėręs pusę.

– Ji mirė nulaužus sprandą?

– Perlaužtas kaip vytelė. Aišku, kaip dukart du. Mirė akimirksniu.

– Kas, manote, įvyko?

– Na, – tarė Straudas, – iš pradžių ji turėjo lytinius santykius mažiausiai su dviem partneriais.

– Prievarta?

– Šiuo atveju neatmetu išprievartavimo galimybės. Tai čia įtraukta. Bet išprievartavimą būtų sunku pagrįsti, nes nėra išorinių įrodymų. Beje, girdėjau apie tą mergaitę, jauniems vyrams nereikėjo jos spausti.

– Man rūpi jos mirtis, ne moralė. Ši frazė neverta jūsų, Harvėjau.

– Galbūt, – atsiliepė koroneris neįsižeidęs. – Bet ar nemanote, kad tai gali būti tiesa?

Jis taip manė ir kaip tik todėl nepriėmė šio argumento.

– O kraujosruvos ant sprando?

– Tai bučinys. Dar vienas toks buvo ant jos kairės krūties. Pernelyg stiprus pabučiavimas, bet jokios prievartos.

– Čia parašyta, kad radote spermos jos vaginoje, taip pat...

– *Rectum.* Ten tik vieno donoro. Keletą kartų patikrinau paimtus bandinius. Tik vienas vyras išliejo spermą į *rectum.* – Straudas atsirūgo ir pastatė tuščią buteliuką ant stalo krašto. – Yra įbrėžimų ir įplyšimų aplink *anus.* Lengvas kraujavimas. Taigi ji buvo gyva, kai buvo ten skverbiamasi. Spėju... Jeigu jums įdomu mano spėjimas, Ezi.

Jis linktelėjo Straudui kalbėti, nors kiekvienas žodis, išėjęs iš koronerio burnos, jį šiek tiek pykino.

– Spėju, ji pati santykiavo su tais vyrukais. Jie surengė orgiją.

– Ir tada vienas išprievartavo ją per išangę.

Koroneris susiraukė ir trūktelėjo ausies spenelį.

– Vėlgi abejotina išvada. Gali būti, kad ji žaidė. Gali būti, kad jai tai buvo kai kas nauja ir neišbandyta. Viskas, ką žinome, ji tai net skatino.

Ezis galvojo apie ponios Makorkl saulutėmis nubarstytą chalatą ir nuoširdžiai vylėsi, kad jai niekada neteks klausytis tokių dalykų apie savo vienintelį vaiką.

– Kas nutiko paskui, galima tiktai spėlioti, – kalbėjo Straudas. – Gal ji užsispyrė, pasakė *ne,* ir vyrukas ją pribaigė. Bet, kaip sakiau, – nėra jokių ryškesnių kraujosruvų ar įbrėžimų, kurie rodytų, kad buvo bent kiek priešinamasi.

– Tai jūs ir paliudysite teisme?

– Jeigu bus nueita iki šito – taip, Ezi. Prisiekęs štai ką galėsiu paliudyti. Gali būti, kad iš pradžių ji pasakė taip, tada apsigalvojo, kai ją pradėjo skaudinti. Ji ėmė priešintis; jis ją nužudė. Viskas paprasta. Bet atrodo, kad mergaitė tuo mė-

gavosi. Net gali būti, kad žmonės, kurie profesionaliai domisi seksualiniais pojūčiais, pasižiūrėję į šį atvejį ims abejoti ar net reikšti užuojautą.

Ezis patrynė smilkinį. Nuleidęs galvą paklausė:

– Tai kaip ji baigė perlaužtu sprandu?

– Mano versija? Tai įvyko pasiekus aistros kulminaciją. Jauną vyrą truputį užnešė ir jis netyčia nulaužė jai sprandą.

– Bet nesate tikras, kad tai atsitiktinumas?

– Nesu. Bet lygiai taip pat nesu tikras, kad tai buvo sumanyta. Viena, ką tikrai žinau, aktą jis baigė.

Ezis atsistojo ir pasirąžė. Priėjo prie lango ir be jokio reikalo patampė žaliuzes.

– Viskas rodo, kad tai buvo atsitiktinumas. Tai kodėl taip ir neįrašyta?

– Ir taip pat žinoma, kad tas sprando užlaužimas buvo mirtinas. – Koroneris skeptiškai sušnarpštė. – Kad ir kaip ten būtų, Ezi, motyvai – jūsų sritis. Aš savo padariau. – Straudas užsidėjo skrybėlę ir pasikėlė nuo kėdės. – Viena ausim girdėjau, kad pagrindiniai jūsų įtariamieji broliai Herboldai.

– Paskutinį kartą ją matė jų draugijoje.

– Hmm. Tada galbūt abu atvejai. Atsitiktinė mirtis, apie kurią nepranešta. Arba išprievartavimas ir nužudymas per neatsargumą.

– Arba žmogžudystė.

– Gali būti. Ką sako tie vyrukai?

– Jie kaip į žemę prasmego.

– Dingo?

– Paskutinį kartą juos matė su Petse išeinant iš „Vežimo rato“.

– Žiūrėk tu man! Baisiai nekokia žinia Delrojui, tiesa? Ką gi, sėkmingos medžioklės. Ačiū už kolą.

Viena iš priežasčių, kodėl Ezis nesulaikė Herboldų, kai turėjo progą, ta, kad nenorėjo pridaryti rūpesčių Delrojui Korbetui. Pasirodo, nieko gero jam nepadarė. Kai kitą kartą jį

pamatė, Ezis buvo priverstas pranešti, kad ieško jo posūnių, įtariamų Petsės Makorkl nužudymu.

– Delrojau, ar nežinote, kur jie?

– Jei žinočiau, pats būčiau jums įdavęs, – atsakė, ir Ezis juo patikėjo.

– Tai tave pražudys.

Ezis buvo taip paniręs į savo mintis, kad net neišgirdo, kai priėjo Kora. Nė jos balsas negrąžino į tikrovę. Grįžti į ją reikėjo didelių pastangų, tarsi turėtų išsipainioti iš voratinklio. Kaltės jausmas kaip lipnūs siūlai laikė jį praeityje.

Kai pagaliau išsivadavo iš prisiminimų, nusišypsojo žmonai.

– Labas rytas ir tau.

Buvo akivaizdu: Kora visai nemanė, kad rytas yra labas. Tyli kaip akmuo, ji pripylė jam puodelį atsineštos kavos, tada prisipylė sau ir atsisėdo į poilsio krėslą šalia. Jį pasiekė talko miltelių kvapas. Kiek atsimena, ji kaskart po vonios pasibarstydavo talko milteliais.

– Kas mane pražudys? – paklausė jis.

– Šis apsėdimas.

– Niekas nėra manęs apsėdęs, tik tu. – Jis siektelėjo pro nedidelį tarpą tarp krėslų ir padėjo ranką jai ant kelio.

Ji iškart ją nustūmė.

– Ta mergaitė mirė daugiau kaip prieš dvidešimt metų.

Liovęsis apsimetinėti, jis atsiduso. Kurį laiką spoksojo į pievelę ir siurbčiojo kavą.

– Kora, puikiai žinau, kiek laiko ji mirusi.

– Jos tėtis miręs. Kiek žinoma, ponia Makorkl irgi.

Makorklis nuėjo į kapus paskui dukterį praėjus penkeriems metams. Paprasčiausiai vieną dieną krito negyvas prie savo darbo stalo viešųjų paslaugų įmonėje, betikrindamas kažkieno elektros sąskaitą. Jo našlė išsikraustė į Oklahomą. Niekada nesilankydavo Bleveryje, neatvykdavo netgi sutvar-

kyti dukters ir vyro kapų. Ezis jos nekaltino. Miestelis jai nežadino malonių prisiminimų.

– Vienintelis žmogus, kuris tave kaltina dėl to, kas jiems atsitiko, esi pats, – Kora pabrėžė paskutinį žodį. – Ezi, kada liausiesi? Kada liausiesi apie tai galvojęs?

– Iš kur žinai, apie ką galvoju?

– Neįžeidinėk manęs, nes vėl pasiusiu, – atrėmė ji. – Žinau, ko aną naktį išsliūkinai, – kad galėtum peržiūrėti senas bylas. Ir kiaurai permačiau tą melą apie žvejybą, dar nebuvai nuėjęs net iki durų.

– Ėjau žvejoti, – vangiai paprieštaravo.

– Tu ėjai į tą vietą prie upės, kur ji buvo rasta. – Pastačiusi puodelį ant mažo staliuko tarp gulimųjų krėslų, ji sunėrė rankas ant kelių. – Galėčiau kovoti su kita moterimi, Ezi. Žinočiau, ką daryti. Bet dabar... Nenumanau, kaip su tuo kovoti. Ir... – Ji stabtelėjo ir giliai įkvėpė. – Pavargau stengtis.

Jis pažiūrėjo į ją, pamatė atkakliai užlaužtą smakrą ir akimirksniu jo širdis apsivertė krūtinėje kaip švino gabalas.

– Palieku tave, Ezi. Palieku tave dėl to prakeikto vaiduoklio, su kuriuo turiu tave dalytis. – Ji pravirko.

– Kora...

– Nesakyk nieko. Jau tūkstančius kartų apie tai kalbėjome. Tos kalbos nieko neduoda. Ir kovojome dėl to – bet ir tai nieko neišsprendė.

– Tai dėl to pabėgimo iš kalėjimo. Karlas pasirodė žiniose, ir viskas grįžo. Kai tik jį sugaus...

– Ne, Ezi. Kai jis buvo pasodintas į Arkanzasą, man sakei, kad dabar viskas baigsis. Bet nesibaigė. Metų metus žadėjai, kad jau viskas, kad jau užmirši tą istoriją. Štai dabar sėdi, atsistatydinęs ir laisvas mėgautis savim. Laisvas mėgautis manim... – jos balsas užlūžo. – Bet niekuo nesimėgauji. Tu nelaimingas. Įklimpęs praeityje, ir tai tavo pasirinkimas. Tik ne mano. Taigi, kaip sako šiuolaikinis jaunimas, čiuožiu iš čia.

Jis stengėsi, kad balsas išliktų ramus.

– Tu negali.

– O taip, galiu. – Ji nusišluostė ašaras chalato rankove ir atsistojo. – Mylėjau tave nuo to vakaro, kai susitikome. Ir mylėsiu iki paskutinio atodūsio. Bet nesiruošiu ilgiau su tavim gyventi, Ezi. Atsisakau stovėti ir žiūrėti, kaip ta istorija tave sugrauš iki paskutinio kaulelio. Žiūrėjau, kaip ji tave persekioja, bet, dievaži, nenoriu matyti, kaip ji tave pribaigs.

Tryliktas skyrius

Kai rado nustipusias karves, Delrojus nepratarė nė žodžio.

Lėtai atsistojo. Nusiėmė buldozerininko kepurę ir ja nuplakė dulkes nuo kelio, ant kurio buvo priklaupęs. Skvernu perbraukė prakaituotą kaktą, tada tylėdamas įsmeigė žvilgsnį į ganyklą – jokios minties.

Galiausiai Džekas paklausė:

– Ką manote, Delrojau?

– Na, jos negyvos, – atsakė, nors ir taip buvo aišku.

– Turiu galvoj, kas galėjo jas nudaigoti?

Korbetas užsidėjo kepurę, tada atsisuko ir pasižiūrėjo į Džeką.

– Keletas versijų. Ir visos blogos.

Džekas nejaukiai mindžikavo nuo kojos ant kojos. Kai taip smerkiamai žiūri, sunku jaustis nekaltam.

– Manote, kojotai? Ar lūšis? – Džekas spėliojo, mėgindamas rasti įtikinamą paaiškinimą, kodėl trys gaišenos stingsta ryto karštyje. Bet jis netikėjo, kad karves užpuolė žvėrys. Jokie ženklai to nerodė, jokių įkandimų, žaizdų. Alkanas plėšrūnas nudobtų vieną karvę, prisiėstų iki soties, o kruvinos puotos likučius išsinešiotų grifai. O šie herefordai tysojo, regis, nepaliesti.

Tarsi skaitydamas jo mintis, Delrojus tarė:

– Ne keturkojai jas užmušė.

Jo nuomonė buvo aiški: čia pasidarbavo dvikojai gyvuliai. Džekas norėjo paneigti vos juntamą kaltinimą, bet nusprendė verčiau patylėti. Aiškindamas, kad tu čia niekuo dėtas, kai dar nė neapkaltino, juo labiau atrodytum įtartinas. Jis ryžosi dar kartą spėti.

– Liga?

– Galbūt, – atsakė Korbetas. – Nežinosiu, kol neapžiūrės veterinaras.

– Jei tai liga, ar nereikėtų pervaryti bandos į kitą ganyklą?

Kaip įpratęs, Korbetas trumpai linktelėjo.

– Aš to imsiuosi. Jūs eikite namo ir paskambinkite veterinarui. Paprašykite Anos, kad duotų telefono numerį.

– Norėčiau likti čia ir padėti varyti...

– Prašom daryti kas liepiama, – pertraukė Korbetas, nesiklausydamas jokių argumentų.

– Gerai. Paliksiu jums mašiną ir eisiu pėsčiom.

Džekas nužingsniavo nelygia žeme prie Korbeto pikapo, kurį juodu buvo palikę vos įvažiavę į ganyklą. Išeidamas kruopščiai uždėjo vartų lentas. Pasiekęs kelią, pasileido risčia. Kol nubėgo pusę mylios iki namų, kiaurai permirko prakaitu.

Tačiau visai to nepastebėjo. Mintys vis sukosi aplink negyvas karves ir sunkų, įtarų Korbeto žvilgsnį. Jis prisiekė Korbetui, kad iš jo nevogs, nedarys žalos jo šeimai. Tačiau nepasižadėjo, kad nekenks jo bandai. Galbūt reikėjo.

Jis atleido mygtuką šalia priekinių namo durų, šis ne tik įjungdavo skambučio varpus, bet ir įžiebdavo kelias lempas name, kad Ana žinotų kažką atėjus. Praėjo minutė, bet niekas nepasirodė. Pabandė duris. Jos buvo neužrakintos. Tada įėjo.

– Deividai!

Nesulaukęs jokio atsakymo, bet girdėdamas televizorių, nuėjo garso link į didelę svetainę, kurią prieš porą dienų akies krašteliu matė iš didžiojo koridoriaus. Ji buvo šviesi, linksma, jauki. Žurnalai tvarkingomis krūvelėmis guli ant

staliukų. Krėslus puošia mažos pagalvėlės. Ant kavos staliuko vaza žalių obuolių. Iš TV ekrano maloniai šypsojosi Gomeris Pilas, nors jį rūsčiai barė seržantas. Vaizdelio apačioje buvo užrašytas dialogas.

Deividas miegojo ant sofos.

Džekas nematė ir negirdėjo Anos.

Jis ruošėsi pažadinti Deividą, kad suieškotų mamą, tačiau apsigalvojo. Kažin ar berniukui reikia girdėti apie nugaišusias karves?

Grįžęs į koridorių, Džekas ėjo nuo kambario prie kambario pirmame aukšte. Pradėjo nuo kabineto, kur stovėjo Anos kompiuteris, tada pažiūrėjo virtuvėje, galiausiai pagalbinėje patalpoje, kur jau gręždama sukosi skalbimo mašina.

Grįžo atgal prie laukųjų durų. Prie laiptų stabtelėjo. Gal reikėtų vėl paskambinti? Gal šįkart ji pamatytų lempas? O gal vis dėlto turėtų pažadinti Deividą?

Taip, turėtų.

Tačiau nežadino. Ėmė lipti laiptais.

Iki šiol jam nė netoptelėjo, kaip pavojinga Anai vienai būti namie. Kaip ji sužinotų, jei kas įsibrautų? Niekaip. O paskui būtų per vėlu.

Praėjo vonios kambarį. Durys buvo atviros – tuščia. Paėjęs toliau koridoriumi, įkišo galvą į miegamąjį, kuris, aišku, buvo Deivido. Pamatė Dalaso kaubojaus plakatą ant spintos durų ir knygą apie dinozaurus ant naktinio stalelio.

Priėjo dar vienas atviras duris, už jų buvo siauri laiptai į palėpę.

– Ana! – nesusilaikė nepašaukęs. Įpročiui sunku atsispirti.

Ėmė lipti aukštyn, lėtai, pakopa po pakopos. Ji buvo čia, palėpėje, sėdėjo sukryžiavusi kojas ant grindų, nugara į jį, ir kažką sterblėje knebinėjo.

Ji manė esanti viena, ir dėl to Džekas pasijuto nepatogiai. Nesąžininga taip prisėlinti. Dar nesąžiningiau žiūrėti, kai ji nežino esanti stebima.

Tačiau pažiūrėti buvo į ką. Berankovė palaidinukė aptempė jos liauną liemenį, buvo matyti šonkauliai. Plaukų sruogos gulė ant sprando, kuris buvo vos vos šviesesnis negu rankos ir pečiai, dažniau matantys saulę. Siauras ruoželis nepridengtų strėnų tarp palaidinukės krašto ir šortų juosmens. Džekas žiūrėjo į tą odos lopinėlį ilgiau, nei leido sąžinė.

Nusiimdamas šiaudinę kaubojaus skrybėlę, jis garsiai atsikosėjo ir tik tada vėl prisiminė, kad joks garsas nepraneš jai apie jo apsilankymą. Deividas jam aiškino, kad mama nepakenčia, kai žmonės prie jos prisėlina, bet Džekas nesumojo, kaip to išvengti. Ji būtų gavusi įspėjimo ženklą, jeigu būtų tvirčiau žengęs ant paskutinio laiptelio, žingsnių virpesiai ją būtų pasiekę.

Bet, matyt, jis žengė tvirtai.

Nes ji pašoko kaip nuplikyta.

Staigus šviesos blyksnis jį apakino. Jis žengtelėjo atgal, atsilošė ir būtų nusiritęs laiptais kaip kaulų maišas, jei paskutinę akimirką nebūtų spėjęs nusitverti durų staktos.

Jį nušovė!

Tokia buvo pirma mintis. Galvoje mikliai patikrino visus savo sąnarius. Bet jokio deginančio skausmo, jokio gėlimo. Ir jokio buko smūgio, kurį pajunti, kai į tave šauna, – kaip pasakojo tai patyrusieji. Pamirksėjęs vėl matančiomis akimis, dirstelėjo į save, bet kraujo nepamatė.

– Kas per?..

Pažiūrėjo į ją. Ji stovėjo atsisukusi, fotoaparatas vienoje rankoje, blykstė kitoje.

– Po velnių, ką sau galvojate? – šaukė. – Išgąsdinote mane iki apsimyžimo su šituo daiktu!

Ji padėjo aparatą ir blykstę ant grindų ir ėmė rodyti. Nors nesuprato, ką ji sako, esmę suvokė iš piktos išraiškos.

– Truputį lėčiau, taip neskubėkite, – ištarė pakėlęs abi rankas.

Ji liovėsi rodžiusi, bet jos krūtinė tankiai kilnojosi iš susijaudinimo. Jeigu sąžiningai, buvo tiek pat išgąsdinta kaip jis – šviesos blyksnio.

– Nenorėjau prie jūsų prisėlinti.

Ji parodė kažką, jis nesuprato, bet iš lūpų išskaitė Deivido vardą.

– Deividas apačioje miega. – Ji toliau varstė jį nepatikliomis akimis. – Nagi, atsiprašau, jeigu išgąsdinau, bet ir jūs mane išgąsdinote. Ir dabar ratilai sukasi akyse.

Ne visiškai supratusi pabaigą, ji klausiamai pakreipė galvą.

– Niekai, – sumurmėjo. Tada aiškiai ir lėtai pasakė: – Mane atsiuntė Delrojus. Man reikia veterinaro telefono numerio. Veterinaro, – pakartojo ir parodė pirštais, džiaugdamasis, kad pasimokė rankų abėcėlės. Tada pridėjo ranką prie smilkinio, nykštys beveik prie ausies, mažasis pirštelis prie burnos, *telefono* ženklas, naudojamas ir suprantamas visame pasaulyje.

Ir vėl jos išraiška pasakė daugiau negu ženklai.

– Kas atsitiko? – perklausė jis. Ji linktelėjo. – Šįryt ganykloje radome tris kritusias karves. Delrojus nori žinoti, kas jas pribaigė.

Ir ji suprato, kad reikalas skubus. Žengė pro jį ir pasileido laiptais. Jis sekė iš paskos, užtrukęs tik pasiimti skrybėlės, kurią išmetė, kai loštelėjo. Bet per tą laiką, kol pačiupo skrybėlę, ji jau buvo pirmame aukšte, virtuvėje, ir vartė telefonų sąrašą.

– Ačiū, – tarstelėjo, kai ji atkišo ir parodė į duris.

Jis surinko numerį. Kol telefonas skambėjo aname gale, juodu žiūrėjo vienas į kitą. Veriantis žvilgsnis ją veikiausiai nervino. Susidrovėjusi trūktelėjo palaidinukės apačią. Brūkštelėjo per plaukus ir užsikišo sruogą už ausies. Regis, nenutuokė, ką toliau daryti su rankomis, galiausiai nuleido jas prie šonų.

– Gyvulių klinika.

– O, taip, labas. Skambinu nuo pono Korbeto.

– Delrojaus?

– Taip. Ar daktaras Andersenas yra? Radome keletą nugaišusių karvių.

Registratorė paprašė palaukti, kol pakvies veterinarą.

– Tai jūs padarėte tas nuotraukas. – Džekas atsisuko į Aną. – Ir jūs buvote toje nuotraukoje prie tvoros.

Ji lengvai papurtė galvą nuduodama, kad nesuprato, ką jis pasakė.

Bet jis žinojo, kad Ana suprato.

Vėlų vakarą Ana antrą kartą užlipo į palėpę. Iki šiol ji mėnesiais ten nelįsdavo, nebent tada, kai ateidavo laikas keisti sezoninius drabužius.

Ji mėgo tvarką, o Delrojus jos tiesiog reikalavo. Todėl palėpė buvo tokia pat tvarkinga kaip visi namai. Kalėdų papuošalai gulėjo dėžėse su etiketėmis. Vilnoniai drabužiai ir antklodės sugrūsti į kandims neprieinamus maišus. Dino Korbeto atletikos reikmenys – keletas futbolo kamuolių ir apibraižytų šalmų, pirštinės, lazdos, subliūškęs krepšinio kamuolys, teniso raketė – buvo dailiai sudėti metalinėje lentynoje. Nublukę mokyklos laikų trofėjai tvarkingiausiai surikiuoti kaip žaisliniai kareivėliai. Jo įvairių komandų džersio apranga išplauta, sulankstyta ir sudėta į dėžes. Merei priklausiusios atminimo dovanos taip pat dėžėse, ant orui nelaidžių dangčių surašyta, kas jose.

Tik jokių pirmosios Delrojaus žmonos ir jos dviejų sūnų atminimo dovanų.

Ana nebuvo daiktų vergė. Kai jos tėvai mirė, išsaugojo tik keletą asmeninių dalykėlių. Daugumą jų turto išdalijo įvairioms labdaros organizacijoms. Jos vestuvinė suknelė buvo saugoma atskiroje dėžėje, ir dar viena dėžė buvo jos – su fotografijos reikmenimis.

Fotoaparatas ir blykstė gulėjo ant grindų, kur juos paliko, kai Džekas Sojeris ją šį rytą išgąsdino. Šalimais juodame krepšyje sukišti pagal reikalą keičiami objektyvai ir kiti priedai.

Nuo tada, kai parodė savo nuotraukas Džekui Sojeriui, nebepajėgė išmesti jų iš galvos. Keletą metų ji dėjosi nebesidominti fotografija, net tomis nuotraukomis, kurias pati padarė; bet tą pat mirksnį, kai vėl jas pamatė, ją pervėrė kažkas panašaus į tėvynės ilgesį. Nė pati nesuprato, kaip jai trūko šio mėgstamo užsiėmimo, kol jai to nepriminė. Dabar ji vėl troško paimti fotoaparatą į rankas.

Tad šį rytą, kai pamatė Deividą užsnūdus prie televizoriaus, užlipo į palėpę, kad keletą brangių akimirkų pabūtų viena. Šį pavogtą laiką nutraukė atsitikimas ganykloje.

Visą dieną ji neturėjo nė akimirkos pabūti viena. Pakalbėjęs telefonu su veterinaru, Džekas Sojeris vėl grįžo pas Delrojų. Nors ir laidė pašaipias pastabas apie fotografijas, jautė, kad galvoja apie kritusius galvijus. Kai Delrojus nepasirodė pietų, ji įdėjo maisto dviem ir nuvažiavo į ganyklą.

Nebuvo tikra, kaip Deividas pasižiūrės į gaišenas, bet jis daugiau smalsavo, nei liūdėjo. Ne taip, kaip tada, kai padvėsė arklys. Juos jis matė kiekvieną dieną, kartais šerdavo iš rankų. Visi turėjo vardus. Banda jo nedomino.

Tačiau Delrojus buvo labai nusiminęs. Jis padėkojo už valgį, bet elgėsi šiurkščiai. Jeigu nebūtų pasiūliusi sumuštinio Džekui Sojeriui, tas būtų nuėjęs nevalgęs. Delrojus nepasitikėjo niekuo, išskyrus daktarą Anderseną, ir šis atidžiai apžiūrinėjo gaišenas.

Ji išsivežė Deividą namo dar nespėjus atidardėti furgonui paimti nugaišusių galvijų. Delrojus negrįžo namo iki pat vėlumos. Atrodė labai pavargęs. Buvo dirglus ir atžarus. Ji puikiai jį suprato ir nebandė įtraukti į pokalbį. Ir Deividui patarė palikti senelį vieną. Kai tik baigė vakarienę, Delrojus nuėjo aukštyn į miegamąjį.

Dabar, kai Deividas jau paguldytas ir turi truputį laiko sau, vėl užlipo į palėpę, priežastis – neva reikia padėti fotoaparatą į lentyną, kur jis ilsėjosi šešetą metų.

Pakėlė jį nuo grindų galvodama, kad jis sunkesnis, negu atsimena. Apžiūrėjo, paspaudė šį bei tą. Nupūtė dulkeles nuo objektyvo, tada priglaudė ieškiklį prie akies.

Palėpėje buvo pernelyg tamsu, kad gerai matytum, bet ji susidorojo su diafragmos ir fokusavimo žiedais. Nustatė, tarsi jau būtų įdėta juostelė, tada vėl pakėlė prie akies ir spragtelėjo užraktą.

Buvo taip gera, taip tikra. Spragtelėjo dar kartą.

Ar ji galėtų – ar turėtų – vėl fotografuoti? Kadaise jautusi didžiulį malonumą, ji uždraudė sau fotografuoti, kai Dinas mirė. Kai jis sirgo, mažai turėjo laiko užsiimti kuo nors kitu, tik jį slaugė. Nepriekaištavo, kad Dino liga atima visą jos laiką. Pati pasirinko rūpintis juo ir į nieką nebūtų iškeitusi to laiko, kurį kartu praleisdavo.

Todėl fotografija, be jokių dvejonių, buvo paaukota, pirma rūpinantis juo, paskui sūpuojant Deividą. Kai Deividas tapo kiek savarankiškesnis, jau buvo atpratusi nuo fotoaparato, atbuko įgūdžiai. Dabar, praėjus tiek laiko, veikiausiai jau užmiršo viską, ką žinojo apie fotografijos meną ir mokslą. Ir technologijos pasikeitė. Paprastai šnekant, turėtų pradėti nuo pradžių kaip kokia mėgėja.

Bet šie sunkumai neatvėsino jos įkarščio. Vien jau rankose laikomas fotoaparatas širdį vertė plakti stipriau. Nebus lengva, bet ji perpras naujas technologijas. Pasiskaitys apie naujienas ir techniką. Kurtumas jai trukdo, bet tik tiek, kiek pati leis. Kurtumas gali būti jos variklis, ne trukdis.

Jeigu ir nieko daugiau neišeis, kartkartėmis padarys bent keletą Deivido nuotraukų. Sūnus bus nuostabus objektas. Pabandys su skirtingais lęšiais, kitokį apšvietimą. Ji patobulins stilių, kurį buvo įvaldžiusi prieš viską užmesdama.

Kai įgus, fotografuos ne vien Deividą – ir kitus žmones. Ir nebūtinai mielus. Įdomius žmones. Žmones su ydomis ir trūkumais. Žmones, kurių veiduose atsispindi charakteris.

Pavyzdžiui, Džeko Sojerio. Jo veidas būtų geras iššūkis fotografui. Tai ištisas pasaulis. Kaulėtas ir kietas, kartu paslaptingi bruožai: lygumos, griovos, raukšlės. Suskirdęs ir vėjų nugairintas. Senas, tačiau nepasenęs. Jis kalba be žodžių.

Žodžių, kurie tuščiai tariami, nes vis tiek nebūtų išgirsti.

Ana išmoko žodžių reikšmes. Jos žodynas nepaprastai turtingas, ir tai jai padėjo išversti savo mintis į rašytinę ir sakytinę kalbą, kurių ją išmokė mylintys tėvai ir puikūs mokytojai. Jos bendravimo įgūdžiai pavyzdiniai kaip visiškai kurčiam žmogui.

Bet ji nemąstė kalba. Kaip nebyliame filme, savo įspūdžius apie įvykius, vietas ir žmones ji vertė vaizdais. Štai kodėl, kai prisimindavo Džeko Sojerio veidą, mintyse iškildavo ryškiausias vaizdas.

Jausdamasi šiek tiek nepatogiai, kad tas vaizdas toks sodrus, ji greitai sudėjo fotoaparato reikmenis į nešiojamąjį krepšį. Tačiau paties krepšio neįkišo į lentyną. Pasiėmė ir nulipo žemyn.

Tvarte buvo dusinamai karšta. Nors durys abiejuose pastato galuose buvo atdaros, oras vidun nepateko. Džekas pats ėmėsi šio nemalonaus darbo, iš dalies todėl, kad kondicionierius vagonėlyje birbė garsiau už lėktuvo propelerį. Džekas jį pakęsdavo tik tada, kai būdavo mirtinai pavargęs ir lūždavo iš miego. Bet atsikėlęs kuo greičiau sprukdavo laukan.

Antra, mėždamas arklių gardą tikėjosi susigrąžinti Delrojaus palankumą.

Kai veterinaras išvežė gaišenas, jis beveik nematė Delrojaus. Korbetas visą ilgą popietę praleido traktoriuje pjaudamas ganyklą, vėliau ruoš šieną. Džekas užsiėmė kitais darbais.

Jie tik kartą persimetė keliais žodžiais. Pavakare, kai Korbetas statė traktorių už tvarto, Džekas priėjo prie jo.

– Kada tikitės gauti žinių iš veterinaro?

– Sakė – geriausiu atveju rytoj.

– Na, nelabai ką nuveiksi, kol nežinai, dėl ko jos krito.

– Nelabai.

Ir visas pokalbis. Nuo tada, kai šįryt rado nugaišusius galvijus, Delrojus jam pasakė vos kelis žodžius ir visaip šalinosi. Gal čia ir paranoja, bet tas šalinimasis jam rodėsi blogas ženklas.

Tik atsisukęs pamatė Aną. Ji stovėjo prie vartelių į gardą, kurį jis kuopė. Krūptelėjęs vos neišmetė šakių ir tyliai nusikeikė:

– Šūdas. – Tada: – Atsiprašau. Na, kad susikeikiau. Jūsų negirdėjau. – Supratęs, kad vėl nusišnekėjo, nusuko akis. – Kai tik praveriu burną, kaskart išvemiu kokią nesąmonę.

Vaduodamasis nuo karščio, jis buvo nusivilkęs marškinius ir pakabinęs ant vinies. Juos pasiėmė ir apsivilko. Tikras skuduras. Rankovės seniausiai nuplėštos. Nuo nesuskaičiuojamo skalbimo pažastys išskydusios. Drabužis išblukęs, langų raštas vos matomas. Priesiuve laikėsi vos trys perlamutriniai spraustukai. Užspaudė vidurinį.

Atsargiai pažvelgė į ją sumetęs, kad tas jos pasirodymas tvarte pranašauja tik blogas naujienas.

– Kuo galėčiau padėti?

Ji atkišo jam butelį šalto alaus.

Tai buvo taip netikėta, kad jis spoksojo į butelį tarsi nesuprasdamas, kas čia. Kvailai išsiviepęs pažiūrėjo į ją. Nekantraudama ji dar arčiau tįstelėjo ilgakaklį butelį.

– Ak, ačiū.

Nusimovė geltonas darbines pirštines, paėmė butelį, atsuko kamštelį ir nugėrė didelį gurkšnį. Niekada nebuvo taip skanu. Atpakalia ranka nusibraukė lūpas ir nusišypsojo.

– Nuostabu.

Kol jis gėrė alų, ji rašė ant lentelės. Tada padavė jam. „Kai rakinau užpakalines duris, pamačiau šviesą tvarte ir supratau, kad vis dar dirbate. Pagalvojau, kad būsite ištroškęs."

– Dirbu. Ačiū. Ar jūs nenorite?

Ji papurtė galvą ir nutaisė grimasą. Jis nusijuokė.

– Nemėgstate alaus?

Užuot rašiusi, ji parodė *ne*.

– Tai reiškia *ne*? – Kai ji linktelėjo, Džekas padėjo butelį ir pirštines ant grūdų statinės, atrėmė šakių kotą į petį, kad turėtų laisvas rankas, tada pakartojo ženklą. – Ar taip?

Taip.

– O šitas reiškia *taip*?

Ji linktelėjo. Jis keletą sykių pakartojo ženklus, kad įsimintų, ji pritariamai linksėjo, ir abu šypsojosi vienas kitam. Tada jos žvilgsnis nuslydo pro jį ir kurį laiką šmirinėjo po šviežius šiaudus, kuriais buvo pakreikęs švarų aptvarą.

Kai ji vėl pažvelgė į Džeką, šis susisarmatijęs trūktelėjo pečiais.

– Manęs neapleidžia jausmas, kad Delrojus mano, jog aš nudaigojau tuos jautukus. – Kai ji nuleidusi akis, gali nors kuolą ant galvos tašyti. Todėl palietė jos ranką. – Ar jis mano, kad aš juos nugalabijau?

Ji parašė ant lentelės: „Jis dar nežino."

– Bet įtaria mane?

Vengdama atsakymo, ji žiūrėjo į šoną.

– Neimkite į galvą. Žinau, kad įtaria.

Džekas pabaigė alų ir įmetė butelį į tuščią metalinę šiukšlių statinę. Ši skardžiai subarškėjo. Jis susiraukė:

– Atleiskit.

Ji mostelėjo ranka link ausies ir trūktelėjo pečiais.

Jausdamasis nepatogiai, jis tarė:

– Tai pats kvailiausias dalykas. Žinau, jūs negirdite, bet kaskart užmirštu.

Supratingai linktelėjusi, ji parašė ant lentelės. „Visi taip. Tėvai. Dinas. Delrojus. Netgi žmonės, su kuriais gyvenu, užmiršta.“

Jis perskaitė žinutę ir išsiblaškęs linktelėjo. Buvo smalsu, kaip ji jaučiasi būdama kurčia, bet nenorėjo įžeisti klausdamas.

– Ana, aišku, tai ne mano reikalas. – Paabejojo. – Man tiesiog smalsu. Ir jeigu nenorite apie tai kalbėti, patikėkite, suprasiu.

Ji parodė jam kalbėti toliau.

– Na, tik norėjau paklausti, ar jūs, na, ar visą gyvenimą buvote kurčia? Ar gimėte kurčia?

Taip.

– Aišku.

Palenkęs galvą, jis nykščiu trynė statmeną raukšlę tarp antakių. Ne tai kad niežėjo – reikėjo ką nors daryti, kad nesijaustų kebliai klausinėdamas tokių dalykų ir laukdamas atsakymo. Galiausiai pakėlė galvą ir šyptelėjo.

– Atleiskit, pralošiau. Nebežinau, ką daugiau sakyti. Dievas mato, tai ne gailestis, ir aš ne bukagalvis. Tiesiog norėjau žinoti.

Ji parašė. „Žinau, kada žmogus žiūri į mane ir galvoja: vargšė kurčia moterėlė. Žinau, kada žmogus galvoja, kad aš kvaila. Jūs nesielgiate kaip tie bukagalviai.“

Jis minkštai nusijuokė.

– Jau palengvėjo. Nenorėčiau pasirodyti asilas.

Atsakydama šypsniu, ji papurtė galvą: ne.

Jis kurį laiką žiūrėjo į ją, tada žemyn į savo batų nosis.

– Kokį vakarą... – Supratęs, kad kalba grindims, pakėlė galvą ir pradėjo iš naujo. – Kodėl jums kokį vakarą vėl nepamokius manęs ženklų kalbos?

Prieš rašydama ant lentelės, ji kruopščiai rinko žodžius. Baigusi padavė jam. „Buvau nustebusi, kad norite jos išmokti. Elgiausi bjauriai, nes nežinojau, kaip elgtis. Niekas, išskyrus Diną, nesimokė mano kalbos.“

Džekui nebuvo reikalo antrą kartą skaityti žinutės, bet jis perskaitė, nes ką ji pasakė, nebuvo tikslu. Delrojus mokėjo ženklus, taip pat Deividas. Tačiau ji išskyrė Diną Korbetą ir Džeką Sojerį, ir jis negalėjo susilaikyti nepasmalsavęs, kas bendra tarp jo ir to vyro, už kurio ji buvo ištekėjusi. Kodėl mintyse juos susiejo?

Tai buvo klausimas, kurį reikėjo apmąstyti, bet ne dabar, kai juodu stovėjo vienas prieš kitą iki kulkšnių šviežiuose šiauduose, ir ji buvo taip arti, kad galėjo skaičiuoti jos blakstienas.

Atrodo, jos mintys judėjo ta pačia kryptimi, nes ji sutriko ir ėmė trauktis. Tikras, kad ji jau ruošiasi pasakyti labanakt, pakėlė ranką ir užbėgo jai už akių.

– Luktelėkit. Pažiūrėkite šitą. – Atrėmęs šakes į aptvaro lentą, jis išdidžiai ištarė savo vardą rankų abėcėle.

Ji šypsojosi, kol jis nepriėjo *k* – tada trumpai neigiamai mostelėjo galva. Rodydama raidę *k*, ji laikė ranką aukščiau, kad jis geriau matytų. Jis vėl pabandė.

– Ar taip?

Vis dar truputį susiraukusi, ji paėmė jo dešinę. Kruopščiai sudėliojo jo pirštus kur kam priklauso: mažąjį ir bevardį prilenkė prie delno, didįjį pirštą palenkė, pataisė ištiestą smilių, tada pastatė nykštį prieš didįjį pirštą. Laisvai laikydama jo riešą, apžiūrėjo savo kūrinį ir, nusprendusi, kad gerai, nusišypsojo.

Tačiau Džekas nesišypsojo.

Ji greitai atitraukė rankas ir žengtelėjo atgal.

Savo rankas jis susikišo į užpakalines džinsų kišenes.

Oras staiga sutirštėjo, tapo sunku kvėpuoti. Jo ėmė trūkti. Sausu kaip žievė balsu jis tarė:

– Manau, dabar pagavau.

Ji parodė labanakt, apsisuko ir skubiai patraukė tarpueiliu tarp gardų. Džekas sekė ją iki pat didžiųjų durų ir čia sustojęs žiūrėjo, kaip ji tarsi velnio vejama perlėkė kiemą ir pradingo name.

Jis atsirėmė į staktą ir meldė, kad vėjelio gūsis jį atvėsintų. Prakaito lašas nusirito nuo smilkinio ir užkliuvo už antakio. Širdis smarkiai daužėsi tarp šonkaulių. Nors ką tik baigė šaltą alų, gerklėje buvo karšta ir sausa. Nesurinktų nė lašo seilių, net jei nuo to priklausytų jo gyvastis.

Nuo ilgamečio fizinio darbo delnai ir pirštai buvo taip sukietėję, kad nenustebtų, jei paaiškėtų, kad jų nervų galūnės mirusios. Bet jos siuntė pojūčius į smegenis, ir tai buvo nuostabiai geras darbas – atgaivinti jos prisilietimą, jis tik gailėjosi, kad abėcėlėje tėra dvidešimt šešios raidės. Ji galėtų visą naktį lankstyti jo pirštus ir neišgirstų jo skundžiantis. Ar galvoj birbia kuliamoji, ar išties jos knibinėjimasis su jo pirštais buvo toks erotiškas?

Susijaudinęs jis sunkiai alsavo, ir jį taip suaudrino Delrojaus Korbeto marti. Prieš savaitę dar nežinojo, kad ji egzistuoja, o šį vakarą ji geidžiamiausia moteris pasaulyje. Ana Korbet. Delrojaus Korbeto marti.

Užsimerkęs jis išleido ilgą, gilų atodūsį, kartu išslydo ir vienas ar du keiksmai. Lošdamasis palei durų staktą, trinktelėjo pakaušiu į seną medieną.

Likimas vėl iškrušo Džeką Sojerį.

Kai pagaliau atsimerkė ir jau ruošėsi grįžti į tvartą, netyčia pakėlė akis į antro aukšto miegamojo langą.

Kurį laiką stovėjo suakmenėjęs ir žiūrėjo. Tada sušnibždėjo:

– O šūdas.

Keturioliktas skyrius

Ant pašto dėžutės užrašyta: PONAS IR PONIA G. R. BEILIAI. Namas gerokai nuo kelio, giraitėje. Didelis namas dviem kaminais, žaibolaidis ir palydovinė lėkštė ant stogo. Keletas ūkinių pastatų, tarp jų tvartas ir siurblinė. Nors buvo tamsu, Karlui Herboldui atrodė, kad viskas čia švaru, tvarkinga, tikra kaimo gerovė.

Jis pasižiūrėjo į Mironą.

– Ką manai?

– Apie ką?

– Jėzau, – sumurmėjo Karlas.

Pasitaręs pats su savim, jis pasuko į ūkio keliuką. Turėjo padėkoti Sesilijui: pabėgimui skirtas automobilis buvo tiksliai ten, kur tas sakė. Puikiausios būklės, bakas pilnas degalų, sėsk ir važiuok. Bagažinėje lagaminėlis drabužių, keturiasdešimt dolerių grynais, keletas ginklų su šaudmenimis ir keli buteliai viskio, kurio su Mironu nepagailėjo švęsdami sėkmingą pabėgimą.

Kelias dienas jie laikėsi prie ežero, pagiriojosi, miegojo mašinoje, dieną deginosi saulėje. Bent jau jis. Mirono oda nepakęsdavo saulės, todėl jis snaudė medžio šešėlyje.

Metų metus praleidus už sienų, kai tik trumpai būdavo išleidžiami į mankštos kiemą, atviras oras buvo nuostabu. Bet viskam yra saikas, ir savąjį Karlas priėjo šį rytą, kai atsikėlęs

aptiko, kad šarvuotis knisasi po jų mašina, o erkė rausiasi į jo gaktos plaukus.

Laikas susirasti pastogę. Jie sėdo į mašiną ieškoti tinkamos vietos ir riedėjo visą dieną, laikydamiesi šalutinių kelių, vengdami greitkelių, kuriuose didesnė tikimybė susidurti su patruliuojančiais teisėtvarkos pareigūnais, ieškančiais pabėgusių kalinių.

Karlui kaskart maloniai smilktelėdavo, kai išgirsdavo savo vardą per automobilio radiją.

Norėjo, kad motina būtų gyva ir girdėtų. Ji verktų. Akis praraudotų. Štai ką ji geriausiai mokėjo. Jo ankstyviausias prisiminimas ir buvo: raudonai užverktos akys, varvanti nosis, kai motina kelintą kartą į šlapią popierinę nosinaitę kartojo nežinanti, ką su jais daryti – juo ir Sesilijumi.

Tėvo jis neprisimena. Šis mirė, kai Sesilijus vos vaikščiojo, o Karlas dar gulėjo vystykluose. Jei kada ir girdėjo, nuo ko tėvas mirė, užmiršo. Jis nusprendė, kad senis pats pasiskubino į kapus, kad nereikėtų klausytis jos bliovimo.

Ji dirbo grožio salone. Karlas prisiminė amoniako kvapą nuo pusmetinių šukuosenų, kuriuo mama būdavo persismelkusi, kai vakare grįždavo namo. Jis prisiminė verkšlenimą, kokia ji pavargusi, ir maldavimus, kad juodu su Sesilijumi būtų ramūs, netriukšmautų, neišdykautų ir leistų jai pailsėti. Bet kai jie neklausydavo, jausdavosi bejėgė.

Vėliau jie su Sesilijumi pastebėjo, kad ji keičiasi. Atkuto, ėmė dailiau šukuotis, dažytis lūpas, aukšti kulnai, kojinės. Šeštadienio vakarais išeidavo į pasimatymus. Vienas ryškiausių prisiminimų buvo iš tos dienos, kai ji atsivedė vyrą į namus ir pristatė jį kaip Delrojų Korbetą – jis bus jų naujasis tėtis ir ar tai ne puiku.

Karlas nukėlė koją nuo greičio pedalo ir leido mašinai laisvai riedėti likusį iki namo kelią. Dar prieš užgesindamas variklį išjungė šviesas. Kišdamas pistoletą už diržo pasakė:

– Mironai, lieki čia ir tyli, kol užeisiu į vidų, gerai?

– Gerai.

Karlas atidarė vairuotojo dureles ir išlipo. Akimirksniu užuodė mėšlo ir šieno kvapą. Kvapai iškėlė iš atminties skubų persikraustymą iš miestelio į kaimą. Metų metais jo ir Sesilijaus trasa buvo Bleverio gatvės ir skersgatviai. Kasdien po pamokų susitikdavo su draugais sutartoje vietoje ir traukdavo ieškoti nuotykių. Visada atsirasdavo kas nauja, nepatirta, ką reikėdavo išbandyti, sutikdavo naujų draugų.

Iš vyresnių berniukų jie išmoko rūkyti, gerti ir vogti. Būdavo tikri talentai, kai prieidavo iki muštynių. Jie pamėgdžiojo stipriuosius ir niekino ištižėlius. Sužinojo apie mergaites, kad tai, ką jos turi tarp kojų, – geriau už saldainius, ir kai žavesys nepadeda, gąsdinimas dažniausiai suveikia. Karlas greičiau visko mokėsi, bet ir Sesilijus savo pasiimdavo.

Ir staiga jie buvo nuo viso, kas įprasta, atplėšti: nuo draugų, nuo aplinkos, prarado laisvę, kuria mėgavosi. Karlas nekentė ūkio, fermos. Nekentė smarvės ir kasdienių darbų, taisyklių ir stalo manierų, ir Biblijos skaitymo, nekentė bausmių, kurias Korbetas skirdavo, kai jis ar Sesilijus atsisakydavo vykdyti griežtas komandas.

Neapykanta, kurią jautė patėviui, kaskart vis stiprėjo. Jis nekentė motinos, kam užkorė jiems Korbetą. Jis garbino kraujo krešulį, kuris nukeliavo iš kojos į plaučius ir ją pribaigė. Tą dieną, kai ją laidojo, juodu su Sesilijumi surengė mažą slaptą šventę, nes daugiau nebereikės klausytis jos verkšlenančių maldavimų, kad jie būtų geri berniukai, kad stengtųsi lygiuotis į Delrojų, kuris jiems būtų toks geras tėvas, jei tik jie leistų.

Prisiminus jos verkšlenimą ir Korbeto šiurkščią priežiūrą, Karlui vis dar susukdavo vidurius.

Jis pakėlė kumštį ir pabeldė į duris. Netrukus užsidegė priebučio lempos. Spėdamas, kad į jį veikiausiai žiūrima pro durų akutę, komiškai krūptelėjo ir užsidengė akis nuo šviesos. Laukujės durys atsidarė.

– Oho, ponia Beili, – pasakė draugišku tonu, – na ir galingą lempą įsisukote priebutyje. Kokio tūkstančio vatų.

– Kuo galėčiau padėti, jaunuoli?

Tai buvo smulki, akiniuota, aštuntą dešimtį einanti moteris blyškiai melsvais plaukais ir malonia šypsena. Žodžiu, tikras keksiukas.

– Sese, kas čia?

Beveik jos kopija atsistojo prie atvirų durų, ta putnesnė, gražesnė ir dar malonesnė.

Žavinga Karlo šypsena dar paplatėjo.

Penkioliktas skyrius

Džekas įtarė, kad neprivažiavus pašarų krautuvės Delrojus praneš atleidžiąs jį.

Tą rytą šeimininkas anksti įteikė lapą su darbų sąrašu, tada išvyko su savo pikapu. Nesakė, kur važiuoja, bet Džekas sumetė, kad vyksta apžiūrėti bandos ir įsitikinti, ar per naktį neprarado dar kokio rago. Džekas dirbo Delrojaus lape išvardytus darbus ir kai juos baigė, prisigalvojo kitų, kad turėtų kuo užsiimti.

Delrojus laiku grįžo pietų, bet neprataręs žodžio įėjo į namą. Buvo beveik trys, kai Delrojus jį susiieškojo taisantį apynasrį pakinktų patalpoje.

– Vykstame į pašarų krautuvę.

Kai Džekas išėjo iš mažo tualeto tvarte, kur plovėsi rankas, Delrojus jau sėdėjo pikape birbindamas variklį. Nepaaiškino Džekui, kada grįžo. Jie nepersikeitė nė žodeliu.

Džekui knietėjo sužinoti, ar Delrojus kalbėjo su veterinaru, ir kas tam paaiškėjo išskrodus galvijus, bet jautė – juo mažiau aušins burną, juo bus geriau. Tad spengiančioje tyloje važiavo miestelio link. Džekas turėtų džiaugtis, kad Delrojus nekalba. Kol Delrojus tyli, jis vis dar neatleistas.

Po velnių, jis nenori išvykti.

Jo taisyklė buvo prie niekieno neprisirišti, kad galėtų akimirksniu pakilti ir išeiti. Taip nenorėjo gyventi. Jo gyveni-

mas – vienišiaus, ir tokį, ne kitokį jis pasirinko. Ir prie tokio buvo pripratęs – iki dabar. Kiekvieną kartą jis žinodavo – tai laikina. Išsiugdė uoslę pajusti, kada ateina tinkamas laikas pasakyti sudiev ir traukti toliau. Paprastai nesigręžiodavo atgal ir leisdavo savo nosiai vesti jį iki kitos paskirties vietos.

Vis dėlto čia nepaprasta situacija. Jis ne atsitiktinai pasirinko Korbeto galvijų fermą. Ir nepasirinko laiko, kada čia atvyks. Jį parinko Karlas Herboldas, kai pabėgo iš kalėjimo.

Jis sulaužė savo įpročius. Įprasta veiksmų seka nebetiko. Jis negali tiesiog imti ir išvažiuoti pajutęs, kad jau patartina išvykti. Jei būtų klausęs sveiko proto, kas patartina, nebūtų čia nė kojos kėlęs. Bet jis čia. Ir kol Karlas Herboldas nesugautas, jis nori čia pasilikti.

Žinoma, jei Delrojus pasakys jam nešintis, nelabai bus kas darą, tik susirinkti daiktus ir dingti.

Pašarų krautuvėje Delrojus tvarkė reikalus su kasininku. Jo taupumas žodžiams veikiau priminė storžieviškumą. Tai Džekas padėkojo už kvitą, kai kasininkas padavė jį Delrojui. Pardavėjas nepasisiūlė padėti sukrauti sunkius grūdų maišus į pikapą, ir negi jį kaltinsi dėl Delrojaus atšiaurumo.

Ir Džekas tik stebėjosi, kaip Delrojus save niokoja.

– Šuniškas karštis. Paleisk variklį ir įjunk kondicionierių. Aš pabaigsiu.

– Ar nemanote, kad aš galėčiau sukilnoti.

Tvirtai supeiktas, Džekas leido reikalams klostytis kaip lemta. Delrojus buvo įsiutęs, ir ne dėl to, kad Džekas pasisiūlė nudirbti sunkų darbą. Tai netgi nebuvo pyktis dėl tų pastipusių karvių. Džekas lažintųsi, kad čia dėl Anos ir dėl to alaus tvarte.

Delrojus uždarė užpakalinį bortą, ir jie sulipo į mašiną. Jo veidas buvo raudonas ir persikreipęs.

– Norėčiau sustoti ko nors atsigerti.

Džekas nustebo, kad šis vyriškis pripažįsta galįs turėti nors kokią silpnybę, bet atsakė:

– Skamba gerai.

Delrojus nuvairavo prie „Pieno karalienės“. Įėję vidun ir pasidžiaugę kondicionieriaus vėsa, paliko užsakymą paauglei prie bufeto, tada išsirinko vietą ir atsisėdo vienas prieš kitą. Žvelgdamas per petį, Delrojus niekinamai pašnairavo į mergaitę. Kiekvienas jos veido lopinėlis buvo pervertas arba žiedelio, arba smeigtuko. Net liežuvis buvo perdurtas, o ant jo puikavosi juodas perlas.

– Kodėl ji taip niokojasi?

– Veikiausiai, kad supykintų tokius senus bezdalius.

Delrojus pasižiūrėjo į Džeką ir netikėtai vos neprajuko.

– Ko gero, jūs teisus.

Paskui keletą minučių mėgavosi kvapiu atšaldytu limonadu. Delrojus baigė pirmas ir pastūmė į šalį stiklinę. Žvelgė pro langą į ežią dulkėtų saulėgrąžų ir neatrodė, kad norėtų pradėti pokalbį. Džekui buvo smalsu, gal renka žodžius, kuriais pasakys jį atleidžiąs. Užuot toliau laukęs, pats nusprendė griebti jautį už ragų.

– Tai ką jis pasakė?

Delrojus net nebandė apsimesti nesupratęs. Jo žvilgsnis peršoko nuo saulėgrąžų prie Džeko.

– Nuodai.

Džekui širdis nukrito į užkulnius. Jis vylėsi, kad karvės krito nuo kokio reto galvijų viruso ar nuo ko kito, kas niekaip nesisietų su juo. Tai blogiausia, kas galėjo nutikti.

– O kaip visa banda?

– Šįryt radau dar du kritusius. Nuodai buvo ant druskos gabalų. Aišku, turės praeiti keletas dienų, kol sužinosime, kiek nuodų prisilaižė, kol druską surinkau. – Jis niekinamai sušnarpštė: – Nebuvo labai protingas šunsnukis. Būtų daug labiau man pakenkęs, jei būtų įbėręs nuodų į tvenkinį.

– Gal tai buvo įspėjimas?

– Galbūt.

– Čia ne mano darbas.

– To ir nesakiau.

– Bet kaip tik taip galvojate.

Delrojaus veidas raustelėjo, vertėtų žmogų pagirti: taip gerai valdo pyktį, ypač jei mano, kad Džekas nori sugriauti jam gyvenimą. Pasilenkęs per stalą Džekas paklausė:

– Kodėl turėčiau?

– O kodėl nukritote iš dangaus ir paprašėte darbo?

– Man jo reikėjo.

– Šuns šūdas. Paskambinau tam paskutiniam vyrui, pas kurį dirbote. Korpuse. Jis puikiausiai jus apibūdino. Iki šiol keikiasi jus praradęs. Sakė norėtų viso šimto tokių kaip jūs. Turėjote gerą darbą, bet atvykote pas mane, kad dirbtumėte už pusę to. – Purtydamas galvą, jis nusišiepė. – Nėra jokios prasmės. Ir nebuvo.

– Man buvo prasmė. Norėjau permainų.

– Permainų. – Delrojus kurį laiką kaito, tada dūrė buku smiliumi į Džeką. – Netikiu jumis.

– Tai kodėl pasamdėte?

– Taip galėjau stebėti jus, kol suprasiu, kur šuo pakastas.

– Ir supratote?

– Manau.

Džekas išskėtė rankas, kviesdamas Delrojų pasidalyti išvadomis.

– Jūs dirbate tai Hjustono bendrovei. Tam „Rytų parkui“.

Džekas keletą sekundžių spoksojo į jį, tada garsiai nusijuokė.

– Aš? Bendrovės diversantas?

– Gerai, neatrodote panašus į tokį. Bet kaip tik dėl to būtumėt tinkamas tokiam darbui.

– Nebent kitame gyvenime, – tarė Džekas ir vis dar netikėdamas kikeno. – Išklojau jums savo nuomonę apie tuos godžius kalės vaikus.

– Nes žinojote, kad noriu tai girdėti. Jūs pūtėt miglą į akis.

Džekas kurį laiką įdėmiai į jį žiūrėjo ir purtė galvą.

– Gerai, tarkim, aš su jais susijęs. Bet kaip tada paaiškinsite mano darbą Korpuse?

– Ir ten tą patį darėt. „Rytų parkas“ – tik mažas didelio pyrago gabalėlis. Tų vyrukų visur prilindę. Nafta ir dujos, nekilnojamasis turtas ir kompiuteriai. Jie turi netgi valstybinių užsakymų iš NASA. Visa tai išdėstyta brošiūrose, kurias man davė Emoris Lomaksas. Yra dar vienas dalykas, kuris man atvėrė akis. Lomaksas ėmė mane spausti kaip tik tada, kai jūs pasirodėte. Veikiate iš vidaus. Jie siunčia jus, kur jiems jūsų reikia, kada jūsų reikia. Ir jūs padarot savo darbą, – pridūrė žiūrėdamas į Džeko šiaudinę kaubojišką skrybėlę.

Atsidusęs Džekas lošėsi atgal, kol atsirėmė į kabinos sieną. Kilstelėjo pečius rodydamas, kad nežino nė ką atsakyti.

– Jūs klystate, Delrojau. Žiauriai klystate.

– Aš taip nemanau.

– Jeigu būčiau korporacijos landūnas, ar nemanote, kad būčiau ką nors gudriau sugalvojęs, nei išnuodyti jūsų bandą praėjus vos kelioms dienoms, kai čia pasirodžiau? Ir leiskite dar kai ką pasakyti. Jeigu ruoščiausi jus sužlugdyti, kad perimčiau ūkį, tokių nesąmonių kaip tas kvailys nedaryčiau. Būčiau padaręs tinkamai. Užnuodijęs vandenį.

Delrojus ilgai į jį spigino: bandė perprasti, svėrė jo žodžius, ieškojo akyse apgaulės. Džekas atlaikė žvilgsnį. Todėl nė katras ir nepastebėjo, kad pasirodė dar vienas žmogus, kol tas neprabilo.

– Labas, Delrojau.

Nejučiom užkluptas, Delrojus mikliai pasuko galvą.

– O, labas, šerife Hardžai. Nepastebėjau, kada įėjote.

– Kaip laikotės?

– Negaliu skųstis. O jūs?

– Spėju, kad gerai. Nors ir nebesu šerifas.

– Na taip, taip, – mandagiai paantrino Delrojus. – Kaip sekasi ilsėtis?

– Nepriprantu, kad turiu tiek laisvo laiko. – Jis pašnairavo į glitų susmulkintą bananą, kurį buvo užsisakęs. – Tenkinuosi tokiais, nes, atrodo, imu storėti. – Jis kreivai nusišypsojo Delrojui, tada smalsiai pažvelgė į Džeką.

Delrojus mostelėjo per stalą.

– Nusprendžiau pasiieškoti talkos. Mano naujasis samdinys.

– Džekas, – pasakė ir ištiesė dešinę.

– Ezis.

– Malonu.

– Ir man.

Ranka, kurią Džekas kratė, buvo šiurkšti kaip medžio žievė. Vyras buvo aukštas ir stambus, plačių pečių, kurie dabar gaužia krūtinę, kadaise galingą, bet metams bėgant kiek įdubusią. Žili plaukai raitėsi iš po tokios kaip jo skrybėlės. Abi atrodė vienodai nunešiotos ir apspurusios. Hardžo veidas pailgas kaip takso, o išraiška atšiauri.

Mandagumo duoklė atiduota, ir atsistatydinęs šerifas vėl kreipėsi į Delrojų.

– Ar girdėti kas iš Arkanzaso?

– Nieko. Ir nesitikiu.

– Nemanau, kad išgirsite. Bernaitis turi daugiau proto, nei rodytis čia.

Delrojus suspaudė rankomis stalviršį.

– Ezi, visa tai atsitiko labai seniai.

– Išties seniai. Daug vandens per tą laiką nutekėjo. – Po trumpos, bet nejaukios pauzės Hardžas pakeitė temą. – Žvėriškai karštas oras.

Delrojus paleido stalą ir įtempti pečiai kiek atsileido.

– Žinia, būtų gerai sulaukti šiek tiek lietaus.

Aukštas vyras pažvelgė į plastikiniame valties pavidalo indelyje tirpstantį saldėsį.

– Na, reikia suvalgyti tą daiktą, kol jis nevirto atšaldyta sriuba. Tad atsisveikinsiu.

Susidomėjęs Džekas lydėjo akimis senąjį vyrą, einantį iš kavinės ir lipantį į dešimtmečio senumo linkolną.

– Atrodo kaip šerifas. – Tada vėl atsisuko į Delrojų. – Manote, kad nunuodijau jūsų karves. Kodėl neįdavėte?

– Jis jau ne šerifas.

– Tai ne atsakymas.

Delrojus pasislinko į kabinos kraštą ir atsistojo.

– Noriu paimti ledų namo, Deividui ir Anai.

Jis nuėjo prie prekystalio ir dar kartą užsakė. Džekas palaukė prie durų. Kartu įlipo į mašiną ir pasuko į ūkį.

Kas čia įvyko, galvojo Džekas. Ar jis apkaltintas, bet dar nenuteistas? O gal jis taip gerai viską paaiškino, kad Delrojus atsiėmė kaltinimus?

Džekas dirstelėjo į griežtą Delrojaus profilį. Šis laikė rankas ant vairo ties dešimta ir antra valanda, akys tiesiai priekin, greitis nė kilometro neviršija leidžiamo. Toks metodiškas žmogus kaip Delrojus lengvai nepakeis savo nuostatų. Džekas nusprendė, kad prisiekusieji dar svarsto.

Kol kas jis vis dar čia. Geriausia būtų, jei pats išsinėšintų. Bet pirma reikia išsiaiškinti dėl ano reikalo.

– Vakar vakare kalbėjausi su Ana, – paprastai pranešė.

– Jūs dviese kalbėjotės?

– Na, ne visai įprastu būdu. Aš klausiau, o ji rodė taip arba ne. Kai ką parašė ant lentelės.

Delrojaus pirštai išsitiesė, po to vėl apglėbė vairą.

– Ir apie ką judu kalbėjotės?

– Apie jos kurtumą. Sakė, kad ji nuo gimimo kurčia.

– Kiek suprantu, taip. Kažkokia genetinė yda.

– Baisi nelaimė vaikui ir tėvams.

– Nepažinojau jos namiškių. Nebuvau Anos matęs, kol Dinas neparsivedė į namus.

Džekas nutaisė besiklausantį veidą. Delrojus dirstelėjo į jį, bet tylėjo, kol vėl įsmeigė akis į kelią.

– Nepasakyčiau, kad buvau dėl to labai patenkintas. Mano berniukas grįžo namo baisiausiai susižavėjęs kurčia mergaite, kurią sutiko dvimečiame koledže. Aišku, man buvo gražu, kad ji mokosi. Koledžas nėra lengva vieta net ir neturintiems trūkumų vaikams. O tokiems kaip Ana tai turėtų būti tikras iššūkis. Ji turėjo vertėją, bet vis tiek reikia baisinės valios.

Džekas permetė ranką per sėdynės atlošą.

– Vaikai, kuriems tenka dėl ko nors sunkiau dirbti, tikriausiai labiau tai vertina, ir kartais kaip tik dėl to pasiekia daugiau.

– Žinau, kad Ana pasiekė. Ji sunkiai dirbo ir gaudavo gerus pažymius. Bet žavėtis kieno nors sėkme ir pasikviesti į savo šeimą – skirtingi dalykai. Prisipažįstu, buvau prieš, kad Dinas su Ana būtų kartu. Iš pradžių. Bet paskui ją geriau pažinau, pamačiau, koks Dinas dėl jos pakvaišęs, ir...

– Ir jeigu Dinas buvo tikras vyras, – o įsivaizduoju, kad toks ir buvo, – jūsų nuomonė nebuvo labai svarbi.

Delrojus pasuko galvą, tarsi norėtų atsikirsti. Paskui jo išraiška sušvelnėjo, ir jis apgailestaudamas papurtė galvą.

– Mano nuomonė nieko nereiškė. Jie susituokė ir kurį laiką buvo laimingi, tokių dviejų laimingų žmonių man neteko matyti. Paskui jis nusprendė išeiti į armiją.

Džekas leido Delrojui papasakoti visą istoriją, nors jau buvo girdėjęs ją iš Anos.

Kai Dinas išvyko už jūrų, Ana toliau mokėsi. Jos tėvai jai buvo palikę pakankamai užsimokėti už mokslą. Kai baigė dvimetį koledžą, važinėjo keturiasdešimt mylių į vieną pusę studijuoti aukščiau – fotografijos.

– Tačiau kai Dinas grįžo ir įsisirgo, Ana metė mokslą, kad jį prižiūrėtų. Kai Dinas mirė ir gimė Deividas, atrodo, ji nebematė prasmės tęsti mokslų.

Džekas su tuo nesutiko, bet ne jo reikalas.

– Tada ji vėl liovėsi kalbėjusi.

Džekas mintyse dėstė argumentus, kodėl ji turėjo baigti studijas ir įsigyti diplomą. Todėl prireikė keleto sekundžių, kad suvoktų, ką Delrojus pasakė. Kai galiausiai suprato, nukėlė ranką nuo sėdynės atlošo.

– Ką jūs pasakėte? Kad Ana kalbėjo?

– Ji to varžėsi, ypač prie pašalinių, bet Dinas drąsino ją imti kalbos pamokas.

– Ji galėjo kalbėti? – vis dar nepatikėjo Džekas.

– Ne kaip jūs ar aš, bet gana gerai. Suprasdavai. Kai pagalvoji, tai išties nuostabu. Kad garsiai ištardavo žodžius, kurių niekada nebuvo girdėjusi.

Šis atradimas Džekui atėmė žadą. Kai rodydavo ženklus, Ana tardavo žodžius. Judančios lūpos buvo neatskiriama nuo jos itin išraiškingo veido. Bet ji niekada neįdėdavo garso į tuos žodžius.

– Kodėl ji liovėsi? Kodėl dabar nekalba?

Delrojus susigaužė tarsi gindamasis. Sėdėjo lyg ant dyglių.

– Jai to nereikia. Kai kurie kurtieji nenori kalbėti ir siunčia velniop visus, kurie mano, kad jie turėtų išmokti. Kurtieji pasitiki vien ženklų kalba.

– Bet ar kiti – kaip kad Ana – derina ženklus ir kitką?

– Taip, kartais.

– Rodo ženklus, skaito iš lūpų ir kalba, ar taip?

– Nesu kurčiųjų mokymo specialistas.

– Ji metų metus vargo, kol to išmoko, – neatstojo Džekas. – Tai kodėl liovėsi?

– Nežinau. – Delrojaus tonas buvo irzlus, jis beveik šaukė. – Kodėl jums nepaklausus Anos? Kitą kartą, kai susitiksite dviese paplepėti.

Džekas teisus. Delrojus niršo dėl to, ką praėjusį vakarą pamatė pro savo miegamojo langą. Džekas regėjo jį ten stovint, apšviestą blankios kambario lempos.

Tamsa ir atstumas neleido jų akims susidurti, bet Džekas buvo tikras, kad Delrojus žiūrėjo tiesiai į jį. Jam dilgtelėjo,

kad Delrojus seniai taip stovėjo ir matė, kaip Ana išėjo iš tvarto.

Kurį laiką nė katras nekrustelėjo. Galų pagalėj Delrojus apsisuko ir išnyko.

Dabar jis gunksojo stipriai įsikibęs vairo, stebeilijosi į kelią, tarsi tas būtų priešas, kurį pasiryžo nugalėti. Žandikaulis atrodė kaip akmeninis. Jeigu Džekui lieptų spėti, jis pasakytų, kad tas žmogus piktas ir kenčiantis.

Jis tyliai paklausė:

– Delrojau, ar seniai ją mylite?

Šešioliktas skyrius

Suprantama, meksikiečiai pareikalavo sumokėti iš karto.

Emoris Lomaksas neteko penkiasdešimties dolerių. Bet apsimokėtų išmesti ir antra tiek, kad būtų pakenkta Delrojaus Korbeto ūkiui. Džesis Garsija ir judri jo rinktinių giminaičių gauja dardėjo pagrindine gatve kaip tik tada, kai Emoriui jų prireikė. Jeigu nebūtų dirstelėjęs pro kabineto langą, kai pro šalį važiavo Garsijos pikapas, vis tiek būtų turėjęs sukurpti planą, kuris įtikintų Korbetą perleisti savo ūkį.

Likimas jam nusišypsojo – tą šypseną išvydo Džesio Garsijos veide.

Miestelio apylinkėse Džesis garsėjo kaip viską taisantis žmogus. Durų tinkleliai, laistymo sistemos, nuotekų šuliniai. Ir kita. Reikia pakeisti žieminių durų spyną – Garsija kaip tik tas žmogus. Reikia išgenėti medžių sausšakes – Garsija su savo pusbroliais atvažiuos popietę ir iškarpys, ir dar brūzgynus išvalys. Nervina šiknius kaimynas, nusipirkęs naują firminę karietą, ir norėtum brūkštelti jam per nosį, kad nebūtų toks pasipūtęs, – penkiasdešimt dolerių Garsijai į saują ir turėsi malonumą matyti, kaip kaimynas plūstasi prie savo įvažos.

Kai reikėdavo už ką nors atsiteisti, gerai buvo turėti tokį žmogų kaip Garsija. Garsija nebijojo išsipurvinti rankų, tiesiogine ir perkeltine prasme. Jei žmonės norėdavo iškrėsti

kiaulystę savo priešams, Garsija tuoj pagelbėdavo. Jis nesiimdavo ko nors luošinti ar žudyti, užtat turėjo fantaziją. Kai pats nežinodavai, kaip deramai atkeršyti, jis pasiūlydavo keletą variantų.

Garsija nebuvo šališkas. Dirbo visiems, kurie už tai mokėdavo. Vieną vakarą galėjai būti jo klientas, kitą – auka. Bet tokios jau buvo Garsijos nuostatos. Ir niekas su juo nesiginčijo, nes niekas nenorėjo tapti jo priešu, juk gerai žinoma – visi meksikiečiai nešiojasi peilius.

Emoris paprašė padaryti šiokių tokių nemalonumų Korbetui – praretinti jo bandą.

– Nieko pernelyg pragaištingo. Ar jūs *comprende*, kas pragaištinga, Džesi?

Tas suprato, ką tai reiškia, ir kitą dieną miestelį apskriejo žinia, kad Korbetas paslaptingomis aplinkybėmis neteko keleto galvijų, tai kiekvieno ūkininko baubas. Verslui blogai. Negarbė. Nutikus tokiai bėdai, visų ūkininkų kinkos ims drebėti. Pažiūrėkite, ką galvijų kempinligė padarė jautienos pardavėjams Anglijoje.

Į numatytą susitikimą su Korbetu Emoris iš banko išėjo kupinu pasitikėjimo žingsniu, būdamas tikras, kad šįkart tas bus linkęs derėtis. Bet kai atvyko į ūkį, jo laukė nemaloni staigmena. Neįtikima, bet Korbetas ir dabar nebuvo linkęs priimti jo pasiūlymo.

– Ar peržiūrėjote medžiagą? – iš nevilties paklausė po pusvalandžio tuščių šnekų.

– Peržiūrėjau.

– Argi „Rytų parko“ sėkmė ne įspūdinga?

– Įspūdinga.

Kaip to seno kvaišos neapstulbino spalvinga brošiūra ir joje pateikta informacija! O gal jis tiesiog užsispyrė, taip tikėdamasis gerokai pakelti kainą?

– Jie ruošia tikrai dosnų pasiūlymą už jūsų žemę, pone Korbetai. Tikrai dosnų.

Nė iš tolo nebūdamas toks savim patenkintas, kaip apsimetė, Emoris atsilošė krėsle ir užmetė čiurną ant kitos kojos kelio.

– „Rytų parko plėtra" bet kokiom sąlygom nori to turto. Jų pasiūlymas daug geresnis negu tikroji jūsų žemės vertė. Bet tai jų pinigai, tiesa? – Jis pažiūrėjo per svetainę į Aną ir mirktelėjo.

Kai jis pasirodė, Ana mandagiai atnešė jam arbatos su ledu, bet žiūrėjo į jį taip, tarsi jis būtų įlipęs į šunšūdį. Iš kur ji atsirado, tokia išdidėlė?

Jis buvo žavus ir mandagus, žiūrėjo jai į akis, kad nesijaustų išmesta iš pokalbio, nors Delrojus ir rodė jai ženklais pokalbio turinį. Niekada nesulaužė savo nuostatos būti malonus, kai ji atvykdavo į banką, bet nepasakytum, kad šioji būtų atsimokėjusi tokiu pat draugiškumu.

Na, o dabar net ledo kubelis ant jos užpakalio neištirptų. Ir vis tiek ant jo norėtų uždėti rankas. Lažintųsi, gana lengvai pakeistų požiūrį į jį.

Delrojus užvertė programą ir numetė ant kavos staliuko.

– Ar teisingai supratau, Lomaksai? Jie nori, kad atsisveikinčiau su kvadratine mylia žemės, kurią dabar turiu, ir apsigyvenčiau mažame jos lopinėlyje?

– Na, čia kiek supaprastinta, – plačiai nusišypsojo Emoris, – bet taip, norėdami paskatinti jus sutikti su sandoriu, jie linkę leisti jums pirmam pasirinkti sklypą, be to, jie nereikalaus jokių namo savininko mokesčių ir dovanos klubo narystę iki gyvos galvos.

– Klubo narystę iki gyvos galvos?

– Kaip tik taip, – atitarė Emoris kaip voras musei. – Gerai skamba?

– Jokio sandorio.

Korbetas atsistojo. Lomaksas pašoko ant kojų.

– Pone Korbetai, specialiai pateikėme pasiūlymą žmogiškais terminais, bet, atrodo, vis tiek nesupratote.

– Moku skaityti, pone Lomaksai.

– Ne tai turėjau omeny... Prašyčiau taip nemanyti... – Jam galas, jeigu Korbetas pagalvojo, kad jį laiko kvailiu. Reikia truputį paspausti. – Pasiūlymas toks tik dabar, kol nedavėte išankstinio sutikimo, aišku, kol kas visais sudėtingumais jūsų nevarginant.

– Galbūt. Bet mano atsakymas kuo aiškiausias. Tai manęs nedomina.

Emoris beveik suspiegė:

– Bet tie verslininkai pasirengę sumokėti daugiau, negu jūsų turtas vertas.

– Tada jie – sumautų kvailių gauja, tiesa?

Emoris nuleido balsą beveik iki įprasto.

– Gausite visą krūvą pinigų. Savo sklype galėsite pasistatyti kokį tik užsimanysite namą.

– Man patinka ir šis namas, ir šis sklypas.

Emoris jautė, kaip paskutinis siūlelis slysta iš rankų. Jo atsakiklis pyptelėjo. Nekantriai jį išjungė ir neturėdamas ko prarasti bandė iš kitos pusės pričiupti Korbetą.

– Tai neturėtų būti jūsų vieno sprendimas. O kaip Ana? Ką ji mano apie mūsų pasiūlymą?

Dar jam nebaigus klausimo, ji parodė atsakymą.

– Ji sako, kad ūkis mano, – paaiškino Delrojus. – Tai jos sūnaus dalis. Ji palaiko mano sprendimą.

– Džiaugiuosi, kad paminėjo sūnų. Pagalvokite ir apie anūką. Jo išmokslinimą. Kai jam reikės į koledžą...

– Mes jau atidedame į tam skirtą fondą.

– Bet...

Delrojus pakėlė ranką.

– Pone Lomaksai, išklausiau jūsų pardavimo pasiūlymą. Jūs eikvojote savo energiją, gaišinote mano laiką, bet iš pagarbos jums neatsisakiau šio susitikimo. Dabar jis baigėsi. Viso gero.

Kai Delrojus apsisuko, ruošdamasis eiti iš kambario, Lomaksas metė paskutinį kozirį.

– Yra problemų dėl jūsų paskolos.

Delrojus sustingo žengtelėjęs, tada lėtai atsisuko ir pasižiūrėjo. Veidas ėmė rausti.

– O kas?

Emoris apgailestaujamai suspaudė lūpas. Jis sielvartingai papurtė galvą rodydamas, kad jam labai nemalonu apie tai kalbėti, tik nebeturįs išeities.

– Šį ketvirtį vėlavote sumokėti palūkanas.

– Tik keletą dienų.

– O kaip kitas ketvirtis? Ir dar kitas?

– Aš visada įvykdau finansinius įsipareigojimus.

– Tikiu, kad taip ir yra. Bet dar niekada nepatyrėte tokio sunkaus meto kaip šiomis dienomis. Ir, sakau atvirai, nemanau, kad artimiausioje ateityje jis pasibaigtų. Jautienos rinka apmirusi. Jūs auginate galvijus. Suprantate mano požiūrį? – Jis plačiai skėstelėjo rankas. – Kadangi visada buvote geras klientas, bankas buvo linkęs atidėti jūsų nemenkos paskolos grąžinimą. Bet negalime amžinai laukti.

– Jūs iš to uždirbate, pone Lomaksai. Tol, kol moku palūkanas...

– Bet mes priklausome nuo banko tikrintojų malonės. Jie darosi nervingi, ne aš. – Kad parodytų savo nuoširdumą, jis sukryžiavo rankas ant krūtinės. – Jų spaudžiamas, parašiau reikalavimą, kad šalia palūkanų imtumėte mokėti ir skolą.

– Gerai. Susitvarkysiu.

– Kaip? Kaip jūsų sąskaitų tvarkytojas, matau, kad jūsų grynųjų pinigų judėjimas bemaž nulinis. Jūsų įsipareigojimai nesumažėjo, netgi priešingai. Paskaičiuokite. Jūsų sąskaitų balansas teikia vis mažiau ir mažiau optimizmo. O dabar dar tie kiti... sunkumai.

Tai atkreipė Korbeto dėmesį. Jo galva loštelėjo atgal, tarsi Emoris jam būtų užvažiavęs į snukį. Iš tikro tai buvo net stipriau. Žodinė ataka Emoriui suteikė net didesnį pasitenkinimą, nei būtų jautęs fiziškai mušdamas seną pirdylą.

– Nespėjote paskambinti daktarui Andersonui, o jau visi trimituoja žinią apie galvijų ligą. Net tolimiausi ūkininkai išgirdo apie jūsų nelaimę.

– Tai ne liga. Tai atskiras atvejis.

– Gal ir taip, bet jums didelis nuostolis. Ypač dabar, kai kiekvienas svaras jautienos virsta doleriais ir centais.

– Netekau tik penkių galvų. Daugiau taip neatsitiks.

– Bet jūs negalite būti tikras, tiesa? Tai gali pasikartoti, net kai jūsų posūnis bus sugautas.

Ši žodžių salvė buvo net geresnė negu paskutinis raundas. Rodės, ji smogė Korbetui tiesiai į pilvą. Visa, ką Emoris galėjo, tai nesišypsoti. Jėzau, tai buvo nuostabu! Jis puikiausios formos. Kodėl čia nėra Konoto ir kitų pasipūtėlių iš „Rytų parko“, o kad jį dabar matytų! Jei Konotas matytų, kaip veiksmingai jis manipuliuoja Delrojumi Korbetu, veikiausiai iškart paskirtų viceprezidentu.

– Ką bendra turi Karlo Herboldo pabėgimas su... – Delrojus stabtelėjo, atsiduso. – Su bet kuo?

Emoris metė liūdną žvilgsnį į Anos pusę. Ji buvo išbalusi, išraiška puikiausiai rodė jos jausmus: dabar jis ne į šunšūdį įlipęs smirdžius, o nacių mirties stovyklos sargybinis.

– Atleiskit, pone Korbetai, maniau, jūs žinote, ką... ką žmonės apie visa tai... galvoja. Jūs kaltas vien dėl sąsajos. Žinote, kokie tie žmonės, jiems visada reikia atpirkimo ožio. Spėju, kai kas mano, kad jūs kaltas dėl tų vyrukų niekšybių. Tas nutikimas su jūsų galvijais, na, mano nuomone, jis parodo, ką aplinkiniai žmonės apie jus mano. Kuriam laikui tai buvo užmiršę, bet šis pabėgimas iš kalėjimo vėl juos sukurstė. Bent visi taip šneka.

– Atleiskite, kas jūs toks?

Emoris staiga atsisuko. Jis piešė tokį niūrų paveikslą, ir taip žvėriškai taikliai, kad įsižeidė taip šiurkščiai pertrauktas. Ir nustebo. Buvo įsitikinęs, kad Ana ir Delrojus Korbetai

vieni ūkyje, neskaitant vaiko, kurį jam atvykus išvarė į kitą kambarį žaisti.

Vyras plačioje arkoje, jungiančioje koridorių su svetaine, buvo daugiau nei metro aštuoniasdešimties ir liesas, beveik sudžiūvęs. Apsirengęs kaubojiškai, išblukusiais mėlynais džinsais ir smailiais batais. Į šlaunį plekšnojo nutriušusią šiaudinę skrybėlę. Skrybėlės priploti plaukai buvo smėlio spalvos, nuo prakaito truputį patamsėję. Jo darbinių batisto marškinių rankovių draiskanos atrodė kaip rotveilerio nukramtytos. Rankos – vieni raumenys ir sausgyslės, ir tokios rudos, kaip karijos lukštas. Vyro akių spalvą buvo sunku įžvelgti, nes buvo prisimerkęs, tiesiog įsisiurbęs į svečią. Jis tyrė Emorį.

Emoris atsispyrė nevalingam norui susigūžti nuo tokio spiginimo ir pareikalavo:

– Kas nori žinoti? – Jo atkirtis nė iš tolo nenuskambėjo globėjiškai ir garsiai, kaip kad galvoje. Iš tikrųjų jis skambėjo irzliai ir vaikiškai.

Kaubojus nusijuokė.

– Leiskite spėti. Jūs – Lomaksas. Delrojus sakė, kad susitinka su jumis šią popietę.

Jis lėtai nudėbė Emorį. Kai pamatė mobilųjį Emorio rankoje, dar kartą sukikeno, tada pasisuko į Delrojų.

– Man reikia detalės, kad pataisyčiau vandens siurblį. Suradau, kur galiu gauti, yra tiekėjas Nakodočese. Veikiausiai negrįšiu visą popietę.

– Gerai. – Korbetas linktelėjo.

Kaubojus užsidėjo skrybėlę ir, dar kartą smalsiai žvilgtelėjęs į Emorį, išėjo.

– Kas jis toks? Ar jums dirba?

– Taip.

– Ar seniai?

– Pasisamdžiau prieš kelias dienas.

Emoris sumetė turįs galimybę dar lengviau išsisukti dėl galvijų nunuodijimo.

– Ar jį patikrinote? Ar jis negalėjo nunuodyti jūsų karvių?

– Lomaksai, pasakėme vienas kitam viską, ką reikėjo. Ir nusiraminkite dėl tos skolos. Bankui nėra jokio pavojaus prarasti pinigus. Mano užstatas daug didesnis, nei aš skolingas.

Emoris nutaisė kuo malonesnę šypseną.

– Nė katras mudviejų neturėtume jokių rūpesčių, jei primtumėte „Rytų parko“ pasiūlymą.

Korbeto veidas paraudo.

– Ana, išlydėk jį.

– Pone Korbetai, kaip jūsų finansų patarėjas, būčiau nedorėlis, jei neįspėčiau, kad darote didelę klaidą.

– Sutarkim taip: esu pareigingai įspėtas. Viso gero, Lomaksai. Pasakykite savo bičiuliams iš RPV...

– RPP.

– Nesvarbu. Pasakykite jiems, kad mano ūkis neparduodamas. Ir daugiau netrukdykite.

Jis išėjo iš kambario ir užlipo į antrą aukštą. Emoris keikė kiekvieną Korbeto žingsnį, kol tas pradingo viršuje. Tada atsisuko į Aną.

– Jis ilgainiui apsigalvos.

Ana papurtė galvą: ne.

Pakreipęs galvą į šoną, nusišypsojo jai ir žengtelėjo prie jos.

– Jeigu būtų jūsų valia rinktis, ką jūs darytumėte? – Kad sustiprintų kreipinį, jis lengvai bakstelėjo rodomuoju pirštu jai į krūtinę.

Ji staigiai atsuko jam nugarą ir nuskubėjo prie lauko durų. Jis nusekė iš paskos, bet prie durų nekreipė dėmesio, kad ji laiko jas atidarytas, nedviprasmiškai prašydama išeiti.

Su tuo seniu nepasiekta didelės pažangos. Korbetas vis dar nepajudinamas. Reikia veikti kitaip.

Būtų baisiai rizikinga dar kartą kviestis Džesį Garsiją. Jeigu nebūtų patikimas, Garsija nebūtų taip ilgai išsilaikęs savo versle. Už penkiasdešimt dolerių nusipirkdavai ne tik jo paslaugą, bet ir tylėjimą. Garsija niekada nebuvo pagautas. Jis paprastai pavesdavo suderėtą darbą skurdžiam pravažiuojančiam giminaičiui, tam tekdavo grašiai, tuo tarpu Garsija, sėdėdamas namie ir pasirūpinęs tuziną alibi, atsiriekdavo liūto kąsnį.

Tačiau visada būna pirmas kartas. Vienas iš jo giminaičių gali paslysti. Jeigu jį sugautų, jis parodytų pirštu į Garsiją, o Garsija įduotų Emorį, nes toks jis žmogus – įskųstų motiną, jei reikėtų rinktis, ar likti laisvam, ar sėsti į kalėjimą. Emoris nenorėjo pagarsėti kaip pirmas, kurį Garsija išdulkino. Antrą kartą jis nesamdys meksikiečio.

Be to, jis nežinojo, kaip stipriai veikia tos nesąmonės apie Karlą Herboldą. Tiesą sakant, iki pat šio ryto, kai sekretorė priminė apie susitikimą, jis išvis nežinojo, kad esama sąsajų tarp pabėgusio kalinio ir Korbeto. Tarsi jam būtų reikėję priminimo. Jis jau ruošėsi tai paaiškinti poniai Presli, bet ši pridūrė: „Vargšas senis Delrojus. Jis niekada neatsikratys dėmės, kad yra tų bjaurybių patėvis."

Ir kitą pusvalandį ji pateikė Emoriui krūvą sultingų detalių apie Sesiliją ir Karlą Herboldus. Jis rodė liūdną veidą. Raukė antakius. Protarpiais vis sumurmėdavo: „Švenčiausioji mergele" arba „Hmm, hmm, hmm. Sugedę vaikiščiai", nors mintyse trynė rankas ir laižėsi. Įsidėjo šią informaciją į savo ginklų arsenalą, kad panaudotų prieš užsispyrusį ūkininką.

Kai prie savo argumentų paminėjo kalinio vardą, atrodė, tai puikiausia improvizacija, dar vienas smūgis užsispyrusiam Delrojui į snukį. Bet jei Herboldą greitai pagaus, šis argumentas nebeteks vertės, ir jis vėl atsidurs prie suskilusios geldos – niekur.

Jo sėkmės raktas gali būti Ana Korbet.

Jis pasislinko arčiau.

– Ana, jūs skaitote man iš lūpų, tiesa?

Ji linktelėjo.

Jis nusišypsojo.

– Gerai. Nes noriu, kad suprastumėte, koks svarbus šis reikalas jūsų ateičiai. Pagalvokite, ką šie pinigai reikštų jūsų sūnui. Jumis dėtas, – uždėjo delną jai ant rankos, – jei būčiau moteris, ir dar kurčia, norėčiau užsitikrinti saugią ateitį ir tokią pat garantuoti sūnui, kai yra galimybė. – Paglostė jai ranką. – Tokia galimybė kaip ši ne dažnai pasitaiko. Džiaugiuosi, kad esu tas, kuris gali ją suteikti. – Masažavo jai žastą. – Kodėl mums kur nors nesusitikus ir apie tai nepasikalbėjus?

Kartais jis būdavo toks sumanus, kad net išsigąsdavo savęs. Kaip ir nujautė, moteris alkte alko švelnumo. Pajuto patį pirmą kartą, kai ją sutiko. Pasislėpusi po šia sustingusia išore, ji alpiai troško vyro dėmesio – jauno vyro. Uošvio jai negana. Kokia jaudinanti galimybė. Jaunas gaidys ją, pripratusią prie nuobodaus senio Delrojaus, lovoje veikiausiai priverstų siausti kaip laukinę.

Jam prisilietus, jos išdidumas dingo. Atrodydama nekalta ir išsigandusi, saldi, drovi ir kartu seksuali, ji prikando apatinę lūpą. Pasižiūrėjo į laiptus kaip paauglė, bijanti būti užklupta budraus tėvo. Nuleido blakstienas. Kai pabandė atsikvėpti, lengvai suvirpėjo.

Tada išlaisvino ranką ir šypsodamasi kažką jam parodė.

Emoris palinko arčiau.

– Nesupratau, ką pasakėte, bet atrodo kažką gera man. – Jis dar kartą spustelėjo jai ranką ir mirktelėjo. – Aš jus susirasiu.

Septynioliktas skyrius

Džekas iki pat tamsos negrįžo iš savo žygių. Jo nuostabai, nepaisydami karščio, Delrojus su Deividu vis dar sėdėjo terasoje. Neketino jų trukdyti. Buvo nustebęs, kad vis dar dirba.

Vakar popietę jis išties peržengė ribas. Stačia galva puolė į moralinio konflikto verpetą, neva gelbėdamas skęstantį žmogų, kuris visai nesiprašė gelbėjamas. Dabar, praėjus daugiau kaip parai, jis vis dar keikė save, kam klausė Delrojaus, kaip seniai šis myli savo marčią.

Koks sumautas jo reikalas? Joks. Tik toks, kad Delrojus nuliūdo pamatęs, kad juodu su Ana vieni kalbėjosi tvarte. Ir kad Delrojus įtarė jį nuodijant galvijų bandą. Džeko nuomone, tai jam suteikė šiokią tokią teisę sakyti, ką galvoja. Bet net jeigu ir taip, vis tiek nederamas klausimas, ir dar prieš paklausdamas tai žinojo.

Suprantama, Delrojaus reakcija buvo pikta. Jis taip staigiai pasuko galvą, kad neišvengiamai kartu pasuko ir vairą. Pikapas metėsi į šalikelę. Delrojus laiku paspaudė stabdžius, tad jie nenusirito į griovį, bet mašina dar lėkė pirmyn, kol išsitiesino ir žviegdama sustojo.

Kai Delrojus atsisuko į Džeką, jo kaktos kraujagyslės pulsavo iš pykčio.

– Nežinau, iš kokio kanalizacijos vamzdžio jūs išlindote, bet jūs ir jūsų purvinos mintys... – Jis alsavo sunkiai, turėjo

padaryti pauzę, kad atgautų kvapą. – Leiskite pranešti jums tiesiai vieną dalyką. Aš niekada nepaliečiau Anos. Nieko, *nieko* neprideramo tarp mūsų nebuvo.

– Aš tikiu jumis, – atsakė Džekas. – Aš neklausiau, ar ilgai su ja miegate; klausiau, kaip seniai ją mylite.

Delrojus ir toliau rūsčiai žvelgė į jį, bet Džekas nesitraukė. Jis teisus. Delrojaus atsakas išsklaidė bet kokias abejones, kad gal jis klysta.

Galiausiai Delrojus susmuko sėdynėje ir pirštais suspaudė akiduobes. Šitaip sėdėjo ištisą minutę. Džekas atsargiai krustelėjo, atsidūsėjo. Tos šešiasdešimt sekundžių buvo labai ilgos.

Kai pagaliau Delrojus nuleido ranką, atrodė, ji sveria pusę tonos. Ji bejėgiškai nukrito ant kelių. Liūdnai žiūrėjo pro priekinį stiklą, atrodė senas, sutriuškintas ir labai liūdnas.

– Ar ji žino?

Delrojus papurtė galvą.

– Ne, ne.

Džekas daugiau nieko nepridūrė, suprato, kad ir taip pasakė daugiau, nei derėjo.

Po kurio laiko Delrojus pavarė automobilį atgal ant kelio, ir jie parvyko namo. Džekas nebūtų nustebęs, jeigu Delrojus būtų liepęs susirinkti daiktus ir nešdintis. Jis turėjo dvi labai svarias priežastis jį išvyti.

Bet jis neužsiminė apie atleidimą nei tada, nei šį rytą, kai Džekas prisistatė darbo. Vis dar plušėjo šią popietę, paskui išvyko pirkti dalies sulūžusiam siurbliui. Atrodo, jis vis dar neatleistas.

Tačiau Džekas, aišku, nesitikėjo ir kvietimo prisidėti prie šeimos šį vakarą, tad svyravo net tada, kai Deividas pamojavo jam iš terasos.

– Ei, Džekai, ateik! Darome ledus.

„Neturėčiau įskaudinti vien sustojęs ir pasilabinęs“, – pagalvojo. Sustabdė automobilį ir išlipo.

– Labas, Džekai.

– Sveikas, Deividai. – Užlipęs į priebutį, linktelėjo į senovišką mašiną. – Maniau, šiais laikais visos ledų šaldyklės elektrinės. Net nežinojau, kad vis dar gaminamos medinės.

– Nebegaminamos. – Delrojus visas prakaitavo nuo įstangos, bet atrodė, kad tuo mėgaujasi. – Turime ir elektrinę, bet nežinau, tada ledai ne tokie skanūs, negu kad pats suki.

Delrojus suko rankeną. Deividas sėdėjo ant aparato, sulankstytas rankšluostis vietoj pagalvėlės. Šaldyklė, statinaitė iš vertikalių medinių šulų, buvo įstatyta į plastikinį puskubilį, kad sūrymas, varvantis iš angos šone, netekėtų į gėlių lovelius terasos pakraščiuose.

– Ji greičiau šaldo, kai ant jos sėdžiu, – paaiškino Deividas.

– Štai kodėl tu toks svarbus vyras šiose apylinkėse.

Deividas pražydo trūkstamo danties šypsena.

– Gavote detalę? – paklausė Delrojus.

– Taip, užsiimsiu siurbliu iš pat ryto. O gal norite, kad pataisyčiau šį vakarą.

– Nė velnio. Pasėdėkite.

Nustebintas kvietimo, jis atsisėdo ant viršutinio laiptelio.

– Seneli, tu retai sakai *velnias*.

– Tu teisus, Deividai, nedažnai. Ar turite ką vakarienei? – paklausė Džeko.

– Sustojau mėsainio.

– Po keleto minučių ji bus gatava.

Tarsi gavusi ženklą, pro duris pasirodė Ana, nešina padėklu su taurėmis, servetėlėmis ir šaukštais. Džekas šokosi paimti iš jos padėklo, ir tai, atrodo, ją sutrikdė. O gal ji sutriko, nes buvo paėmusi per mažai įrankių, kad ir jam užtektų, tad grįžo į virtuvę. Kai vėl pasirodė, Delrojus paskelbė, kad ledai baigti.

Deividas nušoko žemėn. Rankšluostis buvo nuimtas. Džekas susidomėjęs stebėjo, kaip druskuotas ledas buvo nugramdytas nuo metalinio bidono ir šis ištrauktas. Ana nu-

kėlė dangtį ir ištraukė menturį, tokį daiktą su sparneliais, kurie maišė ledų tyrę, kol jie buvo šaldomi. Tada ilgu šaukštu pridėjo pirmą taurę ir ištiesė Džekui.

Netikėtai užkluptas, jis paėmė ledus ir sumurmėjo: „Ačiū." Palaukė, kol visi gaus po porciją, tik tada įbedė šaukštą. Ledai buvo riebūs, šalti, saldūs ir kvepėjo vanile. Labai skanūs.

– Ana naudoja Merės receptą, kurį ši atsinešė iš savo šeimos, – paaiškino Delrojus. – Lažinuosi, tai geriausi naminiai ledai, kokių kada nors ragavote.

– Tai vieninteliai naminiai ledai, kurių kada nors valgiau, – ištarė dar nė nepagalvojęs apie tai. Tikėjosi, kad tas prisipažinimas nebus pastebėtas, bet Delrojus pakėlė galvą ir pažiūrėjo. Džekas gūžtelėjo pečiais. – Maniškiai, na, mano šeima, nebuvo linkę į tokius dalykus kaip ledų darymas. Kaip praėjo susitikimas su Lomaksu?

Ačiū Dievui, jo klausimas nukreipė kalbą į kitus dalykus. Delrojus suraukė antakius.

– Liepiau jam nešdintis ir daugiau manęs netrukdyti su visokiais pasiūlymais pirkti žemę. Tada jis ėmėsi Anos.

Džekas pasižiūrėjo į ją. Jie vengė žiūrėti vienas kitam į akis, nors jis suprato, ką slepia net menkiausias jos judesys, jautė, kad ir ji supranta jį. Kvaila taip nervintis. Juk jie suaugę – ne vaikai. Jie nieko nepadarė, tik susilietė rankomis.

Aišku, dabar, kai jis žino, kokie jausmai drasko Delrojų, žiūrėdamas į ją visada tai prisimins.

Bet dabar Džekas žiūrėjo į ją smalsaudamas, ir Delrojus tarė:

– Papasakok jam, Ana. Jis bus sužavėtas.

Delrojui vertėjaujant, ji atpasakojo savo pokalbį su Emoriu Lomaksu. Kai baigė, Džekas pasakė:

– Maniau, jis tiktai pašlemėkas. Pasirodo, dar ir visiškas šliužas.

Iš koridoriaus tarpdurio Džekas užtektinai girdėjo, kad susidarytų prastą nuomonę apie bankininką. Jeigu Lomak-

sas būtų sąžiningas verslininkas, principingas žmogus, nešantažuotų Delrojaus dėl jo ryšių su Karlu Herboldu. Būdas, kaip jis spaudė Aną, rodė, kad vyrukas neturi moralės, ir dar yra savimyla šiknius. Pavojingas derinys.

– Pasakyk Džekui, ką jam atsakei, – pridūrė Delrojus, kretėdamas iš juoko.

Ji atsisuko į Džeką, bet Delrojus išvertė jos ženklus į žodžius.

– Aš apsimečiau ištirpusi. Kai jis pasiūlė veikti drauge, pavadinau jį... bjauriu vardu. – Delrojus praleido tą žodį, nes šalia sėdėjo Deividas. – Liepiau jam patraukti savo slidžias rankas arba spirsiu į – na žinote kur.

Deividas nulaižė šaukštą.

– Seneli, kur jam spirsiu?

– Taip ir matau vaizdelį, – išsiviepė Džekas. – Reikėjo eiti toliau, Ana, nuo žodžių prie veiksmų. – Ji nusišypsojo. Atkišęs tuščią taurę paprašė: – Ar dar vieną galima? Prašau.

Jis žiūrėjo, kaip ji kabina ledus iš bidono. Iš namo pro langus sklindanti šviesa apšvietė tik vieną jos veido pusę. Kita skendėjo švelniame šešėlyje. Šį karštą vakarą jos oda atrodė vėsi. Nė vieno nereikalingo judesio. Kai tirpstantys ledai užvarvėjo ant pirštų, nesivaržydama juos nulaižė.

Tada Džekas pajuto, kad Delrojus žiūri, kaip jis stebeilija į Aną. Jis neįtikimai greitai suvalgė antrą ledų porciją, pasakė labanakt ir paliko Korbetus terasoje.

Paskui ilgai stovėjo po vandens srove miniatiūriniame vagonėlio duše ir be galo kartojo: „Džekai, nedaryk kvailysčių ir nesugadink. Tik nesugadink šito."

Aštuonioliktas skyrius

Tai buvo išdrikusi gyvenvietė prie kelio, bandanti panėšėti į miestelį. Tokią vėlyvą naktį miegančiose gatvėse nė gyvos dvasios. Vienintelis šviesoforas pavojingai kybojo virš pagrindinės sankryžos, bet arba buvo perdegęs, arba nustatytu laiku buvo išjungiamas, nes net geltonai nemirksėjo. Langai tamsūs. Net valkataujančios katės nematyti tuščiose gatvėse.

Bet Karlas Herboldas buvo budrus.

Beilių ferma šiaurės vakarų Luizianoje keletą dienų buvo tapusi nuostabia vieta poilsiui. Karlas negalėjo trokšti patogesnio priėmimo. Maisto sandėliukas ir šaldytuvas buvo pilni atsargų. Televizorius rodė daugiau kanalų, nei juodu su Mironu pajėgė žiūrėti. Centrinis oro kondicionierius name palaikė dvidešimt vieno laipsnio vėsą.

Karlas pajuto tikrą nostalgiją, kai atėjo laikas atsisveikinti su šia vieta. Našlė ponia Beili ir jos senmergė sesuo čia gyveno vienos nuo tada, kai G. R. mirė. Suprasdamas, kad giminaičiai ir kaimynai turėtų lankyti senas damas, šįryt Karlas nusprendė, kad jiems su Mironu laikas keliauti toliau. Pavojinga pernelyg ilgai pasilikti vienoje vietoje, kai teisingumo pajėgos – vietos, valstijos ir federalinės – taip ir taikosi įsikibti tau į šikną.

Jie paliko seseris ilsėtis ramybėje šulinio dugne su kulkomis pakaušyje.

Karlui niekada nepatiko laukti. Jis veiksmo žmogus. Juodu su Sesilijumi atmetė mintį susitikti iškart, kai tik pabėgs iš kalėjimo. Būtų buvę pernelyg karšta. Sesilijus bus atidžiai stebimas, kol pareigūnai įsitikins: broliai Herboldai pernelyg protingi, kad elgtųsi taip lengvai nuspėjamai ir rizikuotų Karlo laisve. Abu sutarė, kad reikia laiko, kol viskas atvės. Susitikimas dar tik po kelių dienų, o tuščias laikas Karlą jau erzino.

Ir pinigai ėmė kelti rūpestį. Nors velionis ponas Beilis paliko įpėdinėms namą su visais patogumais, seserys turėjo būti pačios šykščiausios kalės pasaulyje. Namie nelaikė nė cento grynųjų. Net kai Karlas perdavė ponią Beili Mironui pažaisti, senmergė raudodama prisiekinėjo neturinti grynųjų, na, gal kiek smulkiųjų piniginėje. Dvidešimt septynis sušiktus baksus.

Bet labiausiai buvo pasišaipyta iš Karlo. Kai abi užmušė, dar kelias dienas šniukštinėjo namą nuo palėpės iki rūsio. Nieko nė iš tolo panašaus į tipiškas slėptuves. Kas būtų patikėjęs, kad tos senos kalės sakė tiesą, kai maldavo nežudyti.

Iš tų keturiasdešimties dolerių, kuriuos mašinoje paliko Sesilijus, diduma išėjo alkoholiui, maistui ir degalams. Jiems greitai prireiks pinigų. Tad dabar planas buvo įsigyti šiek tiek grynųjų nekeliant pernelyg didelio sambrūzdžio.

– Atrodo, čia patogi vietelė, – pasakė Karlas, kai jie suko pro vienintelį nedegantį miestelio šviesoforą. – Ką manai, Mironai?

– Aišku, Karlai.

– Pasirūpinsime šiek tiek pinigų, o tau prigriebsime *PayDay*. Kaip tau atrodo?

Jis džiaugėsi, kad Mironas sukalbamas, tačiau būtų norėjęs, kad jo nusikaltimų bendro šypsena nebūtų tokia plati. Kai Mironas taip plačiai išsiepdavo lūpas ir pasimatydavo išpurtusios rausvos dantenos, išties būdavo atgrasus kalės vaikas.

Degalinė buvo iš gofruotos skardos ir atrodė, kad čia stovi jau pusšimtį metų. Degalų siurbliai priešais buvo vienintelis

modernizacijos ženklas, bet ir tie bent poros dešimtmečių senumo. Kininės melijos šakos kėtėsi virš stogo ir ant viso pastato metė tamsų šešėlį, ir tai Karlas laikė dovanėle. Kuo tamsiau, tuo geriau. Jis apvažiavo pastatą ir prie užpakalinės sienos išlipo.

Duris čia saugojo menka spyna, kurią nesunkiai nukirpo varžtų žnyplėmis, šias kaip tik tokiam reikalui apdairiai buvo įdėjęs į lagaminą Sesilijus. Apgraibom nuėjo per prigriozdintą sandėlį, pradvisusį guma ir variklių alyva, į prekybos salę. Mironas slinko iš paskos.

– Šūdas!

Karlas, rankos ant klubų, baisiai įpykęs spoksojo į kasos aparatą. Tikėjosi pamatyti kokią senieną, žalvarinį įrenginį su mygtukais, skaičiais ant jų ir mažu skambučiu, kuris žvangteli, kai pinigų stalčiukas atsiveria. Ar net ko nors paprasto kaip cigarų dėžė, prikimšta pinigų.

Kas galėjo patikėti, kad tokiame šiukšlyne kaip šis, tokiame atsilikusiame miesteliūkštyje, bus įrengta moderni, kompiuterizuota kasa? – tokią čia matė. Atrodo, ne taip lengvai pavyks atsikvėpti. Pirmai tos senos ponios neslėpė lobio. Dabar šis aparatas.

– Kaip man į jį įlįsti?

Retorinis klausimas, bet Mironas, jau radęs savo batonėlių *PayDay* ir kramtomosios gumos lentynoje, atsiliepė:

– Aš patvarkysiu, Karlai. Išlaušiu.

– Tu, kvailas padare, negali jo išlaužti. Jis turi kodą, skaičius, kuriuos reikia surinkti... Po paraliais, kam bandau aiškinti puskvaišiui visą tą sumautą technologiją? Pamėtėk man plytelę Heršio šokolado.

– Nori su migdolais, Karlai?

– Duok.

Mironas kreivai metė šokoladą. Karlas siektelėjo, kad pagautų.

– Laikyk rankas iškėlęs, tu kalės vaike!

Karlas atsisuko į šūksnį. Dvi nupjautavamzdžio šautuvo skylės žiūrėjo jam tiesiai į akis. Heršio plytelė nukrito ant grindų.

– Nešaukite, – suspiegė jis. – Ne! – riktelėjo, akies kraštеliu matydamas Mironą ruošiantis šuoliui. Jei tas šratinis pykštelės, iš jo galvos liks maltinis Mironui dar nepasiekus to vyro. – Atleiskite, pone. Atleiskite. Nenorėjome nieko blogo, mes tik...

– Užsičiaupk. Tu, – paliepė Mironui, – laikyk rankas, kad matyčiau, ir judinkis pas draugužį.

– Ką man daryti, Karlai?

Puikiai padirbėjai. Pavadinai mane vardu. Bet ir save Karlas plūdo, kam buvo toks neapdairus. Pasidėjo pistoletą ant prekystalio. Jis gulėjo jam už nugaros, ranka nepasiekiamas. *Kvailys, kvailys.* Vienintelė išeitis – suvaidinti tam kaimo jurgiui persigandusį. – Daryk, ką vyras sako. Mus sučiupo.

Didelės Mirono pėdos nušlepsėjo per linoleumo grindis.

– Ar mes grįžtame atgal į kalėjimą?

Karlas prisiekė pasitaikius progai pats nupjauti Mironui liežuvį, jei tik pasiseks ištrūkti iš čia gyvam.

– Jūs tie vyrukai, kurie paspruko iš Arkanzaso kalėjimo?

– Nenušaukite mūsų, – maldavo Karlas, vaizduodamas, kad dūsta. – Mes...

– Jė-zau, – susijaudinęs šnabždėjo vyras. – Gerus padarus čia užtikau. Pamačiau jūsų mašiną lauke.

– Tai jūsų degalinė? – paklausė Karlas.

– Kaip pirštu į akį. Pagalvojau, kad kokie vaikigaliai. Niekada nemaniau...

– Tėti?

Kas tada atsitiko, net ir Karlas prisiminė kaip per miglą, nors pats pasistengė.

Degalinės savininkas apsisuko, norėdamas subarti atžalą, kuri nepakluso nurodymui ir išlipo iš mašinos, kai jai aiškiai buvo liepta sėdėti viduje. Tos sekundės dalelės Karlui

užteko, kad sugrūstų šautuvo buožę vyrui į pilvą. Šautuvas neiššovė, stebuklas, kurio Karlas taip niekada ir neperprato. Mironas veikė protingiau, pats kaip stebuklas, jis čiupo mergaitę ir užčiaupė dideliu delnu burną, kad ši nerėktų.

Vos ne per penkias sekundes padėtis apsivertė. Karlo ir Mirono rankose vėl buvo visi ginklai, jie kontroliavo situaciją, tuo tarpu vyras, kuris tikėjosi juos sulaikyti, dvilinkas susirietęs sausai žiaukčiojo ir maldavo pasigailėti.

– Uf, – atsiduso Karlas, pasiimdamas šokoladą nuo grindų ir plėšdamas popierėlį. – Tokia padėtis man daug labiau patinka. Ar ne, Mironai?

– Taip, Karlai.

Karlas atsilaužė keletą šokolado skiltelių.

– Mironai, geriau atlaisvink jos nosį, o tai uždusinsi. Bet burną laikyk užspaustą.

– Būkit geri, neskriauskit jos, – žiopčiojo vyras.

– Nė į galvą neatėjo, – atsiliepė Karlas, vaidindamas įsižeidusį. – Mironai, ar tau tokia nesąmonė šovė į galvą?

– Ne, Karlai.

– Matot? – smaginosi Karlas. – Mes nenorime nieko skaudinti. Ir neskaudinsime. – Jis trinktelėjo šautuvo buože vyrui į veidą, suknežino nosį ir išmušė priekinius dantis.

Tas krito ant visų keturių, vaitodamas ir maldaudamas Dievo pagalbos.

– Matote, visi tie verkšlenimai, dejonės ir maldavimai jums nepadės, – paaiškino jam Karlas. – Nes jūs vienintelis, kuris gali padėti mums. Viskas, ką jums reikia padaryti, tai atidaryti šį kasos aparatą. Tada jus taikiai paliksime. Ar nemanote, kad tai sąžininga?

– Gerai, gerai. Tik nesužeiskite mūsų.

Didelėmis valios pastangomis vyras atsistojo ir nusvirduliavo prie kasos. Vargšo rankos taip drebėjo, kad vos įjungė aparatą, bet šiaip taip susidorojo. Jis surinko kodą, ir kasos stalčius atsidarė.

– Na matot, kaip lengva.

Karlas sveikinamai paplekšnojo jam per pečius, tada suvarė į inkstus smaigą, kurį buvo nusigalandęs kalėjime. Trys baisūs dūriai. Kai Karlas paskutinį kartą ištraukė rankų darbo peilį, vyras sudribo ant grindų.

– Jokio šūvio garso, – šypsodamasis garsiai svarstė Karlas. – Dabar jau išties norėčiau pertraukos.

Paklaikęs mergaitės unkštimas atkreipė Karlo dėmesį. Iki tol jos nepastebėjo; rūpėjo kiti dalykai. Bet dabar, kai prisigrūdo kišenes pinigų iš kasos, ją nužvelgė.

Ji vilkėjo šortus ir juostuotus džersio marškinėlius, matyt, priklauso kokiai komandai. Sportiniai bateliai. Spėjo, kad jai apie keturiolika. Jau ne vaikas, bet dar ne moteris. Bet jau pakankamai moteris. Jam ėmė kietėti. Jeigu būtų laiko...

– Štai ką pasakysiu, Mironai. Leisiu tau kurį laiką pavairuoti. Ar norėtum?

– Nagi, Karlai, tai būtų nuostabu. Ar galiu pasiimti daugiau batonėlių?

– Kiek nori. Aš pats paimsiu. Tu nuvesk ją į mašiną ir pasodink ant užpakalinės sėdynės. Ir kad neišleistų nė garso.

Dievaži, Mironas padarė tiksliai ką liepiamas. Aišku, norėdamas išlaikyti ją tylią, Mironas taip užspaudė jai burną, kad kai Karlas įlipo į mašiną, mergaitė buvo be sąmonės, tad lipnios juostos ritinėlis, kurį rado sandėlyje, buvo nereikalingas. Vis dėlto užlipino jai burną – dėl viso pikto.

Kai Mironas pravažiavo miestelio riboženklį, Karlas jau smaginosi užpakalinėje sėdynėje. Nepaprastai.

Devynioliktas skyrius

– Kalbama, kad tai Karlas Herboldas. Jis ir tas vyrukas, kuris pabėgo kartu. Kalbama, kad juodu tai padarė.

– Nieko panašaus nesakoma. Tik įtariama.

– Tas pats.

– Kokioje šalyje jūs gyvenate? Mes turime konstituciją, kuri garantuoja mums teises. Nekaltas, kol kaltė neįrodyta, atsimeni? Labas rytas, Ezi.

Nuolatiniai „Darbščiosios bitės“, kavinės miestelio aikštėje, lankytojai kaip paprastai aptarinėjo karščiausias dienos naujienas. Kiekvieną istoriją išnarstydavo skersai išilgai taip pat mikliai, kaip virtuvės prietaisai reklaminiuose filmukuose supjausto žalią bulvę septyniais skirtingais būdais.

Jie buvo įpratę nuginčyti naujienų laidose pateiktas versijas, nesvarbu, ar tai būtų visuotiniai principai, ar abstrakčios temos, ar tos valandos įvykiai. Šiandien, atrodo, buvo ginčijamasi dėl smulkmenų.

Kiekvieną rytą kavinėje susirinkdavo būrelis pagyvenusių žmonių. Su kiekviena karta keisdavosi vardai ir veidai – visai kaip pokalbių temos. Karai būdavo pradedami, laimimi arba pralaimimi. Nesutarimai kildavo ir būdavo užmirštami. Valstybės vyrai ir įžymybės būdavo liaupsinami, pliekiami ir paliekami ramybėje. Bet ritualas susirinkti išlikdavo. Tarsi vyras, pasiekęs tam tikrą amžių, turėtų prievolę lankytis

„Darbščiojoje bitėje“. Kai tik kuris nors atsisveikindavo su šiuo pasauliu, tuoj pat prisistatydavo kitas ir užimdavo tuščią vietą. Išlaikyti šią tradiciją buvo esminis Bleverio socialinės sanklodos bruožas.

Dauguma pensininkai, turintys begalę laiko, jie čia kartais išsėdėdavo iki priešpiečių, nuo kavos pereidavo prie arbatos su ledu ir įnirtingai gindavo savo požiūrį.

Ezis šiuos seniokus visada laikė beviltiškais. Jie neturėjo daugiau kuo užsiimti, kaip tik piršti savo niekam nereikalingą nuomonę apie dalykus, kurie jų neliečia, tokiems pat nieko neišmanantiems žmonėms. Jie buvo tarsi iškasenos, besistengiantys įtikinti save, kad yra gyvybingi, svarbūs nariai visuomenės, kuri priversta išlaikyti ir toleruoti juos, kol numirs.

Dabar sveikindamasis su jais suvokė, kad dauguma už jį jaunesni.

– Kas jus užnešė į šį rytinį posėdį? – paklausė vienas.

– Liuse, prašyčiau kavos, – pirmiausia paprašė padavėjos. – Koros sesuo Abiline serga. Išvažiavo kuriam laikui su ja pabūti.

Ezis dar labiau nekentė melagių nei tų senyvų vyrų, kurie dykinėjo kavinėje ir dėstė savo nuomonę apie tai, ko neišmanė. Kad ir kas atsitiktų, nesiruošė prisidėti prie tos grupės „Darbščiojoje bitėje“. Ir vis dėlto meluoja. Netgi sau. Ypač sau.

Jis galėjo dailinti kaip įmanė, bet tiesa buvo aiški ir paprasta: po penkiasdešimties vedybų metų Kora jį paliko. Jis stebėjo, kaip ji kraunasi lagaminą, deda jį į automobilio bagažinę kartu su keliomis vaikų ir anūkių nuotraukomis ir išvažiuoja. Ji išvyko.

Įtikinėjo save, kad išsiskyrimas laikinas. Kaip nugyvens likusį gyvenimą be jos?

– Tai šiomis dienomis jūs viengungis?

– Panašiai, – atsiliepė.

– Gal norėtumėte ko nors pusryčiams prie kavos?

Pažinojo Liusę nuo pradžios mokyklos. Vidurinėje žaidė futbolą su jos vyru, kurio ji neteko per žiaurią avariją su rąstų vilkiku. Dalyvavo jos sūnaus laidotuvėse, kai tas žuvo už savo šalį Vietname.

Nors per dešimtmečius Liusės šlaunys paplatėjo ir šukuosena paaukštėjo, po storu makiažo sluoksniu, kuriuo bandė paslėpti sielvarto ir amžiaus randus, čia buvo ta pati Liusė, kurią trečioje klasėje jis mokė lipti į medį.

Jis antrą rytą maitinosi kukurūzų dribsniais. Nuo maisto kvapo burnoje ėmė rinktis seilės.

– Gal šįryt turite bandelių su padažu?

– Ar kada neturėjau?

Jis atsisėdo ant kėdės prie bufeto, nugara į vyrus prie stalo, tikėdamasis, kad taip jie nesiryš jo traukti į savo pokalbį. Veltui.

– Ezi, ar girdėjote apie tą pagrobtą ir nužudytą vaiką?

– Kaip galėjo negirdėti? Visą rytą per televiziją ir radiją skamba.

– Ar aš jūsų klausiau? – vaidingai atrėmė pirmasis. – Ką apie tai manote, Ezi? Kaip buvęs pareigūnas, kokią išvadą darote?

– Aišku, baisus nusikaltimas. – Jis akimis tyliai padėkojo Liusei už patiektą lėkštę maisto. Visada įtarė, kad Liusė juo žavisi, nors niekada atvirai su juo neflirtavo. Jis vedęs, o ji ne iš tų, kurios sekiotų paskui kitų moterų vyrus. Jis niekada nepasakė ar nepadarė ko nors, kad ją padrąsintų. Tas įtarimas jam kilo vien dėl to, kad Liusė visada truputį pagyvėdavo, kai užeidavo į kavinę. Be eilės jį aptarnaudavo, labiau rūpindavosi, tokios malonios smulkmenos. Kaip dabar – du riebūs pyragėliai su kiaulienos dešrelėmis lėkštėje.

– Ar manote, kad tai Herboldo darbas?

Ezis tebebuvo įbedęs nosį į pusryčius.

– Nesiimčiau spėlioti. Tai atsitiko Luizianoje. Toli nuo mano jurisdikcijos.

– Beveik aišku, kodėl jie nužudė tą žmogų, – balsu svarstė vienas. – Jį apiplėšė.

– Ta maža mergaitė, štai kur tikra tragedija.

– Nors kartą jūs teisus, Klemai. Kodėl jie turi daryti tokius dalykus?

– Per televiziją sakė, kad visa jos lytis išdraskyta.

– Dėl Dievo meilės, – šūktelėjo Liusė, – ar jums būtina apie tai kalbėti? Tai nepagarba mirusiajai.

– Nepykite, Liuse. Tik sakau, kad tas, kas taip padarė, yra niekšas. Jis padarė tai iš niekšiškumo, ir tai vienintelė priežastis. – Jis bakstelėjo pirštu į stalą. – Niekšiškumo.

– Lygiai kaip tą Makorklių mergaitę. Dieve pasigailėk. Prieš kiek laiko tai buvo? Ezi, ar jūs atsimenate?

Leisdamas pokalbiui suktis aplink ausis, bet nelabai ką girdėdamas, jis galvojo, koks nepalyginti skanesnis buvo Koros dešrelių padažas nei šis. Tačiau staiga pasirodė, kad tūkstantis žvejo kabliukų vienu metu susmigo į jį, ir dabar jį velka iš vėsaus šešėliuoto vandens, iš jo asmeninių apmąstymų atgal į paviršių, kur likti gyvam reiškia kovoti dėl kiekvieno oro gurkšnio.

– Aišku, jis atsimena, – niekinamai ištarė vienas. Tada Eziui: – Jums taip niekada ir nepavyko įrodyti, kad tai Herboldai ją nužudė. Niekada taip ir nesužinojote, kas iš tikrųjų nutiko tai mergaitei, ar ne, Ezi?

Jis atsikrenkštė, gurkštelėjo kavos.

– Ne, taip ir liko paslaptis.

– Tik upė žino paslaptį, – pasakė Liusė.

Ezis nustebęs pasižiūrėjo į ją. Kaip tik vakar vakare skaitė dvidešimt dvejų metų senumo laikraščio iškarpą, tą pačią, iš kurios ji dabar citavo. Liusė paraudo ir atrodė susidrovėjusi, kad žodis į žodį atsimena jo pasakymą.

– Atsimenu, skaičiau laikraštyje, jūs taip pasakėte.

Vienas iš „Darbščiosios bitės“ posėdžiautojų vėl prabilo ir taip išvadavo ją iš keblios padėties.

– Reikėjo tuos vyrukus sulaikyti. Visi, kurie paskutinį kartą matė ją gyvą, matė su Herboldais.

– Taip, bet ji galėjo juos kur nors palikti ir susirasti kitą kavalierių.

– Pavyzdžiui, ką? – pašiepė jo draugas.

– Bet ką. Buvo kalbama, kad ji laukinė.

– O aš sakau, kad tai labai menka galimybė. Visi žino, kad juodu čia įsivėlę.

– Tai kaip jie taip greitai atsidūrė Arkanzase? Atsakykite man. Ezi, ar kada girdėjote apie tai? Ar nebuvo tas reikaliukas Arkadelfijoje jų alibi?

– Tiesa. – Palikęs pusryčius nesuvalgytus, jis atsistojo nuo bufeto kėdės. – Kiek skolingas, Liuse?

Ji išrašė sąskaitą, ir ši buvo tokia juokingai maža, kad jis padvigubino sumą ir pakišo po savo lėkšte.

– Ačiū, Ezi. – Ji nusišypsojo ir parodė auksinį krūminį dantį.

– Žinote, – tarė vyras jam už nugaros, – vis maniau...

– Persijungiam.

– Pisau aš jus ir jūsų arklį, kuriuo jojate.

– Ei, vyručiai, prilaikykite liežuvius, – įpyko Liusė. – Žinote šių namų taisykles.

– Atleiskite, Liuse. Kai prieš tai norėjau pasakyti, buvau taip šiurkščiai pertrauktas...

Ezis daugiau nebegirdėjo. Atidarė duris, nedidukas skambutis virš jų žvangtelėjo, ir žengė laukan. Palenkė žemyn skrybėlę, kad paslėptų akis nuo ryto saulės. Kai ėjo iki savo linkolno, betoninis šaligatvis po batais buvo karštas. Žvaigždėtai juostuota vėliava ant stiebo priešais teismo rūmus karojo karštyje be vėjo. Vejos purkštuvas klaksėdamas laistė žolės plotelį priešais konfederatų patranką, iššaudavo menką čiurkšlę, kuri nenukritusi ant žemės išgaruodavo.

Kai Ezis įlipo į mašiną, ši buvo kaip žaizdras. Įjungė degimo ritę, kad imtų veikti kondicionierius. Pirmas garsas iš radijo buvo ryto žinių pranešimai. Sustiprinta medžioklė, ieškoma Karlo Herboldo ir Mirono Huto, neseniai pabėgusių iš griežtojo režimo kalėjimo Takeryje, Arkanzase. Jie įtariami nužudę degalinės savininką ir jo dukterį.

„...paliko žudynių pėdsakus savo kelyje, neskaitant dviejų kalėjimo prižiūrėtojų. Dabar jie įtariami dviguba žmogžudyste, kuri naktį įvykdyta Hempe, nedideliame Luizianos miestelyje."

Ezis pritildė garsą. Nenorėjo dar kartą klausytis apie keturiolikmetės išprievartavimą ir nužudymą. Prieš tai pažiūrėjo šią istoriją per televizorių. Vyrą darbo vietoje rado žmona. Išėjo jo ieškoti, kai su dukra negrįžo namo po vakarinio mažojo beisbolo turnyro gretimame miestelyje.

Dingusios mergaitės kūnas rastas tik išaušus. Prekių sunkvežimio vairuotojas važiuodamas pirmą savo maršruto ruožą pamatė ją griovyje. Pirminiai pranešimai teigė, kad ji išžaginta, paskui nušauta iš šratinio šautuvo į pakaušį.

Ezis suko ratus po miestelį, visai nenorėdamas grįžti į tuščius namus. Jis klausė savęs, ar Karlas nužudė tą žmogų ir jo dukterį, ir jeigu taip, ar buvo toks pat patenkintas kaip tada, kai Ezis jį apklausė Arkanzaso kalėjime daugiau nei prieš dvidešimt metų.

– Na, Ezi, ar tik nebūsite gerasis samarietis? – Karlas šaipėsi už grotų. – Negi sukorėte tokį kelią vien tam, kad mane aplankytumėte?

Šviesiai oranžiniu kalinio drabužiu, jis atrodė kaip niekad dailus. Ir nors tu ką, ir šypsena atrodė įžūlesnė. Gal įvykdyta žmogžudystė sustiprino tą manieringumą.

Ezis nepasidavė apgaulingam žavesiui.

– Jūs skęstate šūdo kubile, Karlai, ir ant kaklo jums kabo svarstis.

– Na taip, šerife, sutinku, buvo ir geresnių dienų. Čia Arkanzase pilna apgailėtinų kalėjimų, leiskite pasakyti. Mais-

tas – mėšlas. Tualetas dvokia. Čiužinys vieni gumulai. Jokių malonumų.

– Regis, jums teks prie to priprasti, Karlai.

– Ne, gavau gerą advokatą. Jis nemokamas, bet aštrus kaip vinis. Iš šiaurės. Pats nešioja arklio uodegą ir auskarus. Nekenčia sistemos. Ypač čia, gerų senų vyrukų šalyje. Galvoja, kad visi pareigūnai kvaili ir korumpuoti, ir jis teisus. Sako, kad mane gali pasodinti už apiplėšimą, bet jis nori išteisinti mane dėl tos žmogžudystės. Tai buvo atsitiktinumas.

– Ar tiesa?

– Žiūrėkite, vyrukas galėjo nušauti mano brolį. Turėjau pirmas jį nupilti, kitaip būčiau spoksojęs, kaip miršta brolis.

– Patausokite tai prisiekusiesiems, Karlai.

Karlo veidas tapo kietas ir piktas. Rudos akys blizgėjo.

– Šerife, nesėsiu į kalėjimą už žmogžudystę. Galite tai išbraukti. Nėjau į tą krautuvę, kad ką užmuščiau.

– Na, jei tie Arkanzaso vaikinai jūsų ir neprikirps, sėsite ilgam.

– Kodėl taip nusprendėte?

– Jeigu išsisuksite čia, parvilksiu jūsų apgailėtiną šikną atgal į Teksasą, kad atsakytumėte už Petsę Makorkl.

– Tą storą mergaitę? Bjaurią mergšę?

Signalas išplėšė Ezį iš prisiminimų. Pamatęs, kad šviesoforas žalias, jis atsiprašydamas mostelėjo kitam vairuotojui. Neturėdamas daugiau kur važiuoti, pasuko į kvartalą, kur su Kora gyveno beveik nuo tada, kai susituokė.

Kai įžengė į namus, jam baisiai nepatiko tuštumos jausmas. Kora – smulkutė. Keista, kad jai išvykus atsirado tokia tuštuma. Jis nusiėmė skrybėlę ir pakabino ant gembės prie užpakalinių durų. Nuėjo į virtuvę ir pamatė, kad paliko kavinuką įjungtą. Išjungė.

Tada žingsniuodamas į koridorių svarstė, ką veikti visą dieną. Žiūrėti televizorių? Galėjo pasirinkti kvailą muilo operą, kvailą pokalbių arba kvailą reklaminę laidą. Dirbti

kieme? Pernelyg karšta. Ir šiaip nelabai ką moka. Kora tvirtindavo, kad kai augalai pamato jį ateinant, ryžtasi verčiau patys nusižudyti, nei laukti, kol jis pribaigs.

Šis vidinis dialogas buvo greičiau parodomasis, balzamas sąžinei nuraminti, nes jau žinojo, ką darys.

Daugiau nebesipriešindamas postūmiui nuėjo į savo irštvą ir atsisėdo prie masyvaus rašomojo stalo užtraukiamu viršum, kurį paveldėjo iš tėvo. Jis buvo geležinkelių pareigūnas ir prie šio stalo sėdėjo per visą savo karjerą. Laikydama tai paveldu, Kora saugojo ąžuolinę apdailą ir kiekvieną savaitę ją vaškavo. Ezis atrakino ir atstūmė užtraukiamą viršų. Tiesiai prieš jį ant stalo gulėjo Petsės Makorkl byla.

Atvertė ją ir įsispoksojo į Petsės baigiamosios klasės nuotrauką. Prisiminė, kaip nešvanku jam pasirodė, kai Karlas Herboldas atsainiai ją pavadino „bjauria mergše".

– Prieš atsidangindami čia, kad apiplėštumėte tą smulkmenų krautuvėlę ir užmuštumėte nedirbantį policininką, judu su Sesilijumi palikote negyvą Petsę Makorkl tysoti prie upės.

Karlas spoksojo į jį pro kameros grotas ir atrodė kaip visiškai nekaltas žmogus. Galiausiai atmetė galvą ir nusijuokė.

– Nežinau, Ezi, ko apsirūkėte, bet tai didžiausia nesąmonė.

– Visi, kurie tą vakarą buvo „Vežimo rate", matė judu su ja išeinant. Turiu dešimtis liudytojų.

– Šūdą jūs turite, – piktai atrėžė Karlas.

– Judu su Sesilijumi nebuvot su ja?

– Taip, buvome. O gal tiksliau būtų sakyti, ji buvo su mumis. Prisikabino vos tik atėjome. Buvo girta. Šiek tiek pasilinksminome. Šiek tiek pasijuokėme. Tai ką?

– Girdėjau, Karlai, kad tai buvo daugiau negu juokeliai, jūs surengėte tikrą sekso spektaklį.

Karlas išsišiepė ir mirktelėjo.

– Šerife, skamba taip, tarsi nagus kremtate jį praleidęs. Gaila, nežinojau, kad jums tokie įdomu. Mudu su Sesilijumi

būtume pasidaliję Petse ir su jumis. Negi ponia Hardž namie neduoda jums savo putės?

Ezis būtų pasiekęs jį per grotas, būtų užmušęs Karlą ir išvadavęs Arkanzaso valstiją nuo išlaidų jį teisti, o paskui metų metus laikyti kalėjime. Ačiū Dievui, sutramdė įniršį ir paliko Karlą besijuokiantį jam į nugarą.

Tikėjosi išspausti ką nors daugiau iš Sesilijaus, tas neatrodė toks pernelyg savim pasitikintis kaip jaunesnysis brolis. Bet Sesilijus kartojo Karlo istoriją.

– Taip, šerife Hardžai, šokome su Petse ir visa kita, bet nėjome su ja prie upės. Visą naktį važiavome, pasiekėme tą krautuvę septintą dvidešimt ryto.

Panašu į tiesą. Ezis skaitė protokolą – suimti už nusikaltimą, kuris, ironiška, suteikė Herboldams alibi dėl Petsės Makorkl. Bet jis nuvažiavo tą patį kelią, kurį vyrukai įveikė aną naktį. Daugiau nei du šimtus penkiasdešimt mylių. Turint omeny, kada juos matė išeinant iš baro, jie galėjo pasiimti Petsę prie upės, ten užsiimti seksu su ja ir dar spėti nuvažiuoti iki Arkadelfijos gerokai prieš septynias dvidešimt. Petsės mirties laikas, kurį nustatė Straudas, tam taip pat neprieštaravo.

– Sesilijau, visi matė judu su Karlu tame bare su mergaite. Girdėjau, jūs trise surengėte tikrą spektaklį, neįprastą net tai skylei. Tik nepradėkite man aiškinti, kad po viso to kvailiojimo, po viso to gėrimo, šokimo ir graibstymosi neužsiėmėte seksu.

Sesilijaus akys lakstė po kamerą. Jis dirstelėjo pro Ezį į sargybinį. Tada pakramtė lūpą.

– Gerai, gerai. Na, ji man nuleido. Savo ranka. Ten pat po stalu „Vežimo rate“. – Jis panarino galvą ir nekaltai sukikeno. – Nuostabiausias dalykas, kurį kada nors patyriau. Visi tie žmonės ne toliau kaip per penkias pėdas, o čia mano daiktas purslojasi po stalu. Bet tokia buvo Petsė. Ji viską darė dėl juoko.

– O paskui?

– Paskui?

– Ką su Petse paskui darėte dėl juoko?

Sesilijus susinervino ir ėmė kramtyti nykščio nagą.

– Ką sakė Karlas?

– Karlas sakė, kad išėję iš baro išsiskyrėte.

– Taip, tai tiesa, – greitai pritarė. – Išvažiavome į Arkanzasą ir pajutome, kad esam alkani, bet kad neturėjome pinigų, nusprendėme įlįsti į tą krautuvę.

– Ir mirtinai sužeisti policininką.

– Mes nežinojome, kad jis policininkas. Tas asilo subinė išsitraukė pistoletą. Kas liko Karlui daryti? Turėjo gintis, kad mūsų nenušautų, ar ne, šerife? Šerife!

Bet Ezis jau buvo atsukęs jam nugarą ir ėjo pasikalbėti su apygardos prokuroru, prižiūrinčiu bylą. Jis buvo plačios krūtinės, rudaplaukis. Rausvi skruostai atrodė kaip balionai, kurie tuoj sprogs.

– Atleiskite, šerife, ach... kaip ten?

– Hardžas.

– Šerife Hardžai. Užjaučiu jus dėl šios padėties. Iš tikrųjų. Žinau, kad norėtumėt vienu mostu užbaigti bylą. Bet jeigu leisčiau patikrinti tuos vyrukus tokiu būdu, kuris padėtų išaiškinti jūsų bylą, rizikuočiau prakišti savąją. Geriausiu atveju tai duotų pagrindą jų advokatams ją skųsti. Jie galėtų rėkti apie pažeistas žmogaus teises. Žinote, kokie šiandien gynybos advokatai. Lažinuosi, kad ir Teksase jie tokie pat bjaurūs. Visą laiką traukia visokį mėšlą iš savo šiknų, ir sunkūs nusikaltėliai vėl grįžta į gatves. Jei padaryčiau jums šią paslaugą, šių vyrukų bylos gali būti net visiškai nutrauktos. – Jis užsidegė cigaretę be filtro – *Camel* ir mostu užgesino degtuką. – Atleiskite. Mes pirmi juos sučiupome. Jie nužudė vieną mūsiškių. Ir mes pasilaikysime juos ilgam svečiuotis Arkanzase.

– Viskas, ko man reikia, tai jų spermos pavyzdžio. Abiejų. Kaip tai gali pažeisti jų teises?

Nuskardėjo juokas – tarsi juostinis pjūklas būtų įsikirtęs į nestorą tašelį.

– Masturbuotis į stiklainį? Jei man kas lieptų, rėkčiau, kad tai mano teisių pažeidimas.

Dvidešimtas skyrius

– Gerai, bet nepasitrauksi?

– Pažadu, nepasitrauksiu.

– Būsi toje pat vietoj?

– Toje pat. Tik nepamiršk stipriai malti kojomis, kaip mokeisi.

Vandens buvo ne daugiau negu Deividui iki juosmens. Ir vis tiek jis baimingai žvelgė į tą dviejų žingsnių tarpą, kuris skyrė jį nuo Džeko, tada stipriai įkvėpė ir metėsi pirmyn. Keletas stiprių yrių, ir jo makaluojančios rankos palietė Džeką. Džekas jį ištraukė, tada padėjo susirasti kojomis dumblėtą vėsų upės dugną.

– Nuplaukei! – Džekas parašė berniukui didelį penketą.

– Aš tai padariau!

– Žinojau, kad pavyks.

– Ar galiu dar kartą?

– Kai tik būsi pasirengęs.

Deividas nubrido atgal į pirmykštę vietą.

– Džekai, ar ne puiku buvo vakar vakare suvalgyti ledų?

– Iš tikro.

– Norėčiau, kad visą laiką būtum su mumis. Galėtum miegoti mano kambaryje.

– Ar nemanai, kad mums dviem ten būtų ankšta?

Braukdamas rankomis per vandens paviršių, Deividas kažką svarstė. Staiga jo veidas nušvito.

– Tu galėtum miegoti su mama. Ji turi didžiulę puikią lovą.

Džekas paslėpė šypseną.

– Nemanau.

– Kodėl ne, Džekai? Ji veikiausiai neprieštarautų.

– Vis tiek negalėčiau.

– Kaip čia išeina? – nenusileido berniukas.

– Nes jūs esate šeima. Tu, tavo mama ir tavo senelis. Aš nesu jūsų šeimos narys.

– Taip, bet...

– Kas čia? – Džekas pakėlė ranką prašydamas tylos. – Skamba kaip trikampis.

– Aha, taip ir yra. – Deividas, suspaudęs kumštį, pasukiojo ore, tarsi mojuotų stebuklingąja lazdele. – Mama rodė taip daryti, kai bus pavojus.

– Pavojus?

Džekas čiupo Deividui už rankos ir nutempė per seklų vandenį į krantą.

– Greit aukis batus. Čiupk drabužius.

Džekas įsirangė į džinsus ir užsimovė batus. Trikampis liovėsi žvangėjęs, bet Ana nebūtų mušusi pavojaus signalo dėl kokios užgaidos.

Vėl paėmęs Deividą už rankos, Džekas bėgo pro medžius namo link. Leidosi prieblanda. Aplinkui sukosi uodų debesys, bet jie skuodė per greitai, kad tie spėtų užpulti. Džekas užkliuvo už vijoklio ir kartu vos neparvertė Deivido.

– Kaip tu? – paklausė, kai vėl atsistojo ant kojų.

– Nieko, Džekai.

Dėl slogaus drėgno oro bėgti buvo sunku. Kol pasiekė laukymę, Džekas sunkiai švokštė traukdamas orą. Stabtelėjo ir skubiai apsidairė. Jokių dūmų. Pirmoji baimė – gaisras name ar tvarte. Be lietaus viskas išdžiūvę kaip pintis. Viena kibirkštis galėjo įžiebti didžiulį gaisrą.

Jis atsikvėpė nepamatęs ugnies, bet juk turėjo atsitikti kažkas skubaus, ir jis vis dar nežinojo kas. Paleidęs Deivido ranką, perlėkė likusį ruožą iki namo, užšoko laiptais ir įsiveržė pro duris.

– Ana? Delrojau? Kas atsitiko?

Dirstelėjo į svetainę, ji buvo tuščia. Kai apsisukęs puolė atgal, atsitrenkė tiesiai į Aną ir vos jos nepargriovė, tik čiupęs už peties sulaikė.

– Kas atsitiko?

Ji parodė į laiptus.

Jis vėl grįžo atgal, aplenkė baliustradą ir dviem šuoliais atsidūrė antrame aukšte. Delrojus tysojo koridoriuje, pora žingsnių nuo durų į savo miegamąjį.

Džekas atsiklaupė prie jo. Vyras buvo be sąmonės. Džekas prispaudė pirštus prie kaklo ir čiuopė miego arteriją. Pulso nebuvo.

– Šūdas. Nemirkite. Tik ne dabar. – Apžergęs Delrojaus klubus, jis ėmė daryti dirbtinį kvėpavimą. Girdėjo, kaip koridoriumi atbėga Ana ir Deividas.

– Deividai!

– Kas atsitiko seneliui? – Berniuko veide buvo baimė ir išgąstis.

– Paklausk mamos, ar paskambino greitajai.

– Sakė, paskambino, Džekai.

Ana atsiklaupė iš kito Delrojaus šono. Džekas pasižiūrėjo į ją.

– Paskambinote? – Ji linktelėjo. – Gerai. Gerai.

Nes jei pagalba neatvyks tuoj pat, vėliau Delrojui jos nebereikės.

Gydytojas buvo tipiškai atsargus. Vinguriuodamas turėjo paaiškinti, kokia rimta Delrojaus padėtis, bet kartu nenorėjo be reikalo gąsdinti susirūpinusių artimųjų.

– Pirminiai tyrimai rodo, kad užsikimšusios kraujagyslės, kiekvienas tų krešulių atskirai būtų rimtas pavojus. Jo krau-

jospūdis kritiškas. Pirmas mūsų rūpestis – jį numušti, kad ligonis atgautų sąmonę.

Jo diagnozę Anai išvertė vertėja – Mardžorė Beiker. Abu jos tėvai buvo kurti, tad pirmiausia ji išmoko ženklų kalbos. Ji buvo sertifikuota penkto lygio vertėja ir kurčiųjų mokytoja. Štai iš kur pažinojo Aną. Mokė ją mokykloje, o paskui jos tapo draugėmis.

Be administracinių pareigų valstybinėje mokykloje, Mardžorė Beiker buvo kurčiųjų pagalbininkė rytų Teksaso kaimiškosiose bendruomenėse. Ne taip kaip didžiuosiuose miestuose, provincijos ligoninė neturėjo net teletaipo sistemos, kuria kurtieji galėtų pasinaudoti. Todėl panelė Beiker buvo pakviesta vos Delrojus buvo atvežtas. Rami ir dėmesinga Mardžorė Džekui iškart patiko.

– Kai jo kraujospūdis bus kontroliuojamas ir stabilus, kas tada? – paklausė ji, išversdama Anos ženklais parodytą klausimą.

Garbė jam, gydytojas kreipėsi tiesiai į Aną.

– Reikės šuntavimo operacijos. Alternatyva būtų angioplastika ar stentavimas, bet jie šiuo atveju, manau, jau nepadėtų. Kraujagyslės per daug susiaurėjusios.

– Ar galite čia tai padaryti? – paklausė Mardžorė.

– Operaciją? – Kai Ana linktelėjo taip, jis atsakė: – Ne, ponia. Aš kardiologas, ne kardiochirurgas. Galiu nukreipti jus pas keletą puikių chirurgų arba Hjustone, arba Dalase. Kai pasirinksite, pristatysime poną Korbetą ten iškart, vos tik jo būklė leis, ir pasirūpinsime, kad jis turėtų visas nuotraukas *et cetera*. Viskas bus padaryta neatidėliojant. Ir pasistengsime, kad pervežimas jums būtų kuo lengvesnis.

– Nesirūpinkite dėl mano nepatogumų, – pasakė Mardžorė, balsu pakartodama, ką Ana rodė. – Noriu, kaip geriausia uošviui.

– Žinoma, – sutiko gydytojas.

– Džekai, ar seneliui jau geriau?

– Tuo dabar ir rūpinamės.

Susigėdęs savo ašarų, Deividas atsisuko ir prispaudė veidą prie Džeko šlaunies.

– Ar galite jiems nors apytikriai pasakyti, kokie jo šansai? – paklausė Džekas gydytojo.

– Dar per anksti ką sakyti. Nuoširdžiai, – pridūrė gydytojas, pamatęs Anos akyse nepasitikėjimą. – Kol kas jo padėtis kritinė. Nenoriu jums meluoti ir sakyti kitaip. Jis yra intensyviosios kardiologijos priežiūros skyriuje. Atidžiai stebėsime jį visą naktį. Rytą jau pateiksiu jums aiškesnę prognozę.

– O jeigu skraidintumėte jį sraigtasparniu į Hjustoną ar Dalasą šį pat vakarą? – paklausė Mardžorė, ir Ana energingai linktelėjo, kad draugė apie tai pagalvojo.

– Esant dabartinei jo būklei, būtų rizikinga, – atsakė gydytojas. – Jeigu jis būtų mano tėvas, aš nesiryžčiau. Palaukčiau, kol būtų truputį padirbėta jo labui, tik tada judinčiau. – Jis maloniai nusišypsojo Anai ir uždėjo ranką jai ant peties. – Suprantu, ne tai norėtumėte išgirsti. Bet dabar jam tai geriausia.

Prieš grįždamas prie kitų savo darbų, jis patikino Aną, kad slaugė jai praneš, kada ji galės pamatyti Delrojų. Pažadas buvo įvykdytas po pusvalandžio. Ana puolė iš laukiamojo paskui slaugę, kuri ją pakvietė. Mardžorė nuėjo kartu. Džekas pasiliko su Deividu.

– Kodėl man neleidžia pamatyti senelio? – suinkštė šis.

– Todėl, kad intensyviosios priežiūros skyriuje guli labai silpni ligoniai. Mažiems berniukams ten ne vieta.

– Kodėl?

– Galbūt tu triukšmautum ir trikdytum pacientus.

– Aš nekelsiu triukšmo.

– Ar nori, kad paskaityčiau pasaką? – Džekas viltingai pakėlė knygą.

– Kvaila knyga. Net be paveikslėlių.

Berniukas niekaip nenurimo. Džekui palengvėjo, kai po dešimties minučių Ana grįžo. Buvo išbalusi ir sukrėsta, bet

dėl Deivido nusišypsojo ir pasakė, kad jo senelis ruošiasi gerai nusnūsti.

– Aš noriu pamatyti senelį. – Berniuko apatinė lūpa ėmė virpėti.

– Jo nosyje ir rankose vamzdeliai, Deividai, – pasakė jam Mardžorė Beiker.

– Kaip gydytojų laidose per televiziją?

– Taip, bet iš tiesų gyvenime kitaip. Tu nenorėtum matyti senelio tokio, ir jis nenorėtų, kad tu jį tokį matytum. Be to, jeigu jį pažadintum, jam nebūtų gerai.

Džekas kreipėsi į Aną:

– Ar nenorėtumėte, kad parvežčiau jį namo?

– Ne! – suklykė Deividas. – Aš noriu likti čia – su seneliu.

Jis ėmė verkti, ir Ana pasiėmė jį ant kelių. Prispaudė prie krūtinės, glostė galvą, braukė nuo kaktos plaukus, kurie buvo dar drėgni nuo upės vandens. Ji pabučiavo sūnų į antakį ir stipriai apkabino, sūpavo pirmyn atgal. Netrukus kūkčiojimas aprimo, bet Deividas vis dar stipriai glaudėsi prie mamos.

– Tikiu, kad jis atlaikys, – pasakė Mardžorė, šypsodamasi Džekui. – Per visą tą jaudulį nebuvome supažindinti. Žinau, jūsų vardas Džekas.

– Sojeris, – atsakė jis ir paspaudė ranką. – Ačiū, kad atvykote. Esu tikras, Ana džiaugiasi, kad jūs čia.

– Ji guodžiasi, kad jūs buvote šį vakarą, kai visa ta nelaimė atsitiko.

– Na, džiaugiuosi galėdamas padėti.

Mardžorė vertinamai į jį pasižiūrėjo, po to atsisėdo šalia Anos ir pradėjo ženklų pašnekesį. Po valandos Anai buvo leista dar penkioms minutėms užeiti į širdies ligų skyrių. Delrojus vis dar buvo neatsigavęs.

Ligoninės personalas ragino ją nakčiai važiuoti namo, bet ji net negalvojo. Buvo beveik pusvalandis kelio nuo ligoninės iki ūkio. Galbūt parvažiuotų vien tam, kad būtų iškviesti at-

gal. Delrojui staiga galėjo pagerėti – arba pablogėti. Bet kuriuo atveju ji norėjo būti netoliese.

Mardžorė irgi siūlėsi pasilikti, bet Ana primygtinai prašė ją eiti namo.

– Tik pažadėk duoti žinutę, jei kas pasikeis. – Ana pažadėjo.

Džekas nenutuokė, ko iš jo tikimasi. Jis turi eiti ar likti? Ar Ana nori, kad jis liktų su ja, ar trokšta, kad dingtų? Jausdamasis nerangus ir visiems ant akių, jis atsisėdo ant kampinės sofutės priešais Aną ir Deividą. Nuo stalo galo iš krūvos nušiurusių senų leidinių išsirinko ešerių žvejybos žurnalą.

Vidurnaktį dienos šviesos lempos palubėje buvo išjungtos, jas pakeitė blausios stalinės lempelės, taip ir traukiančios numigti. Laukiamajame buvo tik dar viena šeima, senyva pora. Vyriškis buvo išsitiesęs atlošiamame fotelyje. Iš jo praviros burnos kartais pasigirsdavo knarktelėjimas. Moteris, veikiausiai jo žmona, paašarojusi užmigo ant sofos. Džekas spėliojo, dėl kokios nelaimės juodu šiąnakt čia būdrauja.

Deividas galiausiai užmigo Anos skreite. Ji nunešė jį ant kitos sofos ir užklojo apklotu, kurį parūpino laukiamojo savanorė. Džekas matė, kad Ana trina savo žastus, ir palietė jos alkūnę.

– Šalta?

Ji parodė oro kondicionieriaus angą virš galvos. Jis paprašė savanorės, visos rožinės, antro apkloto, ir kai ta atnešė, išlankstęs apgaubė Anos pečius.

Ačiū – parodė ji.

– Prašom. Norėtumėte ko nors atsigerti? Kavos? Kokos? Sulčių?

Ji papurtė galvą, atsirėmė į pagalvėles ir pavargusi užsimerkė.

Džekas pasukiojo užpakalį, ieškodamas patogesnės padėties. Netruko suprasti, kad ešerių žvejyba jo nevilioja. Kitas žurnalas irgi buvo ne ką įdomesnis.

Jis nepajėgė skaityti, prieš akis matydamas Aną. Galva atlošta į pagalvėlę, kaklas išlenktas ir atviras, – priminė jam nespalvotą fotografiją, kurioje nusipaveikslavo prie tvoros. Išmoningai apsisuko, visas tas sudėtingas rakursas. Dailu ir talentinga – suderinti ir pozą, ir protingai išnaudoti atšiaurią šviesą, paslaptingus šešėlius. Dailu, dailu.

Ar ji gražuolė? Ne modelis ar filmų žvaigždė. Ne kaip klasikinių dailių merginų, jos grožis... nenuspėjamas. Bruožai įdomesni, nuolatos kintantys – nelygu nuotaika. Į jos veidą dėbsotų amžinai ar bent jau tol, kol suprastų, kodėl, po velnių, negali atitraukti nuo jo akių.

Jam buvo smalsu, ką ji galvoja apie tą atsitikimą tvarte. Kai lėkė per kiemą, nešdama savo užpakalį į namus tarsi pragaro šunys liptų ant kulnų. Ką ji galvojo?

Galbūt nieko. Gal smalsavosi, kodėl nelyja, arba ką reikės iškepti kitos dienos pusryčiams, o gal vertėtų nusipirkti tas kojines, kurias matė miestelyje. O gal išvis nieko negalvojo? Gal jai tai visai ne įvykis, kad atėjo pas jį. Gal tas atėjimas supurtė jo pasaulį, o jos – nė nesuvirpino?

Jis jau buvo prie ribos, norėjo ją prisitraukti ir pabučiuoti. Ji pabėgo, tarsi pajutusi, ką jis ketina daryti, ir išsigandusi. Bet ar pabūgo, nes norėjo, kad jis pabučiuotų, ar kad pati tokia mintis pasirodė nepakenčiama?

Jis glostė savo savimeilę tikėdamasis, kad dėl pirmos priežasties. Bet gali klysti. Gal pabėgo, nes jam dvokia iš burnos? Arba dėl kūno kvapo. O gal jai nepatinka, kaip jis atrodo, gal visai jai nepatrauklus?

Niekas nepavadintų jo gražuoliu. Jo veidas neatrodo kaip talentingo meistro rankos nulipdytas iš molio, greičiau mėgėjas pasiėmė grandininį pjūklą, įsikabino juo į medžio trinką ir išgavo kažkokį pavidalą. Ne, jis nesitiki gauti jokio apdovanojimo už puikią išvaizdą.

Bet jam niekada nereikėjo pirkti ar maldauti moterų draugijos. Iki šiol jau būtų spėjęs sužinoti, ar jo išvaizda tokia jau

atstumianti, argi ne? Jis turėjo moterų, kurioms jo šiurkštus veidas atrodė seksualus. Gal taip ir buvo – jis pernelyg seksualus.

Ana to išsigando ir iš baimės pabėgo iš tvarto. Moterys turi tą instinktą ir įsiaudrina, kai jų moteriškumui gresia pavojus. Galbūt ji pabijojo, kad jis paklus savo gyvuliškai prigimčiai, nusitemps ant šieno ir išprievartaus.

Po velnių, jis nežino, ką ji galvojo.

Viskas, ką jis žino, kad tą naktį buvo sunku užmigti. Kai pagaliau užmigo, po kelių valandų pabudo visas permirkęs prakaitu, nors oro kondicionierius triukšmingai pūtė šaltą orą tiesiai į nuogą kūną, ir su tokia erekcija, kad būtų laimėjęs prizą.

Ana krūptelėjo pabudusi. Truko porą sekundžių, kol susivokė. Tada prisiminė, kur ji ir kodėl, ir žiauri tikrovė suspaudė jai širdį.

Paskutines keletą Dino gyvenimo savaičių ji valandų valandas praleisdavo ligoninės laukiamajame. Jos budėjimas nepakeitė baigties tada, nepakeis ir dabar. Bet ji nepaliks Delrojaus vieno, lygiai kaip nepaliko ir Dino.

Ji pasuko galvą, kur ant sofos gulėjo Deividas, jis čia, nusiramino. Nusižiovavo, pasirąžė, pasukiojo galvą, kad atitirptų sustingęs sprandas. Pasižiūrėjo į laikrodį ant riešo: lankymo laikas po kelių valandų.

Nužvelgė Džeką. Tas dar miegojo, krūtinė lygiai kilnojosi. Kojos praskėstos, viena truputį sulenkta per kelį, kita tiesi. Rankos laisvai sunertos tarp šlaunų.

Pažiūrėjo į jo rankas, prisiminė, kąip jautėsi jas palietusi. Ji mokė Deividą ženklų kalbos tiesiog lenkdama jo pirštus. Visai taip mokė ir Džeką Sojerį. Bet jo rankos kitokios.

Džeko pirštai ilgi ir stiprūs. Pirštų pagalvėlės kietos. Viršus nusėtas saulės išblukintų plaukelių. Nagai nukirpti, bet kai kur likę odos atplaišėlių.

Deivido rankos švelnios – vaiko. O anos rankos žmogaus, kuris stipriai kvepėjo saule, prakaitu ir šienu. Pakaklėje buvo matyti, kaip muša pulsas, kai jie stovėjo arti, jo alsavimą jautė ant veido ir nuo jo žvilgsnio darėsi karšta.

Jis staiga atsimerkė ir sučiupo ją žiūrint į jį.

Džekas pritraukė kojas ir mikliai atsisėdo.

– Ar viskas gerai?

Taip.

– Jokios žinios iš gydytojo?

Jokios.

Jis pažiūrėjo į Deividą. Ji padarė tą patį, ir kai jų akys vėl susitiko, jie nusišypsojo vienas kitam. Deividas miegojo ant nugaros, viena ranka užmesta už galvos, kita nukarusi per sofos kraštą.

– Kaip puiku taip miegoti, – tarė Džekas. – Spėju, buvo pavargęs nuo plaukiojimo.

Plaukiojimo? Jos išraiška perteikė klausimą.

– Velnias! Išlindo yla iš maišo.

Ji sekė jo lūpas, bet žodžiai, kuriuos pamatė, dar labiau ją sutrikdė.

Džekas tai suprato ir pasistengė paaiškinti.

– Vadinasi, išdaviau paslaptį. Mokiau Deividą plaukti. Kasdien po truputį. Turėjo būti staigmena, kai jums parodys.

Ji linktelėjo rodydama, kad suprato.

– Buvome upėje, kai paskambinote.

Kai įbėgo į namą, Džekas buvo be marškinių ir batų. Deividas buvo su apatiniais, drabužius nešėsi rankoje. Iki šiol ji neturėjo laiko apie tai pagalvoti. Veikiausiai Džekas pats apsirengė ir aprengė Deividą, kol greitosios medikai nešė Delrojų laiptais žemyn ir įstūmė neštuvus į automobilį. Ji blaškėsi aplinkui, ieškojo draudimo kortelės ir kitko. Siaubingos akimirkos, bet būtų buvę daug baisiau, jei nebūtų buvę Džeko ir kam prižiūrėti Deividą.

Išsitraukusi iš rankinės mažą bloknotėlį su spiraline sąkaba, ji parašė, kad dėkoja už pagalbą.

– Padariau, ką kiekvienas būtų padaręs, – atsakė perskaitęs įrašą.

Ji atkakliai papurtė galvą. Tada užrašė: „Jūs ne tik man padėjote, jūs išgelbėjote Delrojui gyvybę."

Jis perkreipė pečius ir nerangiai gūžtelėjo.

– Na, džiaugiuosi, jei pagelbėjau. – Jis palinko į priekį ir įsirėmė dilbiais į šlaunis. Atrodė, kad spokso po kojomis, bet pakėlė akis ir paklausė: – Kaip tai atsitiko?

Ji prirašė keletą bloknotėlio puslapių ir kai baigė, padavė Džekui visą istoriją. Delrojus žiūrėjo vietos penktos valandos žinias. Kai parodė tą žinią apie vaiko pagrobimą ir dvigubą žmogžudystę Luizianoje, jis atsiprašė ir užlipo aukštyn. Po kelių minučių sunerimusi, Ana nuėjo pažiūrėti ir rado jį tysantį ant grindų.

– Ačiū Dievui, pajutote, kad kažkas negerai.

Ji užrašė: „Supratau, kad jis labai nusiminęs dėl tos tragedijos."

– Nes Karlas Herboldas įtariamas padaręs šį nusikaltimą, – Džekas užbaigė mintį ir tik tada grąžino bloknotėlį, kad ji vėl rašytų.

Ji buvo nustebusi, kad Džekas žino Delrojaus sielvarto priežastį, ir tas nustebimas buvo aiškiai matyti.

– Žinau, koks čia ryšys, – ėmė jis aiškinti. – Aną dieną „Pieno karalienėje" buvome sutikę Ezį Hardžą. Jis užsiminė apie Arkanzasą ir kad vyrukas pernelyg protingas, kad čia atvyktų. Delrojui esą neverta dėl to jaudintis. Kadangi apie tą pabėgimą iš Arkanzaso kalėjimo visur kalbama, man viskas tapo aišku – kaip dukart du. Bet kadangi su Delrojumi ir be to turėjome apie ką pakalbėti, nespaudžiau papasakoti daugiau. Tada vakar nugirdau ir tą tipą Lomaksą apie tai kalbant. Kiek supratau, jis dėstė, kad žmonės kaltina Delroją dėl Karlo Herboldo nuodėmių.

Ana parašė: „Karlas – jo posūnis, pasakojau jums."

– Aišku.

Jis, rodos, stengėsi priimti tai kaip naujieną, bet Anos neapleido nuojauta, kad jam tai jokia naujiena. Ji bendraudavo su žmonėmis daugiausia stebėdama jų veidą ir interpretuodama kūno kalbą. Jai svarbu buvo pašnekovų veido išraiška, nes negirdėjo jų kalbos intonacijų ir niuansų.

Džekas melavo. Ne tai, kad sakė netiesą, bet kai ką nutylėjo. Jeigu jau anksčiau žinojo, kas sieja pabėgusį kalinį ir Delroją, kodėl apsimetė nieko nežinantis? Ir jeigu jis bastūnas, neturintis nuolatinės vietos, iš kur apie tą ryšį girdėjęs? Karlas ir Sesilijus buvo uždaryti į kalėjimą daugiau nei prieš dvidešimt metų. Dinas tada buvo dar vaikas. Tik vardus įbrolių žinojo. Tuo tarpu iš kažkur atklydęs prašalaitis girdėjęs apie posūnius, kurių Delrojus daugiau nepripažįsta.

Džekas Sojeris atvyko kitą dieną, kai Karlas pabėgo. Sutapimas?

Išties yra apie ką pagalvoti.

Dvidešimt pirmas skyrius

Sesilijus turėjo priežasčių tapti paranoiku.

Šiandien jam išeiginė. Užuot tuo mėgavęsis ir ilgiau pamiegojęs, atsibudo anksti ir dar neatsikėlęs jautėsi susinervinęs. Nenorėjo išeiti iš buto, nors šis jį dusino. Jis nenustygo, bet nieko protingo nesugalvojo, kur gautų išlieti energijos perteklių. Buvo alkanas, bet kartu pernelyg susinervinęs, kad valgytų. Mąstymas. Štai jo bėda. Dirbdamas rankomis, jis turėjo pernelyg daug laiko mąstyti, o kai mąstydavo, jį apimdavo paranoja.

Jis žingsniavo iš kambario į kambarį, žvilgčiojo pro lango užuolaidas, dairėsi seklių gatvėje, puikiai suprasdamas, kad jeigu tie prielipai čia, jų nepamatys.

Keletą minučių žiūrėjo pro langą, bet nepamatė nieko neįprasto. Mašinos važiavo kaip paprastai. Nebuvo jokių įtartinai atrodančių mikriukų, sustojusių prie šaligatvio, jokių dykinėtojų, niekur jokių įtartinų personų ar automobilių. Bet tie vyrukai išmokyti prisiderinti. Jie žino, kaip net atviroje vietoje tapti nematomiems.

Na gerai, galbūt jų nemato – bet vis tiek užuodžia, kad jie čia. Kaip aišku, kad Dievas sukūrė Adomą ir Ievą, lygiai taip pat aišku, kad jis sekamas. Lažintųsi iš savo kairio kiaušio, o jis tą kiaušį vertina.

Net jeigu anksčiau jo nesekė, dabar tai tikrai seka.

Vakar rytą per žinias girdėjo, kad brutaliai nužudytas degalinės savininkas ir jo dukra kažkokiame Luizianos miesteliūkštyje. Dar net oficialiai nepaskelbus, kad jaunesnysis brolis ieškomas kaip įtariamasis, jis jau dėliojo savuosius įtarimus. Aiškiausiai Karlo braižas.

Tas kalės vaikas turėjo lindėti kaip pelė po šluota, likti nematomas, nedaryti nieko, kas užvestų pareigūnus ant jo pėdsakų. Toks buvo planas. Buvo jį aptarę.

Bet Karlas niekada nesirinko logiško arba saugaus kelio. Niekada per visą gyvenimą. Jis jau išlindo iš įsčių pasiutęs kaip šikinyko žiurkė ir darė viską, ką tik užsimanydavo ir kada užsimanydavo.

Negi jis tikrai išprievartavo keturiolikmetę? Jis mėgo jaunas, bet Jėzau! Tai beprotybė. Vakar darbe senis Reinoldsas rodė panieką kiekvieną kartą, kai tik į jį pažvelgdavo. Ir bendradarbiai žiūrėjo kaip į raupsuotąjį. Visi jie šikniai. Jam nereikia jų draugystės, bet, po velnių, nenori, kad jie galvotų, jog jis pateisina vaiką išprievartavusį Karlą.

Suskambėjo telefonas. Sesilijaus širdis šoktelėjo. Paleidęs praskleistą lango užuolaidą, jis čiupo telefoną tam antrą kartą suskambėjus ir pridėjo ragelį prie ausies.

– Alio.

– Labas, branguti.

– Labas, – iškvėpė. Draugė. – Iš kur skambini?

– Iš taksofono.

Priešingai nei brolis, ji laikėsi nurodymų.

– Gera mergaitė.

– Ką veiki?

– Žiūriu televizorių, bandau atsipalaiduoti.

– Nelabai linksmai skamba.

– Patikėk, nelabai ir yra.

– Nori, kad užsukčiau po darbo?

Magėjo pasakyti taip. Jie neseniai vienas kitą pažįsta, bet jis spėjo įsimylėti. Sakoma, kai iš tikrųjų įsimylėsi, paju-

si. Šventa tiesa. Dar niekada nieko panašaus nejautė jokiai moteriai.

Ji puikiai atrodo. Blondinė. Irgi pliusas. Jos figūra atkreipdavo visų aplinkinių vyrų dėmesį. Jam patikdavo vaikščioti su ja viešose vietose ir matyti, kaip vyrai pavydžiai į jį šnairuoja.

Ne tik jos išvaizda patiko. Ji protinga. Gal net už jį protingesnė. Ir ne menkysta. Kiekvienas šūdžius jos nepaims. O visų geriausia, ji tikra nuotykių ieškotoja, kai reikalas prieidavo iki sekso. Ir nepriekaištavo jam, kad buvo teistas. Iš tiesų atrodė, kad jo kriminalinė praeitis tik didino jos seksualinį apetitą ir jaudulį. Net dabar vien galvojant apie ją jam kietėjo, bet reikėjo elgtis išmintingai.

– Brangute, labai norėčiau tave matyti, bet tas reikalas su broliu... Velnionišką kvailystę iškrėtė nužudydamas. – Ir pamaloninti tiems, kurie jo klausėsi, pridūrė: – Kol jo nesugaus, nelabai trokštu draugijos.

– Vargšas vaikeli.

– Tai susitiksim kitos savaitės pabaigoje, kaip susitarę?

– Žinoma, branguti. O iki to laiko, spėju, mano vibratorius turės darbo.

Sesilijus atsiduso.

– Bet jis ne toks geras kaip tu, širduk, – nusijuokė ji. – Pasiilgsiu.

– Ir aš. Atia.

Jis pakabino ragelį ir nuskubėjo per kambarį prie lango. Prazvimbė vienas iš tų siaurašiknių motociklininkų aptemptom striukom kelnėm ir kvailu šalmu. Šaligatviu paštininkas vilko savo vežimėlį ir į dėžes grūdo paštą. Sesilijus nematė nieko įtartino.

Jeigu policija susekė jos skambutį iš taksofono, ji seniausiai bus dingusi, kol policininkai ten prisistatys. Sesilijus daugybę kartų ją to mokė. Aiškino, kad tokios atsargumo priemonės atrodo kvailos ir melodramiškos, bet kai tu paleistas lygtinai, apdairumas niekada nepakenks.

Buvo skrupulingai atsargus. Darė viską, ką galėjo, tuo tarpu Karlas, atrodo, elgėsi taip, kad tik viską sumautų. Jie tvirtai sutarė nenukrypti nuo plano. Kai pamatys savo mažąjį broliuką, duos velnių.

Dabar reikėjo pasiųsti pareigūnams klaidingą signalą. Neturėtų taip stovėti, šokinėti nuo lango prie lango ir leisti, kad paranoja jį visai užvaldytų. Reikia juos supainioti, išmušti iš vėžių, priversti juos dar kartą perkratyti savo įtarimus jo atžvilgiu ir galbūt net susilpninti sekimą.

Ir kad tas vylius suveiktų, turi padaryti ką nors drąsaus ir netikėta, ką nors stulbinama – įtikinti juos, kad jis nebeturi nieko bendro su visa griaunančiu jaunesniuoju broliu.

Bet ką nuveikti? Kokią stulbinamą akciją?

Ezis dar nepriprato vairuoti linkolno.

Nusipirko jį naują prieš dvylika metų, nes Kora zirzė, kad šeimai reikia mašinos. Kam, jis neįsivaizdavo. Dar prieš keletą savaičių jo kasdienė mašina buvo patrulinis automobilis. Linkolnas turėjo visus tuos mygtukus ir skambaliukus, kurie buvo madingi, kai jis buvo pagamintas, bet Ezis pajuto, kad jam trūksta šnypščiančio policijos imtuvo traškesio.

Pasuko oro kondicionieriaus rankenėlę iki galo – tikra prabanga, šaldo kaip žvėris. Lauke gali būti ir trisdešimt penki laipsniai, o Kora viduje šaltų. Jų kūno šilumos reguliuokliai nesuderinami. Na, šiandien ji nesušals. Spaudė į šiaurę greitkeliu su skiriamąja juosta, kelias atrodė toks karštas, kad galėjo ištirpdyti padangas.

Vakar jis šimtąjį kartą vartė Makorkl bylą ir sustojo prie vardo vyro, kuris tą vakarą prižiūrėjo „Vežimo rato“ barą. Kaip rodė jo andainykštės pastabos ir atmintis, Dži Parkeris buvo užsispyręs ir nelinkęs bendradarbiauti su tyrimo pareigūnais. Ezis norėjo sužinoti, ar tie dvidešimt dveji metai nepakeitė jo nuostatos. Bėda viena – kur jo ieškoti.

Nusprendė pradėti nuo klubo. Nuo tos vasaros klubas patyrė keletą inkarnacijų. Kai įsuko į tuščią stovėjimo aikštelę, pamatė, kad dabar jis pavadintas nei šiaip, nei taip – „Pagyrūnas". Ezis nebandė spėlioti kodėl.

Viduje buvo tamsu kaip vidurnaktį, tik daug ramiau. Barmenas žiūrėjo muilo operą per nešiojamąjį televizorių ir blizgino stiklines, ruošdamasis sutikti laimingosios valandos minią, užplūstančią ketvirtą.

– Dži Parkeris? – perklausė atnešęs baro dovaną – stiklą arbatos su ledu. – Tai jau labai seni laikai. Paskutinė žinia, kurią girdėjau, kad išvyko iš Bleverio. Bet, manau, jis tebeturi giminių miestelyje.

Ezis grįžo namo ir pasiėmė naujausią vietos telefonų knygą. Galėjo nuo to ir pradėti, bet kurių velnių? Tiesą sakant, kelionė į barą priminė oficialų tyrimą ir buvo šioks toks užsiėmimas, nereikėjo nervintis dėl varganai atrodančių Koros sanpaulijų ant virtuvės palangės.

Po keleto nesėkmingų bandymų prisiskambino kažkuriam giminaičiui.

– Parkeris guli plaučių ligoninėje Big Sandyje.

Tad šiandien Ezis keliavo ten. Atvyko truputį po vienuoliktos. Pacientas, kurio ieškojo, beturėjo tik pusę plaučių. Kitą pusę sugraužė vėžys ir ji buvo išpjauta. Jei nebūtų paklausęs, nebūtų atpažinęs, kad ligoninės lovoje gulintis vyras – tas pats smarkusis „Vežimo rato" savininkas.

Ezis prisistatė. Deja, artėjant mirčiai Dži netapo bent kiek draugiškesnis.

– Taip, prisimenu jus. Maniau, jūs jau palaidotas.

Ezis susilaikė neatšovęs, kad nors jis dvidešimčia metų vyresnis, tai Dži viena koja kape.

– Ne, tik atsistatydinęs.

– Tai kas atvarė tokį kelią? Ši sumauta ligoninė vargu ar priklauso prie turistų objektų.

Baimindamasis, kad Dži užvers kojas taip ir neatsakęs į jo klausimą, Ezis ėjo tiesiai prie reikalo.

– Norėjau pasikalbėti su jumis apie Petsę Makorkl.

– Ar jūs dar nebaigėte to reikalo?

– Dar ne.

Dži nusikosėjo į nosinę.

– Ką norite išgirsti?

– Viską.

– Man nedaug liko. Kodėl turėčiau švaistyti senoms istorijoms tuos dar likusius keletą oro gurkšnių?

Ezis tik žiūrėjo į jį, tyliai leisdamas pro pirštus šiaudinės skrybėlės kraštą. Galiausiai Dži pašnibždom nusikeikė ir gurkštelėjo vandens.

– Ji buvo šliundra.

– Tiek aš žinau.

– Daugiau nėra ką pasakoti. Turėjau ją keletą kartų. Norite išgirsti, kaip gerai ji dulkinosi? – Jis juokėsi tol, kol vėl užėjo kosulio priepuolis.

Ezis būtų pasijutęs blogai, šitaip kamuodamas mirštantį vyrą, ir veikiausiai būtų liovęsis, jei čia dar kas nors būtų buvęs. Bet Dži buvo toks nesimpatiškas tipas, kad sunkiai išspaudė iš savęs nors menkiausią užuojautą. Kai kosulys atslūgo, Ezis paklausė:

– Ką prisimenate apie Herboldus?

– Tik tiek, kad buvo laukiniai. Gerai atrodantys vyrukai, bet blogesni už pačią nuodėmę. Kiekvieną kartą, kai jie užsukdavo į mano barą, išeidavo girti, bet tada prikaušdavo dauguma mano klientų. Naftininkai. Medkirčiai. Vilkikų vairuotojai. Aptarnaudavau tikrą darbininkų minią.

Jis pakeitė nosinę didesniu rankšluosčiu ir iškrenkštė į jį keletą baisių skreplių. Leisdamas jam atsikvėpti, Ezis nusisuko į langą ir įsmeigė akis į karščio bangas, kylančias nuo automobilių aikštelės.

Kitas jo žodis nuskambėjo kaip atodūsis.

– Apie ką galvojat? Kad Karlas ateis jums atkeršyti, nes bandėte jam užkabinti tą nusikaltimą?

– Tai jūs girdėjote apie jo pabėgimą?

– Po velnių, taip.

Dži vos užteko kvapo kalbėti. Atrodė blogai ir su kiekviena minute dar prastėjo. Jeigu jam lemta mirti, Ezis turi ištraukti iš jo kuo daugiau informacijos.

– Keista, sakote, kad bandžiau jiems prikabinti tą nusikaltimą. Ar nemanote, kad Herboldai susiję su Petsės mirtimi?

– Galbūt, o gal ir ne. Iš kur, velniai griebtų, man žinoti?

– Tik klausiu jūsų nuomonės, – atsiliepė Ezis, stengdamasis nepasiduoti vyro irzlumui.

– Klausykit, aš jau sakiau, kad Petsė buvo koketė.

– Sakėte, kad ji buvo šliundra.

– Tas pats velnias.

– Ne visiškai.

Sunkiai žiūrėdamas į Ezį, jis keletą kartų lėtai įkvėpė.

– Ji mėgo vyrus, tiesa? Kuo daugiau vyrų, tuo geriau. Ėjo per rankas, ir tai jai patiko. Bet kai kas ja nenorėjo dalytis. Suprantate, kur lenkiu?

– Pavydas?

Dži gurkštelėjo vandens ir nustūmė dar vieną kosulio priepuolį.

– Jei pasitaikė pavydus vyras, jam nebūtų patikę, ką matė tą vakarą.

– O jums?

– Ką?

– Nepatiko, ką matėte?

Jo juokas nuskambėjo baisiai. Vėl užsikosėjo, kosulys perėjo į žiaukčiojimą, ir jam teko pasiimti mažą plastikinį dubenėlį nuo stalelio. Keletą kartų į jį nusispjovęs, Dži sukikeno.

– Atėjote manęs suimti, Hardžai?

– Ne, žinau, kad tą vakarą nepalikote baro.

– Apklausinėjote?

– Be abejo. Bet jei pagalvotumėte apie tai, gal prisimintumėte kokį pavydų Petsės meilužį, kuris ten buvo tą vakarą.

– Ji turėjo iš esmės kiekvieną tenykštį vyrą, vienu ar kitu laiku. Kiekvienas iš jų galėjo būti nuviltas, kad išsidirbinėjo su Karlu ir Sesilijumi.

– Niekas neateina į galvą?

– Ne.

– Nė vienas, kurį ji atstūmė dėl Herboldų?

Vėl prispaudęs rankšluostį prie lūpų, jis papurtė galvą.

– Nė vienas, su kuriuo ji kalbėjosi ar ginčijosi?

Jis truputį pagalvojo, paskui nekantriai papurtė galvą.

– Ne. Kaip visi jums tada sakė, ji buvo su Herboldais. Su jais išėjo. Juodu turėjo tai padaryti. O dabar gal leisite man ramiai numirti?

Ezis atsistojo.

– Ačiū, kad skyrėte laiko. Nelabai ko tikėjausi, bet vertėjo pabandyti. Menkiausia smulkmena galėjo pagelbėti.

– Pagelbėti kam?

– Mano minčių ramybei.

– Kas čia dabar, Hardžai? Bijote, kad dvidešimt metų ne ant to medžio šunis korėt?

Ligonis taip sunkiai užsikosėjo, kad iš akių ištryško ašaros, ir nors buvo baisiai negražu iš jo pusės, Ezis pagalvojo, kad jam šis priepuolis išėjo į gera.

Jis pasuko prie durų.

– Jei ką nors prisiminsite, mano numeris yra Bleverio telefonų knygoje. Sėkmės jums.

Išėjęs iš ligoninės, Ezis pasuko linkolną atgal į greitkelį namo. Ilga, slegianti ir bevaisė kelionė. Nesitikėjo stebuklo. Bet kada nors šios bylos persilaužimo jis norėtų sulaukti.

Durys į tą persilaužimą buvo užtrenktos nuo pat to ryto, kai buvo rastas kūnas. Bleverio policija atidavė bylą išimtinai jam, nes tai įvyko už miesto ribų. Iš FTB jis sulaukė tik

laikinos ir gana kuklios pagalbos, nes Petsės mirtis oficialiai nebuvo įvardyta kaip žmogžudystė ir nebuvo požymių, kad tai nepilnametės pagrobimas. Kitos teisingumo vykdymo institucijos, į kurias jis kreipėsi pagalbos, žiūrėjo į jį atlaidžiai, kai Herboldams buvo pareikšti kaltinimai už ginkluotą apiplėšimą ir žmogžudystę.

Pagrindiniai įtariamieji už grotų ir įkalinti ilgam. Tai kokia bėda? Ko plėšytis? Buvo ir daugiau mergaičių, ką nors užpuldavo, išprievartaudavo, nužudydavo, ir jų užpuolikai vis dar laisvėje. Jo nusikaltėliai už grotų. Bent nuo jų visuomenė saugi. Užmirškite tai.

Iš esmės taip ir pasakė Arkanzaso prokuroras, kai lydėjo iš savo kabineto.

– Sučiupome jūsų bernelius ir jais pasirūpinsime. Manykite, kad jums pasisekė, ir juos užmirškite.

Tas kaip statinė pilvūzas buroko spalvos veidu – prokuroras veikiausiai jau prieš daugelį metų nusibaigė nuo širdies smūgio, o Ezio byla vis dar neišaiškinta, ir jis jos neužmiršo. Aplankas su senais duomenimis guli ant jo užtraukiamojo stalo, kadaise priklausiusio tėvui. Ir dėl šio stalo jį paliko žmona, išpranašavusi, kad tas jį pribaigs.

Vis dėlto jis grįžo prie jo nusivylęs kaip beviltiškas narkomanas. Vieni žmonės turi silpnybę gėrimams. Kiti neatsispiria lošimui. Dar daugiau jų pernelyg myli moteris.

O čia buvo tai, kam nepajėgė atsispirti Ezis. Tai jį svaigino. Tai buvo jo aistra.

Dvidešimt antras skyrius

– Ar plakti bus gerai?

– Aišku, Džekai. Nežinojau, kad moki kepti. – Deividas sėdėjo prie pusryčių stalo.

– Kai nori valgyti, turi išmokti.

– Ar neturėjai mamos, kuri tau iškeptų?

– Ji labai seniai mirė. Kai buvau vaikas. – Džekas paleido keletą kiaušinių į plakimo dubenį ir ištraukė stalčių ieškodamas plakiklio.

– O tėtį turi?

– Ne.

– Ar tavo tėtis mirė kaip mano?

– Hmm.

– Ar senelis mirs, Džekai?

Jis atsisuko, nes berniuko klausimas reikalavo deramo dėmesio.

– Nežinau, Deividai. Tikiuosi, ne. Bet jis sunkiai serga.

Vaikas suraukė kaktą ir susimąstė.

– Norėčiau, kad žmonėms nereikėtų mirti.

– Ir aš norėčiau.

– Ar žinai, mama? – Berniuko veidas nušvito, kai pasižiūrėjo pro Džeką į duris. – Džekas moka kepti. Kepa man kiaušinienę.

Ana ką tik išėjo iš dušo. Plaukai dar drėgni, bet jau apsirengusi kasdiene palaidinuke ir sijonu. Naktį tai nusnūsda-

vo, tai pašokdavo, bet ne tik šitai atsiliepė. Jos paakiai buvo padribę.

Kai septintą atėjo dieninė slaugių pamaina, jos nubėgo patikrinti Delrojaus duomenų ir atėjusios į laukiamąjį pranešė, kad jo būklė nepasikeitė.

Apėjęs savo ratą ir gydytojas juos informavo.

– Per naktį jam nepablogėjo. Gerai. Šį rytą padarysime dar keletą testų, ir nuo kai kurių jis truputį nuslobs. Jums būtų pats geriausias laikas vykti namo ir truputį pamiegoti, nes anksčiausia, kada jį galėsite pamatyti, tai tik po priešpiečių.

Net ir tada Ana užsispyrė liksianti ligoninėje. Namo sutiko važiuoti tik tada, kai seselė pasižadėjo paskambinsianti, jei Delrojaus būklė pasikeis. Ji atrodė atsigavusi po dušo, bet veidas išdavė dvasinę ir fizinę įtampą. Neparodė jokio irzulio, kad kažkas šeimininkauja jos virtuvėje.

– Deividas buvo alkanas, – pasakė Džekas, tarsi pasiteisindamas. – Reikalavo pusryčių, taigi pradėjome be jūsų. Kava išvirta.

Karšta šviežia kava ją pradžiugino. Ji įsipylė puodelį, o Džekas įmušė dar porą kiaušinių į puodą, paskui plakinį supylė į karštą keptuvę. Po kelių minučių jis įdėjo po porciją Anai ir Deividui. Deividas susigrūdo pilną šakutę į burną ir žiaumodamas suburbuliavo:

– Skaniausia kiaušinienė, kokią kada nors valgiau.

Ana bandė vaidinti įsižeidusią, bet Deividas suprato, kad mama tik apsimeta, ir jie visi nusijuokė.

– Ar galiu prisidėti prie draugijos?

Džekas krūptelėjęs atsigręžė. Žmogus pagalbinio kambario tarpduryje buvo įpusėjęs penktą dešimtį. Vidutinio ūgio. Gerai atrodantis. Neryžtinga, atsiprašanti šypsena.

– Niekas neatsiliepė į priekinių durų skambutį, tai apėjau aplinkui ir drįsau įeiti pro užpakalines.

Džekas tuoj sumetė, kad svečias meluoja. Net jei jie nebūtų girdėję skambučio, būtų pamatę Anos lempas įsižiebiant. Jis nemandagiai paklausė:

– Kuo galiu padėti?

– Ar čia Delrojaus Korbeto namas? Ar jis vis dar čia gyvena? Jo vardas kabo ant vartų.

– Jis čia gyvena. Jo dabar nėra namie.

– Jis ligoninėje. – Deividas smalsaudamas nulipo nuo kėdės pasižiūrėti į atvykėlį, o šis savo ruožtu įdėmiai spoksojo į Deividą.

Džekas mielai būtų nutildęs Deividą, jei būtų sugalvojęs kaip, kad nebūtų labai akivaizdu.

– Ligoninėje? – Vyras nutaisė skausmingą grimasą. – Jėzau. Viliuosi, nieko rimto.

– Jis gali mirti...

– Nieko pernelyg rimto.

Džekas ir Deividas kalbėjo kartu, vienas kitam prieštaraudami.

Vyras žiūrėjo į Džeką ir kaltindamas, ir smalsaudamas.

Žiūrėjo ir Džekas.

Džekas laimėjo. Vyras atsileido pirmas.

– Mano vardas Sesilijus Herboldas. Aš pono Korbeto posūnis.

Ana pasislinko už Deivido ir nevalingai uždėjo rankas jam ant pečių, norėdama motiniškai apsaugoti. Džekas lygiai taip pasijautė esąs jos ir berniuko gynėjas. Jis truputį žengtelėjo, kad užstotų ją ir Deividą nuo vyresniojo Herboldo.

– Ko norite?

– Pamatyti patėvį.

– Jo neleidžiama lankyti. Bet jei ir leistų, nesu tikras, kad jis norėtų jus matyti.

Džekas matė, kaip Herboldas pasišiaušė ir įsitempė.

– Jei neprieštarausite, norėčiau paklausti, kas jūs toks, kad taip sakote?

– Ne mano reikalas tai sakyti. Kodėl jums nepaklausus Anos?

– Anos? – Herboldas pasižiūrėjo į ją.

– Dino Korbeto našlės.

Džekui šmėkštelėjo, kad Herboldo apstulbimas nesuvaidintas.

– Našlės? Jūs man sakote, kad Dinas miręs?

– Šešeri metai.

– Žiūrėk man. Kas jam atsitiko?

Džekas trumpai paaiškino.

– Esu tikras, kad tai vos nepražudė Delrojaus. Jis taip rūpinosi tuo berniuku. Daug labiau nei Karlu ir manim, tai jau tikrai. Žinoma, mes pridarydavome jam bėdų. – Jis pažiūrėjo į Aną. – Tikėkite, ponia, man labai gaila girdėti apie Diną. Baisi netektis.

Ana trumpai linktelėjo priimdama užuojautą.

– O kas šitas? – paklausė Herboldas, šypsodamasis Deividui. – Dino vaikas? – Jis pritūpė prieš berniuką. – Kaip laikaisi, sūnau? Aš tavo... Velnias, kas aš? – Jis sukikeno. – Įdėdis, manau.

Deividas tylėjo užsičiaupęs, veikiausiai pajuto, kad Sesilijus Herboldas ne iš tų, su kuriais norėtų turėti reikalų. Jis dar labiau prisispaudė prie mamos kojų. Herboldas atsistojo ir plačiai šypsodamasis kreipėsi į Aną:

– Žavus vaikas. Kaip iš akies luptas Dinas.

Ji paabejojo, paskui parodė: ačiū.

Sesilijaus žandikaulis nukaro. Jis pažiūrėjo į Džeką.

– Ji...

– Kurčia.

Herboldo akys grįžo prie Anos.

– Oho. Tik pamanyk. Bet ji suprato, ką sakiau.

– Ji skaito iš lūpų.

– Prisiekiu! Čia tai bent. Ji skaito iš lūpų. Žaviuosi jumis, Ana. Nuoširdžiai.

Džekas netikėjo nė vienu žodžiu iš to mandagaus mėšlo, kurį Sesilijus bandė jiems įpiršti. Jis norėjo, kad buvęs kali-

nys kuo greičiau paliktų namus ir atsidurtų kuo toliau nuo Anos ir Deivido.

– Mes pasakysime Delrojui, kad buvote užsukęs.

Laisvai šypsodamasis Džekui, Herboldas tarė:

– Kiek prisimenu, sakėte, kad turėčiau paklausti Anos, ar Delrojus nepageidautų manęs matyti.

Džekas kryptelėjo galvą į Aną.

– Pašom.

Sesilijus klausiamai pakėlė antakius.

Ji papurtė galvą: ne.

Svečias vis dar vypsojo.

– Ką gi, manau, man nieko kito nelieka, kaip tik nuvykti į ligoninę ir pamėginti su juo pasimatyti.

– Jis nenorės jūsų matyti, – paaiškino Džekas.

Herboldas įdėmiai jį nužvelgė.

– Ačiū už perspėjimą, ee... koks jūsų vardas?

– Džekas Sojeris.

– Ar mes pažįstami?

– Ne.

– Aha. Jūs ją vedęs, na, Aną, dabar?

– Aš samdinys.

– Aaa, samdinys. – Jis pakartojo tęsdamas žodžius ir leisdamas suprasti, kad Džekas neturi balso spręsti, kas, kaip ir kodėl. Jis apėjo virtuvę, nužvelgė kiekvieną kampelį, nuo raštuotų sienų apmušalų iki indų, tvarkingai sudėtų į stalčius stikliniais priekiais. – Atrodo visai kitaip, nei man čia gyvenant. Ar žinojai, Deividai, kad aš čia gyvenau?

Berniukas papurtė galvą.

– Ar tavo senelis niekada nepasakojo apie mane ir mano brolį Karlą?

Deividas ir vėl papurtė galvą.

– Ne? Na taip, Karlas ir aš šičia buvome laisvi kaip indėnai. – Vėl grįžo prie susispietusio trejeto. – Man iki šiol plyš-

ta širdis, kad seniokas atsuko mums nugarą ir išbraukė mus iš savo gyvenimo.

Jis liūdnai atsiduso, tada pliaukštelėjo rankomis.

– Bet štai ką norėčiau pabrėžti, jei jau esu čia. Atėjau užglaistyti plyšių. Dabar eisiu savo keliais ir leisiu jums toliau pusryčiauti.

Jis pasuko prie atvirų durų į vestibiulį.

– Malonu buvo susipažinti, Ana, – jis kalbėjo garsiau nei įprasta, tarsi garsumas galėtų įveikti kurtumo sieną. – Dar pasimatysim, Deividai, – mirktelėjo berniukui. Į Džeką nekreipė dėmesio.

Kai jis išėjo pro užpakalines duris, Džekas nusekė iš paskos. Pro durų langelį matė, kaip Herboldas įlipo į dešimties metų senumo mustangą. Buvo vienas. Džekas stebėjo, kaip jis atsargiai apsisuko ir nuvažiavo už namo. Jis uždarė ir užsklendė duris, tada prabėgo pro virtuvę į didįjį koridorių ir pro priekinį langą žiūrėjo, kol Herboldas išsuko pro vartus ir dingo iš akių. Užsklendė ir priekines duris.

Kai grįžo, ir Ana stovėjo sunerimusi. Atrodė, Herboldo vizitas visiems atėmė apetitą. Pusryčiai buvo užmiršti. Dėl Deivido jis prisivertė nusišypsoti.

– Ei, kapitone, ar šįryt pasiklojai lovą?

– Džekai, aš šiąnakt negulėjau savo lovoje.

– Ak taip, tiesa.

Jis bejėgiškai pasižiūrėjo į Aną, kuri kažką rodė sūnui.

– Mama, dabar nėra laiko mano užsiėmimams, – suinkštė jis. Ji parodė dar. – Bet „Sezamo gatvė“ – vaikams. – Ji ryžtingai mostelėjo rankomis. Vartydamas akis, Deividas išėjo į svetainę ir įsijungė televizorių.

Džekas truktelėjo Aną ir pasisodino šalia savęs ant apatinės laiptų pakopos. Rimtai pažiūrėjo jai į akis.

– Jums reikia pasiimti Deividą ir išvažiuoti.

Ji apstulbusi spoksojo.

– Išvykti... kur nors. Į Galvestoną. San Antoniją. Kur nors, kur Deividui būtų gerai.

Ji buvo besikelianti, bet Džekas truktelėjo atgal.

– Klausykit, Ana, klausykit. – Jis suėmė Anos rankas, kad ji negalėtų parodyti, jog nenori klausytis. – Suprantate, ką turiu omeny, – tarė nekantriai. – Kodėl, jūsų manymu, Sesilijus Herboldas čia pasirodė šį rytą?

Ji truktelėjo pečiais ir papurtė galvą, rodydama, kad nežino atsakymo.

– Aš irgi nežinau, bet man tai nepatinka. Skaičiau laikraščiuose apie tuos vyrukus. Jie tikra nelaimė. Delrojus nenorėtų, kad jis čia šmirinėtų. Jam visiškai nepatiktų, ypač kad Karlas laisvėje. Paskambinsiu į ligoninę ir paprašysiu nieku gyvu neleisti Sesilijui pasimatyti su Delrojumi. Sutinkate?

Taip.

– Susidėkite daiktus ir lagaminą pasiimkite. Galite sustoti ligoninėje ir aplankyti Delroją, o tada išvažiuokite iš čia.

Ji parodė, jis suprato ženklą kaip nesutikimą su jo planu.

– Čia nesaugu, Ana, – prieštaravo jis. – Delrojus baiminosi, kad Karlas gali čia pasirodyti. Tai viena priežasčių, kodėl mane pasamdė. Kad turėtų namų apsaugą. Jis norėtų, kad judu su Deividu būtumėte kuo toliau nuo pavojaus. Prašydamas jūsų išvažiuoti, veikiu Delrojaus vardu, nes manau, kad ir jis taip lieptų.

Ana atsistojo ir greitai nuėjo į kabinetą po laiptais. Džekas nusekė iš paskos. Ji jau rašė į bloknotą. „Aš nepaliksiu Delrojaus. Nepaliksiu!“

– Ana, šie vyrai žudikai.

Ji parašė: „Aš ne vakar gimusi.“

– Ne. Bet kurčia.

Ji nubloškė bloknotą ir bandė pro jį praeiti, bet jis sučiupo ją už pečių.

– Atsiprašau, atsiprašau. Pasakiau kvailai, neapgalvotai. – Jos veidas tebebuvo piktas ir neįskaitomas. Stipriau suspau-

dė jai pečius. – Delrojus niekada sau neatleistų, jei jums su Deividu kas nors atsitiktų. Ir aš sau neatleisčiau. Leiskite jums padėti.

Pasirangiusi ji išsilaisvino, atsitraukė nuo jo ir vėl pasiėmė bloknotą. Kai baigė rašyti, ištiesė spirale sukabintą knygelę jam. „Delrojus jumis nepasitikėjo. Kodėl aš turėčiau?“

Dvidešimt trečias skyrius

Karlo pimpalas rodė pusę šešių.

Tuščia meškeriotojų būdelė, kurioje su Mironu rado pastogę, dvokė stovinčio užutėkio vandeniu ir pelėsiais. Reikėjo džiaugtis, kad išvis ją rado, nors vienintelis jos pranašumas buvo nuošalumas ir stogas virš galvos nuo svilinančios saulės.

Trys maži langeliai ir vienos durys – menkas vėdinimas, čia buvo taip karšta, kad ir šventasis būtų ėmęs ilgėtis pragaro. Čiužiniai ant siaurų gultų atrodė tarsi kėglių rutulių prigrūsti. Mirono bezdalai taip dvokė, kad juos galėjai rinkti į butelius ir naudoti cheminiame kare.

Tad ar reikia stebėtis, kad jis blogos nuotaikos?

Buvo toks surūgęs, kad net suabejojo, ar protinga buvo įtraukti Sesilijų į savo planus. Gal šįkart turėjo veikti vienas? Galų gale tai buvo didžiausias užmojis jo karjeroje, jo – kaip jie ten sako? – opusas. Taip, tai jo opusas. Jo didysis finalas.

Jeigu jiems nereikėtų čia smaksoti laukiant pasimatymo su Sesilijumi, jis ir Mironas jau būtų anapus Rio Grandės, leiptų atogrąžų rojuje, butelis tekilos vienoje rankoje, kitoje senjorita, kuri nežino žodžio ne. O jis vis dar čia, užsikasęs tankmėje, kur blakės kaip nykštys, o gyvatės kaip koja, baigia paskęsti savo prakaite, alpsta natūralioje garinėje pirtyje.

Bet Sesilijus ir jo indėlis buvo būtini norint užsitikrinti gyvenimo kokybę, kai jie pasieks Meksiką. Žvelgsim giliau,

vylėsi Karlas, šis delsimas ir iš to kylantys keblumai atsipirks.

Tas tuščias laikas jį ėdė ir erzino. Neturėdamas ką veikti, tik gainioti geliančius vabalus ir diena po dienos skaičiuoti begalines minutes, jis per daug galvoja. Nepasitikėjimas savimi prikibo godžiai kaip žiurkės, kurios naktį susirinkdavo pasiknisti jo ir Mirono atmatose.

Vienas dalykas, apie kurį jis galvojo, – gal nereikėjo užmušti to vyro degalinėje. Jis nenorėjo palikti įsilaužimo liudytojų. Bet, po velnių, policija neilgai truko surasti pirštų atspaudus ant saldainių lentynų – ačiū tau, Mironai. Degalinės savininkas būtų juos atpažinęs keletu valandų anksčiau, štai ir viskas. Jie vis tiek būtų turėję laiko išnešti kudašių. Gal tiesiog reikėjo surišti vyruką ir palikti.

Jei galėtų viską pakartoti, veikiausiai neimtų ir mergaitės. Bet jam pasistodavo vien pagalvojus apie tą nuotykį; ką gi, kad ir kaip būtų susiklosčiusios aplinkybės, būtų ją pasiėmęs. Ir kas galėtų jį kaltinti? Ji buvo pirma moteris per dvidešimt metų. Dvidešimt metų, Dieve, pasigailėk! Jis nepajėgė priversti pasistoti dėl ponios Beili ar jos senmergės sesers. Jų suzmekę kūnai jam buvo atstumiantys, nors Mironas, atrodo, nekreipė dėmesio, kad trūksta jaunystės ir stangrumo. Bet ta gležna jauna būtybė su šortais ir ilgomis kojinėmis... Hmm, hmm, hmm, ji išties buvo saldi.

Nors veikiausiai nebuvo pats protingiausias sprendimas paskui ją užmušti. Tokie dalykai visus įsiutino. Farus, teismus, žmones, net kitus kriminalinius. Visos teisingumo vykdymo agentūros trijose valstijose, federalai, visi iššiepė nasrus dėl tos mergaitės. Nepaliks nė vieno akmens nepajudinę, ieškodami skriaudėjo. Jis pajuto spaudimą. Velnias, nebūtų žmogus, jeigu nejaustų.

Labiausiai jis bijojo būti sugautas. Nes jei žagini ir prievartauji vaikus, o po to dar nužudai, tu ne tik teisme gausi patį griežčiausią straipsnį – vos tave įgrūs atgal į kaliūzę, tavo

šikna taps visų kalinių nuosavybe, ir sargybiniai apsimes nematą, kaip kruopščiai ji bus platinama. Ir visą laiką, kiek jam dar bus skirta gyventi, jis turės arba leisti vienutėje dėl savo paties saugumo, arba būti kasdien prievartaujamas. Tik toks pasirinkimas.

Bet jis negrįš atgal į kalėjimą. Mirs anksčiau. Jau verčiau gaus kulką į kaktą nuo kokio storasprandžio tvarkos saugotojo, pasiryžusio sumedžioti pabėgusį kalinį, nei grįš į kalėjimą. Būti nušautam – bent jau greita ir neskausminga. Ne taip, kaip būti kasdien prievartaujamam, kol mirsi nuo žaizdų ar ligos.

Žinoma, jis pasistengs nebūti nei sugautas, nei nušautas. Jo pasirinkimas – išsisukti gyvam ir nusigauti į saulėtąją Meksiką. Bet tarp jo ir Meksikos drykso Teksasas, tūkstantis šimtas mylių sušiktos valstijos, kuri jam nieko daugiau nedavė, tik nelaimių atnešė nuo pat pirmo suėmimo dar paauglystėje.

Būtų lengviau, jei būtų su kuo pasišnekėti apie savo rūpesčius. Su Mironu kalbėti tas pat kaip su kelmu. Tad nors tas prakeiktas laukimas ir buvo neišvengiamas blogis, viską pasvėrus, jis džiaugsis vėl susivienijęs su broliu. Sesilijus supras ir pritars tam, ką jis jaučia.

– Rytoj bus didi mūsų diena, Mironai.

– Aha. – Šis krapštė šašą ant alkūnės.

– Tu pasiruošęs šiokiam tokiam spektakliui?

– Taip, Karlai.

– Geriau atsikelsime anksti rytą, kad turėtume marias laiko. Juk nenorime ten atsirasti pernelyg anksti ir atkreipti į save dėmesį. Bet negalime ir vėluoti.

– Negalime vėluoti.

– Tikiuosi, Sesilijus žino, kokį velnią daro. Jeigu jis susimaus, užmušiu ir nepažiūrėsiu, kad brolis. – Jis bakstelėjo Mironą, kad atitrauktų jo akis nuo šviežiai kraujuojančios alkūnės. Bespalvės nemirksinčios žlibės žiūrėjo į jį, bet nedaug ką matė. – Atsimink vieną dalyką, Mironai.

– Kokį, Karlai?

– Jeigu iškils kokių ginčų, kokių prieštaravimų, kaip kas turėtų būti, darai, ką aš sakau. Pagavai?

– Taip, Karlai. Darai, ką aš sakau.

– Ne tu, Mironai. Aš.

– Aš.

– Velniava. – Karlas drėbėsi ant nepatogaus gulto ir įsispoksojo į vorų nutūptas lubas.

Jo bendrininkai – beviltiškas vėpla ir brolis, kurį kartkartėmis apnikdavo baimės priepuoliai. Jis vylėsi, kad Dievas bus Sesilijų nuo šito išgydęs. Vylėsi dėl paties Sesilijaus. Nes jeigu vėl koks šūdas ant jų užgrius, šįkart Sesilijus turės pats manytis. Antrą kartą Karlas neprisiims jam skirtų smūgių. Nė už ką.

Geriau tegul Sesilijus nekrečia jokių kvailysčių, o tai...

Geriau tegul nekrečia.

Dvidešimt ketvirtas skyrius

Aną nustebino, kad kritiškos būklės ligonis paguldytas į širdies ligų skyrių. Ar įmanoma sustiprėti tokioje judrioje vietoje? Jeigu apie triukšmą spręstum iš lempų šviesumo ir eismo, tai čia išties labai triukšminga.

Seselės ir kitas personalas tik ir zujo aplinkui. Keletas kalbėjo telefonais prie centrinio pulto. Valytoja šveitė grindis, o kita tuštino šiukšliadėžes. Visi lenkėsi itin aukštos moters, dalijančios maisto padėklus iš metalinio vežimėlio, išstypėlė jį vairavo kaip tanką.

Kai Ana užėjo į Delrojaus atitvarą, seselė tikrino lašelinę. Jis buvo atsibudęs. Seselė užrašė pastabas lentelėje, tada išėjo ir paliko juos vienus.

Ana priėjo prie lovos ir parodė: *Taip džiaugiuosi, kad jums geriau.*

– Ne tiek, kad pastebėtum. – Jo akys perbėgo visą tą įrangą, kuri jį maitino, sekė širdies ritmą ir kvėpavimą, tuštino pūslę, pumpavo deguonį į šnerves – darė tai, ko pats nepajėgė.

Gydytojas sako, kad jums daug geriau. Atrodote geriau nei šį rytą, kai čia buvau. Jis nusistebėjo. *Miegojote, todėl netrukdžiau. Ar tyrimai labai blogi?*

– Nekokie.

Tik tiek pasakė, ir Ana daugiau jo nespaudė, suprato, kad jį ne tiek vargino nepatogumai, kiek žeidė paties bejėgystė.

Didžiausia našta jo širdžiai buvo, kad jautėsi pažemintas, bejėgis ir silpnas.

Be to, gydytojas jau buvo ją apšvietęs.

– Ponas Korbetas jaučiasi daug geriau, nei galima tikėtis po tokio rimto širdies smūgio, – aiškino jai. Angiograma ir sonograma patvirtino pirminę diagnozę. Be to, Delrojaus širdis buvo pažeista ne tik šio, bet ir ankstesnių priepuolių, kurie praėjo nepastebėti, veikiausiai klaidingai palaikyti virškinimo sutrikimu ar rėmens ėdimu. – Jo širdis stipriai pažeista infarkto. Šito neišgydysi.

Gera žinia, pranešė jis, ta, kad Delrojaus kraujospūdis pasiduoda gydymui. Visais kitais atžvilgiais jis geros sveikatos ir kaip tokio amžiaus išskirtinai stiprus. Baigdamas gydytojas padarė išvadą, kad jis atsargus optimistas.

– Kaip Deividas? – dabar paklausė Delrojus.

Ji papasakojo, kad jo anūką laukiamajame prižiūri Mardžorė Beiker, jis spalvina paveikslėlį seneliui, kurį kitą kartą atnešianti.

– Norėsiu jį pamatyti. Ar ferma laikosi?

Ji patikino, kad viskas gerai. Nepasakojo jam apie Sesilijaus Herboldo apsilankymą. Bet kokia užuomina apie posūnį būtų jį sunervinusi. Kai tokia būsena, bet koks sukrėtimas būtų mirtinas.

Be to, Sesilijus jau paliko miestelį. Jo atvykimo priežastis vis dar neaiški, bet vietos policija ją patikino, kad jis buvo sekamas, kol atsidūrė toli už apygardos ribų.

– Sojeris viską gerai prižiūri?

Taip.

Delrojus lėtai pasikasė žandą.

– Žinai, iš pradžių juo nepasitikėjau. – Jis stabtelėjo, tarsi laukdamas jos prieštaravimo ar komentaro. Kai ji nieko neatsakė, kalbėjo toliau: – Kaip gali pasitikėti žmogum, kuris pasirodo iš niekur. Jis neatrodo piktybiškas. Gana malonus.

Bet kažkas buvo ne taip. Kurį laiką galvojau, kad jis prikišo pirštus prie tų galvijų.

Bet dabar nebe?

– Ne, dabar nebe. Kodėl jis turėtų gaišinti mano jautukus, bet gelbėti man gyvybę? O jis pasistengė, pati žinai. Išgelbėjo man gyvybę, Ana.

Džekas nepailsdamas darbavosi, kad širdis dirbtų ir jis tebekvėpuotų, kol atvyks greitoji. Visas susitelkęs, jis nepaliaujamai pumpavo Delrojaus krūtinę, kol prakaitas ėmė varvėti nuo nosies ir sruventi per nuogą krūtinę ir rankas. Net kai Ana siūlėsi jį pavaduoti, Džekas nesustojo. Tarsi turėtų didesnį užmojį ir tikslą, nei vien tik išsaugoti Delrojui gyvybę. Atrodė, tarsi paties Džeko gyvybė priklausytų nuo to, ar Delrojus liks gyvas.

– Jeigu jo tikslas būtų buvęs pakenkti man, būtų leidęs numirti. Vis dėlto, – Delrojus suraukė antakius, – jaučiuosi taip, tarsi būtų kažkas, ką pražiūrėjau. Kažkas, ką praleidau. Bet kas tai galėtų būti?

Gali būti, kad Džekas vienaip ar kitaip susijęs su Sesilijumi Herboldu – kaip ir Delrojus. Žinoma, visai kitaip. Bet taip pat tvirtai.

Džekas iškart atpažino Herboldą. Ji suprato. Gal atpažino iš žiniasklaidos, kuri Sesilijui ir Karlui skyrė daug dėmesio, – bet Džekas jį pažinojo. Buvo budrus, atsargus ir apdairus, kaip gyvūnai, kai pajunta pavojų. Ir įsitempė akimirksniu, dar prieš tai, kai Herboldas prisistatė – anksčiau.

– Ką apie jį galvoji, Ana?

Kadangi jos mintys apie Džeką buvo prieštaringos, ji pamelavo: *Nieko apie jį negalvoju.* Paskui dar padaugino melo: *Per mažai su juo buvau.*

Ji praleido visą naktį šalia Džeko Sojerio. Jautė, kada jis išties miega, o kada apsimeta, kaip ir pati kartais suvaidindavo mieganti. Kodėl ji žaidė tą paiką neva miegančios žaidimą?

Nes buvo lengviau apsimesti, kad jo nėra, nei apsimesti, kad nejaučia nė menkiausio virpulio, kai jis šalia. Savigynos taktika. Nenorėjo būti įskaudinta ar pasijusti kvailai.

Smogti pirmai – tokia visados buvo jos taktika kitų žmonių atžvilgiu. Ypač vyrų. Ją išsiugdė, kad apsigintų nuo gašlių jaunikaičių, kurie troško patirti naujovę – permiegoti su kurčia mergina.

Šią taktiką išsiugdė paauglystės metais. Berniukas flirtuodavo su ja, kviesdavo į pasimatymą, tada tikėdavosi seksualinių paslaugų už labdaringą dėmesį. Negalėdami pripažinti, kad juos atstūmė, girdavosi melagingais užkariavimais. Kai sudėdavo savo istorijas, mitas apie ją vis augdavo. Taigi, nors ir be jokio pagrindo, gandai, kokia bloga jos reputacija, vis stiprėjo. Kas būtų patikėjęs bebalsiais kurčios mergaitės protestais? Tik ne berniukai, svajojantys, kaip pasimaudyti seksualinėje aukso gysloje, apie kurią tiek daug girdėjo kalbant drabužinėje. Tik ne mergaitės, kurios ją niekino kaip šliundrą, bet slapta pavydėjo, kad jos taip geidžia bendraklasiai.

Tėvai skatino eiti į pasimatymus su ją kviečiančiais berniukais. Jie desperatiškai troško, kad dukros gyvenimas būtų kuo normalesnis. Jiems atrodė suprantama, kad berniukai jai skambina, vertino kaip teigiamą ženklą – ji kaip visos paauglės. Tėvai nežinojo tikrosios tų skambučių priežasties, o Anai širdis neleido sugriauti jų iliuzijų, atskleisti tiesos, kodėl ji tokia populiari.

Nereikėjo daug laiko, kad jos širdies skausmas virstų neapykanta. Ji griebėsi tos bjaurios elgsenos, kai vienodai atstumiama tiek vyrų, tiek moterų siūloma draugystė. Beveik atšaldė ir Diną Korbetą. Manydama, kad ir jis nė kiek nesiskiria nuo kitų, iš pradžių atmesdavo ir jo kvietimus. Bet jis buvo atkaklus, ir ji galiausiai priėmė kvietimą. Atrodė, jis nieko už tai neprašė mainais, tik dar kartą susitikti.

Keletą mėnesių juodu susitikdavo beveik kas vakarą, ir tik tada jis sukaupė drąsos paglostyti jai krūtinę – ir tai mikčio-

damas paprašė jos leidimo. Ko gero, kaip tik tada ir suprato jį mylinti.

Jis pasiūlė tuoktis iškart, kai juodu pirmą kartą pasimylėjo. Ji juokais atsakė, kad jam nebūtina taip stengtis, ji turinti pakankamai priežasčių dar permiegoti su juo, nesvarbu, ves ją ar ne. Dinas patikino ne sekso siekiąs. Jis nori, kad Ana būtų jo viso gyvenimo draugė.

Deja, Dino gyvenimas buvo pernelyg trumpas. Kai jis mirė, tikimybė sutikti kitą vyrą labai sumažėjo. Ji buvo klausos negalę turinti našlė su mažu vaiku, gyveno su uošviu fermoje toli nuo miestelio. Visos šios aplinkybės buvo peilis bet kokiam visuomeniniam gyvenimui, juolab romanui.

Bjaurios paskalos apie ją ir Delrojų taip pat ją baidė. Kai tik pasirodydavo viešai kartu, visur sugaudavo dviprasmiškus žmonių žvilgsnius. Tomis retomis progomis ji laikydavo galvą aukštai, išraiška būdavo šalta ir net atšiauri, dar gyvenimo pradžioje buvo išmokusi atremti gailestį ir žeidžiantį smalsumą.

Gandai apie jos santykius su uošviu kėlė kai kurių vyrų susidomėjimą, bet jie buvo tokie pat atmatos, kaip tie viltingi mokyklos berniukai. Vienas iš tokių padarų buvo Emoris Lomaksas.

Nepaisydama visos blogos patirties, ji vis dar puoselėjo gražias mintis apie meilę, romantiką ir seksą. Dinas seniai buvo miręs, bet ji atsiminė, ką reiškia būti įsimylėjusiai. Laukimas. Kai trūksta oro ir širdis daužosi. Kamuolys gerklėje. Tvinksniai pilve ir maudžiančios krūtys.

Prisiminimai išties buvo gyvi.

Dabar ji vėl juos patyrė. Kiekvieną kartą, kai būdavo netoli Džeko Sojerio.

Ji abejojo, kad koks vyras kada nors dar ją patrauks, ir jau tikrai nesitikėjo, kad pasijus svaigstanti ir raustanti šalia bastūno, kurio batai purvini, o veide pernelyg daug atšiauraus gyvenimo pėdsakų, žmogaus mįslingo ir prieštaringo.

Džekas labai geras Deividui. Nerado, kaip prikibti prie jo manierų. Jis sunkiai dirba. Ir vis dėlto čia nesuėjo galai, ir tai ją, visai kaip Delrojų, gąsdino. Ypač jeigu čia įsimaišę Herboldai.

Ji nesiruošė pulti panikon ar bėgti, kaip siūlė Džekas. Bet ji lengviau atsikvėptų, jeigu Karlas Herboldas vėl atsidurtų kalėjime, ir ji žinojo kodėl (jeigu priežastis tik viena) dar prieš Džekui pačiu laiku pasirodant.

O dėl Sesilijaus... kodėl jis pasirodė ūkyje kaip tik šiandien?

Delrojus plekštelėjo jai per ranką, pažadindamas iš neramių minčių.

– Kas atsitiko, Ana?

Parodžiusi po smakru raidę *s*, ji iškart ją pervertė į ženklą *5*.

– Neaiškink man. Tu buvai per tūkstančius mylių. Žinau...

Man neramu. Noriu, kad pasveiktumėt.

– Pasistengsiu, Ana, – atsakė jis. – Bet jeigu aš ne... – Ji pradėjo rodyti, bet jis siektelėjo ir sustabdė jos ranką. – Jeigu tai mane pribaigs, yra keletas dalykų, apie kuriuos mums reikia pasikalbėti.

Ana vylėsi, kad jis nepradės kokių išpažinčių, kurių paskui abiem reikėtų gailėtis. Palengvėjo, kai jis ėmė kalbėti apie verslo reikalus.

– Niekam kitam nenaudok Deivido koledžo fondo. Nesvarbu, kokie sunkumai užgriūtų ar kokie bjaurybės, kaip tas Lomaksas, spaustų, Deivido santaupų sąskaita turi likti nepaliesta.

Ji pažadėjo ir paprašė nesijaudinti dėl visokių tokių reikalų. *Būkit geras, dabar pailsėkit.*

Jis susiraukė.

– Turėsiu begalę laiko pailsėti, kai viską pasakysiu. – Žiūrėdamas jai į veidą, ištarė: – Ana... Ana.

Ji perskaitė savo vardą iš jo lūpų – Delrojus jį tarė iš širdies. Tai vertė ją nervintis, bet negalėjo jo sustabdyti, kad nepasakytų to, ką matė esant reikalinga.

– Buvau neteisus, Ana, keldamas tokį triukšmą, kai Dinas pirmą kartą man pasisakė, kad nori tave vesti. Atsiprašau.

Jai norėjosi nusijuokti su palengvėjimu. *Delrojau, tai buvo taip seniai. Praėjome tai prieš daugelį metų.*

– Žinau, bet vis tiek noriu atsiprašyti. Buvau neteisus, kai prieštaravau jūsų vedyboms. Buvai gera Dinui. Ir man gera. Ypač kai jis mirė.

Ji supratingai pati sau šyptelėjo.

– Man nesmagu, kad palieku tave vieną laikytis. Palieku vieną su Deividu ir su tokia painiava ant galvos.

Jūs nepaliekate. Ir nieko tokio neatsitiko, tik greičiau sveikite ir grįžkite namo.

– Atsitiko, Ana. Ir dar daugiau atsitiks, jei nepasveiksiu.

Jos akyse pasirodė ašaros. *Turite pasveikti, Delrojau. Kitaip nuvilsiu Diną. Nes kai jis mirė, pažadėjau jumis rūpintis. Nenoriu sulaužyti to pažado.*

Jis vėl paėmė jos ranką ir šįkart prispaudė prie krūtinės. Retai ją paliesdavo. Net stengdavosi nepaliesti. Tad šis toks intymus gestas buvo išskirtinis ir atskleidė, kaip tai jam svarbu. Netgi neberodė ženklų, nes būtų reikėję paleisti jos ranką. Ana skaitė žodžius, besiliejančius iš jo lūpų.

– Tu nesusikirtai, Ana. Įvykdei savo pažadą, nors tai daug tau kainavo. Ne, tikrai žinau, – pridūrė pajutęs, kad ji nori ištraukti ranką ir parodyti nesutinkanti. – Tau buvo nelengva visus tuos metus gyventi su manim. Arba... Arba, sakyčiau, nelabai linksma. Buvau savanaudis.

Ji nepritardama papurtė galvą.

– Taip, taip, buvau. Man buvo daug geriau gyventi nei tau su berniuku.

Ana niekada nematė Delrojaus verkiant, net tada, kai laidojo sūnų. Ašaros jo akyse dar labiau išdavė jausmus, su kuriais jis grūmėsi.

– Kai Dinas mirė, bijojau, kad išvyksi iš ūkio, pasiimsi Deividą ir kursi jam ir sau kitą gyvenimą. Galėjai. Gal net turėjai. Taigi esu dėkingas, kad pasilikai su manim.

Ji vėl bandė ištraukti ranką ir parodyti, bet jis nepaleido.

– Būk gera, leiski man baigti. Dar tik pradėjau. Nesu labai iškalbingas... Na, esu niekam tikęs, kai reikia sudėti į žodžius tai, ką jaučiu. Bet viliuosi, suprasi... Turi žinoti, kad aš...

Ana vylėsi, kad jis nepradės išpažinti savo meilę, kurią daugelį metų matė jo akyse. Neįmanoma tiksliai pasakyti, kada suprato, kad Delrojus ją myli. Nebuvo kokio staigaus praregėjimo, nei tikslios akimirkos, kada jai nebeliko jokių abejonių. Slenkant mėnesiams ir metams, tas supratimas atėjo pamažu, tyliai ir be trimitų, kol vieną dieną tiesiog žinojo, kaip visos moterys širdim pajunta.

Nė katras to nepatvirtino. Ji niekada nedavė jam jokios užuominos žinanti, kad jo jausmai išaugo į šį tą gilesnio. Būtų buvę žiauru. Nes vis tiek nieko iš to nebūtų išėję.

Ne dėl moralinių skrupulų, ne dėl apkalbų ji neatsiliepė į Delrojaus meilę. Ji mylėjo jį, kad nepaisydamas ano priešiškumo ją priėmė. Jis gaišo laiką, vargo, kad išmoktų ženklų kalbą, ir už tas pastangas jį mylėjo. Juos siejo bendra meilė Dinui, paskui Deividui. Ji buvo prieraiši ir atsidavusi marti. Bet tai ir viskas.

Delrojaus meilė buvo kitokia ir daug stipresnė.

Jeigu būtų kada tai parodęs, būtų turėjusi išsikraustyti. Ji nuoširdžiai tikėjosi, kad taip neatsitiks. Ūkis tapo jos namais. O dar svarbiau – čia Deivido namai. Delrojus buvo vienintelis jo tėviškas autoritetas, vienintelė šeima, kurią juodu turėjo. Išplėšti iš gimtinės, atskirti nuo viso to, ką jis pažinojo ir mylėjo, – tai sūnui būtų buvusi pernelyg didelė trauma. Akivaizdu, ir Delrojus nujautė, koks būtų jos požiūris. Turėjo suprasti, koks ironiškas jam teko pasirinkimas: parodyti savo jausmus reikštų netekti jos ir anūko.

Tad ir gyveno su tokiu nebyliu susitarimu: jo jausmai lieka neišsakyti, o Ana apsimeta nieko apie juos nenujaučianti.

Ji ir dabar laikėsi tos sutarties. Pasilenkusi švelniai ir nekaltai pabučiavo į kaktą. Kai vėl atsitiesė ir pažiūrėjo į jį,

abu apsikeitė supratingais žvilgsniais, daug iškalbingesniais negu žodžiai. Jos akys dėkojo, kad prisipažindamas savo meilę nevers jos išvykti. Jis dėkojo, kad Ana nesijuokia iš jo meilės. Abu išlaikė orumą.

Dvidešimt penktas skyrius

Kai kuriuos genialius sprendimus tikrai vertėtų aprašyti. Turėtų būti tokia enciklopedija, į kurią būtų įtraukiamos tik pačios nuostabiausios idėjos, kad ateities kartos jas studijuotų, panaudotų ir žavėtųsi kūrėjais.

Bet jeigu būtų toks žinynas, netikėtumo veiksnys būtų paaukotas. O esminė genialaus sprendimo sąlyga yra netikėtumo elementas. Štai kodėl ši idėja buvo tokia beprotiškai fantastiška. Niekas negalėjo tikėtis, kad Sesilijus Herboldas ims ir aplankys savo piktą seną patėvį.

Jis stukseno savo mustango vairą Boso balso, riaumojančio per garsiakalbius, taktu. Springstinas buvo savo srities genijus. Bet ir Sesilijus Herboldas ne ištižėlis savo srityje. Tikrai ne. Jis turi tikrą kūrybinę nuojautą, kuri dažniausiai lieka neįvertinta.

Taip, Karlas gali būti bebaimis. Karlas turi daugiau drąsos ir smarkumo. Bet Sesilijus protingesnis. Jis – strategas. Mąstytojas. Planuotojas.

Koją taip ir traukė paspausti greičio pedalą. Jis troško išspausti iš savo mašinikės visa, kas įmanoma, išties pamatyti, ar ji gali skrieti kaip pamišusi greitkeliu. Kaip tik šitaip ir darytų jo nutrūktgalvis jaunesnysis brolis. Apsvaigęs nuo sėkmės, Karlas būtų toks kvailas, kad gautų baudą už greičio viršijimą. Ir įteiktų į rankas pareigūnams tai, ko jie nori, – galimybę sustabdyti šalikelėje ir kabinėtis.

Tačiau Sesilijus protingesnis negu Karlas. Jis važiuoja leistinu greičiu. Labai ačiū, jokių baudų.

Beje, jeigu paspaustų greičiau, pamestų uodegą.

– Tai juokdariai, – sumurmėjo su panieka ir pakėlė skardinę pepsio prie lūpų. Su kuo tie policininkai galvoja turį reikalą? Ar jie nežino, kad jis tikras genijus? Laikydamas spidometrą ties šešiasdešimčia mylių, jis dar kartą peržvelgė dieną.

Negalėjo net norėti, kad būtų geriau praėjusi. Buvo apsišiktinai puiki. Kad senis serga, buvo papildomas pliusas, to jis nesitikėjo. Kas nors kitas tą stulbinančią naujieną būtų priėmęs kaip nesėkmę. Kas nors menkesnės vaizduotės būtų palaikęs tą dieną visiška nesėkme, pasidavęs ir grįžęs namo. O jis čia įžvelgė auksinę galimybę ir iki galo ją išnaudojo.

Vykdamas į Bleverį, jis tikėjosi užtikti senąjį išperą ūkyje, įsitikinti, kad apsilankymą užfiksavo prielipos, tada grįžti namo. Kai vėliau bus apklaustas, Delrojus pasakys tiesą – nes Delrojus Korbetas niekada nemeluoja. (Kiek kartų juodu su Karlu, maldaudami alibi, girdėjo: „Apgailestauju, berniukai, bet net dėl jūsų nemeluosiu.“)

„Sesilijus atvyko paprašyti manęs atleidimo“, – pasakys jiems. Ar jis atleido, ar ne, nesvarbu. Bus pasakyta, kad Sesilijus prašė atleidimo.

Tokia turėjo būti sėkminga diena.

Diena iš sėkmingos virto stebuklinga, kai jo sielvartą ir kančias, ir sąžinės graužimą, ir atgailą išvydo visi buvę trečiame Memorialo ligoninės aukšte.

Kai jam nebuvo leista įeiti į širdies ligų skyrių, jis suvaidino visą dramą. Ne rėkė, keikėsi – tokios rūšies spektaklį būtų surengęs Karlas. Būtų buvusi klaidinga strategija. Šiomis aplinkybėmis daug geriau paveikė ašaros ir sielvartas. Visi buvę širdies ligų skyriaus laukiamajame jį užjautė, kai šalta kaip ledas budinti seselė pasakė: „Atleiskite, pone Herboldai, šeimos pageidavimu niekam neleidžiama pasimatyti su ponu Korbetu.“

– Bet aš ir esu šeima, – jis sukūkčiojo, iš pradžių sausai. Paskui sugebėjo išspausti keletą ašarų. – Aš šeima. – Jo balsas truputį užlūžo ir dėl to suskambėjo dar gailiau. – Neišeisiu, kol nepamatysiu patėvio. Yra kai kas, ką turiu jam pasakyti prieš mirtį. Ar jis žino, kad aš čia? O jo paties ar paklausėte, gal jis nori mane matyti?

Iš tikro tas kalės vaikas veikiausiai būtų pakratęs kojas vien sužinojęs, kad Herboldas bent per šimtą mylių nuo jo ligos patalo.

Sesilijui nebuvo nei galvoj, nei subinėj, ar tas senis gyvens, ar mirs. Iš tikro jis beveik džiaugėsi, kad neteko susitikti su juo akis į akį. Nors buvo pasirengęs padus laižyti, ant kelių šliaužioti prieš Delrojų, jeigu to prireiktų, kad jo atgaila atrodytų įtikinama. Ir džiaugėsi, kad nereikėjo tokių kraštutinumų. Beje, Delrojus ne iš tų žmonių, kuriuos lengva apkvailinti. Jis nebūtų toks lengvatikis, kaip tas ligoninės apsaugininkas, kuris buvo pakviestas.

Ta policininko iškamša atkrypavo iki Sesilijaus – ūsuose nebaigtų pusryčių bandelės trupiniai. Paklausė Sesilijaus, kokios problemos, ir Sesilijus jam paaiškino.

– Na, aš suprantu, kodėl jūs nuliūdęs. Bet jūs trukdote kitiems žmonėms, o mums ligoninėje nereikia sambrūzdžio. – Jis pasiūlė Sesilijui ateiti tinkamesniu laiku.

Kai Sesilijus atsisakė, apsaugininkas bejėgiškai pasižiūrėjo į seselę, ir tada ši iškvietė vietos policiją.

Pareigūnas buvo senas ir pavargęs, ir jam nė velnio nerūpėjo, pamatys Sesilijus patėvį ar ne. Jis jau buvo perspėtas apie brolius Herboldus.

– Jūs pažeidžiate lygtinio paleidimo taisykles, ar ne, bičiuli?

– Ne, pone. Gavau leidimą aplankyti patėvį. Su sąlyga, kad grįšiu šį vakarą ir pranešiu. Mane prižiūrinti inspektorė turi skambintojo atpažiniklį, tad negalėčiau jos apmauti. Štai jos numeris. Paskambinkite ir patikrinkite mane.

Sesilijus ištiesė vizitinę, policininkas paėmė ir paskambino nurodytu numeriu. Jam buvo paaiškinta, kad Sesilijus gavo leidimą išvykti iš Arkanzaso valstijos aplankyti šeimos – su sąlyga, kad grįš iki septintos vakaro. Ir, jeigu Sesilijus gerai suprato, policininkui taip pat buvo pasakyta, kad jis sekamas, taigi negali pakeliui prisidaryti rūpesčių – na, tokių kaip pasimatymas, pagalba ar parama broliui. Jam taip pat veikiausiai buvo pasakyta, kad ši jo kelionė tėra maskaradas, ir Sesilijus nuves juos tiesiai pas Karlą ir Mironą.

Bleverio policijos veteranas niūriai žiūrėjo į Sesiliją ir klausėsi informacijos, atsklindančios iš Arkanzaso. Galiausiai tarė:

– Gerai. Ačiū. – Jis baigė pašnekesį ir grąžino kortelę Sesilijui. – Jūs per nieką įklimpote į rūpesčius, pone Herboldai. Jūs čia nepageidaujamas. Jūsų patėvio šeima mano, kad pasimatymas su jumis jį nuliūdins. Sako, kad apsireiškėte ne pačiu geriausiu laiku.

– Todėl ir noriu su juo pasimatyti. Kai gyvenome su juo, mudu su broliu Karlu prikrėtėme daugybę bjauriausių dalykų. Beveik sugriovėme jam gyvenimą. Kai Delrojus atsisakė padėti teikiant apeliaciją, Karlas padarė keletą gana stiprių pareiškimų. Na, grasino ir panašiai. Noriu pasakyti Delrojui, kad niekaip nesu su tuo susijęs. Nusikaltau ir už tai atsėdėjau. Gailiuosi už visą padarytą blogį. Karlas visiškai pakvaišo, pabėgo iš kalėjimo, vėl prisivirė košės. Išprievartavo mergaitę. Jam kelias tiesiai į pragarą. Noriu, kad Delrojus žinotų – vienas iš mūsų grįžo į doros kelią. – Jis sausai sukūkčiojo. – Tai viskas. Tik norėjau, kad jis žinotų – kalėjime aš suradau Dievą. Buvau Kalgaryje. Aš pasikeičiau, Delrojus manęs neatpažintų. Aš ne toks kaip brolis.

– Esu tikras, Sesilijau, kad įtikintumėte Delroją jumis didžiuotis, – ne itin susidomėjęs atsiliepė policininkas. – Bet tai jums teks padaryti kitą kartą ir kitoje vietoje. Prašom išeiti. Aš jus palydėsiu.

– Gerai, pareigūne, – atsakė šis, šluostydamasis ašaras. – Nenoriu jokių nemalonumų.

Ir jis išėjo. Misija įvykdyta. Visoms Karlo ieškančioms žinyboms bus paskleista informacija, kad Sesilijus yra atgailaujantis, įstatymus gerbiantis pilietis. Jis kaip piligrimas nuvyko į Teksasą, kad paprašytų mirštančio patėvio atleidimo. Norėjo padaryti atgailą – šį žodį dažnai vartojo kalėjimo psichiatrai – už visus praeities nusižengimus. Jis nebenori būti siejamas su jaunesniuoju broliu. Sesilijaus kriminalinis laikotarpis – jau praeitis. Jie gali savo dėmesį skirti kitiems dalykams.

O dėl dėmesio jis teisus.

Uodegą jis pastebėjo maždaug už šimto mylių nuo Bleverio, kai sustojo pagirdyti mustango, nusipirkti pepsio ir krepšelio vištienos kepsniukų. Drąsus ir įžūlus, visai nekreipdamas dėmesio, pastebėjo jį ar ne, anas pasuko į sunkvežimių aikštelę už Sesilijaus ir sustojo.

Jis nelipo iš automobilio, bet laukė, kol Sesilijus pylėsi degalų, nuėjo sumokėti ir grįžo su vištienos kepsniukais. Kai įsmeigė į jį akis, tas atsakė tuo pačiu, tiesiog prašydamas, kad Sesilijus imtų kabinėtis, bet Sesilijus pernelyg protingas. Pasturgalis dar sekė kokia penkiasdešimt mylių, paskui atsikabino.

– Samdinys, subinė, – sumurmėjo Sesilijus, perkirtęs Arkanzaso ir Teksaso sieną. Gera priedanga, bet kiekvienam aišku, kad tas kaubojumi persirengęs vyrukas, pasivadinęs Džeku Sojeriu, yra agentas. Pikapas, kurį jis vairuoja, aiškiai tą rodo. Nėra abejonių, tas vyrukas kietas ir gudrus.

Bet net jei ir toks, jis gerokai per anksti pamanė pergudravęs Sesilijų Herboldą.

Dvidešimt šeštas skyrius

Džekas miegojo ant pilvo, galvą pakišęs po pagalve, paklodė apsivijusi aplink kojas. Stiprus beldimas į vagonėlio duris akimirksniu jį pažadino. Lipdamas iš lovos, jis susipainiojo paklodėje ir susvyravo siaurame koridoriuke.

Ana vilkėjo ilgus baltus medvilninius naktinius. Plaukai susivėlę, skruostai nuo miego dar rausvi. Buvo uždususi, aiškiai nuo bėgimo. Mostelėjo jam kuo greičiau ateiti, tada parodė telefono ženklą.

– Tuoj būsiu.

Spausdamas žemyn skausmingai pasistojusį ragą, jis metėsi į vagonėlio galą ir užtruko tik tiek, kad nusišlapintų ir įšoktų į nukirptus džinsus, kuriais vakar mūvėjo. Išgriuvo iš vagonėlio ir dar kieme pavijo Aną. Name ji parodė eiti į kabinetą.

Deividas, vis dar su pižama, kalbėjo į telefono ragelį:

– Nes jei įsisupsi per aukštai, kol dar nesi tam pasiruošęs, gali iškristi ir persiskelti galvą taip, kad reikės siūti ir tvarstyti. Džekas sako, kad aš jau beveik pasiruošęs suptis labai, labai aukštai, bet mama vis dar bijo. Ji jau grįžo. Pakvietė Džeką pasikalbėti su jumis. Atia.

Paduodamas telefoną Džekui, jis paaiškino:

– Išgirdau skambant telefoną, pakėliau ir atsakiau pats, tada nuėjau pažadinti mamos, kaip ta ponia prašė.

– Gerai padarei. – Džekas perbraukė krumpliais berniukui per pakaušį. – Paėmęs telefoną, pasisveikino ir prisistatė. – Atleiskite, užtrukome.

Skambintoja pasakė esanti širdies ligų skyriaus seselė.

– Bandžiau jungtis per retransliacijos sistemą, kad galėčiau kalbėti tiesiai su ponia Korbet. Deja, – atsiduso, – nepavyko. Čia užrašytas šešiaženklis numeris veikiausiai klaidingas. Tada mėginau susisiekti su ponia Beiker, bet ji neatsiliepė į skambutį.

– Išversiu, kaip galėsiu, – atsakė jai Džekas.

Ana nekantriai žiūrėjo jam į veidą, nekreipdama dėmesio į Deividą, kuris timpčiojo jos naktinius ir reikalavo pusryčių.

– Spėju, čia dėl Delrojaus. – Bijodamas blogiausio, Džekas sulaikė kvapą. – Ar jis... Kaip jis?

– Šįryt jo būsena stipriai pagerėjo. Bent jau buvo pagerėjusi. Seselės padėjėja mazgodama jį užsiminė, kad vakar ligoninėje lankėsi jo posūnis. Ponas Korbetas labai susijaudino. Jeigu nebūtume sulaikę, būtų atsikėlęs iš lovos ir lėkęs iš ligoninės. Ir dabar grasinasi. Pagalvojome, kad jo marti turi žinoti. Gal jai pavyktų jį nuraminti?

– Taip, ačiū už skambutį. Ji kuo greičiau atvyks.

Džekas padėjo ragelį ir atsisuko į Aną. Deividas vis dar kamavo ją, zirzė, kad alkanas, ir reikalavo eiti į virtuvę ir duoti jam pusryčių.

– Ei, raketų reindžerių kapitone, pone, – kreipėsi Džekas atiduodamas pagarbą. – Ar tu drąsus imtis misijos? Ar nemanai, kad šįryt pats gali pasiruošti košę?

– Ar galima pasiruošti Kapitono traškučių?

– Puiku!

– Gerai. – Nerangiai atraportavęs, jis išėjo iš kambario.

Ana susirūpinusi žiūrėjo į Džeką. Šis ilgiau jos nekankino.

– Jis laikosi, bet labai susijaudinęs. Kažkas susimovė ir papasakojo jam apie Sesilijaus vizitą į ligoninę.

Suspaudusi delnais smilkinius, Ana lūpomis nusikeikė.

– Grynai mano žodžiais, – atsiliepė Džekas, nors ji nežiūrėjo į jį, tad nematė, ką jis pasakė.

Vakar jis nerado ramybės, kol ji ir Deividas apie vidurnaktį negrįžo iš ligoninės. Jai nežinant, jis nusekė paskui juos, kai po Sesilijaus Herboldo apsilankymo jie išvyko į miestelį. Džekas norėjo įsitikinti, ar nuteistasis ryšis, kaip žadėjo, aplankyti Delroją. Nelabai nustebo, kai pamatė Herboldo mustangą ligoninės automobilių aikštelėje.

Susiradęs vietą už kelių eilių, laukė savo pikape, kol pamatė, kad Bleverio policininkas lydi Sesiliją prie jo mašinos. Kai tas išvyko, šerifo automobilis nusekė iš paskos ir lydėjo iki apygardos ribos. Tada jo vietą užėmė Džekas ir sekė dar porą šimtų mylių.

Su kiekviena mylia jis vis labiau nervinosi, kad tiek ilgai išvykęs. Kai nusprendė sukti atgal, grįždamas į Bleverį viršijo visas leistino greičio ribas ir džiaugėsi, kad parvyko namo anksčiau už Aną. Ligoninėje ji buvo palyginti saugi. Nuolat rodomas per visas žinias, Karlas turėjo būti pakankamai nuovokus, kad nesimaišytų viešose vietose.

Saulė jau beveik leidosi, o kasdienė ruoša dar nebuvo apeita. Jis puolė prie būtiniausių darbų, tačiau visą tą laiką akylai stebėjo namus, taip pat laikrodį ant rankos ir ėmė vis labiau nerimauti, kai valandos bėgo, o Ana negrįžo.

Net ir sutemus naktis buvo rami ir karšta. Perdegusi žemė kaip radiatorius skleidė sugertą saulės karštį. Jis vis apeidavo valdą, gaudydamas neįprastus garsus, stebėdamas, ar nepamatys kur neįprastų šešėlių. Jam labai tankiai tekdavo grįžti į priekabą ir atsistoti priešais oro kondicionierių, kad nudžiūtų prakaitas. Per tą nerimą vis labiau irzo, o karštis visai išsekino.

Valandoms slenkant vaizdavosi vis naujus neapsakomus pavojus, kurie, buvo tikras, užgriuvo Aną ir Deividą. Gal jos mašina vėl užsiožiavo, ir ji dabar įstrigusi tamsoje. Jis ne kažin koks mechanikas. Reikėjo, kad specialistas patikrintų jos degalų sistemą.

Gal juodu su Deividu pateko į avariją? Juos nuveža į ligoninės greitosios pagalbos skyrių, ir kas nors paklausia jos artimiausio giminaičio vardo. Ir ji atsako, kad vienintelis jos artimas giminaitis guli širdies ligų skyriuje viršuje. Niekam nė į galvą nešautų pranešti samdiniui, kuris tupi sodyboje ir susirūpinęs eina iš savo sušikto proto.

Ir Herboldai buvo nuolatinis graužte graužiantis rūpestis. Todėl jis sekė Sesilijų beveik visą kelią iki Arkanzaso. Na ir kas? Šitie ne kokie smulkūs sukčiai. Šitie jau gimė blogi, o ilgiau pasėdėję kalėjime tapo itin patyrusiais nusikaltėliais. Sesilijaus triukas tarsi dūmų uždanga broliui Karlui. Sesilijus atitraukė dėmesį, tuo tarpu Karlas nukreipė žvilgsnį į Aną ir Deividą, vienintelius artimus ir brangius Delrojui Korbetui žmones. Taip ir yra! Herboldai juos pagrobė.

Jau buvo pasičiupęs pikapo raktelius ir ruošėsi lėkti į ligoninę – įsitikinti, ar Ana ir Deividas saugūs, bet pamatė jos žibintus artėjant pro vartus.

Kol mašina riedėjo prie namo, Džekas stovėjo vijoklinės visterijos šešėlyje prie terasos kampo. Jis turėjo pasirodyti čia ir pasisiūlyti nuvesti Deividą į vidų. Jis turėjo žengtelėti ir paklausti, kaip laikosi Delrojus.

Bet prisiminęs jos šiurkščius paskutinius žodžius šį rytą ir vis dar kiek suirzęs, nors ir labai apsidžiaugė, kad jai nieko blogo nenutiko, liko šešėlyje ir žiūrėjo, kaip ji kelia miegantį sūnų nuo užpakalinės sėdynės ir neša į namą.

Grįžo į vagonėlį tik tada, kai įsitikino, kad jie saugūs, kai visos šviesos viršuje užgeso. Išsekęs nuo įtampos ir ilgo sunkaus vairavimo, griuvo į lovą ir pagaliau užmigo.

Jis palietė jos ranką, kad atkreiptų dėmesį.

– Kas atsitiko ligoninėje? Herboldas grasino jums ar Delrojui?

Ji paėmė bloknotą ir užrašė: „Pasiėmiau Deividą žemyn priešpiečių, todėl ten nebuvau, bet Mardžorė buvo. Herboldas įėjo į širdies ligų skyriaus priimamąjį ir pareikalavo pasi-

matyti su Delrojumi. Jam buvo pasakyta, kad negalima. Jis iškėlė sceną. Buvo pakviesta policija. Jis buvo išlydėtas lauk. Tai viskas.“

– To užteko, kad Delrojus susijaudintų išgirdęs. – Džekas pasikasė sprandą. – Kokio velnio jis ten nuvažiavo? Kam jam viso to reikėjo?

Bet Ana negalėjo jam atsakyti. Skubėdama apsirengti ir vėl važiuoti į ligoninę, ji jau buvo nusisukusi. Spėjo nueiti tik iki durų, kur ją pasitiko gailiai raudantis Deividas.

– Paliejau pieną, – žliumbė jis. – Aš nenorėjau, mama. Aš netyčia.

Ana, bejėgė, skubanti ir visiškai sutrikusi, žengė pro duris ir pasuko į virtuvę. Džekas nuėjo paskui ją, pasivijo ir sugriebęs už naktinių trūktelėjo, kad sustotų.

– Eikite apsirengti, – ramiai ištarė, kai ji atsisuko prieštarauti. – Aš gesinsiu gaisrą čia. Jūs pasistenkite užgesinti gaisrą ligoninėje. Deividas gali pasilikti čia su manim. Gerai?

– Ar galiu, mama? Ar galiu? – Ašaros ėmė džiūti jam nuo skruostų, susijaudinęs Deividas šokinėjo nuo kojos ant kojos. – Man nepatinka ligoninė. Jos kvapas kaip tavo švirkštų, kai man leidi. Leisk man pasilikti su Džeku.

„Noriu, kad jūs išvažiuotumėte. Šiandien. Jūs ir Deividas.“

Anąkart jis sakė, kad to norėtų Delrojus. Džekas buvo teisus. Atrodo, Džekas visada teisus, tai ją ir ramina, ir trikdo.

Ana priėmė jo pasiūlymą prižiūrėti Deividą. Jaustųsi kalta, palikdama sūnų neaiškiam laikui, kad sukelia nepatogumų Džekui, tačiau raminosi, nes atrodė, kad juodu džiaugiasi vienas kitu, net kai šluostė palietą pieną. Abu keturiomis, užpakaliai pakelti, Džeko su išblukusiais džinsais, Deivido – su „Žvaigždžių karų“ pižama, jie išsiblaškę pamojavo jai sudiev.

Vos tik Ana įėjo į Delrojaus intensyviosios priežiūros vienutę, jis ėmė dėstyti savo argumentus, kodėl ji turi išvykti iš miesto ir pasiimti Deividą. Jis atrodė geriau, skruostuose

šiek tiek raudonio, bet šio raudonio priežastis kėlė nerimą. Jos pareiga buvo jį nuraminti.

Mes visiškai saugūs, Delrojau.

– Kur nors kitur būtumėt saugesni.

Kol jūs ligoninėje, nevažiuosiu iš miesto. Kaip galėjote pagalvoti, kad tokiu metu išvyksiu?

– Kitomis aplinkybėmis – aišku ne. Bet vakar čia buvo Sesilijus Herboldas. Tai ir aplinkybės nepaprastos.

Jis nežinojo, kad Herboldas pirma atvyko į namus. Jeigu dar ir apie tai išgirstų, Delrojų ištiktų širdies priepuolis.

Aš niekur nesiruošiu vykti. Liksiu čia, su jumis.

– Ana, prašau. Padaryk tai dėl manęs. Judu su Deividu esate visa, kas man dar rūpi. Kaip tik išmanydamas saugojau Diną nuo šitų berniukų. Neleisdavau jiems net prisiartinti. Sesilijus ir Karlas – mano atsakomybė, mano bėda. Velnioniškai aišku, kad judu neturite tos bėdos paveldėti. Prašau, Ana, nenoriu mirti baimindamasis...

– Na, kaip mūsų ligonis? – nerūpestingai įplasnojo gydytojas, trumpam pertraukdamas Delrojaus maldavimus.

Ana jam greitai parašė: „Šįryt jis sukėlė nemenką sambrūzdį.“

– Girdėjau.

„Ar tas susikrimtimas pakenkė jo širdžiai?“

Gydytojas žvilgterėjo į įrašus metaliniame segtuve.

– Matau šiokius tokius pokyčius jo elektrokardiogramoje. Matyt, tada, kai jis grasino paduoti mus į teismą. – Jis pašnairavo į Delrojų, šis irgi dėbtelėjo. Tada gydytojas juokdamasis ryžtingai tarkštelėjo užversdamas segtuvą. – Man atrodo, čia geras ženklas, rodantis, kad ligonis turi energijos ir jaučiasi stiprus. – Ir paklausė žiūrėdamas į Delrojų: – Ką pasakytumėte apie kelionę sraigtasparniu?

Dvidešimt septintas skyrius

– Neprieštarausite, kad einu per gatvę išsigryninti atlyginimo čekio?

Užmetęs ant stalo kampo kojas, Raselas nudrėbė laikraštį ir piktai nužvelgė Sesilijų. Iš tikro sunku buvo pasakyti, ar jis piktai žiūrėjo, ar tiesiog taip buvo įpratęs.

– Tai bus įskaičiuota į jūsų pertrauką. Penkiolika minučių.

– Ten gali būti eilė.

– Penkiolika minučių. – Raselas vėl pakėlė laikraštį.

Kalės vaikas, pagalvojo Sesilijus, užsidėjo saulės akinius ir išėjo į tirpinantį karštį. Juk ne kažin kokios ypatingos malonės prašo. Kiekvieną penktadienio rytą per kavos pertraukėlę jis eidavo į banką išsigryninti savo atlyginimo čekio. Tai jo ritualas nuo pat pradžių, kai dirba autoservise. Vienintelis Raselo malonumas – būti akmenine subine.

Iš po tamsių saulės akinių stiklų Sesilijus nužvelgė gatvę, bet nepamatė nieko įtartino. Farai dar veikiausiai krapšto pakaušius dėl jo vakarykštės kelionės į Bleverį. Mintis apie sąmyšį, kurį ši kelionė turėjo sukelti, privertė sukikenti. Buvo smalsu, ar Delrojus sužinojo, kad jį buvo aplankęs posūnis. Jei taip, tikėjosi, senis pakratė kojas nuo jį ištikusio šoko.

Užėjo į vaistinę, prie gaiviųjų gėrimų baro užsisakė citrininės kokos ir paprašė padavėjos, kad įpiltų į puodelį išsineštinai. Užmokėjo už gėrimą, ritinėlį imbierinių saldainių

ir žurnalą, kaip perdaryti automobilį. Išėjęs į gatvę, nužingsniavo už kampo. Per šiaudelį siurbčiodamas gėrimą palaukė, kol užsidegs žalia šviesa.

Perėjęs gatvę, nužingsniavo atgal priešinga puse. Pavėsyje prieš banką stabtelėjo ir baigė gerti citrininę koką, tada, kaip pavyzdingas miestietis, įmetė tuščią puoduką į šiukšliadėžę, patogiai pastatytą vietos rotariečių.

Palyginti su alpinančiu karščiu lauke, vėdinamas banko priimamasis buvo tikras išganymas. Jis nusiėmė saulės akinius ir kartu su saldainių ritinėliu įsikišo į darbinių marškinių kišenę, ant kurios raudonomis raidėmis buvo išsiuvinėtas jo vardas.

Žurnalas išslydo iš po pažasties ir nukrito ant grindų. Kai pasilenkė jo pakelti, pasižiūrėjo į duris ir pastebėjo banko apsaugininką. Ne daugiau kaip devyniolikos, morkos sulčių spalvos plaukai ir apvalūs žandai, raudoni nuo spuogų. Laikė atidaręs duris poniai, stumiančiai berniuką vaikštynėje.

Sesilijus nuėjo prie darbastalių laukiamojo viduryje. Pasiėmė indėlio lapelį iš savo čekių knygelės. Tušinuku, plona auksine grandinėle pritvirtintu prie stalo, užpildė indėlio lapelį ir patvirtino čekį. Stengėsi negalvoti apie stebėjimo kameras, vienodais intervalais įtaisytas aukštai palei sienas.

Jis palygino eiles prie dviejų kasos langelių. Prie vieno stovėjo storas vyras su stulbinamai dideliu raktų ryšuliu, tabaluojančiu prie diržo, ir prakaito ratilais, išmarginusiais marškinių pažastis. Moteris su kūdikiu vaikštynėje stovėjo už jo. Ji šnekino vaikelį, kad neimtų ožiuotis, kol ateis jos eilė.

Prie kito langelio kasininkė stengėsi padėti pagyvenusiai porai. Už jų stovėjo ūsuotas baikeris su raštuota kaklaskare ant pakaušio ir odine liemene. Ant jo plikų rankų akis badė krūva sudėtingiausių tatuiruočių.

Kol Sesilijus svarstė, kuri eilė slinks greičiau, vyras verslininko kostiumu ir kauliniais akinių rėmeliais apėjo jį ir atsistojo už motinos, beveik prieš Sesilijaus nosį.

– Šiknius.

– Atleiskit?.. – atsisuko vyras.

– Niekai, – sumurmėjo Sesilijus. Jis perėjo į eilę už baikerio.

Pagyvenusi pora sunkiai gaudėsi, kas tie kelionių čekiai. Baikeris nekantriai mindžikavo storapadžiais batais ir sunėrė ant pilvo išpuoštas rankas.

Kitoje eilėje storulis baigė reikalus ir išliumpsėjo laukan, raktai žvangėjo kaip rogių varpeliai. Prie langelio priėjo motina. Pasitempėlis verslininkas pilku kostiumu lygino sąskaitas savo čekių knygelėje.

Galiausiai kasininkė, aptarnaujanti Sesilijaus eilę, nusprendė, kad banko vadybininkas turi išaiškinti pagyvenusiai porai, kaip veikia kelioniniai čekiai. Ji pakvietė vieną, ir šis nulydėjo seniokus prie savo stalo. Jų vietą prie langelio užėmė baikeris. Sesilijus pakrutėjo pirmyn. Pajutęs kažką už nugaros, jis atsisuko.

– Labas, Sesi.

– Labas, Pepe.

Mechanikas, dirbantis pas Raselą. Pepė – meksikietis ir, kiek Sesilijus nutuokė, bendravo tik su meksikiečiais. Jie niekada nepersimesdavo daugiau nei keletu žodžių, bet vyrukas atrodė nieko.

– Raselas išstenėjo leidimą ateiti čionai?

– Kaip visada, – atsiliepė Pepė.

Kasininkė atskaičiavo baikeriui grynuosius, šis vieną jai paliko, kitus susigrūdo į kišenę ir nuėjo. Sesilijus prisiartino prie langelio ir pastūmė per šaltą marmurinę lentyną atlyginimo čekį ir indėlio lapelį.

– Labas rytas, kaip šiandien einasi? – tarstelėjo kasininkė, žiūrėdama į indėlio lapelį. – Penkiasdešimt atiduoti grynais?

– Prašyčiau.

– Kokiais norėtumėt gauti? Po dešimt, dvidešimt?

Motina prie kito langelio padėkojo kasininkei ir apsuko vaikštynę. Kai ji pasitraukė, prie langelio priėjo jupis. Kasininkė palinkėjo jam labo ryto.

Pistoletas atsirado tarsi iš niekur.

Jis tarsi kokiu stebuklingu būdu nukrito Karlui į ranką.

– Net negalvokite spausti pavojaus mygtuko, – ištarė tuo pačiu mandagiu balsu, kuriuo vos prieš keletą minučių sakė broliui „Atleiskit?“. Jeigu situacija nebūtų buvusi tokia įtempta, Sesilijus būtų plyšęs iš juoko dėl brolio maskuotės – jupiško maivymosi. – Tik ištuštinkite kasą, ramiai ir tyliai, ir niekas nenukentės.

– Ir man to paties. – Sesilijus pacitavo gerai žinomą filmo posakį kasininkei prie savo langelio ir atkišo pistoletą, kurį šįryt rengdamasis buvo įsikišęs į trumpikes po marškiniais.

Išgirdo už nugaros bendradarbį sakant „Šūdas“, žodis jo ispaniška tarsena nuskambėjo kaip „cūdas“.

– Ko aš išties noriu, tai visų tų pinigų, kuriuos gaunate penktadieniais, – pasakė Sesilijus kasininkei.

Kiekvieną penktadienį padangų gamyklos, įsikūrusios už keleto mylių nuo miesto, darbininkams būdavo mokama alga. Darbuotojai sustodavo banke padėti savo čekių ir pasiimti grynųjų išlaidoms. Penktadieniais bankas turėdavo po ranka krūvas grynųjų.

– O Dieve, – sukūkčiojo Karlo kasininkė.

– Užsičiaupk arba mirk, kale, – suurzgė ant jos Karlas.

Sesilijaus kasininkė buvo linkusi bendradarbiauti. Ji paėmė brezentinį maišą, prigrūstą pinigų pakelių.

– Ačiū, – mandagiai tarė Sesilijus, kai ji pastūmė maišą per darbastalį.

– Kone, ar tu išprotėjai? – sušnypštė antroji kasininkė.

– Na, nežinau, kaip tu, bet aš nenoriu prarasti gyvybės dėl to sumauto darbo banke.

– Žmogau, tu pracikai savo lygtinumą, – išsižiojo Pepė.

– Atleisk, bičiuli, aš tik sekundę. – Grįžo baikeris. Jis įsispraudė tarp Sesilijaus ir kasos stalviršio. – Ponia, lauke perskaičiavau pinigus ir, sakyčiau, jūs... Koks šū...

Sesilijus sugrūdo pistoleto vamzdį baikeriui į burną, išmušė kelis dantis ir perskėlė ūsuotą lūpą. Kraujas, užtryškęs

ant Sesilijaus marškinių, buvo tokios pat spalvos kaip monograma ant krūtinės kišenėlės.

Tada iškart nutiko keletas dalykų.

– Žmogau, tu cūdinai kvailioji, – pasakė Pepė, ir Sesilijus liepė jam užsičiaupti.

Karlo kasininkė suspiegė ir palindo po stalu.

– Šūdas, – nusikeikė Karlas.

Baikeris loštelėjo atgal nuo smūgio. Tada, susivokęs, kas jį pertraukė, drąsiai metėsi ant Sesilijaus pistoleto.

Tačiau Karlas šovė jam į gerklę.

Ir tada kilo tikras pragaras. Iki tol niekas, kas nebuvo tiesiogiai įtrauktas, nelabai ir suprato, kad vyksta apiplėšimas. Vyrai ir moterys, visi ėmė klykti ir puolė slėptis. Moteris su vežimėliu suspigo ir metėsi ant vaiko, pridengdama jį savo kūnu. Vaikas irgi ėmė klykti.

– Mironai! – sušuko Karlas.

– Ką, Karlai?

– Paduok krepšį.

Mironas buvo užsimaukšlinęs banguotą juodą peruką po beisbolininko kepure, kad paslėptų savo išskirtinius plaukus. Saulės akiniai slėpė jo keistas akis. Nebūtų apsaugininko dėmesio atitraukusi ta nesigaudančių senių pora – vargu ar Mironas būtų pro jį praėjęs nešinas kelioniniu krepšiu. Iš jo Mironas ištraukė nupjautavamzdį, tik tada padavė krepšį Sesilijui.

Mojuodamas pistoletu, Karlas užšoko ant kasų stalviršio ir riktelėjo visiems gulėti, o Sesilijus apėjo aplink ir ėmė kimšti kasų turinį į kelioninį krepšį. Ačiū, broliams Herboldams nereikia pinigų maišų, kuriuose išsipila mėlynas rašalas.

Mironas saugojo banko sargybinį, kuris, atrodė, tuoj tuoj apvems savo blizgančius batus.

– Ei, tu, – šūktelėjo jam Karlas, – ar turi ginklą?

– Taip, pone, – atsakė apsaugininkas kalendamas dantimis.

– Mironai, paimk jo ginklą. – Mironas padarė ką liepiamas. – Jeigu sujudės, nušauk, – paliepė Karlas.

– Gerai, Karlai.

Bet Mironas susipainiojo ir truputį per greitai sureagavo, kai įsiveržė du vietos policininkai. Vėliau specialiame miestelio laikraščio numeryje, skirtame apiplėšimui, buvo aiškinama, kad du patruliuojančius policininkus, esą banke kažkas negerai, įspėjo praeiviai.

Drąsūs, bet neprotingi, jie puolė vidun nelaukdami pastiprinimo. Akimirksniu įvertinęs situaciją, vienas graibstėsi pistoleto. Bet kol atsisegė dėklą, Mironas nušovė jį iš šratinio. Pamatęs pusiau perplėštą porininką, antrasis faras prileido į kelnes, krito ant kelių ir užsidengė rankomis galvą. Ne laiku grįžus drąsai – o gal tai viso labo buvo adrenalino pliūpsnis, banko apsauginininkas pašoko. Mironas nušovė jį iš antro vamzdžio.

– Velniai griebtų, – iškošė Karlas, iš balso girdėjai, kad jam visai nepatiko tas kraujo tvanas, plaukiantis per marmurines grindis. – Vėl užtaisyk, Mironai.

– Gerai, Karlai.

Sesilijus užtraukė kelioninį krepšį.

– Viskas. Nėšinamės iš čia po velnių.

– Aš taip nemanau.

Kasininkė Konė laikė rankose pistoletą. Bet ji grasino ne Sesilijui, Karlui ar Mironui. Ji taikė į antrąjį policininką, nes šis atgavo drąsą ir siekė savo ginklo.

Kasininkė Konė nušovė jį tiesiai į širdį.

Dvidešimt aštuntas skyrius

Ezis palaistė lapingą augalą ant svetainės palangės. Sanpaulijas jis jau palaidojo. Žuvęs reikalas. O tie augalai svetainėje – neturėjo nė menkiausio supratimo, kaip jie vadinasi, – reikia juos laistyti ar ne? Gal jau perlaistė. Bet kai Kora grįš, gal jai bus lengviau pakelti sanpaulijų netektį, jei nors vienas jos augalas bus likęs gyvas.

Tik tokia mintis sukosi Ezio galvoje – „kai Kora grįš", o ne „jeigu ji grįš". Jis neleido sau net pagalvoti, kad ji gali negrįžti.

Neleido sau pernelyg nusiminti ir dėl beprasmiškos vakarykštės kelionės pasimatyti su Dži Parkeriu. Jo kelionė pas mirštantį žmogų suėdė visą dieną – vien dėl to vertėjo ten trenktis.

Na, ne vien dėl to, bet ir dėl sprendimo, kurį ši kelionė privertė priimti: jis meta Makorkl bylą.

Ji Eziui baigta. Laukė jos pabaigos. Pastaruosius dvidešimt dvejus metus ji be atvangos jį persekiojo. Pavargo. Pernelyg. Baigta. Jis nori grįžti į gyvenimą. Nori, kad žmona grįžtų. Baigta. Užmiršti tai.

Šįryt atsibudo iš naujo apsisprendęs išbraukti bylą iš savo sąmonės. Aišku, neturėjo iliuzijų, kad bus lengva. Perlaužti dvidešimt dvejų metų įprotį – nemenkas žygdarbis. Išeitis – imtis ko nors kito. Taigi jis vaikščiojo iš kambario į

kambarį, bandydamas prisiminti tuos milijonus pavedimų iš Koros „Brangusis, padaryk" lapo, kurių niekada taip ir neįvykdydavo.

Ta proga sutvarkė ant grindų stovinčio šviestuvo laidą savo kabinete. Patepė užpakalinių durų vyrius. Pakeitė sofos kojų ratukus ir nustatė, kad nė velnio nežino, kaip pasukioti ventiliatorių palubėje, kad nevibruotų. Užsirašė: reikia išsikviesti elektriką.

Bėda ta, kad Kora viską tvarkė kuo tiksliausiai, todėl Ezis labai greitai baigė savo užduotis.

Palaisčius bevardžius augalus, nuobodulys pristojo kaip kerštas. Gal alkanas? Galbūt. Gal turėtų vykti į „Darbščiąją bitę" priešpiečių? Ten bus ta pati šutvė. Tie patys smalsūs klausimai. Jis nenusiteikęs.

Tad pasikaitino firminę paprikų skardinę *Wolf* ir nusinešė garuojantį puodelį ir šiek tiek džiūvėsių į irštvą. Įsijungė televizorių – tiesiog tam, kad būtų šioks toks fonas, malonumas vien girdėti žmogaus balsą. Žiūrėdamas, ką paskaitinėti, pasiėmė trijų mėnesių senumo *Reader's Digest* ir perbėgo akimis turinį ieškodamas, kas patrauktų dėmesį.

Jau buvo beįsijaučiąs į istoriją apie žmogų, kurį prarijo banginis, beveik kaip sekmadieninės mokyklos pasakojime apie Joną, bet atėjo vietos vidurdienio žinių laikas. Pagrindinė naujiena buvo banko apiplėšimas: du negyvi policininkai, banko apsaugininkas ir vienas klientas. Vagys dingo su nenustatytu kiekiu pinigų. Nors bendruomenė maža, bankas buvo turtingas, nes šalimais įsikūrusi didelė pramonės įmonė – padangų gamykla.

Saugos kameros padėjo nustatyti plėšikus – kalėjimo bėgliai Mironas Hutas ir Karlas Herboldas, taip pat jo brolis Sesilijus, lygtinis, gyvenantis ir dirbantis miestelyje.

Ir visai netikėta, banko darbuotoja Konė Skags taip pat dalyvavo apiplėšiant. Trisdešimt dvejų išsiskyrusi bevaikė moteris, bendradarbių apibūdinama kaip „buvusi normali",

vaizdajuostėje užfiksuota mirtinai nušaunanti vieną policininką.

– Mes įsitikinę, kad sučiupsime tuos žudikus ir grąžinsime juos į teisingumo rankas, – aistringai dėstė policijos šefas, netekęs pusės savo pajėgų, du iš keturių jo pareigūnų pabandė sukliudyti plėšikams. – Šiame mieste jūs nešaudysite policininkų ir išvis priėjote liepto galą.

Herboldai ir jų bendrai buvo laikomi ginkluotais ir ypač pavojingais. Ezio paprikos ataušo, kol jis klausėsi pranešimo apie paieškų tinklą, kurį tvarkos palaikymo pajėgos užmetė ant Arkanzaso, Luizianos šiaurės vakarų kampo ir šiaurės rytų Teksaso.

Reporteris iš nusikaltimo vietos baigė ir laidos vedėjas pristatė psichologą dr. Kažką Tokį. Tas monotonišku balsu ėmė skaityti paskaitą apie traumų pasekmes, kurias patiria tokių smurtinių įvykių liudytojai ir aukų artimieji.

Ezis išjungė garsą. Mechaniškai kišdamas drungnas paprikas į burną, spoksojo į tylų televizoriaus ekraną. Po psichologo ėjo margas reklamos intarpas. Jis prasidėjo vaizdeliu, kaip moteris pavydžiai kaimynei rodo gaiviai kvepiantį savo tualeto kambarį.

Kaip senas gaisrinės arklys, Ezis buvo įsitempęs ir pasirengęs bėgti. Jo ankstesnis apsisprendimas atminty paliko tokį pat menką įspaudą, kaip kaklaraištis, gautas per pastarąją Tėvo dieną. Prieš keletą minučių jo dvasia bandė susitaikyti su namisėdos gyvenimu. Dabar ji vėl buvo kupina energijos, nekantri, įkvėpta.

Jis buvo pirmas pareigūnas, grūmęsis su broliais Herboldais. Jis buvo pirmas tvarkos saugotojas, įkišęs juos į kalėjimą. Dabar jie įvykdė žiaurų nusikaltimą gretimoje valstijoje ir paspruko.

Karlas ir Sesilijus buvo blogi berniukai. Psichologai jų blogumą veikiausiai aiškintų tuo, kad augdami jie neturėjo tėvo, jų motina buvo silpna ir jokios įtakos jiems neturėjo,

taip pat tuo, kad jų griežtas patėvis mėgino juos drausminti, bet nemylėjo. Ar kam nors rūpėjo tie užsispyrę paaugliai?

Bet dabar jie vyrai. Atsakantys už save. Dabar jie blogi, nes jiems tai patinka. Po šio ryto apiplėšimo ir žudynių jie nebeturi ko prarasti. Žmonės, kurie nebeturi ko prarasti, – patys pavojingiausi. Herboldus būtina sučiupti, kol daugiau nepridirbo.

Ezis pašoko ant kojų. Nunešė paprikų puodelį į virtuvę ir užpylė šaltu vandeniu. Vanduo akimirksniu sustingdė riebalus į oranžinį tepalą, bet Ezis jį taip ir paliko kriauklėje.

Pasičiupęs skrybėlę, po kelių sekundžių Ezis jau buvo už durų, sėdėjo mašinoje ir važiavo taip energingai ir su tokiu aiškiu tikslu, kokio nebuvo jautęs nuo tada, kai jam buvo pasiūlyta atsistatydinti.

Pagrindinė šerifo įstaigos salė buvo tuščia, išskyrus pareigūną, budintį prie telefono. Pamatęs Ezį, jis pražydo šypsena.

– Labas, Ezi. Kas jus čia užnešė?

– Sveiki, Sauderai. Kaip reikalai?

– Ar smagu išėjus į pensiją?

– Pakenčiama.

– Tikiuosi, jau apsipratote?

– Ir aš tikiuosi. Ar naujasis šefas yra?

– Taip, taip, – atsakė pareigūnas. – Ką tik grįžo papietavęs kavinėje priešais. Grįžo nešinas Liusės tortuku su kokosiniu kremu.

– Kaip manote, ar jis nesupyks, jei įkišiu galvą?

– Juk žinote, kur durys.

Ezis mandagiai pasibeldė. Šerifas Ronaldas Fosteris pakėlė akis nuo torto gabaliuko, nulaižė nuo burnos kampučio saldėsius ir mostelėjo Eziui užeiti. Nuglaistytas Teksaso universiteto auklėtinis. Jis didele persvara laimėjo šerifo rinkimus, nes buvo sudėtas kaip imtynininkas, buvo energingas ir keliančių pasitikėjimą manierų. Tikras šeimos žmogus,

turi mielą žmoną ir tris vaikus; buvęs baptistų bažnyčios diakonas. Skvarbios mėlynos akys sakė: „Aš myliu Jėzų ir su manim nejuokauk." Jis buvo jūreiviškai apsikirpęs ir, jeigu Ezis teisingai spėjo, įsivaizdavo esąs dar kietesnis.

Jeigu ir suirzo dėl netikėto Ezio apsilankymo, Fosteris buvo pernelyg mandagus, kad tai parodytų. Jo rankos paspaudimas buvo tvirtas, sausas ir nuoširdus.

– Sėskit, Ezi, sėskit. Norite truputį torto?

– Ne, ačiū. Nors atrodo skaniai.

– Niekada nepasitaikė, kad Liusės būtų neskanus.

Priėmęs pasiūlymą atsisėsti, Ezis paklausė, kaip patinka darbas, ir Fosteris atsakė:

– Negaliu skųstis. – O kai jis pasiteiravo, kaip Eziui einasi atsistatydinus, šis sumelavo, kad irgi neblogai.

– Esu tikras, kad girdėjote apie banko apiplėšimą šį rytą Klaredone, Arkanzase, – pradėjo kalbą Ezis.

– Visos linijos zvimbė. Prasidėjo didelė medžioklė, siekia net iki šitokios tolybės.

– Tai va, kodėl aš čia, Ronai. Pagalvojau, gal jums praverstų papildoma pagalba.

Jaunas vyras, užtūpęs kėdę, kurią Ezis vis dar laikė sava, įbedė į jį nemirksinčias akis.

– Kam?

Čia buvo keblioji dalis: įpiršti savo nuomonę neparodant, kad šerifas Fosteris nesusitvarko su darbu.

– Na, tam atvejui, jeigu tie vyrukai čia vėl pasirodytų.

– Jūs tikriausiai girdėjote apie vakarykščią?

Vakar? Vakar? Kas buvo vakar?

– Taip, – ištarė truputį apsimesdamas Ezis. – „Darbščiojoje bitėje". Tenykščiai vyrukai šįryt apie tai kalbėjo.

Naujasis šerifas palingavo ežiuku kirptą galvą.

– Aš vis dar negaliu suvokti, kam Sesilijui reikėjo čia pasirodyti. Mano spėjimas – jis tiesiog norėjo visus išmušti iš vėžių. Juodu su Karlu turėjo planuoti tą apiplėšimą mėne-

sius ar net metus. Jis pernelyg gerai organizuotas. Sesilijus galvojo, kad atvykti čia pasimatyti su patėviu bus geras dėmesio nukreipimas.

– Niekas niekada šių vyrukų nekaltino, kad jie buki. – Vakar čia buvo Sesilijus pasimatyti su Delrojumi? Vos tik išeis iš čia, tuoj pat paskambins Delrojui ir pabandys iš jo išgauti daugiau informacijos. Kitas šerifo sakinys nubraukė tą planą.

– Sesilijus pirma nuvyko į namus, tada surengė tikrą spektaklį ligoninėje. Visus baisiausiai sunervino.

Ezis linktelėjo, nors ir pats nesuprato, kam čia jis pritarė.

– Girdėjau.

– Kai Delrojaus būklė tokia kritiška, tik to tai kurčiai poniai ir betrūko.

– Velnioniškai apmaudu. – Nors Ezis ryte rijo šokiruojančią informaciją, kurią Fosteris neapdairiai jam atskleidė, pačiame smegenų kamputyje cinksėjo: „Nuo kada pasidariau toks išmoningas melagis?“

– Na, kad ir kaip ten būtų, dabar jis – Arkanzaso problema. Sesilijus dabar turi daugiau rūpesčių nei Bleveris ir jo žmonės. Negavau jokių duomenų, kad juodu su Karlu nusitaikę į šią pusę.

– Vakar jūs taip pat neturėjote jokių ženklų, perspėjančių, kad Sesilijus atvyksta.

– Ezi, FTB palaiko nuolatinį ryšį su šia įstaiga. Pirmas pavojaus ženklas, ir pas mus prigužės federalinių agentų.

– Tai dar viena priežastis turėti kuo daugiau ištikimų vietos vyrų.

– Bet nebuvo jokių ženklų...

– Niekas negali pasakyti, ką tie pamišę kalės vaikai dar gali iškrėsti. – Matydamas, kad Fosteris ima nekantrauti, ir girdėdamas desperaciją savo balse, jis prisivertė trumpai nusijuokti ir nerūpestingai trūktelėti pečiais. – Juk neįžeistų, ar ne, jei pora papildomų akių stebėtų, ar jie neapsireiškė?

– Ne, neįžeistų. Tik vargu ar būtina. – Fosteris nusišypsojo taip pat dirbtinai, kaip Ezis nusijuokė. – Jūs geriau nei kas kitas žinote, koks braškantis šios įstaigos biudžetas.

– Jums nereikės man mokėti. – Jėzau, būk geras, tik neversk manęs maldauti to pienburnio, nukreipė aukštyn mintis Ezis, nors ir suprato, kad taip gerai meluojant Jėzus gali ir neišgirsti.

Kad neatrodytų velnioniškai trokštantis užduoties, jis atsilošė krėsle, užmetė koją ant kito kelio ir pakabino skrybėlę ant bato smaigalio.

– Suprantate, tiesiog šovė tokia mintis. Norėjau, kad žinotumėte – esu laisvas, jeigu staiga prireiktų dar vieno žmogaus.

Jaunasis šerifas atsistojo ir išėjo iš už stalo rodydamas Eziui, kad vizitas baigtas. Jo ir vėl nebenorėjo klausytis, lygiai kaip tas Arkadelfijos prokuroras prieš daugybę metų. Pasaulis priklauso jaunesniems, stipresniems žmonėms.

– Negaliu apsakyti, Ezi, kaip labai vertinu jūsų pasiūlymą. Bet negaliu nė svajoti pasikviesti jus atgal į valstybės tarnybą. Nusipelnėte poilsio. Jums vertėtų atsipalaiduoti ir nuoširdžiai mėgautis kiekviena poilsio valandėle. Be to, – pridūrė kikendamas, – ponia Kora su manim nebekalbėtų, jeigu jus įtraukčiau į aktyvią tarnybą.

Jis paplekšnojo Eziui per petį, ir tai buvo būdas išstumti jį pro duris, kurias pats atidarė.

– Malonu jus matyti. Ačiū, kad užsukote.

Durys Eziui už nugaros su garsu užsidarė. Jis žvilgterėjo į dispečerį, kuris mikliai nusuko akis į popierius ant stalo. Jam buvo nepatogu dėl seno žmogaus, kuris nežino, kad laikas baigti.

Su visu orumu, kurį dar pajėgė rodyti, Ezis užsidėjo skrybėlę.

– Iki pasimatymo, Sauderai.

– Iki, Ezi. Laikykitės.

Ezis nukėblino šaligatviu trokšdamas, kad galėtų atsukti laikrodį atgal ir persvarstyti sprendimą ateiti čia ir paprašyti darbo.

Aišku, aišku, jis iškart atjaunėtų dalyvaudamas trijų valstijų surengtoje medžioklėje. Sėdėti su vyrais pasaloje, pliurpti visokius niekus, kad nustumtų nuobodulį ir apmaldytų nervus, gerti blogą kavą – būtų tikra rožinė svajonė.

Bet ne noras grįžti į šitokią bičiulystę jį užvaldė. Buvo daug svaresnė priežastis. Širdies gilumoje vylėsi, kad jeigu padės sučiupti Herboldus, jeigu nors truputį, nors ir visai kukliai prisidės prie to, gal nuramins savo sąžinę, kad nesuėmė jų tąkart.

Turėjo tai suprasti. Gyvenimas ne taip surėdytas. Jeigu nepagavai staiga atskriejusio kamuoliuko, dėl kurio tavo komanda prakišo pasaulio čempionatą, nesvarbu, ką toliau nuveiksi per savo karjerą, tik tą apsišovimą visi teatsimins.

Eidamas pas Fosterį, pats suniekino visa tai, ką vertinga buvo padaręs. Nekaltino Fosterio, kad šis nesusižavėjo jo idėja. Ji ne itin praktiška. Dabartinis šerifas buvo pagarbus. Jis perteikė tai kuo mandagiausiais žodžiais, bet esmė ta pati: „Niekam jūsų nereikia, Ezi."

Liūdna, bet jis teisus.

Dvidešimt devintas skyrius

– „Šešių vėliavų“ parke yra traukinukas, kuris tave veža žemyn galva. Du kartus! Mama sako, kad aš dar per mažas juo važiuoti, bet aš nesu mažas, tiesa, Džekai?

– Ten veikiausiai turėtų būti ženklas, kuris parodo, kokio ūgio turi būti.

– Manau, esu pakankamai aukštas.

– Tu puikiai pasivažinėsi.

– Džekai, ar tu važiuosi kartu?

– Ne, manęs ten nebus. Ar nori pasiimti dinozaurų knygą – kai nesiduosi „Šešiose vėliavose“?

– Aišku, būtinai.

Džekas įdėjo knygą į lagaminą ant sulankstytų šortų ir trumprankovių viršaus. Jis perbėgo akimis sąrašą būtiniausių dalykų, kuriuos Mardžorė Beiker sudiktavo jam per telefoną.

– Tai viskas. Bet jo neuždarysime, kol tavo mama neparvažiuos. Paskutinę akimirką ji gali užsimanyti dar ką nors įdėti.

Interpretatorė paskambino Anos vardu ir pranešė gerą naujieną – šiąnakt Delrojus buvo išgabentas sraigtasparniu į Dalasą. Ana ir Deividas rytą važiuos mašina. Kol jie atvyks, Delrojus rengsis šuntavimo operacijai. Mardžorė maloniai pasisiūlė lydėti Aną, kad palengvintų bendravimą su medicinos personalu, o kai reikės, pabūti su Deividu.

Deividui tai bus didžiulis nuotykis. Mainais už gerą elgesį ir kad neverkšlens, kai bus ligoninėje, jam buvo pažadėta kelionė į teminį parką gretimame Arlingtone. Sužinojęs apie jo atrakcionus iš televizijos ir spausdintų skelbimų, berniukas nesiliovė apie tai šnekėjęs. Nesustodamas plepėjo visą popietę, per vakarienę ir net maudydamasis.

Džeko nuomonė apie motinas pagerėjo. Geros, mylinčios, kantrios – ir taip besielgiančios kasdien, jos nusipelno šventųjų aureolės. Jis buvo pavargęs ir nemenkai susirūpinęs, kad Ana važiuos namo viena ir sutemus. Patarė Deividui eiti anksti gulti.

– Taip pailsėsi prieš kelionę.

– Bet Džekai, aš nepavargęs, – priešgyniavo berniukas. – Ir man leidžiama neiti į lovą, kol mažoji rodyklėlė ne ant aštuonių.

Džekas buvo nusivaręs. Troško atsigulti ir išsitiesti. Valandos, kai vakar sekė Sesilijų Herboldą, padarė savo. Šiandien jis plušėjo prie kasdienių darbų, kuriuos vakar užleido, ir dar prižiūrėjo Deividą, o čia, padarė atradimą, reikėjo dirbti visu etatu.

Bet trumpoji rodyklėlė dar nepasiekė aštuonių.

– Na gerai, o kaip žaidimas „Senmergė“?

Jie žaidė prie virtuvės stalo, kartu laižydami šokoladinius ledus. Deividas tris kartus paeiliui laimėjo. Baimindamasis dėl Anos, Džekas niekaip nesusikaupė prie žaidimo. Broliai Herboldai šiandien pasidarbavo mažame Arkanzaso miestelyje. Vakarykštė ilga kelionė į Bleverį ir atgal Sesilijaus pernelyg nenuvargino, ir jis dalyvavo apiplėšiant banką, po kurio gyvybės neteko keturi nekalti žmonės.

Nors gaudynės gerai organizuotos, sutelkta nemažai pajėgų, juodu su broliu vis dar laisvėje. Sesilijus žino, kad Delrojus ligoninėje, o jo marti ir anūkas likę vieni ūkyje, na dar yra samdinys. Džekas nesugalvojo svarios priežasties, kodėl jie

turėtų atsibastyti čia ir rizikuoti būti sugauti. Bet tada kokio velnio vakar Sesilijus čia pasirodė? Jam tai nepatiko.

– Kaip čia išeina, kad jie nenaudojo metalo?

– Kas?

– Džekai, ar tu klausaisi?

– Žinoma, klausausi. Tik stengiausi sugalvoti, kaip priversti tave ištraukti Senmergę.

– Aš gerai žaidžiu.

– Iš tikrųjų.

– Kai indėnai darė peilius kaip tas tavo, kodėl jie nenaudojo metalo?

– Todėl, kad jo neturėjo. Jie naudojo kitokias medžiagas: akmenį ir obsidianą.

– Kas yra obisindanas?

– Obsidianas. Vulkaninis stiklas.

– Stiklas iš vulkano? Jėga!

– Aha.

– Džekai, kaip iš vulkano pagaminti stiklą?

O jeigu Sesilijus ar Karlas čia ateitų, ką jis darytų? Ką galėtų padaryti, nebent pats pridėtų į kelnes?

– Džekai?

– Na, nežinau, Deividai.

– Maniau, tu viską žinai.

– Ne. Nė iš tolo.

Deividas laimėjo ir tą partiją, ir jie sumaišė kortas. Deividas dalijo.

– Prisimeni tą dieną, kai norėjau siusioti ir pasakei, kad nieko tokio, jei nusišlapinsiu lauke, tik kad tai nevirstų įpročiu?

– Aha.

– Ir abu myžome.

– Aha.

– Mano mama sakė...

– Tu papasakojai mamai?

– Aišku.

– Šaunu, – sušnibždėjo Džekas.

– Mama pasakė tą patį. Sakė, labai prispyrus reikalui, bet tik jeigu aplink nėra moterų.

– Geras patarimas. Klausyk motinos. – Jis vėl turėjo Senmergę.

– Ir dar jos paklausiau, ar mano penis bus toks didelis kaip tavo.

– Ką? – Džeko galva loštelėjo.

– Ji sakė, kad bus, bet pirma turiu užaugti.

– Kas tai?

– Juk žinai, Džekai, – Deividas išpūtė akis. – Tavo penis.

– Ne, – ištarė Džekas, ranka rodydamas patylėti. – Kažką išgirdau.

– Mamos mašina.

Vyras ir berniukas pasistumdydami nuskubėjo per pagalbinį kambarį prie užpakalinių durų. Deividas lėkė, nes galvojo, kad parvažiavo mama. Džekas skubėjo, nes baiminosi, o gal čia ne ji.

Bet tai buvo Anos mašina. Deividas nušuoliavo žemyn laiptais, kartu kalbėdamas ir rodydamas ženklus:

– Mama, mama, spėk, kas? Mano lagaminas visas sukrautas, ir aš pasiruošęs vykti į Dalasą. Kada rytoj išvažiuojame? Ar iš karto, kai atsibusiu, ar pirma dar pavalgysime pusryčius? Džekas šiandien man leido pajoti arkliu. Jis laikė vadeles ir vedė jį aplink aptvarą, bet aš pats vienas sėdėjau balne ir visai nebijojau, nes labai tvirtai laikiausi už balno rago ir nenukritau. Ir dinozaurų knygą įsidėjau į lagaminą. Aš jau išsimaudžiau, ir dabar žaidžiame „Senmergę“.

Džekas nesiryžo spėti, kiek iš viso to žodžių srauto Ana suprato. Ji išlipo iš mašinos, priklaupė ir stipriai apkabino sūnų. Tada pakėlė jį nuo žemės ir dar stipriau priglaudė. Deividas kojomis apsivijo jos liemenį, toks buvo jo apkabinimas, o mažos rankutės glostė jai nugarą.

Džeko akys per berniuko petį susitiko su Anos.

Ir jis suprato.

Pagaliau Deividas pasimuistė, ir ji paleido sūnų, tas nučiuožė žemyn.

– Mes valgėme ledus, ir Džekas man leido užsipilti Heršio šokolado. Nė lašo nepraliejau. Mama, jei nori, ir tau padarysiu ledų, moku.

Ji parodė jam.

– Sako, kad kitą kartą, ne šį vakarą, – Deividas paaiškino Džekui. – Ji pavargusi.

– Tad geriau vedamės ją vidun. – Kai jie įžengė į namą, Džekas vėl bandė pagauti Anos žvilgsnį, bet ji vengė jo akių.

Virtuvėje ji pasiėmė iš šaldytuvo grafiną apelsinų sulčių ir įsipylė.

Deividas vis dar čiauškėjo:

– Mama, spėk, ką valgėme per pietus. Mėsainių. Džekas daro labai skanius. Jis žadėjo išmokyti mane lošti šaškėmis, kad nustebinčiau senelį, kai grįš iš ligoninės.

Anos šypsena išblėso. Ji greitai padėjo tuščią sulčių stiklinę į kriauklę.

– Žinai ką, Deividai, – pasakė Džekas. – Man atrodo, tavo mama visiškai nusikamavusi. Aš irgi pavargęs. Ką pasakysi, jei visi eisime į lovas? Kodėl tau su mama nelipus į viršų? Prieš išeidamas užrakinsiu.

– Kuo anksčiau nueisiu miegoti, tuo anksčiau atsikelsiu, ar ne, Džekai?

– Tu teisus.

Deividas įspraudė rankutę į Anos.

– Eime, mama. Aš tavim pasirūpinsiu.

Ana paglostė jam skruostą, bet Deividas, rodos, nepastebėjo ašarų, spindinčių jos akyse.

– Labanakt, Džekai.

– Kietai miegok, Deividai. Pasimatysime rytą.

Džekas išvalė ledų likučius iš indų ir sudėjo į indaplovę. Paėmė keletą drėgnų virtuvės rankšluosčių ir nunešė į skalbyklą. Kai grįžo į virtuvę, nustebo pamatęs Aną.

Ji atrodė pavargusi ir išsekusi, siela tokia pat iškamuota kaip kūnas. Nusiavė sandalus, ištraukė palaidinukę iš už sijono juosmens. Jos makiažas buvo išskydęs, akys ašarotos, paraudusios ir pavargusios.

– Delrojus?..

Ji silpnai linktelėjo, tada be garso nuėjo prie vienos iš spintelių. Džekas ją sustabdė.

– Sakykite, ko norite, ir sėskitės, paduosiu.

Tai, kad taip noriai sutiko, rodė, kokia ji išsekusi. Atsisėdo prie virtuvės stalo, tada išsitraukė bloknotą ir rašiklį.

– Ko norėtumėte? – Kai ji parodė į arbatos dėžutę, Džekas pripylė elektrinį virdulį ir įjungė.

Padėjo puodelį su lėkštute ant stalo ir atsisėdo priešais ją.

– Ar sakėte Deividui?

Ana papurtė galvą ir ženklais parodė miegą.

– Teisingai padarėte. Rytojus jau greitai.

Ji parašė, jog Deividas bus nusivylęs, kad kelionė į „Šešias vėliavas“ atšaukiama. Džekas jai atsakė liūdna šypsena.

– Na, jis dar vaikas.

„Ačiū, kad pabuvote šiandien su juo.“

– Nėra už ką.

„Negalvojau, kad taip ilgai užtruksiu. Aš...“

Džekas tįstelėjo per stalą ir paėmė rašiklį iš bejausmių pirštų.

– Man patinka Deividas. Nebuvo jokio vargo. Džiaugiuosi, kad galėjau padėti.

Ana parodė *ačiū*.

Džekas parodė *nėra už ką*.

Suskambėjo telefonas. Jis mostelėjo į jį ir paklausė, ar ji norėtų, kad jis pakeltų. *Prašau.*

– Alio.

– Ar čia ponas Sojeris?

– Taip.

– Čia Mardžorė Beiker. Norėjau sužinoti, ar Ana saugiai pasiekė namus.

– Vos prieš keletą minučių.

– Kaip ji?

– Kaip ir nujaučiate. Labai pavargusi.

– Ar perduotumėte jai nuo manęs žinutę? Pasakykite, kad paskambinau laidojimo biuro direktoriui. Mudvi turime su juo susitikti devintą ryto.

– Labai gražu iš jūsų pusės, panele Beiker.

– Tai mažiausia, ką galėjau padaryti. Turite rašiklį ir popieriaus?

Jis užrašė reikalingą informaciją, tada pasakė:

– Jeigu galėčiau dar jus patrukdyti... Nenoriu varginti Anos, versdamas ją rašyti, bet gal galite pasakyti, kas atsitiko? Paskutinė žinia, kurią girdėjau, kad Delrojus buvo pakeliui į Dalasą operacijai.

– Jį ištiko dar vienas širdies priepuolis. Visos pastangos jį atgriebti žlugo.

Džekas išklausė trumpo atpasakojimo.

– Aišku, – sumurmėjo, kai ji baigė. – Ką gi, ačiū. Perduosiu Anai žinutę.

– Pasakykite, kad nesvyruodama skambintų, jeigu manęs prireiks.

– Dar kartą ačiū.

Jis padėjo ragelį kaip tik tada, kai virdulys pradėjo švilpti. Atsinešė jį prie stalo ir užpylė verdančio vandens ant arbatos pakelio, kurį Ana buvo išsirinkusi, tada vėl atsisėdo į vietą priešais.

– Norite ko nors užvalgyti? – Atsisakiusi maisto, ji įbėrė šaukštelį cukraus į uogų kvapo arbatą, išmaišė, siurbtelėjo keletą gurkšnelių ir tik tada vėl pakėlė akis į Džeką. Šis pastūmė jai lapelį popieriaus su rytojaus ryto susitikimo laiku ir vieta. Ji perskaitė nematančiom akim, linktelėjo, kad suprato. – Panelė Beiker pasakė, kad gydytojai plušėjo prie Delrojaus beveik pusę valandos.

Ji parašė: „Padarė viską, ką galėjo. Tiesiog negalėjo jo sugrąžinti.“

– Dieve, Ana, man labai gaila.

Jos veidas vėl atgijo. Ašaros, kurios blizgėjo akyse, ėmė riedėti skruostais. Džekas atstūmė kėdę, norėjo prieiti, bet ji sumosavo abiem rankomis, rodydama nesiartinti.

Jis vėl atsisėdo.

– Kas jį taip paveikė? Žinia apie Sesilijaus apsilankymą?

Šluostydamasi ašaras nuo skruostų, ji parašė: „Galbūt.“

– Ar žinios apie banko apiplėšimą šį rytą pasiekė ligoninę? – Kai ji pavargusi linktelėjo, vėl paklausė: – Kaip manote, ar Delrojus nugirdo?

Ji patraukė pečiais, tada parašė: „Nemanau, bet jis ir taip buvo labai susirūpinęs. Jis mirė neramus.“

Džekas tik žiūrėjo, leisdamas jai išplėtoti mintį. Ji dar prirašė: „Nemanau, kad jis žinojo apie apiplėšimą, bet bijojo to, ką Karlas ir Sesilijus gali padaryti. Delrojus mirė baimindamasis dėl jų, dėl ūkio, dėl banko paskolos. Dėl Deivido ateities.“ Kai ji pažvelgė į jį, Džekas tarė:

– Taip pat ir dėl jūsų, esu tikras.

„Ką dėl manęs? Ar Delrojus pasakojo jums apie mane?“

Regis, ji ėmė jaudintis. Jam tai sakė ryškus brūkšnelis, kuriuo pabraukė paskutinį žodį.

– Jokių smulkmenų, Ana. Jis tiesiog užsiminė man, kad galbūt buvo nesąžiningas su jumis.

Suraukusi antakius ji parašė: „Kaip tai nesąžiningas?“

– Na... – Suvokęs, kad pats įsispeitė į kampą, nebesumojo, ką atsakyti.

Juk iš tiesų Delrojus jam netvirtino, kad egoistiškai buvo nesąžiningas Anos atžvilgiu. Delrojus tik leido suprasti, o Džekas negali įdėti žodžių mirusiam žmogui į lūpas.

Ana brūkštelėjo skersai bloknoto ir pastūmė jam. „Jūs nieko apie tai nežinote.“

– Bet žinau, kad jis jus mylėjo.

Plykstelėjusi ji pašoko nuo kėdės ir išlėkė iš virtuvės. Džekas vos nenuvertė kėdės bėgdamas iš paskos. Ana išėjo pro priekines duris ir uždarė. Nekreipdamas dėmesio į tokį aiškų ženklą, Džekas nusekė paskui ją į terasą. Ji buvo atsirėmusi į atramą, priglaudusi prie jos skruostą.

Džekas paėmė ją už pečių ir atgręžė. Ji priešinosi, bet jis nepaleido.

– Aišku, Delrojus jus mylėjo, Ana, ir jam nieko nereikėjo pasakoti, kad suprasčiau. Kiekvienam kvailiui būtų buvę aišku.

Ji kažką parodė. Staigus stačiokiškas ženklas.

Džekas beviltiškai trūktelėjo pečiais. Perėjusi nuo ženklų prie lūpų kalbos, ji be garso ištarė: *Kaip?*

– Kaip sužinojau, kad jus mylėjo? Jis galėjo pasinaudoti jūsų padėtimi. Bet to nepadarė.

Jau Anos eilė buvo trūktelėti pečiais nesupratus.

– Gerai, pasakysiu aiškiau. Jis nepareikalavo sekso už tai, kad duoda jums namus. Galima spėti, kad taip elgtis jį vertė drovumas, dorumas ir daugybė kitokių priežasčių. Bet, mano nuomone, Delrojus pernelyg jus mylėjo, kad ryžtųsi įžeisti vien užuomina miegoti su juo. Ir nepurtykite galvos, ir neapsimeskite, kad nesuprantate, ką sakau, nes bent pačią esmę puikiausiai suprantate.

Ji pasuko galvą ir stipriai užsimerkė. Paėmęs už smakro, jis atsuko jos veidą. Ana atsimerkė, bet žiūrėjo į jį šaltai, tarsi į svetimą.

– Jūs teisi, išties čia ne mano reikalas. Bet matau, ką jūs darote.

Jos piktas žvilgsnis klausė: „Ir ką gi?“

– Jūs užsivertėte ant savęs didžiulę sunkią kaltės naštą, kad nemylėjote Delrojaus taip kaip jis jus. – Spustelėjo jai pečius. – Nereikia, Ana. Jūs neturite dėl ko jaustis kalta. Jūs tiek daug jam paaukojote. Savo išsilavinimą. Savo fotografiją. Visuomeninį gyvenimą. Netgi kalbą. Jūs negalėjote atsi-

liepti į Delrojaus meilę. Jis tai žinojo. Ir dėl to dar labiau jus mylėjo – nes pasilikote su juo.

Iš pradžių ji atrodė pasiryžusi nuneigti šį teiginį, bet tada jis pajuto, kaip pamažu įtampa slūgsta. Jos pečiai nusviro. Veido raumenys atsipalaidavo, ir išdidumo kaukę pakeitė nenumaldomas liūdesys. Ji nuleido akis.

Nors ir nesąmoningas, šis blakstienų plastelėjimas buvo velnioniškai seksualus. Mintyse jis sulenkė pirštą ir tarsi paleido sustabdytą kadrą, kuris visą dieną šmėsčiojo prieš akis. Nuo pat ryto bandė jį nustumti į tolimiausią savo vaizduotės kampelį, kad vėliau prisišauktų. Dabar buvo pats laikas jį ištraukti į pirmą planą.

Ji atskubėjo tiesiai iš savo lovos į vagonėlį, kad jį pasikviestų. Naktiniai buvo su siauromis petnešėlėmis, bet visai neskirti gundyti. Tai nebuvo koketiškas drabužėlis, nė iš tolo.

Ir vis tiek tas apdaras atrodė minkštas ir lengvas, tarsi netikras. Rodės, paliestum – ir ištirptų rankoje, kaip cukraus vata burnoje. Po juo nelabai ką apsivilkusi, greičiausiai nieko.

Tuomet nebuvo kada apie tai galvoti, paskui reikėjo kalbėtis su širdies ligų skyriaus sesele apie gyvybei pavojingą situaciją. Paskui Deividas išliejo pieną ir Ana išskubėjo, po to visi tie kasdieniai darbai ir tąsymasis su Deividu, ir Džekui visai neliko laiko pasimėgauti Anos su naktiniais vizija.

Užtat dabar jo vaizduotė piešė jos formas – kaip matė nespalvotame autoportrete – po tuo plonu drabužėliu. Rasa nuo žolės suvilgė blauzdas ir kabojo kaip karoliukai. Dėl rasos ir basų kojų ji atrodė kaip niekad trapi ir reikalinga apsaugos. Oda švelni ir glotni, visiška jo plaukuotos krūtinės ir kojų priešingybė. Jis kaip nerangi gorila šalia plaštakės.

Ir šią akimirką panašiai. Stovėdamas taip arti jautė, kaip su kiekvienu įkvėpimu lengvai kilnojasi jos krūtinė. Vieno kurio menkas judesys, ir jie, kaip magnetai, būtų pritraukti

vienas prie kito. Nereikia net judesio: truputį pasvirti į priekį, ir kūnai susiliestų.

Jei čia stovėtų bet kuri kita moteris, net negalvotų. Jį valdytų instinktas. Ir pasakytų, kada tinkamas metas jos siekti. Žinotų, kur dėti rankas, kaip ją liesti, kur glamonėti, kada pabučiuoti, kada nurengti. Su vienadienėmis draugėmis jis žinojo, koks turi būti protokolas. Priimdavo nakčiai jas į lovą, o rytą palikdavo, fiziškai atsigavęs, bet dvasiškai išsiderinęs.

Su Ana įprastinė praktika netiko. Aną jis pažinojo. Žinojo, kokia jos padėtis, jos šeima, matė, kokia šį vakarą ji pažeidžiama, ir puikiausiai suprato, kaip vėliau jo neapkęstų, jeigu tuo jis pasinaudotų.

Čia ne taip, kad jam staiga atsistojo – jokios dviprasmybės. Čia ne akimirksnio aistros protrūkis. Tai ne staiga užplūdęs siautulingas geismas. Aistra jį pagavo vos pirmą kartą ją pamatė ir nuo to laiko tik stiprėjo. Dienų dienom atsisakė tai pripažinti, net kai pamatė ją žiūrint nuo užpakalinių durų, jam darbuojantis aptvare, net kai suprato, kad tas atsitikimas tvarte jai turėjo prasmę. Glostančią jo savimeilę, taip, bet jis tos prasmės nesiaiškino, nes... na, nes nesiruošė čia užsibūti.

Taip pat todėl, kad jis nepanašus į savo tėvą.

Tačiau didžiausias kliuvinys buvo Delrojus. Žinant, ką jis jaučia Anai... Na, tai niekada nebūtų įvykę. Net per milijoną metų. Džekas nebūtų leidęs, kad tai įvyktų, net jei Ana ir būtų ėmusi kaip nors skatinti.

Bet Delrojaus jau nėra, ir Džekui baisiai norėjosi ją paliesti. Bet nepalietė. Nes toliau būtų įvykę viena iš dviejų. Arba ji būtų atsiliepusi į prisilietimą, ir jie būtų pasinėrę į beprotišką seksą. Arba būtų liepusi jam patraukti savo nešvarias letenas ir eiti krautis daiktų.

Bet kuriuo atveju jis būtų susimovęs.

Todėl patraukė rankas nuo jos pečių. Iš tikro jos slydo žemyn nuo pečių per žastus iki pat riešų, tik tada jas atitraukė ir žingtelėjo atgal. Ji pakėlė galvą. Jo liežuvis buvo kaip medinis, vis dėlto sugebėjo išspausti:

– Geriau eikite vidun, Ana.

Ji turėjo pajusti iš jo išraiškos, kad taip jai ir bus geriausia, kad nors sekundę ilgiau pasilikus gali būti suardyta trapi pusiausvyra, ir jeigu nenori leisti, kad taip atsitiktų, turi tuoj pat pasitraukti.

Tik trumpai padvejojusi, ji apėjo jį ir nuplaukė pro duris.

Džekas žiūrėjo į ją ir šnabždėjo pašlovinimą mirusiam žmogui:

– Delrojau, jūs buvote nepalyginti geresnis žmogus nei aš.

Trisdešimtas skyrius

– Ir vis dėlto kas jam? – Konė Skags sėdėjo prisišliejusi prie durelių užpakalinėje automobilio sėdynėje.

Mironas gūžėsi kitame kampe. Jo ilgos kojos vos tilpo tarp priekinės ir užpakalinės sėdynės. Keliai pūpsojo vos ne ties smakru.

– Ar jis nenormalus, ar tiesiog baisus kaip velnias?

– Jis tik truputį kitoks, brangioji, tai ir viskas, – žiūrėdamas į ją pro užpakalinio vaizdo veidrodėlį, ramino Sesilijus. – Bet Karlas sako, kad kai pripranti, beveik nepastebi jo keistumo. Ar ne taip, Karlai?

– Taip, kaip tik taip sakiau. – Karlas sėdėjo susikūprinęs priekinėje keleivio sėdynėje, pečiai taip pakelti prie ausų, kad marškinių apykaklė užstojo burną, todėl jo murmenimas buvo dar neaiškesnis.

– Jis mane šiurpina, – tiesiai pareiškė Konė, tarsi Mironas nebūtų antausio atstumu. – Geriau jis laikytų tas savo nesveikai baltas rankas toliau nuo manęs.

– Jis nesiruošia tavęs įskaudinti, – patikino Sesilijus.

– Aš tik sakau...

Ji taip ir paliko numanomą grasinimą kyboti ore. Tada tarsi apsaugai sunėrė rankas ir nusisuko nuo Mirono paspoksoti pro langą, nors buvo tamsu ir nelabai ką įžiūrėjo.

Per visą pokalbį Mironas snaudė nuknebinęs galvą. Nuo apatinės lūpos tįso plona seilė.

Sesilijus norėjo, kad Konė būtų malonesnė Mironui. O jeigu jau nepajėgia, tai bent pasilaikytų tą prastą nuomonę apie jį. Tokiomis aplinkybėmis nereikia papildomų rūpesčių. Ilgesnį laiką būti visiems keturiems susigrūdus tokioje ankštoje erdvėje – pati geriausia dirva nesantarvei. Jeigu nebus pakantūs išskirtinei vienas kito asmenybei, įtampa gali išsilieti tulžim. Karlas jau paniręs į vieną savo juodųjų tarpsnių.

Jis nusirišęs kaklaraištį ir nusivilkęs smulkiai dryžuotą švarką, su kuriais pasirodė banke. Bet vis dar mūvi kostiumines kelnes ir avi nublizgintus pusbačius. Sesilijui buvo įdomu, kur jis nukniaukė tokią aprangą. Aišku kaip dieną, tie drabužiai ne jo.

Kai jie persimetė frazėmis banke, Sesilijus vos atpažino brolį – žandenos nuskustos, plaukai sulaižyti. Pagal planą banke turėjo susitikti sutartu laiku. Karlo maskuotė akimirką Sesilijų nustebino, bet buvo puiki. Atsitiktinis stebėtojas niekaip nebūtų susiejęs vadybininko su sagutėmis marškinių apykaklės kampuose ir pabėgusio kalinio. Štai kas darė Karlą tokį ypatingą. Jis velniškai protingas.

Bet kaip žmogus, kuris drąsiai ir sėkmingai apiplėšė banką ir išnešė keletą šimtų tūkstančių, jo mažasis broliukas neatrodė labai laimingas. Karlas turėtų jausti svaiginantį pakilumą, euforiją. Turėtų švęsti sėkmę, o jis beveik toks linksmas kaip duobkasys. Tai buvo didžiausias Sesilijaus rūpestis, nes iš patirties žinojo, kad niekada nieko gero nelauk, kai Karlą užgula viena iš juodųjų depresijų.

Vildamasis, kad pavyks išvengti negandos, jis bandė praskaidrinti nuotaiką – įtraukti Karlą į pokalbį.

– Tai judu prasukote tą darbelį aną naktį degalinėje?

– O kaip tu manai? – sumurmėjo Karlas.

– Spėjau, kad tai judu. – Sesilijus žaismingai stuktelėjo jam alkūne. – Skambėjo kaip išdaiga, kuri pritiktų mano jaunesniajam broliukui. – Ir jau ne taip linksmai pridūrė: – Spėju, kad neturėjai kito pasirinkimo, tik būti kietas su ta mergaite.

Karlas pasuko galvą, atrodė, kad jo akys taip ir sustingo susitikusios su brolio akimis. Sesilijus nervingai nusišypsojo.

– Turi sutikti, kad buvo gana nešvanku, ką padarei tai mergaitei. Ne tai, kad nesuprantu. Nes suprantu. Turiu omeny, ką jie dabar šneka, kad prievartaujama ne dėl sekso. Dėl valdžios.

Karlas permetė ranką per sėdynės atlošą.

– Ar taip jie sako?

– Girdėjau per „Amerikos paslaptis“. Žinai, per kabelinį HBO kanalą.

– Ne, nežinau. Kur buvau, HBO kanalo nerodė.

Sesilijui velnioniškai norėjosi, kad nebūtų palietęs šios temos.

– Jie padarė tokią dokumentinę laidą apie išprievartavimus, ir va šitaip aiškino.

– Na, jie klydo. Aš įkišau savo kamštį į pirmą skylę, kurią radau, ir net neketinau valdytis.

– Šlykštu!

Konė. Karlas atsisuko į užpakalinę sėdynę.

– Ar kas nors su jumis kalbėjo? Ne. Negirdėjau, kad kas nors jums būtų pasakęs nors sumautą žodį.

– Kone, prašau. – Sesilijus stengėsi kaip nors nukreipti bėdą, kylančią tarp Konės ir brolio. – Sėdėk ramiai. Mes su Karlu kalbamės.

– Kas aš? – ji irzliai paklausė. – Nematoma?

– Ne, tik kad...

Ji pertraukė:

– Kol aš čia, turiu teisę į savo nuomonę.

– Kokį šūdą tu sugalvojai, Sesilijau?

Nors žodinis susikirtimas pažadino Mironą, supykino Konę ir taip išgąsdino Sesilijų, kad jis vos nenuvažiavo nuo kelio, jam palengvėjo, kad Karlas pagaliau pratrūko. Daugiau nebereikia baimintis. Pamažu oras ims skaidrėti. Bet net ir dabar jam labai nepatiko Karlo tonas.

– Ką aš padariau?

– Ką aš padariau? – pamėgdžiojo Karlas. – Noriu žinoti, kada tavo kietoj makaulėj šovė mintis pasiimti ją kartu?

– Kodėl neklausiate manęs? – vėl įsiterpė Konė.

– Nes klausiu brolio.

– Aš pati turiu liežuvį!

– Užsičiaupk! – riktelėjo abu broliai vienbalsiai.

Dabar jau pabudęs, Mironas ėmė krapštyti snarglį iš dešinės šnervės.

– Aš sutikau Konę banke, – ėmė aiškintis Sesilijus. – Supranti, penktadieniais, kai eidavau išsigryninti čekio. Pradėjome kalbėtis. Kiekvieną penktadienį stengdavausi ją pamatyti. Tada ji pasirodė dirbtuvėse ir paprašė manęs pataisyti jos mašiną. Vienas dalykas po kito. Mūsų santykiai stiprėjo, ir mes pradėjome draugauti.

– Man šūdo vietoj jūsų meilės istorija, – niekinamai ištarė Karlas. – Noriu žinoti, kodėl ją įtraukei į šitą. Prakeiktą mergšę? Ar išprotėjai? Man tai nepatinka. Nė trupučio. Nė supisto mažo trupučiuko.

Karlo akys blizgėjo kaip laukinio, visą tą tiradą jis išrėžė beveik nekrutindamas lūpų, ir Sesilijus suprato – negalima delsti. Jis nervingai ėmė aiškinti:

– Konė pasakojo, kaip nekenčia banko ir bendradarbių. Kaip jie padlaižiauja viršininkams. Kokie visi snobai. Kaip norėtų jiems atkeršyti, kad ją niekina ir laiko šiukšle. Todėl man vieną naktį ir atėjo į galvą.

– Kaip apreiškimas ar kas? – sarkastiškai paklausė Karlas.

– Na taip, panašiai. – Nekreipdamas dėmesio į niekinamą Karlo prunkštimą, Sesilijus kalbėjo toliau: – Ėmiau ją erzinti, taukšti visokius niekus. „Reikėtų apiplėšti tą banką. Tai bent jiems parodytume." Visokį tokį mėšlą. Neteko ilgai vargti, ji greitai suprato ir pasakė – taip, turime tai padaryti.

– Patenkinta? – Karlas dar kartą metė į Konę piktą žvilgsnį. Tada vėl Sesilijui: – Tu prakeiktas aklas mulkis. Ji savo

pute tave užkerėjo. Štai kas atsitiko. Tave dulkino, kad pasiimtum ją kartu.

– Nors truputį pasitikėk manim, Karlai. – Sesilijus pyktelėjo. – Nėra taip, kaip sakai. Ji labai padėjo. Ar manai, būtume viską prasukę taip sklandžiai, jeigu ne ji? Ji pasidarbavo iš vidaus, ir mums to reikėjo. Pats matei, kaip nušovė tą farą.

– Ir užkūrė pragarą.

– Tai išgelbėjo jūsų kailį, – sušuko Konė nuo užpakalinės sėdynės. – Jis taikėsi į jus, pasipūtėli. Beje, nekaltinkite manęs už tą pragarą. Pirmas praliejote kraują, kai nušovėte baikerį. Ir šis snarglį ėdantis apsigimėlis pasidarbavo.

Karlas paskersakiavo į Sesilijų.

– Atrodo, didysis broli, vienintelis, kuris nieko nenužudė, esi tu. Bet paprastai visada taip, nieko naujo?

Sesilijus užgulė ant stabdžių, ir mašina žviegiančiais ratais sustojo vidury kelio. Ne kad reikėjo. Nebuvo jokio eismo šiame skalda grįstame kelyje, vingiuojančiame per tankų pušyną. Jei kelias ir turėjo kokį pavadinimą ar numerį, Sesilijus jo nežinojo. Neatrodo, kad tas šunkelis būtų pažymėtas kokiame žemėlapyje. Gyrėsi Karlui, kad slėptuvė, kurią jis įruošė, taip giliai tankumyne, kad net dienos šviesą į ją reikia atvesti.

Bet dabar, kai atsisuko į Karlą ir pareikalavo paaiškinti, ką šis norėjo pasakyti savo klastinga pastaba, Sesilijus nebuvo nei lipšnus, nei linksmas.

– Ką norėjau pasakyti? Tai, kad kiekvieną kartą, kai reikalai pakrypsta į šūdiną pusę, aš turiu šauti, kad išsikapstytume, – pagiežingai ištarė Karlas, o tada atsisuko į Konę. – Ar šis donžuanas kada jums pasakojo, kaip drebino kinkas Arkadelfijoje?

– Mano pistoletas užsikirto! – suspiegė Sesilijus.

– Tą man tada sakei, bet liudijai teisme kitaip: kad kai reikėjo šauti, negalėjai nuspausti gaiduko, kad niekaip neprisivertei nušauti žmogaus.

– Advokatas man taip patarė. Jis įkalbėjo mane taip sakyti, Karlai. O tu turėjai tą ugnimi spjaudantį liberalą jankį advokatą su arklio uodega. Ar labai daug gero tau davė jo aukštos idėjos? Mano advokatas liepė man muštis į krūtinę, ir aš mušiausi.

– Na ką gi, esu linkęs tikėti tuo, kokius parodymus davei liudytojo suole. Turiu omeny, didysis broli, kad tu niekingas bailys.

Sesilijus metėsi per sėdynę ir griebė Karlui už gerklės.

Karlas sugrūdo pistoleto vamzdį Sesilijui į pilvą.

Konė suklykė:

– Ką, po velnių, judu čia išdarinėjate?

Sesilijus krito atgal, gaudydamas kvapą ir spausdamas paširdžius.

Karlas ėmė juoktis, įsikišo pistoletą atgal už juostos, tada persilenkė ir suėmė rankomis raudoną Sesilijaus veidą.

– Aš tik bandžiau tave, didysis broli. Norėjau pamatyti, ar pagaliau atsirado šiek tiek kietumo tavo kelnėse, ir Dievas mato, manau, kad atsirado. Ohooo! Kaip šokai ant manęs. Ar matei, Mironai?

– Taip, Karlai.

– Būtų mums padėjęs sudoroti tuos bjaurius nigerius, ar ne, Mironai?

– Žinoma, būtume jiems davę į kailį, Karlai.

– Visi jūs bepročiai, štai kas, – pyko Konė. Bet irgi juokėsi, nes įtampa blėso, ir kiekvienas truputį nuleido garo. – Pasiutę kaip šunys.

– Kaip jautiesi, Sesi? – Karlas lengvai plekštelėjo Sesilijui per žandą.

Sesilijus vis dar gaudė kvapą, bet bijodamas vėl sunervinti Karlą parodė, kad tvarka.

– Tada užkurk šią karietą ir važiuok, didysis broli, važiuok. Varykimės į tą jūsų namelį, kad galėčiau išlįsti iš tų prakeiktų drabužių. Mados klausimu mano ir vėlyvojo G. R. Beilio skonis skyrėsi.

– Kas tas G. R. Beilis?

– Istorija. Jis, jo sena ponia ir jos striuka sesuo, – atsiliepė Karlas. – Iš tiesų viskas yra istorija. Žiūriu tik į ateitį. Sesi, mes turime daugybę planų, kuriuos reikia įgyvendinti. Ir kuo greičiau, tuo geriau. Jė-zau, kaip gera vėl sukti verslą!

– Aišku, Karlai, – sušvokštė Sesilijus. – Velnioniškai gera, kad broliai Herboldai susivienijo.

– Aš alkanas. Ar galit paruošti? – Karlas atsisuko į Konę.

– Ėsk šūdą ir pasprink.

Jis vėl nusijuokė ir pliaukštelėjo Sesilijui per petį.

– Drąsi ir kandi. Nenuostabu, kad ji tau patinka.

Niekas taip nereikalauja tradicijų kaip mirtis. Net jeigu mirtis ištinka nesusitaikius su Dievu ir žmonėmis, papročių tvirtai laikomasi. Delrojaus Korbeto išėjimas neliko nepastebėtas ir neaptartas bendruomenės, kurioje jis gyveno.

Kitą rytą po jo mirties laikraštis įdėjo nekrologą, parašytą iš informacijos, kurią padedama Anos pateikė Mardžorė Beiker. Bažnyčios labdaros komitetas rūpinosi maistu, jo atgabenimas krito ant ponių, kurioms, Ana nusprendė, tai buvo nemaloni pareiga. Jausdamosi nejaukiai, kad reikės bendrauti su žmogumi, kuris negali tau atsakyti, jos atvažiavo į namus su troškiniais, tortais, dubenimis skrudintų viščiukų ir keptų kumpių ir kai tik pats nuosaikiausias mandagumas leido – išvyko.

Delrojus buvo palaidotas tarp žmonos ir sūnaus, su kukliausiomis iškilmėmis. Senų laikų draugai tvirtai laikėsi laidotuvių apeigų, bet kaip tik tie patys senų laikų draugai prisiminė Petsės Makorkl istoriją ir tai, kad Delrojus su ja susijęs per savo nepataisomus posūnius. Šita netiesioginė kaltė palydėjo jį ir į kapą.

Per savo gyvenimą jis turėjo labai mažai tikrų draugų. Paskutiniais metais ir tuos iškeitė į savanorišką tremtį. Todėl tik keletas, kurie jautėsi įsipareigoję, dalyvavo mišiose laido-

tuvių namų koplyčioje. Dar mažiau sekė paskui katafalką į kapines prie duobės.

Ana, sėdėdama su Deividu tento pavėsyje, žiūrėjo į pulkelį žmonių. Čia buvo keletas ankstesnių Delrojaus domino žaidimo bičiulių. Ji nustebo pamačiusi Dino draugą, kuris buvo pabrolys jų vestuvėse ir kurio nebuvo mačiusi nuo Dino laidotuvių.

Kai Dinas mirė, jai atrodė neteisinga, kad Delrojus nutraukė ryšius su tais jaunais vyrais, kurie juk irgi liūdėjo dėl tos netekties. Tik vėliau suprato, kad uošvis jautė grėsmę. Delrojus nenorėjo, kad jų buvimas šalia primintų Diną, buvo ir dar viena priežastis – nenorėjo, kad jie būtų šalia jos. Kiekvieną vyrą laikė potencialiu jos gerbėju, taigi ir savo varžovu.

Vienintelė draugė, į kurią galėjo atsiremti prie kapo, buvo Mardžorė Beiker. Net Džekas Sojeris neatėjo. Jis atsiprašė, pasakė, kad bus naudingesnis, jei dirbs fermoje, o ne sėdės laidotuvėse, be to, sakė neturįs tinkamų drabužių. Bet Ana spėjo, vargu ar tai tikrosios priežastys neateiti.

Ir ar tai labai svarbu?

Baigdamas savo skaitymus, pastorius užvertė Bibliją ir priėjo prie Anos. „Mano malda skirta ir judviem su Deividu, Ana." Per Mardžorę ji padėkojo, ir viskas buvo baigta.

Per abejas apeigas Deividas buvo rimtas ir neįprastai ramus, jo energija nors kartą užgeso. Veikiausiai buvo sukrėstas tos svetimos aplinkos: tylūs balsai, rami vargonų muzika, gėlės ir pritemdyta šviesa, ir karstas su puokštėmis geltonų chrizantemų.

Atsiklaupusi prie jo, Ana paaiškino, kad laikas eiti, ir paklausė, ar nenorėtų pasakyti seneliui sudiev. Jis žiūrėjo į karstą ir, atrodo, pirmą kartą susiejo tas keistas apeigas, kurias matė, ir senelį. Užkluptas mirties amžinumo, jis įsikniaubė mamai į petį ir pravirko. Ji priglaudė sūnų. Neskubino, leido išsiverkti, lieti ašaras pasikūkčiojant.

Po kurio laiko jis pakėlė galvą ir brūkštelėjo atpakalia ranka nosį. *Ar jau pasiruošęs eiti?* – ji paklausė.

– Ar galime eiti į „Makdonaldą" pietų?

Šypsodamasi pro ašaras, Ana sutiko – gera mintis. Ranka rankon, jie nuėjo prie šeimai skirto limuzino. Deja, jo nepasiekus Emoris Lomaksas žengtelėjo ir pastojo kelią.

Jis gimęs po laiminga žvaigžde. Kaip kitaip paaiškinsi tokią neįtikimą sėkmę? Jis mylimiausias sūnus angelų, gerųjų fėjų, elfų ar nimfų. Buvo kažkoks velnias, kuris skyrė gerą dalią savo numylėtiniui Emoriui Lomaksui. Dosniai apdovanojo.

Kai pastorius pradėjo paskutinę maldą už Delrojų Korbetą, Emoris nulenkė galvą, bet akys žibėjo, o šypsena smigo į žalią kapinių veją. Korbetas miręs. Negalėjo būti geriau. Taigi kai Konotas ir tie kiti iš „Rytų parko" irzta ir reikalauja rezultato, Emoris turės malonumo jiems paskambinti ir pranešti, kad didžiausias kliuvinys, trukdęs jiems įsigyti vertingą turtą, šįryt palaidotas.

Susitikimą reikia paskirti ne vėliau kaip poryt. Jis ant bangos.

– Amen, – ištarė kartu su pastoriumi.

Vaikas verkė. Ana Korbet jį laikė. Emoris pagarbiai prisidėjo prie besiskirstančios procesijos, paliekančios šeimą trumpai pabūti vieną prie kapo. Kaip tikras etiketo virtuozas, jis nuėjo atgal prie eilės sustatytų mašinų, galva truputį palenkta, eisena lėta ir pagarbi, nors išties vos galėjo susilaikyti nešokęs džigos ir nestrykčiojęs per antkapius.

Jis bus „Rytų parko" didvyris. Atlygį gaus tokį milžinišką, kad vien pagalvojus apie jį svaigo galva. Jo karjera bendrovėje kaip strėlė šaus į viršų. Jis nedirbs juodo darbo, aplenks tuos kuklius prasisiekėlius ir jų mielas pozicijas, jie netiktų Emoriui Lomaksui net batų valyti.

Bankas, jo pasipūtęs prezidentas ir jo paveldėtojai suspaustomis šiknomis, ir jo nepatraukli sekretorė ponia

Presli, visi galės pabučiuoti jam į subinę. Jis išeina, vaikeli. Niekas dabar nebestovi skersai kelio.

Na, vieną mažą kliūtį dar reikia pašalinti. Vieną menką šiekštą, kuris gali tapti didelės kebeknės priežastimi, jeigu nebus laiku nustumtas.

Emoris susiraukė už savo *RayBan* saulės akinių. Nebuvo tikras, kaip čia reikėtų elgtis. Gali būti tikrai keblu. Tai pareikalautų...

Jis taip įtemptai galvojo, kad vos nepražiopsojo artėjančios Anos, lydimos aukštos pilkais plaukais bobos ir berniuko. Jis žengtelėjo prieš.

– Ponia Korbet. – Jis suspaudė Anai ranką, glostė ją ir plekšnojo. – Užjaučiu. Labai užjaučiu.

Kruopščiai artikuliuodamas, kad ji nepraleistų nė vieno iš širdies plaukiančio žodžio, išdėstė, koks sukrėstas ir nuliūdęs, kad jos uošvis taip ne laiku išėjo.

– Šią akimirką žodžiai tokie beprasmiai.

Ji šaltai linktelėjo ir pabandė ištraukti ranką. Bet jis nepaleido, įspraudė į delną vizitinę ir užlenkė pirštus.

– Gyvybiškai svarbu, kad man paskambintumėte, kai tiktai galėsite. Jums teks priimti kai kuriuos sunkius finansinius sprendimus, o jų nevalia atidėti. Jums reikės šiokių tokių konsultacijų.

Ji ištraukė ranką ir kažką parodė, o ta aukštoji boba išvertė.

– Ana jums dėkoja. Sako esanti dėkinga už jūsų pasiūlymą, bet Delrojus visus finansinius reikalus paliko tvarkingus.

Emorio šypsena priblėso.

– Jūsų uošvis buvo kruopštus žmogus. Štai kodėl juo taip žavėjausi.

Ji atsakė jam pasipūtėliškai, globėjiškai linktelėdama.

– Mama, aš alkanas, – vaikas truktelėjo jai už rankos. – Ar galime eiti?

Emoris būtų įmanęs pasmaugti mažąjį benkartą, bet jam tik nusišypsojo.

– Prilaikyk arklius, sūnau. Mudu su tavo mama šnekamės.

Tačiau jie nesišnekėjo, nes Ana lūpomis parodė sudiev ir pasuko prie limuzino, vairuotojas jau laikė atidaręs dureles.

Emoriui prieš akis iškilo rūstus Konoto veidas, toks pat tikras, kaip karščio bangos, vilnijančios nuo grindinio. Jis ėmė prakaituoti savo tamsiame kostiume.

– Ak, ponia Korbet, – šūktelėjo stabdydamas ją. Susizgribęs, kad kalba kurčiam žmogui į nugarą, griebė jai už rankos, bet ši tuoj pat ją ištraukė. – Atleiskite, kad taip ilgai jus gaišinu. Čia taip karšta, berniukas alkanas, ir aš suprantu, kad jums šiandien ir taip sunki diena, bet, na, kai kurie dalykai svarbesni net už... ak... – Jis pasuko galvą link kapo.

Anos nepakanta darėsi akivaizdi.

Emoris išpyškino:

– Aš žinau, kas nunuodijo jūsų galvijus.

Trisdešimt pirmas skyrius

Kai į vagonėlio duris pabeldė Deividas, Džekas ant nedidelės dujinės viryklės kaitino skardinę meksikietiškų paketėlių – kukurūzų lapuose įdarytą mėsą su daržovėmis.

– Mama sako, kad turime tiek maisto, kad galėtume pašerti visą armiją, ir jis suges, jeigu jo nesuvalgysime. Ar tu nenori valgyti su mumis. Juk tu nori, Džekai?

Džekas pastūmė skardinę nuo ugnies.

– Aišku, ačiū. Pasakyk mamai, kad ateisiu.

– Kodėl neini dabar?

– Duok penkias minutes.

Džekui reikėjo susišukuoti plaukus ir persivilkti marškinius. Jis netgi truputį pasišlakstė losjonu po skutimosi. Buvo kvaila taip dabintis, bet, tiesą sakant, jis neatsiminė, kada kas pastarąjį kartą jį kvietė vakarienės.

Kai Ana ir Deividas grįžo iš laidotuvių, Džekas stovėjo ant kopėčių ir krapštė nuo pakraigės purvinių vapsvų lizdus. Vos mašina sustojo, Deividas su pavydėtina energija išvirto pro keleivio dureles.

– Džekai, ei Džekai, ką ten darai? Gal padėti? Mes buvome „Makdonalde“.

Džekas nulipo nuo kopėčių.

– Oho, gerai.

– Taip. Ar galiu užlipti?

– Tik keletą pakopų. Ne per aukštai. Būk atsargus.

Ana nebuvo tokia guvi. Ji išlipo ir ėjo lėtai, tarsi jos juoda gedulinė suknelė būtų iš grandininių šarvų. Suknelė atrodė per sunki ir per karšta tokiam metui, ir per didelė jos smulkiai figūrai. Tamsūs akiniai slėpė akis, tačiau veidas buvo išbalęs ir negyvas.

– Kaip laikotės? – paklausė jis.

Ji parodė, kad gerai.

– Nuo tada, kai išvažiavote į ligoninę, visai neilsėjusi. Kodėl jums nenuėjus ir truputį neprigulus? Visą popietę skirkite sau. Aš prižiūrėsiu Deividą.

Ana kažką parodė, ir Džekas paprašė Deivido išversti. Laikydamasis viena ranka už kopėčių skersinio, berniukas kita prisidengė akis nuo saulės.

– Mama sako, kad gražu iš tavo pusės, bet aš turiu eiti namo ir persirengti.

– Gera mintis. – Sugriebęs per liemenį, Džekas nukėlė berniuką žemyn. – Taip ir padaryk, o tada ateik čia ir būk pasiruošęs darbui. Gerai?

– Gerai, Džekai.

– Ir nepalik drabužių išmėtytų. Padėk į vietą, kad mamai nereikėtų.

– Padėsiu. – Jis nėrė vidun, durys už nugaros trinktelėjo.

– Būtų gerai turėti tiek energijos, – priėjęs prie Anos pasakė Džekas.

Ji linktelėjo, su šypsena žvelgdama sūnui įkandin.

Džekas nusiėmė skrybėlę ir nosine nusišluostė kaktą.

– Šis karštis išties ypatingas, tiesa? Galėtų ir palyti.

Banalybės. Bet nesumetė, ką dar pasakyti. Norėjo paguosti ją dėl Delrojaus, bet, jau žinojo: toje pusėje vandenys klastingi. Norėjo paklausti, kaip praėjo laidotuvės, bet ji galėjo jam atšauti, kad jeigu tikrai būtų buvę įdomu, pats būtų dalyvavęs. Ir į tai geriau nebristi. Beliko kalbėti banalybes apie orą.

Visą rytą, kol ėjo kasdienius žygius, svarstė, ką daryti toliau. Ir priėjo išvadą, kad reikėtų iškeliauti, kol jie grįš iš laidotuvių. Būtų buvęs sąžiningas pasitraukimas. Jokių sudiev. Jokių aiškinimųsi, kodėl išeina, o pirmiausia – kodėl čia pasirodė. Galbūt trumpas raštelis, palinkint jiems viso geriausio, ir *adios*.

Taip būtų buvę protingiausia. Bet, velniai rautų, jis negali imti ir dingti tą dieną, kai jie laidoja Delrojų. Herboldai griežė dantį ant patėvio, bet nebūtinai po Delrojaus mirties pavojus Anai ir Deividui praėjo. Džekas negali išeiti. Tol, kol Sesilijus ir Karlas nebus vėl saugiai patupdyti už grotų.

Bet dėl to nebūtinai turėjai laistytis „Old Spice" ir eiti į kviestinę vakarienę, – pats sau ištarė, žengdamas pro užpakalines duris ir vos nenusilaužė sprando užkliuvęs už slenksčio.

Virtuvėje Deividas dengė stalą. Ana atrodė šiek tiek susijaudinusi, lakstė aplink ir dėliojo dubenius ir lėkštes su maistu ant senovinės indaujos. Parodė Džekui, kad jis turėtų pats apsitarnauti prie indaujos, ir padavė didelę lėkštę.

Jį nustebino kilnumas žmonių, kuriems Delrojus net nebuvo draugiškas. Džekas nebuvo patyręs nieko panašaus į tokią nuoširdžią kaimynų užuojautą. Kimšdamas pomidorų salotas ir marinuotus agurkus, keptas pupas ir medumi glaistytą kumpį, prismaigstytą česnakų, prisiminė savo mamos mirtį.

Augo jis Beitaune, anapus įlankos priešais Galvestoną. Kad juodu išlaikytų, motina dirbo sausojo valymo valykloje po dešimt ir daugiau valandų per dieną. Kai pareidavo namo iš darbo, greitai ko nors užvalgydavo ir krisdavo į lovą, kartais per miegus verkdavo. Vienas iš ankstyviausių Džeko atsiminimų buvo bejėgiškumo jausmas, kad negali palengvinti akivaizdaus jųdviejų skurdo.

Sekmadieniais, vienintelę laisvą dieną, ji ilgai miegodavo, tada šiek tiek pasitvarkydavo namie, truputį apsipirkdavo ir anksti eidavo gulti, kad nors kiek turėtų jėgų ateinančią savaitę. Gniuždanti rutina, ir nelikdavo kam nors kitam laiko.

Vieną rytą Džekas atsikėlė ir rado ją lovoje negyvą. Paskambino į policiją, o ši – koroneriui, kuris turėjo padaryti ką reikia, kad būtų galima išnešti kūną. Įprasta autopsija parodė, kad plyšo smegenų kraujagyslės – jai buvo aneurizma, ir ji mirė akimirksniu. Mama buvo palaidota be jokio triukšmo ir maišaties.

Jo senis pasirodė maždaug po savaitės.

Džekas nežinojo, kur jo ieškoti, kad galėtų pranešti apie mamos mirtį. Jo nebuvo adresu, kurį Džeko mama turėjo, jis čia atsirado atsitiktinai, per vieną iš savo netikėtų apsilankymų.

Tėvas buvo tik penkiolika metų vyresnis už Džeką, dešimčia metų jaunesnis už žmoną ir daug išvaizdesnis. Jis išsiugdė žiaurų pomėgį dažnai jai tai prikišti. Džekui buvo paaiškinta, kad jis – jaunystės kvailystės vaisius. „Pamačiau ją vieną šeštadienio vakarą, kai buvau prisiplempęs ir žiūrėjau pro viskio stiklus“, – pasakojo jam tėvas. Kai sužinojo apie nėštumą, tėvas vedė jo motiną ir manė, kad tuo jo pareigos baigėsi.

Kada tik teikdavosi juos aplankyti, Džekas su nekaltu vaikišku optimizmu tikėdavosi, kad tėvas pasiliks. Jis užsiimdavo su Džeku. Juokdavosi. Priversdavo motiną šypsotis. Girdėdavo mamą naktį kikenant ir žinojo, kad ji laiminga, kai tėtis su ja lovoje.

Bet laimė trukdavo neilgai. Praėjus keletui dienų neišvengiamai prasidėdavo peštynės. Tėtis girdamasis pasakodavo apie moteris, su kuriomis miegojo, kai buvo išvykęs. Ir tai nebuvo tuščias pūtimasis. Jis turėjo draugių ir tarp vietinių. Kai tėvas išvykdavo, moterys skambindavo į namus ir klausinėdavo apie jį.

Kartais tėvas prisigerdavo ir siautėdavo. Keletą kartų supykę kaimynai iškvietė policiją, ir ši atvyko jo tramdyti. Džekas troško tokio tėčio, kokius turėjo kiti vaikai. Pasigesdavo, kai jo nebūdavo. Bet gyvenimas buvo ramesnis ir labiau nuspėjamas, kai tas iškeliaudavo.

Nors motina mirė jauna ir nelaiminga, vienintelės ašaros, išlietos per laidotuves, buvo Džeko. Jeigu tėvas kada ir aplankydavo kapą, jis nieko apie tai nežinojo. Parsibastęs namo ir radęs Džeką našlaitį, jis vėl išvyko, pasakė sūnui, kuris kaip įmanydamas stengėsi būti narsus ir neverkti, turįs sutvarkyti keletą nebaigtų verslo reikalų. „Tada grįšiu suvisam. Pažadu."

Jis negrįžo pusę metų. Per tą laiką valstija atidavė Džeką globėjams.

Motinai mirus niekas jo neaplankė su naminiais kepiniais ir kokosiniais tortais, kaip šitie ant Korbetų indaujos. Niekas neištiesė pagalbos rankos. Vienintelė Džekui atkišta ranka buvo delnas namo savininko, reikalaujančio nuomos, kurios jis negalėjo sumokėti, nes išeidamas jo senis pasiėmė visus pinigus, kuriuos rado namie.

– Man patinka tie purūs saldėsiai su mažais apelsinais ir ananasais. Paragauk, Džekai.

Paklausęs Deivido patarimo, Džekas pabandė drebučių su vaisiais, ir jie buvo skanūs.

Viskas čia gerai – naminis maistas, namų aplinka, visa ta prakeikta idilė. Vienintelis dalykas šiame paveiksle nederėjo – jis pats. Kad ir kiek čia viskuo besirūpintų, esmė nuo to nepasikeis – nepriklauso tai šeimai. Jis čia netinka ir jis sumautas kvailys, bandęs įsivaizduoti, kad nors vieną vakarą gal tiks.

Čia ne jo namai. Tai ne jo vaikas. Jo neapklostys, nesiklausys jo maldelių, paskui neis į lovą su moterimi. Nes ir ji ne jo ir niekada nebus. Jis ir nesitikėjo.

Ir vis tiek nesiliovė į ją žiūrėjęs. Jo žvilgsnis traukė ir jos akis kaip magnetas, net Deividas ėmė irzti. Jis keletą kartų stuktelėjo į stalą ir suinkštė:

– Mama, aš su tavim kalbu.

Pogulis jai buvo net labai į gera. Pavargusios ašarotos akys vėl melsvai kibirkščiavo. Miegas grąžino spalvą į skruostus.

Nedailią gedulo suknelę pakeitė melsvi džinsai ir raštuotas berankovis. Marškinėliai buvo aptempti, bet plaukai palaidi, ir jie braukė per pečius kiekvieną kartą, kai pasukdavo galvą. Nuo kažkokio blizgančio rausvo kremo jos lūpos švytėjo.

Vis dėlto netikęs sumanymas žiūrėti į jos lūpas.

– Ar galiu eiti, Džekai?

– Hmm... – Suglumęs jis atsisuko į Deividą, šis pakartojo klausimą. – Ar neturėtum paprašyti mamos leidimo?

– Aš visada klausdavau senelio.

Džekas pažiūrėjo į Aną, ji leido Deividui eiti nuo stalo. Jis numovė į svetainę žiūrėti televizoriaus. Nors Ana prieštaravo, jis padėjo jai nurinkti likučius ir sudėti indus į indaplovę. Kai ruoša buvo baigta, pasuko prie užpakalinių durų, pasirengęs padėkoti ir išeiti.

Bet ji mostelėjo sekti paskui į kabinetą, ten įjungė kompiuterį. Džekas atsisėdo kaip ir aną kartą – apžergęs kėdę, atkaltė prie krūtinės, ir pasistūmėjo taip, kad matytų ekraną, o ji – jo veidą.

Ji išspausdino: „Man reikia jūsų patarimo."

– Gerai. Varykit. – Antras žodis ją sutrikdė. Jis nusišypsojo, tada pasakė: – Klauskit.

Delrojus buvo aiškinęs, kaip kurtieji turi skirti atitinkamą vartoseną, kai žodis turi keletą reikšmių. Ką Ana galėjo pagalvoti, išgirdusi raginimą *Varykit*? Kad patariama pervaryti bandą? Arba tiesiai: *varykit mane iš namų*. Iškloti ką apie jį galvoja ar išsipasakoti, kas guli ant širdies? Ar suvokti, kad čia tiesiog žargonas, kaip jis pavartojo. Ana puikiai mokėjo anglų kalbą. Ji retai suklupdavo.

„Pasakykite savo nuomonę apie tai", – perskaitė Džekas kompiuterio ekrane. Tada Ana ištraukė iš aplanko laišką ir padavė jam.

Laiško viršuje buvo vietos medienos bendrovės pavadinimas. Laiške buvo rašoma, kad bendrovė norėtų iš dalies iškirsti kai kuriuos miškingus Korbeto valdų plotus. Siūlėsi

sumokėti konkurencingą rinkos kainą už medieną, kuri, jų vertinimu, turėtų būti apie penkiolika tūkstančių dolerių. Perskaitęs tą vietą, Džekas tyliai švilptelėjo.

Kol skaitė laišką, Ana rašė kompiuteryje: „Delrojus to net nesvarstytų. Jis nenorėjo nieko keisti. Nenorėjo, kad miškas išretėtų, ypač kad kas nors kitas jį išretintų. Ką jūs galvojate?"

Džekas patrynė sprandą.

– Na, čia pasakyta, kad jie atsodintų iškirstas vietas, o tai gerai ekologijai. Jie sumokėtų jums už medieną ir padarytų visą darbą. Prieš pasirašydama sutartį, turėtumėte paprašyti advokato, kad ją peržiūrėtų. Bet ką jūs prarastumėte, be medžių?

Ji parašė: „Aš galiu gyventi be medžių, bet negaliu gyventi be pinigų. Lomaksas buvo laidotuvėse."

– Maitvanagis.

„Kaip pirštu į akį, – parašė. – Bijau, kad Lomaksas pareikalaus grąžinti visą paskolą, jeigu „Rytų parkui" nesutiksiu parduoti žemės. Turiu pradėti mokėti paskolą. Kai tokia jautienos rinka kaip dabar..." Atsisuko pažiūrėti, ar Džekas seka jos mintį.

– Jūs tik išsilaikot, bet nieko daugiau neuždirbat.

„Pasirašiusi šį sandorį dėl medienos, gaučiau šiek tiek grynųjų, o man jie būtini, – parašė. – Delrojus atmesdavo panašius pasiūlymus. Bet jei neparduosiu šiek tiek medienos, galiu prarasti visą nuosavybę. Man tai atrodo geras verslo sprendimas."

Džekas nusišypsojo.

– Ponia, jums nereikia mano patarimo. Iš tikro tai aš turėčiau prašyti jūsų patarimo, kaip tvarkyti savo finansinius reikalus.

Ji nusijuokė, ir tai buvo gražus garsas. „Rytoj jiems paskambinsiu, – išspausdino. – Gal negražu eiti prieš Delrojaus valią tą pačią dieną, kai jis palaidotas? Šis laiškas jau keleto

savaičių senumo. Jeigu neduosiu atsakymo, jie gali atsiimti pasiūlymą."

– Dabar jūs čia šeimininkė, Ana. Ir jau tikrai neturėtumėte teisintis dėl to, kaip tvarkotės ūkyje. Ypač man. Aš ne teisėjas, kaip žmonės tvarkosi gyvenimą.

Ji ilgai žiūrėjo jam į akis, tada atsisuko į klaviatūrą. „Džekai, kokia jūsų istorija?"

Jis kreivai šyptelėjo.

– Neturiu istorijos.

„Visi turi istoriją."

– Tik ne aš. Jei ir turiu kokią, tikrai neįdomi.

Išraiška sakė, kad ji nepatikėjo. Ir dar kai ką sakė – kad nors juodu susitiko mažiau nei prieš dvi savaites, ji gana gerai jį pažįsta. Kaip ir kiekvienam kurio nors iš penkių pojūčių netekusiam žmogui, kurtumą jai kompensavo ypatinga pagava. Kaip aklieji paprastai turi aštresnę klausą ir lytėjimą, taip Ana turėjo neįtikimą gebėjimą skaityti žmonių mintis.

Džekas skaitė žodžius, pasirodančius melsvame kompiuterio ekrane. „Jūs rengiatės išvykti, tiesa?"

Jis parodė savo atsakymą. *Taip*.

Jos akys bėgiojo nuo jo rankų prie lūpų, tada prie akių.

Gali nepraeiti nė valanda, gal diena ar dvi, blogiausiu atveju prabėgti savaitė, kol Herboldai bus arba sučiupti, arba užmušti. Kai tai įvyks, Džekas pasitrauks. Pasitraukti – iš anksto numatyta sąlyga. Jis negali pasilikti.

Jis to nesitikėjo. Kai čia atvyko, negalvojo, kad bus taip asmeniškai įtrauktas. Jis į nieką neiškeistų tos patirties, kad pažino Delrojų, Aną ir Deividą. Visi kartu ir kiekvienas atskirai, jie padarė jam poveikį, to nenuslėpsi. Jie padovanojo jam gražių atsiminimų, kuriuos jis išsiveš. Daugumai tai gal atrodytų smulkmena, bet Džekui Sojeriui tai labai daug, velnioniškai daug. Tai geriausia, ko jis galėjo tikėtis.

Ana parodė žodžio klausimą. Jis neatpažino ženklo, bet nebuvo sunku atspėti.

– Kada? Greitai, Ana.

Ji nuleido akis, bet tik trumpam. Vienas jos lūpų kamputis truktelėjo, ir tai jis suprato kaip apgailestavimą. Tada vėl atsisukusi į klaviatūrą parašė: „Ar galite prieš išeidamas man dar kai ką padaryti?“

– Žinoma. Nepaliksiu jūsų bėdoje. Jūs sudarykite sąrašą užduočių, ir pažadu, visi darbai bus baigti prieš...

Ji rankos mostu jį sustabdė. „Ne šiaip paslaugą, – išspausdino. – Asmeninę.“

Trisdešimt antras skyrius

– Štai ką aš galvoju. – Sesilijus kišeniniu peiliu pasmeigė marinuotą agurką ir ištraukė iš stiklainio. – Turėtume čia tūnoti kuo ilgiau.

– Kiek manai, tai truks?

– Keletą dienų. Gal net savaitę.

– Savaitę? Jėzau! Ar iš proto išsikraustei, ar tiesiog esi kvailas?

– Paklausyk manęs, Karlai. Turime leisti viskam truputį atvėsti, prieš imdamiesi tolesnių žygių. Nori vieno? – Sesilijus pasiūlė išžvejotą agurkėlį Karlui, bet tas net nusisuko.

– Atstok, ne. Jis smirdi kaip neplauta kojinė. Beje, kas planavo mūsų valgiaraštį?

– Abu su Kone kaupėme, kai krautuvėse būdavo išpardavimas. Viskas ilgo laikymo. Nes nežinojome, kiek čia turėsime tupėti, o šaldytuvo nėra.

– Tikras šūdas, – sumurmėjo Karlas, iš skardinės gerdamas drungną budvaizerio alų.

Per dieną Karlo nuotaika smuko nuo bjaurios iki dar bjauresnės. Slaptas namelis priklausė kažkokiam Konės pažįstamui, pusbrolio svainiui ar iš tokios eilės. Karlas ją sustabdė, kai Konė ėmė dėstyti giminystės liniją.

Jos pasakojimas neatrodė daug žadantis. Karlas neturėjo iliuzijų, kad bus sužavėtas gyvenimo sąlygų, ir vis dėlto slapta vylėsi, kad bus maloniai nustebintas.

Deja, statinys neatitiko net kuklių jo lūkesčių, anaiptol. Jie atvyko vakar vakare, bet net tamsa nepaslėpė trobelės trūkumų. Ji buvo ne ką labiau pritaikyta gyventi, nei ta lūšna, kurioje juodu su Mironu keletą dienų glaudėsi ruošdamiesi apiplėšti banką.

Vienintelis dalykas, dėl kurio gerai jautėsi, – apiplėšimas. Bent jau šis Sesilijaus planas išdegė. Dar ne viskas suskaičiuota, bet jie turi daugiau grynųjų, nei Karlas tikėjosi.

Baisiai apmaudu, kad juos reikės dalyti į keturias dalis.

Sėdint ant tokios krūvos grynųjų, jam niežėte niežėjo bent kiek jų išleisti. Jis turtingas. Pinigai suteikia galią, pagarbą ir kelia baimę. Žmonės sužinos, kas yra Karlas Herboldas. Nuo šiol žmonės sustings ir rodys jam pagarbą. Priešai, seni ir nauji, drebės iš baimės vien išgirdę jo vardą. Grynieji rankoje – kaip kardas. Karlas ketino juo švaistytis negailestingai, nukirs kiekvieną, kuris jam priešinsis. Visą gyvenimą turėjo paklusti kitiems, dauguma jų buvo šikniai. Daugiau niekada.

Tačiau buvo sunku susitaikyti, kad jis turtingas ir vis tiek turi bijoti ir drebėti pabudęs. Tik pažiūrėkite. Turi valgyti nekenčiamą kiaulieną su pupelėmis iš skardinės karštame vieno kambario namelyje, kuriame visai neseniai nudvėsė kažkoks padaras ir paliko niekaip neišsisklaidančią smarvę. Jis pašauktas geresniam gyvenimui ir jis troško jo kuo greičiau.

Jis sumaigė rankoje tuščią alaus skardinę.

– Sesi, kodėl taip ilgai laukti?

– Nes penkių šimtų mylių spinduliu visi farai mūsų ieško.

– Mašina švari, – prieštaravo Karlas. Jie pakeitė mašinas už penkiolikos mylių nuo banko. Antrą mašiną Konė buvo palikusi visą parą veikiančioje aikštelėje, kur automobiliai tai įvažiuodavo, tai išvažiuodavo, tad buvo tikimasi, kad ji liks nepastebėta. – Jie neieškos šios mašinos, Sesi. Nebent man melavai.

– Kodėl tau nepalikus Sesilijaus ramybėje? – neiškentė Konė.

– Kodėl tau nepabučiavus man į užpakalį, – atšovė Karlas.

– Mašina švari, – skubiai įsiterpė Sesilijus. – Taip pat ir numeriai. Bet kelyje mes pažeidžiami. Kas nors gali mus atpažinti. Protingiausia būtų sumažinti rizikos faktorių.

– Labai jau įmantrūs žodžiai, didysis broli. Ilgo laikymo. Spinduliu. Rizikos faktorius. Tu pernelyg daug žiūri HBO kabelinę. – Karlas parodė nykščiu į Konės pusę. – Ar tai ji išmokė tų visų žodžių?

– Aš tik sakau, kad turėtume čia pabūti, kol mūsų atvaizdus liausis rodžiusios visos valstijos televizijos, – atsakė Sesilijus. – Brangioji, ar nori persiko?

Jis ištiesė Konei skardinę kvepiančių persikų. Ji išžvejojo vieną plastikiniu šaukštu, tada paėmė pirštais. Dviprasmiškai šypsodamasi Karlui, sukando vaisių ir tiesiog išsiurbė minkštimą palikdama kauliuką. Sultys lašėjo jai per smakrą. Ši simbolika nepraslydo jam pro akis, ir jis suprato, kad Konė taip elgiasi tyčia.

Juokdamasi ji atpakalia ranka nusibraukė lipnų sirupą ir žaismingai bakstelėjo Sesilijui į pilvą baklažano spalvos nagu.

– Kai su tavim susipažinau, mano manieros visai sugedo. Mamą ištiktų priepuolis.

Karlas dėbsojo į kiaulienos su pupelėmis skardinę. Kai Sesilijus pasakojo, jis nudavė, kad tas šūdą mala, bet iš tikro dėjosi galvon kiekvieną žodį. Per patį apiplėšimą ši kalė tikrai pasirodė naudinga. Be abejo, buvo verta turėti banke žmogų. Pasiųsdama farą į amžinybę, ji parodė charakterį, su tuo irgi tenka sutikti.

Bet grupei besislapstančių vyrų tikrai nereikia, kad Konė Skags kiekviename žingsnyje kaišiotų savo dviejų centų vertės trigrašį. Šioji turi platesnius žabtus nei daugelis ir nebijojo rėžti ką galvoja. Dar bjauriau – Konė ir jo nebijo.

Karlas keikdamasis įbedė plastikinį šaukštą į skardinę turistų troškinio ir trinktelėjo ją ant stalo.

– Ar daugiau nevalgysi, Karlai?

Jis mostelėjo Mironui pasiimti. Tas ką tik buvo švariai išgramdęs skardinę virtinukų ir dabar laižė šaukštą. Prieš tai jis sušveitė sardinių dėžutę. Dabar ėmėsi pupelių.

Štai tau ir sumauta didybė, mintyse suurzgė Karlas. Jis galėtų turėti senjoritą, ta apžargom sėdėtų ant kelių, papai badytų akis, o jis mauktų stiprų gėrimą ir rūkytų brangų cigarą. Bet jis įgrūstas į tą dvokiančią Dievo užmirštą būdą viduryje nežinia ko. Jo šutvė – baikštus brolis, viena skylė, kurios nėra už ką liaupsinti, ir prietranka, kuris ėda kaip kiaulė.

Dar jam nepatiko, kaip Sesilijus ėmėsi vadovauti. Kas jį paskyrė viešpačiu ir valdovu? Konė. Taip, ji kaltininkė, ji prikimšo Sesilijui galvą visokių nesąmonių apie tai, kas čia turi būti bosas.

Karlas žinojo, kaip lengvai Sesilijus paveikiamas. Ji žaidė su juo kaip katė su pele. Jam lengva įteigti, kad jis drąsesnis ir gudresnis nei iš tikrųjų.

Kai ateis laikas, Karlas parodys jam vietą.

Tuo tarpu jis žais į toną. Karlas dantimis atplėšė pakelį sūdytų žemės riešutų, išspjovė celofano kampą ir susipylė riešutus į delną.

– Kitas dalykas, kurio neįkertu tavo plane, Sesilijau, kodėl traukiame šiuo keliu. Keliaujame į pietus. Jeigu mano geografinė nuovoka nemeluoja, tai jei pradedi nuo tolimojo šiaurės rytų Teksaso, ar neturėtum sukti į pietvakarius, norėdamas atsidurti Meksikoje?

– Ten nelabai daug vietų kur pasislėpti, – sumurmėjo Sesilijus. Konė jam buvo įspraudusi į burną vieną iš tų slidžių persikų, ir jis vogravo puse lūpų.

– Ar man galima vieną? – paklausė Mironas.

Konė padvejojo, tada pastūmė skardinę jam. Tas sukišo liesus pirštus į skardinę ir išžvejojo persiką.

– Jėzau! – suklykė ji. – Tu balintas apsigimėli! Sugadinai juos. Ar manai, kad dabar galėsiu nors vieną suvalgyti?

– Užsičiaupk, – sugriaudėjo Karlas. – Net savo minčių negirdžiu, kai pradedi taip kniaukti. Ką ten sakei apie vietas pasislėpti?

– Jeigu pasileisime per vakarų Teksasą, jie gali pastebėti mus iš sraigtasparnių.

– Ten mažiau miestelių, mažiau farų.

– Bet nėra kur pasislėpti. Pernelyg daug atvirų vietų, ten daugiau nieko nėra, tik vėjaričiai – muilinės gubojos ir kiškiai. Be to, kaip tik ir tikimasi, kad suksime tuo keliu.

Karlas atsilošė kėdėje ir pritrenktas susimąstė.

– Vartoji neįprastus žodžius ir žinai, ką galvoja legalai. Oho. Aš sužavėtas, Sesi. O tu, Mironai? Ar nesižavi, kaip mano didysis brolis viską sumąstė?

– Aišku, Karlai.

– Baik, Karlai. Aš tik galvoju...

– Kodėl neleidi jam pasakyti? – Konė stebeilijosi į Karlą. Išraiška vaidinga, lūpos suspaustos. – Jis tau paaiškintų, jei bent minutę užsičiauptum.

Karlą apėmęs tūžmas akimirksniu pasiekė kritinę ribą. Kraujagyslėmis tekėjo ne kraujas, o verdanti įniršio lava. Jis lengvai nusuktų jai sprandą, bet sutramdė žudymo instinktą ir tyčia prakalbo žemu ir ramiu balsu:

– Niekas man nelieps užsičiaupti. Ypač pyzda. Ir ypač kai kalbuosi su tikru broliu.

Nekreipdama dėmesio į įžeidimą, Konė sunėrė rankas ir atsikrenkštė.

– Tai turėjo būti pokštas. Nuotykis. Nesuprantu, kodėl visą laiką turi būti toks suirzęs.

– Aš nesuirzęs, – tyliai paprieštaravo Karlas. – Mironas daugybę kartų matė mane suirzusį, o čia joks suirzimas. Mironai, ar aš atrodau suirzęs?

Mironas padėjo persiko kauliuką ant stalo. Rimtai pažiūrėjęs į Karlo klausimą, jis mąsliai į jį pažvelgė.

– Iš dalies, Karlai.

Sesilijus šoko į tarpą.

– Dėl Dievo meilės, liaukitės. Abu. Kone, atvėsk. Karlai, pirma paklausyk mano plano. Tada, jei nesutiksi, galėsim pasiginčyti. Ar aš ne tiesą sakau?

– O taip, tiesą. Beveik kaip sušiktos Jungtinės Tautos. – Karlas nuleido rankas prie šonų rodydamas, kad vyresnysis brolis gavo žodį.

– Siūlau važiuoti tiesiai į pietus, kol pasieksime pakrantę. Laikomės pakrantės iki pat Korpus Kristi, ten staigiai sukame į dešinę ir išlendame netoli Laredo.

– Važiuoti per rytų Teksasą?

– Pasistengtume kaip nors praslysti per Luizianos valstijos ribą.

– Man nepatinka rytų Teksasas, didysis broli. Turėtum žinoti kodėl.

– Dėl mūsų patėvio ir to Makorkl mėšlo? – Jis nusijuokė ir mirktelėjo Konei. – Gal atskleisime jam savo paslaptį?

Karlas įsitempė, paširdžiuose jausdamas, kad jam nepatiks tai, ką išgirs.

– Paslaptį?

– Delrojus ligoninėje, visiškai silpnas. Kiekvieną minutę gali mirti, jeigu dar nepakratė kojų. – Sesilijus taip plačiai nesišypsojo nuo tada, kai savo pirmai mergaitei atėmė skaistybę.

– Iš kur žinai?

– Buvau nuvykęs jų aplankyti.

– Kaip? Kada?

– Apiplėšimo išvakarėse.

– Kam?

– Kad visus supainiočiau, – sukikeno. – Ir tai suveikė. Kaip burtai.

Jis toliau pasakojo apie savo išdaigą, atkūrė spektaklį, kurį surengė ligoninėje.

– Jie ir šituo patikėjo. Kiekvienu prakeiktu žodžiu. Net kad turiu lygtinio paleidimo inspektorę. – Jis vėl mirktelėjo Konei. – Tas faras paskambino numeriu iš kortelės, kurią jam padaviau, ir atsiliepė Konė. Prisuokė jam pilną ausį, koks aš geras berniukas. Spėju, dabar jis žino geriau, cha, širdele. Spėju, jis...

– Tu bukas šūde.

– Ką? – Sesilijus atsigręžė pasižiūrėti į dėbsantį Karlą.

– Aš tau sakiau, kad jis įniršInternal – Konė tyrinėjo atsišerpetojusį nagą.

– Tai puikiai suveikė, Karlai.

– Tai sukėlė ant kojų visus policininkus nuo čia iki Bronsvilio, – rėkė tas. – Jie turėtų galvoti, kad mes visiškai užmiršome Bleverį ir Delrojų, ir visą tą mėšlą. Dabar tu... O Jėzau, tu bukaprotis.

– Nevadink jo bukapročiu.

– Užsičiaupk, Kone, – sušuko Sesilijus ir atsisuko į Karlą. – Aš tavo vyresnysis brolis, ir esu baisiai piktas ir pavargęs nuo to, kaip su manim kalbi. Tai buvo nuostabus planas, ir jis pavyko.

– Jis subūrė visus apie Delrojų ir Diną...

– Dinas miręs.

– Miręs?

– Seniausiai. Jo našlė ir sūnus gyvena su Delrojum.

– Ji negirdi.

Karlas aštriai pažiūrėjo į Konę.

– Tai tiesa. – Nuo tos visažinės Konės intonacijos jam kilo noras jai užvožti. – Ji kurčnebylė.

Karlas mintyse virškino informaciją.

– O kaip Hardžas. Ar ką nors apie jį girdėjai?

– Nieko. Veikiausiai jau miręs. Taigi matai. Jokios žalos.

– Užmiršai apie tą užsimaskavusį vyruką. – Dabar jau Sesilijus žiūrėjo į Konę taip, tarsi pritartų Karlo norui jai už-

vožti. Savigynos dėlei ji pridūrė: – Jis taip pat viską turėtų žinoti, Sesilijau.

– Koks dar užsimaskavęs vyrukas? – pareikalavo paaiškinti Karlas.

– Jis buvo ūkyje ir bandė apsimesti galvijų prižiūrėtoju.

– Iš kur žinai, kad toks nėra?

– Tiesiog nuojauta, – atsakė Sesilijus. – Jis turėjo smaigą, supranti? Gal jie bijojo, kad tu ten pasirodysi pabėgęs iš kalėjimo, įtaisė jį, kad turėtų savo akis vietoje.

– FTB?

– Nežinau. Gal ir federalas. Jis sekė mane iš miesto, bet nesuteikiau jam priežasties būti įtariam, tad apsisuko ir nuvarė atgal į Bleverį. Prisiekiu Dievu, Karlai, mums nėra ko bijoti.

Karlas prisivertė atsipalaiduoti.

– Atrodo, tu teisus, Sesi. Atsiprašau, kad buvau supykęs.

Sesilijus atsileido ir sausai nusijuokė.

– Mes visi truputį nervingi ir įsitempę, bet turėtum labiau valdyti savo pyktį, mažasis broliuk.

Karlas atlaidžiai išsišiepė.

– Niekada to nebandžiau. Iki šios dienos.

– Na gerai. Ar galiu toliau brėžti mūsų maršrutą?

– Klausau ausis pastatęs.

Sesilijus vėl grįžo prie savo plano.

– Kai iš čia pakilsime, mūsų lauks dvi dienos sunkaus važiavimo. Daugiausia.

– Dvi dienos daugiausia.

Vėl kupinas pasitikėjimo, Sesilijus per stalą žaismingai stuktelėjo Karlui į petį.

– Meksika niekur nedings, pažadu.

Labiausiai Karlas nekentė, kai su juo buvo kalbama iš aukšto. Buvo dvigubai įžeidu, kai šitaip darė tas visiškas vištšūdis Sesilijus. Bet jis išspaudė šypseną.

Įtikėjęs, kad jau jo viršus, Sesilijus plačiai pasirąžė.

– O iki tol atsipalaiduokite ir mėgaukitės, kad ne kalėjime sėdit. Mes čia parūpinome visus patogumus.

Jis apkabino Konę ir prisitraukė prie šono. Metusi į Karlą dar vieną vylingą žvilgsnį, ji prisiglaudė prie Sesilijaus ir brūkštelėjo ranka žemyn prie diržo. Violetiniai nagai koketiškai pabarbeno į sagtį, tada slystelėjo po ja.

Sesilijus nukaito, tada atsiprašė, ir juodu išėjo laukan.

Žiūrėdamas į juos, Karlas sumurmėjo:

– Tu pasirūpinai savo patogumais, didysis broli.

Trisdešimt trečias skyrius

Džekas dar kartą perskaitė, ką Ana užrašė kompiuterio ekrane.

– Paslaugą?

Ji parodė: *asmeninę* paslaugą. Ji neprašė padaryti darbo, kurį kiekvienas samdinys galėtų nuveikti. Būdvardis perkėlė jos prašymą į visai kitą kategoriją. Tai buvo nuoroda į neįvardytas intymias paslaugas. Jis atsikrenkštė.

– Na, aišku, padėsiu jums kuo tik galėsiu.

Ana subarškino klavišais. Džekas perskaitė. „Norėčiau jus nufotografuoti."

Jam palengvėjo, jis netikėtai nusijuokė. O gal nusivylė? Ir pats nebuvo tikras.

– Norite mane nufotografuoti? Kodėl? Kuriam galui?

Ji atsistojo ir paėmė nuo viršutinės knygų lentynos albumą, bet ne tą patį, kurį anąkart jam rodė. Padėjusi priešais, laukiamai žiūrėjo, kai jis atvertė odinį viršelį.

Pirmojoje nuotraukoje, pritvirtintoje prie juodo lapo, grupė vaikų visiškai atsipalaidavę žaidė po vejos purkštuvu. Saulės spinduliai krito pro purškiamo vandens sroves ir atsispindėjo balutėse, kuriose vaikai taškėsi. Visai kaip kitose jos nuotraukose, įspūdį kūrė šviesos ir šešėlių žaismas. Buvo pagauta akimirka nevaržomo džiaugsmo, kokį gali pajusti tik labai jauni žmonės, kartu brėžėsi ir grėsmė, kuri laukia jų suaugus.

Kitos nuotraukos fonas buvo šiurkšti dailylenčių siena. Prie apverstos statinės priešpriešiais sėdėjo du seniai ir lošė domino. Akutės ryškiai baltavo juodose stačiakampėse lentelėse. Vienas žaidėjas buvo juodaodis, kitas baltasis.

Dar kitoje nuotraukoje – darbininko rankos. Tiktai rankos. Stambiu planu. Purvinos. Nelygios panagės pilnos žemių, jų prisirinkę rumbuotų krumplių raukšlelėse. Tos rankos švelniai laikė nuostabią rožę.

Moteris, sėdinti medinėje supamojoje kėdėje priešais atdarą langą. Lengvos užuolaidos plevena į kambarį. Prie krūtinės žindantis kūdikis. Galva palenkta. Tamsūs plaukai slepia veidą ir krinta ant nuogos krūtinės. Anos plaukai. Anos kūdikis. Anos krūtinė.

– Dieve, Ana. Kodėl jūs... Kodėl jūs... – Pritrūkęs žodžių, Džekas papurtė galvą. – Kodėl jūs tuo neužsiimate profesionaliai? Aš nė velnio nenusimanau apie nuotraukas, bet šitos puikios. Ar ne taip? Ar kam nors rodėte, kad jas kur panaudotų?

Jis vertė albumo lapus ir ilgai žiūrėjo į nuotraukas.

– Kiekviena – ištisa istorija. Visos ką nors sako. Kažką svarbaus ir... ir atpažįstama. Jos per geros, kad būtų paslėptos albume. Jas turi matyti ir jomis gėrėtis. Aiškiai pamaloninta jo vertinimų, ji grįžo prie kompiuterio. „Tikėjausi parduoti jas reklamos agentūroms. Sveikinimo atvirukai. Kažkas panašiai."

– Taip. Ir kodėl to nepadarėte? Kas atsitiko?

Ji liūdnai šyptelėjo ir spausdindama vos gūžtelėjo pečiais. „Aplinkybės. Dino liga. Tada Deividas. Tada..."

Džekas uždėjo rankas ant jos plaštakų ir sustabdė.

– Delrojus jūsų nepalaikė, tai paslėpėte aparatą palėpėje ir stengėtės viską užmiršti.

Taip – parodė. Tada vėl spausdindama pasakojo: „Stengiausi jas užmiršti, bet nepajėgiau. Tai vis dar čia. – Ji prispaudė kumštį prie krūtinės. – Jei nebūčiau kurčia, gal ir galėčiau kaip nors kitaip save išreikšti ir taip labai šito netrokščiau.

Bet aš turiu daug ką pasakyti, ir tai geriausias man žinomas būdas. Noriu vėl fotografuoti. Šįkart norėčiau pabandyti parduoti savo darbus. Bent jau jais pasidalyti."

– Taip ir padarykite.

„Pirmiausia man reikia didesnio rinkinio. Gali trukti mėnesius, gal net metus, kol rinkinys bus toks, kad sudomintų pirkėją. Ši nuotrauka su Deividu buvo paskutinė, kurią padariau. Prieš penkerius metus. Man reikia labai daug dirbti. Tai nebus lengva, bet jeigu noriu pradėti, turiu imtis dabar. Ar leisite pradėti nuo jūsų?"

– Sutinku su viskuo, ką sakote. Tik šiandien ne laikas. Jūs turite talentą. Tai aišku. Jis bus iššvaistytas, jei nesigriebsite visom keturiom. Bet jeigu tas rinkinys toks svarbus, kokio velnio jame reikalinga mano nuotrauka?

„Jūsų įdomus veidas", – išspausdino.

– Kaip barzdotosios ponios cirke. Jūs tikriausiai norėtumėte ir jos nuotraukų.

„Aš kalbu rimtai, – išspausdino. – Jūsų veidas iškalbingas."

Jis nusijuokė.

– Jums reikia pasitikrinti akis, štai ką sako mano veidas.

Bet Ana nesiliovė žiūrėjusi į jį, tiesiog įsisiurbė. Greitai jis nustojo juoktis. Net šypsotis liovėsi. Nes ji apsuko savo kėdę ir pasislinko ant pat jos kraščiuko. Tada pakėlė rankas ir palietė jo skruostus. Prisilietimas buvo toks švelnus, kad oda vos jautė, bet būtų buvę tas pats, jeigu būtų prispaudusi prie jų žioruojančias įdagų geležis.

Jis sekė, kaip jos akys tiria jo veido bruožus. Kai ji pakreipdavo galvą į vieną ar kitą pusę, plaukai brūkšteldavo per rankas. Jo pirštai taip gniaužė kėdės atlošą, kad net nutirpo: krumpliai dabar tikriausiai pabalę, bet nežiūrėjo į juos. Nė nekrustelėjo, bijodamas išsklaidyti apžavus, dėl kurių Ana panoro jį paliesti. Matė savo atspindį jos lėliukėse ir niekaip negalėjo suprasti, kokį velnią Ana mato jo snukyje, kas jame taip prakeiktai patrauklu.

Bet leido jai žiūrėti kiek lenda. Tylėjo. Neatsitraukė. Apmirė. Nebūtų sujudėjęs, net jei sienoje jai už nugaros būtų materializavęsis Elvis.

Pasislinkusi dar arčiau, kad jau sėdmenys vos lietė kėdės kraštelį, ji ištiesė pirštus prie jo akių. Pradėjo nuo raukšlelių voratinklio prie akių kampučių ir čiuopė pirštų pagalvėlėmis. Tada nutapeno link antakių ir į vertikalų plyšį tarp jų, po to – per išsišovusius skruostikaulius. Jos smilius išmatavo jo nosies ilgį, nuo šaknies iki pat galiuko.

Jos delnai tebelaikė apgaubę jo skruostus, bet dabar spaudė žandikaulius. Nykščiai susitiko smakro viduryje, po apatine lūpa. Vienas brūkštelėjo išorėn, tada kitas, paskui vėl susitiko, trumpai pabuvo, o tada ji atitraukė rankas, sugniaužė kumščius ir sukišo sau pasmakrėn kaip vaikas, sugautas darantis kai ką negražaus.

Džeko širdis plakė dvigubu greičiu. Ne dėl to, kad išskirtiniai erotiniai potyriai jam būtų buvę naujiena. Nekaltybę jis prarado dar dešimtoje su klasės paleistuve prie drabužių spintelių, kai pirmą ir vienintelį kartą lankėsi mokyklos šokiuose. Ji ištraukė jį iš sporto salės, papuoštos gvazdikais iš krepo popieriaus ir kaspinais. Jie susirado tuščią tamsų koridorių, ir kol *Bee Gees* baigė dainuoti, kad niekas niekada nebegaus tiek dangaus, Džekas suspėjo ten ir atgal.

Kartą, kai dirbo prie baro per inauguracinį pokylį Fort Verte, multimilijonieriaus dukra jam taip pačiulpė, kad jeigu oralinis seksas būtų buvusi olimpinė sporto šaka, ji tikrai būtų laimėjusi auksą.

Per *Pink Floyd* lazerių renginį Kanzas Sityje mergaitė, kurią jis pirmą ir paskutinį kartą matė, prasagstė jo džinsus ir viena ranka maigė, kol jis išsiliejo, o kita rūkė stiprią suktinę su marihuana.

Bilingse jis įgyvendino jojikės aplink statines fantaziją padaryti tai ant žirgo krintant sniegui.

Šie nuotykiai iškilo jam atmintyje, nes buvo mažumą keisti, bent palyginti su kitais jo atsitiktiniais santykiais. Tas seksas dažniausiai būdavo šiurkštus ir paprastas, su paprastomis moterimis, kurias su juo siedavo du bendri dalykai: vienatvė ir fizinis poreikis.

Bet nieko jo patirtyje – pradedant nuo tobulo sekso ir baigiant lengvu flirtu – nebuvo tokio erotiško, kaip Anos prisilietimas prie veido. Nes tai ji darė su didžiuliu troškimu pažinti, su tikru susidomėjimu, gal šiek tiek ir globėjiškai.

Per gyvenimą mažai kas rūpinosi Džeku Sojeriu. Taip, būdavo žmonių, kurie ištiesdavo pagalbos ranką, bet tų retų malonių dažniausiai sulaukdavo iš žmonių, kurie visiems buvo geri. Niekas nesirūpino juo pačiu.

Nei motina, kuriai jis buvo reikalingas tik kaip atsvara vyrui, iškeitusiam ją į daugybę kitų moterų. Nei tėčiui, kuris gražiai šnekėdavo, bet niekuo nė per nago juodymą nesirūpino, išskyrus save.

Bet Ana... Anai jis rūpėjo, jei ryžosi pasidalyti savo svajonėmis, kuriomis negalėjo pasidalyti nei su Delrojumi, nei, ko gero, net su savo vyru. Ji pasitikėjo jo nuomone, kitaip nebūtų prašiusi patarimo dėl medienos sutarties. Jis Anai rūpėjo, kitaip nebūtų pasigražinusi prieš kviesdama jį vakarienės. Jis jai rūpėjo, nes pakvietė jį vakarienės.

Ana atitraukė rankas, bet dar keletą sekundžių žiūrėjo jam į burną, ne taip, kad skaitytų jo žodžius, bet tarsi norėtų jį pabučiuoti. Galiausiai nuleido rankas iš po smakro ir uždėjo ant jo plaštakų, vis dar gniaužiančių kėdės atlošą, tarsi tai būtų vienintelė atrama, dar laikanti jį šioje planetoje. Su tyliu, bet jaudinančiu kvietimu pažvelgė į akis, tada vėl žiūrėjo į burną.

Šnabždėdamas jos vardą, jis per milimetrą palenkė galvą artyn, truputį bijodamas, kad ji užsisklęs, bet daug labiau – kad ne.

Ji pakreipė galvą. Lūpos laukiamai prasivėrė.

Dieve, padėk man, dar pagalvojo lenkdamasis, o mintyse jau jautė jos lūpas, liežuvį, ragavo jos bučinį.

Ezis jautėsi esąs visiškas mulkis. Beveik norėjo, kad jos nebūtų namie ir galėtų išvykti nepasišnekėjęs, bet ramia sąžine.

Kadangi niekas iš karto neatsiliepė į durų skambutį, jis paėjėjo du žingsnius į dešinę ir dirstelėjo pro langą į svetainę. Televizorius rodė situacijų komediją. Ją žiūrėjo tik Delrojaus vaikaitis, tačiau atidžiau įsižiūrėjęs Ezis pamatė, kad berniukas miega. Durų skambutis jo nepažadino.

Išgirdęs artėjant žingsnius, jis atsitraukė tiesiai po terasos lempa, kad Ana Korbet nesunkiai jį matytų ir atpažintų. Durys prasivėrė, ir plyšyje pasirodė jos veidas.

Ezis neprisiminė, kada paskutinį kartą ją matė, bet turbūt jau senokai. Spėjo užmiršti, kokia ji graži, ypač dabar – liepsnojančiais skruostais. Jis prisiminė Aną mokyklinukę ilgomis plonomis kojomis ir didelėmis mėlynomis akimis. Tos akys ir dabar buvo didelės ir mėlynos, bet kojos nebebuvo plonos.

– Labas vakaras, ponia Korbet, – ištarė jis, paliesdamas skrybėlės kraščiuką.

Atpažinusi jį, ji plačiai atvėrė duris ir traukdamasi į šoną pakvietė užeiti.

– Ačiū. – Ezis žengė į namą ir nusiėmė skrybėlę, kitame delne laikydamas uždengtą dubenį. – Mudu su ponia Hardž išties labai nuliūdome, išgirdę apie Delroją. Norėjome, kad tai žinotumėte.

Ji linktelėjo ir lūpomis ištarė „ačiū“, taip pat parodė ženklais.

– Atleiskite, kad negalėjau šįryt atvykti į pamaldas. Turėjau susitikimą.

Priblokštas Fosterio atsakymo, slegiamas namų tuštumos, kuri taip tiksliai atspindėjo jo gyvenimą, jis ir toliau save baudė, grįždamas į vietą, kur mirė Petsė Makorkl.

Tas pats karštis, tie patys geliantys vabzdžiai, ta pati lėta upė. Jis ilgai sėdėjo ant tuščiavidurio išvirtusio medžio kamieno, traiškė skruzdes ir uodus, gėrė *Dr Peppers*, kuris jo rankose šilo, ir troško, kad galėtų atsukti laikrodį dvidešimt dvejus metus atgal.

Norėjo žinoti, kas atsitiko mergaitei. Tik tiek. Viskas.

Nebetroško pelnytos bausmės, kad ir kas ją nužudė. Gal bausmės išvis neturėjo būti. Gal jos mirtis buvo atsitiktinė. Ne kerštas jį ginė. Manė, kad duoklė, kurią šis įvykis paėmė iš jo šeimos, buvo pakankamas pagrindas kerštui, bet atpildą jis mielai iškeistų vien į žinojimą, kokiomis aplinkybėmis ji mirė ir kas už tai galų gale atsakingas.

Tiktai norėjo žinoti, kad galėtų numirti ramus.

– Kad ir kaip ten būtų, – dabar jis tarė Anai, – atnešiau jums lazanijos. – Jis nerangiai padavė dubenį Anai. – Žmona būtų pati atvykusi, bet svečiuojasi pas seserį Abiline. Perduoda jums ir berniukui užuojautą.

Jis nesusigaudė, ką iš jo kalbos Ana suprato. Jos tėvai nusprendė neleisti jos į kurčiųjų skyrių – įrašė į Bleverio mokyklą, kur ji su interpretatore lankė įprastas klases. Ezis buvo girdėjęs, kad ji gudri kaip šeškas ir kad jos vienintelė kliauda – negirdi.

Ezis neturėjo patirties bendrauti su neprigirdinčiais, tik tiek, kad per rytines pamaldas Pirmojoje baptistų bažnyčioje matydavo žmogų, ženklais rodantį grupelei kurčių žmonių, atvykusių iš kelių apygardos protestantų kongregacijų. Jam ypač patiko žiūrėti, kai jie ženklais rodo giesmes. Jie gražiau jas rodė, nei choras giedojo. Kartais stebint ženklų kalbą net mišios greičiau praeidavo.

Visa, ką jis galėjo pasakyti, – kad kurtieji tokie pat žmonės, tad jis neturėtų jaustis taip kerėpliškai stovėdamas koridoriuje. Nė pats nesuprato, kodėl sumišęs: dėl tokios situacijos ar dėl jos negalės.

Veikiausiai pirmas atvejis, nes panašios pareigos tekdavo Korai. Jis yra padėjęs išvalyti daugybę kraujo dėmių ant kelio, užtraukęs maišą su tuo, kas liko iš Henrio ar Džo, ar Suzės, – juk juos kas nors mylėjo. Kai baigdavosi jo tarnyba, baigdavosi ir pareigos. Toliau buvo Koros valdos. Ji vykdė jų visuomeninius įsipareigojimus ir vaikščiodavo į laidotuves.

Kai šiandien papasakojo, kad bendruomenė neteko Delrojaus, ji paklausė:

– Ar gražios buvo laidotuvės?

– Nebuvau.

– Kodėl? Ar bent ką nors nunešei?

– Ką nors nunešiau? – jis bukai pakartojo.

Jis paminėjo Delrojaus Korbeto mirtį vien tam, kad užpildytų spengiančią tylą tarp dviejų telefono skambučių. Pasinaudojo tuo kaip priežastim jai paskambinti, nors visa, ko iš tikro norėjo, tik išgirsti jos balsą, ir jei nuotaika bus tinkama, paprašyti grįžti namo. Ji nusitvėrė šios temos, kad tik nereikėtų kalbėtis apie jų išsiskyrimą.

– Dėl Dievo meilės, Ezi, turėjai ką nors nunešti.

– Delrojus nebuvo toks jau artimas mūsų draugas, Kora. Nė geras pažįstamas.

– Bet mes kone visą gyvenimą pažinojome tą žmogų. O dabar ta vargšė moteris turės auginti sūnų vienui viena. Abejoju, ar kas nors pasiūlė jai pagalbą, nes paskalos apie ją ir Delrojų buvo tokios bjaurios. Kai kurios moterys, net iš mano pažįstamų, besidedančios krikščionėmis, gali būti tiesiog pagiežingos.

– Kokios paskalos?

– Gerasis Dieve, Ezi! Ar kada nors ištrauksi galvą iš Makorkl bylos bent tam, kad apsižvalgytum, kas dedasi aplinkui?

– Gal ir girdėjau, bet užmiršau. Paprastai nekreipiu dėmesio į paskalas, – atsakė jis stengdamasis, kad balsas skambėtų teisuoliškai ir tvirtai.

– Prisiekiu, – ištarė Kora atsidūsėdama. – Metų metus buvo šnekama.

– Kad juodu...

– Taip. Kad po Dino mirties jų santykiai pasikeitė ir tapo kur kas artimesni. Bet ne mano tai reikalas. Ar jie miegojo, ar ne, ji neteko Delrojaus. Tu turi ką nors nunešti.

Ezis buvo apstulbintas tokių gandų. Delrojus Korbetas ir jo marti? Ne tik gyveno po tuo pačiu stogu, bet ir miegojo po ta pačia antklode? Ar Delrojus galėjo turėti geidulių? Ar įmanoma, kad kas nors būtų turėjęs romaną su tokiu šaltu ir nedraugingu, tokiu griežtu ir rūsčiu žmogum?

– Velnias, negaliu įsivaizduoti Delrojaus nusivelkant drabužius duše, ką jau kalbėti apie nuogą ir piktą su moterimi.

– Ezra, ar tik nebandai manęs gundyti?

– Ne. – *Taip.*

Dar vienas piktas atodūsis.

– Laikau laidotuvių maistą šaldyklės dėžėje, dešinėje pusėje.

– Ką?

Jis nė neįsivaizdavo, kad Kora taip gerai pasiruošusi bet kokiai katastrofai, kuri gali ištikti jų draugus ar kaimynus. Kai jie baigė pašnekesį – šįkart be jo užuominų apie susitaikymą, nuėjo į sandėlį ir dešinėje šaldyklės pusėje rado keletą uždengtų indų su etiketėmis. Surašyta, kas juose, kiek žmonių gali pavalgyti, taip pat instrukcija, kaip pašildyti.

Dabar Ana Korbet laikė vieną rankose.

– Kai jis visiškai atsileis, – tarė jis, – tik pakaitinkite trisdešimt minučių, įjungusi šimtą septyniasdešimt laipsnių. Ar supratote? – perklausė abejodamas.

Linktelėjusi ji nusisuko padėti šalto drėgno indo ant koridoriaus stalo, tada nubraukė drėgnas rankas į džinsų užpakalį. Kai ji tai darė, Ezis pastebėjo, kokia graži jos figūra. Stengėsi laikyti akis aukščiau kaklo linijos, nes įtarė, kad ji be liemenėlės. Gal dėl to buvo juntamai nervinga? Ji timp-

čiojo berankovio apačią, trynė delnus, lyg susidrovėjusi čiaupė lūpas, tarsi būtų užklupta nepasiruošusi priimti svečius.

Taip, ji graži maža būtybė. Bet kai pabandė įsivaizduoti, kaip juodu su Delrojumi eina į lovą, nieko neišėjo. Netgi vienišą šaltą žiemos naktį jis negalėjo įsivaizduoti Delrojaus prie ko nors prisiglaudusio. Šįkart paskalos bus buvusios tik paskalos. Arba jis nieko nenutuokia apie žmones.

– Ką gi, verčiau eisiu savo keliais, ponia Korbet. Gal jums ko nors reikia?

Ji papurtė galvą.

– Paskambinkite, jei ko prireiks. – Susirūpinęs, gal padarė baisų netaktą, perklausė: – Ar galite kam nors duoti žinią?

Ji energingai linktelėjo.

– Ką gi, tada iki. Pasakykite tam, su kuo bendraujate, kad esu laisvas, jei galėčiau kuo būti naudingas.

Vėl linktelėjusi, ji atidarė duris. Jis išėjo į terasą, bet neskubėjo atsisveikinti. Jis nenorėjo jos sušaldyti, bet nesusilaikė neužsiminęs apie Herboldus.

– Ponia Korbet, girdėjau apie Sesilijaus Herboldo apsilankymą aną dieną. Ar jis grasino jums ir jūsų berniukui?

Ji papurtė galvą ir lūpomis parodė: ne.

– Nežinau, kiek naujienų jus pasiekė – laidotuvės ir visa kita, bet juodu su Karlu susivienijo ir apiplėšė banką. Jie vis dar laisvėje. Ar žinote?

Ji linktelėjo: taip.

– Esu nustebęs, kad niekas nesaugo jūsų namų.

Ana pakėlė rodomąjį pirštą, prašydama palaukti, ir nėrė vidun. Grįžo rašydama mažame bloknotėlyje. Baigusi atkišo jam. Jis perskaitė: „Pareigūnai siūlėsi saugoti namus, bet Delrojus atsisakė.“

– Gal turėtumėte dar kartą pagalvoti?

Ji užrašė: „Aš nebijau. Čia jie tikrai nepasirodys.“

– Gal jūs ir teisi, – pasakė Ezis, nors pats tuo ne itin tikėjo.

Jo patirtis rodė, kad nusikaltėlius dažnai traukia pas draugus ir gimines. Kuo labiau jiems minama ant kulnų, tuo

dažniau pamatysi juos sukant į pažįstamas vietas, kurias jie kadaise vadino namais.

Jeigu ji būtų jo giminaitė, neleistų jai vienai būti, net jeigu ji ir girdėtų. Bet jis neturėjo galios, nei profesinės, nei asmeninės, ją priversti. Todėl tik ištarė:

– Jei ką nors pamatysite, kam nors paskambinkite. Iškart. Ar supratote? Jūs turite rūpintis savo berniuku.

Ji nusišypsojo ir užrašė: „Viskas bus gerai. Čia yra Džekas."

– Džekas?

Ji linktelėjo į tvarto pusę. Ezis pasisuko ir pamatė vyrą, uždarantį tvarto duris. Uždaręs užrakino, tada ilgais žingsniais pasuko prie priekabos, riogsančios maždaug už šimto metrų nuo namo.

– Ak taip, jūsų pagalbininkas, – pasakė daugiau sau nei Anai.

Prisiminė, kaip Delrojus „Pieno karalienėje" pristatė jam vyrą kaubojaus skrybėle, sudribusį kabinos kampe. Malonus vyriokas. Daug lieknesnis, jaunesnis ir stipresnis už Delroją. Dėl tokių tipų moterys alpsta.

Ezis atsisukdamas į Aną krenkštelėjo.

– Atleiskit už klausimą, ponia Korbet, bet ar jaučiatės, na, jaukiai, būdama čia viena su vyru, kuris pas jus taip trumpai dirba? Ar juo pasitikite?

Ji linktelėjo galvą, tad nebeliko vietos abejonėms.

Eziui knietėjo sužinoti, ar vyrukas toks vertas pasitikėjimo, ar ji tokia naivi, o gal gandai buvo pagrįsti. Jeigu spręstų iš to, ką girdėjo, jaunoji našlė – tikra ugnis, ji išdegino Delrojaus galias, kol tas galiausiai krito, o dabar nusitaikė į samdinį, kad tas užimtų jo vietą.

Ezio nuomone, ji ne tokio tipo, bet gal jis klysta?

Trisdešimt ketvirtas skyrius

Jie pasirodė anksti, vos išaušus, dviese.

Prigludusios uniformos buvo rudos. Batai blizgėjo. Plačiakraštės kaubojiškos skrybėlės ir veidrodiniai akiniai nuo saulės slėpė veidus, išskyrus griežtas nesišypsančias lūpas.

– Ponas Sojeris?

Džekas girdėjo jų mašiną ir liovęsis dirbti žiūrėjo.

– Taip. – Jis atsirėmė į kastuvo rankeną, kasė duobę naujam atraminiam šėrimo lovio stulpui aptvare.

Jau dienos pradžia buvo troškiai karšta, ir jis visas sruvo prakaitu. Bet kai siektelėjo nosinės užpakalinėje kišenėje, kad nusišluostytų prakaitą, pareigūnai įsitempė. Vienas net nuleido ranką prie šešių šūvių revolverio ant šlaunies. Džekas apsimetė nematąs jų atsargumo. Krestelėjo nosinę ir nusišluostė veidą.

– Kuo galiu būti naudingas, ponai?

– Mes iš Bleverio apygardos šerifo įstaigos.

– A-ha.

– Atėjome paklausti keleto klausimų.

– Apie ką?

– Girdėjome, kad ponui Korbetui – kai dar buvo gyvas – praėjusią savaitę nunuodijo keletą galvijų.

– Buvau kartu, kai juos rado, – paaiškino Džekas. – Pradžioje tris. Du krito kitą dieną.

– Gana paprasti nuodai, taip sakė daktaras Andersenas. – Šerifo pavaduotojas perstūmė tabako gumulėlį iš vieno žando į kitą. – Laisvai parduodamas šlamštas. Nieko gudraus. Lengvai gaunamas. Bet gerose rankose užtektinai stiprus, kad padarytų žalos.

– Šerifo įstaiga tai tiria?

– Tai jus stebina, pone Sojeri?

– Ne. Aš patariau Delrojui pranešti. Bet jis galvojo kitaip.

– Ar kas nors girdėjo, kaip patarėte?

– Buvome vieni.

– Hmm.

– Kodėl, jūsų nuomone, iš visų aplinkinių fermų tik vienam Korbetui smogta?

– Nežinau.

– Spėkite.

Džekas atrėmė kastuvą į lovį, kurį taisė.

– Spėčiau, kad kažkas griežė dantį ant Delrojaus.

– Pavyzdžiui, kas?

– Aš ne vietinis ir čia dar neseniai.

– Tai nieko neįtariate?

Džekas tylėjo.

Nepatikliai jį nužvelgęs, jaunesnysis pareigūnas kilstelėjo pistoleto dėklą.

– Ką gi, netyrėme iki vakar dienos. Korbetas nesikreipė į mus. Būtume net nežinoję, jeigu kai kas nebūtų atkreipęs mūsų dėmesio. Suinteresuotoji šalis. Todėl paskambinome veterinarui ir jis mums pateikė išvadas.

Džekas klausiamai pakėlė antakius, nors visai nebuvo nustebęs. Žinojo, kodėl jie čia. Šerifo pavaduotojai taip anksti nesilanko su mandagumo vizitais.

– Ir?

– Ir, – tabako kramtytojas stabtelėjo išspjauti, – norėtume, kad su mumis vyktumėte į miestą, turime apie tai daugiau pasišnekėti.

– Ar aš įtariamas?

– Kaip ir kiekvienas kitas.

– Bet tik mane sulaikote.

– Mes to nevadiname sulaikymu.

– Tai kaip vadinate?

– Tikimės, kad bendradarbiausite, tai ir viskas.

– Bet jausčiausi geriau, jeigu atsisegtumėte tą peilį ir atiduotumėte, – pridūrė jo porininkas.

Džekas lėtai atsegė makštį ir atkabino nuo diržo. Vienas pavaduotojas žengtelėjo pirmyn ir paėmė. Džekas pasakė:

– Jūs darote klaidą.

– Galbūt, bet vis tiek jums teks vykti su mumis, pone Sojeri.

– Ar galiu važiuoti savo pikapu?

– Pas mus per akis vietos.

– Prašau. Vienas gali sėstis su manim. Tiesiog norėčiau turėti savo automobilį, kad kai viskas paaiškės, jums vargti nereikėtų vežant tokį kelią atgal.

Jie susižvalgė. Vyresnysis, stambesnis kampuotu smakru, linktelėjo.

– Gerai, aš važiuosiu su jumis.

Didžiausias pažeminimas buvo ne tai, kad jis išvedamas iš ūkio su dviem ginkluotais šerifo pavaduotojais iš šonų, o kad Ana viską matė iš priekinės terasos.

– Ar kalbėjote su ponia Korbet? – paklausė Džekas, kai jie pasiekė priekinę namo pusę ir jis pamatė sunerimusią Aną.

– Taip, pasakėme jai, kodėl mes čia. Nesu tikras, kad ji suprato.

– Ji suprato, – irzliai atsakė Džekas. Žiūrėdamas į Aną, jis tarė: – Aš to nepadariau, Ana. Prisiekiu Dievu, to nepadariau.

Bet ji atrodė įskaudinta, nusivylusi, jos akys atviros ir pažeidžiamos. Jos sapnuosis jam metų metus, tos akys.

– Džekai!

Deividas išbėgo pro priekines duris. Džekas džiaugėsi, kad bent Deividas to nematys. Buvo skaudu susitikti su Ana. Bet likimas niekingas išpera. Deividas buvo jau čia, basas, bamba kyšo iš po pižamos, – ant pižamos palaidinės Žmogus-voras, – dar užsimiegojęs, bet gaivus ir išsigandęs, akys laksto nuo patrulinės mašinos prie dviejų nesišypsančių vyrų iš abiejų Džeko pusių.

Prieš keletą savaičių Džekas veikiausiai būtų apsimetęs, kad nemato jo ir negirdi. Nusisuktų apsimesdamas, kad nepažįsta. Pagaliau kas jam Deividas? Niekas.

Bet jis negali nusisukti. Ne dabar. Jis prisiminė, kaip jautėsi, kai jo pasitikėjimą išdavė žmogus, kurio meilės taip troško. Prisiminė, kaip apsivertė širdis, kai matė savo tėvą, atsukantį jam nugarą ir išeinantį, ir nežinantį, kada grįš. Ir ar išvis grįš. Net kai šypsojosi Deividui, jis keikė Korbetus, kam atgaivino tuos skaudžius prisiminimus, kam privertė vėl juos išgyventi.

– Ei! – šūktelėjo apsimestinai linksmai. – Tu gana anksti atsikėlei.

– Ką tie policininkai daro, Džekai?

Džekas nykščiu stumtelėjo aukštyn skrybėlės kraštą, pasižiūrėjo pirma į vieną pavaduotoją, tada į kitą, tarsi juos pirmą kartą matytų.

– Jie tik atėjo pasišnekėti su manim.

– Ar važiuosi su jais?

– Aha.

– Kur?

– Į miestą.

– Ar ilgai ten būsi?

– Nežinau.

Deividas ėmė nerimauti.

– Ar grįši?

– Tikiuosi.

– Šiandien?

– Gali trukti ir ilgiau.

– Ar nori išvykti?

– Aišku, – pasakė Džekas. – Aš apie tai jau galvojau. – Jis tikėjosi nuraminti Deividą, kad tas nesijaudintų, bet, atrodo, šįkart persūdė.

Berniuko smakras pakilo ir sustingo. Apatinė lūpa ėmė drebėti.

– Ar ant manęs pyksti?

– Aišku, ne.

– Gal aš ką nors vakar blogai padariau?

– Tu viską darei puikiai. Negalėčiau norėti geresnio pagalbininko. Tiesiog... – Jėzau, kaip tai sunku. – Tiesiog dabar turiu vykti.

– Ar aš galiu kartu?

– Bijau, kad ne.

Ašara nusirito per berniuko skruostą.

– Kada grįši?

Melagingas pažadas būtų daug blogiau už tiesą. *Nagi susiimk, sūnau, nebūk verksnys. Kaip jau sakiau, tik vykstu sutvarkyti kai kurių reikalų. Bet grįšiu. Ir tada pasiliksiu. Ir būsiu kartu visą laiką. Pažadu.*

Tėvo žodžiams skambant ausyse, Džekas ištarė:

– Galiu ir negrįžti, Deividai.

Berniukas ėmė verkti garsiau. Pečiai krūpčiojo.

– Tai eik ir negrįžk! – sušuko. – Aš tavęs nekenčiu.

Priklaupusi Ana prisitraukė sūnų. Jis apsikabino jos kaklą ir įsikniaubė į petį.

Džekas žengtelėjo pirmyn, bet pavaduotojai spustelėjo pečiais ir sustabdė jo ketinimus. „Eime“, – pusbalsiu ištarė vienas. Jie nulydėjo jį iki pikapo, tada vienas pasuko prie patrulinės mašinos.

Pikapo rakteliai buvo spynelėje. Kai Džekas paleido variklį, jo bendrakeleivis tarė:

– Aš jumis tikiu, pone Sojeri. Nedarykite jokių kvailysčių.

– Aš pats noriu, kad būtų nustatyta, kas kaltas. Man tai netgi svarbiau. Nesibaiminkite.

– Aš ir nesibaiminu. – Jis atkišo žandikaulį. – Važiuojam.

Džekas paskutinį kartą žvilgtelėjo į terasą, Ana vis dar ramino Deividą. Jis liūdnai įjungė pavarą ir pasuko pro vartus, o patrulinė mašina beveik rėmėsi į išmetimo vamzdį.

Trisdešimt penktas skyrius

– Atleiskite, ponia Korbet. Negalėsite jo pamatyti. Jis užsidaręs su šerifu Fosteriu.

– Ar jūs pasakėte Džekui, kad aš čia?

– Ne, sūnau, – tarnautojas maloniai nusišypsojo Deividui. – Jis dabar baisiai užsiėmęs.

– Ne tiek baisiai, kad negalėtų pasimatyti su manim.

– Atleisk, sūnau, atsakymas – ne.

Deividas atsisuko į mamą.

– Aš noriu pamatyti Džeką ir pasakyti jam, kad atsiprašau.

Paprastai pavyzdingas, po to protrūkio terasoje Deividas darėsi vaikiškai kaprizingas. Jausdamasis kaltas, kad pasakė Džekui, jog jo nekenčia, norėjo atsiprašyti. Sūnus kankino ją milijonais klausimų, į kuriuos ji nežinojo atsakymo.

Kada Džekas grįš?

Ar Džekas grįš?

Ar Džekas žino, kad jis tyčia sakė jo nekenčiantis?

Gal ji buvo bloga Džekui. Gal dėl to jis norėjo išvykti?

Kodėl jis išvažiavo su policininkais?

Ar jie pasodins jį į kalėjimą?

Ir taip be galo, kol ji pamanė išprotėsianti. Ką jam atsakyti? Kad Džekas pats išvyko ir tuo džiaugėsi? Ar kad buvo suimtas ir neturėjo kito pasirinkimo, tiktai išvykti?

Kiekvienu atveju sūnus būtų sugniuždytas. Ji stengėsi jį paguosti, bet niekas negelbėjo. Jis neleido motinai užsi-

miršti ir pats vien apie tai šnekėjo. Kai tapo visai nesukalbamas, Ana jį supeikė, kad dėl Džeko jis labiau verkė nei dėl senelio mirties, nors toks palyginimas ir graužė sąžinę. Su Delrojumi tuose pačiuose namuose ji gyveno daug metų, bet gailestis, kurį pajuto matydama, kaip Džeką išveda įtariant padarius nusikaltimą, buvo gerokai didesnis nei dieną, kai ėjo nuo Delrojaus kapo.

Nenorėdama tiesiog laukti, kas toliau atsitiks, ji nusprendė apsilankyti šerifo įstaigoje ir pažiūrėti, ar negaus kokių konkrečių atsakymų. Kad nuramintų savo sąžinę, pirma sustojo prie kapinių. Delrojaus kapas atrodė stulbinamai šviežias, nors gėlės jau buvo pradėjusios vysti svilinančiame karštyje. Ji pasiūlė Deividui padalyti gėles – padėti jų ant senelio, senelės Merės ir tėčio kapų. *Ar nemanai, kad senelis norėtų pasidalyti gėlėmis su jais?* – paklausė. Jis niūriai linktelėjo.

Užduotis trumpam atitraukė berniuko mintis nuo Džeko, o Anos galvoje vis sukosi klausimas, ar Džekas padarė tai, kuo pareigūnai jį aiškiai įtarė.

Jie nebūtų atvykę jo suimti, jeigu nebūtų tikri, kad jis kaltas. Ar jie turi kokių įrodymų, susiejančių jį su nunuodijimu? Ar jis būtų galėjęs padaryti ką nors panašaus? Ir dėl ko?

Ji ieškojo motyvų, bet veltui.

Džekas žiūrėjo jai į akis ir neigė kaltinimus, bet gal jis melavo? Paprastai ji puikiai perprasdavo žmones. Gal potraukis Džekui ją apakino? Gal ji ką nors pražiūrėjo jo veide, akyse, jo elgsenoje, kas būtų parodę jo bjaurų charakterį?

Jeigu jis visiškai nekaltas, kodėl pasielgė taip baikščiai, kai vakar vakare Ezis Hardžas atėjo į namus? Kai tik ji atpažino nelauktą svečią, Džekas jai pasakė, kad dar turi šį tą padaryti, ir išmovė pro užpakalines duris.

Ji vylėsi, kad jis grįš, kai Ezis išeis. Vylėsi, kad jie pabaigs tai, ką nutraukė ne laiku pasirodęs buvęs šerifas. Vylėsi, kad Džekas ją pabučiuos.

Praėjusią naktį, kai pagaliau prarado viltį, kad Džekas grįš, ji plūdo Ezio apsilankymą. O gal tai buvo išgelbėjimas?

Gal senasis šerifas apsaugojo ją nuo susisaistymo su žiauriu, beširdžiu žmogumi, tokiu nesąžiningu, kad gali nuodyti šeimininko bandą.

Bet ji netikėjo, kad Džekas Sojeris toks būtų. Netikės tol, kol pats jai neprisipažins. Norėjo jo tiesiai paklausti, ar padarė tą siaubingą dalyką, ir jei taip, tai kodėl. Norėjo paklausti pati, žiūrėdama jam į akis. Norėjo žinoti. Turėjo žinoti.

Šerifo įstaigos priimamojo tarnautojas buvo nekalbus ir nepalenkiamas. Mandagus, bet kietas, jis nenusileido jos ir Deivido prašymams pasikalbėti su Džeku, tik kartojo, kad Džekas nepasiekiamas ir kad nežino, kaip ilgai jų samdinys bus laikomas.

Ir jai susidarė įspūdis, kad tarnautojas su ja kalba iš aukšto dėl jos negalios. Ji viską rašė į bloknotėlį, nenorėdama tokiu svarbiu klausimu kliautis vien Deivido perteikimu. Vyras kalbėjo su ja kaip su vaiku – ne itin protingu vaiku.

Ana parašė bloknotėlyje: „Aš nenoriu pateikti kaltinimų ponui Sojeriui. Bent tol, kol pati su juo nepasikalbėsiu ir nenuspręsiu, ar jis kaltas."

– Ne jums spręsti, ponia Korbet.

„Bet tai buvo mano galvijai, – ji parašė. – Mano uošvis nusprendė incidentą aiškintis pats."

– Neturi reikšmės. Jeigu Sojeris pažeidė įstatymus, visai nesvarbu, ko jūs norite ar nenorite. Valstija jį apkaltins.

Jos anglų kalbos vartojimas buvo nepalyginti geresnis negu tarnautojo, todėl tas jo globėjiškumas dar labiau siutino. Jis pasinaudojo vidiniu skambučiu kaip dingstimi jos atsiprašyti: jai bus pranešta apie tolesnę bylos eigą. Pasiūlė jai „dabar vykti namo", o atrodė, kad mintyse pridūrė: „Kaip mažai gerai mergaitei."

Ana išėjo, tempte tempdama besispyriojantį Deividą. Lauke karštis buvo baisus, bet ji stovėjo ant šaligatvio ir svarstė, ką toliau daryti. Atrodo, jie nieko neišsiaiškins dėl Džeko Sojerio. Deividas kaprizingas ir irzlus. Visai netraukė praleisti

ilgą popietę jį linksminant, kai jo tokia nuotaika. Kinas? Pasižiūrėjo į rankinį laikrodį. Net ir dieniniams seansams dar per anksti. Pietauti? Irgi dar per anksti.

Ana neapsispręsdama pasižvalgė į abi gatvės puses ir kai kas užkliudė jos akis. Aišku, ir anksčiau matė. Bet dabar iššoko prieš akis kaip žėrinti neoninė iškaba, viliojanti vidun. Ryžtingai trūktelėjusi Deividą už rankos, ji greitai nuėjo šaligatviu.

Parduotuvė buvo vėsi, rami ir sutvarkyta. Atidžiai stebėdama Deividą, kad jis neliestų brangios aparatūros, Ana pasuko prie naujausių fotoaparatų ir objektyvų.

Parduotuvė atidaryta prieš keletą metų. Ana domėjosi ja, bet iki šiol niekada nebuvo į ją įkėlusi kojos. Nelabai sau leisdavo net pasižiūrėti į vitrinas baimindamasi, kad gali neatsispirti pagundai.

Kadangi tai buvo vienintelė specializuota fotografijos reikmenų parduotuvė Bleveryje, asortimentas buvo didelis, prekės brangios. Įvairių naujų daikčiukų ir priedų buvo tiek, kad galva sukosi. Jai labai magėjo išbandyti fotoaparatus, užrakintus stiklinėse vitrinose, bet jų kaina stipriai viršijo jos galimybes. Kol neprasimanys nors kiek pinigų už savo fotografijas, teks tenkintis sena aparatūra.

Jos vieninteliai pirkiniai buvo keletas nespalvotų juostelių ir neseniai išleista knyga apie fotografavimą.

– ...teks siųsti šią juostą išryškinti, – pasakė vyras prie kasos. Pirmųjų žodžių ji nepagavo. – Bleveryje nespalvotų juostų nebėra kur išryškinti.

Ji linktelėjo.

– Nemanau, kad esu jus čia anksčiau matęs. Pažįstu daugumą klientų.

Ana mostelėjo Deividui ir parodė, kad paaiškintų tam vyrui, kad ji kurčia. Kai šis paaiškino, vyras nesutriko ir neišsimušė iš vėžių, kaip dažnai būdavo. Jis nepradėjo žiūrėti kreivai ar mikčioti atsiprašinėdamas. Jo veidas pražydo plačia šypsena.

– Koks jūsų vardas? Ar tik nebūsite Ana Korbet?

Apstulbusi ji pasilenkė per prekystalį paspausti jam rankos.

– Petas Nolenas, – ištarė jis, šypsodamasis nuo ausies iki ausies ir purtydamas jai ranką. – Aš pritrenktas, jei ne visai pribaigtas. O kai žmona sužinos! Visada norėjau su jumis susitikti, bet nesitikėjau, kad pasitaikys proga. Ateikite čia.

Apėjęs prekystalį, jis nuvedė ją prie sienos, kur dešimtys įrėmintų fotografijų buvo iškabintos parodai.

– Štai jūs. Va čia. – Jis bakstelėjo į išdidintą nespalvotą fotografiją, kurią Ana akimirksniu atpažino – vienas iš jos ankstyvųjų darbų.

Įsitikinęs, kad Ana mato jo lūpas, paaiškino:

– Prieš metus ar daugiau bandžiau parduoti dvimečio koledžo fotografijos fakultetui naujos įrangos. Pamačiau nuotrauką kabant ant sienos ir pagalvojau, kad ji nuostabi. Paklausiau profesoriaus, ar žino, kas autorius, ir jis man papasakojo apie jus. Apie tai, kad jūs kurčia ir visa kita. Jam buvo apmaudu, kad metėte mokslus, nes dauguma jo studentų neverti jūsų mažojo pirštelio ir jokios vilties, kad kas turėtų tokį talentą. Teko šiek tiek įkalbėti, bet gavau šią nuotrauką.

Nolenas žiūrėjo į nuotrauką su neslepiamu susižavėjimu. Joje buvo nupaveiksluotas senas namas. Perlaikyto vakaro dangaus fone brėžėsi niūrus kontūras. Jis būtų atrodęs kaip bloga lemiantis ženklas, jei ne šviesa, besiveržianti pro visus langus ir lengvais atspindžiais žaidžianti priekinėje terasoje.

– Man tai tiesiog „namai", nes užaugau tokiame ūkyje, panašiame name. Kai tik įsigijau, nuotrauka visą laiką kabo ant šios sienos. Žmonės sustoja prie jos. Ji juos patraukia, supratate? Visi komentuoja. Galėjau ją šimtus kartų parduoti, bet tai vienintelė mano Ana Korbet, ir aš su ja nesiskirsiu. Jūs turėtumėte daugiau fotografuoti.

Ana pakėlė maišelį su reikmenimis ir lengvai jį krestelėjo.

Jis pagavo jos mintį ir dar plačiau nusišypsojo.

– Puiku! Norėčiau jas pamatyti, kai išfotografuosite. – Jis ištraukė vizitinę iš dėkliuko. – Numeris va čia. Darbo ir namų. Jei dar ko prireiktų, paskambinkite. Arba jeigu norėtumėte šiaip pasikalbėti apie fotografiją, nuo tokių kalbų niekada nepavargstu. Negaliu apsakyti, kaip džiaugiuosi, kad pagaliau su jumis susitikau, ponia Korbet.

Emoris Lomaksas atsiraugėjo į baltą popierinę servetėlę, suglamžė ir numetė ant krūvelės kaulų, to, kas liko iš gabalo minkštučių nugarinės šonkauliukų.

– Ar nebuvau teisus dėl maisto? Šis vyrukas nusimano apie šonkauliukus, tiesa?

Kabinoje su Emoriu sėdėjo trys, Konotas ir du viceprezidentai. Konotas ir vienas jo padlaižys sėdėjo priešais Lomaksą, o kitas padlaižys – šalia jo.

Taip piktai burbėję, kol ėjo, dabar jie pritariamai niurnėjo, kad kepsnys išties buvo nuostabus. Kaip vaišingas šeimininkas, jis mostelėjo padavėjai ir užsakė dar po ilgakaklį butelį alaus. Paprastai pietums jis negerdavo nieko stipresnio už arbatą su ledu, bet šįkart buvo ypatinga proga. Alus ne itin įmantrus gėrimas. Tai ne martinis ar rinktinis salyklinis viskis, prie kokių jie veikiausiai pripratę. Bet alus labai tiko su kepsniu, ir jis nusivedė ponėkus į geriausią rytų Teksase kepsnių ant grotelių užeigą.

Jie atskrido iš Hjustono žvilgančiu bendrovės lėktuvu, panašiu į tą, kuriuo blogiukas iš filmo apie Džeimsą Bondą mėgo lakstyti po Europą. Emoris pasitiko juos Bleverio apygardos municipaliniame oro uoste, kuris, tiesą sakant, buvo paprasčiausia juosta viduryje ganyklos, tik be karvių. Nieko daugiau, tik varganas kilimo takas, surūdijęs metalinis angaras ir nušiurusi kontora su pora degalų siurblių priešais.

– Tai pirmas dalykas, kurį turėsime pertvarkyti, – mestelėjo Emoris, lydėdamas svečius prie savo jaguaro, savo džiaugsmo ir pasididžiavimo. – Kai tik pirmas žingsnis bus

žengtas, įsivaizduoju, mums reikės modernizuoti oro uostą, kad savaitgaliais jame būtų kylama ir leidžiamasi. Ką pasakysite?

Sekdami Konotu, kiti du sutartinai linktelėjo – kaip dvi marionetės, ir taip bemaž su viskuo jie sutikdavo. Buvo nekalbūs ir neįsipareigojantys, bet Emorio tai negąsdino. Jis suprato. Čia SEM – standartinis elgesio modelis; čia būdas, kaip didieji rykliai tvarko verslo reikalus. Pamoka, kurios reikia iš jų pasimokyti.

Dabar, kai pietūs baigti, Emoris pajuto, kaip jie nekantrauja. Konotas kartkartėmis niekinamai dėbteldavo į muzikos dėžę, kuri jiems valgant nepaliaujamai griaudėjo. Ir vis dažniau ėmė žvilgčioti į puošnų, deimantais nusagstytą laikrodį ant kairio riešo. Kai tik padavėja nukėlė nuo padėklo keturis ilgakaklius šalto alaus butelius ir sustatė ant stalo, Emoris perėjo prie reikalų.

– Ji sudorota. Korbeto ūkis jau kaip ir mūsų. Jeigu Delrojus sumanė mirti, nebūtų pasirinkęs geresnio laiko. – Jis apdalijo visus šypsena. – Aišku, nieko nepagarbaus.

– O kaip ponia Korbet? – paklausė viena marionetė. – Ar ji ūkį paveldėjo?

– Viską.

– Ar dėl jos nebus bėdų? – paklausė Konotas. – Minėjote, kad ir ji nusistačiusi prieš pardavimą, visai kaip jos uošvis.

Emoris atsilošė ir atmetė ranką prie kabinos sienos.

– Tai buvo problema, kol jis buvo gyvas. Iš pagarbos uošviui. Nenorėjo jam prieštarauti.

– Ir jūs tikras, kad dabar ji sutiks?

– Esu tikras, – atsakė Emoris su atsainiu įsitikinimu. – Kaip ji tvarkysis viena fermoje? Tai neįmanoma. Ji kurčnebylė. Netruks daug laiko jai praregėti. Duokite jai savaitę, daugiausia dvi, ir ji pamatys, kad nėra jokių prošvaisčių. Ir žinoma, – jis padarė pauzę, kad gurkšteltų alaus, – tam čia ir esu, kad priminčiau, kokie sunkumai jos laukia, jeigu mėgins

tvarkytis viena. Aš paskatinsiu ją parduoti, kol jūs neapsigalvojote ir nepradėjote dairytis kitų valdų.

Iškamša kitapus stalo neparagavęs pastūmė alų į šoną.

– Kodėl manote, kad turite jai kokią nors įtaką?

– Na, banke guli turto įkeitimo sutartis. Galiu ją panaudoti kaip spaudimo priemonę. Be to, Delrojus jau turėjo rūpesčių dėl savo bandos. – Sukikenęs jis pridūrė: – Visada gali įvykti dar vienas nelaimingas atsitikimas.

– Ar tais jūsų meksikiečiais galima pasitikėti? – paklausė šalia sėdintis vyras.

– Jeigu jam sumokėsite, Džesis Garsija išdulkins savo tikrą motiną dvylikos liudytojų akivaizdoje.

– Ar esate tikras, kad nuodijimas negali atsigręžti prieš jus patį?

– Tikrų tikriausias. Iš tiesų tai net dabar, kai čia šnekamės, kai kas jau patupdytas už šį nusikaltimą.

Jis nematė reikalo jiems pasakoti apie rūpesčių kėlusį samdinį, kuris atrodė pernelyg gudrus ir supratingas, kad Emoris jaustųsi laisvai. Pirmas įspūdis, kurį jis susidarė apie tą kaubojų, – kad anas pasipūtęs kalės vaikas gali užsimanyti kišti savo nosį į kitų reikalus. Emoris nerizikuos, kad kas nors būtų šalia Anos Korbet ir drumstų vandenį, kai jai išdėstys savo protingą patarimą. Jam reikėjo atsikratyti samdinio.

Be to, dar buvo Garsija. Kad ir ką Emoris prišnekėjo jiems apie meksikiečius, Garsija jį irgi nervino. O kas, jeigu jam bus pasiūlyta daugiau nei penkiasdešimt dolerių, kad bakstelėtų pirštu į asmenį, nusamdžiusį jį užnuodyti druską Korbeto ganykloje? Pakišti savo klientus nebuvo įprasta meksikiečio taktika, bet ką gali žinoti? Jam gali pasitaikyti blogi metai ir labai reikėti pinigų.

Tai ką Emoris padarė? Jis apdairiai išsprendė iš karto abi problemas. Kaip bankininkas, kurio užstatui gresia pavojus, jis paskambino į šerifo įstaigą ir pasidalijo savo nuogąstavi-

mais apie beprasmišką vertingos bandos išgaišinimą ir tuo pat metu atsiradusį naują samdinį. Šerifo žmonės užtikrino, kad tuo pasidomės.

Taip lengvai užmetęs įtarimą ant kito, jis atsikratė naštos ir atsiribojo nuo nuodijimo. Kol vyks tyrimas, šerifo įstaiga bus užsiėmusi kaubojumi. Tai gali trukti ilgai. Per tą laiką Emoris niekieno netrukdomas padirbės su Ana.

Negiriant savęs, velnioniškai šauniai padirbėta.

– Patikėkite, – tarė jis, – užkimšau visas landas. Garsija – genijus. Gal net dar kartą jį pasamdysiu. Ana Korbet be galo myli sūnų. Tai atveria naujų galimybių. Žinau, už atitinkamą kainą Garsija būna tikrai išradingas.

Trys „Rytų parko" vyrai neramiai susižvalgė. Tai pastebėjęs Emoris tuoj pat pridūrė:

– Žinoma, nenorėčiau taikyti tokio pobūdžio spaudimo. Tai būtų paskutinės priemonės taktika, kurios tektų griebtis, nebent nebebūtų kitos išeities, ir, aišku, prieš tai pasitarus su jumis.

– Tikimės, jūs suprantate, pone Lomaksai, – tarė vienas viceprezidentas, – kad jeigu jūsų vardas kada nors bus susietas su nusikaltimu, „Rytų parkas" paneigs ką nors apie tai žinojęs. Mes niekada nepritarsime dėl nusikalstamų veikų.

Šūdas. Konotas prieš pusryčius savo palydovus veikiausiai informavo apie nusikalstamą veiką, sumetė Emoris, ir leidžia jam tai suprasti.

– Suprantama. Tiesiog pasakiau, kas šovė į galvą. Daugelio šių variantų nė neprireiks. Iš ko daugiausia tikiuosi ir kas būtų užvis veiksmingiausia, tai mūsų asmeniniai santykiai.

Kaip ir tikėjosi, sukėlė susidomėjimą. Tiesiog matė, kaip Konotas pastatė ausis.

– Jūsų asmeniniai santykiai su kuo?

– Su ponia Korbet.

– Nebuvau informuotas, kad tokius palaikote.

Emoris nuleido ranką nuo suolo atlošo ir patenkintas gūžtelėjo pečiais.

– Nenorėjau apie tai kalbėti. Nes gal netinkamai supratau savo vaidmenį šiame projekte. Didžiuojuosi tuo, kad verslo reikalų nepainioju su asmeniniu gyvenimu. Tačiau iš abiejų pozicijų žvelgiant, manau, ponia Korbet – Ana – padarytų klaidą, kurios per amžius sau neatleistų, jeigu atmestų jūsų pasiūlymą. Namie šitą mintį įkalsiu. Jeigu ji nenorės manęs klausyti kaip finansų patarėjo, – pasakė ir mirktelėjo, – turėsiu panaudoti kitas įtikinėjimo formas.

Vyrai vėl persimetė susirūpinusiais žvilgsniais.

– Pone Lomaksai, įstatymai, reglamentuojantys tokio tipo žemės įsigijimą, labai griežti. Be to, juos atidžiai stebi federalinė vyriausybė.

– Taip, aš su tuo gerai susipažinęs. – Emoris nutaisė sopulingą veidą.

Iškamša, sėdinti šalia Emorio, pasakė:

– Be to, turėtumėte besąlygiškai atskirti bendradarbiavimą su mumis ir pareigas finansų įstaigoje, kurioje dirbate.

Su kuo tie subingalviai įsivaizduoja kalbantys? Emoris Lomaksas žino žaidimo taisykles, jį žaidžia daugelį metų. Nors įsižeidęs dėl netiesioginės užuominos, kad jis ne itin protingas, Emoris išlaikė rimtą ir pataikaujamą išraišką.

– Žinoma. Tai nuo pat pradžių buvo įsisąmoninta.

– Ir netgi dar svarbiau: nieko neetiško ar, Dieve saugok, amoralaus...

– Nagi, klausykit! – pertraukė Emoris, iškėlęs abi rankas. – Jums nėra dėl ko jaudintis. – Nuleidęs balsą iki šnabždesio, jis pasilenkė per raudoną plastikinį krepšelį, kuriame jam atnešė šonkauliukus. – Nemanykit, kad man reikia suvilioti moterį. Ana yra... Kaip čia delikačiau tai apibūdinti? Kadangi jai atimta normali kalba, ji susirado kitą būdą bendrauti. Pagaunate?

– Ar norite pasakyti, kad judu palaikote intymaus pobūdžio santykius?

Emoriui jau buvo per akis pompastiškų kalbų.

– Aš ne tik sakau, aš jau porą metų ją dulkinu. Beveik nuo tos dienos, kai ėmiausi tvarkyti jų sąskaitas. Iš pradžių maniau, kad tas senis mauna jai kelnaites. Buvo tokių gandų, ir, kiek nutuokiu ir suprantu, jie buvo ne iš piršto laužti. Bet ji man atrodė kažkokia pikta, todėl pagalvojau: velnias, o kodėl ne? Aš viengungis. Ji gražuolė. Ir... – Jis palinko dar labiau. – Ar žinote, kas geriausia? Ji negali kalbėti. Ir aš klausiu: jei tai ne svajonių pasidulkinimas, tai kas?

Net tas kietašiknis Konotas išspaudė šypseną.

– Ruoškitės tolesnei eigai, ponai, – pasakė Emoris. – Popieriai netrukus bus mūsų kišenėj.

Tai reiškė susitikimo pabaigą. Emoris paliko ant stalo tiek grynųjų, kad užtektų už keturias porcijas šonkaulių, aštuonis alaus ir liktų keletas centų arbatpinigių. Plekšnodamas per nugaras ir džiugiai spausdamas rankas, jis palydėjo svečius prie durų ir dar kartą užtikrino, kad situacija kontroliuojama, nors pačiam pažastyse prakaitas tryško fontanais vien pagalvojus, kaip reikės įgyvendinti tai, kuo jis čia prisigyrė.

Jis buvo taip susirūpinęs, kad nepastebėjo pietautojo, kuris sėdėjo tiesiai jam už nugaros kitoje kabinoje.

Trisdešimt šeštas skyrius

Kai jos nuotraukas girdavo šeima ir draugai, Ana priimdavo tai kaip šališkumą. Bet Peto Noleno nuomonė apie jos darbą – visai kas kita. Jis – profesionalas, atskiria gerą darbą nuo blogo. Jis puikiausiai suprato, ką ji norėjo pasakyti ta namo nuotrauka. Aišku, Džekas...

Ji neleido sau pabaigti minties, nes galvojant apie Džeką jai darėsi liūdna, ir ji nesiruošė leisti, kad kas nors sugadintų šią akimirką. Neįtikima, net ji, pasirodo, turi gerbėją! Norėjo pasimėgauti parduotuvės savininko komplimentais. Gaila, nebuvo kam papasakoti šios naujienos, nieko, su kuo pasidalytų tokiu svarbiu įvykiu.

Kai jie grįžo namo, buvo taip įsijautusi, kad tuoj pat įdėjo juostą į fotoaparatą, pasiėmė reikmenis, išsivedė Deividą laukan ir pasodino pozuoti ant sūpynių, kurias sumeistravo Džekas.

Bet karštis buvo nepakeliamas, oras toks glitus, kad, rodės, limpa prie odos. Deividas ėmė aikštytis ir nenorėjo pozuoti. Galiausiai šutra ir Deivido užsispyrimas ją įveikė. Kai abu vilkosi namo, šiaurvakariuose ji pastebėjo baltus išpurtusius audros debesis ir pagalvojo, koks nuostabiai apvalantis būtų lietus.

Deividui pietums ji paruošė skrudintų sumuštinių su sūriu ir leido iškylauti ant svetainės grindų – valgyti sumuš-

tinius ir žiūrėti vaizdajuostę apie dinozaurus. Pati nuėjo į miegamąjį, kad bent trumpai pabūtų viena.

Po Dino mirties ji pertvarkė miegamąjį, kad kiekvieną kartą, kai čia įžengs, jai nebūtų primenama apie dienas ir naktis, kai vyras gulėjo lovoje, kovodamas dėl kiekvieno oro gurkšnio ir baimindamasis savo paties mirtingumo.

Išdažytas abrikoso ir dramblio kaulo spalvomis, kambarys su mažo Deivido nuotraukomis sidabriniuose rėmeliuose buvo jos ramybės uostas. Keletas jųdviejų su Dinu nuotraukų. Viena – su Delrojumi ir Mere. Atviroje lentynoje kampe – jos mėgstamiausių knygų eilės. Tarp lovos ir lango kilimas, prie lango – supamoji kėdė. Kambarys gan asmeniškas, bet nepergrūstas. Jis nebuvo prašmatnus, tačiau neabejotinai moteriškas.

Pernelyg moteriškas. Labai skaistus.

Kartais naktį ją kamuodavo vienatvė, atrodė, galėtų ją pačiupinėti. Nekentė miegoti viena. Troško, kad kas nors gulėtų šalia, kad galėtų paliesti naktį, kad jaustų ant odos jo kvėpavimą, dalytųsi jo kūno karščiu ir žinotų – ji ne viena nakties tyloje.

Kitomis naktimis troškimai būdavo grynai kūniški. Kai prasidėdavo ciklas, per kurį visuomet būdavo labai jaudri, ji sapnuodavo erotines scenas, per kurias su beveidžiu vyru pasinerdavo į neįtikimą seksą. Kartais nubusdavo krečiama orgazmo spazmų. Kitais kartais atsibusdavo prieš pat orgazmą ir jau visą naktį būdavo susijaudinusi ir nerami. Tokiomis naktimis suniurkydavo pagalvę ir spausdavo ją tarp šlaunų.

Taip, jai trūko sekso.

Džekas Sojeris padėjo suprasti, kaip labai.

Nustūmusi tą mintį, ji nuėjo prie naktinio staliuko, atsisėdo ant minkštos kėdutės ir įsižiūrėjo į save veidrodyje. Tai, ką pamatė, ją pašiurpino. Nes pamatė moterį, kuri šešerius metus savo noru buvo nebylė.

Po Dino mirties ji paprasčiausiai neprisivertė toliau mokytis kalbėti. Buvo klaida tai užmesti. Viskas, ko buvo išmo-

kusi, veikiausiai jau prarasta ir galbūt nebeįmanoma atkurti. Bet turi pabandyti.

Susikirtimas šerifo įstaigoje šiandien priešpiet buvo nemalonus ir žeminantis, bet naudingas. Tas susitikimas privertė ją suprasti, kad jeigu ruošiasi valdyti ūkį, pasirašinėti sutartis su medienos įmonėmis ir pastatyti į vietą tokius žemgrobius prisitaikėlius kaip Emoris Lomaksas, pardavinėti savo nuotraukas ir duoti atkirtį neišmanėliškumui ir išankstinei nuostatai žmonių, šnekančių su ja iš aukšto vien dėl to, kad ji turi kalbos kliaudą, – tada ji privalo vėl mokytis kalbėti.

Ji nenuvertino laukiančių sunkumų. Susitaikė su ribotomis galimybėmis. Ji niekada negalės bendrauti remdamasi vien tik kalba. Tai, kad gimė kurčia, varžė jos galimybes, bet nepasmerkė visiškai tylai.

Pernelyg ilgai ji priklausė nuo kitų, netgi nuo mažo sūnaus, kurie už ją kalbėjo. Gana. Ji turi išmokti pati kalbėti. Turi.

Truputį pravėrusi burną, ji pirmą kartą po keleto metų išbandė savo balso stygas. Jautė vibruojant, kai pro jas ėjo oras, ir žinojo, kad ištarė garsą. Tikriausiai net labai gerai, kad negirdi to švokštimo, kitaip veikiausiai daugiau niekada nebandytų.

Paskui ėmė abejoti, juk tūkstančiai klausos negalę turinčių žmonių rėmėsi vien tik ženklų kalba ir atsisakė mokytis kalbėti. Jie gyveno turiningą, veiklų, teikiantį pasitenkinimą gyvenimą.

Vis dėlto kai dar buvo vaikas, Ana su tėvais nusprendė, kad ji derins ženklų kalbą su skaitymu iš lūpų ir garsų kalba. Kurčiųjų mokytojai ir privatūs repetitoriai aukojosi ją mokydami. Valandų valandos buvo praleistos prieš veidrodį, kaip dabar kad stovi, vykdant kantrių, rūpestingų specialistų nurodymus.

Ji gerai mokėsi ir jau toli buvo pažengusi. Tada mirė Dinas. Įsibaiminusi ir gailėdamasi savęs, ji pamiršo įgūdžius,

kuriuos tokiu sunkiu darbu buvo įgijusi. Egoistiškas Delrojaus noras, kad ji liktų užrakinta tyloje, buvo dar viena priežastis mesti tai iš galvos. Dabar suprato. Ji pasirinko bailės kelią ir atsitraukė.

Reikėjo labai daug drąsos tai pripažinti. Dar daugiau drąsos reikėjo atsistoti prieš veidrodį ir susidurti ne tik su laukiančia, regis, neįveikiama užduotimi, bet ir su savo baime, kad tos užduoties neįveiks.

Giliai atsikvėpusi, ji prisivertė atsisėsti tiesiau. Pradėk nuo pagrindų, pati sau tarė. Abilūpiniai sprogstamieji priebalsiai. *P* ir *b*. Pirmasis garsas duslus, antrasis – skardus.

P. Kaip ištarti *p*? Nuleisti žandikaulį ir atverti burnos ertmę, bet lūpas laikyti sučiauptas. Prasižioti išgaunant lūpomis oro pliūpsnį. Veidrodyje atrodė, kad viskas teisinga. Ji ištarė raidę dar kartą, laikydama pirštus visai prie lūpų, kad jaustų, kaip išstumiamas oras. Taip, junta, kad teisingai. Ar ir skamba teisingai?

Dabar *b*. Garsui reikia tokios pat lūpų padėties, bet kartu turi dirbti ir balso stygos.

Susikaupk, Ana. Tu gali. Tu turi tai padaryti.

Pridėjusi ranką prie gerklės, ji pabandė vien virpinti balso stygas, tada kiek paderino ir vėl pabandė. Trečią kartą sujudino ir lūpas. Per daug oro? Ji pakartojo veiksmą, laikydama pirštus prie lūpų ir šiek tiek sumažinusi oro gūsį. Taip, šį kartą, rodos, teisingai. Bet ar tikrai?

Atrodė, ranka sveria pusę tonos. Ji nukrito į skreitą. Pečiai nusviro. Staiga pasijuto išsekusi, greičiau iš dvasinio nuovargio, ne dėl fizinio. Kad ir kaip ten būtų, jautėsi per daug pavargusi toliau dirbti.

Stebeilydama į savo atvaizdą, matė pilnas ašarų akis. Ar kada nors pajėgs save perprasti? Gal visada vers žmones, su kuriais bandys pasikalbėti, jaustis nepatogiai, vers juos, sutrikusius ir apgailestaujančius dėl jos negalės, sukti akis į šalį?

Ir kur kas blogiau, jei trikdys ir sūnų.

Deividas jautėsi laisvai dėl jos negalės, nes mažai ką pažinojo. Bet kas bus, kai kitą rudenį nueis į darželį? Vaikai iš jo šaipysis. Vadins jo motiną kaliause.

Iš pradžių jis veikiausiai puls jos ginti. Bet laikas bėgs, ir jis pradės motinos gėdytis, pykti, kad ji kitokia, ir trokš, kad būtų kaip visi.

Vienaip ar kitaip, jos kurtumas turės įtakos Deivido raidai. Grieždamas apmaudą jis gali užsiauginti storą odą ir tapti kovingu peštuku. Bet gali tapti baikštus ir užsidaręs, užgniaužti visas svajones. Bet kuriuo atveju tai svarbu ir gali iš esmės pakeisti sūnaus asmenybę. Būtų labai liūdna, jeigu bendrauti linkęs, patrauklus mažas vaikas būtų pasmerktas kokiems nors apribojimams dėl jos bailumo.

Ji negali leisti, kad taip atsitiktų. Jei ne dėl savęs, privalo išmokti kalbėti dėl Deivido.

Dar kartą pasiryžusi, ji nekantriai nusišluostė ašaras ir vėl įsispoksojo į veidrodį. Pakėlusi pirštus prie lūpų, pabandė dar vieną sunkų garsą. Dvigarsį *dž*.

Kaip žodyje Džekas.

Trisdešimt septintas skyrius

– Pone Lomaksai, džiaugiuosi, kad grįžote...

– Vėliau, ponia Presli. Čia mano pranešimai? – Eidamas pro jos stalą į savo kabinetą, jis apsilaižė raudonas lūpas.

– Taip, pone, bet čia...

– Pasakiau – vėliau. Prašom man atnešti alkaselterio.

Nuo keptų ant grotelių šonkauliukų jam skaudėjo pilvą, nuo alaus – galvą. O „Rytų parko plėtros" vyrukai buvo skausmas subinėje.

Po pietų jie paprašė nuvežti juos į Korbeto ūkį. Pusvalandis pirmyn, pusvalandis dairantis po valdas ir pusvalandis atgal. Kol nepamojavo jiems kylant į Hjustoną savo privačiu kosminio amžiaus lėktuvu, jis neturėjo kada lengviau atsikvėpti. Tuo tarpu jie nuraminti, tiki jau turį sandorį kišenėje.

Grįžęs po pietų daugiau nei valandą pavėlavęs ir dėl to rūgščiai nužvelgtas banko prezidento, Emoris turėjo kiek ataušti vėsiame, ramiame ir jaukiame savo kabinete. Jam reikėjo trupučio laiko susidėlioti, koks bus kitas žingsnis.

Palikęs sekretorę ieškoti alkaselterio, nėrė į kabinetą, nusivilko permirkusį kostiuminį švarką ir pakabino ant pakabos už durų išdžiūti. Bėgdamas akimis per pranešimų lapelius, apėjo stalą. Jo odinis krėslas aukšta atkalte su ranktūriais buvo nusuktas į langą. Atsuko jį.

– Ei, Emori.

Kaubojus pašoko nuo kėdės kaip puolanti barškuolė, čiupo Emorį už kaklaraiščio ir žaibišku greičiu nubloškė jį į krėslą, dar šiltą nuo karšto kūno.

Emoris nespėjo nė susivokti, kas atsitiko, o Korbetų samdinys jau laikė jį prikalęs prie krėslo baisiai atrodančiu peiliu. Aštrus peilio galiukas buvo tiesiai prie gerklės. Paklaikęs iš baimės Emoris įsitvėrė minkštų krėslo ranktūrių.

– Kaip patiko pietūs? – maloniai paklausė kaubojus. – Mano nuomone, kepsnio padažas buvo truputį per švelnus, o marinatas per sūrus, bet šiaip gana neblogai. Aš valgiau kapotos jautienos sumuštinį. Jūs ir jūsų prašmatnūs draugai kirtote šonkauliukus.

Durys atsidarė.

– Pone Lomaksai...

– Kviesk apsaugą!

– Taip, pone.

– Luktelėkite!

Emorio siaubui, ponia Presli – burna iš nuostabos pražiota, vienoje rankoje folijos pakelis su alkaselteriu, kitoje stiklinė vandens, – sustojo kaip įbesta, kai kaubojus riaugtelėjo įsakymą.

Tada švelniu balsu svečias tarė:

– Kai ten nueisite, ponia Presli... ar toks jūsų vardas, ponia? Kartu su apsaugininku pakvieskite ir banko pareigūnus. Esu tikras, kad jiems bus įdomu išgirsti, ką ponas Lomaksas turi jiems pasakyti apie vieną geriausių jų klientų. Veikiausiai irgi norėsite čia pasisukioti. Iš tikro sukvieskite visus. Manau, visiems, kas su ponu Lomaksu dirba, bus labai įdomu, ką papasakosiu.

Emoris nervingai nusijuokė.

– Ak, tu senas ginklo drauge. Kada užklydai į miestą? – Sukaupęs paskutinius drąsos likučius, jis nustūmė peilį į šoną ir plekštelėjo kaubojui per petį. – Ponia Presli, šis pokštininkas, kuris vos neišgąsdino jūsų savo išdaiga, – iš mano brolijos. Ee...

– Džekas.

Emoris sukikeno, išleisdamas smaugiančią baimę.

– Džekas visada krėsdavo pokštus, kai mokėmės Stefene.

Išskyrus, kad suklupo dėl vardo, kitkas skambėjo įtikinamai. Jo Ostino Stefeno F. universiteto diplomas kabėjo čia pat ant sienos. Jis nuolat maitino ponią Presli išgalvotomis istorijomis apie savo Graikų brolijos gyvenimą, tos istorijos buvo visiška nesąmonė, nes nė viena brolijų jo niekada nekvietė prie jų prisidėti.

Dideliam jo palengvėjimui, kaubojus įsikišo peilį į makštis.

– Tikiuosi, pernelyg jūsų neišgąsdinau, ponia. Nesusilaikiau mažumėlį nepapokštavęs su senu bičiuliu. – Jo ranka kaip priekalas nusileido ant Emorio peties. Emoris beveik sulinko, kai stiprūs pirštai susigniaužė.

Sekretorė nedrąsiai šyptelėjo.

– O kaip dėl... – Ji kilstelėjo pakelį.

– Nesvarbu. Bet ačiū.

Vis dar nebūdama tikra, ji atatupsta išslinko ir uždarė duris.

Deja, Džeko persona niekur nedingo.

Jis vėl išsitraukė iš makšties peilį ir atsisėdo ant stalo krašto, tiesiai virš stalčių eilės, ir įsispoksojo į Emorį, kuriam burna taip išdžiūvo, kad jis vos pajudino liežuvį. Vis dėlto sugebėjo išspausti:

– Ar jūs nesveikas?

– Jeigu būčiau nesveikas, jau būčiau jus išmėsinėjęs nuo gerklės iki kiaušių. Tik sveiko proto lašas sulaikė. Turėtumėt būti dėkingas už tai, Emori. Ar galiu jus vadinti Emoriu? Kaip negalėsiu, mes gi iš vienos brolijos, taigi broliai.

– Noriu, kad išeitumėte iš mano kabineto, arba...

– Ne, ne, Emori, jūsų padėtis ne tokia, kad galėtumėt man grasinti. Jeigu atvirai, nieko labiau nenorėčiau, kaip kad jūs paskambintumėte apsaugai ir iškeltumėte sceną, nes tada visiems galėčiau smulkiai papasakoti apie jūsų pokalbį, kurį nugirdau šiandien pietaudamas. Sėdėjau tiesiai

už jūsų kitoje kabinoje ir girdėjau kiekvieną melagingą, išdavikišką žodį.

Žiūrėdamas į plienines akis, Emoris nė akimirką nesuabejojo, kad Džekas padarytų, kaip sako.

– Pagalvokite apie tai, Emori. Pagalvokite, kaip meiliai banko prezidentas išklausys šlykščią istoriją apie jūsų išgalvotus meilės ryšius su ponia Korbet. O kiti darbuotojai? Ypač moterys. Hmm? Matote, Emori, kur tai veda?

Emoris matė, kur tai veda – tiesiai į katastrofą. Ypač jeigu tikisi karjeros banke. Jis negali mesti šio darbo, kol sandoris su „Rytų parku" nebaigtas. Turi didžiulę paskolą už jaguarą. Apie jos grąžinimą negali būti nė kalbos.

– Mano žodis bus prieš jūsų žodį. – Jis išspaudė juoką, kuris nuskambėjo kaip švitrinio popieriaus brūženimas į betoninį šaligatvį. – Kas jumis patikėtų?

– Gerai. Esu tikras, kad dauguma ponių patikėtų. Ana Korbet greičiausiai ne vienintelė moteris, atstūmusi jūsų priekabiavimą ir gličius gundymus.

– Jūs blefuojate, kaubojau. Jeigu būtumėte rimtai nusiteikęs, nebūtumėte tykojęs mano kabinete. Būtumėte demaskavęs mane banko laukiamajame, kur visi būtų girdėję.

– Vienintelė priežastis, kodėl taip nepadariau, ta, kad poniai Korbet būtų nemalonu, jeigu jos vardas būtų linksniuojamas kartu su jūsiškiu.

– Ak, koks jūs malonus kurčiai našlei. Esu sujaudintas. Taigi pirmyn ir apsikvailinkite. – Jis niekinamai prunkštelėjo. – Veikiausiai nenugirdote tos dalies apie ją ir senį Delroją? Tikitės pats arti tą vagą? Senis ją arė metų metus.

Kaubojaus akys susiaurėjo, ir Emoris išsigando per toli nuėjęs. Kas vis dėlto tas bernas? Iš kur jis išdygo? Emoris nieko apie jį nežino. Jis beprotis, kad provokuoja žmogų, kuris vis dar tekšena peilio ašmenimis į delną, peilio, kuris galbūt nutraukė ne vieną gyvybę. Jis nenustebtų, jeigu Džekas, ar koks ten jo vardas, įvykdytų savo grasinimą jį čia pat išmėsinėti.

Ačiū Dievui, jis nesusiejo Emorio su savo areštu šį rytą. Antraip, Emoriui buvo aišku, jis jau drybsotų negyvas. Kaubojus apsireiškė viso labo apginti Anos Korbet garbės. Ar tikrai Emoris Lomaksas laimės pavainikis?

Džekas kurį laiką žiūrėjo į jį niūriai, tada atsileido.

– Emori, praleisiu pro ausis šią pastabą, nes dėl tokio kvailo pareiškimo neverta jūsų užmušti. Vis dėlto duosiu patarimą. Prie žmonių labiau valdykite liežuvį. Vyrai apie moteris taip nekalba, nebent visiškai slaptai.

– Buvau su draugais. Tik jūs slapta klausėtės.

– Aha, tiesa. Ir jūs niekaip nemanėte, kad aš galiu būti kur nors netoli užeigos. Buvote įsitikinęs, kad saugiai tupiu už grotų, tiesa?

O šūdas. Jis įtempė kaklą, nes marškinių apykaklė ėmė dusinti.

– Nesuprantu, apie ką kalbate.

– Emori, Emori. – Džekas palingavo galvą. – Jūsų mažas šlykštus planas neišdegė. Šerifo įstaigos pareigūnai neturėjo nė menkiausių įkalčių prieš mane ir apklausę suprato, kad neturėjau jokios priežasties pakenkti Korbetui. Pareikalavau, kad jie arba nubaustų mane už nusikaltimą, arba paleistų. – Jis išskėtė rankas. – Nereikia nė sakyti... Ir tikrai juokingas dalykas, – kalbėjo jis, – mudu su Džesiu Garsija iškart susidraugavome.

Šūdas, šūdas, dvigubas šūdas.

– Po pietų jį aplankiau. Prisistačiau. Įpusėjus tekilos butelį, jis pamatė mano batus. Sakė, jo mylimiausias dėdė Meksikoje buvo gana žinomas batsiuvys. Ar kartais mano batai nebus siūti Čihuahua kurpiaus, vardu Chulijus? – Džekas nusišiepė. – Tai šit kaip.

Emoris sukikeno.

– Negi manote, kad tuo patikėsiu?

– Ak, pamelavau, – prisipažino tas. – Bet jūsų bėda, kad Garsija manim patikėjo. Aišku, jis buvo užgėręs. Leidosi į

graudžius prisiminimus apie dėdę Chulijų, kuris mirė praėjusią žiemą. Pasakojo istoriją po istorijos, o aš klausiausi. Buvo truputį per anksti tekilai, bet vis tiek įšilome, ir įgijau draugą visam gyvenimui.

Emoris buvo prispaustas.

Tarsi skaitydamas jo mintis, kaubojus nusišypsojo. Ne maloniai. Pavojingai.

– Jeigu Garsija įskųs jus...

– Jis to nepadarys.

– Jeigu reikės įduoti jus arba eiti į cypę? Ką manote? Arba jeigu iškils pasirinkimas, jus ar mane, ką, jūsų nuomone, jis įduos policijai? – Ašmenų galiuku bakstelėjo jam į krūtinę. – Jus, Emori. Įskųs jus. Greičiau nei amerikietis praryja aitrųjį pipirą. O po to ar ilgai, jūsų nuomone, jūsų partneriai čia dar sukiosis? Jie akimirksniu jūsų atsikratys. Tai aiškiai pasakė rydami savo šonkauliukus.

Iš visų Džeko grasinimų šis labiausiai baugino Emorį. Konotas kiekvieną dieną žaidė pokerį, kur buvo daug statoma, ir jis dalijo kortas iš po stalo. Bet jis išsižadės dalytojo, kuris buvo sučiuptas tai darant. Emoris nepuoselėjo jokių iliuzijų dėl Konoto ištikimybės; jis ištikimas tik sau.

– Gerai, gerai, – pasakė Emoris taip, tarsi jam būtų jau truputį nusibodę. – Jūs išdėstėte savo požiūrį, Džonai Veinai.

Samdinys prisimerkęs vertinamai žiūrėjo – kaip tada, kai pirmą kartą jį pamatė Korbetų svetainėje.

– Kas iš tikrųjų man kelia nerimą, Emori, tai, kad galvojate, jog čia šūdą malu. – Jis atsistojo ir vėl pasilenkė prie krėslo, prikišdamas veidą prie Emorio. Peilio galiuku prarėžė odą virš Adomo obuolio. – Jeigu dar ką nors iškrėsite Anai Korbet, jus nudėsiu. Ar prisimenate, ką sakiau apie jūsų gerklę ir kiaušius? Tai ir turėjau omeny. Aš jus sudarkysiu. Ar mudu supratome vienas kitą?

O taip, jie suprato. Jie velnioniškai gerai suprato. Emoris kaip niekada gyvenime buvo įtikintas, kad šis žmogus gali jį užmušti.

Jis nelinktelėjo, nes bijojo, kad neperrėžtų gerklės, todėl sukriokė:

– Taip.

– Gerai, gerai. – Džekas atitraukė peilį, nuvalė kraujo lašelį į melsvų džinsų klešnę, o tada įsikišo į odinę makštį. – Dar pasimatysime.

Trisdešimt aštuntas skyrius

– Beveik viską atiduočiau už citrininę koką.

Konė Skags sūpavosi ant atviro lango palangės, vieną nuogą koją beveik iki šlaunies išmetusi į lauką, kita tingiai vos vos šlavė grindis: pirmyn – atgal, pirmyn – atgal. Jos kojų nagai buvo nulakuoti tokia pat bjauria spalva kaip rankų.

Dvi viršutinės jos palaidinukės sagos buvo atsegtos. Kartkartėmis ji perbraukdavo per gilią iškirptę drėgnu popieriniu rankšluosčiu. Jos sijonas garankščiavosi apie putnias šlaunis, pakankamai aukštai, kad gundytų, bet ne tiek aukštai, kad atidengtų lobį.

Ji traukė visų trijų vyrų dėmesį. Karlui atrodė, kad ji tuo mėgaujasi.

– Tu žinai, Sesilijau, apie kokią šneku, – ištarė ji ilgesingai. – Kokia daroma vaistinėse prie gaiviųjų gėrimų baro.

– Gėriau tokią prieš pat apiplėšimą.

– Daugybė smulkinto ledo. Dvi skiltelės šviežios citrinos. – Ji giliai įkvėpė, krūtinė iškilo ir prispaudė prie drėgnos palaidinukės didelius spenius, tokius pat tamsius kaip kojų nagai.

O taip, ji puikiai žino, ką daro, pagalvojo Karlas. Mironas masturbavosi. Jis nebuvo atitraukęs klyno, bet sėdėjo kampe ant grindų, kojos praskėstos, lūpos atvipusios, iš po nuleistų akių vokų žiūrėjo į Konę ir maigėsi.

Sesilijus veikiausiai pastebėjo Mirono savitarną, nes nuėjo prie lango, atsistojo priešais ir apdairiai patraukė jos sijoną į nuosaikesnį aukštį. Apkabino, palenkė jos galvą ir įsikniaubė į sprandą.

– Širdele, jei tik galėčiau, paruoščiau tau citrininės kokos. Kai tik nuvyksime į Meksiką, turėsi tiek citrininės kokos, kiek pajėgsi išgerti.

Piktai burbėdama, ji bandė išsirangyti.

– Baik. Pernelyg karšta kirkintis.

– Kirkintis niekada nebūna per karšta. – Jis sukikeno ir vėl palinko prie sprando.

– Sakiau. Eik šalin. – Tėškė Sesilijui delnu, ir jis įsižeidęs paleido.

– Gerai, gerai.

Karlas niekinamai išsiviepė. Jei kokia kalė jam tėkštų, sumaltų ją į šūdą. Bet jo didysis brolis ištižėlis. Visada toks buvo. Ir veikiausiai visada toks bus. Jis tikėjosi, kad kalėjimas ir lygtinė laisvė iš jo padarė vyrą. Bet jeigu kiek ir suvyriškėjo, tas vyriškumas neatlaikė Konės Skags. Ta kalė išrovė Sesilijui kiaušius. Dabar jis dar didesnis bailys nei tada, kai neprisivertė nušauti to vyruko Arkadelfijoje, bandžiusio juos sustabdyti per maisto prekių parduotuvės apiplėšimą.

– Nenorėjau būti tokia pikta, Sesilijau. – Konė nuleido koją nuo palangės. Ji atsistojo ir palinko, atsirėmusi rankomis į palangę žvelgė į dulkiną kraštovaizdį, o jiems paliko gerą vaizdelį į savo užpakalį. – Tiesiog taip karšta, kad imu kvaišti. Lauke nė lapelis nekruta.

Šiuo požiūriu Karlas su ja sutiko. Šutra ir jį baigė išvesti iš pusiausvyros. Karštis buvo toks troškus, kad lipo prie kūno kaip dar vienas drabužis. Kad įkvėptum, reikėjo sąmoningų pastangų. Prakaitas sruvo iš visų porų. Jis sroveno per šonus, žemyn nugarkauliu į užpakalio praskilą. Nugaros ir rankų gyvaplaukiai buvo prilipę prie odos.

Buvo pernelyg karšta judėti. Net musės nustojo zyzusios. Šiandien jos varė iš proto, zvimbdamos po namelį kaip miniatiūriniai F-16, atsimušdamos į sieną, piktai geldamos, kai nusileisdavo ant nepridengtos odos. Dabar, per daug pavargusios skraidyti, jos apsnūdusios vos ropinėjo kur nutūpusios: ant tuščių skardinių ir maisto pakuočių, lipnių dėmių ant stalo, kur Mironas pridrabstė visko, ką kėlė prie burnos.

Konė atsisuko, metėsi prie stalo ir gurkštelėjo apelsinų ir sodos vandens gėrimo iš skardinės, kuria ką tik moklinėjo viena tų naminių musių, į kurias Karlas žiūrėjo.

– Mano mama sakydavo, kad kai taip karšta ir ramu, lauk lietaus.

– Tikrai?

Tai buvo pirmas kartas per visą valandą, kai Karlas ištarė žodį. Jo balso skambesys visus nustebino. Jie sužiuro į jį, sudribusį ant atremtos į sieną kėdės. Sesilijus grįžo nuo lango ir vėl apžergė medinę kėdę prie stalo, o smakrą padėjo ant atkaltės. Mironas tylus sėdėjo išžergęs kojas kampe, šypsenėlė lūpose, akys kaip niekad tuščios, kelnių priekyje šlapia dėmė.

– Kas tikrai? – Konė atsisuko į Karlą.

– Lietus.

– Kartais, – atšovė ji. – Kartais ne. Mano mama ne visada būdavo teisi. – Pasistiebusi ant pirštų, ji padėjo pasturgalį ant stalo. Kažin ar ta mergšė žino, kam skirtos kėdės, pagalvojo Karlas. Atrodė, ji gali sėdėti ant bet kokio paviršiaus, tik ne ant kėdės. – Pavyzdžiui, aš. – Ji pasikniso pakelyje skrudintų kiaulės odelių, įsimetė vieną į burną ir kramtydama kalbėjo: – Mama mane žiauriai nubaudė, kad jos neklausiau. Buvau nuplakta, nepatikėsite, tėčio odiniu diržu. Ji vertė mane nešioti bjaurius kvailus drabužius, kurių nekenčiau. Mokykloje kiekvieną kartą, kai padarydavau ką blogai, turėdavau pataikauti mokytojai ir sakyti: atsiprašau. Mama tempdavo mane į savo šventųjų ir nuolankiųjų bažnyčią du kartus per

savaitę, sekmadienį ir trečiadienio vakarais, liepdavo mostaguoti rankomis ore ir su kitais neišprususiais kvailiais klykti: „Garbė Jėzui!“ Ji galvojo, kad jeigu tai darysiu, pavirsiu gera mergaite. – Palinkusi į priekį, ji papurtė krūtis ir visiems mirktelėjo. – Mama klydo.

Sesilijus nusijuokė, bet jo akys neramiai spoksojo į jos krūtinę, menkai slepiamą plonytės medžiagos.

Karlas vyptelėjo jai ir mostelėjo į šešių alaus skardinių paketą.

– Paduok vieną.

– Jos karštos.

– Kaip ir aš.

Jis spėjo, kad tokia nuovoki bloga mergaitė kaip Konė suvoks dviprasmybę, ir ji nenuvylė. Neatitraukdama nuo jo akių, išplėšė alaus skardinę iš plastiko, nušoko nuo stalo ir nupėdino prie jo, kraipydama užpakalį ir šnarindama sijoną apie šlaunis.

Kai pasiekė jo kėdę, jis nepatraukė per visą ilgį ištiestų kojų. Žvelgdamas į ją aukštyn iš po blakstienų, jis kurstė ją padaryti tai, ką, žinojo, jai tiesiog knietėjo padaryti.

Konė tokia nuspėjama, kad beveik nebeliko smagumo.

Ji apžergė jo ištiestas kojas, plačiai padėjo basas pėdas abipus jo šlaunų.

– Nori, kad atidaryčiau?

– Taip. Kodėl neatidarius?

– Manau, ir aš vieną paimsiu, – pasakė Sesilijus iš kito kambario krašto.

Konė nekreipė į jį dėmesio. Nė Karlas. Prieš atplėšdama dangtelį, ji pakratė šilto alaus skardinę. Kaip ir reikėjo tikėtis, šis šovė lauk. Putos prausė jos krūtinę, tekėjo per rankas, varvėjo į Karlo sterblę. Spiegdama ir juokdamasi, ji siurbtelėjo putų, besiveržiančių iš atviros skardinės.

Karlas čiupo jai už riešo.

– Regis, tai mano alus.

Ji prikišo skardinę prie pat jo burnos. Karlas siurbtelėjo alų nuo skardinės viršaus, tada ji palenkė skardinę ir pylė alų tiesiai jam į burną. Jis nurijo, bet ji nesiliovė pylusi.

– Nagi, nagi, sugerk visą, – ji pataikavo dainingu balsu. – Kiek tau telpa? Gal reikia pagalbos?

Ji prasižiojo šalia jo ir pakaitomis pylė tai į vieną, tai į kitą burną, pirma į jo, tada į savo, žaismingai skaičiuodama, kuriam teko daugiau. Ji daugiau išlaistė, nei jie išgėrė, bet tas apsilaistymas dar labiau linksmino.

– Judu eikvojate alų, – papriekaištavo Sesilijus.

Alui baigiantis, Karlas užkišo ranką už Konės sijono juosmens ir staigiai trūktelėjo, priversdamas ją sunkiai šlepteleti jam į sterblę. Ji numetė tuščią skardinę ir brūkštelėjusi pirštais per plaukus suėmė jo galvą. Kai įsisiurbė, jos burna buvo atvira, šlapia ir slidi.

Sesilijus pašoko nuo kėdės ir artėjo piktas.

Konės burna su dulkių siurblio jėga įsikibo į Karlo liežuvį, bet Karlas sugebėjo bent tiek atsitraukti, kad sušuktų:

– Mironai!

Šis atsistojo ant kojų it koks kerėpliškas kranas, bet žengęs du milžiniškus žingsnius pastojo kelią Sesilijui, kuris buvo jau visai netoli tos vietos, kur jo mergina baigė išsiurbti broliui plaučius. Mironas jį parbloškė viena ranka. Karlas girdėjo brolio dantis lūžtant kaip seną porcelianą ir dunkstelėjimą, kai jis sudribo ant grindų.

– Kokį velnią čia darote? – klykė Sesilijus. – Kas tai? Karlai? Kone?

Bet ji atrodė pamiršo, kad Sesilijus egzistuoja. Karlas irgi išmetė jį iš galvos. Kol Mironas stovi virš jo, jis išėjęs iš rikiuotės. Vargšas Sesilijus to dar nežinojo, bet buvo bejėgis, kaip vos gimęs peliūkštis, patekęs į nagus skersgatvių veteranei katei. Mironas galėjo ištisas dienas smagintis su nusilpusia auka.

Konė trynė savo šakumą į Karlo. Jis šiurkščiai atsegė jos palaidinukę. Sunkios krūtys išvirto lauk ir vos jo neuždusino. Ji įkišo spenį jam į burną.

– Stipriau. Tavo brolis nemoka jų čiulpti.

Karlas ne tik darė, ko ji prašė, jis ir įkando.

– Ei, – pliaukštelėjo jam.

Jis trenkė jai atgal ir prakirto lūpą. Ji apstulbusi pasižiūrėjo į jį. Liežuvio galiuku palietė žaizdą ir pajuto kraują.

– Tu kalės vaike.

Tada puolė prie jo užtrauktuko su godumu kalnakasio, kuris ką tik uolų krūvoje pamatė auksą. Jis kriuksėjo ir iš pasitenkinimo, ir iš skausmo, kai ji ištraukė jo kietą baslį ir tvirtai suspaudė prakaituotais delnais.

Pakišęs ranką po jos sijonu, jis plėšė siaurą juostelę, kol kelnaitės pasidavė. Ji atsistojo ant pirštų galiukų, truputį pasvyravo, tada krito ant jo.

Palikęs visą darbą Konei, Karlas pasižiūrėjo pro ją į brolį, besiraitantį ant grindų kaip aklasis, kuris pametė neregio lazdelę. Kraujo, gleivių ir seilių purslai varvėjo Sesilijui iš burnos. Skruostai buvo šlapi nuo ašarų, ir verkšlendamas jis leido pačius šlykščiausius garsus. Tas vaizdas vimdė Karlą ir vertė gėdytis, kad jų ta pati pavardė.

Sesilijus pažiūrėjo aukštyn ir pamatė Karlo akis.

– Kaip tu gali su manim taip elgtis?

– Nekaltink manęs, kad ji pisli kekšė. Tu pats ją išsirinkai, didysis broli. – Jis suėmė Konės sijoną ir laikė pakėlęs virš šlaunų, kad brolis matytų, kaip dirba jos užpakalis.

Pakaruokliškai surikęs, Sesilijus kaip beprotis šoko prie jų, ir tai jam kainavo Mirono kumščio smūgį į galvą. Jis loštelėjo atgal, tada suklupo. Nusvarinęs galvą ir leisdamas kruvinas seiles ant krūtinės, jis sukūkčiojo.

– Sakyk, ką tu pavadinai pislia kekše? – supūškavo Konė.

– Aš tau labiau patinku negu jis?

– Šiuo reikalu tu geresnis, tai aišku.

– Ak, tada varom toliau, – pasakė jis su apsimestiniu drovumu.

Atmetusi galvą, ji užsimerkė ir jodė jį dar stipriau.

– O Jėzau, tik nesustok, tik nesustok.

– Nė negalvoju. Parodysiu Sesilijui tikrą spektaklį.

Ji buvo taip pasinėrusi į aktą, kad jai buvo baisus smūgis, kai Karlas ją nukėlė, apgręžė ir pastūmė ant grindų, ji įsirėmė visomis keturiomis.

– Ką darai?

– Užsičiaupk. – Kai tik įėjo į ją, padėjo ranką ant jos viršugalvio ir stipriai paspaudė. Konė veidu trenkėsi į grindis, skausmas nusmelkė kaulus ir kremzles. Ji suspiegė.

Sesilijus ropojo prie jos, beviltiškai bandydamas gelbėti. Mironas spyrė jam į šonkaulius. Tie sutraškėjo, ir jis sustaugė.

Karlas vyptelėjo Mironui.

– Kai baigsiu, tu irgi galėsi pasismaginti.

Vypsodamas ir kvatodamas, Mironas suvarė savo kulną Sesilijui į inkstus.

Trisdešimt devintas skyrius

Viena akim žiūrėdamas į užpakalinio vaizdo veidrodėlį, Džekas traukėsi iš banko aikštelės į gatvę. Abejojo, kad Emoris Lomaksas ryžtųsi jį suimti už grasinimą mirtinu ginklu. Bijodamas Garsijos išdavystės ir kad „Rytų parkas" jo išsižadės, Lomaksas mažiausiai norės, kad į šį reikalą įsitrauktų teisingumo institucijos. Nors ir kaip Lomaksas norėtų matyti Džeką Sojerį pašalintą iš žaidimo, nerizikuos, kad būtų pradėtas dar vienas teisinis knisinėjimasis, per kurį pats gali būti išknistas.

Ir vis tiek Džekas juo nepasitikėjo.

Kas gali pasakyti, ką toks užkietėjęs sukčius sugalvos? Tokie žmonės kaip Lomaksas išskirtinai vinklūs ir sugeba išsikapanoti net trečią kartą skęsdami. Neturėdami jokių skrupulų, prie nieko neprisirišę ir nieko nemylintys, jie daro ką nori, kada nori, apie nieką negalvodami, tik apie savo troškimus. Jie ištikimi tik savo godumui. Jie nepažįsta nieko panašaus į sąžinę.

Na, gal šiokia tokia išlyga – savisauga. Ant jos Džekas ir statė. Lomakso ir jo savisaugos instinkto negalima nuvertinti. Jis lažintųsi, kad Lomaksas labiau vertina savo kailį negu kerštą. Jis buvo beveik tikras, kad jo grasinimai sugriovė Lomakso planą ir apsaugojo Korbetų ūkį. Mažų mažiausia – bent jau įkišo gerą pagalį į Lomakso ratus.

Jis užsuko į kompleksinio aptarnavimo degalinę ir, paprašęs pripilti baką, pasakė tarnautojui:

– Atrodo, šiek tiek trūksta tepalo.

– Gražus vežimas, pone.

– Ačiū.

Jaunuolis atrodė artėjantis prie dvidešimties. Plaudamas priekinį stiklą, jis gėrėjosi pikapu. Pripylęs degalų, pakėlė dangtį, patikrino tepalo matuoklį, pasakė, kad išties reikia papildyti, ir dingo angare atsinešti alyvos. Tada Džekas užpakalinio vaizdo veidrodėlyje pamatė policijos automobilį. Jo šikinė susitraukė. Negi jis klydo dėl Lomakso?

Bet patruliuojanti mašina pravažiavo pro šalį, ir nė vienas pareigūnas nedirstelėjo į jo pusę.

Pasimatymas su Lomaksu baigėsi taip, kaip ir tikėjosi, bet, žvelgiant atgal, jis ėmėsi neapgalvoto ir labai rizikingo dalyko iš dalies varomas savo ego. Kaip kvailas paauglių žaidimas, kas ką išdurs.

Jis galėjo surengti ir ne tokią dramatišką akistatą. Jo teatrališkumas išgąsdino Lomaksą, bet ar ilgam? Poveikis gali būti trumpalaikis. Kai Lomaksas pamažu atsipeikės ir pagalvos apie tai, išdidumas gali paskatinti jį dvigubai pasistengti. Įspūdingas Džeko spektaklis gali tik pabloginti Anos reikalus, ne pagerinti.

Buvo pernelyg arogantiška manyti, kad Ana bet kuriuo atveju prašytų jo pagalbos. Delrojus įtarė jį nunuodijus galvijus. Jos uošvio įtarimai, dviguba policininkų palyda šį rytą, galėjo įtikinti Aną, kad jis kaltas. Valandas trukusi apklausa, kurią teko iškęsti, jam daug mažiau rūpėjo, negu priekaištas jos akyse, kai bandė paaiškinti Deividui, kodėl jis saugomas pareigūnų.

Viską sudėjus, dėl pačių įvairiausių priežasčių jai ir jos sūnui bus kur kas geriau, jei Džekas Sojeris dings iš akiračio. Prisipylęs pilną baką degalų, jis turi varyti kuo toliau nuo Bleverio ir visų, kurie čia gyvena. Jis išvažiuotų ramia sąži-

ne, žinodamas, kad nusodino Lomaksą ilgam ir kad per tą laiką Ana spės susirasti kitą finansų patarėją.

Koks išdidus ir pasipūtęs jautėsi, kai išėjo iš banko. Dabar keikė save, kad buvo toks neapdairus. Šiandien jis išėjo iš šerifo įstaigos, bet kai kitą kartą pareigūnai atvyks jo paimti, vargu bau ar patirtis bus tokia maloni. Jis buvo paskutinis kvailys, gąsdindamas Lomaksą. Ir dar peiliu. Lyg būtų mostagavęs raudonu skuduru prieš ragus. Taip, kuo greičiau jis dings iš Bleverio, tuo geriau.

Serviso patarnautojas grįžo su bakeliu tepalo.

– Ši rūšis tiks?

– Aišku. Puiku.

Kol tepalas sroveno į variklį, jaunuolis atžingsniavo prie vairuotojo sėdynės, atsispyrė viena koja į degalų siurblį ir atsišliejo į jį.

– Gumos? – ištiesė Džekui lazdelę *Big Red*.

– Ačiū.

Abiem čiaumojant pasakė:

– Atsiminčiau tokį vežimą. Jūs ne vietinis.

– Ne.

– Atvykstate į miestą ar iš jo išvykstate?

– Dar nenusprendžiau.

Jaunuolis pažiūrėjo į gatvę.

– Jumis dėtas išvykčiau.

– Kodėl?

– Čia nieko įdomaus. Visiems aišku.

– Gana malonus miestelis, sakyčiau.

– Nebent tie Herboldai pasirodytų. Tada tai būtų fejerverkų. – Jis mėgavosi savo guma, tarsi džiaugtųsi tokia galimybe. – Mano senis juos pažinojo, kai jie čia gyveno.

– Nejuokauji?

– Sako, jie bloga naujiena. Sako, gali grįžti čionai, bet aš sakau, kas, po velnių, gali norėti grįžti į Bleverį, ypač tiesiai iš kalėjimo? Jeigu aš pabėgčiau, maučiau į didelį miestą ir

susirasčiau pramogų. – Jis mirktelėjo ir susprogdino gumą tarp krūminių dantų. – Suprantate, ką turiu omeny?

– Taip, suprantu. – Džekas pakėlė užpakalį nuo sėdynės ir pasikniso priekinėje kelnių kišenėje.

– Kiek skolingas?

Supratęs užuominą, jaunuolis nuėjo prie automobilio priekio, numetė tuščią bakelį į šiukšlių statinę ir uždarė dangtį.

– Grynais ar kortele? Jeigu grynais, gaunate penkių procentų nuolaidą ir dovanų alaus *Koozie*.

– Nuolaidą paimsiu. *Koozie* pasilikit.

– Užsukite.

– Būtinai. Iškart pasirodysiu, kai tik bus jūsų pamaina.

Šnekėdamasis Džekas priėmė sprendimą: jis niekur nevažiuos. Tol, kol Herboldai nebus arba sugauti, arba užmušti bandant juos sučiupti. Jei Ana, nebūdama tikra, ar jis patikimas, pareikalaus išsinėšinti iš vagonėlio ir jos žemių, jos nekaltins. Bet jis nepaliks Bleverio, kol Karlas ir Sesilijus vis dar laisvi ir kelia jai ir Deividui nors menkiausią grėsmę.

– Štai. – Jaunuolis padavė grąžą.

– Ačiū už puikų aptarnavimą, – atsakė Džekas.

– Visada prašom. Ačiū už *Koozie*. – Linktelėjęs pro Džeko petį pridūrė: – Kad ir kur pasuktumėte, pone, jumis dėtas pasistengčiau aplenkti šitą.

Džekas pasižiūrėjo pro užpakalinio vaizdo veidrodėlį ir pirmą kartą pamatė juodus audros debesis horizonte.

– Kvaili kalės vaikai.

Liusė priėjo prie bufeto su kavinuku šviežios kavos.

– Kas tokie, Ezi?

– Atsiprašau už žodžius, Liuse. Tiesiog žiūrėjau televizorių.

Pasisotinęs nuobodulio, jis padarė kavos pertraukėlę. Dirbanti liaudis jau išsiskirsčiusi – popiečio kavos pertrauka praėjusi, artėja kokteilio valanda, vakarienei per anksti. Tad Ezis – vienintelis lankytojas.

Juodu su Liuse diskutavo apie artėjantį „Bleverio elnių“ futbolo sezoną, bet viena akim jis dirsčiojo į mažą televizorių ant darbastalio tarp kokteilių plakiklio ir mikrobangų krosnelės. Opra baigė laidą ir atėjo vietos žinių laikas.

Pagrindinė tema buvo apie medžioklėn sutelktus žmones; nusikaltėlių vis dar ieškoma, nors jau savaitė, kai jie pabėgo. Bet kai kas buvo nauja. Šiaurės vakarų Luizianoje rasti dviejų pagyvenusių moterų kūnai – jų fermoje, šulinio dugne. Neabejotinai įtariami Karlas Herboldas ir Mironas Hutas: jų pirštų atspaudų rasta visame name. Dabar visos trijų valstijų tvarkos palaikymo institucijos koordinuoja veiksmus, kaip juos sugauti, taip pat Sesiliją Herboldą ir Konę Skags.

Televizijos stotis transliavo reportažus iš vietos, kaip blokuojami keliai; uniformuoti pareigūnai pastatę užtvarus, apsiginklavę iki dantų už patrulinių mašinų. Kamera pagavo vieną žiovaujant. Ir privertė Ezį nusikeikti.

Pripylusi jo puodelį, Liusė įsprendė kumštį į klubą ir žiūrėjo kartu su juo, kol prasidėjo kita istorija.

– Ką jūs pavadinote kvailiais?

– Na, ne Herboldus.

– Jūs manote, kad farai tą visuotinę medžioklę surengė tuščiai?

Jis pašnairavo.

– Jeigu jūs pabėgtumėte iš kalėjimo, nužudytumėte keturis žmones, apiplėštumėte banką ir dar keletą nužudytumėte, ar keliautumėte didžiaisiais greitkeliais?

– Dieve, Ezi, nežinau. Čia jūs nusikaltimų specialistas.

Ezis krenkštelėjo. Ji vienintelė, kuri taip mano.

– Tas kelių blokavimas – tik laiko ir mokesčių mokėtojų pinigų švaistymas.

– Tai ką jūs darytumėte?

Jis mąsliai siurbtelėjo kavos.

– Jeigu būčiau jų – Herboldų – vietoj, kur nors pasislėpčiau, kol viskas aprims. Anksčiau ar vėliau policijos pajėgos

nebegalės mokėti žmonėms už nosies krapštymą ir žiovavimą prieš kameras. Turės jų sumažinti. Atsiras kitų reikalų. Jie imsis jų. – Ezis tekštelėjo į prekystalį buku smiliumi. – Štai kada traukčiau toliau, ne anksčiau.

Nors jis neužsisakė, ji pastūmė jam obuolių pyrago.

– Norite ant jo ledų? Ar plaktos grietinėlės? O gal truputį čederio?

– Ne, jis ir taip puikus. – Jis nenorėjo pyrago, bet stengdamasis neįžeisti jos, paėmė šakutę ir įbedė. Pyragas buvo nuostabus, nors plutelė nebuvo tokia sluoksniuota kaip Koros. – Pažinojau tuos vyrukus, Liuse. Jie nebuvo apsiskaitę, bet gudrūs maži bjaurybės. Kertu iš savo kito mėnesio pensijos, kad jie perprato teisėsaugininkus. Užuot spendę spąstus, į kuriuos Herboldai per daug protingi lįsti, verčiau pareigūnai eitų jų ieškoti.

– Pernelyg dideli plotai apeiti pėsčiom, Ezi.

– Žinau. Sunku patikėti. Ne, neįmanoma. Tik sakau, kaip tik taip jie gali būti surasti. Jeigu bus.

– Jūs manote, kad gali ir pasprukti?

– Nereikėtų labai stebėtis, jeigu paspruktų. Ypač jeigu vadovaus Karlas, o paprastai vadovaudavo jis.

– Būtų gėda, jeigu jų nesugautų. Ar įsivaizduojate jį šaltakraujiškai nužudant tas senas ponias? Ir tą paauglę? – Ji papurtė galvą, tarsi sakydama, kad pasaulis ritasi į pragarą pasišokinėdamas. – Ezi, gal turėtumėte su kuo nors pasidalyti savo samprotavimais?

– Jie manęs nesiklausys, – suniurnėjo.

– Lažinuosi, kad klausysis.

Jis geriau žinojo. Bandė pasiūlyti šerifui Ronui Fosteriui savo paslaugas ir buvo niekingai atstumtas. Daugiau nesižemins.

– Niekam nereikia mano paslaugų, Liuse. Šerifas galvoja, kad mano smegenys neveikia, nes atrodau senas ir sukriošęs.

– Prašotės pagyrų. – Ji pasilenkė per prekystalį ir žaismingai plekštelėjo jam per ranką. – Jums dar toli iki senatvės, Ezra Hardžai. Ir dar toliau iki sukriošimo.

– Jūs nematėte, kaip lipu iš lovos.

Tik pasakęs šiuos žodžius susivokė, kad Liusė gali juose ką nors įžvelgti. Ir suprantama: kai jis pakėlė akis, buvo sutiktas minkštu drumstu žvilgsniu.

Netvirta ranka siektelėjo kavos puodelio.

– Patikėkit manim, tai nėra malonu. Kora traukia mane per dantį, kad girgždu.

Daugiau nebežiūrėjo į Liusę, bet jautė, kaip ši atvėso. Kurį laiką ji tylėjo, paskui ramiai pasakė:

– Ji tikrai ilgai išvykusi.

– A-ha.

– Kada ruošiasi grįžti?

– Jau bet kurią dieną, – pamelavo.

– Hmm. – Vėl kurį laiką buvo tylu, gana ilgai, kad prailgtų. Tada ji atsikrenkštė. – Ką gi, kol ji grįš, džiaugsiuosi galėdama jums patarnauti. Bet kada.

Nusiraminęs, kad vėl viskas stojo į vėžes, jis žvilgtelėjo į ją anapus melsvo prekystalio ir nusišypsojo.

– Tikrai malonu iš jūsų pusės, Liuse. Ačiū. – Jis pasmeigė paskutinį pyrago kąsnį, išgėrė likusią kavą ir pakilo nuo kėdės.

Laikydama jį greičiau svečiu nei klientu, Liusė palydėjo iki durų. Nuo tada, kai jis įėjo, oras ryškiai pasikeitė. Dangus aptemo. Vėjas draskė tentą virš durų, versdamas pokšėti kaip burę.

– Atrodo, pagaliau sulauksime lietaus, – pasakė Liusė.

– Atrodo.

– Būkite atsargus grįždamas, Ezi.

– Dar kartą ačiū už pyragą.

– Ezi! – Jis stabtelėjo, atsigręžė. Liusė rankose maigė indų rankšluostį. – Aną dieną, kai palikote tuos senus vėplas... –

Ji parodė į stalą, kur kiekvieną rytą rinkdavosi tarškalių klubas. – Jie sakė, kad Karlas Herboldas prisiekė nužudyti Delrojų Korbetą.

– To pavojaus nebėra. Delrojaus širdis neatlaikė šito.

– Kas tąkart nutiko, kad Herboldas taip pasakė?

– Nuteistas už apsaugininko Arkadelfijoje nužudymą, Karlas pateikė apeliaciją. Ji buvo priimta, bet jis atsisakė paskirto advokato ir paprašė Delrojaus apmokėti sąskaitą už kitą. Delrojus liepė jam manytis pačiam. Sakė, kad jis padarė nusikaltimą ir turi atsakyti. Sakė, Karlas turėtų džiaugtis, kad jam nereikia stoti prieš teismą dėl Petsės Makorkl nužudymo. Karlas visaip prisiekinėjo neprikišęs nagų prie jos nužudymo. Delrojus išvadino jį melagiu ir viešai išsižadėjo. Vaikinas įsiuto ir svaidėsi pačiais baisiausiais grasinimais. Apeliacija buvo atmesta ir dėl to jis kaltino patėvį, kad nepadėjo jam nusisamdyti geresnio advokato. Iš tiesų tai jis kaltino Delrojų dėl visko. Sakė, jeigu Delrojus būtų jį mylėjęs, gal juodu su Sesilijum būtų išaugę kitokie.

– Ar blogi jie tapo dėl Delrojaus kaltės?

– Galbūt. Kažkiek. Bet ne visiškai. Tie berniukai jau buvo niekšeliai, kai jis vedė jų motiną.

Ji pažiūrėjo į tuščią stalą ir tik tada pakėlė susirūpinusias akis.

– Tie pliurpaliai dar sakė, kad... kad Karlas prisiekė jus nužudyti.

– Tai tik plepalai būrelio senų žmonių, kurie neturi nieko daugiau veikti, tik pliaukšti apie kitų žmonių nelaimes.

– Ar jis grasino? – Liusė neatlyžo.

– Kažką panašiai, – nenoriai išspaudė. – Neva tapo daugkartiniu nusikaltėliu vien dėl to, kad jį tiek kartų buvau įkišęs į cypę, apkaltinęs kokiomis nors smulkmenomis, kai dar buvo vaikas. Tik per mane jo sąskaitos sąrašas ilgas ir tik todėl Arkanzaso teismai taip smarkiai ant jo užsisėdo.

– Ir šitai jums nebeduoda ramybės, tiesa?

– Ne. Liuse, tai buvo nuteistojo šnekos, ir tiek. Negalima į jas rimtai žiūrėti.

– Ne, aš turiu omeny tą Makorklių mergaitės mirtį. Tai jus tebekankina.

Jos įžvalgumas jį nustebino. Ar jo susirūpinimas toks matomas? Negi jis šviečia kaip tatuiruotė? Jam visai nemalonu galvoti, kad žmonėms tai aišku kaip ant delno, bet sąžiningai atsakė:

– Tai visą laiką mano mintyse.

Pridažytos Liusės blakstienos net nekrustelėjo. Jo paruoštas atsakymas jos netenkino. Kodėl taip? – kiek gyvenime susiduria su moterimis, jos visada būna pačios nuovokiausios būtybės žemėje.

– Taip, Liuse, tai mane vis dar kankina. Ir tikrai per daug apie tai galvoju.

– Tiems bernams niekada neteko už tai atsakyti. – Jos raukšlėtas veidas reiškė užuojautą dėl jo kančios. – Ir tai graužia jus, nes esate įsitikinęs, kad čia jų darbas.

– Ne visiškai taip, Liuse. Imu tikėti, kad jie čia niekuo dėti.

Vėjas buvo net stipresnis, nei atrodė pro „Darbščiosios bitės" langą. Eidamas šaligatviu prie mašinos, Ezis markstėsi nuo dulkių, kurias vėtra šlavė iš visų plyšių. Viena ranka laikė skrybėlę ant galvos, kita graibė mašinos raktelių kišenėje.

Šiandien pagrindinės mokyklos orkestro mokiniai vaikščiojo nuo mašinos prie mašinos miesto centre ir kaišiojo už valytuvų skrajutes. Vėjo išplėšti skelbimai apie lėšų rinkimą blynų šventei sukosi aplink kaip pulkas rausvų plaštakių.

Kitapus gatvės vaikiškas baseinėlis, išneštas iš parduotuvės ant šaligatvio reklamuoti, vartėsi šaligatviu tolyn. Galiausiai jį nubloškė į gatvę, ir mikriukas turėjo mestis į šoną, kad jį aplenktų.

Ezis įlipo į mašiną ir įjungė žibintus. Nors buvo dar toli iki saulėlydžio, žemi greiti debesys užklojo dangų, ir buvo tam-

su kaip prieblandoje. Automobiliai lėkė beatodairiškai greitai, skubėdami, kur jiems reikia, kol audra dar nepratrūko. Kol grįžo namo, matė keletą avarinių situacijų.

Jis važiavo atsargiau, nei būtų norėjęs. Trokšdamas parsigauti namo ir apgalvoti žodžius, kuriuos nustebęs išgirdo pats save sakant Liusei, audrą jis laikė didžiuliu nepatogumu.

Tačiau adrenalinas neišvengiamai mušė į galvą. Mąstė kaip pareigūnas, susidūręs su grėsme visuomenės saugumui. Staigaus potvynio pavojus. Turėtų būti surinkti užtvarai ir pastatyti žemose sankryžose, kol koks nors kvailys nesumanė važiuoti per gilų sraunų vandenį ir jo mašinos nenuplovė į upę. Priešgaisrinė tarnyba turėtų būti pasiruošusi skelbti civilinės gynybos pavojų, jeigu pastebėtų piltuvo pavidalo debesį. Visi tarnybos žmonės turi būti ant kojų.

Sugavo save bespaudžiantį į šerifo įstaigą, tik tada prisiminė, kad ši jau ne jo. Jis sėdės nuošaly nuo šios audros, taip pat ir nuo visų būsimų audrų.

Grįžęs namo, jis išgirdo tolimo griaustinio grumenimą, tai nuteikė dar niūriau. Namas buvo neįprastai tamsus. Eidamas per nykius kambarius, įjungė šviesas, tada išėjo į užpakalinę terasą ir sustūmė lauko baldus ir vertingiausius Koros atogrąžų augalus po pastoge.

Gal reikia jai paskambinti ir paklausti, ar ir pas juos vakarų Teksase bjaurus oras, gal ji pasijus truputį kalta, kad apleido jį tokį vienišą audringą vakarą.

Bet jis nenorėjo būti dar kartą atstumtas. Ne dabar. Kada nors paskambins, jei reikės, maldaus, dalys pažadus, kurių veikiausiai neįvykdys, darys bet ką, kad tik ji grįžtų. Bet šį vakarą tam dar nepasiruošęs.

Kai aną kartą paskambino, ji atmetė jo nedrąsias užuominas apie susitaikymą. Negana to, jų tarsi negirdėjo, vis sustabdydavo, kai tik jis pasukdavo kalbą prie asmeniškesnių dalykų. Užtat eikvojo tolimų pokalbių minutes plepalams

apie Delrojaus Korbeto laidotuves ir maistą, kurį jis turįs nunešti Anai.

Ezis grįžo vidun, bet ir toliau spoksojo pro duris į terasą, į tolį. Bjaurūs audros debesys tįsojo per visą horizontą, kiek tik užmatė, ir tai vėl grąžino mintis prie Anos ir jos berniuko. Kažin, pagalvojo, kaip jiems seksis vieniems tvarkytis. Kaip nors. O jeigu bus kokių sunkumų, netoli sukiojasi samdinys.

Jis įėjo į svetainę ir įjungė televizorių. Dėl naujausių technologijų orų pranešėjas stovėjo tarsi įkeltas į valstijos žemėlapio vidurį ir rankomis rodė spalvotą trimatį audros modelį. Ji plito per visą rytinį Teksaso trečdalį, nuo Raudonosios upės žemyn visu frontu link Sabino, beveik iki pat pakrantės.

Jei tikėsi prognozėmis, laukia nuotykinga naktis.

Ezis įvirto į savo atlošiamą fotelį ir pasiruošė prakiūtoti vakarą prie televizoriaus. Bet, nepaisant visų nacionalinės orų tarnybos perspėjimų ir įžvalgų, gresianti audra atrodė visiškai nesvarbi. Dabar, laisvai galėdamas sulyginti savo hipotezes, kuriomis pasidalijo su Liuse, jis susitelkė prie jų, lygino jas įvairiais kampais kaip gladiatorius, vertinantis savo priešininką. Ir štai ką apie tai galvoja – tylus nematomas priešas metų metus prie jo sėlino, o jis tuo tarpu palaimingai, kvailai nieko nenujautė.

Iki pat šios popietės, kol ši netikėta galimybė užgriuvo visa kalnų liūto jėga ir susmeigė į jį iltis, pagaliau jis suprato, kodėl tas atvejis jam nedavė ramybės. Ne dėl to, jog buvo įsitikinęs, kad Herboldai čia prikišo nagus. Bet todėl, kad nebuvo dėl to tikras.

Gali būti, kad jis nuo pat pradžių tai priėmė pernelyg asmeniškai. Nuogas negyvos mergaitės kūnas, atrastas jo apygardoje, vertė jį griebtis greitos, bet logiškos išvados. Gal jis norėjo, kad broliai Herboldai būtų kalti, nes jie buvo vaikščiojanti bėda. Buvo tik laiko klausimas, kada kas nors susi-

kirs su jais ir bus mirtinai sužeistas. Ezis viso labo peršoko keletą skyrių, tik tiek.

Broliai turėjo gerą alibi, kad važiavo į Arkadelfiją. Jie buvo nufotografuoti ten anksti rytą plėšiantys maisto prekių parduotuvę. Bet įsitikinęs, kad jie kalti, Ezis pritempė faktus, kad tie jiems tiktų. Ne tobulai, bet gana gerai. Sakykim, taip pat gerai, kaip aštunto numerio batai tinka moteriai, kuri iš tikro nešioja aštuntą su puse. Jis pasistengė, kad tiktų.

Bet Karlo tikinimas, kad jis nekaltas, jam visą laiką nedavė ramybės. Eziui tas karštas savo nekaltumo įrodinėjimas buvo kaip tikras smėlio grūdelis austrės kiaute. Kodėl Karlas lengvai prisipažįsta padaręs kitus blogus darbus, bet taip atkakliai neigia netgi tai, kad tą vakarą kartu su Petse išėjo iš „Vežimo rato“? Ezis nusprendė, kad jis tiesiog užsispyręs. Bet gal ne? Gal bent kartą per savo niekingą gyvenimą Karlas sakė tiesą?

O labiausiai kankino – jeigu ne Karlas ir Sesilijus išėjo iš klubo su mergaite, vadinasi, išėjo kažkas kitas. Kažkas kitas nusivežė ją prie upės, seksualiai išnaudojo, o paskui paliko pakrūmėje negyvą. Kažkas kitas turėjo atsakymus, kurie jau beveik ketvirtį amžiaus nuodija Ezio gyvenimą.

Visus savo karjeros metus, tai yra didumą savo gyvenimo, jis bandė įrodyti, kad ten buvo Karlas su Sesilijumi, kai iš tikro kitas nusikaltėlis girdėjo paskutinį Petsės Makorkl atodūsį. Negi jis leido tikrajam kaltininkui laisvai vaikščioti?

Jis prakeiktas, jeigu padarė tokią kvailystę.

Keturiasdešimtas skyrius

– Taip iš tikrųjų geriau. Ar ne, Mironai?

– Taip, Karlai.

– Mes tai turėjome padaryti.

– Taip, Karlai.

Mironas valgė „Vienos“ dešreles iš skardinės. Drebučiai sunkėsi jam tarp pirštų greičiau, nei spėdavo juos nulaižyti.

– Ar kada tau pasakojau apie savo patėvį, Mironai?

– Sakei, kad jis buvo išpera.

– Švelniau, Mironai, švelniau. Mūsų mama parėjo vieną vakarą namo tempdamasi tą nevykėlį ir paskelbė, kad jis ruošiasi tapti mūsų naujuoju tėčiu. Baisi čia laimė. Mudu su Sesilijumi nuo pat pradžių jo nekentėme ir to neslėpėme. Nuo pat tos dienos, kai jie susituokė, buvo taip: jie prieš mus. Viskas, ko mums reikėjo, tai vienas kito. Mudu su broliu buvome gera komanda.

Jis sunkiai atsiduso.

– Bet Delrojus sugadino Sesilijų, štai ką galvoju. Brolis bus paėmęs kai kurias jo pamokas į širdį, nes metams bėgant darėsi vis skystesnis. Nebereikėjo ilgai laukti, kol jis visai prarado humoro jausmą ir nuotykių dvasią. Kritinę ribą pasiekė tą rytą Arkadelfijoje. Jis persigando ir paliko man nušauti tą nedirbantį policininką. Na ir kaip tau toks brolis? – paklausė su pasidygėjimu. – Jau negalėjau juo pasitikėti, Mironai.

Netgi šitame darbe. Jis ginčijosi su manim dėl kiekvienos smulkmenos, ar ne? Buvai čia. Girdėjai. – Jis skersom pasižiūrėjo į Mironą ir nuoširdžiai pridūrė: – Jeigu būčiau daręs, kaip siūlė Sesilijus, mes būtume išdulkinti.

– Taip. Išdulkinti. – Mironas išspaudė spuogą iš smakro ir atsigėrė alaus, atrodė visai abejingas tiek pokalbiui, tiek dviem lavonams, su kuriais teko dalytis trobelę.

Karlas daugeliu atžvilgių pavydėjo Mironui. Būtų mielai kuriam laikui pasinėręs į tuščią Mirono pasaulį, kur nėra jokių rūpesčių, tik kad užėjus norui būtų ką sugraužti. Nors trumpai – kol praeis šis niežulys. Atrodė, Mironui visai nerūpi, jis net neatsimena, kaip suniokojo Sesilijų, – tas šaukėsi mirties dar Karlui nepridėjus pistoleto prie brolio pakaušio.

Kai taip pasižiūri, jis padarė broliui didžiulę paslaugą. Šūvis į pakaušį buvo malonės aktas, o ne žmogžudystė.

Vis dėlto tas įvykis paliko negerą prieskonį burnoje. Dalytis trobelėje vietą su negyvėliais irgi ne itin ramino nervus. Reikėtų su Mironu išvilkti juos laukan, kad jie kuo greičiau supūtų ir jam nebereikėtų į juos žiūrėti. Jie dar net nepradėjo stingti, bet kai sustings, kas tada?

Tarsi jam būtų liepta išnešti du maišus bulvių, Mironas nuvilko kūnus į kampą, kad jie nedrybsotų kambario viduryje. Taip tuodu ir tysojo: sąvarta kruvinų drabužių ir nejudrių galūnių.

Atrodė, Mironui nė motais žiūrėti į pomirtinę Sesilijaus kaukę, Konės kruvinai dryžuotas kojas ar tamsių mėlynių vėrinį aplink kaklą. Mironas buvo aistringas, nors gal ir nemokšiškas meilužis. Konė nenorėjo susitaikyti su jo mužikišku meilinimusi ir kovojo iki paskutinio atodūsio. Bet ji buvo kekšė. Nedidelis nuostolis.

Karlas labai stengėsi išspausti liūdesį dėl brolio mirties, bet viskas, ką jam pavyko, tai apgailestauti, kad jo gyvenimas ir mirtis buvo kaip ištižusio bailio. Jeigu jis būtų paro-

dęs nors šiokį tokį stuburą, gal tebebūtų gyvas. Tačiau mirė bliaudamas kaip kūdikis, ir tai kėlė panieką, ne širdgėlą.

– Jis niekada nebūtų įveikęs šio kelio, – Karlas balsu išsakė tylias mintis. – Galėčiau tau pateikti šimtus pavyzdžių, kaip paskutinę minutę jis pridėdavo į kelnes. Visada pasitraukdavo, kai reikalai pakrypdavo į bloga, ir palikdavo mane baigti visą juodą darbą. Bet jis buvo mano brolis. Baisiai jo pasigesiu.

Karlas labai abejojo, kad Mironas ką nors nutuokė apie broliškus saitus, bet tas kvėša vis tiek pritariamai linktelėjo. Jau džiaugsmingesniu tonu jis pridūrė:

– Mironai, senas drauge, tavo pinigų dalis padvigubėjo.

Mironas išsiepė lūpas į plačią šypseną. Karlas pašiurpo.

– Jėzau, Mironai. Ar žinai, kas yra dantų šepetukas?..

Šūvis kirto į namelį kaip botagas. Juodu su Mironu krito ant žemės.

Deividas nusitaikė pirštais į lubas ir vaizdavo šaudantis iš lazerinio ginklo į besileidžiančius ateivius. Tai buvo gličios, bjaurios, atstumiančios būtybės su tįstančiais iš nosies snargliais ir plaukuotomis ataugomis ant galvų. Jos turėjo plėvines rankas ir ilgus nuodingus liežuvius, kuriais vos palietę užmušdavo žmogų. Net Raketų reindžeris nebuvo saugus. Štai kas jis buvo. Raketų reindžeris XT3. Jis buvo vadas, drąsiausias iš visų kareivių. Ateiviai jo bijojo.

– Pfffuf, pfffuf! – Jis pylė iš savo lazerinio ginklo, ir karpota ateivių vado galva nulėkė. Visus juos nudobė.

Raketų reindžeri XT3, čia bazė nulis nulis devyni. Kokios jūsų pozicijos? Raketų reindžeri XT3, ar girdite?

Deividas pasitaisė įsivaizduojamas ausines. „Nulis nulis devyni, čia Raketų reindžeris XT3. Misija baigta."

Jis pažiūrėjo į motiną, gulinčią ant šono, nusisukusią. Ji nulipo laiptais nusivesti jo pogulio. Deividas metė rimčiausius argumentus – nėra pavargęs. Pogulis – tiktai kūdi-

kiams. Televizoriuje net ir kūdikiai neina pogulio. O Raketų reindžeriai tai tikrai. Bet Raketų reindžeriai neturi mamos, kurios žvilgsnis pranašauja, kad jis turės didelių bėdų, jeigu nepaklus.

Tad Deividas nuslimpino laiptais aukštyn paskui ją burbuliuodamas: velnias, pragaras, šikna, žodžius, kurių ji negalėjo girdėti.

Tai buvo vienas iš gerųjų dalykų turint kurčią mamą. Gali jai už nugaros sakyti ką nori, ji vis tiek negirdės. Ir galėjai apsimesti miegantis, kol ji užsnūs, o po to šaudyti raketas ir visa kita, ir jokie garsai jos nepabudintų, nes ji jų negirdi.

Bet jis užmušė visus puolančius ateivius ir dabar jam buvo nuobodu.

Garsiai suskaičiavo iki šimto – naujas dalykas, kurio mama išmokė. Tada pabandė skaičiuoti atgal, bet ties septyniasdešimčia pasidarė neįdomu.

Jis pabandė caktelti liežuviu nuo gomurio ir pažiūrėti, ar garsiai išeis. Jeigu taip darytų prie senelio, jis susirauktų ir lieptų liautis, nes negražu ir erzina. O Džekas nekreiptų dėmesio. Džekas su juo kartais varžydavosi, kuris garsiau caktels. Taip niekas nemokėtų.

Prisiminus Džeką, jam vėl pasidarė liūdna ir norėjosi verkti, bet jis nežliumbs, būtų vaikiška. Jis nusisuko į šoną ir pro pagalvę spoksojo į artimiausius daiktus. Mama sakė, kad Džekas gali negrįžti, ir jis bijojo, kad mama teisi, nes kai per televizorių policija išsivesdavo žmones, jie vargiai kada grįždavo. Būdavo nužudomi arba įkišami į kalėjimą ar dar kas nutikdavo.

Jeigu Džekas negrįš, daugiau niekada nebebus linksma. Viskas bus nuobodu, kaip buvo iki Džekui pasirodant, tik tiek, kad ir senelio nebebus. Tiktai juodu su mama.

Mama gera. Ji skaniai verda. Žaidžia su juo ir nepyksta, kai jis laimi. Kai serga, paima į glėbį ir supa, nors ir sako, kad jis beveik priaugo ją. Arba kai jis išsigąsdavo – dėl ko nors ar

kartais be jokios priežasties, būdavo gera leisti mamai laikyti jį ir priglausti galvą prie minkštos jos krūtinės.

Bet mama kaip mergaitė. Visada išsigąsta, kai jis pargriūva arba kiša snapą kur nereikia ar kur galima nusisukti sprandą, ar panašiai. Kai ji būdavo šalia, jis negalėdavo lauke nusimyžti. Jai taip pat nepatinka, kai jis bezda. Mergaitės mano, kad bezdėjimas – pats blogiausias dalykas. Bent jau mama taip galvoja.

Kai šiandien jis verkė dėl Džeko, ji pasakė, kad jis veikiausiai išvis nebepasiges Džeko pradėjęs eiti į mokyklą. Sakė, kad bus nuostabu kasdien į ją eiti.

Nusišypsojusi taip, kad net dantys pasimatė, ji pasakė: *Turėsi išmokti skaityti.*

Jis priminė mamai, kad jau moka.

Turėsi išmokti geriau. Ir susirasti daugybę bendraamžių draugų, berniukų ir mergaičių.

Jis slapta svajojo turėti draugų. Mama ir senelis nesutarė dėl jo ėjimo į parengiamąją klasę. Jis mokėjo daugumą raidžių, bet dar ne visas. Tada jis vylėsi, kad mama laimės ir jis galės eiti į tą klasę ir žaisti su kitais vaikais. Bet senelis pasakė, kad mama gali namie jį išmokyti visko, ko reikia, ir kad jis jau greitai eis į tikrą mokyklą, tad nėra čia ko.

Jeigu būtų ėjęs į darželį, gal būtų žaidęs vaikų beisbolo komandoje. Arba futbolo. Gerai žaistų. Neblogai bėga ir visa kita. Gal jis galėtų eiti į gimtadienio vakarėlius, kaip rodo per televiziją. Bet jis nebuvo tikras, ar žinotų, ką ten daryti. Gal kiti vaikai jo nemėgtų. Gal jie nenorėtų jo priimti ir į beisbolo komandą. Jie gali galvoti, kad jis kvailas ar panašiai.

Nėra abejonės, jis geriau jaustųsi, jeigu Džekas būtų čia. Galėtų pasišnekėti apie visa tai su Džeku. Kai kalbasi su mama, ji vis kartoja tuos kvailus mamiškus dalykus. Sako, kad jis visiems patiks ir kad bus mokytojos numylėtinis. Bet iš kur mama gali žinoti?

Džekas suprastų. Bet Džeko nėra. Jis įsėdo į savo mašiną ir išvažiavo su policininku. Kas, jeigu jis niekada negrįš? Niekada niekada.

Bet pala!

Džekas nepasiėmė daiktų! Jis neišvažiuotų suvisam be savo daiktų! Jis grįš daiktų, ar ne?

Ir tada jam šovė galvon pati geriausia mintis.

Jis atsargiai pasižiūrėjo į mamą. Ji vis dar miegojo. Jis tylutėliai nuslinko prie lovos krašto. Stebėdamas, ar ji nepajus, sliuogė iš lovos, kol pirštais pasiekė grindis. Viena lenta sugirgždėjo nuo svorio, ir jis sustingo, bet prisiminė, kad mama juk negirdi. Ji tik gali pajusti vibravimą, todėl jis labai atsargiai nutipeno per kambarį. Prie durų paskutinį kartą pažvelgė į lovą. Ji nejudėjo. Jis uždarė duris.

Išėjęs į laiptinę pamatė, kaip tamsu. Mama iš tikrųjų labai ilgai miega. Jau turbūt vakarienės metas. O gal ir po vakarienės.

Slinkdamas žemyn beveik tikėjosi išgirsti ją lipant iš paskos. Jeigu paprašytų, kad leistų padaryti ką sumanęs, ji veikiausiai pasakytų ne, todėl dabar pats geriausias metas. Kol mama jo pasiges, jis suspės ten ir atgal.

Kai grįš, užlips laiptais ir paslėps daiktus po lova, pažadins mamą ir pasišaipys, kad ji miegalė, ir pasakys, kad nori vakarienės. Ji niekada nesužinos, kad jis buvo išėjęs iš namų, tokie dalykai jam draudžiami neatsiklausus. Jam griežtai draudžiama išeiti iš kiemo be mamos ar senelio. Kiemas – tai veja, aptverta balta tvorele.

Kokia kvaila taisyklė. Jis jau pakankamai didelis eiti į mokyklą, ar ne?

Jis atrakino priekines duris ir žengė į terasą, atsargiai uždarė duris. Terasoje stabtelėjo. Viskas atrodė labai linksma. Nauja ir paslaptinga. Ir dangus toks baisus. Jis matė šakotus žaibus, paskui nudundėjo griaustinis.

Gal turėtų palaukti ir eiti kitą kartą?

Bet gali nebepasitaikyti tokios geros progos.

Kol dar neėmė savęs atkalbinėti, pasileido laiptais ir per kiemą. Pralindo po tvora ir pasuko prie tvarto. Kai bėgo pro aptvarą, matė, kad arkliai keistai elgiasi. Jie lakstė palei tvorą, iš pradžių į vieną galą, paskui atgal, tarsi bandytų ištrūkti. Prunkštė ir spardėsi, purtė galvas ir vartė akis. Šiandien nenorėtų ant jų joti, net jeigu Džekas laikytų vadžias ir vestų.

Vėl stabtelėjo ir pagalvojo, gal vis dėlto jis miega. Gal sapnuoja? Bet kai blykstelėjo žaibas, suprato, kad nemiega.

Ėmė skuosti greičiau. Jeigu nepaskubės, gali sulyti, tada mama sužinos, kad buvo išėjęs be leidimo.

Nors buvo prisisegęs diržą, pakilo į orą, kai automobilis šoktelėjo per išgraužą. Džekas trinktelėjo galva į lubas. „Kalės vaikas!" Nusikeikė ne dėl išgraužos ar suskaudusios galvos – nors lėkė aštuoniasdešimties mylių greičiu, atrodė, kad skęsta dribsmėlyje.

Jis pataikė į išgraužą, nes akys buvo nukreiptos į dangų, ne į kelią. Jis matęs tuos pavojaus ženklus, nes anksčiau buvo savo kailiu patyręs. Kartą Altuse, Oklahomoje, kitą kartą Misūrio valstijoje, mažame miestelyje, kurio pavadinimo dabar neatsiminė. Kada toks dangus ir dar oras žalsvas, pačios tos sąlygos tornadui.

Jis pažvelgė į pažįstamas apylinkes, pro kurias lėkė, ir suprato, kad liko dar pora mylių. Greičiau, greičiau, ragino pikapą išspausti ką gali. Ačiū Dievui, kad patikrino alyvos lygį.

Sunkūs kaip švinas lietaus lašai ėmė kapoti priekinį stiklą. Vėjo gūsis sudrumstė nežemišką rimtį. Tada kitas gūsis, stipresnis už pirmą. Ir po minutės palei kelią išsirikiavusių medžių šakos jau plakėsi. Šakelės ir lapai krito ant stiklo ir kabinosi už valytuvų. Žvilgtelėjo į šėlstantį dangų ir vėl nusikeikė.

Dėl staigaus lietaus po keleto mėnesių sausros kelias pavojingai slidus. Kai pagaliau pasiekė vartus ir pradėjo stabdyti, automobilis ėmė slysti. Sustojo tik už kokių trisdešimties metrų, tada įjungė atbulinį, pasivarė atgal ir nėrė pro geležinę arką.

Pamatęs namą, pirmiausia pagalvojo, kodėl visi kambariai tamsūs. Kodėl nedega šviesos? Ar jie namie? O gal Ana, išsigandusi baisaus pavojaus, audros pralaukti išvažiavo į miestą? Veikiausiai pas Mardžorę Beiker.

Džekas negaišo laiko – net pikapo durelių neuždarė. Vos išjungęs variklį, iššoko lauk ir nubėgo į terasą. Nepasivarginęs skambinti, pastūmė duris. Vėjas jas pagriebė, išplėšė iš rankos ir trenkė į sieną.

Nors kurtinantis kaip raketa smūgis būtų pažadinęs negyvėlį, jis suriko:

– Ana, Deividai!

Nubėgo į svetainę. Ji buvo tuščia, televizorius tamsus. Eidamas iš kambario į kambarį, jis šaukė Deividą. Atidarė rūsio duris virtuvėje ir šūktelėjo žemyn, bet apačioje buvo tamsu, net nematė laiptų apačios. Be to, Deividas būtų atsiliepęs, jeigu būtų ten ieškoję priebėgos.

– Kur, po velnių, jūs?

Grįžo į koridorių ir, šokdamas per dvi ar tris pakopas, užlėkė laiptais. Deivido kambarys buvo tuščias. Jis nubėgo į Anos miegamąjį ir įsiveržė pro duris. Ji miegojo.

– Ana! – Trimis šuoliais perbėgo kambarį ir papurtė ją pabusti.

Ji atsisėdo tiesi kaip stulpas, aiškiai persigandusi taip šiurkščiai pažadinta iš gilaus miego, sukrėsta pamačiusi jį savo miegamajame, stovintį prie jos ir sunkiai alsuojantį.

Tikriausiai atrodo kaip laukinis, jis ištiesė abi rankas delnais į priekį.

– Kur Deividas?

Ji pasižiūrėjo į sujauktą tuščią vietą šalia savęs, ir veide pasirodė panika. Džekas tarė:

– Artėja audra. Turime surasti Deividą. Paskubėkit!

Jausdama jo nekantrą, nors gal ir nepagavusi kiekvieno paskubom ištarto žodžio, Ana išsiropštė iš lovos ir nusekė paskui jį iš kambario. Jie patikrino Delrojaus miegamąjį, palėpę, spintą Deivido kambaryje, net žvilgtelėjo po lova. Berniuko niekur nė pėdsako.

Džekas čiupo jai už peties.

– Kur jis gali būti?

Ana paklaikusi papurtė galvą.

Beveik klupdami vienas už kito, jie nubėgo žemyn.

– Jau patikrinau apačioje, bet dar kartą paieškokim. – Jis sustojo ir žiūrėjo tiesiai į ją, kad ji nepraleistų nė žodžio. – Aš apieškosiu šią namo pusę. Susitiksime čia.

Po minutės jie vėl buvo prieškambaryje. Ana vos nesirovė plaukų nuo galvos. Tuoj tuoj ją ištiks isterija. Džekas išlėkė pro atdaras priekines duris, nubėgo iki terasos krašto ir pažiūrėjo į šiaurės vakarus.

Ir pamatė.

Piktą griovimo pirštą, kyšantį iš debesų marškos.

– Šūdas!

Jis pagriebė Aną už rankos ir tempdamas ją nušoko nuo terasos. Ji nušoko ant kojų. Džekas pasileido į audros rūsį, kuris, žinojo, tolimajame aptvaro šone. Delrojus parodė jį, kai pradėjo dirbti ūkyje.

Arkliai buvo persigandę, ir Džekas apgailestavo niekuo negalįs padėti, bet jiems saugiau aptvare negu tvarte, ten stogas ant jų gali užgriūti. O jeigu ir ne saugiau lauke, pirmiausia turėjo pasirūpinti Ana ir Deividu.

Bet Ana jam nepadėjo. Kai pasiekė audros rūsį, įbedė kulnus į žemę. Džekas sustojo ir atsisuko.

– Eikite į rūsį. – Nors ir neturėjo jokios prasmės, kaip kalba, jis riaumojo garsiau už vėją. – Aš surasiu Deividą.

Ji ištraukė ranką ir puolė į priešingą pusę.

– Prakeikimas! – Džekas nubėgo paskui ją.

Ana pasiekė tvartą vos anksčiau už Džeką ir bandė atplėšti sunkias metalines duris. Vėjas draskė jos plaukus ir drabužius. Lietaus lašai kapojo kaip adatos, bet atrodė jai niekas daugiau nerūpi, tik rasti sūnų.

Džekas pastūmė ją į šoną ir čiupo tvarto durų rankeną.

– Deividai! – Jis sudėjo rankas prie burnos. – Deividai! – Jis pasileido didžiuoju tarpueiliu, pažiūrėdamas į kiekvieną gardą, pakinktų kambarėlį, ir visą laiką eidamas šaukė, bet jau pasiekė kitą galą, o berniuko vis dar nerado. Jis atstūmė paskutines duris.

– O Jėzau.

Jis nešaukė. Meldė.

Keturiasdešimt pirmas skyrius

Debesies piltuvas susivijo į tikrą tornadą, bet vis dar negalėjo apsispręsti, ar pasilikti ore, ar užgriebti žemę. Kas sekundę jo greitis ir jėga didėjo. Ūkis buvo tiesiai jo kelyje. Jie turėjo gal dvi minutes. Gal mažiau.

Kol Džekas vertino riziką, Ana pastūmė jį iš kelio ir atšoko, kai bandė ją sugriebti ir sulaikyti. Ji bėgo per atvirą lauką į vagonėlį.

Džekas puolė iš paskos, aplenkė ją ir bėgo toliau. Pasiekęs vagonėlį, atsitrenkė į jo aliumininį šoną, tada skubėdamas atidaryti vos nenuplėšė durų nuo vyrių.

– Deividai! Deividai!

Berniukas gūžėsi įmontuojamos sofos kamputyje. Siaubo krečiamas, kalendamas dantimis jis paklausė:

– Ar turėsiu bėdos?

Džekas griebė jį į glėbį.

– Džiaugiuosi tave matydamas, bičiuli.

Kai Džekas nušoko žemyn su vaiku rankose, Ana jau buvo spėjusi pasiekti vagonėlio duris.

– Į rūsį!

Šįkart ji nedvejojo ir nesiginčijo, pasileido tiesiai prie rūsio. Jie skuodė atgal per lauką ir pro tvartą. Niekada dar tas laukas neatrodė toks didelis. Džekui rodėsi, kad jie visai nejuda, kol staiga atsidūrė vietoje. Deividas taip stipriai laikėsi

apsivijęs jo kaklą, kad rūsio duris teko atidaryti Anai. Ji sunkiai jas pakėlė, tada vėjas jas pagavo ir bloškė. Džekas dirstelėjo per petį. Sūkurys nusileido žemiau ir pjovė griovį per lauką, kurį jie ką tik perbėgo. Greičiau nei akis spėjo pagauti keistą vaizdą, tvoros stulpai buvo išrauti iš žemės ir įsiurbti į besisukantį piltuvą. Garsas buvo klaikus.

Ana pirma jo ir Deivido nurepečkojo laiptais žemyn. Džekas padavė jai berniuką, tada iš visų jėgų bandė pakelti duris, kad jas uždarytų. Rodės, jis visą amžinybę traukė virvę galynėdamasis su įniršusia Motina gamta. Skardinis tvarto stogas buvo plėšiamas lakštas po lakšto. Vienas praskrido pro jį. Dešimt metrų arčiau – ir jį būtų perpjovęs per pusę.

Įtempęs visas jėgas, griežsaid dantimis, jis šiaip taip pakėlė duris ir, kai jos trinktelėjo beveik tiesiai virš galvos, užsklendė iš vidaus.

Paniręs į visišką tylą ir pragarišką tamsą, svirduliuodamas nuo audros smūgių, kurių jam teko, ant betoninių laiptų Džekas prarado pusiausvyrą ir nusirito žemyn.

– Džekai?

Jis atsisuko į drebantį Deivido balsą. Tačiau aklinoje tamsoje siektelėjęs į tą pusę, užčiuopė Anos ranką. Vos susilietę pirštai tvirtai susikabino. Jis atsargiai žengtelėjo, čiuopdamas kelią, kol pritūpė prieš juos ir palietė. Deivido koją. Anos petį, jos plaukus, berniuko skruostą.

Apkabino juos. Kol lauke siautėjo viesulas, jis juos saugiai globė. Ana įsikniaubė veidu į jo kaklo šoną. Deividas į kitą. Jis uždėjo delnus jiems ant galvų ir spaudė arčiau. Rūsio durys buvo plėšiamos su tokia jėga, kad Deividas iš baimės pravirko. Ana jautė smūgius, ir ėmė drebėti.

Džekas šnabždėjo raminamus žodžius, nes berniukas jį girdėjo, tikėjosi, kad nors Ana negirdi, ir jai bus ramiau nuo jo alsavimo į plaukus. Jos ranka pasitikinčiai gulėjo jam ant šlaunies. Mažas Deivido kumštelis gniaužė jo marškinių kraštą.

Ir tai svarbu. Jie svarbūs. Jis jiems svarbus. Visa kita – visų visiausia – staiga tapo išvis nereikšminga.

Gerklė skausmingai susigniaužė nuo jausmų antplūdžio. Jis kietai užmerkė akis, kad atsiribotų nuo savo praeities vienatvės. Mėgaudamasis Anos ir Deivido artumu, dar stipriau juos apkabino. Jų šiluma sruvo į jį – daug giliau nei į odą. Šią akimirką jis amžinai saugos atmintyje. Niekas jos neatims. Šį vienintelį kartą, šią akimirką jis patyrė meilę.

Džekas būtų amžinai laikęs juos apglėbęs, bet Deividas pagaliau ėmė spurdėti. Jis išsilaisvino.

– Džekai, ar čia buvo sūkurys?

Džekas nenoriai paleido juos ir atsitūpė.

– Taip, iš tikrųjų čia buvo jis.

– Oho, visai kaip filme. – Kai pavojus praėjo, Deividas įsiaudrino. – Kaip manai, ar jis nunešė mūsų namą? Ar pakėlė mūsų karves ir nusinešė?

Džekas susijuokė.

– Tikiuosi, ne.

Anos ranka tamsoje surado jo ranką. Ji ištiesino jo pirštus, kad delnas būtų lygus, ir jame išvedžiojo: „Š... v... i... Šviesa? Šviesa." Jis patapšnojo jai per kelį rodydamas, kad suprato.

– Deividai, ar čia kur yra lempa?

– Ji kabo palubėje.

Džekas atsistojo ir grabinėjo rankomis, kol surado vienišą lemputę. Kai ją pasuko, nuo staigios šviesos užsimerkė.

– Oho! Pažiūrėk, koks voras! – suriko Deividas.

Bet Džekas žiūrėjo į Aną, ir Ana žiūrėjo į jį, ir nors visa buvo permirkusi ir susitaršiusi kaip benamis kačiukas, ji niekada neatrodė jam gražesnė. Pastebėjo, kaip glaudžiai prilipęs jos šlapias sijonas. Gulėjo kaip antroji oda, nieko neslėpė. Kaip tikro džentelmeno, jo akys grįžo prie Anos veido, o į jį nebuvo sunku žiūrėti. Kodėl turėtų norėti žiūrėti kitur, kai toks velnioniškai gražus ir veidas? Nors veikiausiai atrodo apdriskęs, kažkas jos akyse sakė, kad ir jis jai atrodo neblogai.

– Ei, Džekai! Džekai!

– Palik vorą ramybėje, Deividai, – atsiliepė jis nerūpestingai. – Čia jo namai, ne mūsų.

– Žinau, bet jis ropoja link mamos.

Prikeltas iš svaigulio, Džekas nubraukė niekuo dėtą vorą nuo sienos už Anos, tada apsižvalgė. Rūsio lubos buvo vos per plaštaką jam virš galvos. Jis primetė, kad patalpa gal keturių metrų ilgio ir trijų pločio, su dviem gultais prie šoninių sienų. Ant vieno sėdėjo Ana. Deividas atsistojo apsižiūrėti.

Prie galinės sienos buvo keletas lentynų, jose žvakių ir degtukų, lempučių, maisto skardinėse ir atidarytuvas, stiklainis žemės riešutų sviesto, sandarus stiklinis indas su dėže sūrių trapučių, vandens butelių ir didelis žibintas su atsarginėmis baterijomis.

Priešingame gale buvo laiptai prie keturiasdešimt penkių laipsnių kampu pasvirusių durų. Džekas palypėjo laiptais ir priglaudė ausį prie durų.

– Manau, blogiausia jau praėjo. Bet smarkiai lyja ir girdėjau griaustinį. Manau, turėtume pabūti čia ilgėliau.

Deividas išvertė jos ženklus.

– Mama sako, kad jeigu tu taip manai.

– Gerai. Dar truputį pabūsime.

– Čia švaru, – pasakė Deividas, stypčiodamas pirštų galiukais. – Gal čia praleiskime naktį?

– Kažin ar bus būtina.

– Š... – Tada, iškart užmiršęs nepasitenkinimą, paklausė: – Ar tu suvisam grįžai? Kodėl tu išvažiavai su policininkais? Ar mūsų pasiilgai?

Ana suplojo rankomis ir mostelėjo Deividui prieiti. Jos griežta išraiška iškart užgesino jo gyvumą. Staiga nuliūdęs, jis nusliūkino prie gulto ir atsistojo prieš motiną.

Ana pirštais paėmė jam už smakro, pakėlė galvą ir pradėjo rodyti. Kai rodė, jos akys prisipildė ašarų.

Džekas žiūrėjo, kaip Deivido apatinė lūpa ėmė tirtėti.

– Mama, aš nenorėjau tavęs mirtinai išgąsdinti. Tiesiog neužmigau, ir aš nenorėjau pogulio, ir galvojau apie Džeką, kaip noriu, kad jis sugrįžtų, ir jeigu aš nueisiu į vagonėlį, paimsiu kai kuriuos jo daiktus ir paslėpsiu savo kambaryje, jis būtinai turės ateiti jų pasiimti ir aš vėl jį pamatysiu, ir paprašysiu pasilikti su mumis.

Ana palaukė, kol jis baigs, tada vėl papeikė.

Dabar jau verkė ir Deividas.

– Blogai, kad išėjau už tvoros, bet, mama, man reikėjo nueiti į vagonėlį. Aš nežinojau, kad ateina tornadas. Nežinojau, kad tave pažadins ir tu galvosi, kad aš pradingau ar gal buvau pagrobtas. Ar aš gausiu mušti? Atsiprašau.

Atbula ranka užsidengęs akis jis kūkčiojo. Ana jį prisitraukė, lengvai sūpavo ir tyliai verkė, kol abiejų ašaros išseko. Ji paleido sūnų ir vėl pradėjo rodyti.

– Trys dienos! – suaimanavo berniukas.

Džekas paklausė, kas čia vyksta.

– Aš ištisas tris dienas negalėsiu žiūrėti televizoriaus.

– Jei paklaustum manęs, pasakyčiau, kad lengvai atsipirkai. – Nustebęs, kad Džekas jo nepalaiko, Deividas užvertė galvą pasižiūrėti į jį. – Tu sulaužei kelias taisykles, Deividai. Blogiausias dalykas – pergąsdinai mamą. Mamos turi žinoti, kur jų vaikai. Tai pirmoji taisyklė.

– Žinau, – jis atgailaujamai sumurmėjo. – Ji pakvaišta, kai manęs nemato.

– Tai tu žinojai, kad negalima išsėlinti?

– Taip, pone.

– Daugiau taip nedaryk.

– Gerai.

– Pažadi?

– Pažadu.

– Dabar pažadėk mamai.

Deividas parodė ženklais jai pažadą. Atlaidžiai nusišypsojusi, ji nuvalė sūrių ašarų griovelius jam nuo skruostų. Jis paklausė:

– Ar dabar galime užkąsti?

Džekas ir Ana nusijuokė.

Kol jie kramsnojo sausainius su riešutų sviestu, vienintelė lemputė užgeso.

Ezis apgraibom ėjo per namus, iš kambario į kambarį, melsdamas dangaus, kad padėtų prisiminti, kur Kora laiko žibintą avariniams atvejams. Kaip buvęs teisėtvarkos pareigūnas, jis gėdingai nepasiruošęs. Tokius dalykus turėtų geriau išmanyti.

Kad dingo elektra, jis nesistebėjo, labiau stebėjosi, kad taip ilgai nedingo. Slinkdamas į pietryčius per rytų Teksasą, atmosferos frontas susidūrė su šiltesniu, drėgnesniu įlankos oru ir sudarė audros zoną, kurioje gimė sūkuriniai debesys ir tornadai. Perspėjimai apie smarkias krušas, didelį vėją ir liūtis pylėsi taip dažnai, kad orų pranešėjai nespėjo jų skaityti.

Jis keiktelėjo, kai susimušė šlaunį į virtuvės stalo kampą. Žaibo strėlė apšvietė kambarį gana ilgai, kad nužiūrėtų kelią iki pat sandėliuko, ten vienoje lentynoje ir atrado žibintą, o tada suskambėjo telefonas. Baterija žibinte buvo išsieikvojusi.

– Po perkūnais! – nusikeikė siekdamas telefono. – Alio.

Moteriškas balsas pasakė:

– Bandau surasti šerifą Hardžą.

– Aš Hardžas. – Jis nebebuvo šerifas, bet tos detalės nepatikslino.

– Mano tėtis – Dži Parkeris. Jis šįryt mirė.

Stovint aklinoje tamsoje, kurią perskrosdavo tik akinantys žaibų blyksniai, – nuo jų virtuvė atrodė siurrealistiškai, – Eziui prireikė trupučio laiko pasiknisti savo atmintyje, kol iš ten iškrapštė Dži Parkerio vardą.

Anądien aplankė jį plaučių ligų ligoninėje. Buvęs baro savininkas, bjauraus charakterio, nuo nikotino pageltusiais pirštais, spigiu balsu ir draskančiu kosuliu, nuo kurio pasirodydavo kraujas. Jis nusistebėjo, kad Dži taip ilgai ištraukė.

– Nesmagu girdėti, ponia.

– Jis pats prisišaukė. Iki pat paskutiniosios reikalavo cigarečių. Ar tuo patikėsite? – Aišku, tarp tėvo ir dukters nebuvo didelės meilės. Jos balsas skambėjo veikiau piktai, nei liūdnai.

Trindamas sumuštą šlaunį, Ezis paklausė:

– Kuo galėčiau padėti?

– Jis paliko žinutę, kad jums perduočiau, bet turiu pasakyti, ji beprasmė.

– Klausau.

– Ar jūs pažįstate ką nors, vardu Titnagas?

Ezis įsikišo pirštą į kitą ausį, kad girdėtų pro perkūno dundesį, drebinantį namo langus.

– Sakote Titnagas? Tai vardas ar pavardė?

– Nežinau. Tėtis pasakė: „Perduok Hardžui, kad susirastų Titnagą." Tai ir darau. Paskutines keletą dienų jam leido dideles dozes nuskausminamųjų. Jis buvo apkvaišęs kaip stuobrys. Nepažino nei manęs, nei mano vaikų. Tąd manęs nekamuoja nemiga bandant suprasti, ką tai galėtų reikšti. Veikiausiai išvis nieko. Laidotuvės poryt, jeigu kartais jums įdomu.

Ji pasakė Eziui laidotuvių laiką ir vietą, tada atsisveikino ir padėjo ragelį. Ezis nesiruošė vykti į laidotuves. Jam tas žmogus nepatiko. Vienintelis dalykas, kuris juos siejo, – Makorkl byla. Keistoji žinutė turėtų būti su tuo susijusi. Bet kaip? Ar jo pastabose paminėtas kas nors, vardu Titnagas? Jis nepasakytų. Ar prieš pat mirtį Dži prisiminė dar vieną lankytoją, tą vakarą buvusį bare? Vyrą, vardu Titnagas.

Ezis nusprendė, kad tai vyras. Bet galėjo būti ir moteris. Galėjo būti pravardė. Telefonas vėl suskambėjo.

– Alio.

– Ezis?

Jis vos girdėjo per traškesius, bet ne Parkerio duktė dar kartą skambino.

– Taip, kas kalba?

– Ronas Fosteris. Ar jūsų pasiūlymas padėti dar galioja? Šiąnakt mums tikrai praverstų jūsų pagalba. Ar galėtumėte...

Ryšys nutrūko, naujasis šerifas nebaigė sakinio, bet viskas buvo aišku. Jiems nereikia jo dukart prašyti.

Tarsi staiga apdovanotas puikiausiu naktiniu regėjimu, Ezis lengvai nusiyrė į savo irštvą, atrakino ginklų dėžę, pasiėmė iš jos šautuvą ir pistoletą su dėklu, ir po dėžutę šovinių kiekvienam.

Garaže susirado neperšlampamą apsiaustą, kuris ten kabėjo nuo ano karto, kai jį vilkėjo. Kartu su ginklais jį numetė ant priekinės linkolno sėdynės. Atlaisvino automatinį garažo durų atidarytuvą ir pakėlė duris rankomis. Vėjo gūsiai ir lietus jo vos nepargriovė.

Kol išvarė atbulą mašiną į gatvę ir pasuko miesto link, prasidėjo kruša. Citrinos dydžio ledai daužė automobilį ir nuo jų smūgių linkolne buvo triukšminga kaip pragare. Net nebandė įjungti valytuvų. Būtų visiškai beprasmiška prieš tokį gamtos šėlsmą.

Žibintų apšviesta krušos ir lietaus uždanga atrodė kaip siena. Išjungęs šviesas, matydamas vos toliau nei linkolno emblema ant dangčio, jis yrėsi vėžlio žingsniu, apžergęs vidurinę liniją, nes pakraščiai buvo užtvindyti.

Išgirdo kaukiant sirenas, o dar buvo už keleto kvartalų nuo šerifo įstaigos. Iš pradžių neatskyrė jų nuo vėjo staugimo, bet kai suprato, ką tas veriamas garsas reiškia, sustabdė mašiną gatvės viduryje. Priešgaisrinė tarnyba įjungdavo perspėjimo sirenas tik tada, kai pastebėdavo piltuvą.

– Dieve, Kora, turėtum pamatyti savo senąjį vaikiną.

Jis užsigaubė neperšlampamą apsiaustą, kuris prieš tokią audros jėgą buvo toks pat patikimas, kaip prezervatyvas su skyle gale. Tada giliai įkvėpė, atidarė automobilio dureles ir žengė įniršusiai gamtai į glėbį.

Pakėlė alkūnę, kad nors kiek apsisaugotų akis. Krušos gabalas trenkė į smilkinį, ir jis net sustaugė iš skausmo. Svir-

duliuodamas jis bėgo prie griovio, einančio lygiagrečiai su gatve. Jo dugnu tekanti upė dar nebuvo išsiliejusi iš krantų. Jam reikėjo tik menkos įdubos...

Nebeturėjo laiko apie tai galvoti. Jis nė karto per visus savo septyniasdešimt dvejus metus nepatyrė tornado, bet matė dokumentinių filmų apie juos. Atpažino garsą.

Jis metėsi į griovį ir, vargiai laikydamas galvą virš sūkuriuojančio vandens, užsidengė ją rankomis.

Atrodė, kitos keletas minučių truko šimtmečius.

Iš pradžių Ezis laikė palenkęs galvą, bet smalsumas paėmė viršų. Kaip tik tada, kai pakėlė galvą, kvartalo gale bažnyčios varpinė subiro į tūkstančius skriejančių medienos ir metalo dalelių. Jos varpas buvo įsuktas į piltuvo verpetą ir skambėjo, tarsi skelbdamas pasaulio pabaigą.

Apygardos mokesčių inspekcija sugriuvo akyse.

Kažkieno mašiną pakėlė, kelis kartus apsuko, tada trenkė atgal į žemę. Ji sukiužo kaip skardinė.

Medžius rovė iš žemės, tarsi milžinas ravėtų daržą.

Langai su trenksmu sproginėjo, ir Ezis meldė Dievo, kad jeigu šiuose pastatuose yra žmonių, jie turėtų kur pasislėpti nuo skriejančių stiklų.

Tada pamatė atliekų konteinerį, tokį, kokius statybininkai laiko darbų aikštelėse. Jis trankėsi gatve. Pirmoji mintis buvo: *Dieve, kokia juokinga mirtis.* Didelis kaip vagonas konteineris vartėsi nuo vieno galo ant kito ir dundėjo tiesiai į jį prekinio traukinio greičiu.

Jis suriko nežmonišku balsu ir paniro į vandenį.

Tie velnio ratai prariedėjo tiesiai virš jo. Tik nedidelė įduba, kurioje gulėjo, jį išgelbėjo.

Tačiau keletą minučių to dar nesuvokė. Tol, kol tornadas neišpjovė griaunančios pradalgės per jo miestą, jis neišsliaužė iš griovio kaip pirmykštė gyvybės forma. Sėdėdamas ant griovio krašto, žiūrėjo į nuniokotą aplinką.

Atliekų konteineris įsirėžė į didžiulį ąžuolą maždaug už dvidešimties metrų. Jis buvo apvytas aplink kamieną kaip ankšta rankovė. Iš namų liko tik griuvėsių krūvos. Didingi seni medžiai riogsojo ant šono, šaknys begėdiškai kyšojo virš žemės. Bažnyčios varpas trenkėsi į gėlininko parduotuvės mašinų aikštelę ir sudaužė neoninę iškabą.

Ezis lėtai atsistojo. Keliai virpėjo. Įsirėmęs į juos rankomis, susilenkė ir keletą kartų giliai įkvėpė. Atsargiai palietė geliantį smilkinį ir atitraukė kruvinus pirštus. Krušos gabalas pramušė odą, ir toje vietoje iškilo gumbas kaip kiaušinis. Visais kitais atžvilgiais jis rodėsi dar visai tinkamas veikti.

Įvertinęs vien šios gatvės griuvėsius, jis suprato, kad apygardos žmonėms jo dar prireiks. Kuo greičiau kibs į darbą, tuo geriau. Jis nušlubavo atgal prie mašinos, kuri vingriame tornado kelyje išliko sveika, tik užpakalinio lango stiklas buvo išplėštas.

Įsirangė už vairo, uždarė dureles, pasižiūrėjo atgal į atliekų konteinerį ir baugiai papurtė galvą.

Jis turėjo būti negyvas.

Padėkojo Dievui, kad taip nėra, ir nusistebėjo, kodėl jo pasigailėta.

Nebuvo itin religingas. Iš tikro jame tūnančios krūvos teologinių abejonių varė Korą į neviltį ir vertė melstis už jo abejotiną pomirtinę ateitį.

Bet šis kartas jam įskaitytas. Kad ir kas būtų tas Dievas, jis gailestingas. Šį vakarą pasigailėjo Ezio gyvenimo. Ir Ezis žinojo kodėl – jis dar neatliko savo paskirties čia, pirmoje stotelėje. Jo laikas dar nesibaigė. Savo darbo žemėje dar nepadarė.

Šį vakarą jam buvo duota antra galimybė.

Ir antras raktas.

Keturiasdešimt antras skyrius

Džekas ištraukė kojas iš šlapių, purvinų ir mėšlu aplipusių batų ir kartu su kojinėmis paliko juos pagalbiniame kambaryje ant grindų.

Kai šviesa rūsyje dingo, jis apgraibomis nuėjo prie lentynos, kur prieš tai matė žibintą. Juo pasišviesdamas uždegė žvakes. Jie prasigrumdė rūsyje dar pusvalandį, kol jis įsitikino, kad vėjas gerokai susilpnėjo, ir už durų buvo girdėti tik stiprus lietus.

Kai atidarė duris, jam ant galvos pasipylė liūtis, bet jis iš karto pajuto temperatūros pokytį. Karštis nukrito gal dešimčia laipsnių. Nors pliaupė, oras atrodė gaivus ir šviežias. Audra nukeliavo Luizianos link. Rytų pusėje blykčiojo tankūs žaibai.

Kai išlindo iš rūsio, su Ana atsikvėpė pamatę, kad namas tebestovi.

– Atrodo, nepaliestas. Eime patikrinti. – Kol jie aplenkdami giliausias balas bėgo per liūtį, jis laikė Deividą ant rankų. Bėgdami jie visą kelią juokėsi, tai buvo išraiška jausmų, kuriais ne taip lengva pasidalyti. Kol pasiekė namus ir užsikabarojo verandos laiptais, buvo šlapi iki paskutinio siūlelio ir išsekę nuo juoko.

Jie greitai patikrino kambarius. Medžio šaka buvo išdaužusi svetainės langą, ir dabar baldus merkė lietus. Virš antro

aukšto koridoriaus buvo nuplėštos skiedros, ir keliose vietose tekėjo. Elektros vis dar nebuvo, tylėjo ir telefonas, bet didesnių nuostolių nematė.

Varvantis stogas ne bėda, tose vietose greitai buvo pakišti virtuviniai puodai. Džekas išėmė didžiausius išdaužto lango gabalus, tada prie kiauro rėmo prikalė šiukšlių maišą, kad lietus neniokotų svetainės. Palikęs Aną ir Deividą tarp daugybės degančių žvakių, jis vėl išėjo laukan prie aptvaro pažiūrėti, ar arkliai sveiki. Vieno šone buvo žaizda, bet neatrodė labai gili. Stebuklas, bet kiti, rodos, išvengė skriejančių nuolaužų. Kol neišauš, jis nepamatys, kas atsitiko galvijams ir kitam turtui.

Palikęs apavą už nugaros, jis nuėjo į virtuvę ir uždegė žvakę, kurią buvo palikęs ant stalo eidamas į lauką. Viršuje pro praviras vonios kambario duris matė mirksinčią žvakės šviesą ir girdėjo Deivido balsą. Jis pabeldė į staktą ir įkišo galvą.

– Gali jau įeiti, Džekai. – Berniukas buvo ką tik ištrauktas iš vonios. Ant grindų išmėtyti šlapi rankšluosčiai. Jis vilkosi pižamą. – Maudžiausi prie žvakių. – Dvi degė ant rankšluosčių stalo, viena ant komodos. Jos metė plazdančius šešėlius ant sienų ir lubų. – Buvo nuostabu. Žvakės vonią pavertė urvu, ar ne?

Deividui šis vakaras darėsi panašus į vieną didelį nuotykį. Veikiausiai buvo toks pat įdomus, kaip pažadėtoji kelionė į „Šešias vėliavas“. Berniukas nesuvokė, koks pavojus jam grėsė vagonėlyje. Džeką nupurtė šiurpas vien nuo minties, kas Deividui galėjo atsitikti, jeigu pats būtų nors minutę pavėlavęs.

– Kur mama?

– Laukia manęs pasimelsti.

– Tai geriau eik.

– Ar ateisi?

– Jeigu nori.

Juodu su Deividu nuėjo į berniuko miegamąjį. Ana buvo pasilenkusi prie lovos ir smalsiai pažiūrėjo į Džeką, kai jis

paskui Deividą įžengė į kambarį. Ji irgi atrodė atsigavusi po vonios. Buvo apsirengusi, bet plaukai šlapi. Ne nuo lietaus. Buvo išsitrinkusi galvą. Kvepėjo gėlėmis, ir tai dar labiau paryškino, kad jis smirdi tvartu.

Susidrovėjęs jis trūktelėjo pečiais ir parodė į Deividą.

– Jis, na, jis norėjo, kad išgirsčiau jo maldeles.

Deividas įlipo į lovą, pasitaisė pagalvę, išsidėstė pasirinktus gyvuliukus, su kuriais šiąnakt miegos, patikrino, ar dinozaurų knyga pasiekiama ant naktinio stalelio, tada sudėjo rankas po smakru, užsimerkė ir ėmė melstis. Džekas nuleido galvą ir taip pat užmerkė akis. Troško, kad Ana girdėtų tyrą savo vaiko balsą, kai šis prašė Dievo palaiminti tuos, kuriuos myli. Iš visų dalykų, kurių ji negirdėjo: muzikos, lūžtančių bangų ir vėjo, šniokščiančio pro tuopų šakas, – šitą balsą veikiausiai labiausiai trokštų išgirsti, ir Džeko širdis plyšo dėl jos negalės.

– Dieve, palaimink Džeką ir padaryk taip, kad jis mūsų nepaliktų.

Džekas pakėlė galvą. Jis dirstelėjo į Deividą, tada į Aną. Ji veikiausiai skaitė iš Deivido lūpų, nes tą pačią akimirką pažiūrėjo į Džeką, ir kai jų akys susitiko, greitai nukreipė žvilgsnį. Pasilenkusi pabučiavo Deividą ir parodė, kad myli.

– Aš tave taip pat myliu, mama.

– Labanakt, Deividai.

– Džekai, ar tu dar būsi čia rytą, kai atsikelsiu?

– Aišku. Tikiuosi, padėsi man apžiūrėti, kokių nuostolių audra padarė.

– Jėga!

Ana užpūtė žvakę ant naktinio stalelio. Deividas įsikniaubė į pagalvę ir užsimerkė. Kol Ana ir Džekas nuėjo iki durų, jis jau miegojo.

Koridoriuje jie atsisuko vienas į kitą pro savo degančias žvakes.

– Tai gali pasirodyti pernelyg įžūlu. Įžūlu, – jis pakartojo, kai ji parodė nesupratusi. – Nemandagu. – Ji linktelėjo. – Ar neprieštarautumėte, jeigu pasinaudočiau jūsų dušu?

Ji mostelėjo į vonios kambarį.

– Nes vagonėlis... Vagonėlis...

Ana pakreipė galvą, kaip daro girdintys žmonės, kai nori parodyti, kad klausosi. Bet akys buvo įsmeigtos į jo lūpas, ir tai jį trikdė.

– Na, kol kas galiu tik tiek pasakyti, nunešė didumą tvarto stogo. Draudimas už tai atlygins. Dalis tvoros išplėšta. Velniška jėga, jeigu atplėšia velėną tiesiai nuo žemės. Tokio tornado iki šiol nesu matęs. Įrankių pašiūrė prarasta. Rytoj geriau apžiūrėsiu. Tamsoje ir taip lyjant sunku pasakyti, kokie tikri nuostoliai. Kai ko gal nesužiūrėjau.

Jis sekė jos pirštus, kai ji rodė žodį *vagonėlis*.

Džekas nusisuko, paskui, suprasdamas, kad pati rytoj jį pamatys, pasakė:

– Suplotas kaip konservų skardinė, tarsi kas būtų ant jo atsistojęs.

Ana žiūrėjo į jo burną, kai jis tarė žodžius, ir net dar kurį laiką. Tada nuleido akis ir spoksojo nieko nematydama. Vandens, lašančio nuo lubų į puodus ir prikaistuvius, ji negirdėjo – keistas fonas.

Džekas beveik palietė jos dilbį, tačiau paskutinę akimirką atitraukė ranką. Ji pastebėjo judesį ir vėl pakėlė akis.

– Mes laimės kūdikiai, Ana.

Ji pažvelgė į Deivido kambarį. Džekas matė, kaip jos gomurys sunkiai rydamas sutrūkčiojo. Beveik su ašaromis akyse galva palinko jo pusėn.

– Apie ką čia kalbėjome?.. Norėčiau nusimaudyti, jeigu galima. Nebent jūs... – Jis buvo taip įsijautęs į žvakių mirgėjimą ir šešėlius ant jos veido, kad jo prašymas ištirpo ore.

Kai jo lūpos nustojo krutėjusios, ji pakėlė akis.

– Jeigu jūs neprieštaraujate...

Prašom – ji parodė ir lūpomis pakartojo.

– Tada gerai. Ir aš, na, aš susirangysiu savo priekaboje. Ne pirmas kartas, ir nėra taip blogai.

Dar jam nebaigus kalbėti, ji jau mostagavo liautis.

– Ką?

Ji parodė miego ženklą ir mostelėjo žemyn.

– Ant sofos? Jūs tikra?

Ana linktelėjo.

Jis pamindžikavo ant vienos basos kojos, paskui ant kitos.

– Na, gerai pagalvojus, nebloga mintis. Kai šviesos nėra ir visa kita, gal galėčiau pabūti...

Ji linktelėjo ryžtingiau ir truputį nekantriai.

Džekas turėjo nusileisti.

– Gerai, tada, na... – Jis vis dar mindžikavo, nebesumodamas nei ką sakyti, nei ką daryti, tik žinodamas, kad nenori va taip pasakyti labanakt ir išsiskirti. – Aš, na, išsimaudysiu ir leisiu jums, suprantate, eiti gulti. Jūs tikriausiai pavargusi. Labanakt.

Ji parodė *Labanakt*, tada apsisuko ir nuėjo koridoriumi į savo kambarį, pasišviesdama žvake, aplenkdama puodus, kuriuose jau dabar buvo gana daug lietaus vandens.

Džekas ilgai stovėjo po dušu, leisdamas karštai srovei teškenti į pakaušį, po to tarp menčių, kad atpalaiduotų susikaupusią įtampą. Išsimuilino, nusiplovė ir vėl išsimuilino, tada stovėjo po vandeniu, kol šis atvėso.

Nusišluostęs įlindo į švarius džinsus ir trumprankovius, kuriuos laikė atsargai pikapo įrankių dėžėje kaip tik tokiems atvejams. Išplovė vonią, surinko šlapius savo ir Deivido rankšluosčius, norėdamas nunešti juos į pagalbinį kambarį kartu su savo šlapiais drabužiais.

Bet kai išėjo į koridorių, išgirdo tylų kūkčiojimą, sklindantį iš Anos kambario.

Jis padvejojo. Kokią pusę sekundės.

Numetęs drėgną glėbį ant grindų, perėjo koridorių ir dirstelėjo į miegamąjį. Ji buvo padėjusi žvakę ant naktinio stalelio ir pasiklojusi lovą, bet pati sėdėjo supamojoje kėdėje prie lango ir verkė.

Nenutuokė, kad jis pasirodė, kol nepamatė jo atvaizdo lange. Krūptelėjusi greitai nusišluostė nuo skruostų ašaras, atsistojo ir atsisuko.

– Nenorėjau jūsų trukdyti, Ana. Tiesiog norėjau paklausti, kaip jaučiatės.

Ji ilgai žiūrėjo į jį. Galiausiai dešine ranka parodė raidę *b*, pakėlė delną prie lūpų ir mostelėjo į priekį, tarsi siųsdama jam bučinį. *Ačiū*.

– Už ką?

Ana droviai į jį pažiūrėjo, tada parodė Deivido vardą. Džekas dusliai atsakė:

– Dėl Dievo meilės, Ana, jūs neturite už tai dėkoti.

Ji užsispyrusi papurtė galvą ir vėl parodė tą patį ženklą. Tačiau šįkart pirštai liko prie lūpų, šios ėmė virpėti ir akys vėl prisipildė ašarų.

– Nagi, nagi. – Jis žingtelėjo arčiau, kad padėtų rankas jai ant pečių. – Dabar jau viskas gerai. Jūs buvote išsigandusi. Po velnių, aš buvau išsigandęs, bet iš tikro nieko blogo neatsitiko. Deividas saugus. Ir tai svarbiausia.

Atrodė visiškai suprantama prisitraukti ją prie savęs. Uždėjęs ranką jai ant viršugalvio, jis priglaudė ją sau po smakru. Anos ašaros gėrėsi į jo baltinius. Nerangiai plekšnojo jai per nugarą.

– Nesijaudinkit. Čia tik pavėluota reakcija į nerimą, tik tiek. Jeigu jums reikia išsiverkti, išsiverkite. Išsiraudokite. Nusipelnėte gerai išsiverkti. Pabūsiu tiek, kiek panorėsite.

Kaip prieš tai rūsyje, ji negalėjo skaityti iš jo lūpų, bet tiesioginė žodžių reikšmė nebuvo svarbi. Abu jautė vienas kito

mintis. Ji uždėjo pirštų pagalvėles ant jo gerklų ir lytėdama klausėsi. Jis nesiliovė kalbėjęs, iš tikro šnibždėjęs, perduodamas savo patikinimus virpesiais.

– Deividas jus baisiausiai pergąsdino, šitaip pradingdamas vidury dienos. O dar tas tornadas užgriuvo ant galvos. Bet viskas baigėsi laimingai, tiesa? – Ji tebelaikė galvą nuleidusi, bet pirštai pakilo prie lūpų ir sustojo, vos vos švelniai jas liesdami. – Negalėčiau sakyti, jog kaltinu, kad verkiate. Pats šį vakarą keletą kartų vos neapsižliumbiau. Buvau sukrėstas, pasiklausęs jo maldų. Todėl suprantu, kaip jaučiatės. – Brūkštelėjo ratu jai per nugarą. – Dabar jau gana. Aš būsiu čia pat.

Jis liovėsi kalbėjęs, bet jos pirštai liko prie jo lūpų. Jis švelniai juos pabučiavo. Tada dar kartą. Ji uždėjo ranką ant jo lūpų, ir jis pabučiavo jos delną. Kai jos ranka slinktelėjo ant jo smakro, švelniai pabučiavo jai į smilkinį, tada į skruostikaulį.

Ir ten jo lūpos sustojo.

Amžinai.

Kol jo širdis nepradėjo plakti kaip papliauška.

Džekas palenkė galvą į šoną, ir ji pasuko galvą, ir jų lūpos susitiko. Jie atsitraukė ir pažiūrėjo vienas kitam į akis, tarsi bijodami paskubėti. Jo rankos įsitempė, ir glėbys pasidarė ankštas. Prispaudė jos lūpas prie savųjų ir pabučiavo.

Jis pagalvojo: O Dieve, o Dieve, nes jos burna buvo labai švelni ir tokia saldi, ir gundomai imli.

Po akimirkos Džekas ryžtingiau suvirpino liežuvį prie jos burnos, ir ji svetingai jį įsileido.

Visas kitas pasaulis staiga atsitraukė. Baimė ir nerimas nukrito kaip geležiniai pančiai. Tarsi užuolaida ant Džeko praeities. Jis visas buvo čia, paniręs į Aną. Visos juslės pilnos jos. Jos oda ir plaukai, persmelkti gėlių aromato. Trapus prie jo palinkęs kūnas. Neįtikimas jos burnos skonis. Nieko panašaus per savo gyvenimą nebuvo patyręs.

Kai visa tai buvo atimta, jis susverdėjo nuo staigios netekties.

Atsimerkė ir žiūrėjo, kaip ji traukiasi nuo jo, lūpos sučiauptos, krūtinė smarkiai kilnojasi. Jis keikė save, kad buvo toks beviltiškas kvailys. Taip, buvo apsvaigęs. Buvo pakvaišęs nuo aistros. Bet ar ir ji buvo? Kodėl turėtų? Pažiūrėk į juos. Ji žavi, o jis... na, ne žavus. Ji buvo ištekėjusi, bet atrodė, tarsi būtų skaisti, o jis – nė iš tolo. Su tokia puikia intuicija, Ana turėjo suvokti, kad jo jai mažiausiai reikia ir taip sudėtingame gyvenime.

Jis maldaujamai pakėlė ranką.

– Ana. Atsiprašau. Aš...

Liovėsi kalbėjęs, kai ji ištraukė palaidinukės apačią iš džinsų ir skubiai atsisagstė sagas. Buvo paralyžiuotas iš netikėtumo, paskui – žvelgdamas į lygią siaurą odos juostelę – ištiktas šoko. Jos krūtis slėpė audinys, ir tai buvo seksualiau, nei būtų buvusi nuoga. Galbūt. Vis dėlto norėjo matyti ją nuogą.

Buvo įsitempusi kaip styga. Užgniaužusi kvapą. Laukianti.

Jis palinko ir pakišo rankas po palaidinuke. Keletą sekundžių pirštai bėgiojo jos šonkauliais, o akys žvelgė į jos akis, tada prisitraukė ją ir vėl įsismelkė į lūpas.

Jos oda buvo švelni, visai kaip įsivaizdavo, kūnas toks pagavus, kaip ir vylėsi, ji taip pat jo troško. Anos rankos apsivijo jo kaklą, ir šitame surakintame glėbyje jis žengė toliau, kol ji atsirėmė į sieną. Palenkęs galvą, jis bučiavo jos kaklą, krūtinę, krūtis. Iš jos gerklės išsiveržė žemas gilus garsas, ir jis pabučiavo kaklą, tada vėl grįžo prie lūpų.

Ana išlenkė juosmenį ir pasitrynė į jį. Džekas sukišo rankas į užpakalines jos džinsų kišenes, pakėlė ją aukščiau, dar tvirčiau prispaudė. Rankas nuleidusi ant pečių, ji energingai jį atstūmė ir apsuko, tad dabar jo mentės rėmėsi į sieną. Ji pakėlė jo marškinius ir atvira burna bučiavo krūtinę, pilvą. Jautė jos liežuvį ant odos, ir kai ji lyžtelėjo spenelį, jam pasirodė, kad galva skilo.

Jis grabinėjo praskiepo sagas, o kai jas atsisegė, Ana įsiveržė vidun. Jis kimiai kartojo jos vardą, ir tas garsas buvo panašus gal į juoką, gal į atodūsį, bet jame aiškiai skambėjo maloni nuostaba. Jos glamonė buvo švelniai spaudžianti ir išsunkė sėklos lašelį.

– O Dieve, – sudejavo jis.

Atrodė, kad nuovoka suplasnojo milijonais sparnų ir jį apleido. Supratęs, kad nieko daugiau nenuveiks, jeigu nenugalės drovumo, jis ištraukė jos ranką ir šnopuodamas pratarė:

– Nenoriu išlieti. Aš irgi noriu jus liesti.

Regis, ji suprato, bent jau esmę, nes nusivedė prie lovos, nusimovė džinsus. Išsinėrusi iš jų, nusivilko ir palaidinukę. Jis neįžvelgė jos kūne jokio trūkumo, ir tas tobulumas baugino.

Jis jautėsi netašytas ir nerangus, o ji nerodė jokio baikštumo. Sukišo rankas į užpakalines jo džinsų kišenes ir nusmaukė juos žemyn, braukdama delnais per sėdmenis. Penis styrojo tarp jos rankų, ir ji spoksojo į jį atvirai susidomėjusi. Mažuose delnuose jo lytis atrodė pritvinkusi, sunki ir kieta. Šis piestu stovintis jo vyriškumo įrodymas grąžino pasitikėjimą. Iš tiesų jis pasijuto svaigstąs nuo puikybės.

Jos krūtys buvo gražios. Iš tikrųjų tobulos. Speneliai sukietėjo nuo jo glamonėjančių pirštų ir liežuvio. Švelniai juos čiulpė, kartu krumpliais braukė per pilvą, bambą.

Kelnaitės buvo šilkinės. Plaukeliai jose minkšti. Viduryje labai šlapia.

Ji gulėjo po juo, regis, labai ilgai, bet vis tiek trumpai. Niekada nebūtų per ilgai. Neprieštarautų, jeigu jis užmigtų ir nekrustelėtų iki ryto. Patiko jausti jo svorį, jo spaudimą viduje.

Bet jis nemiegojo. Retkarčiais pajusdavo jo pirštus kedenant plaukus, glostant galvą. Jo šiurkštus žandas trynėsi į jos akiduobę. Dantys sužnybo kaklą. Vylėsi, kad ir jis mėgaujasi jųdviejų artumu.

Bet galiausiai jis pasivertė ant šono. Atsisuko į jį. Susiglaudė nosimis. Prie skruosto pajuto lūpas, tad atsitraukė pamatyti, ką jis sako.

– Ar jus įskaudinau? – Ji papurtė galvą. – Pagalvojau, kad jūs... Na, buvote lyg ir įsitempusi, kai...

Ji nusišypsojo ir palietė pirštų galiukais jo lūpas. Kai jis skverbėsi, truputį skaudėjo. Jau seniai bebuvo su vyru ir pagimdė kūdikį. Kaip miela, kad Džekas taip ją jaučia.

Betgi tas menkas nepatogumas truko labai trumpai. Ji apglėbė jo šlaunis kojomis ir begėdiškai reikalavo įlįsti dar giliau. Net raustelėjo pagalvojusi, kaip noriai atsidavė. Juk jis niekaip negalėjo jos nepamylėti. Persigandusi, kad sustos po pirmo bučinio, pati ėmėsi iniciatyvos.

Troško jo. Jeigu šis vakaras nebūtų taip pasibaigęs, būtų amžinai gailestavusi. Rytoj tebūnie kaip bus. Bet dabar juodu kartu, ir Džekas žvelgia į ją su tokia pat svajinga išraiška.

Jis smiliumi paglostė skruostą.

– Jūs tokia graži, Ana.

Lūpomis ištarė: *Ir jūs taip pat.*

Jis nusikvatojo.

– Aš? Gražus? Juokinga.

Jūs toks. Pirštai primygtinai brėžė raides.

– Maniau, kad mano veidas iškalbingas.

Suprato, kad Džekas traukia ją per dantį. *Taip ir yra.*

Kai jo akys ieškojo jos akių, šypsena pamažu blėso.

– Ką jis dabar jums sako?

Pirštai uoliai išvedžiojo žodžius: *Kad jūs labai patenkintas būdamas čia, va ką.*

– Na, jis nemeluoja, – atsakė jis.

Ką jūs pasakėte?

– Pasakiau, kad jis...

Mostelėjo baigti. *Tai supratau. Ką pasakėte, kai...*

– Kai?.. – Jis paliko klausimą kaboti ir juokingai pakėlė antakius.

Ji ilgai ir reikšmingai į jį žiūrėjo.

– Ak, turite omeny, kai aš, kai jūs, kai mes... suartėjome?

Ji linktelėjo.

– Velnias, Ana, neatsimenu. Ar tai svarbu?

Nebent jūs ištarėte kitos moters vardą.

– Prisiekiu, ne.

Gerai.

Jis nykščiu perbraukė jai per lūpas. Jo šypsena buvo meili ir truputį liūdna.

– Ana, tikrai neatsimenu, ką pasakiau, bet kad ir ką bandžiau, tai nė iš tolo neišreiškė to, ką jaučiau.

Ji įsikniaubė veidu į jo krūtinės gaurus, bet ranką laikė taip, kad jis matytų, ką rodo. *Norėčiau, kad būčiau tai girdėjusi.*

Džekas pakėlė jos galvą.

– Ir aš norėčiau.

Jai labai knietėjo papasakoti, kad vėl mokosi kalbėti, bet suabejojo. O kas, jeigu neišmoks to, ką užmiršo? Gal įgūdžiai, kuriuos taip skausmingai buvo išsiugdžiusi, beviltiškai dingo. Pakurstytų jo viltis, o paskui netesėtų. Nuvilti save būtų gana blogai. Nuvilti Džeką – šito jos širdis neatlaikytų.

Tad geriau kol kas nieko nepasakoti. Kai pirmą kartą ištars jo vardą, nori, kad jis skambėtų gerai. Kol nebus tikra, kad pajėgs, liks nebyli ir mokysis paslapčia.

Taigi tik pasakė: *Žinau, kaip skamba jūsų balsas.*

– Šit kaip?

Ji linktelėjo ir palietė jo skruostus, tada pabrūžavo aukštyn žemyn per barzdos ražieną.

– Šeriai? – Truputį pagalvojęs pasakė: – Neblogas apibūdinimas. Mano balsas nėra melodingas. Jis gana šiurkštus.

Kvailoka Džeko šypsena privertė nusijuokti, nes jos šypsena tokia pat jausminga. Jie pasibučiavo, trumpai ir švelniai. Tada ilgai ir aistringai. Ir jie niekaip nepajėgė liautis lietę vienas kitą. Pirštai šiaušė jo krūtinės gaurus, ir tai jai

buvo nauja, nes Dino krūtinė buvo plika. Tada apčiupinėjo raktikaulio briauną ir petį, po to nusileido ant bicepso. Smalsiai paspaudė, ir jis įtempė raumenį.

Ji parodė: *Turiu du klausimus.*

– Taip, žinau, kad esu kietas. Bet ne, stengiuosi nesipūsti.

Ana pliaukštelėjo jam per ranką.

– Atsiprašau, negalėjau susilaikyti. – Jis greitai ją pabučiavo ir padėjo galvą ant pagalvės. – Klauskit.

Ji pakėlė pirštą, rodydama, kad tai pirmas klausimas. *Kas atsitiko šį rytą?*

– Šerifo įstaigoje? Jie mane paleido. Dėl įkalčių trūkumo. Ana, ne aš tai padariau.

Žinau. Nebūčiau patikėjusi, kad galėtumėte nuodyti mūsų bandą, bet...

Džekas suėmė jos rankas.

– Turėjote visišką teisę būti įtari. Tik žinokite: tai padarė Emoris Lomaksas.

Ana nelabai nustebo, bet paklausė, iš kur jis žino.

Jis papasakojo apie paperkamą žmogų, vardu Džesis Garsija, ir apie savo susidūrimą su Lomaksu banke. Kai baigė, ji juokėsi iš žodinio paveikslo, kurį jis nupiešė.

Jūs grasinote peiliu jo vyriškumui?

– Nieko kito nesugalvojau, kas atkreiptų jo dėmesį.

Laikydama jo veidą tarp rankų, bučiavo kur pakliūva, tada įsisiurbė į lūpas. Norėjo skverbtis giliau, bet jis atlošė galvą ir susirūpinęs į ją pažiūrėjo.

– Ana, nenoriu jūsų skaudinti būdamas čia.

Tas pareiškimas jai užminė mįslę, o rimta išraiška išgąsdino. Ji papurtė galvą.

– Taip, taip gali atsitikti, – jis paprieštaravo. – Kad jau apie tai prakalbome, jūs nieko apie mane nežinote. Ar Delrojus kartais nepasakojo, ką jam sakiau? Kad klajoju iš vietos į vietą, keičiu darbus. Kad aš...

Bastūnas, – parodė ji.

– Tikslus apibūdinimas. Na... – Spoksojo jai į akis. – Nepaklausėte, kodėl taip gyvenu.

Ne, nepaklausė. Ana suprato, kad jai tai nesvarbu. Žino viską, ką jai reikia apie jį žinoti, – kad jis geros širdies ir švelnus, išdidus, ginantis, stiprus, protingas. Jai svarbu, koks šis žmogus dabar, ne jo praeitis, kuri jį aiškiai slėgė. Kad ir kokios aplinkybės jį būtų atbloškusios į jos gyvenimą, tuo džiaugėsi, ne apgailestavo. Bet tai būtų per sunku pasakyti, rodant kiekvieną raidę, todėl atsakė paprastai: *Aš žinau, ką svarbu žinoti, Džekai.*

– Galėčiau dėl to pasiginčyti. – Jis susiraukė, tarsi ginčytųsi. Tada pridūrė: – Yra dar kai kas, apie ką turėtumėte pagalvoti. Žmonės bjaurūs. Tokia jų prigimtis – piktdžiugiauti. Jūs pirmas taikinys patiems juodžiausiems gandams. Kieno koks sumautas reikalas, su kuo jūs miegate, bet esate našlė ir kurčia, tad gandai tampa sultingesni.

Jai nepatiko tai, ką jis sakė, bet tai tiesa. *Jūs girdėjote gandus apie Delrojų ir mane?*

– Taip. – Jis matė, kaip ji susikrimto, nes puolė aiškintis. – Aš niekada tuo netikėjau. Žinojau, kad tai melas. Bet kai jie ims kalbėti, kad miegate su savo samdiniu, tai bus tiesa.

Taip, ir aš džiaugiuosi.

– Aš taip pat. – Jis pridėjo delną jai prie skruosto. Jo išraiška pasakė daugiau negu žodžiai, kuriuos ji skaitė iš lūpų. – Dievas mane prakeiks kaip savanaudį šunsnukį, jeigu dėl manęs jums teks kentėti, bet aš troškau būti su jumis, Ana. Troškau nuo tada, kai pirmą kartą jus pamačiau.

Ir ji prisiminė, kaip pirmą kartą jį pamatė: su aplamdyta šiaudine skrybėle, nunešiotais batais ir saulės akiniais, besisiūlantį pagelbėti prie mašinos. Šis prisiminimas lydės ją iki pat mirties. Gal jau tada pajuto gimstant meilę.

Dabar tikrai jį myli.

Visu kūnu prisiglaudusi arčiau, ji be atvangos jį bučiavo, vildamasi, kad bučiniai perduos nors mažą dalelę jausmų,

kuriuos jis pažadino. Nuleidusi ranką žemyn, ėmė jį glamonėti, mėgaudamasi muskuso kvapu, jo lyties karščiu ir tvirtumu. Jis atsidavė. Ir mėgavosi jos smalsumu.

Bet smalsumas užleido vietą geismui, ir jos prisilietimai tapo erotiškesni. Nuo užplūdusio susijaudinimo jam aptemo akyse. Veidas maloniai įsitempė. Kai paėmė į burną, jautė jo aimanų virpesius. Ji ir vėl skaitė savo vardą jo lūpose ir žinojo, kada jį švelniai taria iš jausmų pertekliaus, o kada rėkia aistros genamas.

Juodu mylėjosi visa siela.

Suvirpėjo, kai jis jaukiai paniro į ją, regėjo jo akis, bėginėjančias jos kūnu, besimėgaujančias jos formomis ir linkiais. Žiūrėjo, kaip jo lūpos prilipo prie jos krūtinės, bet užsimerkė pajutusi, kaip burna keliauja per ją. Liežuvis brėžė griovelius ant jos šlaunų. Jis spaudė veidą į jos pilvo minkštumą, bučiavo bambą. Apvertęs ant pilvo, išbučiavo visą nugaros griovelį, tada snustelėjo padėjęs žandą ant strėnų.

Ją pačią nustebino jos juslingumas. Su Dinu ji mėgaudavosi sveiku seksualiniu gyvenimu, bet niekada nesijautė tokia laisva ir nesivaržanti. Gal dėl to, kad kitoje koridoriaus pusėje miegodavo Delrojus. Gal kad Dinas nebuvo toks išmoningas meilužis. Kad ir kaip ten būtų, su Džeku ji nė kiek nesigėdijo.

Nesigėdijo net tada, kai jis praskėtė šlaunis ir burna, liežuviu prilipo prie jos, kol ji patyrė svaiginantį orgazmą. Vos jį pajuto – per ją nusirito antroji jaudulio vilnis ir siūbavo ją kaip bangą, kol pasiekė viršūnę. Galiausiai vėl atsimerkė, kad pamatytų Džeką, išlinkusį virš jos, braukiantį drėgnus plaukus jai nuo kaktos ir meiliai besišypsantį.

– Jūs niekada nebuvote šitaip pamylėta?

Matė, kad jam malonu, kai pavargusi papurtė galvą.

– Ak, na, tai gerai. Turiu omeny, kad džiaugiuosi taip pamylėjęs.

Pakėlė galvą ir jį pabučiavo, jausdama juos abu ant jo lūpų, tada užsimerkė ir nugrimzdo į miegą.

Truputį nusnūdę, jie vėl mylėjosi, šį kartą veidas į veidą, lėčiau ir ne taip aistringai, bet taip pat stipriai ir juslingai. Tada Džekas apsigaubė paklode, apgaubė ja Aną, nusinešė į supamąjį krėslą ir pasisodino ant kelių. Jie bendravo per odą, per kiekvieną įkvėpimą, kiekvieną širdies tvinksnį. Žodžiai buvo nereikalingi. Jiems nereikėjo kalbėtis. Jie turėjo tylą.

Kai pradėjo brėkšti, net nepakėlusi galvos nuo jo krūtinės, Ana pasakė, kas jos širdyje. Nors rodė ženklais, jis suprato. Nes pakėlė jos ranką prie lūpų, pabučiavo delną ir ištarė. Ji pajuto žodžius.

– Ir aš jus myliu.

Keturiasdešimt trečias skyrius

Karlas isteriškai nusijuokė. Kai suprato, kad griaustinio trenksmą palaikė šautuvo šūviu, pasirito ant purvinų namelio grindų ir kvatojosi iki ašarų.

– Šūdas, Mironai, pagalvojau, kad mes jau lavonai, – pasakė šluostydamasis ašaras. – Pamaniau, kad koks nors šio užkampio policininkas apsimyžo iš laimės užklydęs į mūsų slaptavietę.

Sąmojis nepasiekė Mirono smegenų, bet jis vis tiek juokėsi.

Deja, perkūnas peraugo į audrą, ir jau visai nebebuvo juokinga. Tą audringą naktį buvo akimirkų, kai Karlas keikė likimą, iškrėtusį jam tokį bjaurų pokštą. Jis pabėgo iš kalėjimo be menkiausio įdrėskimo. Surengė nuostabų banko apiplėšimą ir paspruko. Jis jau buvo pakeliui į malonumų kupiną gyvenimą.

Tiek patyręs žmogus neįsivaizduotų mirsiąs nuo tornado užgaidos.

Visą vakarą su Mironu stovėjo prie lango ir žiūrėjo į tamsius rūsčius debesis. Tylus žalsvas oras nervino Karlą. Su tamsa bloga nuojauta dar sustiprėjo, ją pabrėžė klaikūs žaibai, tokių Karlas per savo gyvenimą nebuvo matęs. Liūtis, kruša ir baisus vėjas valandų valandas talžė trobelę. Pro stogą varvėjo kaip pro rėtį. Buvo tikras iššūkis susirasti sausą vietelę, kurioje būtų galima nusnūsti.

Karlo širdyje tūnojo slapta baimė, kad Dievas ant jo rimtai užsirūstino, audra – bausmė už visas jo nuodėmes.

Su šituo rūpesčiu, su trenksmais, kurie lydėjo audrą ir varė nugarą pagaugais, su pro stogą pliaupiančiu lietumi ir stingstančiais lavonais kampe – šitaip jis praleido apgailėtiną naktį.

Šis rytas – visai kita istorija.

Jį pažadino džiaugsmingas paukščių čiulbėjimas, vėsesnis oras ir saulėtas dangus. Nusišlapinęs prie namelio sienos, jis paleido variklį.

– Nagi, pirmyn, – nekantriai ištarė, sukiodamas radiją ir ieškodamas vietos stoties.

Atvirame namelio tarpduryje pasirodė Mironas, raudonos akys nuo miego dar raudonesnės, balti plaukai kaip garbanota aureolė.

– Ką čia darai, Karlai? – Myždamas į balą, jis tingiai kasėsi kiaušius.

– Atnešk man kokos, gerai?

Už puodelį stiprios juodos kavos jis būtų atidavęs šimto dolerių banknotą iš banko krepšio, bet vienintelis prieinamas kofeino šaltinis buvo tas drungnas salsvas gėrimas. Jis beveik pusę valandos išsėdėjo mašinoje, siurbčiodamas gėralą ir klausydamasis radijo. Kai grįžo vidun, jautėsi atsigavęs ir energingas, ir ne dėl kofeino poveikio.

Numetė į šalį tuščią kolos skardinę ir energingai patrynė delnus.

– Mironai?

– Aha. – Šis kimšo į burną spurgas iš pakelio. Lūpos buvo baltos nuo miltelinio cukraus, atrodė dar vaiduokliškai blyškesnis.

– Kraustomės iš čia.

– Gerai, Karlai.

– Turiu galvoj tuoj pat. – Tarsi Mironas prieštarautų, Karlas ėmė aiškinti savo sprendimą. – Klausiausi radijo. Žinai, kokios dabar visos naujienos?

– Kokios?

– Audra. Keliai ir tiltai nuplauti. Žala vertinama milijonais. Dešimtys žmonių užmušta. Nepalyginti daugiau dingę, ir baiminamasi, kad žuvę. Žinai, kaip tie naujienų pranešėjai kalba? Visi atrodo liūdni ir baisiai rimti. Žodžiu, vienintelis dalykas, apie kurį jie vambrija šį rytą, – audra. Ji žiauriai nuniokojo rytų Teksasą. Orų pranešėjas net negalėjo suskaičiuoti, kiek buvo tornadų. Naujienos plūsta nenutrūkstamu srautu. Stogai nunešti velniai žino kur. Namai sugriauti, verslui suduotas smūgis. Mašinos nuplautos į putojančius verpetus. Elektros beveik niekur nėra. Telefono ryšio – irgi. Gubernatorius paprašė prezidento paskelbti regioną nelaimės zona. Šį rytą visi užsiėmę kaip nors apsitvarkyti. Supranti, ką tai reiškia?

– Ką? – Mironas prarijo visą spurgą.

– Kad niekas mūsų neieškos. – Jis parodė laukan į automobilį ir radiją. – Per radiją apie mus nė žodelio. Nė vieno. Manai, žmonės mus vaikysis, kai pagyvenusi ponia ir jos kačiukas pateko į bėdą plaukiojančiame namelyje? Po velnių, ne! Surasti ir išgelbėti. Štai kuo jie šiandien bus užsiėmę. Ir veikiausiai rytoj, taip pat ir poryt. Dabar pats metas nėšintis. – Jis nusijuokė. – Čia tai, ką vadini apvaizda, Mironai. Velnias, net mes nebūtume geriau suplanavę.

– Sesilijus sakė, kad čia turėtume prabūti savaitę.

– Taip, Sesilijus sakė, – niekinamai šnarpšdamas pakartojo Karlas. – Šūdą Sesilijus išmanė. Jis ginčytųsi dėl šito sprendimo, bet kai pamatau galimybę, iškart jaučiu, kada ji tikra, o šioji, šikna jaučiu, pati tikriausia. Tai išdulkinkim ją. Išvykstame.

Jie susirinko visą maistą, kad turėtų ką valgyti kelyje. Pasiėmė paką tualetinio popieriaus, gėrimų skardinėse ir butelių vandens, ir kitką, ką Karlas manė būsiant naudinga. Kol Mironas krovė produktus ant užpakalinės sėdynės, Karlas apėjo prie bagažinės, kad dar kartą įsitikintų, ar pilnas pini-

gų kelioninis krepšys vietoje. Jis abejojo, kad Sesilijus būtų bandęs jį išdurti, tačiau dėl Konės nebūtų tikras.

Krepšys buvo vietoje ir, atrodo, nepaliestas. Įsikišo keletą šimto dolerių pakelių į kišenę. Smulkioms išlaidoms, pasakė sau. Kelionės mokesčiams. Mironas jų nepasiges iš savo dalies.

Karlas žiūrėjo, kaip porininkas kėblina iš namelio prie mašinos su gaiviųjų gėrimų pakais po pažastimis. Mironas visada toks. Niekada nebūna nusiminęs ar išsigandęs. Niekada nepraranda nuotaikos ir neišsigąsta. Kvailumas saugo jį nuo žmogiškų būsenų ir jausmų.

Tačiau kruvina gėda, kad tokia pinigų suma atiteks prietrankai, kuris nė nesuvoks jų vertės ir teikiamų galimybių. Galbūt turėtų palengvinti Mirono rūpesčius, pasiimti jo dalį. Mironui tie pinigai būtų per didelė atsakomybė. Jį tik trikdytų.

Ir ar ne puikiausiai apsišvarintų, jei atsikratytų jo čia kartu su Sesilijumi ir Kone. Kaip sakoma, užvaldytų visą turtą, viskas būtų jo rankose. Būtų atsakingas tik už save ir niekam neturėtų atsiskaitinėti.

Ak, kokia saldi visiškos laisvės galimybė!

Mironas padėjo gėrimus ant mašinos sėdynės, tada pasuko atgal į namelį. Karlas išsitraukė pistoletą iš už juostos, atlaužė gaiduką ir nusitaikė į vainikuotą Mirono galvą.

Bet nepaspaudė gaiduko, apsigalvojo. Dar reikia mylių mylias nuvažiuoti, kol pasieks Meksikos sieną. Mironas kvailesnis už bato aulą, bet kartu papildoma pora rankų ir stiprus užnugaris. Jis nesiginčydamas vykdė ką liepiamas. Būdavo labai pravartus, kai reikėdavo atlikti juodą darbą. Buvo mulas. Juk nenušauni gero mulo vien dėl to, kad jis bjaurus ir kvailas. Jį laikai po ranka, nes jis naudingas.

Nusprendęs pasilaikyti Mironą, užsikišo pistoletą už juosmens ir uždarė automobilio bagažinę.

Nepraėjo nė penkiolikos minučių, ir jie buvo pasiruošę išvykti. Mironas klestelėjo į savo vietą keleivio sėdynėje. Kar-

las grįžo į namelį paskutinį kartą apžvelgti, ar nepaliko ko nors, kas vėliau praverstų.

Jo akys sustojo prie dviejų kūnų. Ryto šviesoje jie atrodė groteskiškai. Jau pradėjo pampti. Atviras žaizdas buvo aplipusios musės. Netrukus lavonai pradės dvokti.

Staiga jis pajuto sąžinės graužatį, bet greitai jos atsikratė, kaip ir minčių apie pikto Dievo bausmę, kai tik audra praėjo. Sesilijus ir Konė gavo tik tai, ko nusipelnė, – štai taip. Ji buvo trečiarūšė kekšė, neprašyta prisitrynė prie jų ir taip pati išsidulkino. Ji buvo neišvengiama bėda. Suprato tą pačią minutę, kai ją pamatė.

Kodėl nužudė brolį, nebuvo taip lengva paaiškinti. Bet irgi pateisinama. Sesilijus buvo beviltiškas bailys. Ir užsispyręs. Jis nebūtų susitaikęs su jaunesniojo brolio viršenybe.

Išgyvena geriausiai prisitaikę – nepajudinamas gamtos dėsnis. Karlas išvadavo žmoniją nuo dviejų silpnų jos narių, tai viskas.

Karlas atidavė jiems niekinamą pagarbą. *Adios*, judu abu.

– Kiek supratau iš radijo automobilyje, elektros beveik niekur nėra, – pasakė Džekas Anai, kai jie pusryčiams valgė duoną su džemu. Maistas šaldytuve jau pradėjo švinkti. – Pranešama, kad praeis keletas dienų, kol bendrovė vėl galės tiekti elektrą. Visur netvarka ir maišatis. Kurį laiką turėsime manytis patys.

Po pusryčių jis užlipo ant namo stogo ir įvertino žalą. Jam reikėjo skiedrų, kad gerai pataisytų, bet tam tarpui užlopė skyles dervuotu brezentu. Sumetė, kad galėtų atstatyti įrankių pašiūrę, kai tik susigraibys reikalingų medžiagų. Tvarto stogas visiškai nuneštas, ir jam užkloti teks kviestis meistrus. Kai telefono ryšys bus atkurtas, galvojo skambinti veterinarui dėl arklio, bet paskui, dar kartą žaizdą apžiūrėjęs, nusprendė, kad ji nebaisi.

Baigęs šiuos žygius, pasiguodė Anai susirūpinęs dėl galvijų ir pasiūlė abiem su Deividu vykti kartu jų pažiūrėti. Baimintųsi palikęs juos vienus be telefono.

Ana sudėjo iškylos lauknešėlį iš negendančių produktų, bet Deividas išsireikalavo savo dalį atskirai neštis 101 dalmatino kuprinėje. Ana pasiėmė fotoaparatą ir kai kuriuos reikmenis, pagalvojo, kad nuotraukos, padarytos iškart po audros, pravers derantis dėl žalos atlyginimo.

Audros pėdsakai buvo matyti ir anapus Korbetų valdų ribą žyminčios arkos. Džekas sukiojo pikapą pro nuolaužas ir medžių šakas, besimėtančias ant kelio. Elektros laidai buvo nuplėšti nuo išverstų stulpų. Jie matė perpus perlenktą kelio ženklo stulpą. Gofruotos skardos lakštas nuo Korbetų tvarto buvo nuneštas pusę mylios ir atrodė kaip gabaliukas raukšlintos folijos. Senasis vėjo malūnas ganykloje riogsojo ant šono, sparnai mėtėsi aplinkui.

Išniręs iš posūkio, Džekas vos nesusidūrė su karve. Laiku spėjo užgulti ant stabdžių ir nepervažiavo gyvulio. Keletas ragų buvo perėję per kelią ir kitoje pusėje ramiai skabė žolę pagriovyje.

– Tik palik toms protingoms Korbetų karvėms surasti vietą, kur tvora išversta.

Tai pasakęs, jis išlipo iš automobilio. Mostaguodamas rankomis, pliaukšėdamas skrybėle ir šūkaudamas, suvarė galvijus per kelią atgal į ganyklą. Laimė, pasiėmė įrankių dėžę ir keletą atsarginių lentų, tad bent laikinai sutaisė tvorą. Galvoje į pirkinių sąrašą įsirašė spygliuotos vielos ritinį.

Jis pastatė pikapą šiapus galvijų sieto.

– Toliau geriau eikime pėsčiomis. Nepakenčiu, kai pikapas įstringa purve.

Ana buvo apsiavusi Delrojaus auliniais. Šie buvo gerokai per dideli, bet puikiai saugojo kojas nuo purvo ir vandens. Deividas avėjo senus batus, bet Džekas bemaž visą kelią jį nešė, kai jie suko ganyklos pakraščiu. Banda atlaikė audrą. Kiek Džekas matė, jie neprarado nė vieno rago.

Tai beveik stebuklas, nors ir buvo girdėjęs, kad tokie uraganai iškrečia keisčiausių pokštų: sugriauna vieną gatvės pusę, o kitą pusę palieka nepaliestą. Kartais jie mylių mylias keliauja palei žemę, viską šluodami kelyje. Kitais kartais jie šokčioja kaip plokščias akmuo vandens paviršiumi, niokodami lopus. Šis viesulas, atrodo, staigiai pasisuko į rytus, aplenkė ganyklą su galvijais ir tai išgelbėjo bandą.

Jiems grįžtant į automobilį, Džekas smalsavosi, ką galvoja Deividas matydamas, kad jis laiko Aną už rankos. Jeigu Deividas ir matė, nieko nesakė. Atrodė, jis nenujaučia, kad jų santykiai iš esmės pasikeitė, o jie nusprendė garsiai to nereklamuoti. Dar prieš berniukui atsibundant Džekas nutykino žemyn į svetainę ant sofos.

Nelabai reikėjo, kad Deividas juos užkluptų supamajame krėsle prie lango; Ana prigludusi jam prie krūtinės, kojos nukarusios per krėslo ranktūrį, abu išglebę po lėto mieguisto sekso, nes didumą darbo leido nuveikti linguojančiam krėslui.

Tada jis dar kartą ją pabučiavo, nunešė į lovą ir išėjo, nors buvo be galo sunku ją palikti. Ir dabar sunku atitraukti rankas. Kiekvieną kartą, kai tik pažiūrėdavo, norėdavo ją paliesti. Ir nuolat į ją žiūrėjo.

Šitą spoksojimą Deividas galiausiai ir pastebėjo.

Džekas patiesė antklodę pikapo kėbule, nes žemė buvo pernelyg drėgna gerai iškylai. Pietums jie valgė sumuštinių su žemės riešutų sviestu, šviežių vaisių ir gėrė sulčių. Jo žvilgsnis pagavo Anos akis ir jau negalėjo paleisti, jos šypsena buvo ypatinga, tokia moteris šypsosi vyrui po gero sekso.

Kukli ir švelni šypsenėlė, bet ji pasakė be galo daug. Kad ji žino visas tavo paslaptis ir verčia tave trokšti, kad žinotum ir jos. Kiekvieną kartą, kai Ana jį apdovanodavo ta šypsena, sakančia: „Vėl galvoji, kaip mane išdulkinti, tiesa?“ jam knietėdavo įsignybti, kad įsitikintų, ar tik naktį nesapnavo.

Ne, nesapnavo. Tai buvo tikra. Ji net pasakė jį mylinti ir nebuvo apkvaišusi ar girta, ar siekianti įsisukti į jo piniginę. Nors ir neįtikima, pasakė, kad myli jį, ir jis tuo tikėjo.

Tas jų spoksojimas truko ilgiau, negu juodu įsivaizdavo. Tada Deividas ir pastebėjo.

– Kaip čia yra, kad judu nesikalbat? Ar kas blogai? Gal judu susipykote?

Džekas pašiaušė Deividui plaukus.

– Nieko blogo. Aš tik spoksau į tavo mamą.

– Kodėl?

Džekas pasižiūrėjo į Aną ir kalbėjo labiau jai negu berniukui.

– Nes ji tokia graži.

– Tu manai, kad ji graži?

– Aha.

Deividas pasižiūrėjo į Aną, tarsi regėtų ją Džeko akimis.

– Manau, ji nieko, – pasakė ir vėl suleido dantis į sumuštinį.

– Deividai. – Džekas truputį padvejojo, paskui paklausė: – Ar tau patiktų, jeigu mudu su tavo mama būtume kartu?

Jis nesusigaudydamas perkreipė veidą.

– Bet mes ir taip kartu, Džekai.

– Turiu omeny, supranti, jeigu mudu su tavo mama draugautume kaip berniukas ir mergaitė.

Deividas susiraukė, bet greičiau nusivylęs negu nepatenkintas. Jo idealas staiga nuvirto nuo pjedestalo. Jausdamasis išduotas, jis pasakė:

– Ir nežinojau, Džėkai, kad tau patinka mergaitės.

– Spėju, kad ir aš nežinojau, kai buvau tavo amžiaus. Bet kai užaugau, jos man ėmė patikti.

– Man nepatiks.

– Nebūk toks tikras.

– Nepatiks, – tvirčiau pakartojo Deividas. Jis sumišęs pasižiūrėjo į abu, bet sustojo prie Džeko.

– Tu nori, kad mano mama būtų tavo mergaitė?

– Taip. Noriu. Labai noriu.

– Bučiuoti ją ir visa kita?

– Taip.

Deividas pavartė akis.

– Na, jeigu nori, gerai.

– Ačiū, – iškilmingai padėkojo Džekas.

– Bet vis tiek ir aš tau patinku, tiesa?

– Be abejo. Tu man svarbiausias žmogus. – Džekas susidaužė su juo rankomis.

Nuramintas Deividas įsikniso į bulvių traškučių maišelį ir pilną saują susigrūdo į burną.

– Ar pavalgę eisime paplaukioti?

Džekas nusijuokė iš tokio atsainaus berniuko požiūrio į jų romaną, bet jam palengvėjo. Iš Anos išraiškos suprato, kad ji sekė pokalbį ir jai taip pat palengvėjo. Nė vienas nesijaustų patenkintas, jeigu jų santykiai Deividą slėgtų.

Jis įtikino Deividą, kad plaukiojimas nėra gera mintis, kol upės vanduo neatslūgo. Bet kad berniukas pernelyg nenusiviltų ir pats labiau įsijaustų į pirmą jų šeimyninio gyvenimo dieną, nuvežė juos į miškingąsias Korbetų valdas.

– Deividai, ar žinai, kad tavo mama labai protinga? Ji nusprendė parduoti medienos ir leisti kirtėjams pasodinti naujų medelių.

– Jėga! – sušuko Deividas. – Kaip per kanalą *Discovery*? Ar galėsiu žiūrėti, kai jie pjaus medžius?

– Bus matyti. Bet dabar gali keletą pažymėti.

– Oho!

Pomiškio ir pušų spyglių kilimas buvo geras filtras, ir lietaus vanduo susigėrė gilyn, tad miško paklotė buvo gana sausa vaikščioti. Kai jie pamatė medį, kuris, Džeko nuomone, turėtų patikti medienos bendrovei, jis išsitraukė iš makšties peilį, padavė Deividui ir leido berniukui išraižyti žievėje X.

Kol Deividas buvo įknibęs į darbą, Ana apkabino Džeką per juosmenį ir atkišo veidą bučiniui. Nebereikėjo daugiau padrąsinimo, Džekas godžiai ją pabučiavo ir pajuto, kaip jam atsistojo.

Kai pagaliau vienas nuo kito atsitraukė, jis lūpomis ištarė: „Atsiprašau." Bet nė kiek negailestavo. Išmetęs kulšis pir-

myn, bakstelėjo jai į šlaunų tarpą, o ji atsakė tuo pačiu, ir jos akyse švietė pažadas nakčiai.

Kol jie vaikštinėjo, Ana išmėgino fotoaparatą ir jo priedus. Ji priprašė juodu su Deividu papozuoti, kol galiausiai Deividas ėmė skųstis, kad nuo blykstės akyse jam sukasi raudoni ratilai. Džekas įtarė, kad ji slapta padarė keletą kadrų ir be blykstės, nes kartą, kai juodu atsistojo apžiūrėję slaptą urvelį medžio kamiene, pagavo ją nuleidžiant fotoaparatą ir patenkintą besišypsant.

Su popiečio saule grįžo ir kaitra. Šlapia žemė ėmė garuoti, ir visi nusprendė, kad laikas grįžti namo. Džekas nuleido kabinos langų stiklus. Ana atsisėdo viduryje, kad Deividas galėtų išlipti atidaryti galvijų aptvaro vartų ir pravažiavus juos uždaryti, ir tas darbas berniukui patiko.

Važiuojant Anos ranka ilsėjosi ant Džeko šlaunies. Nesąmoningas gestas: patogus, pasitikintis, savininkiškas, – ji to net nepastebėjo. Bet Džekas pastebėjo. Uždėjo delną ant jos rankos, tada Ana pažvelgė į jį ir iškart prisispaudė arčiau, taip, kad po pažastim pajuto jos krūtį, šlaunis patogiai glaudėsi prie jo. Artumas. Su moterimi. Su viena moterimi. Tai jam dar nauja.

Anos plaukai plaikstėsi palei jo žandą ir kaklą. Jos kvapas priminė paslaptis, kuriomis jie dalijosi praeitą naktį. Deividas tauškėjo be perstojo, bet, užuot erzinęs, tas čiauškėjimas tik didino Džeko pasitenkinimą.

Jis nežinojo, ar verkti, ar kaip gaidžiui giedoti.

Nė nenutuokė, kad gyvenimas gali būti toks gražus.

Per gražus, kad galėtų tęstis ilgai.

Niekas taip gražu ilgai netrunka.

Tai baigsis.

Jį gąsdino, kaip tai baigsis.

Keturiasdešimt ketvirtas skyrius

Pikapas dar kiek pariedėjęs sustojo.

– Džekai, kiek dabar valandų?

– Artėja trečia.

– Gerai, nepraleidau „Giligano salų". – Deividas atidarė keleivio dureles ir vos neišvirto iš kabinos, taip skubėjo išlipti. Užlėkęs priekiniais laiptais, jau šuoliavo per terasą.

– Užmiršai, kad nėra elektros! – pavymui sušuko Džekas, bet durys jau užsitrenkė.

Džekas padėjo Anai išlipti.

– Šiandien jis tikras vijurkas. – Prispaudęs ją pridūrė: – Tik ne aš. Ne po šitų pratybų, kurias man surengėte naktį.

Ji pavaizdavo įsižeidusią, bet nesulaikė šypsenos. Jis stipriai ją apkabino, tada paleido ir ėmėsi kraustyti pikapo kėbulą. Ji nešėsi fotoaparatą ir reikmenis. Jis paėmė antklodę ir maisto pintinę.

– Kai tik nunešime daiktus, gal reikėtų nuvažiuoti į miestą ir pažiūrėti, kas ir kaip, paklausti apie elektrą ir visa kita. Ką manote?

Ji parodė maisto ženklą.

– Ir maisto, – pritarė Džekas. – Jei kokia parduotuvė dar stovi, jau bus iššluota, bet gal rastume kokių produktų, kuriems nereikia šaldytuvo. Gerai, kad viryklė dujinė.

Ją aplenkęs, jis atidarė ir prilaikė priekines duris. Ana įėjo pirma. Jis iš paskos.

Smogta buvo su stulbinama jėga.

Kartą jam arklys įspyrė į galvą. Prižiūrėjo žirgus žirgyne pietų Kalifornijoje, ten turtingi žmonės mokėjo milžiniškus pinigus, kad savaitę pažaistų kaubojus. Buvo žinoma, kad tas kastruotas arklys bjauraus būdo. Trynė arklį po jodinėjimo ir pastebėjęs, kad jo šnervės pučiasi, iškart suprato, kas bus. Metėsi į šalį, bet ne itin greitai. Kanopa pataikė jam į galvą.

Čia buvo daug blogiau.

Prieš arklio spyrį jis turėjo bent milisekundę įsitempti. Šį kartą buvo visiškai nepasiruošęs. Smūgis nukrito iš niekur, trenktas nematomos esybės. Visa baisinė jėga teko tiesiai į smilkinį ir išvertė iš kojų. Jis pakilo į orą ir, atrodo, amžinybę kabojo, kol trenkėsi į sieną. Duriantis skausmas pervėrė šoną, ir jis suvokė, kad bent vienas šonkaulis tai tikrai lūžo.

Priblokštas nudribo ant grindų, rydamas gerkle kylantį šleikštulį. Suspaudė galvą ir užmerkė akis, keikdamas poliakalę, kuri jį partrenkė, nes niekas kitas nė iš tolo negalėjo sukelti tokio smaugiančio, jėgas atimančio skausmo.

Jautė, kaip smegenys šokinėja ir daužosi į kaukolės sienas tarsi kamuoliukas ruletės rate. Tik kai pagaliau smegenys aprimo, pajėgė atsimerkti stebėdamasis, kad išvis gali akis atmerkti ir kad smūgis jo neužmušė arba jis neliko tysoti be sąmonės.

Džekas nevalingai bandė atsistoti, bet sugebėjo išsilaikyti tik keturpėsčias. Kai pakėlė galvą, sienos skriejo ratu ir grindys bangavo. Pasijudinus pasidarė bloga. Jis nusvarino galvą ir sužiaukčiojo.

– O Jėzau. Ar baigsi šitą?

Džeko rankos nebeatlaikė, ir jis nuvirto ant šono, ir dar viena svilinančio skausmo banga nuėjo per juosmenį. Lūžęs šonkaulis spragino kaip karšta įdago geležis. Jis sukando dantis, kad nesuriktų.

– Pasižiūrėk į šitą jovalą ant grindų. Kaip jums tai, širdele? Turėsite duoti jam velnių, kad vemia ant jūsų vaškuotų grindų.

Džekas vėl atsimerkė. Svaigulys truputį sumažėjo. Bent jau sienos ir grindys sukosi lėčiau. Vis tiek turėjo irtis per šleikštulio bangas, kol pajėgė sutelkti žvilgsnį.

Vyras buvo aukštas, gražus, negailestingas. Džekas akimirksniu tai suprato, ir su tuo supratimu užėjo antras vėmimo priepuolis, kurį sustabdė tik baisiomis valios pastangomis.

Nepažįstamasis viena ranka laikė užspaudęs Deividui burną, pakankamai stipriai, kad laikytų jį prie savęs. Kitoje buvo pistoletas, įremtas Deividui į smilkinį.

Ana buvo nublokšta prie kitos sienos ir pastėrusiomis iš siaubo akimis žiūrėjo į vyrą. Buvo balta kaip popierius, iš veido dingęs visas kraujas.

Užpuolikas paklausė:

– Ar mama tavęs nemokė, kad nemandagu ignoruoti žmones, kai su tavim kalba?

Ana tebespoksojo į jį. Stumdamas Deividą prieky, vyras paėjėjo arčiau.

– Kas atsitiko, meilute? Ar liežuvį prarijai?

Ji atsistojo sustirusi, suakmenėjusi.

Vyras bakstelėjo jai į pilvą pistoleto rankena.

– Nagi drąsiau. Kalbėk. – Jis nuleido pistoleto rankeną žemiau jos juosmens ir patrynė intymią vietą. – Lažinuosi, galiu priversti tave kalbėti. – Nuleido balsą iki nešvankaus šnabždesio: – Lažinuosi, priversčiau net klykti.

– Kurčia.

Džeko balsas panėšėjo į krenkštelėjimą, bet jis privertė vyrą atsisukti. Jis įdėmiai nužvelgė Džeką akimis, kurios per įkalinimo metus buvo įgavusios ypatingo skvarbumo.

– Ji kurčia, – išgergždė Džekas. – Ji nekalba.

Šaltos vyro akys susiaurėjo, pasidarė dar įtaresnės, bet jis tebesišypsojo saldžiai.

– Juk man nemeluotum? Nepatariu.

– Ji kurčia.

Džeko nuostabai, užpuolikas užvertė galvą ir nusijuokė, rodydamas lygias eiles tiesių baltų dantų.

– Nežinojau, tikėti tuo ar ne, bet dėl Dievo, atrodo, tai tiesa. Brolis sakė... Ai! – Staiga jis suriko ir nubloškė Deividą. Papurtė ranką iš skausmo, tada apžiūrėjo raudonas dantų žymes ant delno. – Tu mažas išpera. Parodysiu, kaip kandžiotis. – Jis grėsmingai artinosi prie Deivido.

– Ne! – sušuko Džekas.

Ana suspiegė.

– Palik mano mamą ramybėje, – rėkė Deividas.

Vyras pasilenkė, čiupo jį už baltinių priekio ir trūktelėjo nuo grindų. Deividas mosikavo rankomis ir spardėsi. Keletą sekundžių vyras darbavosi abiem rankomis, kol sutramdė berniuką.

Baimindamasis, kad pistoletas per tą tampymąsi gali iššauti, Džekas prisivertė atsistoti ir nusvirduliavo prie grumtynių vietos.

– Grįžk atgal! – Nusikaltėlis įrėmė pistoletą Džekui į krūtinę, o Deividą pastūmė Anai, ši priglaudė kūkčiojantį berniuką prie krūtinės.

Džekas turi dvi išeitis. Arba mirti drąsaus kvailio mirtimi, arba klausytis sveiko proto – Anai ir Deividui nebūtų nieko gero, jeigu leistųsi nušaunamas. Jam norėjosi pulti tą kalės vaiką. Bet ko pasieks juos gindamas, jeigu bus nušautas?

Ir jis padarė ką liepiamas – pasitraukė.

Vyras vyptelėjo ir pasukiojo pečius, tarsi norėdamas juos atpalaiduoti.

– Taip jau geriau. Nėra jokio reikalo, kad visi čia būtų sudirgę.

– Aš nesudirgęs, – ramiai pasakė Džekas.

– Tada gerai, puiku. Neturime jokių problemų, ar ne? Neturėtume turėti. Nes mes – šeima. Aš čia buvau netoliese pakeliui į pietus ir pasakiau sau: „Negaliu praleisti progos aplankyti sūnėno ir brolienės, ar ne? Ne, ponia." – Jis plačiai

nusišypsojo Anai. – Jokių kraujo ryšių, džiaugiuosi tai sakydamas. – Akys ją tyrinėjo. – Dinas gerai pasirinko. Prisiekiu, viskas, prie ko tas vaikis prisiliesdavo, virsdavo grynu auksu, įskaitant ir tave, mieloji.

– Ko jūs norite, Herboldai?

Jis atsisuko į Džeką.

– Ne tavo prakeiktas reikalas. – Tada tuštybė paėmė viršų, ir jis kaip gaidys palenkė galvą į šoną. – Pavadinai mane vardu? Pažįsti mane?

– Kas nepažįsta?

Karlas nusijuokė ir linktelėjo.

– Aš televizijos įžymybė, tiesa? – Nedavė Džekui laiko atsakyti. – O tu neva tas samdinys.

Džekas tylėjo kaip burną užsisiuvęs.

– Taip, Sesilijus man pasakojo apie tave.

– Ar pasakojo ir apie Delrojų?

– Kad ruošiasi užversti kojas?

– Jis jau numirė.

– Jis miręs? – Karlas skeptiškai pasižiūrėjo į jį.

– Galiu parodyti nekrologą laikraštyje, – pasakė Džekas.

– Nebūtina. – Jis susimąstęs brūžavo pistoleto rankena žandą, tarsi kasytųsi. – Širdžiai gera pagalvojus, kad tas močkrušys svyla pragare. – Jis kurį laiką mėgavosi ta vizija, tada vėl pažvelgė į Džeką.

– O kaip tu?

– Man nieko.

– Sesis ne taip sakė. Jis pamanė, kad tu legalas. Galbūt federalas.

Džekas vos nenusijuokė, bet nuo skausmo šone tik žioptelėjo.

– Sesis klydo.

– Esi tiktai samdinys. – Buvo akivaizdu, kad Karlas juo netiki.

– Taip.

– Dabar, kai Delrojus miręs, ketini jį pakeisti?

– Ne. Tik lūkuriuoju, kol ponia Korbet atsistos ant kojų.

Karlas vyptelėjo, dar kartą lėtai jį nužvelgė, tada dirstelėjo į Aną ir vėl grįžo prie Džeko.

– Man taip nepasirodė. Man judu pasirodėte tikrai draugiški. Kartu einate į iškylas ir visa kita... – Jis parodė į maisto pintinę, kurią Ana numetė, kai vyras ją sugriebė. Jis pasilenkė ir pakėlė iš jos išriedėjusį obuolį, nusivalė į rankovę ir atsikandęs didelį kąsnį graukšnojo. – Tu ją jau dulkinai?

Džekas nieko neatsakė, nes suprato: Karlas stengiasi jį suerzinti, kad turėtų dingstį nušauti. Veikiausiai bet kuriuo atveju jį nušaus, bet kol jis pajėgs uždelsti, jie turės galimybę arba pabėgti, arba sulaukti pagalbos.

Ana jį stebėjo ir atidžiai sekė iš lūpų jo dialogą su Karlu. Jis tikėjosi, kad mato jo dešinę ranką judant prie diržo. Jo pirštai kiekvieną raidę dėstė lėtai, kad neatkreiptų užpuoliko dėmesio.

Norėdamas laimėti laiko ir atitraukti Karlą, jis pasakė:

– O brolis ne su jumis. – Jo pirštai rodė raidę *P*.

– Ne, Sesilijus šiandien negalėjo atvykti.

– Kur jis? *EI*.

Karlo šypsena sutrūkčiojo.

– Tu tikrai ne legalas? Užduodi daugybę klausimų apie dalykus, kurie joks sumautas tavo reikalas.

Džekas vylėsi, kad jam pavyks užlaikyti Karlą, kol Ana pastebės ir supras, ką jis rodo. *L*.

– Spėju, kad Sesilijus miręs.

– Užčiaupk žabtus!

– Kodėl, Karlai? – provokavo Džekas. – Aiškiai įsižeidžiate, kai kalba pasisuka apie jūsų vyresnįjį brolį. – *I*. – Ką jam padarėte? Užmušėte, kad visi banko pinigai liktų jums?

Karlas nukreipė pistoletą į Džeką.

– Žiūrėk, įspėju tave. Sakiau užsičiaupti.

S. Džekas neturėjo jokių iliuzijų, koks pavojingas Karlas Herboldas. Bet net labiausiai užkietėję nusikaltėliai turi savo Achilo kulną. Ir pirmu bandymu jį aptiko. Brolžudystė sunkia kaltės našta gula net ir ant žudikų maniakų.

Jeigu Ana ir pastebėjo jo siunčiamus signalus, neatsiliepė. Jis pradėjo iš naujo. *P*.

– O kaip mergina? Kaip jos vardas, tos kasininkės, kuri padėjo apiplėšti banką. – *EI*. – Kur ji, Karlai? Ar susidorojote ir...

Karlas kaire ranka smogė Anai į veidą.

Išpuolis buvo toks žiaurus ir netikėtas, kad akimirksniu visus paralyžiavo. Tada Deividas ėmė klykti, Karlas – juoktis, ir viskas, ką Džekas galėjo padaryti, leisti įniršiui vilnyti gyslomis, nes Karlas vis dar laikė nutaikęs pistoletą jam į pilvą.

– Tai tiesa, viršininke samdiny, ar koks ten velnias esi. Varinėji gudraus asilo plepalus, o ji gauna paragauti mano kumščio. Čia tik pradžia. – Ana laikė ranką prie kraujuojančios lūpos, bet visa jos esybė ir akys buvo kupinos išdidumo, kai žiūrėjo į katorgininką. – Galbūt ją išdulkinsiu per užpakalį, o judu su berniuku žiūrėsite. Manau, man tai labiau patiktų.

Džekas buvo bejėgis. Jeigu duotų Karlui bent kokią dingstį jį nušauti, tas nesudvejotų ir šiąnakt kuo puikiausiai miegotų. Prarasti savitvardą – ne išeitis, bet reikėjo sutelkti visas valios jėgas, kad toks bejėgis stovėtų, kai knietėte knietėjo perplėšti tam vyrui gerklę.

Kiekvienas įkvėpimas pereidavo per jį aštriu skausmo dūriu. Kalbant velnioniškai skaudėjo, bet balsas buvo vienintelis jo ginklas.

– Jūs iš tikrųjų kietas, Karlai. Ant ko užsipuldavote, kai buvote kalėjime? Ten nebuvo moterų ir vaikų.

Karlas sunkiai atsidūsėjo, papurtė galvą ir išleido šnypščiantį garsą.

– Štai už pastangas būti kietu vyruku.

Jis akimirksniu čiupo Anai už plaukų ir parklupdė ant kelių.

Mironui buvo karšta. Nė kiek ne geriau ir nuleidus mašinos langų stiklus, nes nebuvo jokio vėjo. Saulė spigino pro priekinį langą ir sunkė iš jo prakaitą. Jau išgėrė tris kokos. Karlas liepė jam sėdėti mašinoje. Jeigu negalima išlipti nusimyžti, geriau jau visai nebūtų gėręs, nors ir labai ištroškęs.

Jam buvo ir nuobodu. Nuo nuobodžio ėmė snūdas. Porą kartų jau knaptelėjo, tik staiga atsitokėdavo – kūnas krūptelėdavo.

Jeigu užmigtų ir nesaugotų pinigų, Karlas pašėltų ir klyktų ant jo, ir vadintų kvėša. Nenorėjo, kad Karlas pašėltų. Karlas – jo draugas. Jis neapvils Karlo.

Bet jis perkaitęs ir mieguistas. Ir truputį išsigandęs.

Jau praėjo daug laiko, kai Karlas išėjo. Sakė, kad turi kai kuo pasirūpinti.

– Atsimeni, Mironai, ką tau sakiau? Kokius du dalykus padarysiu, kai išeisiu?

– Užmuši močkrušius, kurie įkišo tave į kalėjimą.

– Teisingai. Na, vienas jau užverstas. Sesilijus. Dar du liko. – Jis patikrino savo revolverį persukdamas būgną. Mironui patikdavo, kai Karlas atrodydavo kaip kaubojus iš filmų. Jis mėgo filmus apie kaubojus.

– Tai ilgai neužtruks, Mironai.

Bet jau ilgai užtruko. Karlas jau turėtų grįžti. Kas, jeigu jam kas atsitiko? Kas, jeigu jį sugavo? Kas, jeigu visai negrįš?

Mironą persmelkė baimė. Jis nežino kelio į Meksiką. Ką darys su pinigais, kuriuos pavogė? Kur jis šiąnakt miegos?

Visas jo veidas žliaugė nerimo prakaitu. Jis brūkštelėjo rankove per kaktą ir nusivalė į akis srūvantį prakaitą. Marškiniai lipo prie kūno. Nuo karščio išbertas šakumas niežėjo. Niežulys darėsi geliantis. Jis muistėsi sėdynėje. Delnai sudrėko ir buvo slidūs. Jis pasidėjo pistoletą šalia ant sėdynės ir pabrūžavo delnus į kelnių klešnes.

Jeigu Karlas jo negrįš, jis iš tikrųjų persigąs.

Bet jeigu nedarys tiksliai kaip lieptas, Karlas pasius. Jis atsiminė, ką Karlas jam sakė.

– Dabar štai toks planas, Mironai. Ar klausaisi? Gerai. Puiku. Palieku pinigus čia su tavim. Pinigus, kuriuos pasiėmėme iš banko, atsimeni?

– Atsimenu, Karlai.

– Puiku. Jie bagažinėje, gerai?

– Gerai.

– Aš negaliu jų pasiimti, nes žmogus, tempiantis brezentinį krepšį, atkreiptų dėmesį. Tad nusprendžiau juos palikti čia. Supratai?

– Aišku, Karlai.

– Neužsnūsk.

– Neužsnūsiu.

– Tu sargybinis. Niekam neleisk prisėlinti prie tavęs. Ar turi savo ginklus?

– Čia, Karlai. – Jis pakėlė pistoletą, kad parodytų Karlui, jog ginklas paruoštas. Užtaisytas šautuvas gulėjo jam ant kelių.

– Gerai dirbi, – pasakė Karlas, ir Mironas pasijuto išdidus. – Ir dar, jeigu kas nors prieis prie mašinos, nušauk.

– Gerai, Karlai.

– Aš liepiu. Tai svarbu. Nekalbėk, nieko nedaryk, tik nušauk kiekvieną, kuris prieis arti.

– Gerai, Karlai. Ar galiu išgerti kokos?

– Aišku. – Karlas padėjo šešių kokos skardinių pakuotę ant sėdynės šalia jo.

– Kur tu eini, Karlai?

– Jau sakiau, Mironai, kad turiu kai ką padaryti.

– Ar galiu eiti kartu?

– Jėzau. – Ir jis pikčiausiai iškvėpė, taip darydavo, kai ruošdavosi pasiusti, ir Mironas girdėjo jį sakant kažką... kad jis atrodo kaip klajojantis pabaisa ir kad jį temptis kartu būtų tas pat, kaip po pažasčia neštis „Uzi“ automatą.

Mironas nesuprato tos visos tirados, bet suprato, kad taip pasakė Karlas ir kad tai paaiškinimas, kodėl jis turi sėdėti mašinoje ir saugoti pinigus bagažinėje, ir nušauti žmones, jeigu jie prieitų prie jo.

Bet Karlas jau ilgai negrįžta. Jam darėsi baisu. Slidus smilius žaidė su gulinčio ant šlaunų šautuvo gaiduku. Apsiverkė iš baimės būti paliktas vienas. Jis nežinos, ką daryti, jeigu Karlas negrįš. Jis nežinos, kaip vienam pačiam persigauti per sieną ir susirasti saldžią Meksikos pupytę.

Jis spoksojo į tolumą, kur paskutinį kartą matė Karlą, ir norėjo, kad šis vėl pasirodytų. Jis tai čiulpė, tai kramtė apatinę lūpą. Vėl nusivalė prakaitą nuo kaktos. Pasižiūrėjo per petį pro užpakalinį langą.

Tai, ką pamatė, privertė jį išleisti garsą, reiškiantį didžiausią sielvartą.

Automobilis jau lėtino greitį ir stojo šalia.

Keturiasdešimt penktas skyrius

Kaip viskas pasikeičia per parą, pagalvojo Emoris Lomaksas.

Vakar jis skaičiavo ilgas valandas, kol baigsis darbo diena ir galės pasitraukti, ir išsilaižyti žaizdas, kurias padarė žmogus, vardu Džekas, užpuolęs jį jo paties kabinete. Jis pabruko uodegą ir nusliūkino namo, ten prarijo keletą aspirino tablečių, kad nuslopintų galvos skausmą, kurį sukėlė per pietus išgertas alus. Nelaimei, vėliau skausmą vėl prisišaukė, išgėręs keletą stiklų burbono. Jis nebuvo geras gėrovas, burbonas jį išversdavo iš kojų.

Tada užklupo audra. Kiekvienas žaibo blyksnis, kiekvienas perkūno trenksmas, rodės, buvo nutaikytas tiesiai jam į smegeninės vidurį, ir vienintelis jų tikslas buvo padidinti jo kančias. Galvą vis labiau skaudėjo, užtat uraganas jį labai menkai tepalietė.

Jis nežinojo, kada štorminiai vėjai nuplėšė langines ir nurideno gatve metalines šiukšlių statines. Nieko nenujautė apie baisią liūtį, kuri perpildė nutekamuosius griovius ir užtvindė jo garažą iki pat jaguaro ašių. Nieko nežinojo apie tornadą iki pat šio ryto, kai radijo žadintuvas jį prikėlė ir pradėjo transliuoti žinias.

Kai uraganas jo bendruomenėje kėlė sąmyšį, jis siurbė burboną, kol paniro į girto kliedesius, kartkartėmis išsiveržiančius savigaila, tarpais išmušančius šaltu prakaitu iš bai-

mės, kad dviveidiškumas ir machinacijos jį sužlugdys, kartu be perstojo galvoje tvinkčiojo kaubojaus Džeko patyčios.

Dabar, malonioje kondicionieriaus vėsoje spausdamas keliu į Korbetų ūkį, jis šimtąjį kartą savęs klausė, kas per velnias tas vyrukas įsivaizduoja esąs, kad gali taip iš aukšto su juo kalbėti. Nekviestas įsiveržė į jo kabinetą. Grasino sužaloti. Net peilį laikė prie gerklės! Jėzau, koks įžūlumas.

Gyvenimo vertybių skalėje tokia persona kaip Džekas net neįrašyta. Pasipūtęs dėl savo raumeningo kūno ir rūstaus veido – kaip „Marlboro" vyro, tas kaubojus tėra šiuolaikinis raitas valkata, juokdarys, dykaduonis, neturintis nė dviejų centų kišenėje.

Kodėl, po velnių, leidosi to vyruko gąsdinamas savo paties tvirtovėje – pats niekaip nesuvokė. Aišku, išpuolis buvo netikėtas. Buvo patykotas ir užkluptas iš pasalų. Nėra abejonės, tai viena priežastis, kodėl jis taip gėdingai greitai pasidavė.

Antra – jis ką tik buvo baigęs keblų susitikimą su Konotu ir jo kolegomis, dideliais šulais ir stambiais lošėjais, ir jiems išdalijo krūvą rizikingų pažadų, kuriuos bus sunku ištesėti.

Turėti Džesį Garsiją tarp savo priešų irgi buvo gniuždanti mintis, bet tas tipas Džekas prisipažino melavęs per jų susitikimą, tad gal jis apie viską melavo. Iš kur Emoriui žinoti, ar juodu iš viso buvo susitikę? Jam neteko girdėti, kad Garsija būtų kada atsisukęs prieš klientą. Neatrodo, kad ir dabar įduodamas užsakovą jis rizikuotų suteršti savo verslo reputaciją. Net ir dėl švento atminimo dėdės batsiuvio, tokiu ar anokiu vardu.

Taigi jo išgąstį galima pateisinti kuria nors arba ir visomis šiomis švelninančiomis aplinkybėmis. Arba neįprastu alaus gėrimu per pietus. Arba priskirti slegiančiai vakarykštės popietės tvankai. Smegenų suminkštėjimui. Kam tik nori.

Svarbiausia, jis suprato, dėl ko kaubojus taip stengėsi. Anos Korbet fermos darbininkas jam pavydi, todėl ir parodė savo raumenis. Baisus daiktas.

Kita vertus, Anos Korbet nuosavybės įsigijimas – išties didelis daiktas. Tarp jo ir šitokio lobio bando atsistoti kažkoks neva kietas vyrukas su savo grasinimais, nors netinka jam net batų valyti.

Šį rytą Emoris atsibudo klaikiai pagiringas, bet su švaresne galva ir tvirtu supratimu, ką turi daryti. Anos užkariavimo neatidėlios. Dar šiandien turi rimtai to imtis.

Ji gali ir toliau vaidinti šaltą, bet kai jį pažins, susileis kaip vaškas. Vienintelis būdas, kad jį pažintų, praleisti daugiau laiko su ja. Tai jis ir ruošiasi padaryti. Šiandien bus mandagumo vizitas. Jis pasiūlys jai savo paslaugas, o ateinančias kelias savaites rodys jai kuo nuoširdžiausią dėmesį – profesinį ir asmeninį.

Kai Ana Korbet taps priklausoma nuo jo kilnumo ir gerumo, va tada pasitelks visą savo žavesį ir leis jai manyti, kad ją mergina, – bet tik tol, kol reikalas bus baigtas. Būtų nieko prieš paragauti jos gėrybių, bet būtų prakeiktas, jeigu leistųsi pažabojamas kurčios bobos ir jos triukšmingo vaiko.

Kaubojus Džekas įspėjo jį laikytis atokiau nuo jos.

– Ak, kaip išsigandau, – ištarė į prabangų jaguaro prietaisų skydelį. Ką tas bernas jam padarys? Perrėš gerklę? Primuš? Emoris išsišiepė. Gąsdinimo taktika. Tai ir visas jo arsenalas, bet Emoris nepasiduos.

– Duok kaubojui baisiai atrodantį peilį, ir jis įsivaizduos esąs Džimas sušiktas Bovis, – sumurmėjo spausdamas stabdžius.

Tolėliau kelkraštyje stovėjo automobilis. Kiek Emoris matė, tik vienas žmogus sėdėjo keleivio sėdynėje.

Emoris tikrai nesirgo altruizmo liga, jis buvo politikas. Didžiavosi savim, kad puikiausiai moka pridengti savo šikną. Jeigu mašina sugedusi, o tas asmuo pasirodytų esąs banko klientas, kuris vėliau papasakotų, kad Emoris Lomaksas prašvilpė pro šalį ir nepasiūlė pagalbos, būtų blogi viešieji ryšiai. Blogi visais atžvilgiais, nes jo santykiai su banko prezidentu ir taip prasti.

Bet jeigu būtų pasakyta, kad Emoris Lomaksas – tikras gerasis samarietis, nebijantis vargintis dėl patekusio į bėdą žmogaus, tai jam pelnytų keletą reikiamų gerumo taškų.

Maloni šypsena savo vietoje, ir jis prisigretino prie automobilio.

– Galėjai paskambinti.

Koros balsas buvo kaip niekad šaltas. Ji buvo prislėgta, ir tai Eziui, kai dabar jo tokia nuotaika, visai nepatiko. Jautėsi, tarsi jai sakytų „išsiaiškinome" ir norėtų padėti ragelį.

– Žinojai, kad jaudinsiuosi, – ištarė ji priekaištingai.

– Tikrai?

Šis juokelis ją rimtai supykdė. Įsižeidusi atsiduso.

– Ezi, ne kivirčytis su tavim skambinu. Net ir čia girdėjau pranešimus apie uraganą rytų Teksase praėjusią naktį. Per televiziją sakė, kad tornadas Bleverį kone nušlavė. Valandų valandas skambinau ir tik dabar prisiskambinau. Kai neatsakei namų telefonu... na, įsivaizduok save mano vietoj. Ar neišsigąstum, jeigu neatsiliepčiau? Prisigalvojau pačių baisiausių dalykų.

– Vakar vakare paskambino šerifas ir paklausė, ar negalėčiau pagelbėti ištikus tokiai nelaimei.

– Ir viską metęs puolei. – Jos sarkastiškoje intonacijoje girdėjo, koks jis beviltiškas menkysta, nes praradęs visą išdidumą ir savigarbą griebiasi už šiaudo, norėdamas įrodyti savo vertę.

– Taip, puoliau, – atsakė jis. – Gerai jaučiausi, kad esu reikalingas, kad kažkas manęs ieško. Ir nesvarbu kas.

Jam nebūdinga stengtis nuginčyti Korą, bet, velniai rautų, tornadas jo vos neužmušė. Negana to, jis visą naktį gėrė prastą kavą, valgė užkandžius iš automato, budėjo prie policijos radijo ryšio ir paleido jaunesnius, pajėgesnius pareigūnus eiti prie darbų, kuriems jau per senas.

Budėti prie pulto. Kai jis prisistatė, jam davė tokias pareigas. Ne ieškoti ir gelbėti. Ne sekti potvynius. Jokio vyriško darbo. Jis tiko tik tam, ką ir kokia sena ponia padarytų. Viskas, ko jiems reikėjo, tai kad kas nors priimtų ir siųstų pranešimus, vienintelė tam reikalinga kvalifikacija – kad budėtojo kūnas būtų šiltas. Tokį darbą jie pavedė tvarkos palaikymo veteranui su penkiasdešimties metų patirtimi.

Blogiausia, kad taip ir nepasakė susirinkti amuniciją ir pačiam imtis darbo. Jis būtų nuo to pradėjęs. Kai šiandien rytą telefono ryšys buvo atkurtas, jo laukė dar vienas pažeminimas. Jį pašalino nuo pulto ir pasodino prie telefono atsakinėti į paprastų piliečių skambučius ir, jeigu reikia, jiems pagelbėti.

Jo požiūriu, turėjo teisę būti truputį suirzęs, ypač kalbėdamas su žmona, kuri nusprendė jį palikti.

– Kada paskutinį kartą valgei? – paklausė ji.

– Dėl to nesirūpink. Liusė stengiasi, kad būčiau pamaitintas.

– Liusė iš „Darbščiosios bitės“?

– Ar pažįsti kokią kitą Liusę?

– Tik paklausiau.

– Taip, Liusė iš „Darbščiosios bitės“, – kandžiai pakartojo. – Visą laiką ten valgau.

Tai ją pribaigė. Ji ilgai tylėjo, ir Ezis mėgavosi jos susinervinimu. Tegul paspėlioja, pagalvojo.

Galiausiai ji pasakė:

– Nors tu malonus kaip šnypščiantis virdulys ant užpakalio, man palengvėjo sužinojus, kad tau nieko neatsitiko.

Jis nesijautė gerai, tačiau tai praeis. Į gumbą ant smilkinio neverta kreipti dėmesio. Jis nemiręs, rimtai nesužeistas ir neprispaustas tarp sugriuvusio pastato sijų, tai ji ir turėjo omeny.

– Kaip laikosi namas? Ar nukentėjo?

– Dar nebuvau namie ir nežinau. – Jis pasistengė, kad tai nuskambėtų abejingai. – Visoje valstijoje nėra elektros. Čia

turime avarinį generatorių. Gelbėtojai dirba visą parą, bet centras baisiai nuniokotas, todėl ten mestos didžiausios pajėgos. Reikia padėkoti telefonų bendrovei, kad taip greitai atkūrė ryšį. Taigi visos linijos žvanga. Turiu baigti, Kora.

– Tada baikim, na... Bet ar tu tikras, kad tau viskas gerai?

– Sveikas kaip ridikas.

– Paskambink, kai atsikvėpsi.

Nekreipdamas dėmesio į jos kenčiantį balsą, jis trumpai ištarė „tai iki" ir padėjo ragelį. Jeigu taip baisiai jai rūpėtų, puikiausiai galėjo sėsti į savo biuiką ir važiuoti namo.

Vos baigė pokalbį, telefonas vėl suskambėjo.

– Šerifo įstaiga.

– Taip, ak, pone, mano kieme tuntas gyvačių. Kai upelio vanduo nuslūgo, jos liko, visur raitosi. Žmona eina iš proto. Vienam šuniui įkando.

Ezis girdėjo medžioklinių šunų lojimą, moters spiegimą ir dar kažkokius neaiškius garsus. Jis uždavė įprastus klausimus ir užrašė vyro atsakymus į nustatytą trumpą formą. Kai skambintojas pasakė savo kaimo vietovės adresą, Ezis paklausė:

– Tai jūsų telefonas veikia?

– Ne, pone, mirtina tyla. Skambinu iš mobiliojo.

Ezis pažadėjo, kad pareigūnas atvyks, kai tik bus laisvas, bet galįs ir užtrukti. Jis perspėjo vyrą būti atsargiam, kol atvyks pagalba, tačiau negąsdino, kad ir po savaitės, net po mėnesio name dar gali aptikti gyvačių. Po potvynių taip atsitinka.

Kitas skambintojas pyko ant kaimyno.

– Jeigu būtų tą savo atsiprašant tvorą geriau sutaisęs, jos nebūtų nupūtę į mano baseiną.

Ezis patarė ją ištraukti kartu su kaimynu ir neužimti telefono linijos dėl tokių menkniekių. Pamokymas nelabai padėjo įtūžusiam žmogui. Kai jis pradėjo plūstis, Ezis klinktelėjo ragelį.

Šiandien nesijautė geraširdis. Jau prieš keletą valandų jo pakantumo ribos buvo peržengtos. Kiekvienas, kuris jam įkyrėdavo su kokiais niekais, greitai sulaukdavo atkirčio. Tad kai telefonas vėl suskambėjo, jis beveik suurzgė į ragelį:

– Šerifo įstaiga.

– Kas čia?

– Ezis Hardžas.

Tyla.

– Ar jūs neatsistatydinęs?

– Kuo galėčiau padėti, ponia?

– Nesu tikra, kad galėsite. Iš tikro suprantu, kad jūs dabar baisiai užimti. Veikiausiai net nebūčiau skambinusi. Tai tikriausiai niekai.

– Koks jūsų vardas, ponia.

– Atleiskit. Aš – Ela Presli. Iš banko. Emorio Lomakso sekretorė.

Tuo blogiau jums, pagalvojo Ezis.

– Ar šiandien bankas dirba?

– Ne, pone. Nėra elektros ir keletas langų išdaužti. Ką tik ėmė veikti telefonas. Keletas iš mūsų atėjome, suprantate, padėti apsitvarkyti.

– Jus apiplėšė ar kas? – paklausė ironiškai.

– Ne, ne, nieko panašaus. Priežastis, dėl kurios skambinu... na, ponas Lomaksas prieš kurį laiką išvyko, o prezidentas ketvirtą valandą šaukia visų darbuotojų susirinkimą dėl nepaprastosios padėties, ir niekaip nesusisiekiu su ponu Lomaksu, kad apie jį praneščiau.

Eziui tai nuskambėjo kaip dar vienas asmeninis rūpestis. Kas šiandien darosi žmonėms? Ar tornadas iščiulpė visą sveiką protą iš Bleverio apygardos? Pamažu baigėsi ir tas kantrybės lašas, kuris liko po Koros skambučio.

– Ponia Presli, nesuprantu, kaip...

– Aš jūsų netrukdyčiau, bet ponas Lomaksas niekada nebūna be ryšio. Niekada. Visada pasiekiamas arba mobiliuo-

ju, arba žinutę priima atsakiklis. Bet jis nei telefonu atsako, nei į mano žinutes atsiliepia.

– Gal juos išjungė?

– Taip nebūna. Labiausiai man neramu, kad jis išvyko į Korbetų ūkį. Ponia Korbet – juk žinote tą kurčią ponią? – na, ji banko klientė. Ponas Lomaksas pats tvarko jos sąskaitą. Jis nerimavo, kad gal ji neturi elektros ar telefono, tad pasakė man vykstąs ten patikrinti.

Ezis nusišypsojo dėl ponios Presli naivumo. Lomaksas išjungė savo atsakiklį, nes yra su Ana Korbet ir nenori, kad kas trukdytų. Prisiminęs, kaip Korbet atrodė aną vakarą, Ezis negalėtų kaltinti bankininko, tačiau jis taip pat neįsivaizdavo, kad ta ori ponia turėtų romaną su tokiu pasturlaku kaip Lomaksas.

– Jis netrukus pasirodys, – abejingai pasakė. – Jumis dėtas per daug nesirūpinčiau.

– Ir aš nesijaudinčiau, jei vakar popiet nebūtų kai kas nutikę.

Ezis užgniaužė žiovulį ir parėmė žandą kumščiu. Net užsimerkė.

– Kas atsitiko vakar popiet?

– Vyras atėjo į banką ir norėjo pasimatyti su Lomaksu. Kai pasakiau, kad jis dar negrįžęs iš pietų, pasakė palauksiąs ir nuėjo paskui mane į asmeninį Lomakso kabinetą.

– Koks vyras?

– Juodu su ponu Lomaksu tvirtino esą seni koledžo bičiuliai, bet viena kasininkė vėliau man sakė, – kai susitikome per kavos pertraukėlę, – kad jis toks pat pono Lomakso brolijos narys, kaip mes kinės. Kasininkė sakė, kad jis Korbetų samdinys ir veikiausiai net nesimokė koledže.

Ezis atsimerkė. Nuleido kumštį ir pasistūmėjo pirmyn, kol abi alkūnės atsirėmė į stalą ir laisva ranka galėjo pasitrinti kaktą. Darėsi įdomiau.

– Kodėl du suaugę žmonės turėtų stengtis prakišti samdinį kaip brolijos laikų draugą?

– Čia labai paslaptinga, šerife. Netikiu, kad jie išvis draugai. Girdėjau pakeltus balsus už durų, tarsi jie ginčytųsi. Ir nesvarbu, kaip stengėsi mane apgauti, kad galvočiau, jog tai pokštas, tas peilis...

– Peilis?

– Ar jums dar nepasakojau?

– Ne, ne, nepasakojote. – Ezis pasičiupo bloknotą ir pieštuką. – Bet dabar tikrai noriu, kad papasakotumėte.

Keturiasdešimt šeštas skyrius

Ezis niekino Emorį Lomaksą. Buvo prakeiktai kvaila sukti galvą dėl to klastūno, dar mažiau vertėjo jam paskirti valandą savo laiko. Tai šitiek truks nuvažiuoti į Korbetų ūkį ir atgal. Praėjus penkiolikai minučių, kai paliko šerifo įstaigą, jis vis dar svarstė, grįžti ar ne į miestą.

Dėl miego trūkumo akys kaip smėlio pripiltos. Nors Korai sakė esąs maitinamas, buvo alkanas ir grobas grobą rijo. Kiek prisimena, paskutinis suvalgytas neįvyniotas į celofaną dalykas buvo obuolių pyragas, kurį jam Liusė pastūmė vakar popiet.

Tarpumentyje skaudžiai maudė, nes visą naktį pragunksojo prie stalo aiškindamas, kuriuo keliu važiuoti pareigūnams, kai jie skambindavo sutrikę, nerasdami įstrigusių vairuotojų ar kitų piliečių, papuolusių į panašią bėdą.

Jis taip ilgai sėdėjo, kad sąnariai sustingo ir ėmė pjauti artritas. Nuo per didelės kavos dozės taip sunkiai alsavo, kad ir kupranugaris būtų suklupęs. Jam mirtinai reikėjo nusiskusti ir išsimaudyti.

Ir apskritai jautėsi kaip pragare.

Veikiausiai taip ir atrodė, nes šerifas Fosteris liepė padaryti dviejų valandų pertrauką. Jam reikėtų pasitikrinti galvą, jeigu ruošiasi pusę to laiko iššvaistyti ieškodamas Emorio Lomakso. Gerai, bent Kora nežino, kad jis dar kartą kyla

medžioti grobio remdamasis vien intuicija. Ji pranašautų jam bėdą.

Ne Lomakso gerovė jam rūpėjo, per audros paliktas lūženas skubėti į ūkį jį ginė noras sužinoti daugiau apie tą samdinį. Delrojaus samdinys turėjo turėti labai rimtų priežasčių nemėgti Lomakso, jeigu jau kišo peilį prie jo gerklės. O gal tokias stiprias kibirkštis tarp vyrų įžiebė Ana Korbet? Negi jis susidūrė su paprasčiausiu senamadišku pavydu? Jeigu taip, romanas išties rutuliojasi labai greitai. Nors meilė kartais taip paveikia. Štai kad ir juodu su Kora.

Taip, pažiūrėk į save ir Korą.

Jis sąmoningai rūgščia gaida baigė jų pokalbį telefonu. Dėl to graužiasi. Paprasčiausias pyktis pastūmėjo atžariai numoti į jos nuogąstavimus. Turėtų paskambinti jai ir atsiprašyti. Paskambins, kai parvažiuos į miestą. Iškart, kai tik parvažiuos.

Grįžęs mintimis prie einamųjų reikalų, jis prisiminė dieną „Pieno karalienėje", kai Delrojus pristatė jam savo naująjį darbininką. Šis Eziui nepasirodė draugiškas ir kalbus. Bet neatrodė ir nekantrus karštakošis.

Be abejo, Emoris Lomaksas net ir šventąjį išvestų iš kantrybės. Kaip tada, kai įsiveržė į šerifo įstaigą ir pareikalavo, kad Ezis ką nors darytų su paukščiais, kurie „tuštinasi" ant jo angliškos importinės mašinos aikštelėje, rezervuotoje banko darbuotojams.

Ezis išklausė kiekvieną jo karštligiškos tirados žodį ir kai Lomaksas pagaliau pritrūko kvapo, ramiai paklausė, negi jis tikrai galvoja, kad šerifo įstaiga gali kaip nors pakeisti žvirblių šikimo įpročius. Lomaksas buvo pribaigtas, o pavaduotojai ir visas personalas vos negavo trūkio iš juoko.

Nieko stebėtino, kad tas naujokas mieste nemėgsta Lomakso. Mažai kas jį mėgsta. Daugelis, kurie kreipdavosi į Lomaksą paskolos, veikiausiai mielai jį būtų užmušę. Skirtu-

mas tik toks, kad niekas iš Ezio pažįstamų impulso pagauti nebuvo taip toli nuėję.

Bet jeigu Lomaksas jaučia, kad jo gyvybei gresia pavojus, kodėl nepranešė policijai apie užpuolimą? Nebuvo tokio pranešimo. Ezis patikrino. Gal tas atsitikimas išties buvo dviejų koledžo laikų bičiulių išdaiga, ir sekretorė tiesiog klaidingai suprato.

Šiaip ar taip, nesvarbu, kaip viskas baigėsi, žmonės neturi švaistytis peiliais. Net ir juokais tai pavojingas užsiėmimas. Štai kodėl jis buvo pakeliui į Korbetų ūkį. Jeigu Lomaksas lanko Aną Korbet ir ten susidurs su samdiniu, ir vienas kuris ar abu jaučia jai stiprią aistrą, – visos prielaidos įsiplieksti gaisrui.

Ir, po perkūnais, jis tiesiog šikna jaučia, kad čia yra dar kažkas, ko akys nemato. Galima jį vadinti nukvakusiu, senu ir maniaku, galima vadinti kvailiu, bet jis turi penkiasdešimties metų patirtį tvarkant panašius reikalus, o čia kažkas nesueina. Mažų mažiausiai verta nepasivarginti tai patikrinti.

Kai praeitą vakarą jis prisistatė, Fosteris skubia ir trūkčiojančia maniera pasakė: „Laikykite save pavaduotoju." Teisiškai Ezis veikė kaip oficialus asmuo, nors abejojo, kad Fosteris duotų jam leidimą ieškoti dingusio asmens. Bet kad Fosteris to nežino, neturėtų jo įžeisti. Be to, jis vis dar užsiėmęs uragano padariniais, tad kam jį trukdyti dėl tokių paprastų dalykų?

Nors fiziškai jis jautėsi varganai, buvo gera vėl vairuoti tarnybinę mašiną. Jo linkolną kažkas užstatė. Kai paklausė, ar per pertrauką galėtų paimti budinčią mašiną, pavaduotojas, perėmęs telefono kilnotojo pareigas, mestelėjo jam raktų ryšulį.

Mašina patogi ir pažįstama, kaip senas flanelinis chalatas, kurį jis – Koros siaubui – kokį tuziną kartų gelbėjo iš labdarai skirto krepšio. Galimybė vėl vairuoti patrulinę mašiną buvo gana svari priežastis vykti į šią misiją. Galėjo lygiai taip pat

sėkmingai toliau tirti Elos Presli prašymą, kaip ir trumpai nusnūsti, o paskui jaustis dar blogiau, arba apžiūrėti, kokią žalą jo namui padarė audra, ir sukti galvą, kaip jį sulopyti, arba sukti galvą dėl mįslingo Makorkl bylos rakto, kurį jam paliko mirštantis žmogus.

Kora jam ir dėl to pranašautų bėdą.

Mironas buvo arti ašarų.

Karlas vis dar negrįžęs, ir jis jau buvo rimtai išsigandęs.

Jis taip bijojo, kad kažką padarė blogai.

Karlas jam liepė nušauti visus, kurie prieis arti mašinos.

Bet jis leido žmogui mašinoje pravažiuoti pro šalį ir jo nenušovė.

Priartėjusi prie vairuotojo durelių, mašina visiškai pristabdė. Žmogus pasilenkė ir pažiūrėjo į jį. Tada paspaudė ir greitų greičiausiai nuvažiavo, ir Mironas nebegalėjo jo nušauti.

Jį apėmė panika pagalvojus, kad Karlas tai sužinos. Bet dar didesnė panika ėmė pagalvojus, kad Karlas nesiruošia grįžti jo pasiimti ir kad jis liks vienas ir nežinos, ką daryti, kai sutems. Jau geriau tegul Karlas rėkia ant jo ir vadina pusgalviu, nei jį palieka.

Gal pulti prie vairo ir važiuoti ta kryptimi, kuria Karlas nuėjo? Gal eiti ieškoti Karlo? Bet nežino kelio. Kas, jeigu jo neras? Kas, jeigu Karlas grįš, o jis bus pasitraukęs? Tada Karlas tikrai pasius, kad nesielgė kaip lieptas.

Todėl jis toliau sėdėjo ir prakaitavo, ir saugojo pinigus.

Bet kitą žmogų, kuris eis pro šalį, jis nušaus.

Tada, jeigu Karlas ir sužinos apie tą pirmą žmogų, nebus toks piktas.

Taip nusprendęs, Mironas net nesuunkštė iš baimės ir nerimo, kai pamatė artėjant mašiną. Matė ją išoriniame veidrodėlyje. Neatsisuko ir nepasižiūrėjo, laikė galvą tiesiai. Mašina sulėtino ir sustojo kelkraštyje už jo. Apsidžiaugė, kad

ji sustojo, nes norėjo ką nors nušauti, kad Karlas didžiuotųsi esąs jo draugas.

Tai buvo policijos mašina. Ant jos balto šono mėlynos raidės. Skersai stogo švyturėliai. Jie neįjungti, bet mašina su raidėmis ant šono ir lempomis ant viršaus reiškė priešą. Karlas labiau už viską nekentė farų. Karlas bus ypač patenkintas, jeigu jis nušaus farą.

Vairuotojas atidarė dureles ir išlipo.

– Ei, bičiuli, turite bėdų dėl mašinos?

Mironas veidrodėlyje stebėjo jį artėjant iš vairuotojo pusės. Kai priėjo arčiau, Mironas girdėjo jo žingsnius per žvirgždą. Pirštas buvo prakaituotas, bet tvirtai laikėsi ant gaiduko.

– Gal reikia pagalbos?

Kai pareigūnas pasilenkė ir nusišypsojo pro atvirą langą, jis pakėlė šautuvą ir iššovė.

Emoris Lomaksas išsitraukė burnos gaiviklį iš švarko krūtinės kišenėlės ir švirkštelėjo į burną šaltmėčių. Pasižiūrėjo į savo atvaizdą užpakalinio vaizdo veidrodėlyje ir nusiramino – nuo ką tik kelkraštyje pamatytos pabaisos jis neatrodo išsigandęs.

Jis pristabdė pasiūlyti pagalbą sugedusios mašinos keleiviui, bet vos tik su ja susilygino, išsigando dėl savo gyvybės. Tiesiai į jį spoksančios akys buvo bespalvės ir dar raudonai apvedžiotos. Jos buvo įsodintos į bekraujį veidą, plaukų kupeta atrodė kaip Helovino perukas. Niekada nieko panašaus nebuvo matęs, ir tai velnioniškai jį išgąsdino.

Nusišvilpt ant gerų norų ir viešųjų ryšių. Net jei tas vaiduoklis būtų buvęs banko klientas – bet taip neatrodo; kartą pamatęs, kas galėtų pamiršti tokį veidą? – jis nė neketino sustoti. Užkaukinęs variklį, rovė iš ten kaip velnias ir nesulėtino, kol nepasiekė Korbetų valdos vartų.

Prieš išlipdamas suglostė plaukus ir nutaisė šypseną veidrodyje. Viskas aplink atrodė neįtikimai ramu. Nieko nema-

tyti. Užlipęs priekiniais laiptais, suirzo pastebėjęs, kad jo užstatas mažumą nukentėjo nuo uragano, daugiausia kliuvo tvartui. Tačiau namas atrodė sveikas, tik vieno priekinio lango stiklas išdaužtas.

Jau ruošėsi skambinti, bet prisiminė, kad elektros veikiausiai nėra. Triskart stipriai pabeldė į durų staktą. Už durų iškart atsiliepė – ne kas kitas, kaip vyras, kuris puikavosi pačiame jo nekenčiamiausių žmonių sąrašo viršuje.

Džekas šiurkščiai paklausė:

– Ką čia veikiate, Lomaksai?

– Tai ne jūsų reikalas, atvykau pas ponią Korbet. Gal malonėtumėte pakviesti ją prie durų.

– Ji nepasiekiama.

– Ką reiškia „nepasiekiama"?

– Tai ir reiškia – ji nepasiekiama. Pasakysiu, kad buvote užsukęs. – Vyro įžūlumas siutino. Nė kruopelės mandagumo pažiūrėti tiesiai į akis. Žiūrėjo pro jį, akys lakstė iš vieno kiemo krašto į kitą. – Pasimatysime.

Jis bandė uždaryti duris, bet Emoris žengtelėjo ir ranka jas sulaikė.

– Ei, Džekai, – jis nusišiepė. – Reikalauju pakviesti ponią Korbet.

– Ji dabar negali su jumis susitikti. Be to, net nenori jūsų matyti.

Emoris užsiplieskė.

– Iš kur žinote, ko ji nori ar nenori? Gal tegul pati pasako, nori ar ne mane matyti.

– Aš tai sakau už ją. Dabar eikite.

Samdinys jį vijo lauk kaip priklydusį šunytį. Emoris to nepakęs.

– Kas, po velnių, jūs toks, kad taip su manim kalbate?

– Patikėkit, Lomaksai, kada nors mudu susėsime prie alaus ir aš išvardysiu visas priežastis, kodėl manau, kad jūs

esate šiknius. Bet dabar ne dėl to prašau išeiti. Prašau išeiti, nes taip jums pačiam bus geriausia.

– Iš tikrųjų?

– Patikėkite.

– Na, aš jumis netikiu. Tai jums būtų geriausia, jeigu išeičiau.

– Tebūnie. Bet šito nori ir ponia Korbet.

– Ponia Korbet, – jis nusišaipė. – Kaip mandagu. Ir kaip klastinga. Visi mieste žino, ką su ja darote. Pavaduojat senį, tiesa? Ar bent pakeitėte paklodes po jo mirties, ar tiesiog šokote į lovą ir puolėte...

– Užsičiaupkit.

– Arba kas?

– Tiesiog nešdinkitės.

– Niekur neisiu, kol nepasakysiu poniai Korbet, kad jeigu nori, jog būčiau jai geras, verčiau tegul pradeda būti ir man gera. – Jis bandė pastumti vyrą į šoną, bet šis nepasidavė. – Praleiskite.

– Negaliu jūsų įleisti.

– Per viršų, aplink ar per jus, bet aš vis tiek einu vidun. – Emoris pavargo būti žeminamas Anos Korbet ir jos samdinio. Nesileis šitaip įžeidinėjamas, nesitrauks. Jeigu ji gali taip žemai pulti – miegoti su karviaganiais, nenusipelno mandagaus elgesio.

Nuo šios akimirkos visus susitarimus šalin. Daugiau jokių ponas Šaunusis Vaikinas. Jis smogs atgal su kaupu. Pareikalaus grąžinti visą skolą, perims turtą, įteiks jį Konotui ir taps korporacijos herojumi.

Pamokys tą bobą, kaip jį niekinti!

Bet pasakys tai jai pats, kol piktas ir jo apsisprendimas dar tvirtas. Nors Korbet kurčia, privers ją suprasti.

Tačiau pirma reikia prasmukti pro tą berną. Emoris vėl pabandė nustumti jį iš kelio, ir kai to ėmėsi, jie įsitraukė į negarbingas grumtynes.

– Nesileisiu išvaromas samdinio, – niekinamai sušvokštė Emoris.

Jis iš visų jėgų pastūmė vyrą į krūtinę ir patenkintas pamatė, kaip šio veidas nuo baisios kančios išbalo. Jis loštelėjo atgal į koridorių. Išnaudodamas progą, Emoris įsiveržė vidun.

Jis visiškai sutriko.

Ana klūpėjo ant grindų.

Berniukas buvo prispaustas prie sienos, prie jo galvos ginklas.

Vyras su ginklu...

Ginklu?!

Keturiasdešimt septintas skyrius

Deividas neatsitokėjo iš siaubo. Vos už poros metrų nuo jo mirtinai nušovė vyrą. Jis verkė, ir, matyt, gana garsiai, nes Karlas čiupo jį už peties ir stipriai papurtė.

– Baik bliauti, vaike. Girdi mane?

Ana ištiesė rankas į sūnų, ir Karlas pastūmė Deividą jos pusėn.

– Užčiaupk tą prakeiktą vaiką.

Ji nežinojo, ką Karlas jai ruošė, kai parklupdė ant kelių, nes tada atvyko Lomaksas. Džekas buvo nugara į ją, tad nematė, ką jis sakė, bet iš to, kaip stovėjo tarpduryje, Ana suprato, kad stengėsi apsaugoti Lomaksą, veikiausiai įtikinėjo jį išvykti. To vyro išdidumas neleido trauktis. Lomaksas įsiveržė pro duris; Karlas tučtuojau jį nušovė.

Deividas tvirtai prie jos prisiplojo, smulkus jo kūnelis drebėjo. Džekas pakėlė pirštą prie lūpų, prašydamas Deivido tylėti. Deividas linktelėjo ir kaip galėdamas stengėsi laikytis vyriškai, bet vis tiek trūkčiojamai sriūbavo.

Kaip greitai gyvenime viskas keičiasi, pagalvojo Ana. Kai gimė Deividas, ji nervinosi, kokių keblumų jos yda gali sudaryti sūnui. Šie rūpesčiai dabar atrodė tokie smulkūs. Jeigu jie liks gyvi, jeigu jiems bus leista gyventi, koks iš tikrųjų skirtumas, kad ji negirdi?

Ji karštai troško atsukti laikrodį atgal. Vos prieš kelias minutes jie naiviai nerūpestingai žvelgė į ateitį. Dabar jiems gresia pavojus greitai mirti. Kodėl tai atsitiko dabar, kai juodu su Džeku surado vienas kitą?

Džekas. Jis kenčia baisius skausmus. Veikiausiai lūžo šonkaulis, kai bloškėsi į sieną. Jis laikosi, nors veidas baltas iš skausmo. Aiškiai matė, kaip kiekvienas įkvėpimas reikalauja sutelkti visas jėgas, kad įveiktų skausmą. Perkreiptos lūpos krutėjo nenatūraliai, bet vis tiek išskaitė viską, ką jis sakė. Džekas stengėsi kalbėti kuo aiškiau, kad ji galėtų sekti jo pokalbį su Karlu.

Ana matė jį rodant žodį *peilis*, ir atsiminė, – kaip, matyt, ir jis, – kad peilis vis dar Deivido kuprinėje. Pažymėjęs juo medžius, Deividas norėjo kurį laiką jį paturėti, ir Džekas sutiko, tik su sąlyga, kad nešis jį įkištą į makštį ir kuprinėje. Ten jis ir liko, dalmatinais išmargintoje kuprinėje.

Bet kaip jį ištraukti, kad Karlas nepamatytų?

Deividas tikriausiai numetė kuprinę, kai Karlas sučiupo jį įėjus į namus. Kartu su fotografijos reikmenimis ir maisto pintine ji riogsojo kampe. Karlas stovėjo tarp jos ir Džeko. Ana buvo arčiau prie jos, bet vis tiek negalėjo pasiekti, kaip ir Džekas. Jeigu jis bent pamėgintų, Karlas jį užmuštų. Dėl to nė kiek neabejojo.

Visiškai abejingas dėl to, kad atėmė prašalaičiui gyvybę, Karlas bakstelėjo kraujuojantį kūną bato nosimi.

– Kas jis? – Emoris Lomaksas aukštielninkas tysojo ant grindų, nereginčios akys užverstos į lubas, veide vis dar nuostaba.

– Jis negyvas, – atsakė Džekas. – Koks jums skirtumas, kas jis?

– Jokio, aš klausiu. – Jis rūsčiai pažiūrėjo į Džeką. – Atsimeni mano įspėjimą nemeluoti?

– Taigi?..

– Taigi tas pastipėlis buvo sąžiningesnis, kalbėdamas apie tikruosius tavo santykius su mano broliene.

Ana parodė: *Nevadink taip manęs, kalės vaike.*

– Vai vai. Kas čia? – Juokdamasis, jis pirštais pamėgdžiojo ženklų kalbą. – Ką ji pasakė?

– Nemoku skaityti ženklų kalbos, – atsakė Džekas.

Neatrodė, kad Karlas patikėjo, bet tik tūžmingai gūžtelėjo pečiais.

– Nesvarbu. Iš jos išraiškos spėju, ką pasakė.

Ji nekentė, kad atrodo jam juokinga. Nekentė, kad pamėgdžioja ją, kaip kad žiaurūs vaikai, kai ėjo į mokyklą. Bet išplūsti jį ženklų kalba – duoti jam dar daugiau ginklų į rankas iš jos tyčiotis. Ji anksti išmoko ignoruoti patyčias žmonių, kurie per daug buki ir nejautrūs suprasti, kad kai juokiasi iš jos, žemina save.

Karlas vėl kalbėjo Džekui:

– Tu melavai, kad apgintum moterį ir vaiką. Miela. Labai miela.

– Darykite su manim ką norite, – atšovė jam Džekas. – Jeigu leisite jiems išeiti, net nesipriešinsiu.

Ne! Ana pašoko ant kojų ir žengtelėjo prie Džeko. Karlas griebė jai už rankos ir šiurkščiai apsuko.

– Kaip manai, kur eini? Jeigu taip trokšti būti arti vyro, aš čia pat. – Jis gašliai išsitiesė priešais ją. Ji nė nekrūptelėjo, tik išdidžiai į jį žiūrėjo.

– Kuo tu tokia ypatinga, hmm? Vienas vyras laužiasi pas tave pro duris, kitas pasiruošęs dėl tavęs numirti. Veikiausiai rujoji, štai ką manau. Leidi kvapus, kurie verčia tavęs geisti.

Jis spigino į ją.

– Ar gali suprasti, ką sakau? Tu iš tų... kaip juos vadina? Skaitančiais iš lūpų? Ar skaitai iš lūpų, širdele?

Anos žvilgsnis buvo akmeninis.

– Lažinuosi, šitą suprasi gerai.

Jis pabraukė ranka jai per krūtinę, tada pasiekė tarpkojį ir pagraibė. Ji nevalingai suspaudė šlaunis ir pliaukštelėjo jam per rankas, bet jis tik nusijuokė. Tyliai ir nešvankiai.

Ji jautė jo kvėpavimą ant veido, bet nesuteikė jam pasitenkinimo ir nenusuko pasibjaurėjusi galvos, net kai jis pakėlė pirštus prie nosies ir pauostė. Jis gašliai mirktelėjo.

– Geras.

Ji negirdėjo Džeko artinantis, bet širdim pajuto akimirką prieš jam puolant ant Karlo. Šis trinktelėjo Džekui į smilkinį pistoleto rankena ir jis pargriuvo. Ji susirietė šalia. Nuo smūgio galvoj atsivėrė trijų pirštų pločio žaizda. Iš jos plūdo kraujas. Deividas vėl pravirko.

Nepaisydamas skausmo, Džekas pasiekė Deividą ir bandė jį nuraminti. Ir nors kalbėjo Deividui, glostė jam galvą, žiūrėjo į ją. Ji niekada nematė tokios švelnios ir tokios liūdnos šypsenos. Tarsi visas Džeko gyvenimas susitelkė į šį mirksnį, lyg jis liūdėtų, kad tai paskutinės jo gyvenimo akimirkos ir kad tai geriausia, ko jis galėjo tikėtis. Bejėgiška jo šypsena plėšė jai širdį.

Ana troško pasakyti jam, kad viskas bus gerai. Pati troško tikėti, kad viskas bus gerai. Bet tik uždėjo pirštų galiukus jam ant lūpų, ir jis lūpomis į juos pratarė: *Aš jus myliu*, kaip darė šį rytą – kitame gyvenime.

Karlas nubloškė jos ranką nuo Džeko ir šiurkščiai pastatė ją ant kojų.

– Nenoriu pertraukti šios jaudinančios scenos, iš tikrųjų. Bet atėjau čia su vienu vieninteliu tikslu – atkeršyti seniui patėviui.

– Jūs pavėlavote, – atsiliepė Džekas.

– Užmušti jį – taip. Bet ir kitaip galiu pajusti šiokį tokį pasitenkinimą. Jeigu nepavyko nugnybti Delrojaus, spėju, galiu atsiteisti su tais, kuriuos jis paliko.

– Jeigu atėjote čia mūsų užmušti, ko delsiate?

– Ar taip trokšti mirti, samdiny?

– Tiesiog smalsu.

Karlas gūžtelėjo pečiais.

– Spėju, nemeluoji. Tiesa ta, kad nenoriu sugadinti malonumo. Dvidešimt sušiktų metų laukiau kalėjime šios dienos. Noriu pratęsti malonumą, kaip su Sesilijumi. Jis nusipelnė lėtos, skausmingos mirties, nes buvo prakeiktas bailys, ir jis gavo ką nusipelnęs. Kaip pikta, kad neteko užmušti Delrojaus. Man būtų patikę priversti jį kentėti už visus tuos metus, kuriuos jis man kainavo. Gera žinia ta, kad jis miręs. – Jis nuleido pistoletą prie Džeko. – Bloga žinia ta...

– Bloga žinia ta, kad jūsų porininkas, atrodo, papuolė į bėdą.

Sekdama Džeko linktelėjimą į atvirų durų pusę, Ana atsisuko kartu su Karlu.

Blyškus žmogus šypsojosi pro kraują, varvantį veidu.

– Sveikas, Karlai.

– Jėzau Kristau, Mironai!

Karlas griebė už kruvinų Mirono marškinių ir įsitempė per slenkstį. Žvilgtelėjo pro duris, bet pamatė tik apdaužytą oranžinį pikapą ir žėrintį jaguarą, kuris veikiausiai priklausė lavonui.

– Kur mašina, Mironai? – suriko.

– Mašina?

Karlas užtrenkė duris ir užsipuolė Mironą.

– Kas atsitiko? Kodėl palikai mašiną? Kur pinigai?

Kvaila Mirono šypsena užgeso.

– Pinigai?

– Pinigai iš banko, Mironai. Jėzau! Ką sau galvojai juos palikdamas?

Susijaudinęs Mironas brūkštelėjo rankove per veidą, maišydamas kraują ir prakaitą.

– Nušoviau žmogų, kaip man ir liepei.

Karlas troško jį užmušti. Troškimas užmušti bendrą tiesiog tvinksėjo gyslose. Taip ir regėjo savo rankas čiumpant

ilgą ploną Mirono kaklą ir spaudžiant, kol jo keistos akys iššoks iš akiduobių. Matė save šaunant jam į veidą, dar kartą, dar, kol ta buka išraiška virs raudona koše ir visa bjaurastis bus ištaškyta.

Bet kol jis nežino, kur pinigai, turi susilaikyti. Jis prisivertė keletą kartų giliai įkvėpti. Kitaip galva negalėjo dirbti, kraujagyslės tvinksėti.

– Kur pinigai, Mironai? Ką su jais padarei?

– Jie bagažinėje.

– Kur mašina?

– Tu žinai, kur ji, Karlai.

– Toje pačioje vietoje, kur palikau?

– Taip.

– Kur tavo pistoletas?

Mironas tik spoksojo tuščiu žvilgsniu.

– Tavo ginklai, tavo ginklai! – klykė Karlas.

Mironas buvo arti ašarų.

– Matyt, juos palikau.

Karlą vėl užvaldė beveik nenugalimas noras pasmaugti jį plikomis rankomis. Jis pasiėmė tik pistoletą, visus ginklus paliko su Mironu, nenorėjo kūprintis po sunkia amunicija, jeigu koks smalsuolis sustotų ir pasisiūlytų pavėžėti. Netgi jo strypas liko po vairuotojo sėdyne. Jis turi tik vieną niekam tikusį pistoletą ir keletą šovinių, ir tai vis Mirono kaltė.

Drebėdamas iš įniršio, jis tiek susitvardė, kad pajėgė paklausti.

– Papasakok man, Mironai, kas atsitiko.

Mirono šypsena grįžo.

– Aš nušoviau...

– Kokį žmogų?

– Farą. Jis priėjo prie pat mašinos. Liepei nušauti kiekvieną, kuris prieis prie pat mašinos.

– Geras darbas, Mironai.

– Nunešiau jam galvą iš šautuvo.

Vaikas pradėjo inkšti, ir tai erzinamai blaškė. Karlas norėjo jį pagąsdinti, kad užsičiauptų, bet pirma reikėjo išsiaiškinti, kaip čia yra, kad Mirono petys kruvinas, panašu į kulkos žaizdą, ir dar vienas kruvinas dryžis virš dešinės ausies. Bet jeigu per daug spaus Mironą, šis dar labiau susijaudins, o Dievas mato, nereikia, kad Mironas dar labiau susijaudintų.

– Kas į tave šovė, Mironai?

– Faras.

– Tas, kur nušovei?

– Kitas.

Karlas nurijo seiles.

– Jie buvo dviese?

– Taip, Karlai. Kai pirmą nušoviau, tas mašinoje išlipo lauk ir pradėjo šaudyti į mane. – Jis pasižiūrėjo į sužeistą petį. – Tikrai labai skauda.

– Vėliau jį sutvarstysime. Kas atsitiko tam kitam farui? Ar jis irgi negyvas?

– Spėju, kad taip. Jį nušoviau.

– Tu jį nušovei, bet nežinai, ar jis negyvas? Nepatikrinai? Nuėjai neįsitikinęs, ar jie abu negyvi?

Mirono veide atsispindėjo dvejonė.

– Jis rėkė.

– Rėkė. – Pirštais vagodamas plaukus Karlas išleido ilgą atodūsį. – Ir tu palikai pinigus.

– Buvau išsigandęs, Karlai. Mano ranka sužeista. Atėjau tavęs ieškoti. Atsiprašau, kad pamiršau pinigus. Ar tu siunti ant manęs, Karlai?

– Užsičiaupk! – suriko Karlas. – Po paraliais, užsičiaupk ir leisk man pagalvoti.

Tai rimta. Ką jis turėtų daryti?

Galėtų užmiršti savo kerštą, išeiti tuoj pat ir grįžti prie mašinos, prie pinigų, prie savo ateities rakto. Bet jeigu kas nors važiavo pro šalį ir rado žuvusius policininkus? Ar vieną policininką? Antras galbūt dar gyvas. Tik su vienu revolveriu

bet koks susišaudymas jam gali baigtis mirtimi arba sučiupimu. Ne išeitis.

Be to, nebuvo tikras, ar gali pasitikėti Mironu, kad šis išlaikys fortą bent kol jis spės atsitraukti. Mironas visiškas šūdgalvis. Vos tik Karlas išvyks, šis vyrukas, šis samdinys ar kas toks būtų, paliks iš Mirono košę. Vyrukas nuovokus. Sesilijus sakė, kad jis turi „smaigą", ir tuo požiūriu jis sutiko su broliu. Jis akimirksniu pergudraus Mironą. Tada seks paskui Karlą, iškvies farus ar sujauks jo planus.

Jeigu visus čia nušaus, juodu su Mironu galės grįžti prie mašinos, bet jis vis tiek gali susidurti su netikėtumais, o tik vienas iš jųdviejų bus ginkluotas.

Ir jeigu visus čia nušaus, jis neturės jokio įkaito deryboms.

Jėzau, ką daryti?

Jam reikėjo pagalvoti. Reikia išlaikyti šaltą protą ir nuspręsti. Čia jis stiprus – apgalvoti. Planuoti. Tačiau jis dar niekada nebuvo pakliuvęs į tokią maišalienę. Gal Sesilijus turėtų idėją. Bet Sesilijus negyvas. Jis brolį užmušė.

Geriau apie jį negalvoti, nes tik smegenis paralyžiuoja.

Bet kas, po velnių, čia išvis ką nors sugalvotų, kai tas vaikiščias nesiliauja? Vien jo užtenka išvaryti žmogui iš proto. Staiga pašokus pykčiui, jis apsisuko ir nutaikė pistoletą į spiegiantį vaiką.

Nušautas pareigūnas!

Ezis taip buvo paskendęs mintyse, kad paklaikę žodžiai, sklindantys iš policijos radijo stotelės, iš pradžių jo nepasiekė. Kai pasiekė, jis staigiai išsitiesė sėdynėje ir pagarsino.

Nušautas pareigūnas!

Ezis pasilenkė prie siųstuvo.

– Čia BC keturi. Kas kalba?

Apygarda prieš keletą metų pradėjo naudoti ultratrumpųjų bangų radiją. Nors dešimties ženklų sistema dar buvo

naudojama kai kuriems perdavimams, bet balso ryšys jau vyravo. Ekipažai buvo atpažįstami pagal raidžių ir ženklų kombinaciją.

Eziui atsakė tik silpna aimana, tad jis skubiai pakartojo garsiau:

– Ar girdi mane?

– Atrodo, Džimas negyvas.

Ezis padarė kelias skubias išvadas. Džimas Klarkas buvo vienintelis Džimas skyriuje. Jo porininkas buvo palyginti naujas žmogus, beveik vaikas, vardu Stivas Džonsas. Jis aiškiai kenčia, tikriausiai sužeistas, labai išsigandęs.

Ezis ramiai paklausė:

– Stivai, čia tu?

Aimana, bet patvirtinanti.

– Ezi? – Jo vardas sutraškėjo per mikrofoną. – Ezi Hardžai?

– Išjunkite tą prakeiktą radiją, kad galėčiau pasikalbėti su vaikiu, – suriko jis įsiterpusiam dispečeriui.

– Kur jūs esate?

– Apygardos kelias 15-20. Važiuoju į rytus, – atsakė nekantriai. – Atlaisvinkit radiją.

Kitas balsas.

– Džimas skambino prieš kelias minutes, Ezi. Sakė, kad buvo kelio 14-20 keturiasdešimt šeštojoje mylioje, į pietus nuo Upės kelio. Jie stojo patikrinti, pažiūrėti, kas atsitiko. Paskutinio modelio *Honda Civic*. Teksaso numeriai, Haris Geris Rodžeris, penki penki trys.

– Dešimt keturi, – pasakė Ezis. – Aš beveik ten.

– Ezi, jūs neturėtumėte...

– Stivai Džonsai? – pertraukė Ezis. – Klausyk, sūnau, aš pakeliui. Laikykis, ar girdi?

Atsakymas – tyla. Ezis nusikeikė ir iki grindų numynė greičio pedalą. Jis pralėkė pro stop ženklą prie valstijos greitkelio susikirtimo su Upės keliu. Po keleto akimirkų pamatė šerifo automobilį, sustojusį kelkraštyje už pilkos hondos.

Abejos patrulinės mašinos durelės buvo atdaros. Daugiau jokių pavojaus ženklų, tiktai kūnas sudribęs ant kelio. Grifai jau suko ratus.

Ezis žviegiančiais ratais sustojo už šerifo automobilio. Atidarė dureles, susigūžė už jų ir išsitraukė pistoletą. Pažiūrėjo į kūną ant kelio. Taip, čia Džimas. Gimta mama nebūtų jo atpažinusi iš veido, bet jį atpažintum iš batų. Brangūs Lukezės batai. Visada juos nešiojo ir visada kruopščiai blizgino. Smailios nosys, dabar užverstos į dangų, buvo aptaškytos krauju.

Jis išlindo iš už priedangos ir susikūprinęs nubėgo prie kitos patrulinės mašinos užpakalio. Nuslinko į dešinę pusę ir iškišo galvą pažiūrėti į keleivio sėdynę. Jaunesnįjį pareigūną pamatė įstrigusį atlapotose durelėse.

Metėsi prie jo. Radijo mikrofonas gulėjo ištiestoje rankoje. Po juo buvo klaikiai daug kraujo, srūvančio iš kojos, kelis atrodė sutrupintas šratinio šautuvo. Jis tebeturėjo sąmonę. Ezis lengvai plekštelėjo per abu žandus.

– Stivai, čia Ezis. Pagalba jau pakeliui, sūnau. Kuria kryptimi užpuolikas nubėgo?

Per visą savo tarnybą tvarkos sargyboje Ezis dar nebuvo susidūręs, kad kas nušautų policininką ar du, tada paliktų savo mašiną ir pabėgtų pėsčiomis. Net darant prielaidą, kad nusikaltėlio mašina sugedusi, jis būtų sėdęs į patrulinę mašiną, pavažiavęs bent kelias mylias. Sunkiai suvokiama.

Jaunąjį Džonsą, atrodo, bus ištikęs šokas. Veidas baltas kaip kreida ir išbertas prakaito. Sukandęs dantis, kad nekalentų.

– Ar jis nušovė Džimą?

– Atrodo, taip, sūnau.

– Tas apsigimėlis. Kaip... vaiduoklis.

Ezio širdis smarkiai trinktelėjo į šonkaulius, vieną kartą, tada, rodos, kuriam laikui visai sustojo, kol vėl ėmė plakti.

– Didelis nerangus bernas?

Džonsas linktelėjo.

– Mano koja nuplėšta?

– Nesijaudink, pagysi, – ramino Ezis, nors pats nebuvo toks tikras. – Ar tas bernas buvo vienas?

– Taip. Sučiupkit jį, Ezi.

Ezis tikėjosi, kad jaunasis pareigūnas taip pasakys.

– Aišku, nenori, kad aš laukčiau, kol...

– Ne. Sučiupkit jį. Jis nubėgo... štai ten. – Parodė smakru.

– Pėsčiomis?

– Kraujuodamas. Regis, jį pašoviau.

Ezis paplekšnojo jam per petį.

– Gerai padirbėjai, sūnau.

Iš jo akių bėgo ašaros.

– Aš leidau nušauti Džimą.

– Nieko negalėjai padaryti.

Dar kartą patikinęs pareigūną, kad medicinos pagalba greitai bus čia, Ezis nurisnojo atgal prie savo mašinos, jausdamas stipriausius artrito dūrius kelių girnelėse. Bet bent jau turi abu kelius.

Per radiją jis informavo kitus ekipažus apie tikslią šaudymo vietą. „Greitoji pagalba jau kelyje“, – jam buvo pasakyta.

– Jums taip pat reikės koronerio. Toliau veiksiu kuo atsargiausiai. Įtariamieji vis dar turi būti šiose apylinkėse, pėsti, bet ginkluoti ir pavojingi. Greičiausiai čia pabėgę kaliniai Mironas Hutas ir Karlas Herboldas.

– Ezi, čia šerifas Fosteris, – grėsmingas kariūno balsas. – Ar jūs vis dar vietoj?

Ezis neatsakė net tada, kai šerifas pakartojo klausimą. Jis išjungė radiją ir apvažiavęs Džimo Klarko kūną nuskubėjo tolyn. Bijojo važiuoti per greitai, kad nepamestų pėdsako. Kartu bijojo važiuoti per lėtai ir rizikuoti, kad bėgliai paspruks.

Jis sukiojo galvą į abu šonus, tikėdamasis pamatyti Mirono Huto siluetą. Ir taip pat nuoširdžiai vylėsi, kad pastebės

kalinį pirmas, o ne tas jį. Nušauti dar vieną farą jiedviem su Karlu Herboldu vargu ar ką bereiškė.

Bet ar tikrai nieko nereikštų, jeigu Karlui Herboldui pavyktų įgyvendinti savo mirtinus grasinimus? Kaip kriminalinis pasaulis triumfuotų, jeigu Karlas nudėtų teisėsaugininką, prieš tai įkišusį jį į kalėjimą. Karlas taptų kalinių herojumi.

Ezis nusijuokė, bet balse nebuvo linksmumo. Jeigu jis leisis Karlo užmušamas, Kora niekada jam to neatleis.

Užvažiavo ant kalvos ir dešinėje pamatė Korbetų ūkį. Priekyje stovėjo pikapas ir jaguaras, tą atpažino – Emorio Lomakso. Naujas pavojus buvo visai išmušęs jam iš galvos šią bėdą. Jis...

Ezis taip staigiai sustabdė, kad mašina nučiuožė skersom ir įsirėmė nosimi į priešingo kelkraščio griovį. Beveik pametė jį – kruviną pėdsaką, išnyrantį iš aukštų piktžolių griovyje ir vedantį tiesiai keliuku į namus.

Jis išlipo iš mašinos. Atlaužęs gaiduką susigūžė už stulpo, laikančio kalto metalo arką.

Tada išgirdo su niekuo nesupainiojamą šūvio garsą.

Keturiasdešimt aštuntas skyrius

– Kitas bus į berniūkštį, jeigu nesiliaus taip pragariškai rėkti. – Karlas šovė iš pistoleto į sieną tik per plauką nuo Deivido.

Kaip tik tada Džekas suprato tiesą.

Vienaprasmę. Nenuginčijamą. Besąlygišką.

Jis turi užmušti tą vyrą.

Aišku, turi stengtis rasti nesmurtinę išeitį. Turi pabandyti išvengti kraujo praliejimo. Pirma išmėginti visas kitas galimybes. Bet iš savo padėties ant grindų, žiūrėdamas aukštyn į Karlą Herboldą, jis su nepajudinamu aiškumu žinojo: turi padaryti taip, kad anas nebealsuotų.

Šis tikrumas privertė jį pasijusti esant labai seną. Pavargusį kaip pasaulis. Nugalėtą. Norėjo pagrūmoti Dievui kumščiu ir pareikalauti paaiškinti kodėl.

Bet jam nebuvo duota net tokios prabangos kaip savistaba. Karlas siautėjo dėl Deivido verksmo. Džekas bandė jį numaldyti.

– Jis penkerių metų vaikas. Išsigandęs. Jis ką tik matė, kaip šaltakraujiškai nušovėte žmogų. Jūsų draugas nėra koks paprastas žmogelis. Tokiomis aplinkybėmis ko tikėtis iš vaiko?

– Kada jis pagaliau užsičiaups?! – šaukė Karlas.

– Pats keliate daugiau triukšmo.

– Kas tavęs klausia?

– Kodėl jums neleidus motinai paimti jo aukštyn ir paguldyti į lovą?

– Galvoji, kad aš kvailys? Ji nepasitrauks man iš akių.

– Telefonas neveikia, elektros nėra. Ką ji gali?

– Pasakiau ne.

– Galėtų atnešti ko nors atsigerti, gal pagelbėtų. Virtuvėje...

– Visi liekat čia, kad matyčiau.

Džekas pažiūrėjo į kampą.

– Gal jei turėtų su kuo pažaisti. Kuprinėje yra keletas žaislų.

Išvestas iš kantrybės Džeko užsispyrimo, Karlas pasvarstė. Galiausiai mostelėjo į kampą ir pasakė Mironui:

– Paduok vaikui kuprinę.

Mironas pasilenkė, pakėlė kuprinę ir perlipo Džeką. Deividas su pagarbia baime žiūrėjo į Mironą. Džekas džiaugėsi, kad berniukas sutriko, todėl atrodė natūralu, kad kuprinę Mironas padavė Anai, o ne Deividui. Jos akys akimirką susitiko su Džeko, tada ji atitraukė kuprinės užtrauktuką ir įkišo ranką vidun.

Karlas reikšmingai iškėlė pirštą.

– Ir kad daugiau nė pyptelėjimo.

– Ar nuo to, kad mus bauginsite, jūsų popieriai pagerės? – paklausė Džekas.

– Šūdą tu supranti apie mano popierius. – Paskui: – Kokie dar popieriai?

Ana ištraukė iš kuprinės strėnjuoste persirišusio kovotojo figūrėlę su skydu vienoje rankoje ir ištiestu kardu kitoje. Pamojavo ja Deividui panosėje. Šis nusišypsojo ir paėmė.

Nors įkvėpti giliai, kad galėtų tarti žodžius, Džekui daug kainavo, suprato, kad pokalbiu perka tokį jiems brangų laiką.

– Jūs gyvenate nuoskaudų pasaulyje, Karlai. Galiu pasakyti, kas dabar jūsų galvoj.

Karlas karingai į jį pažiūrėjo, bet vis tiek klausėsi.

– Nė velnio negali. Tu nieko apie mane nežinai.

– Žinau, kad norėtumėte čia pat užmušti savo porininką.

Mironas buvo sudribęs prie sienos, spaudė sužeistą petį ir abejingai žiūrėjo, kaip Deividas stumdo ant grindų romėnų kareivį. Atrodė, negirdi ar nesupranta, ką dėsto Džekas. Jis nerodė jokio susidomėjimo ir Lomakso lavonu, kurį jam teko du kartus peržengti, kai ėjo paimti kuprinės.

– Mironas jus nuvylė, – kalbėjo toliau Džekas, – sujaukė planus, įsiutino jus. Bet vis tiek negalite jo pašalinti. Net ir toks sužeistas, jis praverstų, juk reikia grįžti pinigų.

Karlas pažvelgė į Mironą, ir Džekas suprato, kad eina teisingu keliu.

– Jums reikėjo greičiau mus nužudyti.

Karlas pakilnojo pistoletą.

– Iš visko, ką čia mali, tai prasmingiausia.

– Nes dabar jau per vėlu.

– Gerai, protingasis šikniau, pažaiskime. Kodėl per vėlu?

– Nes jeigu tas antrasis faras vis dar gyvas...

– Jis negyvas.

– Bet galvojate, kad gali būti ir gyvas, ar ne, Karlai? Bent jau nemenka tikimybė.

Jis leido Karlui keletą sekundžių tai pagromuliuoti. Ana įkišo ranką į kuprinę ir ištraukė gabaliuką plastilino, kurį tarsi žaismingai prilipino Deividui ant kelio.

Džekas kalbėjo:

– Tas pareigūnas jau išsikvietė pagalbą. Po keleto minučių farai bus čia, todėl jums reikia įkaitų. Be įkaitų neturite šansų iš čia išsikapstyti. Mirę mes jums beverčiai. Tikiuosi, jau pasismaginote mus kankindamas, iš tikrųjų tai jus išsekino, Karlai. Jūs norėtumėte pasiimti Lomakso mašiną ir pats grįžti pinigų, tada sprukti kaip velnias, palikęs vargšą Mironą manytis patį. Toks būtų pirmas jūsų pasirinkimas. – Džekas suraukė antakius. – Bet bėda didesnė. Jūs bijote rizikuoti. Bijote, kad grįžęs prie mašinos pateksite tiesiai į pragarą. Keblus pasirinkimas žmogui, turinčiam tik vieną pistoletą.

– Tie stuobriai legalai? – Karlas nusišiepė. – Juos sudoročiau viena ranka, pririšta už nugaros.

– Nemanau, Karlai. Ir jūs taip nemanote.

– Nekibk prie to, ką aš manau, gerai?

– Jeigu jums tai nerūpėtų, jau būtumėte už durų. Kažkas jus laiko čia.

– Jeigu toks gudrus, kaip čia išeina, kad aš stoviu su pistoletu rankoje, o tu guli ant grindų beginklis?

– Žinote, ką galvoju, Karlai?

– Man tai nei galvoj, nei uodegoj.

– Jūs nenušovėte Deivido, kai verkė. Neužmušėte ir manęs, nors dar ir kaip jus provokavau. Jaučiate, kad jūsų laikas baigiasi. Nervinatės dėl ateities. Dėl to, kas dar liko. O galbūt išsigandote, kas bus po mirties. Manau, giliai širdyje jūs ištižęs bailys.

Karlas užsimojo jam spirti, bet Džekas buvo pasiruošęs. Jis sugriebė Karlą už bato kulno. O tada Ana suvarė peilį Karlui į šlaunį – aukštai, iš vidinės pusės. Ištraukė jį. Kraujas trykštelėjo tobulu raudonu lanku ir nudažė sieną.

Karlas suriko.

Džekas pakėlė vyro koją kaip svertą ir pastūmė jį atgal.

– Bėk, Ana! – suriko.

Ji negirdėjo, bet sureagavo neįtikimai greitai. Pagriebusi Deividą, peršoko Lomakso kūną ir nubėgo prie durų. Džekas jas atidarė ir išstūmė pro duris.

– Mironai! – sušuko Karlas.

Pažadintas paklaikusio Karlo riksmo, Mironas pašoko. Jis užgriuvo ant Džeko kaip cemento maišas. Džekas griuvo veidu ant žemės, Mironas ant jo.

– Paimk ginklą, Mironai! – Karlas, stengdamasis sustabdyti iš šlaunies arterijos fontanu trykštantį kraują, pastūmė pistoletą per ąžuolines grindis Mironui. Kai šis siektelėjo pistoleto, Džekas išsirangė iš po jo, nėrė į kampą, sugriebė vienintelį prieinamą ginklą ir apsivertė ant nugaros.

Mironas nusitaikė į kampą.

Džekas prispaudė ir laikė Anos fotoaparato blykstės mygtuką. Blykstė kaip kulkosvaidis pažėrė akinančių žybsnių seriją.

Šviesos apakintas, pirmą šūvį Mironas paleido pro šalį. Nevalingai bandydamas užsidengti akis, antruoju jis sudaužė prieškambario šviestuvą. Pasipylė stiklai.

Džekas negaišdamas nė sekundės pašoko ant kojų. Kadangi pistoletą turėjo Mironas, reikėjo kovoti su juo. Jis panarino galvą ir rėžėsi Mironui į pilvą. Albinosas loštelėjo atgal, galva su klaikiu bildesiu trinktelėjo į sieną. Džekas užsuko jam riešą, spaudė jį iš visų jėgų ir purtė, bandydamas išdaužti pistoletą iš letenos. Pasinaudojo, kad Mirono petys sužeistas, ir keletą kartų trinktelėjo jo ranką į sieną.

Paties Džeko jėgos jau buvo beveik išsekusios, bet ilgi blyškūs pirštai galiausiai atsileido ir pistoletas nukrito ant grindų. Džekas paspyrė jį pro duris, tada iš visų likusių jėgų trenkė Mironui į veidą. Skiaučia ranka kirto jam į gerklę, ir Mironas be sąmonės nusirito ant grindų.

Džekas laiku atsisuko ir pamatė Karlą, viena ranka besiiriantį per grindis. Kita buvo stipriai prispaudęs šlaunies žaizdą. Džekas jau norėjo sprukti iš namo, bet pastebėjo, kur Karlas taikosi.

Peilis. Ana jį, matyt, išmetė, kai skubėjo iš namo. Peilis gulėjo vos per sprindį nuo Karlo pirštų. Džekas šoko prie jo, vos sekunde aplenkdamas Karlą.

Jis apvertė Karlą ant nugaros ir parbloškė ant grindų, vienas kelis ant krūtinės, kitas – ant dešinio bicepso. Melsvas peilio galiukas surado minkštą pažeidžiamą vietą nusikaltėlio pažiaunėje.

Karlas suinkštė:

– Ne, prašau. Prašau. Nereikia.

Kai pasilenkė virš Karlo, nuo Džeko veido varvėjo kruvinas prakaitas. Po kovos su Mironu širdis smarkiai plakė,

jis sunkiai gergždamas alsavo. Bet, rodos, nejautė įtampos ir sulaužyto šonkaulio, ir daugybės kitų smūgių, kuriuos patyrė.

Jis jautėsi gyvybingas, alsuojantis visais plaučiais, trokštantis kraujo.

Už visus nusikaltimus, kuriuos Karlas padarė nekaltoms aukoms, net ir už tuos žmones, kurie gal ir nebuvo visai nekalti, jis turi sumokėti gyvybe.

– Jūs nusipelnėte baisios mirties.

Jis spustelėjo peilį giliau į minkštą jo pasmakrę, prapjovė odą, ir kraujo srovelė nuvarvėjo per geležtę. Karlas bilstelėjo sužeista kaire koja. Jis vėl ėmė šnabždėti pasigailėjimo maldą.

Pagunda buvo pernelyg didelė. Karštas ir neįveikiamas troškimas. Teisumas ir teisėtumas leido Džekui suvaryti banguotus ašmenis Karlui į gerklę.

– Aš parodysiu tau velnią, kalės vaike.

Atstumas nuo kalto metalo vartų iki namo buvo mažiausiai septyniasdešimt metrų, beveik atvira vieta. Kruvinas pėdsakas rodė kelią. Ezis šokčiojo nuo medžio prie krūmo ir prie bet ko, kas teikė užuoglaudą. Likus dvidešimčiai metrų, jis stabtelėjo atgauti kvapo už didžiulės karijos, nuo kurios kybojo vaikiškos sūpynės. Girdėjo iš namo sklindant pakeltus balsus, bet žodžių iš tokio atstumo neišskyrė.

Jis patikrino pistoletą, ar visuose lizduose yra šovinių, ir apėjo medį. Ir tą akimirką iš kambario pasigirdo kraują stingdantis klyksmas, o po jo žodžiai: „Bėk, Ana!“

Po sekundės Ana Korbet išlėkė pro duris su vaiku rankose, ir skuodė taip, tarsi nuo to priklausytų jos gyvybė, Ezis buvo tikras, kad taip ir yra. Ji perbėgo terasą, nulėkė laiptais ir pasileido per kiemą. Ezis sutiko ją pusiaukelėje tarp mašinų ir namo ir turėjo kone varyti pasislėpti už seno oranžinio pikapo. Ana priešinosi jam kaip velnias, kol galiausiai suprato, kad jis stengiasi ją apsaugoti.

– Jūs išsigelbėjote, viskas gerai, jau nebijokite.

Vaikas verkė. Ana stipriai jį spaudė ir glostė nugarą, kartu paklaikusi žiūrėjo į namą, ir Eziui parūpo, kas liko viduje. Samdinys? Lomaksas? Hutas ir kas dar? Herboldai? Ar jie grįžo namo? Ar ji pajėgs jam papasakoti, jeigu jis paklaus?

Pasigirdo du šūviai, vienas paskui kitą.

– Jėzau, – sumurmėjo Ezis. Nėra kada klausinėti.

Jis paėmė Aną už smakro ir atsukęs veidą paliepė:

– Likite čia. – Pats apšliaužė mašinos užpakalį, tada nuskuodė terasos link ir susigūžė priekinių laiptų šone, kur jo negalėjo matyti iš namo. Pasilenkė už medinių pinučių, kurie užstojo tarpą tarp žemės ir terasos grindų. Stebuklas, nuėjo taip toli ir nebuvo nušautas, ir čia pat pripažino, kad jo kritikai buvo teisūs: jis per senas tokiems nuotykiams. Giliai kvėpuodamas pasistengė apramdyti širdį.

Pro atviras priekines duris girdėjo grumtynių garsus – kūnas į kūną, smūgių garsai; niekaip nesuklysi – kūnai atsidaužia į sieną, kriokimas nuo įstangos ir dejonės iš skausmo. Jis pakėlė galvą, kad matytų pro terasos kraštą. Vos tai padarė, pistoletas išbildėjo pro duris ir slystelėjęs sustojo per keletą pėdų nuo nosies.

Jis klausiamai spoksojo į ginklą: kas per velniava?

Jo nepasiekė. Nepasiekė pats nepasirodydamas, o rodytis jis nenorėjo. Anos samdinys gal ir apsidžiaugtų žinodamas, kad turi užnugarį, bet kol nusikaltėliai nenujaučia apie Ezio buvimą, jis turi šiokį tokį pranašumą.

Dar svarstė, kokį žengti kitą žingsnį, bet Džekas – staiga prisiminė jo vardą – išgriuvo lauk. Beveik perpus sulinkęs, klupčiodamas jis perėjo terasą. Vos nenusirito laiptais. Vis dėlto sugebėjo išsilaikyti ant kojų ir spausdamas dešinį šoną kaire ranka nusvirduliavo per kiemą, nors atrodė, kad kojos bet kurią akimirką sulinks.

Keturiasdešimt devintas skyrius

Ačiū Dievui, ačiū Dievui, dėkojo Ana, kai Džekas pasirodė tarpdury. Dėl sulaužyto šonkaulio jis kentė baisų skausmą. Iš žaizdos galvoje, kurią prakirto Karlas Herboldas, varvėjo kraujas. Veidas nubraižytas ir apdraskytas. Bet jis gyvas.

Visa savo valios jėga ji reikalavo: nesuklupk ir nepargriūk. Ji nerimastingai žiūrėjo, kaip jis perėjo terasą ir nulipo laiptais. *Dar keletas žingsnių, Džekai, ir tu būsi saugus – su mumis.*

Džekas jau beveik priėjo Lomakso mašiną, bet namo tarpduryje pasirodė Karlas.

Jis įsikibo į durų staktą kruvina ranka. Dešinė kelnių klešnė buvo permirkusi, ir iš peilio padarytos žaizdos vis dar švirkštė tamsiai raudonas kraujas. Jo oda jau buvo blyški kaip lavono. Įdubusias akis supo tamsūs ratilai. Lūpos atrodė bekraujės. Gyvybė iš jo varvėte varvėjo.

Bet Karlas dar buvo gyvas. Dar turėjo jėgos pasivilkti pirmyn, pasilenkti ir pakelti nuo grindų pistoletą. Dar turėjo jėgų pakelti ranką.

Ana iššoko iš už pikapo. Ji išsilenkė per antvožą, tarsi bandydama pratęsti Džeko gyvenimo liniją.

Perspėk jį, Ana, perspėk!

Jo vardas atrodė toks pažįstamas, tarsi jau būtų tarusi jį milijonus kartų, jis suvirpino jos balso stygas. Liežuvis atrado savo vietą prie gomurio. Lūpos padėjo beveik nesąmoningai.

Metai mokymo ir mokymosi, be abejo, nepraėjo veltui. Ir mokytojų kantrybė. Begalinis kartojimas negirdint garsų įsirėžė jos atmintyje ir iškilo dabar, kai šito labiausiai reikėjo.

Bet be mylinčios, gyvenimą gelbstinčios valios ji būtų likusi bebalsė.

– Džekai!

Laikas sustojo. Judesiai sustingo. Matė, kaip jo veide atsirado nuostaba. Kaip nušvito akys. Kai lūpose pražydo šypsena, raukšlelės aplink jas pagilėjo. Šis vaizdas, ryškesnis už bet kokią fotografiją, amžinai liks išdegintas jos atmintyje.

Paskui laikas vėl ėmė tekėti beprotišku greičiu, atsiimdamas, kas prarasta. Džiaugsmingą Džeko išraišką pakeitė skausmo grimasa, nes jam į nugarą įsmigo kulka iš Karlo ginklo. Rankos pačios pakilo į viršų. Delnai ištiesti į priekį, tarsi pasiduotų. Jis griuvo – iš pradžių ant kelių, tada veidu ant žemės.

Ana suspiegė ir jau norėjo bėgti pro mašinos priekį, bet pamatė Ezį Hardžą, susigūžusį prie terasos krašto ir pašėlusiai mojuojantį jai slėptis.

Karlas vėl pakėlė pistoletą. Šį kartą taikėsi į ją.

Karlas žiūrėjo, kaip samdinys išnyko duryse. Buvo pažemintas, kad turėjo šliaužioti, pažemintas, kad turėjo maldauti pasigailėjimo. Jis verkė ir nebuvo drąsesnis nei Sesilijus.

Iš baimės jis pridėjo į kelnes. Kraujuoja kaip paskersta kiaulė ir jeigu nesustabdys kraujo, mirs. Kartą matė, kaip kraujavo vyrukas, perdurtas strypu į kepenis. Tai nebuvo Karlo ginčas, tad jis nieko nedarė, kad sustabdytų kovą ar padėtų nelaimėliui. Tiesiog stovėjo su visais ir ėjo lažybų, kiek ilgai tai truks, žiūrėdamas, kaip vyruko kraujas srūva į dušo skylę, kol visas išvarvėjo.

Jis nenori šitaip mirti. Išvis nenori mirti. Juolab velnioniškai nenori mirti, nepasiėmęs kartu to padaro.

Karlas prisivertė šliaužti prie durų. Mironas, matė, vis dar be sąmonės, burna pravira ir seilėta. Karlas troško, kad pasitaikytų tinkama proga jį užmušti, kam buvo toks bukas ir taip sušiko reikalus. Bet negaiš laiko Mironui. Kiekviena sekundė svarbi.

Jam reikėjo to auksaburnio kalės vaiko, kuris tarėsi padaręs labai gerą darbą jo neužmušdamas. Verčiau jau būtų perrėžęs jam gerklę, negu pasigailėjęs. Tarsi jam reikėtų pasigailėjimo. Ne jam. Ne Karlui Herboldui.

Perropojo per jaguaru atvykusį asilą. Kitas žingsnis – durys. Bet nusigauti iki jų buvo, kaip perplaukti Niagaros krioklius. Kiekviena sekundė atrodė kaip amžinybė. Keletą kartų beveik prarado sąmonę. Tik tikslas žudyti varė pirmyn.

Ir pagaliau jis čia.

Sukaupęs visas jėgas, jis įsikibo į staktą, ranka už rankos traukė save aukštyn, liepė kojoms stotis, nors jos jau atrodė šaltos ir negyvos. Atsistojęs ant kojų, pastebėjo pistoletą. Jis atrodė kaip už mylios, nors gulėjo terasoje vos už poros metrų nuo durų.

Jis neturės laiko ir jėgų jį vėl užtaisyti. Kiek kulkų iššauta? Trys? Keturios? Bent dvi likusios, pagalvojo. Gal trys. Bet kulkos nė velnio nebus reikalingos, jeigu jis nepaims pistoleto.

Vien valios pastangomis peržengė slenkstį. Vien tik adrenalinas leido jam pasilenkti ir pakelti ginklą. Pakelti ranką reikėjo tūkstantį kartų daugiau jėgų, nei jis turėjo, bet, dėl Dievo, ją pakėlė ir nutaikė pistoletą tiesiai samdiniui į nugarą.

Akies krašteliu matė moterį, pašokančią iš už pikapo.

– Džekai!

Jie jam melavo! Melavo Sesilijui. Kaip mulkiai abu patikėjo, kad ji kurčnebylė. Supistas mulkis Sesilijus. Prarijo tą išgalvotą istoriją ir sušėrė ją Karlui, ir jis kaip tikras kvailys suvirškino.

Džekas. Ar taip ji pasakė? Džekas. Geras vardas juokdariui. Šypsodamasis, nes paskutinis juoksis jis, paspaudė gaiduką.

Vyras parkrito. Karlas pasuko ranką truputį į dešinę ir nusitaikė į tą kalę, kuri jį apgavo.

Ezis atsistojo, išgąsdindamas Karlą ir nukreipdamas jo dėmesį nuo Anos Korbet.

– Ei, Karlai, ar atsimeni mane?

Karlo lūpa atvėpo iš nuostabos. Jis nenutuokė, kad dar kas nors čia yra. Ir nė velnio neįsivaizdavo, kad tai bus vienas iš jo pikčiausių priešų.

– Mesk ginklą, – ramiai pasakė Ezis, nesitikėdamas, kad Karlas mes.

Karlas nemetė. Jis šovė.

Ezis kartu paspaudė savo .357 magnumo gaiduką.

Bet jo ranka tą pat akimirką atšoko, pametė taikinį, pistoletas išlėkė iš rankos ir nukrito į gėlyną.

Kulka įsmigo į terasą laikančią koloną, suaižė medieną, bet nepadarė Karlui jokios žalos.

Karlas nusijuokė. Ezis spoksojo į jo pistoleto skylę.

Džekas pasivertė ant šono ir žvilgtelėjo atgal kaip tik tada, kai Ezis Hardžas ir Karlas Herboldas kartu iššovė. Jis nieko negalvojo. Nesvarstė. Nesikliovė nei Dievu, nei velniu, neklausė, kodėl tai palikta jam, nesvarstė, kas bus. Jis veikė instinktyviai. Sviedė savo peilį.

Peilis įsmigo, kai Karlas šovė.

Sulindo į jo krūtinę taip giliai, kad tik rankena liko kyšoti ir virpėti nuo stulbinamo smūgio.

Keletą sekundžių Ezis nesuvokė, kodėl jis vis dar gyvas.

Karlo išraiška irgi rodė nustebimą.

Ezis bukai spoksojo į peilį.

Karlas nuleido galvą ir pamatė raižytą rankeną, styrančią jam iš krūtinės, dar pražiojo burną riksmui, bet iš jos pliūptelėjo kraujas.

Jis pasviro atgal ir net nespėjęs sudribti ant grindų jau buvo negyvas.

Ezis pasitraukė atatupstas nuo nuosavo kapo krašto, tada dirstelėjo į kiemą, kur Ana Korbet klūpėjo prie Džeko. Laikė jo galvą ant kelių. Vaikas buvo šalia jos, verkė. Bet vyro kojos krutėjo. Jis buvo gyvas.

Išsitraukęs pistoletą iš petunijų gėlyno, Ezis užlipo terasos laiptais ir sustojo pažiūrėti į Karlą. Šio ego visada buvo didelis kaip Dalasas. Jam baisiai nepatiktų žinoti, kad mirė negražiai. Veide tikrai kvaila išraiška.

Ezis praėjo pro jį ir atsargiai įžengė į namą. Anos Korbet namų prieškambaris atrodė ir dvokė kaip skerdykla. Lomaksas tysojo aukštielninkas, negyvas nuo šautinės žaizdos į širdį. Mironas Hutas gulėjo prie sienos susirietęs kūdikio poza ir tyliai kažką vapaliojo.

Ezis baimingai prie jo prisiartino, bet vyras nerodė jokio priešiškumo, kai prie jo priklaupė.

– Duok man rankas, Mironai.

Mironas paklusniai ištiesė rankas, ir Ezis uždėjo antrankius ant riešų, tada įsikišo pistoletą į dėklą.

– Ar Karlas piktas ant manęs?

– Karlas negyvas.

– Ak.

– Tu stipriai kraujuoji, Mironai.

– Man skauda.

– Kaip manai, ar atsistosi?

– Pamėginsiu.

Ezis padėjo jam atsistoti ir nuvedė pro Lomaksą. Mironas net nedirstelėjo į lavoną. Atrodė, nepastebėjo ir Karlo, kai savo ilga koja žengė per slenkstį ir išėjo laukan.

– Ar aš galiu gauti *PayDay*?

– Aišku, Mironai.

– Ir ledinuką ant pagaliuko?

– Kai nuvešime tave į ligoninę, pažiūrėsiu, ką galiu padaryti.

Greitoji pagalba ir policijos mašinos jau žviegė prie įvažos. Ezis apstulbo suvokęs, kad praėjo vos kelios minutės, kai pats privažiavo prie vartų. Jo nebūtų nustebinę, kad praėjo milijonas metų. Atrodė, kad viskas truko taip ilgai. Jis perdavė Mironą porai arešto pareigūnų, kurie perskaitė jam jo teises, tuo pat metu prie jo jau darbavosi ir greitosios pagalbos medikų komanda. Nelaimėlis jiems aiškino apie pažadėtą saldainį ir ledinuką.

Viena medikė liepė Eziui gultis ant priebučio, kol atgabens neštuvus.

– Kokio velnio? – piktai paklausė jis.

Jauna moteris pasižiūrėjo į jį apstulbusi.

-- Na, pone, jūs pašautas.

Tik tada jis pajuto pulsuojantį skausmą dešinėje rankoje.

– Prakeikimas, tikrai. – Iš tikro jis džiaugėsi sužinojęs, kad Karlas jį pašovė. Manė, kad išmetė ginklą iš neatsargumo ar tiesiog dėl senatvės. Jis nusijuokė, priversdamas jauną medikę su baime į jį pasižiūrėti.

– Ne, jaunoji ponia, aš dar nekliedžiu, – pareiškė ir atsisakė gultis ant neštuvų tam trumpam atstumui iki greitosios pagalbos automobilio. – Tiek pats galiu nueiti.

– Ei, Ezi! – Šerifas Ronas Fosteris atrisnojo iki jo ir ėjo kartu. – Kaip laikotės?

– Negaliu skųstis.

– Jūs nuveikėte velnionišką darbą, Ezi. Velnionišką.

Praleidęs pro ausis pagyras, jis paklausė:

– Kaip Stivas Džonsas?

– Jam reikės begalės operacijų, kol sutvarkys kelį, bet jis atlaikys.

– Jis geras pareigūnas. Labai gaila Džimo.

– Taip.

– O kaip anas? – Jis žiūrėjo, kaip kelia į greitąją žmogų, išgelbėjusį jam gyvybę. Ana Korbet ir jos berniukas įlipo paskui neštuvus.

– Vis dar turi sąmonę. Gali būti vidinių žaizdų. Dėl jo dar reikia palaukti.

Ezis niūriai linktelėjo, ir gerklėje įstrigo kamuolys.

– Jeigu ne jis, būčiau negyvas.

– Kai tik daktaras sutvarstys jums ranką ir atsistosite ant kojų, noriu žinoti, kas atsitiko.

– Nežinau, kas vyko name, – atsakė jis Fosteriui, – bet turėjo būti baisu. Stebiuosi, kaip jie išliko gyvi.

Iki greitosios buvo netoli. Jam jau nebūtų buvę žema, jeigu būtų paprašęs neštuvų, kurių ką tik atsisakė, nes ėmė svaigti galva – neteko daug kraujo. Jam reikėjo susikaupti, kad priverstų kojas klausyti.

Fosteris tuo tarpu kalbėjo:

– Negaliu apklausti ponios Korbet, kol nesusirasime vertėjo, bet kai paklausiau berniuko, kas atsitiko, jis sakė, kad blogas žmogus nušovė poną Lomaksą ir partrenkė Džeką, ir kad jo mama dūrė blogam žmogui į koją.

– Ana jam dūrė?

– Džeko peiliu.

– Baisusis peilis, – sumurmėjo Ezis.

– Atleiskit?..

– Nieko. – Ezis nematė reikalo užsiminti apie samdinio ir Emorio Lomakso susidūrimą. Jų varžybos – jeigu tokios išvis buvo – nebeturėjo reikšmės.

– Šerife Fosteri. – Prie jų prisidėjo pavaduotojas. – Koroneris liepė parodyti jums šitą. Buvo įvarytas Karlui Herboldui į krūtinę stipriau nei kamštis. – Jis padavė Fosteriui plastikinį įkalčių maišelį su kruvinu peiliu.

– Ačiū. – Fosteris pakėlė maišelį ir apžiūrėjo ginklą. – Toks pabaisa lengvai perrėžtų kūną.

– Galiu pažiūrėti?

Šerifas ištiesė maišelį Eziui. Peilis buvo neįprastas, kaip Lomakso sekretorė ir nupasakojo. Ponia Presli sakė, kad jis turėjo kaulinę rankeną, nors Eziui veikiau atrodė, kad ji iš

elnio rago. Jam pasirodė, kad ji nusišneka, kai bandė apibūdinti geležtę, bet tebūnie jis prakeiktas, jeigu ta geležtė nebuvo vaivorykštinė tamsiai mėlyna ir raibuliuojanti, kaip gilaus ledyninio ežero paviršius, šiaušiamas stipraus vėjo.

– Hmm. Ar čia ne paprastas medžioklinis peilis, kaip manote?

– Nenorėčiau papulti ant jo smaigalio, – atsiliepė Fosteris.

– Aš tik kartą mačiau tokį peilį, – pasakė Ezis. – Prieš daug metų vyrukas mūsų mieste turėjo tokį. Jo vardas buvo Džonas...

Staiga Ezis pritrūko kvapo ir jo kojos sulinko. Jis stipriai susvirduliavo, nes Fosteris paprašė pagalbos.

– Ponia, jis alpsta.

Greitosios seselė apkabino Ezį.

– Sakiau, kad jam reikia neštuvų.

Ezis pabandė seselės atsikratyti.

– Kaip tai vadinama? – išspaudė jis, braukdamas pirštu per margą peilio geležtę maišelyje.

– Susiimkite, Ezi. Nesijaudinkite, – pasakė jaunasis šerifas globėjiškai, ir tas tonas kaip niekad suerzino Ezį.

Net kai jie dviese pabandė jį vesti, Ezis įsispyrė į žemę ir atsisakė judintis.

– Yra toks peilių gamintojų terminas, ar nėra? – Norėjo viltis esąs teisus. Norėjo patvirtinimo, kad jis teisus.

Nors ir pats žinojo esąs teisus.

– Ezi...

– Atsakykite man, po paraliais.

– Na, tai vadinama, na... – Greitai spragsėdamas pirštais, Fosteris ieškojo žodžio. – Titnaginimas. Tai vadinama titnaginimu. Nes indėnai darydavo tokius peilius iš titnago.

Penkiasdešimtas skyrius

– Jums negalima keltis, pone Hardžai.

Praktikantė slaugė įėjo į palatą ir rado jį besėdintį ant lovos krašto.

– Pats žinau, kad neturėčiau, bet vis tiek kelsiuosi.

– Aš pakviesiu sesutę.

– Užsiimkite savo reikalais, – atrėmė Ezis. – Man peršovė tik ranką. Kodėl negalėčiau vaikščioti?

– Bet jūs operuotas. Jums prijungta lašelinė.

– Nieko nenutiks. – Jis nuleido kojas ant žemės ir atsistojo. – Matote? Puiku. Tik pasivaikščiosiu koridoriumi. Grįšiu dar niekam nespėjus pasigesti. Tik tylėkite, gerai?

Ratukinis lašelinės stovas buvo gera atrama, kai jis šlepseno prie durų. Padai jautė plytelių grindų šaltį. Laisva ranka laikė susisiautęs ploną ligoninės chalatą.

Išėjęs iš palatos, pasuko koridoriumi į kairę. Dirstelėjo per petį į jauną slaugę, kuri, nesumodama, ką daryti, grąžė rankas. Ezis padrąsinamai pakėlė į viršų nykščius.

Vakar, kol greitoji pasiekė ligoninę, jis buvo labai gerai nusiteikęs, matyt, kad jam varvino per lašelinę. Kora visada sakydavo: užtenka ir pusės aspirino tabletės, kad jis susijaudintų. Vargiai prisiminė, kaip pirmosios pagalbos skyriuje jį zondavo, badė, švietė ir tikrino, ir pasakė, kad kulka perėjo per ranką nepadarydama pernelyg didelės žalos. Vis dėlto

gydytojai jį turėjo operuoti, išvalyti kaulų atplaišas ir skeveldras, įvertinti ir susiūti raumenis ir taip toliau. Ezis maždaug tuo pat metu prarado susidomėjimą ir sąmonę.

Šį rytą atsibudo sutvarstyta ranka, visur skaudėjo, galva svaigo, bet jis buvo užsidegęs pasikalbėti su pacientu palatoje koridoriaus gale. Jokia seselė, jokia slaugė ir išvis niekas jo nesulaikys.

Jis perėjo koridorių, niekas nesustabdė. Kai pasiekė tikslą, pastūmęs duris įžengė vidun. Vienintelis garsas kambaryje sklido nuo jo lašelinės stovo – vienas ratukas cypčiojo. Ligonis pasuko galvą garso link. Atrodė stipriai sudorotas ir visas šlapias, bet Eziui susidarė įspūdis, kad vyras nemiega, nors ir buvo užsimerkęs. Taip pat susidarė įspūdis, kad ligonis net nenustebo.

Jis ištarė:

– Šerife Hardžai.

– Labas, Džonai.

Džekas Sojeris liūdnai šyptelėjo.

– Kurį laiką manęs niekas taip nevadino.

– Kada pasikeitėte savo vardą iš Džono Jaunesniojo?

Džekas įsmeigė akis į lubas, leisdamas Eziui žvelgti į jo profilį. Panašumas, kuris iki šiol buvo prasprūdęs Eziui pro akis, dabar buvo toks aiškus, kad pats stebėjosi, kaip anksčiau pražiopsojo. Aišku, jam net į galvą nebūtų šovę jo ieškoti.

Sojeris kurį laiką spoksojo į lubas. Galiausiai vėl atsigręžė į Ezį.

– Po tos nakties lioviausi vadintis Džonu. – Po trumpos pauzės pridūrė: – Ta naktis pakeitė daugiau nei vardą. Ji daug ką pakeitė.

Vyrai ilgai vienas į kitą žvelgė, abu sukrėsti, kaip švelniai čia dar pasakyta.

Šią akimirką pertraukė Ana Korbet, įėjusi su puodeliu kavos rankoje. Priešingai nei Džekas Sojeris, ji apstulbo pamačiusi Ezį.

– Labas rytas, Ana.

Ji nusišypsojo jam, padėjusi kavą ant lovos padėklo, kažką parašė bloknote ir padavė.

– Jūs neturite man dėkoti, – pasakė perskaitęs. – Labai džiaugiuosi, kad judu su berniuku sveiki išsisukote. Tai svarbiausia. Kaip jis šįryt?

– Jis su Mardžore Beiker, – atsakė Džekas. – Anos vardu ji pasikonsultavo su vaikų psichologu. Deividui veikiausiai reikės šiokių tokių patarimų.

– Jis netruks atsitokėti. Vaikai gyvybingi.

Ana parašė Eziui kitą žinutę. „Jis jaudinasi dėl Džeko ir pyksta, kad neleidžiu eiti į ligoninę."

Ezis pažiūrėjo į Džeką.

– Jūs jam patinkate, taip?

– Ir jis man patinka. Nuostabus vaikis. Labai apmaudu, kad Deividas vakar ten buvo ir viską matė, girdėjo visus tuos šlykščius dalykus, kuriuos Karlas sakė. – Džekas nuoširdžiai apgailestavo, taip pat ir rūpinosi dėl vaiko. – Ana turėtų būti su juo, užuot čia stypsojusi ir nervinusis dėl manęs. Bet ji atsisako išeiti.

Jie žiūrėjo vienas į kitą su tokia atvira meile ir aistra, kad Ezis pasijuto raustąs. Džekas paėmė Anos ranką, pakėlė prie lūpų ir ilgai laikė, akys stipriai užmerktos. Kai atsimerkė, Ezis pamatė ašaras.

– Spėju, tai dėl anestezijos, – paaiškino Džekas šiurkščiu tvirtu balsu. – Slaugė sakė, kad dėl anestezijos kai kurie žmonės tampa jausmingi. Tai tiesiog... kai tik pagalvoju, kaip viskas vakar galėjo baigtis...

Nebereikėjo nieko daugiau sakyti. Ana pasilenkė ir švelniai pabučiavo į lūpas, tada pritraukė kėdę ir spustelėjo Eziui petį. Nesitikėjo, kad taip svaigs galva, todėl dėkingas atsisėdo. Ana ant pečių jam užmetė antklodę.

– Ačiū.

Ji mostelėjo į jo ranką, akyse klausimas.

– Neblogai. Kuriam laikui teks užmesti pasagų tiesinimo žaidimus, bet visa kita... – Jis gūžtelėjo pečiais.

Ana atsisėdo ant lovos kraštelio ir paėmė Džeko ranką. Ezis paklausė:

– O kaip jūs. Kaip jūsų žaizda?

– Skauda be proto, bet gydytojas sakė, kad aš gimęs po laiminga žvaigžde. Kulka aplenkė stuburą ir vidaus organus. Centimetras į vieną ar į kitą pusę – ir būčiau paralyžiuotas arba negyvas.

– Tai gerai.

Įsivyravo nejauki tyla. Ana tai pajuto ir klausiamai dirstelėjo į abu. Ji parašė Džekui.

– Ne, jūs neturite išeiti. Iš tiesų turite tai sužinoti. Jei tada panorėsite išeiti, suprasiu, – atsakė tas.

Jai rašant į bloknotą, tarp antakių susimetė rūpesčio raukšlelė. Kai parodė žinutę Džekui, jis pasakė:

– Ne, tai neturi nieko bendro su nunuodytomis karvėmis. Tai daug rimtesni dalykai.

– Jūs visai mane supainiojote. Nunuodytos karvės?

– Tai nesvarbu, – Džekas atsakė Eziui.

Nuo jų pašnekesio Ana tik dar labiau sumišo ir susirūpino. Džekas Sojeris spustelėjo jai ranką.

– Viskas bus gerai, Ana. – Jis atsisuko į Ezį, įsikibo akimis, padvejojo, tada pasakė: – Tą dieną, kai įėjote į „Pieno karalienę“, vos nepridėjau į kelnes.

– Aš neatpažinau jūsų, Džonai. Išaugote, tapote vyras. Bet jeigu ir būčiau atpažinęs iš išvaizdos, nieko nebūtų pakeitę. Iki vakar nemačiau jokio ryšio.

– Kiek žinau, jūs turite dvidešimt dvejų metų senumo arešto orderį, išrašytą man.

– Ne.

Džekas pažiūrėjo į Aną, pakėlė ranką ir palietė jos skruostą.

– Tikrai galėjau įkliūti grįždamas į Bleverį, bet aš... aš turėjau grįžti. Kol Karlas sėdėjo kalėjime, mano sąžinė buvo

švari. Jis nusipelnė bausmės už tai, kad apiplėšdamas parduotuvę nužudė pareigūną ne tarnybos metu. Bet vos tik išgirdau, kad jis pabėgo, žinojau, kad turiu būti čia, jeigu bandys įvykdyti savo grasinimą nužudyti Delrojų.

Ana greitai kažką parodė.

– Kodėl? – perklausė Džekas. – Nes tai mano kaltė, kad Karlas ištarė tą grasinimą. Delrojus kaltino Karlą už tai, ko tas nebuvo padaręs. Jis manė, kad jo posūniai susiję su Petsės Makorkl mirtimi. Bet jie nebuvo susiję. Ir aš tai žinojau.

Ji prasižiojo iš bežadės nuostabos. Greitai pažiūrėjo į Ezį. Šis nudelbė akis į skreitą, į savo rankas. Beveik ketvirtį amžiaus jo krūtinę spaudęs raištis atsileido.

– Suprantat, Ana, – kalbėjo Džekas, – mano mama augino mane viena. Tėtis kartkartėmis apsireikšdavo, bet būdavo vien tik bėdos. Jis prisigerdavo. Ji verkšlendavo. Jis susidėdavo su kitų vyrų žmonomis. Kildavo rietenos. Mama verkdavo. Jis puikuodavosi meilužėmis. Jie baisiai pešdavosi.

Džekas nutilo, ir Ezis matė, kaip kenčia prisimindamas tuos nelaimingus laikus.

– Nevarginsiu jūsų smulkmenomis. Paprastai sakant, mano senis buvo bevertis. Bjaurus vyras ir dar blogesnis tėvas. Bet nereikia pernelyg gailėtis ir motinos. Ji su tuo taikstėsi. Savo kančią mylėjo labiau, negu jį ar mane.

Kai mama mirė, buvau atiduotas į globos namus. Mano senis kuriam laikui mane ten paliko, paskui nusprendė, kad nori, jog būčiau su juo. Ne iš širdies gerumo ir ne dėl to, kad jam nors lašą būtų rūpėję, kas bus su manim. Jam reikėjo žaidimų draugo, pasiuntinuko. Jis parsisamdė naftininku ir buvo atsiųstas į Bleverį. Uždirbdavo gana daug pinigų. Reikalai klostėsi gerai.

Iš tikro gyvenimas pasidarė smagus. Gyvenimas su motina buvo katorga. Tuo tarpu su mano seniu jis buvo ištisa šventė. Žmonės galvojo, kad mes broliai. Jis neatrodė subrendęs būti mano tėvu – jis ir nebuvo subrendęs būti mano tėvu, nebent biologiškai.

Drausmė – tokio žodžio jo žodyne nebuvo. Jis leisdavo man daryti ką užsimanydavau, ir pagyvenęs poroje globėjų šeimų, kur bausmės būdavo žiaurios, aš mėgavausi laisve. Jis niekada neliepė man eiti į mokyklą. Kartą, kai mokyklos lankymo inspektorė atėjo į namus, jis ją taip apžavėjo, kad jie tą pačią popietę nuvingiavo į lovą.

Beveik kiekvieną vakarą jis vesdavosi mane išgerti. Per penkioliktąjį mano gimtadienį jis padovanojo man naktį su viena iš savo draugių. Paskui dalydavomės moterimis su didesne atida, nei būtume dalijęsi perpus šokolado plytelę. Šešiolikos aš formaliai baigiau mokyklą ir gavau darbą toje pat naftos gręžimo platformoje.

– Atrodo, maždaug tuo laiku judu ir sutikau, – įsiterpė Ezis.

Džekas linktelėjo.

– Tėtis nesikeitė. Kartais vis dar prisigerdavo ir imdavo siautėti. Jūs ne kartą jį parveždavote namo, Ezi. Prisimenate?

Ezis linktelėjo.

– Vieną vakarą jis susimušė bare dėl moters. Paskambinote, kad tėvą pasiimčiau, kitaip žadėjote įkišti jį į kalėjimą.

– Kaip tokio amžiaus berniukui, jums teko daugybė pareigų.

– Kaip jau sakiau, buvo linksma. Kurį laiką. O paskui – nežinau, kas išties atsitiko. Neprisimenu jokio konkretaus įvykio, kuris privertė mane pamatyti, kokį niekingą gyvenimą mudu gyvename. Spėju, kad supratimas tiesiog įšliaužė į mane. Pamažu toks gyvenimas man ėmė darytis nemalonus. Iš tikro pasidarė net bjaurus.

Kuo tėtis darėsi vyresnis, tuo jaunesnes moteris vaikėsi. Jo seksualinės užuominos ir gundymo būdai man daugiau nebeatrodė išmoningi ir išdykėliški, tik atgrasūs. Jam teko verstis kūlio, kad patenkintų savo apetitą.

Vieną vakarą parsivedėme namo tą mergaitę. Tėvas pasidarė šiurkštus, ir ji išsigando. Pasakiau, kad man nereikia tokių iškrypėliškų žaidimų. Jis mane iškeikė, išvadino miž-

niumi, ištižėliu, našta. Kol jis rėkalojo ir kliedėjo, mergaitė susirinko drabužius ir pabėgo. Kai tėvas išsiblaivė, nemanau, kad prisiminė, ką ruošėsi jai padaryti.

Jis vėl nutilo ir spoksojo nosies tiesumu. Ezis pagalvojo, kad jam pernelyg gėda žiūrėti į jį ar Aną.

– Sutikome Petsę Makorkl „Vežimo rate“. Ji ten trynėsi su laukine minia, tarp jų buvo ir Herboldai. Broliai visada sukiodavosi tose pat užeigose, kaip mudu su tėvu, ir visada pranašavo bėdą. Jau buvo spėję pabūti pataisos mokykloje ir jūsų, Ezi, cypėje, taigi taikėsi į didesnius ir geresnius dalykus. Laikiausi atokiau nuo jų.

Petsė nebuvo graži mergaitė, bet ieškojo nuotykių, ta dvasia traukė mano senį. Jis buvo gerokai jai per senas, bet jai patiko jo dėmesys. Pirmą kartą jie buvo kartu ant užpakalinės mūsų automobilio sėdynės „Vežimo rato“ aikštelėje. Vėliau jis man viską išsamiausiai papasakojo ir sakė, kad manęs neturėtų atstumti jos išvaizda, kad nesuprantu, ko netenku, kad jeigu užsimerksiu, nematysiu, kaip ji atrodo. Panašiai taip, tik daug šiurkščiau. Kai viską pergalvoju, man atrodo, kad jam patiko moterys, kurios dvasiškai alko, kaip mano motina, kaip Petsė, nes jos maitino jo ego.

– Kas atsitiko tą naktį, Džonai?

– Tėtis užmiršo sumokėti įmoką, mūsų mašina prieš keletą dienų buvo paimta. Jis buvo piktas ir nusiminęs, bet vis tiek norėjo linksmintis, kad atitrauktų mintis nuo rūpesčių. Kai nuėjome į barą, jis jau buvo pilnas. Tėčio nuotaika nepasitaisė, kai pamatė Petsę flirtuojant su Herboldais. Bandė ją atmušti, bet ji tą vakarą žiūrėjo tik į juos.

Tėtis gėrė nesustodamas, kol pragėrė visus pinigus. Kai kišenėse ėmė švilpauti vėjai, pasiūlė vienam vyrukui pirkti iš jo peilį. Visiems patiko tas peilis, nes buvo neįprastas. Jis mėgo girtis, kaip tas peilis keliauja jau per keletą Sojerių kartų. Nežinau, ar tai tiesa. Veikiausiai kur nors jį pavogė, bet kiek atsiminiau, visada jį turėjo.

Kad ir kaip ten būtų, vyrukas nepanoro jo pirkti, ir tėtis tai priėmė kaip šeimos įžeidimą. Jie pradėjo šaukti vienas ant kito. Baro prižiūrėtojas – man atrodo, jis buvo ir savininkas...

– Taip. Dži Parkeris, – įsiterpė Ezis.

– Jis liepė man išvesti tėtį laukan, kol nepriėjo iki kraujo. Jį atvėsinti. Tebebuvome lauke, kai išsvirduliavo Petsė su Herboldais. Ji buvo girta, bet ne tiek girta, kad nesuprastų, kad jie ją meta. Tikėjosi eiti su jais ir kur nors kitur pratęsti vakarėlį. Jie sakė, kad turi verslo reikalų ir negali jos imti kartu.

– Tai jų alibi buvo tikras.

– Spėju, taip, Ezi. Nes jie paliko „Vežimo ratą" be jos.

– Ji pasiūlė judviem su tėčiu pasivažinėti.

– Panašiai. Smulkmenas primiršau, bet išvykome su ja. Kiek žinau, niekas nematė mūsų įlipant į jos mašiną.

– Bet visi iki vieno, kuriuos apklausiau, paliudijo, kad ji išvyko su Herboldais. Įskaitant ir jus.

– Taip, – jis sutiko ir atsidūsėjo. – Melavau jums, Ezi. Ji išėjo su Karlu ir Sesilijumi. Bet išvažiavo su mano seniu ir manim.

Ezis prisiminė pokalbį su Džonu Sojeriu praėjus porai dienų po įvykio. Berniukas papasakojo jam tą pačią istoriją, kurią jau buvo girdėjęs iš kitų baro lankytojų. Jis neturėjo priežasties juo abejoti.

– Kalbėkite. Kas atsitiko, kai jūs išvykote?

Taip ir buvo, kaip Ezis spėjo tą rytą, kai pamatė kūną. Petsė ir du vyrai nuėjo prie upės ir surengė sekso vakarėlį.

Anos veidas neišdavė, ką ji galvoja, nors Sojeriui, rodės, skaudėjo, kai jis prisipažino dalyvavęs.

– Aš užsiėmiau su Petse, nes buvau užgėręs ir nenorėjau, kad tėtis vėl pyktų, esą nepasakau nė ačiū. Tada jie porą kartų susiėjo, o aš sėdėjau ir gėriau, vis labiau girtau. Net nepajutau nerimo, kai ji atsiklaupė ant kelių ir jis įėjo į ją iš užpakalio, nes jis pasakė, jog jai taip patinka.

Ezio skruostai liepsnojo, ne dėl to, kad būtų susidrovėjęs, jis drovėjosi dėl Anos. Anos garbei reikia pasakyti, ji sėdėjo stojiškai, išraiška santūri. Bet Ezis žinojo, kad ji gaudo kiekvieną žodį, nes akyse blizgėjo ašaros.

Džekas kurį laiką spoksojo į tuštumą.

– Jie buvo... įsijautę. Abu tiek pat. Tėvas laikė ją už plaukų, tarsi suktų galvą aplink. Tada panašiai kaip šitai, – jis pasakė ir spragtelėjo pirštais. – Jos sprandas lūžo. Kaip rykštelė. Girdėjau. Nemanau, kad tėtis girdėjo. Ir jis nesustojo, kol... na, patys suprantate. – Vėl patylėjęs jis pasižiūrėjo į Ezį. – Prisiekiu jums, jis neketino jos nužudyti.

– Tai kodėl, dėl Dievo, tada man to nepapasakojote? – piktai paklausė Ezis. – Tebūnie tai prakeikta, Džoni, ar suprantate, kaip aš kankinausi...

– Aš dar geriau žinau tą kainą, – Džekas pakėlė balsą, kad perrėktų Ezį.

Ezis nuslopino susierzinimą ir keletą kartų giliai įkvėpė.

– Kai atėjau į jūsų namus apklausti, kodėl, po velnių, melavote, kad tą vakarą neišvykote su ja? Kodėl tada neatskleidėte tiesos? Jei gerai atsimenu, dengėte tėvą. Sakėte, kad jis dirba už miesto. Dieve, padėk man, patikėjau jumis ir niekada net nepatikrinau. Neturėjau priežasties jumis netikėti. Džonas Sojeris buvo nenaudėlis, girtuoklis, mergišius, bet jis nebuvo žudikas. Jeigu tai buvo atsitiktinumas, jis būtų buvęs apkaltintas netyčine žmogžudyste ir veikiausiai lygtinai nuteistas. Joks prisiekusiųjų teismas nei Bleverio apygardoje, nei visame Teksase nebūtų užjautęs pagarsėjusios kekšės, kuri užsimanė analinio sekso su pagyvenusiu vyru, ir dar jo nepilnamečiam sūnui stebint. Kodėl jis neatėjo ir neprisipažino, kas atsitiko?

– Jis negalėjo.

– Nesąmonė. Sakėte, kad tėvas netyčia ją nužudė.

– Jis netyčia. Bet aš jį nužudžiau sąmoningai.

Penkiasdešimt pirmas skyrius

Ana su garsu staigiai įtraukė oro. Bet liko visiškai rami ir nemirksėdama, apstulbusi žvelgė į Džeką su baime – kaip ir Ezis.

Džeko Sojerio išraiška išdavė jo jausmus.

– Jam išrėžiau tą patį, ką dabar man sakėte, Ezi. Petsė jau buvo tokio amžiaus, kai pati galėjo spręsti. Tai nebuvo išprievartavimas. Ji pati norėjo. Pati dalyvavo. Tai buvo atsitiktinumas. Maldavau jo padaryti teisingą žingsnį.

Tačiau jis nesiklausė. Atsisakė apie tai net kalbėti. Dėl kokio pasidulkinimo nesiduosiąs įpainiojamas į teisinius reikalus. Kalbėjo panašiais žodžiais. Susibarėme, ir ginčas peraugo į smurtą.

Apsikumščiavome, tada pastūmiau jį į upę tikėdamasis, kad jis atvės, išsiblaivys, atgaus šaltą protą. Bet jis įtraukė mane į vandenį ir panardino. Aš priešinausi. Jis laikė mane po vandeniu. Savo sūnų. Pagalvojau: tėtis mane žudo. Jis laikys mane po vandeniu, ir turiu ką nors daryti, kad išsigelbėčiau.

Mano plaučiai plyšo, rodės, tuoj sprogs, bet jis nepaleido manęs. – Džeko balsas užlūžo. – Graibiausi. Ranka užčiuopė makštį. Per sekundę peilis buvo saujoje, ir aš smeigiau jam į ranką. Jis paleido mane, ir aš iškilau. Bet dūris jį tik dar labiau įsiutino. Jis plūdo mano motiną ir mane pačiais bjauriausiais žodžiais, kokius tik sugalvojo. Sakė, kad nieka-

da mudviejų nė vieno nenorėjo. Sakė, kad sugriovėme jam gyvenimą ir kad buvo nesveikas, kai susipainiojo su tokiu žliumbiančiu mulkiu nugeibėliu. Tada vėl puolė mane, čiupo už gerklės ir panardino po vandeniu. Ir jį nužudžiau.

Ilgai nė vienas nekrustelėjo, nepratarė nė žodžio. Kaip nepažįstamieji lifte, jie vengė pažiūrėti vienas kitam į akis, prasižioti. Viskas, ką būtų pasakę, būtų skambėję banaliai, bet tyla veikiausiai buvo dar sunkesnė.

Atrodo, tylėjo ilgiausiai, kol Džekas pagaliau garsiai atsikrenkštė ir prakalbo:

– Bijojau išmesti peilį į upę, bijojau, kad jis bus surastas ir taps įkalčiu. Todėl jį pasilaikiau. Iš pradžių iš baimės būti sugautas. Vėliau – kaip talismaną. Jis buvo nuolatinis priminimas, ką galiu iškrėsti, ir tai mane baugino. Nesuskaičiuosiu, kiek kartų nuo tos nakties norėjau jį išmesti, bet dėl keistų likimo vingių kartu buvau apsaugotas nuo reikalo vėl kada panaudoti ginklą. Net nepajėgiau jo vakar pakelti prieš Herboldą, kol nebeturėjau kito pasirinkimo.

– Jūs ir tą naktį neturėjote pasirinkimo, Džoni, – ramiai pasakė Ezis. – Jūs gynėtės.

– Argi? – paklausė jis ir karčiai nusijuokė. – Norėčiau taip galvoti, bet nesu tikras. Buvau jaunesnis ir stipresnis už jį. Gal pagaliau būčiau jį įveikęs ir įkrėtęs proto. Arba pabėgęs. Galėjau ir kitaip pasielgti. Sąžiningai sakau: nežinau. Bet nebūna dienos, kad nepaklausčiau savęs: ar būtinai reikėjo jį užmušti? Visa, ką aiškiai žinau, – kai įsmeigiau į jį peilį, norėjau, kad jis mirtų.

– Kaip kiekvienas, kuris kovoja dėl savo gyvybės.

Džekas kurį laiką žiūrėjo į Ezį, tada nepritariamai nuleido akis.

– Ką paskui darėte?

– Vilkau pasroviui. Valandų valandas bridau tempdamas. Kai jau buvo beveik šviesu, ištraukiau į krantą ir plikomis rankomis iškasiau krūmuose duobę. Užverčiau jį akmeni-

mis. Spėju, jis ten tebeguli. Prireikė visos dienos grįžti namo. Tada išmiegojau beveik parą. Kai pasirodėte prie mūsų durų paklausinėti apie Petsę Makorkl, kroviausi daiktus išvykti. Buvau toks išsigandęs, stebiuosi, kaip negirdėjote, kad mano keliai barška vienas į kitą.

– Buvote dar vaikas, Džoni.

– Buvau suaugęs. Pakankamai suaugęs, kad suprasčiau, jog reikia nešintis po velnių iš Bleverio, kol kas nors nepasigedo tėčio. Sutvarkiau visas mūsų sąskaitas mieste, nutraukiau nuomos sutartį su šeimininku, pasakiau jam, kad mudu išvykstame, ir nežinau kur, ir tą naktį įšokau į prekinį traukinį.

Ir nesustojau iki pat šiol. Visada dairiausi per petį. Niekada neleidau sau pernelyg ilgai užsibūti vienoje vietoje. Niekada neprisirišdavau, kad negalėčiau pamatęs pirmą įtartiną žvilgsnį išvykti. – Jis pasižiūrėjo į Aną, tada nukreipė akis, tarsi išsigandęs, kokį įspūdį jai padarė ta istorija. – Kai išgirdau, kad Karlas pabėgo, supratau, kad atėjo laikas apmokėti sąskaitą. Grįždamas atgal rizikavau savo laisve, tačiau juk niekada nebuvau išties laisvas.

Ezis ilgai sėdėjo, tyrinėdamas linoleumo raštą, kol skausmingai atsistojo.

– Na, jūs pribaigėte Karlą Herboldą ir dabar jūs didvyris. O dėl viso kito, aš daugiau nebesu teisėtvarkos pareigūnas. Tai buvo griežtai ne įrašui. Jūs padarėte man daugiau, negu įsivaizduojate, Džoni. Atsiprašau... Džekai. Man pakanka to, kad žinau, kas atsitiko. Tai buvo taip seniai. O žvelgiant į gyvenimo esmę, spėju, neturi reikšmės, kaip tai atsitiko.

– Man turi reikšmę, – nustebindamas jį pareiškė Džekas. – Ta naktis pakeitė mano gyvenimą, bet ne amžinai. Tol, kol leidau, kad taip būtų, bet dabar to nebenoriu. Jeigu būčiau papasakojęs tiesą, nei jūs, nei Delrojus nebūtumėte kaltinę jo posūnių dėl tos mergaitės mirties. Jų santykiai galėjo susiklostyti kitaip.

– Jie buvo blogi berniukai, Džekai. Niekas nebūtų pakeitęs jų santykių.

– Šiaip ar taip, Delrojui nebūtų tekę gyventi prisimenant Karlo grasinimą, – paprieštaravo jis. – Anos ir Deivido gyvybėms vakar nebūtų grėsęs pavojus. – Jis užsispyręs papurtė galvą. – Ne, Ezi, daugybei žmonių sukėliau daug skausmo – ir jums, – ir dėl to, ką padariau, ir dėl to, ko nepadariau. Kad ir kaip tai aiškintumėte, nužudžiau savo tėvą. Noriu nusimesti kaltės naštą nuo pečių – ir visiems laikams. Ši išpažintis nepadės. Pateikite ją sistemai. Perleiskite ją per visus reikalingus teisinius kanalus, kokie nustatyti. Suimkite mane. Įkalinkite. Didysis žiuri. Teismas. Kas tik priklauso. Noriu tai baigti.

– Norite pasakyti, kad nežinote, kur jis? Ar čia taip įprasta praganyti savo pacientus? Kas atsakingas? Noriu, kad mano vyras būtų surastas, ir surastas tuoj pat.

Koridoriuje prie slaugių stalelio Kora užkūrė pirtį. Drovi jauna slaugė, mačiusi, kaip Ezis išspruko iš savo palatos, apsimetė įsigilinusi į bylą.

– Kora!

Išgirdusi vyro balsą, ji atsisuko. Nors ką tik ligoninės personalui Kora išrėžė sarkastišką paskaitą, atrodė, tuoj palūš. Kai jį pamatė, jos smakras ėmė drebėti. Suspaudė lūpas, kad nevirpėtų, bet ašaros akyse aiškiausiai rodė, kad ji ruošiasi pravirkti, ir jau ne pirmą kartą. Jis stūmė cypiantį lašelinės stovą ir troško, kad atrodytų panašesnis į žmogų nei iškaseną, kad taip ir jaustųsi. Per pirmą pasimatymą po jos išvykimo norėjo būti švariai nusiskutęs, gerai apsirengęs, žodžiu, atrodyti kaip eržilas. O iš tikrųjų jo kojos atrodė kaip pūkuoti išbalę ausų krapštukai. Pėdos blyškios, išvagotos venų, ir nagus veikiausiai reikėtų apkirpti. Su tuo juokingu šikną vos dengiančiu chalatu jis neatrodo prašmatniai.

Vis dėlto Kora, regis, baisiai apsidžiaugė jį matydama. Atkurnėjo per koridorių prie jo, bet sustojo vos jo neliesdama.

– Man paskambino vakar vakare ir pasakė, kas atsitiko. – Tai buvo viskas, ką ji sugebėjo išspausti, apatinė lūpa vėl pradėjo virpėti.

– Tu grįžai? – paklausė jis.

– Jeigu tu nori manęs.

– Visada norėjau.

Ezis išskėtė rankas, ir ji puolė jam į glėbį. Ji jau viską buvo girdėjusi apie Herboldus iš žiniasklaidos pranešimų, supintų į tikrą istoriją, ypač kai buvo rasti Sesilijaus ir Konės kūnai. Dar bus laiko papildyti ją Džeko Sojerio istorija ir padaryti jai įspūdį papasakojus, kaip dabar pasikeis jų gyvenimas, kai ta tolimos vasaros nakties mįslė jau įminta.

Jis surašys prisipažinimą, kaip pageidavo Sojeris. Bet jeigu Ezis gerai pažįsta Korą, žmona puls aiškinti, kad Džonas Sojeris Jaunesnysis tuomet dar buvo beveik vaikas, papuolęs į apgailėtiną situaciją, ir kad jis nusipelno malonės, o ne bausmės, ypač kad užmušė baisiausią visuomenės priešą ir išgelbėjo Eziui gyvybę, ir jeigu bus tyrimas, Ezis turėtų liudyti Sojerio naudai, ir kad jie turėtų pakviesti jį ir Aną Korbet į namus pietų – juos ryžtingai paremti.

Kora veikiausiai nustebs, kai jis jai pritars.

Bet visa tai palauks. Dabar jis paprasčiausiai ją apkabino, meiliai ir mėgaudamasis jausmu, kad juodu vėl kartu.

Džekas su baime dirstelėjo į Aną. Liūdnai nusišypsojo ir droviai trūktelėjo petį.

– Jūs kartą klausėte, kokia mano istorija. Dabar suprantate, kodėl nenorėjau jos pasakoti. Ir dar noriu pasakyti, na, man labai daug reiškė, kai atsakėte, kad jums nesvarbu mano istorija, kada... kada buvome kartu. Kad jūs priėmėte mane. Kad nors trumpą laiką mane mylėjote. – Jis pakreipė galvą į duris. – Bet jūs neturite man jokių įsipareigojimų. Išeikite, aš suprasiu. Jūs niekada manęs nebepamatysite.

Ana atsakė kalba, kuri jai buvo patogiausia. Ėmė rodyti ženklus. *Aš prašiau jūsų papasakoti savo istoriją, nes norėjau pažinti jus, Džekai, ne teisti. Tai liūdna istorija, ir man labai gaila, kad jums ji nutiko. Bet tai nekeičia mano jausmų jums. Iš tikro ta istorija verčia mane jus dar stipriau mylėti. Ji verčia suteikti jums begalinio džiaugsmo, nes tiek mažai jo patyrėte.*

Netikiu, kad būsite apkaltintas dėl savo tėvo mirties. Juo labiau, kai vakar mums visiems išgelbėjote gyvybę. Bet jeigu jus teis, būsiu kartu su jumis kiekviename to kelio žingsnyje. Būsiu šalia jūsų, kad ir kas atsitiktų, nes... nes jūs mylite mane. Mane, – pakartojo ji, spausdama ranką prie krūtinės.

Mano tėvų meilė turėjo kaltės atspalvį. Du girdintys žmonės turi kurčią kūdikį. Jie kaltino save. Klausė, kokią nuodėmę – tokią baisią – jie padarė, kad jų vaikas nubaustas kurtumu.

Žinau, Dinas mane mylėjo. Jeigu jis būtų gyvas, mudu būtume nugyvenę nuostabų gyvenimą. Bet jis žiūrėjo į mano trūkumą kaip į priešą, kurį turime nugalėti. Dinas troško įveikti jį, jautė, kad tai kažkas, su kuo reikia kovoti, todėl, žinojau, jis nekentė mano kurtumo.

Delrojus mane irgi mylėjo. Bent jau mintyse. Bet jo meilė buvo... buvo dusinanti. Ne, ne dusinanti. Panašus žodis. Aš negalėjau alsuoti. Negalėjau būti kuo noriu.

Mano tėvai jautėsi kalti dėl mano kurtumo. Dinas norėjo jį nugalėti. Delrojui jis buvo parankus. Bet su jumis, Džekai, tai buvo visiškai nesvarbu. Visiškai. Jūs priimate tai kaip dalį manęs. Štai už ką jus myliu.

Tai svarbiausia priežastis. Bet yra ir kitų. Aš jus myliu, kad rūpinatės Deividu. Tai nemenkas dalykas. Niekada neįsimylėčiau žmogaus, kuris nemylėtų mano sūnaus. Žinau, jūs prisirišote prie jo nuoširdžiai ir esate sąžiningas.

Aš geidžiu jūsų. Kiekvieną dienos valandą galvoju, kaip mylėsiuos su jumis. Mano svajonės mane įkaitina. Ir anksčiau jų turėjau... bet tik dabar žinau, ką reiškia būti su jumis. Man dilgčioja. Čia. – Ji palietė krūtinę, papilvę.

Žiūriu į jus, ir širdis plaka greičiau. Galvoju apie jus, ir man užtraukia žadą. Jūs paliečiate mane, ir tai... toks nuostabus jausmas suburbuliuoja, kad norisi kartu juoktis ir verkti. Nepajėgiu sutalpinti to jausmo. Tai džiaugsmas. Džiaugsmas. Ir nors mūsų laukia sunkus metas, aš kaip niekad laiminga. Jūs padarėte mane laimingą, nes jūs mylite mane.

Bandysite perkalbėti mane, kad jus palikčiau. Pažįstu jus. Sakysite, kad pridarėte mudviem su Deividu vien tik bėdų. Jūs klystate. Jaučiau, kad mūsų gyvenime daug ko trūksta, bet nesupratau ko, kol nepamačiau jūsų. Ir tada supratau. Mums jūsų reikia net labiau, negu jums mūsų. Leiskite mums būti jūsų šeima, šeima, kokios niekada neturėjote.

Jeigu jūs norite mūsų, mes norime jūsų. Jeigu jūs norite manęs, aš noriu jūsų. Su trūkumais ir visa kuo, jeigu imate mane, aš imu jus. Aš jus myliu, Džekai.

Tebežiūrėdama į Džeką, ji nuleido rankas į sterblę ir sustingo.

Visą tą laiką Džekas negalėjo atitraukti akių nuo jos veido. Skaitė žodžius, kai jos lūpos krutėjo, ieškojo akyse reikšmės, sekė žodžius iš jos kintančios išraiškos.

Jos kalba jam atrodė kaip grakštus baletas, gyvas ir išraiškingas, perteikiantis pačias slapčiausias jos mintis ir jausmus, pirštų galiukai judėjo jos sielos taktu. Jis nieko nesuprato, ką ji sakė, bet žinojo, ką jam perdavė.

Jis paėmė jos rankas, vieną po kitos pabučiavo, tada stipriai suspaudė.

Jis tylėjo.

Po jos išraiškingo meilės prisipažinimo bet kokie garsinės kalbos žodžiai buvo nereikalingi.

Padėka

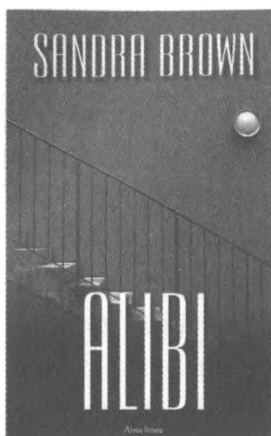
Rašant šį romaną, tikras iššūkis buvo išreikšti mintis žmogaus, kuris gimė visiškai kurčias ir kurio pirmoji bendravimo priemonė buvo ženklų kalba. Mano pačios patirtis šioje srityje menka, tad paprašiau kurčiųjų bendruomenės pagalbos. Viena moteris man išskirtinai daug padėjo... ir ne pirmą kartą.

Džene, dar kartą jums ačiū.

Nors puikiai mokoma jos šeimos, esu tikra, neišvengiau klaidų. Jausdama kalbos spragas, kai kur naudojausi kūrybine laisve. Atleiskite už visas klaidas. Jos tik mano, o ne tų, kurie taip noriai ir kilniai aukojo man savo laiką ir žinias.

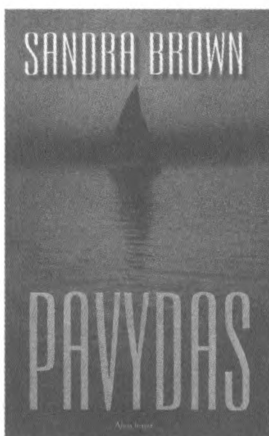
Sandra Brown

KITOS SANDROS BROWN KNYGOS

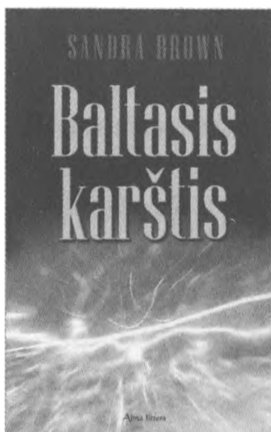
Alibi

Aukščiausios klasės detektyvas, parašytas puikiu, patraukliu stiliumi. Žmogžudystė, įtampa, intrigos, korupcija... Rašytoja sukuria ir įtikinamą psichologinį portretą žmogaus, kuris turi pasirinkti: aistra ar sąžinė?

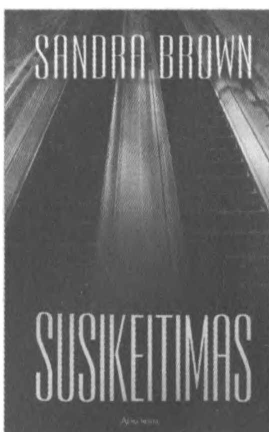
Pavydas

Detektyvinių trilerių meistrė Sandra Brown pasirūpino, kad meilės, neapykantos ir pavydo pinklėse kvapą gniaužiančios atomazgos skaitytojas karštligiškai ieškotų iki paskutinių šio romano puslapių...

Baltasis karštis

Vienas populiariausių JAV rašytojos Sandros Brown trilerių, kuriame autorė puikiai derina įtampą ir stiprias emocijas.

Susikeitimas

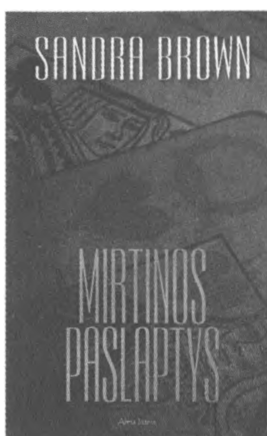
Knyga, atskleidžianti galingą, beveik mistinį ryšį tarp dvynių. Ryšį, kuris nenutrūksta po vienos iš dvynių mirties ir kuris įkvepia gyvą likusią seserį nueiti beveik neįmanomą kelią, kad surastų sesers žudikus ir atkeršytų jiems.

Užgavėnės

„Įtemptas, puikus, nenutrūkstantis pasakojimas, kupinas siužeto vingių ir posūkių, jaudinantis ir baisus kaip pelkės, ištvirkęs ir dekadentiškas kaip Prancūzų kvartalas Užgavėnių karnavalo įkarštyje. Puota, kurios neįmanoma praleisti."

Book Page

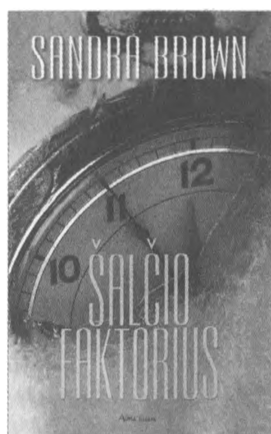
Mirtinos paslaptys

„Brown talentas papasakoti istoriją be galo retas net tarp populiariausių rašytojų."

Toronto Sun

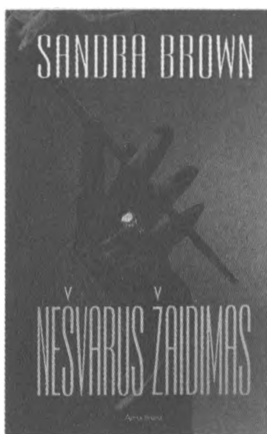
„Brown jėga – kurti erotizmu pagardintus siužetus, verčiančius skaitytojus nepabaigiamai spėlioti."

Library Journal

Šalčio faktorius

Dar vienas visame pasaulyje pamėgtos įtempto siužeto istorijų meistrės detektyvinis trileris, kuriame susipina šiurpių nusikaltimų tyrimas, nevaržoma aistra ir auganti įtampa.

Nešvarus žaidimas

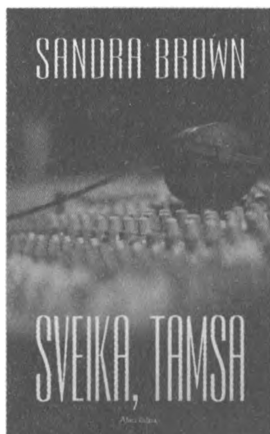
Intriguojanti ir kupina netikėtų peripetijų detektyvinė istorija apie manijas ir jų padarinius. Susikompromitavusi futbolo žvaigždė prarado viską, nes žaidė ne pagal taisykles. Dabar jo ateitį ir gyvybę lemia paskutinis ėjimas, o laikas baigiasi...

KITOS SANDROS BROWN KNYGOS

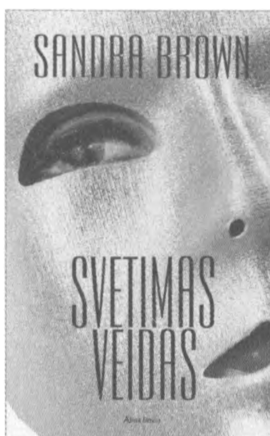
Šarada

Po širdies persodinimo operacijos televizijos serialų žvaigždė Keitė Delani persikelia į Teksasą vesti kartą per savaitę transliuojamos laidos ir netrukus sužino, jog kažkas persekioja ir žudo visus, kuriems buvo persodinta širdis tą pačią dieną kaip ir jai. Moteris kreipiasi į detektyvinių romanų rašytoją, kad šis padėtų rasti žudiką...

Sveika, tamsa

Dėmesį prikaustanti istorija apie moterį, bėgančią nuo praeities šmėklų, tačiau dėl neatsargiai suteikto patarimo įsipainiojančią į pavojingą istoriją ir įkliūvančią į dar kraupesnį košmarą, keliantį grėsmę ir jos ateičiai.

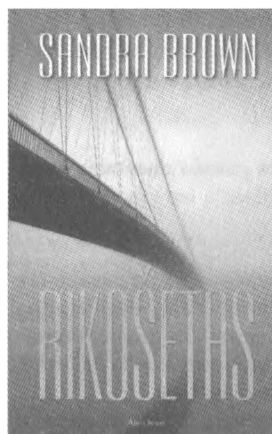
Svetimas veidas

Po lėktuvo katastrofos smarkiai sužalota Eiverė per klaidą palaikoma žuvusia kandidato į Senatą žmona Kerole. Plastikos chirurgas sudarkytą moters veidą pakeičia Kerolės veidu. Maža to, gulėdama ligoninėje Eiverė sužino, kad kažkas iš būsimo senatoriaus artimųjų planuoja jį nužudyti. Bandydama išgelbėti vyrui, kurį spėjo pamilti, gyvybę, Eiverė turės gyventi kitos moters gyvenimą. Ir rizikuoti savuoju...

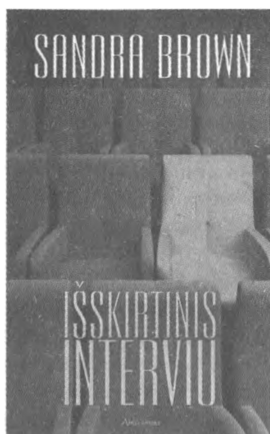
Spąstai

Dėmesį prikaustančio trilerio centre – samdomo žudiko ir jį persekiojančio policininko kova bei mirtį sėjančios aistros istorija.

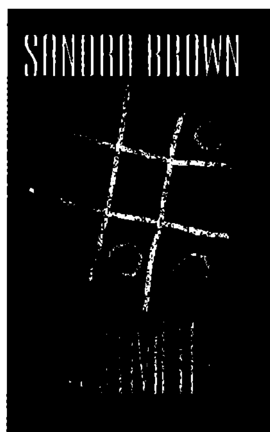
Rikošetas

Detektyvas seržantas Dankanas Hačeris vidury nakties iškviečiamas į teisėjo Kato Leirdo namus tirti žmogžudystės. Iš pirmo žvilgsnio viskas atrodo paprasta: Eliza, gražuolė teisėjo žmona, gindamasi nušovė įsilaužėlį. Tačiau Dankanui Elizos pasakojimas sukelia įtarimų...

Išskirtinis interviu

Šalies prezidento žmonai pasidalijus įtarimais, kad jos kūdikis galbūt nužudytas, televizijos žurnalistė Berė Treivis ryžtasi išsiaiškinti tiesą. Pagalbos ji kreipiasi į buvusį prezidento patarėją Gréjų Bondurantą. Jau per pirmą pasimatymą ji sužino daug naudingos informacijos ir... pasiduoda jo kerams. Ar padedama Gréjaus ir bičiulio žurnalisto Berė išgelbės pirmąją šalies ponią ir paviešins prezidento paslaptis?

Aklavietė

Bėganti nuo jų būsimą kūdikį įvaikinimui atiduoti ketinančio merginos tėvo, paauglių porelė užpuola degalinės parduotuvę, iš pradžių ketindama tik apiplėšti ją ir pabėgti. Tačiau padėtis tampa nevaldoma, kai jie paima įkaitus, o merginai prasideda gimdymas... Laimė, vienas iš įkaitų yra gydytojas, o kita – reporterė Tilė Makoi...

Dūmų uždanga

„Dūmų uždanga" – kone pats „ugningiausias", itin įtempto siužeto Sandros Brown detektyvinis trileris. Tai pasakojimas apie įžūlų sąmokslą ir apie tuos, kurie išdrįsta jį atskleisti.

Draugai pasirodo esantys priešai, didvyriai virsta nusikaltėliais ir tenka pripažinti, kad visiškai pasitikėti negalima niekuo...

Brown, Sandra

Br291 Be žodžių : [romanas] / Sandra Brown ; iš anglų kalbos vertė Liudvikas Gadeikis. – Vilnius : Alma littera, 2011. – 448 p.

ISBN 978-9955-38-997-2

Romane „Be žodžių" Sandra Braun dar kartą parodo nuostabią literatūrinę išmonę – kuria įtemptą ir kraują stingdančią istoriją apie aistrą, paslaptis ir nuogą žiaurumą.

Žmogžudys Karlas Herboldas pabėga iš Takerio kalėjimo ir pasuka Teksaso kryptimi. Klajūnas Džekas Sojeris, su kuriuo Karlą sieja lemtingi praeities įvykiai, taip pat atvyksta į Teksasą ir įsidarbina galvijų fermoje. Čia su uošviu ir penkerių metų sūneliu Deividu gyvena kurčia našlė Ana Korbet, ir čia Karlas sumanęs iškrėsti dar vieną niekšystę.

Ar pavyks Džekui prakalbinti „nekalbančią" Aną ir ją su sūneliu išgelbėti nuo didelės nelaimės?

UDK 821.111(73)-31

Sandra Brown

BE ŽODŽIŲ

Romanas

Iš anglų kalbos vertė *Liudvikas Gadeikis*

Redaktorė *Petrė Labutytė*
Korektorė *Indrė Petrėtytė*
Viršelio dailininkas *Donatas Gendvila*
Maketavo *Zita Pikturnienė*

Tiražas 4500 egz.
Išleido leidykla „Alma littera", Ulonų g. 2, LT-08245 Vilnius
Interneto svetainė: www.almalittera.lt
Spaudė UAB „Spindulio spaustuvė",
Vakarinis aplinkkelis 24, LT-48184 Kaunas
Interneto svetainė: www.spindulys.lt

Sandra Brown
(Sandra Braun, g. 1948 m.)

JAV rašytoja, detektyvinių trilerių autorė, parašė daugiau kaip 60 knygų. Jos išverstos į daugiau kaip 30 kalbų. Lietuvių skaitytojams gerai žinomi jos romanai: „Alibi", „Pavydas", „Baltasis karštis", „Šalčio faktorius", „Sveika, tamsa", „Susikeitimas", „Spąstai", „Svetimas veidas", „Mirtinos paslaptys", „Nešvarus žaidimas", „Rikošetas", „Šarada", „Išskirtinis interviu", „Dūmų uždanga", „Aklavietė". Daugelis S. Brown romanų yra skaitomiausių knygų sąrašuose, ir visi jos detektyvai, pasak *USA Today*, verčia skaitytoją karštligiškai versti puslapį po puslapio iki pat pabaigos.

Tyloje užsisklendusi Ana Korbet su penkiamečiu sūneliu ir uošviu gyvena nedideliame ūkyje. Jaunos moters vyras miręs, o du jo netikri broliai uždaryti į kalėjimą už žmogžudystę. Darbui ūkyje reikia pagalbininko ir uošvis nusisamdo bastūną Džeką Sojerį. Ir ne vien todėl. Jį pasiekė žinia, kad iš kalėjimo pabėgo mirusio Anos vyro įbrolis Karlas. Užkūręs baisių plėšimų ir žudynių pragarą, jis artėja prie Korbetų namų. Karlas trokšta atkeršyti patėviui, juk šis jį kaltina dar viena žmogžudyste, kurios Karlas dievagojasi nepadaręs. Pavojuje atsiduria ir Anos gyvybė.
Džekas vienintelis gali apginti moterį ir jos sūnelį. Tačiau jo paties praeitį gaubia paslaptis...
Netrukus ima aiškėti, kad Džekas gali paneigti Karlo alibi, jo rankose ir neatskleistos žmogžudystės, dėl kurios kaltinamas Karlas, raktas, ir savanoriško Anos užsisklendimo mįslė...

[redacted]

Tapkite Knygų klubo nariu!

- Nemokamas knygų katalogas kiekvieną ketvirtį
- Naujausios ir populiariausios knygos
- Ypatingi pasiūlymai
- Knygų pristatymas į namus, darbovietę ar paštą

www.knyguklubas.lt

www.almalittera.lt

Fotografas Patrick Demarchelier